

Uradni list

Evropske unije

C 347

Slovenska izdaja

Informacije in objave

Letnik 65

9. september 2022

Vsebina

EVROPSKI PARLAMENT

ZASEDANJE 2021–2022

Seje: 8.–11. marca 2022

SPREJETA BESEDILA

I Resolucije, priporočila in mnenja

RESOLUCIJE

Evropski parlament

torek 8. marca 2022

2022/C 347/01	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. marca 2022 o krčenju prostora za civilno družbo v Evropi (2021/2103(INI))	2
2022/C 347/02	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. marca 2022 o vlogi kulture, izobraževanja, medijev in športa v boju proti rasizmu (2021/2057(INI))	15
2022/C 347/03	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. marca 2022 o kohezijski politiki kot instrumentu za zmanjšanje razlik v zdravstvenem varstvu in krepitev čezmejnega sodelovanja na področju zdravja (2021/2100(INI))	27
2022/C 347/04	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. marca 2022 o vlogi kohezijske politike pri spodbujanju inovativne in pametne preobrazbe ter regionalne povezljivosti IKT (2021/2101(INI))	37
<h5>sreda 9. marca 2022</h5>		
2022/C 347/05	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. marca 2022 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeni bombaž GHB811 (BCS-GH811-4), so iz njega sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (D077486/02 – 2021/3057(RSP))	48

SL

2022/C 347/06	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. marca 2022 o osnutku sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno oljno ogrščico 73496 (DP-Ø73496-4), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (D077485/02 – 2021/3058(RSP))	55
2022/C 347/07	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. marca 2022 o tujem vmešavanju v vse demokratične procese v Evropski uniji, tudi o dezinformacijah (2020/2268(INI))	61
2022/C 347/08	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. marca 2022 s priporočili Komisiji o programih državljanstva in prebivališča za naložbe (2021/2026(INL))	97
2022/C 347/09	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. marca 2022 o stikih z državljani: pravica do peticije, pravica obrniti se na evropskega varuha človekovih pravic in pravica do evropske državljanske pobude (2020/2275(INI))	110
četrtak 10. marca 2022		
2022/C 347/10	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. marca 2022 o novem strateškem okviru EU za varnost in zdravje pri delu za obdobje po letu 2020 (vključno z boljšo zaščito delavcev pred izpostavljenostjo škodljivim snovem, stresom pri delu in poškodbami zaradi ponavljajočih se gibov) (2021/2165(INI))	122
2022/C 347/11	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. marca 2022 o vključevanju načela enakosti spolov v Evropskem parlamentu – letno poročilo 2020 (2021/2039(INI))	139
2022/C 347/12	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. marca 2022 o akcijskem načrtu EU za enakost spolov III (2021/2003(INI))	150
2022/C 347/13	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. marca 2022 o pravni državi in posledicah sodbe Sodišča Evropske unije (2022/2535(RSP))	168
2022/C 347/14	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. marca 2022 o Evropskem okviru za davčni odtegljaj (2021/2097(INI))	172
2022/C 347/15	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. marca 2022 o evropskem semestru za usklajevanje ekonomskih politik: letni pregled trajnostne rasti 2022 (2022/2006(INI))	181
2022/C 347/16	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. marca 2022 o položaju novinarjev in zagovornikov človekovih pravic v Mehiki (2022/2580(RSP))	187
2022/C 347/17	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. marca 2022 o Mjanmaru, leto dni po državnem udaru (2022/2581(RSP))	191
2022/C 347/18	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. marca 2022 o uničevanju kulturne dediščine v Gorskem Karabahu (2022/2582(RSP))	198
2022/C 347/19	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. marca 2022 o poročilu o državljanstvu EU za leto 2020: opolnomočenje državljanov in zaščita njihovih pravic (2021/2099(INI))	202
2022/C 347/20	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. marca 2022 s priporočili Komisiji o pravični in preprosti obdavčitvi, ki podpira strategijo za okrepanje (nadaljnje ukrepanje EP na podlagi akcijskega načrta Komisije iz julija in njegovih 25 pobud na področju DDV ter obdavčevanja podjetij in posameznikov) (2020/2254(INL))	211

III Pripravljalni akti

Evropski parlament

torek 8. marca 2022

2022/C 347/21	Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. marca 2022 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 138/2004 Evropskega parlamenta in Sveta o ekonomskih računih za kmetijstvo (COM(2021)0054 – C9-0020/2021 – 2021/0031(COD))	223
2022/C 347/22	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. marca 2022 o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji za presežne delavce na podlagi vloge Španije – EGF/2021/006 ES/Cataluña avtomotive (COM(2022)0020 – C9-0015/2022 – 2022/0010(BUD))	224
2022/C 347/23	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. marca 2022 o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi sredstev Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji za presežne delavce (EGF/2022/000 TA 2022 – tehnična pomoč na pobudo Komisije) (COM(2022)0025 – C9-0025/2022 – 2022/0015(BUD))	228

sreda 9. marca 2022

2022/C 347/24	Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. marca 2022 o predlogu direktive Sveta o spremembi Direktive 2008/118/ES in Direktive (EU) 2020/262 (prenovitev) glede brezcarinskih prodajal na francoskem terminalu predora pod Rokavskim prelivom (COM(2021)0817 – C9-0016/2022 – 2021/0418(CNS))	231
2022/C 347/25	Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. marca 2022 o osnutku direktive Sveta o spremembi Direktive 2006/112/ES glede stopenj davka na dodano vrednost (14754/2021 – C9-0456/2021 – 2018/0005(CNS))	232

četrtek 10. marca 2022

2022/C 347/26	P9_TA(2022)0067 Splošni okoljski akcijski program Unije do leta 2030 ***I Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. marca 2022 o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o splošnem okoljskem akcijskem programu Unije do leta 2030 (COM(2020)0652 – C9-0329/2020 – 2020/0300(COD)) P9_TC1-COD(2020)0300 Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 10. marca 2022 z namenom sprejetja Sklepa (EU) 2022/... Evropskega parlamenta in Sveta o splošnem okoljskem akcijskem programu Unije do leta 2030	233
2022/C 347/27	Sklep Evropskega parlamenta z dne 10. marca 2022 o ustanovitvi, pristojnostih, sestavi in mandatu posebnega odbora za „pandemijo COVID-19: pridobljene izkušnje in priporočila za prihodnost“ (2022/2584(RSO))	234
2022/C 347/28	Sklep Evropskega parlamenta z dne 10. marca 2022 o ustanovitvi posebnega odbora o tujem vmešavanju v vse demokratične procese v Evropski uniji, tudi o dezinformacijah (INGE 2), in določitvi njegovih pristojnosti, številčne sestave in mandata (2022/2585(RSO))	238
2022/C 347/29	Sklep Evropskega parlamenta z dne 10. marca 2022 o ustanovitvi preiskovalnega odbora za preiskavo uporabe programa Pegasus in podobne vohunske programske opreme za nadzor ter o opredelitvi predmeta preiskave, pa tudi pristojnosti, številčne sestave in mandata preiskovalnega odbora (2022/2586(RSO))	241
2022/C 347/30	Spremembe Evropskega parlamenta, sprejete 10. marca 2022, o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o baterijah in odpadnih baterijah, razveljavitvi Direktive 2006/66/ES in spremembi Uredbe (EU) 2019/1020 (COM(2020)0798 – C9-0400/2020 – 2020/0353(COD))	245

Legenda uporabljenih znakov

- * Postopek posvetovanja
- *** Postopek odobritve
- ***I Redni zakonodajni postopek: prva obravnava
- ***II Redni zakonodajni postopek: druga obravnava
- ***III Redni zakonodajni postopek: tretja obravnava

(Vrsta postopka je odvisna od pravne podlage, ki je predlagana v osnutku akta.)

Spremembe Parlamenta:

Novo besedilo je označeno s krepkim poševnim tiskom. Izbrisano besedilo je označeno s simbolom **■** ali prečrtano. Zamenjano besedilo je izbrisano ali prečrtano, besedilo, ki ga nadomešča, pa je označeno s krepkim poševnim tiskom.

EVROPSKI PARLAMENT

ZASEDANJE 2021–2022

Seje: 8.–11. marca 2022

SPREJETA BESEDILA

torek 8. marca 2022

I

(Resolucije, priporočila in mnenja)

RESOLUCIJE

EVROPSKI PARLAMENT

P9_TA(2022)0056

Krčenje prostora za civilno družbo v Evropi

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. marca 2022 o krčenju prostora za civilno družbo v Evropi (2021/2103(INI))

(2022/C 347/01)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji (PEU) in Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina),
- ob upoštevanju Evropske konvencije o človekovih pravicah (EKČP),
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/692 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o vzpostavitvi programa Državljeni, enakost, pravice in vrednote ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1381/2013 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (EU) št. 390/2014 ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU, Euratom) 2020/2092 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o splošnem režimu pogojenosti za zaščito proračuna Unije (uredba o pogojevanju) ⁽²⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. julija 2021 o poročilu o stanju pravne države za leto 2021 – Stanje pravne države v Evropski uniji (COM(2021)0700)
- ob upoštevanju smernic Komisije z dne 23. septembra 2020 o izvajanju pravil EU o opredelitvi in preprečevanju pomoči pri nedovoljenem vstopu, tranzitu in prebivanju ⁽³⁾,
- ob upoštevanju poročila skupine Evropskega ekonomsko-socialnega odbora za temeljne pravice in pravno državo iz junija 2020 o razvoju dogodkov na nacionalni ravni z vidika civilne družbe v obdobju 2018–2019,
- ob upoštevanju poročila Agencije EU za temeljne pravice z dne 17. januarja 2018 o izzivih, s katerimi se srečujejo organizacije civilne družbe s področja človekovih pravic v EU, biltenov o posledicah pandemije covid-19 za temeljne pravice v EU, ki jih je objavila v letu 2020, ter njenih drugih poročil, podatkov in orodij, zlasti v informacijskem sistemu Evropske unije za temeljne pravice (EFRIS),

⁽¹⁾ UL L 156, 5.5.2021, str. 1.

⁽²⁾ UL L 433 I, 22.12.2020, str. 1.

⁽³⁾ UL C 323, 1.10.2020, str. 1.

torek 8. marca 2022

- ob upoštevanju poročila Agencije Evropske unije za temeljne pravice z dne 22. septembra 2021 o zaščiti državljanskega prostora v EU,
- ob upoštevanju skupnih smernic urada OVSE za demokratične institucije in človekove pravice in Beneške komisije z dne 1. januarja 2015 o svobodi združevanja,
- ob upoštevanju poročila Sveta Evrope z dne 11. februarja 2019 o krčenju prostora za civilno družbo: učinek na mlade in njihove organizacije,
- ob upoštevanju smernic urada OVSE za demokratične institucije in človekove pravice in Beneške komisije z dne 8. julija 2019 o svobodi mirnega zbiranja,
- ob upoštevanju navodil OZN z dne 23. septembra 2020 o varstvu in spodbujanju državljanskega prostora,
- ob upoštevanju deklaracije OZN z dne 9. decembra 1998 o pravici in odgovornosti posameznikov, skupin in družbenih organizacij za spodbujanje in varstvo splošno priznanih človekovih pravic in temeljnih svoboščin,
- ob upoštevanju splošnega komentarja odbora OZN za človekove pravice št. 34 z dne 12. septembra 2011 o členu 19: svoboda mnenja in izražanja,
- ob upoštevanju splošnega komentarja odbora OZN za človekove pravice št. 37 z dne 17. septembra 2020 o členu 21: pravica do mirnega zbiranja,
- ob upoštevanju Konvencije Ekonomske komisije za Evropo z dne 25. junija 1998 o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah (Aarhuška konvencija) in Sklepa VII/9 z dne 21. oktobra 2021 o mehanizmu za hitro odzivanje za obravnavanje primerov v zvezi s členom 3(8) Aarhuške konvencije,
- ob upoštevanju resolucij OZN št. 2250 (2015), št. 2419 (2018) in št. 2535 (2020) o mladih, miru in varnosti,
- ob upoštevanju Deklaracije OZN o zagovornikih človekovih pravic iz leta 1998,
- ob upoštevanju priporočila Odbora ministrov Sveta Evrope državam članicam z dne 10. oktobra 2007 o pravnem statusu nevladnih organizacij v Evropi,
- ob upoštevanju izjave komisarke Sveta Evrope za človekove pravice z dne 16. maja 2019 z naslovom Let's defend LGBTI defenders (Zavzemajmo se za zagovornike LGBTI),
- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 20. marca 2019 z naslovom Močna in raznolika družba za odporno demokracijo,
- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 19. oktobra 2017 z naslovom Financiranje organizacij civilne družbe s sredstvi EU,
- ob upoštevanju poročila za leto 2020, ki so ga partnerske organizacije predložile platformi Sveta Evrope za zaščito novinarstva in varnost novinarjev,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z 2. decembra 2020 o strategiji za okrepitev uporabe Listine o temeljnih pravicah v EU (COM(2020)0711),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. decembra 2020 o akcijskem načrtu za evropsko demokracijo (COM(2020)0790),

torek 8. marca 2022

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 3. oktobra 2017 o obravnavi vse bolj omejenih možnosti za delovanje civilne družbe v državah v razvoju ⁽⁴⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. aprila 2018 o potrebi po oblikovanju instrumenta za evropske vrednote za podporo organizacijam civilne družbe, ki spodbujajo temeljne vrednote v Evropski uniji na lokalni in nacionalni ravni ⁽⁵⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. novembra 2018 o potrebi po celovitem mehanizmu EU za zaščito demokracije, pravne države in temeljnih pravic ⁽⁶⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. oktobra 2020 o uvedbi mehanizma EU za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice ⁽⁷⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. novembra 2020 o vplivu ukrepov proti COVID-19 na demokracijo, pravno državo in temeljne pravice ⁽⁸⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. novembra 2020 o kreptivi medijske svobode: varstvo novinarjev v Evropi, sovražni govor, dezinformacije in vloga platform ⁽⁹⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. novembra 2020 o razmerah na področju temeljnih pravic v Evropski uniji – letno poročilo za leti 2018–2019 ⁽¹⁰⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. junija 2021 o poročilu Komisije o stanju pravne države za leto 2020 ⁽¹¹⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. februarja 2022 s priporočili Komisiji o statutu za evropska čezmejna združenja in neprofitne organizacije ⁽¹²⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. novembra 2021 o kreptivi demokracije ter svobode in pluralnosti medijev v EU: zloraba civilnopравnih in kazenskopравnih ukrepov za utišanje novinarjev, nevladnih organizacij in civilne družbe ⁽¹³⁾,
 - ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
 - ob upoštevanju mnenja Odbora za pravne zadeve,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (A9-0032/2022),
- A. ker Unija temelji na vrednotah iz člena 2 PEU, ki so skupne vsem državam članicam; ker je v členih 11(2) PEU in 15(1) PDEU poudarjen pomen civilnega dialoga za uresničevanje ciljev Unije;
- B. ker so organizacije civilne družbe neprofitne in so neodvisne od javnih institucij in komercialnih interesov ter s svojimi dejavnostmi prispevajo k uresničevanju vrednot EU iz člena 2 PEU in njenih temeljnih pravic; ker so lahko organizacije civilne družbe različnih oblik, npr. združenja in fundacije; ker so nadvse pomembni akterji civilne družbe tudi zagovorniki človekovih pravic, aktivisti in neformalne skupine;
- C. ker je presečni pristop ključen za razumevanje in uspešno obravnavanje ranljivosti, s katerimi se srečujejo državljani, ko se udeležujejo v civilni družbi;

⁽⁴⁾ UL C 346, 27.9.2018, str. 20.

⁽⁵⁾ UL C 390, 18.11.2019, str. 117.

⁽⁶⁾ UL C 363, 28.10.2020, str. 45.

⁽⁷⁾ UL C 395, 29.9.2021, str. 2.

⁽⁸⁾ UL C 415, 13.10.2021, str. 36.

⁽⁹⁾ UL C 425, 20.10.2021, str. 28.

⁽¹⁰⁾ UL C 425, 20.10.2021, str. 107.

⁽¹¹⁾ UL C 81, 18.2.2022, str. 27.

⁽¹²⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0044.

⁽¹³⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0451.

torek 8. marca 2022

- D. ker si številne nevladne organizacije prizadevajo preživeti in imajo težave s financiranjem, to pa lahko močno ovira njihovo učinkovitost in zmožnost uresničevanja svojega poslanstva;
- E. ker se državljanski prostor nanaša na pravni in politični okvir, v katerem lahko ljudje in skupine smiselno sodelujejo v političnem, gospodarskem, družbenem in kulturnem življenju svoje družbe ter uveljavljajo pravico do izražanja mnenj, pravico do obveščenosti ter pravico do zbiranja, združevanja in dialoga med seboj in z oblastmi;
- F. ker sta svoboda misli in svoboda izražanja, tudi na spletu, temelja vsake svobodne in demokratične družbe; ker je državljanski aktivizem struktura dejansko delujoče demokracije, v kateri so pravice manjšin zaščitene in se spoštujejo; ker imajo organizacije civilne družbe pravico do sodelovanja v političnih in javnih razpravah ne glede na to, ali je njihovo stališče skladno z vladno politiko ali se zavzemajo za spremembo zakonodaje;
- G. ker je svoboda združevanja osnovna sestavina demokratične in pluralne družbe, saj državljanom omogoča, da delujejo skupaj na področjih skupnega interesa in prispevajo k pravilnemu delovanju javnega življenja; ker svoboda združevanja ne pomeni samo, da se lahko ustanovi ali razpusti združenje, temveč tudi, da lahko deluje brez neupravičenega poseganja države; ker je zmožnost iskanja, pridobivanja in uporabe virov bistvena za delovanje vsakega združenja; ker naj bi bila prepoved ali razpustitev združenja vedno skrajni ukrep, za te odločitve pa bi moral veljati pravna sredstva;
- H. ker je pravica do mirnega zbiranja temelj demokracije in je ključna za oblikovanje strpne in pluralne družbe, v kateri lahko skupine z različnimi prepričanji, praksami ali politikami mirno sobivajo; ker je treba pri omejevanju in policijskem nadzoru miroljubnih zborovanj spoštovati načela zakonitosti, nujnosti, sorazmernosti in nediskriminacije;
- I. ker je pravica do obveščenosti prvi pogoj za informirano javno razpravo ter zahtevanje odgovornosti od organov in javnih institucij;
- J. ker sta svoboda izražanja in dostop do informacij v nekaterih državah članicah omejena, pogosto pod pretvezo boja proti dezinformacijam, povezanih s covidom-19; ker ukrepi za preprečevanje terorizma ali sovražnega govora ne smejo povzročiti neupravičenega omejevanja svobode izražanja; ker so poleg tega organizacije civilne družbe, zagovorniki človekovih pravic in aktivisti, ki delujejo na področju okolja, pravne države, pravic LGBTIQ+ in pravic žensk, v številnih državah članicah tarče strateških tožb za onemogočanje udeležbe javnosti; ker te tožbe negativno vplivajo na svobodo izražanja in javni aktivizem;
- K. ker reforme v nekaterih državah članicah, zaradi katerih organizacijam civilne družbe grozi izbris iz registra ali s katerimi se uvajajo neupravičeno obremenjujoči upravni postopki, vključno z nepremišljeno uporabo ukrepov za preprečevanje pranja denarja ali politik, ki omejujejo pravico do dejavnosti zagovorništva, spodkopavajo svobodo združevanja;
- L. ker so bile v nekaterih državah članicah uvedene omejitve z namenom omejevanja državljanskega prostora, spremljajo pa jih pravno, upravno in davčno nadlegovanje, kriminalizacija in negativna retorika, katerih namen je stigmatizirati in delegitimizirati organizacije civilne družbe ter jim onemogočiti, da legitimno delujejo; ker se tudi nedržavni akterji poslužujejo sovražnega govora na spletu in sicer ter verbalnega in fizičnega nadlegovanja in napadov; ker so temu še posebej izpostavljene organizacije civilne družbe in zagovorniki človekovih pravic, ki se ukvarjajo s pravno državo, preglednostjo in korupcijo, pravicami žensk, vključno s spolnim in reproduktivnim zdravjem in pravicami, okoljskimi vprašanji ter varstvom manjšin in pravic LGBTIQ+, ter medijsko svobodo in svobodo izražanja, pa tudi tisti, ki nudijo pomoč migrantom ter proslcem za azil in udeležencem v operacijah iskanja in reševanja;
- M. ker omejevanje državljanskega prostora v sosednjih državah vpliva tudi na civilno družbo v Evropski uniji in njen položaj;

torek 8. marca 2022

- N. ker so nekatere nacionalne organizacije civilne družbe, ki delujejo kot nadzornice, zlasti s spremljanjem in poročanjem o kršitvah pravic in svoboščin, zagovorništvo in pravnimi postopki, še posebej izpostavljene omejevanju, povračilnim ukrepom in nadzoru;
- O. ker je komisarka za človekove pravice pri Svetu Evrope položaj zagovornikov pravic LGBTIQ+ v Evropi opisala kot zaskrbljujoč in poročala o več primerih nadlegovanja na spletu in zunaj njega, nasilnih napadov, sovražnih kampanj in smrtnih groženj v državah članicah in državah evropskega sosledstva; ker je ta trend povezan s pripisovanjem krivde drugim manjšinam ter je v nasprotju z načelom, da se vsaka oseba rodi z enakim dostojanstvom in enakimi pravicami;
- P. ker dober odnos med državo in državljani pomeni, da bi morali imeti vsi državljani, vključno z otroki in mladimi, možnost sodelovati v razpravah in vplivati na javne politike; ker bodo demokracije uspešne le, če vsi verjamejo v demokratične sisteme in če državljani zaupajo v institucije;
- Q. ker so nekatere države članice omejile možnosti organizacij civilne družbe za sodelovanje v političnih dejavnostih; ker v nekaterih državah članicah poskušajo organizacije civilne družbe z obtožbami, da delujejo politično, stigmatizirati in jih prikazati kot neverodostojne; ker se lahko deligitimizacija teh organizacij v nekaterih državah članicah kaže kot blatenje, ki ga vodi država ali mediji; ker organizacije civilne družbe poročajo o diskriminatornih in omejevalnih praksah financiranja v nekaterih državah članicah;
- R. ker so nekatere države članice sprejele politike in prakse, ki imajo zastraševalni učinek na državljanski prostor, da bi dosegle samocenzuro in civilne akterje odvrnile od uveljavljanja njihovih pravic; ker take politike pogosto združujejo nejasne določbe, ki javnim organom omogočajo veliko manevrskega prostora, in nesorazmerno visoke sankcije; ker je lahko že zgolj možnost njihove uporabe dovolj za doseganje samocenzure, ne da bi jih bilo treba dejansko uporabiti;
- S. ker so v večini držav članic z nujnimi pravili o omejevanju socialnih stikov omejili pravico do mirnega zbiranja; ker so nekatere države članice v zadnjih letih sprejele zakone, ki omejujejo pravico do mirnega zbiranja, ter uvedle zahteve glede dovoljenja in obveščanja; ker se v nekaterih državah članicah povečujejo pristojnosti organov za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj, kar vzbuja pomisleke glede njihove nujnosti in sorazmernosti;
- T. ker se v nekaterih državah članicah izredna zakonodaja, sprejeta v odziv na zdravstveno krizo, uporablja kot izgovor za samovoljno omejevanje temeljnih pravic in svoboščin ter utišanje civilne družbe in drugih glasov nestrinjanja; ker je bilo v nekaterih primerih ugotovljeno, da ti ukrepi niso izpolnjevali zahtev glede nujnosti, sorazmernosti, časovne omejenosti in nediskriminacije, kar pomeni, da omejevanje temeljnih pravic in svoboščin v okviru teh ukrepov ne more biti zakonito; ker pri pripravi izrednih ukrepov ni bilo opravljeno posvetovanje z organizacijam civilne družbe, čeprav imajo pomembno vlogo na terenu;
- U. ker si organizacije civilne družbe še nikoli niso tako vneto kot med to pandemijo prizadevale pomagati pri iskanju rešitev za krizo in zagotavljanju podpore ljudem v ranljivem položaju; ker so organizacije mladih med sedanjo pandemijo pomagale v boju proti napačnim informacijam in pri krepitvi zaupanja v javne institucije; ker imata dolgoročno ustrezno financiranje in institucionalna podpora civilni družbi dodano vrednost v času krize;
- V. ker je pojav nevladnih organizacij, ki jih organizira vlada z namenom, da bi vedno podprle politično legitimnost tistih na oblasti ter se postavile na stran vlade v javnih razpravah in podprle njene politične cilje, obenem pa bi se predstavljale kot neodvisni glas, ena najhujših oblik napada na organizacije civilne družbe, saj hromi aktivno državljanstvo in te organizacije prikrajša za javno financiranje ter ogroža njihov obstoj;
- W. ker organizacije civilne družbe vse pogosteje opravljajo gospodarske dejavnosti in prispevajo k socialni ekonomiji, kljub temu pa še niso bili sprejeti zakonodajni ukrepi za sprostitev njihovih dejavnosti na ravni EU; ker se kljub konkretni sodni praksi Sodišča Evropske unije načeli nediskriminacije in prostega pretoka kapitala v zvezi s čezmejnimi donacijami v državah članicah še vedno ne uporabljata vsesplošno;

torek 8. marca 2022

- X. ker bi bilo treba sodelovanje organizacij civilne družbe pri razvoju prava in politike olajšati z okviri politike, ki bi jim omogočali dialog z javnimi organi; ker je bil sicer dosežen napredek na nacionalni ravni in na ravni EU, vendar civilni dialog še vedno pogosto ostaja *ad hoc* proces;
- Y. ker je tuje financiranje v nekaterih državah članicah tarča pravnih in političnih napadov; ker je omejevanje organizacij civilne družbe, ki prejemajo tuja finančna sredstva, v nasprotju s pravom Unije, in sicer s členom 63 PDEU o prostem pretoku kapitala in Listino; ker je Sodišče Evropske unije v zadevi C-78/18 ⁽¹⁴⁾ odločilo, da obravnavni zakon krši načelo prostega pretoka kapitala in pravico do svobode združevanja;
- Z. ker je Unija z evropskim zelenim dogovorom in digitalno preobrazbo začela proces sprememb; ker bo ta proces zahteval zdrav državljanski prostor, da bodo lahko državljani in prizadete skupnosti izrazili svoje interese, razpravljali o političnih rešitvah in sklenili nove družbene pogodbe;
1. potrjuje, da imajo organizacije civilne družbe poglobljeno vlogo pri uresničevanju in zaščiti vrednot Unije iz člena 2 PEU ter pri oblikovanju in izvajanju prava, politik in strategij EU, vključno z bojem proti podnebnim spremembam, digitalno preobrazbo in okrevaljem po pandemiji covid-19; poudarja, da nadvse pomembno prispevajo k tehtni javni razpravi, izražanju težnj, prisotnih v družbi, ter dajejo glas ranljivim in marginaliziranim osebam, omogočajo dostop do ključnih storitev, zagotavljajo strokovno znanje pri oblikovanju politik, spodbujajo aktivno državljanstvo in delujejo kot šola za demokracijo ter so nepogrešljive akterke pri izvajanju demokratičnega nadzora nad državnimi institucijami in zagotavljanju odgovornosti za javno ukrepanje in uporabo javnih sredstev; zato priznava, da je državljanski prostor sestavni del demokracije, pravne države in temeljnih pravic; poudarja, da bi se morala torej Unija zavezati ohranjanju in oblikovanju državljanskega prostora na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni;
 2. poudarja, da mora biti državljanski prostor ugodno in varno okolje, brez neupravičenega vmešavanja, ustrahovanja, nadlegovanja in zastraševalnih učinkov državnih in nedržavnih akterjev, da lahko organizacije civilne družbe uspešno delujejo; želi spomniti države članice, da so dolžne zagotoviti ugodno okolje za organizacije civilne družbe, vključno z dostopom do preglednih mehanizmov financiranja in mehanizmov civilnega dialoga, v skladu z mednarodnimi standardi na področju človekovih pravic, ki se nanašajo na svobodo združevanja, izražanja in zbiranja, kot je bilo potrjeno tudi v Listini; poudarja pomen pluralnosti medijev, da lahko organizacije civilne družbe komunicirajo z javnostjo in tako prispevajo k javni razpravi;
 3. svari pred poslabšanjem državljanskega prostora po vsej EU, saj politike ovirajo delovanje organizacij civilne družbe, njihov dostop do vzdržnega financiranja in njihovo zmožnost sodelovanja pri odločanju; obsoja vse oblike nadlegovanja, blatenja, stigmatizacije in kriminalizacije organizacij civilne družbe ter pripisovanja krivde tem organizacijam; poudarja, da ta dejanja ogrožajo aktivno državljanstvo in izražanje kritičnih glasov, s čimer hromijo javno razpravo in s tem same temelje demokracije;
 4. dodaja, da je pandemija covid-19 številne obstoječe izzive, s katerimi se soočajo organizacije civilne družbe, še poudarila, kot je razvidno iz poročila Agencije za temeljne pravice iz leta 2021, v katerem je bilo ugotovljeno, da 57 % nacionalnih in lokalnih organizacij meni, da so razmere v primerjavi s prejšnjimi leti slabše ali veliko slabše; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da so nekatere vlade izkoristile pandemijo in omejile državljanski prostor ter sprejele sporne zakone in diskriminatorne ukrepe, ki niso bili vedno povezani s pandemijo, saj se je družba težko mobilizirala in ni mogla sodelovati v javni razpravi, prav tako je bila omejena svoboda govora, zbiranja in združevanja;
 5. se strinja s Komisijo, da krčenje prostora za civilnodružbeno delovanje kaže, da je pravna država ogrožena; pozdravlja, da je Komisija v okviru letnega poročila o pravni državi izvedla pregled okolja za civilno družbo, v katerem ustrezno ugotavlja, da pravna država ne more delovati brez dinamične civilne družbe, ki deluje v varnem in spodbudnem okolju; zato poziva Komisijo, naj izboljša in bolj strukturira spremljanje stanja državljanskega prostora v državah članicah

⁽¹⁴⁾ Sodba Sodišča z dne 18. junija 2020, Evropska komisija proti Madžarski, C-78/18, ECLI:EU:C:2020:476.

torek 8. marca 2022

in oblikuje „indeks evropskega državljskega prostora“, ki bo temeljil na obstoječih okvirih za merjenje državljskega prostora, ter naj v svojem letnem poročilu o pravni državi državljskemu prostoru nameni celo poglavje, vključno s priporočili za posamezne države, ki bi morale v celoti obravnavati tudi temeljne pravice; poziva jo tudi, naj sistematično uporablja poročila Agencije za temeljne pravice in naj jo zaprosi za metodološko svetovanje;

6. pozdravlja, da Komisija v številnih politikah in strategijah ter programih financiranja EU priznava pomen civilne družbe; poudarja, da pa se zaradi razdrobljenosti tega pristopa položaj organizacij civilne družbe dejansko ni kaj prida izboljšal;

7. zato poziva Komisijo, naj za zaščito in razvoj državljskega prostora v Uniji sprejme celovito strategijo za civilno družbo, ki bo vključevala vsa obstoječa orodja, zapolnila vrzeli pri spremljanju, podpori in zaščiti ter s katero se bo resnično politično priznala ključna vloga, ki jo imajo te organizacije pri uresničevanju demokratičnih vrednot in politik, hkrati pa se bodo orodja za spremljanje in poročanje jasno povezala z mehanizmi izvrševanja, da se zagotovi pravočasno in učinkovito nadaljnje ukrepanje; poziva jo tudi, naj preuči pobude za krepitev podpornih mrež, ki so na voljo organizacijam civilne družbe;

8. meni, da bi moral biti v strategiji opredeljen sklop konkretnih ukrepov za zaščito in krepitev državljskega prostora, med drugim z:

(a) uvedbo minimalnih standardov za pravno in upravno okolje za civilno družbo;

(b) uvedbo statuta za evropska čezmejna združenja in neprofitne organizacije;

(c) vzpostavitev kontaktnih točk med evropskimi institucijami in civilno družbo;

(d) zagotavljanjem doslednega dostopa do političnih razprav in določanja programov na ravni Unije v skladu s pogodbama EU in poslovniki institucij EU;

(e) izboljšanjem dostopa do spremljanja politik Unije in izvrševanja proračuna Unije;

(f) razširitvijo prožnega dostopa do financiranja Unije;

9. poziva Svet in Komisijo, naj zagotovita doslednost svojih notranjih in zunanjih politik v zvezi z zaščito in spodbujanjem državljskega prostora, tudi s sprejetjem notranjih smernic o zagovornikih človekovih pravic, ki bodo ustrezale smernicam, ki se uporabljajo za zunanje delovanje EU;

Omogočitveno regulativno in politično okolje brez zastraševalnih učinkov, groženj in napadov

10. poudarja, da organizacije civilne družbe lahko delujejo le v ugodnem pravnem in političnem okolju, v katerem je mogoče na primer uveljavljati svobodo združevanja, mirnega zbiranja in izražanja ter pravico do udeležbe javnosti; poziva države članice, naj zagotovijo uveljavljanje teh pravic v skladu z evropskim in mednarodnim pravom in standardi, vključno z Evropsko konvencijo o človekovih pravicah, priporočilom Odbora ministrov Sveta Evrope državam članicam z dne 28. novembra 2018 o potrebi po večji zaščiti in spodbujanju civilnodružbenega prostora v Evropi, Mednarodnim paktom o državljskih in političnih pravicah, deklaracijo OZN o zagovornikih človekovih pravic in navodilom OZN o varovanju in spodbujanju državljskega prostora, ter naj izkoristijo možnost, da Beneško komisijo zaprosijo za mnenje o predvideni zakonodaji;

11. želi spomniti na pomen neodvisnega, nepristranskega, strokovnega in odgovornega novinarstva pri obveščanju o dejavnostih organizacij civilne družbe v zasebnih in javnih medijih, pa tudi na pomen dostopa do javnih informacij, saj gre za ključne stebre demokratičnih držav, ki temeljijo na načelih pravne države;

12. obžaluje vse večjo koncentracijo lastništva nad mediji na račun pluralnosti, neodvisnosti in pravične javne zastopanosti idej in ukrepov organizacij civilne družbe; opozarja, da sta neodvisno in odgovorno novinarstvo ter dostop do pluralnih informacij ključna stebra demokracije in da sta delovanje ter udeležba civilne družbe bistvena za uspešno demokracijo; poziva države članice, naj zagotovijo in vzdržujejo neodvisnost medijev od političnega in gospodarskega pritiska ter zagotovijo pluralnost medijev in preglednost; poziva Komisijo, naj kot minimalne zahteve v prihodnjem aktu o svobodi medijev poleg pravil o preglednosti lastništva nad mediji predlaga tudi pravila o tem lastništvu na ravni EU, da bi povečali pluralnost medijev;

torek 8. marca 2022

13. meni, da sta prispevek organizacij civilne družbe k enotnemu trgu in socialni ekonomiji ter njihova vloga pri uresničevanju politik in vrednot EU iz člena 2 PEU močna argumenta za odpravo ovir za njihovo delovanje na ravni EU; zato poziva Komisijo, naj se za uresničitev tega cilja ustrezno odzove z ukrepi, tudi z zakonodajnimi predlogi; poudarja, da zakonodaja organizacijam civilne družbe ne bi zagotovila samo minimalne zaščite, temveč bi utegnila ustvariti tudi enake konkurenčne pogoje, da bi lahko izkoristile ves svoj potencial;

14. poziva Komisijo, naj v svoje ocene učinka vključi sistematično preverjanje državljskega prostora, s katerim bo zagotovila jasna merila za to, kaj je spodbuden prostor za civilno družbo, kar naj temelji na mednarodnih standardih s področja človekovih pravic, ki se nanašajo na svobodo združevanja, izražanja in zbiranja in ki so potrjeni v Listini, da predvidena zakonodaja ne bo negativno vplivala na ta prostor; poziva Komisijo, naj v sodelovanju s civilno družbo uvede potrebne zaščitne ukrepe in pripravi osnutek smernic za izvajanje v državah članicah, kadar se ugotovijo tveganja;

15. poziva Komisijo, naj prav tako pregleduje in spremlja izvajanje prava EU, da ne bo negativno vplivalo na državljski prostor, ter zagotovi ustrezne ukrepe, če do tega pride; poziva države članice, naj sprejmejo podobne ukrepe na nacionalni ravni;

16. poziva Komisijo, naj uporabi svoja pooblastila v skladu s Pogodbama in predlaga zakonodajo EU za zapolnitev vrzeli in obravnavanje izzivov, s katerimi se srečujejo akterji civilne družbe po vsej Uniji, vključno z minimalnimi standardi glede registracije, delovanja in financiranja organizacij civilne družbe ter postopkovnimi zaščitnimi ukrepi proti strateškim tožbam za onemogočanje udeležbe javnost, ter naj zagotovi smernice za uporabo prava EU za boljšo zaščito civilne družbe;

17. meni, da bi statut čezmejnih združenj in neprofitnih organizacij EU lahko dodatno zaščitil organizacije civilne družbe, ki se spoprijemajo z neupravičenimi ovirami pri ustanavljanju in delovanju;

18. poziva države članice, naj spoštujejo in omogočijo uveljavljanje pravice do mirnega zbiranja, ki se sme omejiti samo ob spoštovanju načel nujnosti in sorazmernosti v skladu z veljavnimi zakoni; svari pred razširitvijo pristojnosti organov preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj pri nadziranju zborovanj v nekaterih državah članicah; obsoja vsakršno nesorazmerno uporabo sile proti protestnikom ter njihovo kriminalizacijo, pregon in nadzor; poziva države članice, naj nemudoma razveljavijo zakone in predpise, ki povečujejo uporabo nasilja nad protestniki in omejujejo pravico do protesta; poziva Komisijo, naj izda smernice za zaščito svobode mirnega zbiranja v času izrednih zdravstvenih razmer in tudi v normalnih razmerah;

19. poudarja, da se je od začetka pandemije velik del dejavnosti civilne družbe preselil na splet; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo svobodo izražanja, se borijo proti vsem oblikam sovražnega govora ter ozaveščajo o sovražnem govoru in tveganjih, ki jih predstavlja za demokracijo in posameznike, tudi na spletnih družbenih omrežjih;

20. svari pred škodljivimi posledicami politik in retorike z zastraševalnimi učinki na državljski prostor; poziva Komisijo, naj bo analiza zastraševalnih učinkov ključni vidik njenega letnega poročila o pravni državi, naj na podlagi zadeve C-78/1810 izpodbija ukrepe, ki imajo zastraševalne učinke na uveljavljanje pravic iz Listine, kadar so mogoči podobni pristopi, in naj zaprosi začasne ukrepe, da se prepreči nepopravljiva škoda, dokler sodna presoja ni končana;

21. obsoja, da so predstavniki organizacij civilne družbe v nekaterih državah članicah žrtve fizičnih in verbalnih napadov, nadlegovanja in ustrahovanja na spletu in zunaj njega, ki so neposredno povezani z njihovim delom; obžaluje tudi, da lahko učinki na duševno zdravje, katerim so izpostavljeni ti predstavniki, vključujejo izgorelost, depresijo, travmo, ki jo povzroča pomoč, in utrujenost zaradi sočutja ter da so psihološki učinki, ki jih lahko ima njihovo delo na predstavnike organizacij civilne družbe, premalo raziskani; poudarja, da so otroci in mladi še posebej ranljivi, saj morda ne prijavijo dejanj sovraštva in nadlegovanja, ker ne znajo opredeliti nadlegovanja in ne vedo, kako se spoprijeti s tem vprašanjem in na koga se obrniti;

torek 8. marca 2022

22. obsoja vse grožnje in napade na organizacije civilne družbe in zagovornike človekovih pravic, ki jih izvajajo akterji, ki so v državni lasti in so povezani z državo, vključno z negativno in stigmatizirajočo retoriko, zvrčanjem krivde ter pravnim, pravosodnim, upravnim in davčnim nadlegovanjem, obsoja tudi državne akterje, ki organizacije civilne družbe in zagovornike človekovih pravic ne zaščitijo pred temi napadi in grožnjami; prav tako obsoja vse napade in grožnje, tudi strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti, ki se jih poslužujejo nedržavni akterji;

23. je zaskrbljen zaradi nizke stopnje poročanja o napadih in grožnjah, katerih žrtve so organizacije civilne družbe, na nacionalni ravni; poziva države članice, naj odločno obsodijo ta dejanja, sprejmejo preventivne in učinkovite ukrepe in sistematično, hitro, temeljito, neodvisno in nepristransko preiščejo vse s tem povezane obtožbe ter vlagajo v programe usposabljanja organov, da bodo lahko bolje obravnavali te primere; poziva Komisijo, naj te procese spremlja s pripravo priporočil in olajšanjem izmenjave najboljših praks;

24. poudarja, da je dobro sodelovanje med civilno družbo, policijo in ustreznimi institucijami ključno za obravnavanje ranljivosti in iskanje najboljših praks na področju zaščite aktivistov, civilne družbe in same demokracije;

25. je zelo zaskrbljen zaradi vse večjega nasilja in sovraštva, uperjenega proti organizacijam in aktivistom, ki sodelujejo z verskimi manjšinami ali delujejo na področju boja proti rasizmu, feminizmu in pravic LGBTIQ+;

26. opozarja, da pripisovanje krivde organizacijam civilne družbe, ki se zavzemajo za pravice žensk in sodelujejo z manjšinami in ranljivimi skupinami, kot so osebe LGBTIQ, ni osamljen dogodek, temveč gre za naklepno in postopno odpravljanje temeljnih pravic, ki so zaščitene v členu 2 PEU, ter je del širšega političnega programa, imenovanega kampanje „proti enakosti spolov“; poziva države članice, naj bodo zlasti previdne pri pobudah za omejitev pridobljenih pravic, ki so bile oblikovane za preprečevanje diskriminacije in zaščito oseb pred njo ter za spodbujanje enakosti;

27. poziva Komisijo, naj v svoje poročanje v skladu z okvirnim sklepom o boju proti nekaterim oblikam in izrazom rasizma in ksenofobije vključi sklicevanja na napade na zagovornike človekovih pravic, kadar spremlja in ocenjuje pravila in orodja EU za zaščito pravic žrtev kaznivih dejanj ter kadar izvaja revizijo določb EU o boju proti sovražnemu govoru in kaznivim dejanjem iz sovraštva;

28. ugotavlja, da Unija trenutno nima učinkovitih postopkov za zagotavljanje ustreznega odziva, kadar organizacije civilne družbe poročajo, da so ogroženi demokratični standardi in državljanski prostor v državah članicah; poziva k vzpostavitvi mehanizma EU za opozarjanje, da bodo lahko organizacije civilne družbe in zagovorniki človekovih pravic prijavili napade, evidentirali opozorila, opredelili trende ter pravočasno ciljno pomagali žrtvam; meni, da bi se s tem mehanizmom izboljšalo tudi poročanje na ravni Unije, zagotovile informacije za letno oceno pravne države, ki jo izvaja Komisija, in na splošno izboljšalo obveščanje evropske javnosti;

29. močno obžaluje, da sta Komisija in Svet zavrnila pobudo Parlamenta o uvedbi mehanizma EU za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice, ki bi ga urejal medinstitucionalni sporazum med Parlamentom, Komisijo in Svetom; opozarja, da je spremljanje državljanskega prostora tesno povezano z demokracijo in temeljnimi pravicami ter da je mehanizem za spremljanje vrednot iz člena 2 PEU najboljše orodje za celostni pristop v zvezi s tem;

30. poziva Komisijo, naj uporabi svoja izvršilna pooblastila proti državam članicam, ki neupravičeno omejujejo državljanski prostor in s tem kršijo zakonodajo EU, vključno s postopki za ugotavljanje kršitev, okvirom za pravno državo, novo uredbo o pogojevanju in postopkom iz člena 7 PEU; poleg tega jo poziva, naj zagotovi, da bo civilna družba dejavno sodelovala v teh procesih in tehno prispevala k njim ter da se ustrezno zavarujejo legitimni interesi končnih prejemnikov in upravičencev;

31. vztraja, da države članice ne bi smele kriminalizirati ali kako drugače negativno vplivati na registracijo, delovanje, financiranje in čezmejne premike organizacij civilne družbe; ga pri tem skrbi razlaga določb EU v nekaterih državah članicah, ki je pogosto v nasprotju s smernicami Komisije in bi lahko privedla do kriminalizacije dejavnosti organizacij civilne družbe in zagovornikov človekovih pravic, zlasti na področju migracij; poziva države članice, naj končajo

torek 8. marca 2022

neupravičeno kriminalizacijo in pregon dejavnosti iskanja in reševanja, Komisijo pa poziva, naj dejavno spremlja to vprašanje in ukrepa proti zadevnim državam članicam; prav tako ponavlja, da morajo vsi akterji, ki se ukvarjajo z migranti iz humanitarnih razlogov in so vključeni v dejavnosti iskanja in reševanja, spoštovati splošna načela mednarodnega prava in prava človekovih pravic ter veljavno evropsko in nacionalno zakonodajo, ki vključuje ta načela;

Trajnost in nediskriminatoren dostop do virov

32. ugotavlja, da se organizacije civilne družbe pri financiranju spopadajo z izzivi, kot so nezadostni viri financiranja, zapleteni upravni postopki za pridobivanje sredstev, nepregledno in nepravilno dodeljevanje sredstev in stroga merila za upravičenost;

33. opozarja na sklepe iz resolucije OZN št. 2535 (2020), in sicer, da je pospešeno sodelovanje mladih ključno za oblikovanje in ohranjanje miroljubnih družb;

34. poudarja, da lahko mladi pomembno in pozitivno prispevajo k prizadevanjem za demokratične in miroljubne družbe; zato poziva države članice, naj povečajo naložbe v mlade in organizacije mladih; poziva tudi k ustreznemu financiranju programa Erasmus+ in poudarja njegovo vlogo pri ustvarjanju demokratične Evrope;

35. poziva Komisijo, naj opredeli obstoječe ovire in predlaga celovit sklop ukrepov in priporočil za dolgoročno predvidljivo, ustrezno in omogočitevno financiranje organizacij civilne družbe, vključno s financiranjem njihovih operativnih dejavnosti, povezanih z zagovorništvom in spremljanjem; poudarja, da bi se bilo treba pri sredstvih EU za organizacije civilne družbe izogniti birokratskim ukrepom;

36. meni, da sta odprtost in preglednost ključni za vzpostavitev odgovornosti organizacij civilne družbe in zaupanja javnosti vanje, dokler služita zagotavljanju zakonitega javnega nadzora in temu, da zahteve glede poročanja ostanejo potrebne in sorazmerne; obsoja vsakršno zlorabo ukrepov za preglednost za stigmatizacijo določenih organizacij civilne družbe;

37. poudarja, da je pomembno zagotoviti dopolnilne vire financiranja, tudi od javnih institucij na vseh ravneh, zasebnih, človekoljubnih in posameznih donatorjev, članarin in prihodkov, ustvarjenih z gospodarskimi dejavnostmi, pa tudi iz lokalnih, regionalnih in nacionalnih virov, saj bi to lahko organizacijam civilne družbe pomagalo, da bi bile odporne na morebitne vladne omejitve zunanjega financiranja; poziva države članice in EU, naj izboljšajo pravno okolje za organizacije civilne družbe in omilijo pogoje za njihov dostop do različnih virov financiranja, tudi zasebnih in tujih sredstev; poudarja, da bi morale javno financiranje zajemati vse vrste dejavnosti civilne družbe, vključno z zagovorništvom, pravnimi postopki in nadzornimi dejavnostmi, izobraževanjem in ozaveščanjem, zagotavljanjem storitev ter krepitvijo zmogljivosti in oblikovanjem koalicij, s katerimi se spodbujajo in ščitijo vrednote Unije iz člena 2 PEU; poziva države članice in EU, naj se ne omejujejo le na financiranje projektov, temveč naj zagotovijo sredstva za temeljno infrastrukturo in večletne cikle financiranja, da bi zagotovili vzdržnost civilne družbe;

38. obsoja vsakršno politično ali drugače motivirano diskriminacijo pri dodeljevanju javnih sredstev in posledične zastraševalne učinke; poziva države članice, naj v zvezi s tem zagotovijo jasne, pregledne in nediskriminatorne postopke; obsoja vse oblike omejevanja dostopa do financiranja, zlasti za organizacije civilne družbe in aktiviste, ki si prizadevajo za varstvo pravic žensk, oseb LGBTIQ+, manjšin, migrantov in beguncev;

39. poudarja, da za kampanje organizacij civilne družbe za ozaveščanje o vprašanjih ne bi smele veljati omejitve financiranja pod pretvezo prekrivanja z volitvami in drugimi političnimi kampanjami; ugotavlja, da je pri sredstvih, ki so na voljo organizacijam civilne družbe, pogosto potrebno sofinanciranje, kar posledično pomeni, da mora upravičenec zbrati delež potrebnih sredstev iz drugih virov, kar lahko negativno vpliva na projekt in delovanje organizacije; zato meni, da bi moral biti delež potrebnega sofinanciranja razumno omejen in da bi bilo treba upoštevati različne načine monetizacije;

40. obžaluje, da naloge, ki spadajo v pristojnost javnih služb, na primer na področju stanovanj, zdravja, izobraževanja in azila, javni organi prelagajo na organizacije civilne družbe, pri čemer te naloge presega uravnoteženo sodelovanje med javnimi organi in neprofitnimi organizacijami, ki imajo dobre izkušnje pri delu z zadevnimi osebami in za te osebe, ter niso podprte z zadostnimi dodatnimi sredstvi; poudarja, da se pri tem viri civilne družbe uporabljajo za izpolnjevanje

torek 8. marca 2022

obveznosti države, zaradi česar organizacije civilne družbe nimajo prostora, ki ga nujno potrebujejo za udeležbo v javnem življenju v obliki zagovorništva, strateškega vlaganja tožb in ozaveščanja javnosti;

41. je zelo zaskrbljen zaradi pojava tako imenovanih vladnih nevladnih organizacij in s tem povezanih diskriminatornih in pogosto nepreglednih praks javnega financiranja; svari, da to slabo vpliva na demokracijo ter pluralnost in raznolikost v civilni družbi, dojemanje legitimnosti organizacij civilne družbe in torej na pripravljenost državljanov, da se vključijo v aktivno državljanstvo; poziva države članice, naj izsledijo skupine, ki kršijo veljavne predpise in spodbujajo sovraštvo, in ukrepajo proti njim; poudarja, da lahko te skupine izkrivljajo javno razpravo, kar lahko ogrozi samo strukturo demokracije;

42. poziva Komisijo, naj določi pogoje in postopke za zagotovitev, da se bodo sredstva EU, namenjena za civilno družbo, v okviru neposrednega ali deljenega upravljanja dodeljevala le organizacijam, ki so strogo neodvisne od katere koli vlade in v celoti spoštujejo vrednote EU iz člena 2 PEU; poziva Komisijo, naj obravnava obtožbe v zvezi z diskriminatorno razdelitvijo sredstev EU organizacijam civilne družbe in sprejme ustrezne ukrepe, s katerimi bo zagotovila, da se sredstva EU ne bodo podpirale tako imenovane vladne nevladne organizacije;

43. pozdravlja sprejetje programa Državljeni, enakost, pravice in vrednote s večjim proračunom v višini 1,55 milijarde EUR za obdobje 2021–2027 in priznava, da je to smiseln odziv na izzive, s katerimi se srečuje civilna družba v EU, in prvi korak k oblikovanju bolj systemskega okvira pomoči za organizacije civilne družbe v EU; poziva Komisijo, naj se pri opredeljevanju delovnih programov in mehanizmov financiranja dejavno posvetuje z organizacijami civilne družbe in zagotovi, da bodo ti programi in mehanizmi pregledni, prožni in prijazni do uporabnikov; pozdravlja mehanizme za ponovno dodeljevanje nepovratnih sredstev v sklopu vrednot Unije; poudarja, da je treba zagotoviti dovolj finančnih sredstev za dejavnosti nadzora, zagovorništva in pravnih postopkov ter krepitev zmogljivosti, saj to krepi prispevek organizacij civilne družbe k varovanju vrednot in temeljnih pravic EU; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo sredstva namenjena podpori organizacijam civilne družbe pri izvajanju nalog in vlog, ki so jim dodeljene v različnih sektorskih politikah; poziva k posebnemu nujnemu financiranju in praktični podpori za civilne akterje in zagovornike človekovih pravic, pri katerih obstaja nevarnost, da bodo njihove temeljne pravice kršene;

44. poziva Komisijo, naj podvoji prizadevanja za spodbujanje sodelovanja organizacij civilne družbe v programu Državljeni, enakost, pravice in vrednote ter drugih centralno upravljanih skladih, tudi z nadaljnjo poenostavitvijo, prožnejšimi merili za upravičenost ter ciljno usmerjenimi informacijami in usposabljanjem; poleg tega jo poziva, naj bolj spremlja prakse v državah članicah in oblikuje priporočila za spodbujanje sodelovanja organizacij civilne družbe v programih v okviru deljenega upravljanja ter naj organizacije civilne družbe bolje vključi v spremljanje porabe sredstev EU na ravni držav članic in jih usposobi za to spremljanje;

45. meni, da bi bilo treba v vseh programih EU predvideti proračunsko podporo za organizacije civilne družbe ter jo tudi spodbujati in podpirati; obžaluje, da evropski sveženj za okrevanje ni bil posebej namenjen organizacijam civilne družbe, kot je bil namenjen malim in srednjim ter drugim podjetjem; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da bodo organizacije civilne družbe vključene v vse faze izvajanja in spremljanja nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost ter drugih skladov v okviru deljenega upravljanja, ter naj preverjajo, ali nacionalni načrti za okrevanje podpirajo potrebe organizacij civilne družbe po financiranju; poziva Komisijo, naj zagotovi, da organizacije civilne družbe ne bodo občutile negativnih posledic umika financiranja v skladu z uredbo o pogojenosti ali pogoji skladov in programov v večletnem finančnem okviru ali instrumentu za okrevanje in odpornost, ki določajo, da je spoštovanje pravne države in načela nediskriminacije osnovni pogoj za pridobitev financiranja, in sicer naj določi posebne načine za usmerjanje financiranja organizacijam civilne družbe, prilagojene okolju, v katerem delujejo;

46. poziva Komisijo, naj zagotovi, da se bodo sredstva EU dodeljevala le organizacijam, ki so strogo neodvisne od katere koli vlade in v celoti spoštujejo vrednote EU;

47. obsoja poskuse nekaterih držav članic, da bi omejile tuje financiranje, pa tudi politično propagando, ki jo vodijo v zvezi s tem, ter ukrepe, ki so jih sprejele za stigmatizacijo ali nadlegovanje organizacij civilne družbe; želi spomniti, da je Sodišče Evropske unije ugotovilo, da se s tem kršita prosti pretok kapitala in svoboda združevanja; poziva Komisijo, naj

torek 8. marca 2022

v zvezi s tem še naprej začenja postopke za ugotavljanje kršitev in sistematično zaprosi za začasne ukrepe; poziva Komisijo, naj evidentira omejitve tujega financiranja po vsej Uniji, da bi zagotovila učinkovito spoštovanje načel, ki jih je potrdilo Sodišče Evropske unije, v vseh državah članicah;

48. poudarja pomen davčnih spodbud za spodbujanje zasebnih donacij; spodbuja države članice, naj še naprej razvijajo take sheme; poziva Komisijo, naj evidentira primere najboljše prakse in pripravi priporočila; priznava pomen skladnosti z nacionalnimi pravili na področju obdavčevanja in boja proti pranju denarja, vendar poudarja, da teh pravil in preglednosti financiranja na splošno ni mogoče zlorabiti za oviranje dejavnosti organizacij civilne družbe in ustvarjanje zastraševalnega učinka na njihove člane in donatorje;

49. opozarja, da mednarodni standardi za svobodo združevanja od organov zahtevajo, da uporabijo domnevo v prid temu, da so organizacije civilne družbe svobodne pri iskanju in prejemanju finančnih sredstev iz katerega koli vira, ter v prid zakonitosti njihovih dejavnosti, pri čemer so omejitve možne le, če so zakonsko sprejete, če zasledujejo enega ali več ciljev in če so potrebne v demokratični družbi, za doseganje obravnavanih ciljev;

50. poziva Komisijo, naj pripravi smernice o načelu nediskriminacije in prostega pretoka kapitala, ki se uporablja za čezmejne donacije; poudarja, da bi približevanje opredelitve pojma javne koristi omogočilo vzajemno priznavanje in enako obravnavanje v smislu čezmejnih donacij in koristi, povezanih s takšnim statusom javne koristi; poziva, naj se na ravni EU opredeli pojem javne koristi, saj bi to omogočilo vzajemno priznavanje statusa javne koristi in enako obravnavanje v smislu s tem povezanih prednosti in torej spodbudilo čezmejne donacije; poziva Komisijo, naj opredeli ukrepe za odpravo ovir za čezmejne dobrodelne organizacije in zagotovi enako obravnavanje čezmejnih donacij v skladu s sodbami Sodišča Evropske unije;

Civilni dialog in sodelovanje pri oblikovanju politik

51. poudarja pomen civilnega dialoga pri informiranem oblikovanju politik in poudarja, da imajo organizacije civilne družbe ključno vlogo kot posrednice med državljani in organi na vseh ravneh, saj zagotavljajo strukturiran dialog; poudarja pomembno vlogo teh organizacij, saj so v stalnem stiku z državljani, tudi z marginaliziranimi ali ranljivimi skupinami, in priznava njihovo strokovno znanje, jim dodeljuje ključno vlogo v civilnem dialogu in poudarja, da imajo pomembno vlogo pri opolnomočenju najbolj oddaljenih, da sodelujejo in izrazijo svoje pomisleke, hkrati pa izvajajo demokratični nadzor in zagotavljajo odgovornost za javno ukrepanje;

52. pozdravlja pozitivne ukrepe, ki so jih nekatere države članice sprejele z novimi strategijami za civilni dialog in svetovalnimi odbori za civilno družbo; vendar obsoja prakso namernega oviranja sodelovanja organizacij civilne družbe, kot so njihova izključitev iz javnih postopkov, uporaba nepregledne vsezajemajoče zakonodaje in pospešeni parlamentarni postopki, pri katerih se ne upoštevajo obveznosti posvetovanja in razpravljanja;

53. opozarja, da se je z nujnostjo ukrepov, povezanih s covidom-19, še bolj omejil dostop organizacij civilne družbe do odločanja; je seznanjen, da si v številnih državah članicah prizadevajo proti temu;

54. obžaluje, da civilni dialog pogosto ostaja *ad hoc* proces; poziva države članice, naj oblikujejo skladne politične okvire, ki bodo zagotavljali strukturirane, predvidljive in dolgoročne procese, vključujočo udeležbo in sistematičen pregled, in naj dodelijo ustrezna sredstva, tudi za usposabljanje uradnikov; poziva Komisijo, naj v tesnem sodelovanju s civilno družbo pripravi priporočila na podlagi analize obstoječih praks;

55. meni, da bi morale vse institucije EU pregledati svoje pogoje sodelovanja z organizacijami civilne družbe v skladu s členom 11 PEU in zagotoviti odprt, pregleden, smiseln in reden dialog s civilno družbo, ki bo enakovreden dialogu z drugimi deležniki; poziva Komisijo, naj preuči možnost predložitve medinstitucionalnega sporazuma o civilnem dialogu med vsemi glavnimi institucijami, ki bo zajemal vsa področja politike Unije in prečne procese, kot sta na primer stanje v Uniji ali konferenca o prihodnosti Evrope;

56. v zvezi s tem meni, da bi lahko predsednica Evropskega parlamenta enega od svojih podpredsednikov imenovala za izvajanje odprtega, preglednega in rednega dialoga s civilno družbo; spodbuja politične skupine, naj oblikujejo svoje strukture za civilni dialog;

torek 8. marca 2022

57. poziva zlasti Komisijo, naj v svojih postopkih posvetovanja znova vzpostavi ravnovesje med predstavniki korporativnih interesov in predstavniki drugih interesov, kot so delavske in socialne pravice ter varstvo okolja, in sprejme ukrepe za zaščito proti nepoštenim praksam lobiranja, ki so nezdružljive s pravičnim in preglednim dialogom;

58. poziva države članice, institucije EU na splošno in zlasti Komisijo, naj med pripravo ali revizijo zakonodaje, ki bi lahko vplivala na državljanski prostor in svoboščine, zagotovijo tesno posvetovanje s civilno družbo;

59. je seznanjen, da je bila podpredsedniku Komisije dodeljena odgovornost za ohranjanje odprtega, preglednega in rednega dialoga s civilno družbo; poudarja, da bi bilo treba civilni dialog še bolj operacionalizirati; poziva Komisijo, naj zlasti razmisli o vzpostavitvi posebnih kontaktnih točk v vsakem generalnem direktoratu, da bi civilni družbi omogočili tesne stike s podpredsednikom Komisije; meni, da je bistveno, da se s preglednim izbirnim postopkom najrazličnejšim organizacijam civilne družbe da vidna vloga v strokovnih skupinah in svetovalnih forumih, ki pomagajo Komisiji, ter da je treba poudariti, da organizacije civilne družbe predstavljajo ranljive in premalo zastopane skupine;

60. poziva Komisijo, naj izboljša opredelitev nacionalnih programov za uporabo skladov EU in izvrševanje strategij in akcijskih načrtov EU v državah članicah za spodbujanje države članic, da vzpostavijo učinkovito udeležbo organizacij civilne družbe in mehanizme za civilni dialog; poziva k povečanju sodelovanja civilne družbe v procesu evropskega semestra in pri spremljanju evropskega svežnja za okrevanje;

61. pozdravlja evropsko leto mladih kot priložnost za nadaljnje spodbujanje državljanske udeležbe in dialoga v demokratični družbi;

62. se zavezuje, da bo zagotovil dejansko nadaljnje ukrepanje na podlagi tega poročila, ter poziva Komisijo in Svet, naj sprejmeta enako zavezo;

o

o o

63. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

torek 8. marca 2022

P9_TA(2022)0057

Vloga kulture, izobraževanja, medijev in športa v boju proti rasizmu**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. marca 2022 o vlogi kulture, izobraževanja, medijev in športa v boju proti rasizmu (2021/2057(INI))**

(2022/C 347/02)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji, zlasti drugega in od četrtega do sedmega odstavka preambule, člena 2, drugega pododstavka člena 3(3) in člena 6,
- ob upoštevanju členov 10 in 19 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti členov 2, 3, 4, 5 in 21,
- ob upoštevanju evropskega stebra socialnih pravic, všteti tretje načelo o enakih možnostih, in ustreznega akcijskega načrta,
- ob upoštevanju Direktive Sveta 2000/43/ES z dne 29. junija 2000 o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na raso ali narodnost ⁽¹⁾ (direktiva o rasni enakosti),
- ob upoštevanju Direktive Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu ⁽²⁾,
- ob upoštevanju, da je bila junija 2016 oblikovana skupina EU na visoki ravni za boj proti rasizmu, ksenofobiji in drugim oblikam nestrpnosti,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 22. maja 2018 z naslovom „Za močnejšo Evropo: vloga mladinskih, izobraževalnih in kulturnih politik“ (COM(2018)0268),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 18. septembra 2020 z naslovom „Unija enakosti: akcijski načrt EU za boj proti rasizmu za obdobje 2020–2025“ (COM(2020)0565),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. decembra 2020 z naslovom „Evropski mediji v digitalnem desetletju: akcijski načrt za podporo okrevanju in preoblikovanju“ (COM(2020)0784),
- ob upoštevanju Direktive 2010/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2010 o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev (direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah) ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/817 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2021 o vzpostavitvi programa Erasmus+, programa Unije za izobraževanje in usposabljanje, mladino ter šport ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/818 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2021 o vzpostavitvi programa Ustvarjalna Evropa (2021–2027) ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ UL L 180, 19.7.2000, str. 22.⁽²⁾ UL L 303, 2.12.2000, str. 16.⁽³⁾ UL L 95, 15.4.2010, str. 1.⁽⁴⁾ UL L 189, 28.5.2021, str. 1.⁽⁵⁾ UL L 189, 28.5.2021, str. 34.

torek 8. marca 2022

- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/888 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2021 o vzpostavitvi programa Evropska solidarnostna enota ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/692 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o vzpostavitvi programa Državljeni, enakost, pravice in vrednote ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju Evropske konvencije o človekovih pravicah,
- ob upoštevanju priporočila Sveta z dne 12. marca 2021 o enakosti, vključevanju in udeležbi Romov ⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju Okvirnega sklepa Sveta 2008/913/PNZ z dne 28. novembra 2008 o boju proti nekaterim oblikam in izrazom rasizma in ksenofobije s kazensko-pravnimi sredstvi ⁽⁹⁾,
- ob upoštevanju poročila Agencije EU za temeljne pravice z dne 9. junija 2020 o temeljnih pravicah in njene druge raziskave o manjšinah in diskriminaciji v EU z dne 5. decembra 2017 ter s tem povezanih poročila in povzetka z naslovom „Being Black in the EU“ (Izkušnje temnopoltih v EU) z dne 23. novembra 2018 in 15. novembra 2019, v katerih so opisane izkušnje z rasno diskriminacijo in rasističnim nasiljem pri ljudeh afriškega porekla v EU,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 12. novembra 2020 z naslovom „Unija enakosti: strategija za enakost LGBTIQ za obdobje 2020–2025“ (COM(2020)0698),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. marca 2021 z naslovom „Unija enakosti: strategija o pravicah invalidov za obdobje 2021–2030“ (COM(2021)0101),
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 15. novembra 2018 o delovnem načrtu za področje kulture 2019–2022 ⁽¹⁰⁾,
- ob upoštevanju strateškega okvira EU za enakost, vključevanje in udeležbo Romov za obdobje 2020–2030 z dne 7. oktobra 2020,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 5. oktobra 2021 z naslovom „Strategija EU za boj proti antisemitizmu in negovanje judovskega življenja (2021–2030)“ (COM(2021)0615),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. junija 2020 o protirasističnih demonstracijah zaradi smrti Georgea Floyd ⁽¹¹⁾,
- ob upoštevanju priporočila Sveta z dne 22. maja 2018 o spodbujanju skupnih vrednot, vključujočega izobraževanja in evropske razsežnosti poučevanja ⁽¹²⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. marca 2019 o temeljnih pravicah oseb afriškega porekla v Evropi ⁽¹³⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. septembra 2020 o izvajanju nacionalnih strategij za vključevanje Romov: boj proti predsodkom zoper ljudi romskega porekla v Evropi ⁽¹⁴⁾,

⁽⁶⁾ UL L 202, 8.6.2021, str. 32.

⁽⁷⁾ UL L 156, 5.5.2021, str. 1.

⁽⁸⁾ UL C 93, 19.3.2021, str. 1.

⁽⁹⁾ UL L 328, 6.12.2008, str. 55.

⁽¹⁰⁾ UL C 460, 21.12.2018, str. 12.

⁽¹¹⁾ UL C 362, 8.9.2021, str. 63.

⁽¹²⁾ UL C 195, 7.6.2018, str. 1.

⁽¹³⁾ UL C 108, 26.3.2021, str. 2.

⁽¹⁴⁾ UL C 385, 22.9.2021, str. 104.

torek 8. marca 2022

- ob upoštevanju resolucije z dne 11. marca 2021 o otrokovih pravicah glede na strategijo EU o otrokovih pravicah ⁽¹⁵⁾,
 - ob upoštevanju postopkov za ugotavljanje kršitev, ki jih je sprožila Komisija zaradi neskladnosti z direktivo o rasni enakosti glede diskriminacije romskih otrok v izobraževanju (številke postopkov 20142174, 20152025 in 20152206),
 - ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/1057 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o vzpostavitvi Evropskega socialnega sklada plus (ESS+) ⁽¹⁶⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. novembra 2021 o športni politiki EU: ocena in možne poti naprej ⁽¹⁷⁾,
 - ob upoštevanju predloga Komisije za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi harmoniziranih pravil o umetni inteligenci (akt o umetni inteligenci) in spremembi nekaterih zakonodajnih aktov Unije (COM(2021)0206),
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. novembra 2021 o evropskem izobraževalnem prostoru: skupni celostni pristop ⁽¹⁸⁾,
 - ob upoštevanju študije o vlogi kulture, izobraževanja, medijev in športa v boju proti rasizmu, ki jo je oktobra 2021 pripravil tematski sektor za strukturno in kohezijsko politiko generalnega direktorata za notranjo politiko,
 - ob upoštevanju splošnih političnih priporočil Evropske komisije za boj proti rasizmu in nestrpnosti (ECRI) v okviru Sveta Evrope, zlasti priporočila št. 10 z dne 15. decembra 2006 o boju proti rasizmu in diskriminaciji v okviru in s pomočjo šolskega izobraževanja,
 - ob upoštevanju načrta ECRI za dejansko enakost z dne 27. septembra 2019,
 - ob upoštevanju rezultatov šestega vrednotenja kodeksa ravnanja za odpravo nezakonitega sovražnega govora na spletu, ki ga je opravila Evropska komisija,
 - ob upoštevanju cilja trajnostnega razvoja OZN št. 10: zmanjšati neenakosti znotraj držav in med njimi,
 - ob upoštevanju Konference o prihodnosti Evrope,
 - ob upoštevanju priporočil v zvezi z novim kodeksom ravnanja glede dezinformacij, ki jih je oktobra 2021 podala skupina evropskih regulatorjev za avdiovizualne medijske storitve,
 - ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za kulturo in izobraževanje (A9-0027/2022),
- A. ker diskriminacija in rasizem spodkopavata človekovo dostojanstvo, življenjske priložnosti, blaginjo, dobro počutje in pogosto tudi varnost; ker rasistični stereotipi pogosto trajajo več generacij; ker je diskriminacija na podlagi rase ali narodnosti v EU prepovedana; ker so migranti, begunci, prosilci za azil in drugi izpostavljeni rasizmu in diskriminatornemu ravnanju;

⁽¹⁵⁾ UL C 474, 24.11.2021, str. 146.

⁽¹⁶⁾ UL L 231, 30.6.2021, str. 21.

⁽¹⁷⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0463.

⁽¹⁸⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0452.

torek 8. marca 2022

- B. ker sta po mnenju Agencije Evropske unije za temeljne pravice ⁽¹⁹⁾ rasna diskriminacija in nadlegovanje v Evropski uniji še vedno razširjen pojav; ker so zlasti rasne, verske in narodnostne manjšine prepogosto žrtve nadlegovanja, nasilja, rasnega in etničnega profiliranja, tudi s strani organov pregona, in sovražnega govora na spletu in zunaj njega; ker žrtve večine sovražno motiviranih rasističnih in ksenofobičnih incidentov ne prijavijo ⁽²⁰⁾; ker se rasne in narodnostne manjšine v EU soočajo s strukturno diskriminacijo in v nekaterih primerih segregacijo na določenih področjih v vsakdanjem življenju, tudi pri iskanju stanovanja, zdravstvenem varstvu, zaposlovanju, izobraževanju in pravosodnih sistemih;
- C. ker je strukturni rasizem v akcijskem načrtu EU za boj proti rasizmu za obdobje 2020–2025 opisan kot diskriminatorno ravnanje, ki je lahko zakoreninjeno v socialnih, finančnih in političnih institucijah, kar vpliva na vzvode moči in oblikovanje politik;
- D. ker Urad visokega komisarja OZN za človekove pravice opredeljuje strukturno diskriminacijo kot pravila, norme, rutine, vzorce stališč in ravnanj v institucijah in drugih družbenih strukturah, ki skupine ali posameznike ovirajo pri doseganju enakih pravic in priložnosti, ki so na voljo večini prebivalstva;
- E. ker imajo migranti, begunci, prosilci za politični azil ter pripadniki rasnih, verskih in narodnostnih manjšin omejen dostop do trga dela in so pogosto žrtve izkoriščanja delovne sile;
- F. ker je očitno, da je zbiranje kakovostnih podatkov eden najučinkovitejših načinov za kvantitativno in kvalitativno analizo družbenih problemov ter je bistveno za zasnovano, prilagajanje, spremljanje in za oblikovanje na dokazih temelječih odzivov javne politike na te probleme;
- G. ker nekateri mnenjski voditelji in politiki po vsej EU prevzemajo rasistično in ksenofobno držo, s tem pa spodbujajo družbeno ozračje, ki zagotavlja plodna tla za rasizem, diskriminacijo in kazniva dejanja iz sovraštva; ker to ozračje še dodatno spodbujajo ekstremistična gibanja, kot so fašistična in skrajno desničarska gibanja, ki skušajo razdeliti družbo; ker so ta dejanja v nasprotju s skupnimi evropskimi vrednotami in ideali demokracije in enakosti, katerim so se zavezale vse države članice;
- H. ker morajo številne manjšine trpeti zaradi policijskega nasilja, zajemši kolektivno kaznovanje in rasno profiliranje; ker so za boj proti temu pojavu potrebni posebni ukrepi; ker zaradi pomanjkljivosti pri spoštovanju načela pravne države in na področju kazenskega pravosodja žrtvam policijskega nasilja nista zagotovljena zaščita in dostop do pravnega varstva, državni organi pa jih pogosto preganjajo; ker je rasizem do narodnostnih in rasnih manjšin privedel do nasilja in ubojev;
- I. ker se lahko zaradi načina, kako so ljudje, ne glede na njihovo raso ali narodnost, predstavljeni v medijih, okrepijo negativni stereotipi z rasnimi konotacijami; ker imajo kulturni sektor in mediji moč, da spodbujajo vključevanje in boj proti rasizmu ter tovrstnim stereotipom;
- J. ker je treba okrepiti boj proti spletnemu in nespletnemu prikritemu in odkritemu rasizmu in diskriminaciji v naših družbah, saj gre za skupno odgovornost; ker morajo Evropska unija in njene države članice nadalje razmisliti o tem vprašanju in se zavezati in nadaljevati svoja prizadevanja pri obravnavanju strukturnega rasizma in diskriminacije, s katero se soočajo številne manjšine;
- K. ker so dezinformacije pogosto usmerjene proti manjšinam in spodbujajo družbene nemire; ker neodvisni in pluralistični mediji, ki spodbujajo uravnoteženo poročanje, krepijo vključujočo družbo;

⁽¹⁹⁾ Agencija EU za temeljne pravice, „Second European Union Minorities and Discrimination Survey Roma –main results“ (Druga raziskava Evropske unije o manjšinah in diskriminaciji, Romi – glavni rezultati), 6. december 2017; „Second European Union Minorities and Discrimination Survey: Muslims – selected findings“ (Druga raziskava Evropske unije o manjšinah in diskriminaciji, muslimani – izbrane ugotovitve), 21. september 2017; „Experiences and perceptions of antisemitism – Second survey on discrimination and hate crime against Jews in the EU“ (Doživljanje in zaznavanje antisemitizma – druga raziskava o diskriminaciji in kaznivih dejanjih iz sovraštva proti Judom v Evropski uniji), 10. december 2018; „Second European Union Minorities and Discrimination Survey Roma – selected findings“ (Druga raziskava Evropske unije o manjšinah in diskriminaciji, Romi – izbrane ugotovitve), 29. november 2016; „Second European Union Minorities and Discrimination Survey: being Black in the EU“ (Druga raziskava o manjšinah in diskriminaciji v Evropski uniji: izkušnje temnopoltih v EU), 23. november 2018.

⁽²⁰⁾ Prav tam.

torek 8. marca 2022

- L. ker so solidarnost in spoštovanje človeških življenj in drugih ljudi vrednote, ki se prenašajo iz generacije v generacijo; ker ima šolsko izobraževanje v tem procesu ključno vlogo;
- M. ker imajo rasno opredeljene skupnosti po vsej Evropi otežen dostop do izobraževanja in pridobivanja stopenj izobrazbe; ker v Evropi še vedno obstaja močna segregacija v izobraževanju; ker v nekaterih državah članicah otroke še vedno nameščajo v ločene šole in izvajajo diskriminatorne prakse, kot je pošiljanje otrok iz rasnih in narodnostnih manjšin v šole za otroke z intelektualno oviro;
- N. ker imajo šole bistveno vlogo pri pridobivanju izkušenj z vrednotami raznolikosti, spodbujanju vključenosti in boju proti rasizmu ter zmanjševanju rasnih stereotipov in predsodkov;
- O. ker je za otroke in mlade pomembno, da vidijo, da so zastopani v celotni družbi, tudi v izobraževanju, v kulturnih in športnih klubih in dejavnostih, v katerih se udeležujejo, ter na spletu in v medijih, ki jih uporabljajo;
- P. ker šport igra ključno vlogo v družbenem, kulturnem in izobraževalnem življenju ter omogoča združevanje ljudi različnih ras, narodnosti in veroizpovedi, ter ga je mogoče uporabiti za združevanje različnih skupnosti in spodbujanje vrednot enakosti, dostopnosti in spoštovanja, vendar pa so se po vsej Evropi večkrat pojavili rasistični incidenti na športnih prireditvah in v športu na splošno ter številni izzivi, povezani z rasizmom; ker je treba radikalizacijo, do katere prihaja s športom povezanih skupinah, opredeliti in se proti njej boriti;
- Q. ker so negativne posledice pandemije covid-19 nesorazmerno prizadele pripadnike rasnih in narodnostnih manjšinskih skupnosti, zaradi česar so se pojavile, razkrile in poglobile neenakosti, med drugim v kulturi, medijih, izobraževanju in športu; ker so se nadlegovanje iz sovraštva in kazniva dejanja iz sovraštva med izbruhom pandemije covid-19 znatno povečali;

Splošno ozadje

1. poudarja, da je rasizem prisoten na vseh področjih našega vsakdanjega življenja in se lahko izrazi v različnih oblikah; poziva k pristopu ničelne tolerance do teh pojavov; priznava, da so različne skupine, skupnosti in posamezniki izpostavljeni rasizmu, ksenofobiji in diskriminaciji; priznava, da ima vsaka oblika rasizma svoje značilnosti, pri čemer so določene oblike bolj ali manj prisotne v različnih državah članicah zaradi, med drugim, zgodovinskih ali političnih dejavnikov;
2. je seznanjen z akcijskim načrtom EU za boj proti rasizmu; pozdravlja, da je vanj vključen poseben oddelek o izobraževanju in da so posebej omenjeni mediji, šport in kultura; poziva Komisijo in države članice, naj uberejo celosten pristop ter zagotovijo ustrezno financiranje in sredstva, da bi izpolnili zaveze iz načrta brez poseganja v financiranje obstoječih programov in ukrepov, obenem pa spoštovali evropske vrednote;
3. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo imel koordinator za boj proti rasizmu na voljo ustrezna sredstva in da si bodo vsi generalni direktorati prizadevali za vključevanje načela rasne enakosti v politike EU;
4. z zanimanjem pričakuje oceno obstoječega pravnega okvira EU za boj proti diskriminaciji, rasizmu, ksenofobiji in drugim vrstam nestrpnosti; poziva Komisijo, naj oceni izvajanje omenjenega okvira, da bi določila, kako ga po potrebi izboljšati, ter naj vzdržuje reden dialog ter izmenjavo primerov dobre prakse z državami članicami in deležniki, zlasti s tistimi, ki zastopajo interese žrtev rasizma in rasne diskriminacije;
5. opozarja, da so nacionalni akcijski načrti zaradi možnosti izvajanja konkretnih ukrepov kot odziv na specifične razmere učinkovito orodje za odziv na rasizem, rasno in narodnostno diskriminacijo in s tem povezano nestrpnost v državah članicah; obžaluje, da je te načrte pripravilo le 15 držav članic⁽²¹⁾; pozdravlja načrt Komisije, da bo objavila načrtovana skupna vodilna načela za izvajanje nacionalnih akcijskih načrtov za boj proti rasizmu in rasni diskriminaciji ter druga orodja za pomoč prizadevanjem na nacionalni ravni; poziva, naj se v razvoj teh načrtov vključijo posebni cilji, ki odražajo vso družbeno raznolikost v kulturi, izobraževanju, medijih in športu; meni, da je v zvezi s tem treba zbirati in izmenjati primere dobre prakse z državami članicami, da bi jim pomagali pri razvoju nacionalnih akcijskih načrtov in spodbujali izmenjavo izkušenj med nacionalnimi agencijami;

⁽²¹⁾ Do leta 2019, sodeč po poročilu Agencije EU za temeljne pravice z dne 9. junija 2020.

torek 8. marca 2022

6. pozdravlja objavo in izvajanje posebnih smernic EU o zbiranju podatkov o enakosti na podlagi rase ali narodnosti, ki je v direktivi o rasni enakosti opredeljeno kot prostovoljno, anonimno in zagotavlja varstvo osebnih podatkov, samoopredelitev in posvetovanje z ustreznimi skupnostmi; poziva države članice, naj prilagodijo nacionalno statistiko in odpravijo ovire, da bi olajšale in, kjer je to potrebno, izboljšale sistematično zbiranje zanesljivih in kakovostnih razčlenjenih podatkov o enakosti glede na državo, da bi opredelili vzroke rasizma in diskriminacije ter si prizadevali za boj proti njima in podprli na dokazih temelječe politike na nacionalni ravni in ravni EU; poziva Komisijo in države članice, naj te podatke uporabijo za razvoj politik za doseganje rasne pravičnosti in naj bodo ti podatki dostopni javnosti, pri tem pa v celoti spoštujejo temeljno pravico do zasebnosti, varstvo osebnih podatkov in ustrezno zakonodajo EU, všteti direktivo o rasni enakosti, splošno uredbo o varstvu podatkov⁽²²⁾ in predlagano uredbo o e-zasebnosti⁽²³⁾, pa tudi ustrezne nacionalne pravne okvire;
7. pozdravlja zavezanost raznolikosti in vključitev v programe Erasmus+, Ustvarjalna Evropa, Evropska solidarnostna enota ter Državljeni, enakost, pravice in vrednote, pa tudi v programe novega evropskega Bauhausa, v ESS+ in evropsko jamstvo za mlade; poudarja, da je treba sistematično spremljati in analizirati prispevek vsakega od teh programov k boju proti rasizmu ter pripraviti pregled primerov dobre prakse; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo nedavno objavljene strategije vključevanja vključene v vse ustrezne programe EU in pobude na področju izobraževanja, kulture, medijev in športa, ter spremlja njihovo izvajanje in učinek;
8. pozdravlja priznanje Komisije, da je potreben presečni pristop k oblikovanju politik; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da se ustrezni cilji boja proti rasizmu izvajajo na vseh področjih politike;
9. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da v Svetu ni doseženo soglasje o predlogu direktive Sveta o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na vero ali prepričanje, invalidnost, starost ali spolno usmerjenost z dne 2. julija 2008⁽²⁴⁾; poziva države članice, naj čim prej dosežejo skupno stališče o tem vprašanju; izraža podporo Komisiji pri spodbujanju napredka v smeri doseganja soglasja v Svetu, ki je potrebno za sprejetje tega predloga;
10. spodbuja nadaljnje sodelovanje med ECRI, organi za enakost v državah članicah, nevladnimi organizacijami, vladami in deležniki, zlasti tistimi, ki zastopajo interese posameznikov in skupin, ki so bili žrtve rasizma in rasne diskriminacije; poziva zlasti države članice, naj v celoti izvajajo priporočila ECRI;
11. poziva Komisijo in države članice, naj okrepijo svojo podporo Zavezništvu civilizacij pri OZN, da bi okrepiли mednarodni, medkulturni in medverski dialog ter sodelovanje;
12. poudarja, da omejen dostop do tehnologij in digitalne infrastrukture v izobraževanju, kulturi, medijih in športu pomeni tveganje za nastanek nove oblike diskriminacije in neenakosti, ki jo morajo Komisija in države članice ustrezno in hitro obravnavati;
13. poziva države članice, naj organizirajo telefonske linije za pomoč, organe za mediacijo in usposabljanje osebja za ustrezno obravnavo in prijavljanje nasilja ali drugih incidentov na podlagi rase ali narodnosti v izobraževanju, kulturi, medijih in športu;
14. poziva Komisijo in države članice, naj oblikujejo okrepljeno strategijo, ki bo spodbudila vključevanje ljudi s podeželskih, gorskih in odročnih območij, zlasti mladih in žensk, v izobraževanje, kulturo, šport in medije, hkrati pa razvijajo in vlagajo v lokalno in prilagojeno infrastrukturo;
15. poziva Komisijo in države članice, naj oblikujejo skladen akcijski načrt, da bi ustrezno obravnavali zlasti tveganje diskriminacije delavcev migrantov in njihovih otrok, zajemši njihov omejen dostop do kakovostnega izobraževanja, kulture, medijev in športa;

⁽²²⁾ UL L 119, 4.5.2016, str. 1.

⁽²³⁾ Predlog Komisije o uredbi Evropskega parlamenta in Sveta o spoštovanju zasebnega življenja in varstvu osebnih podatkov na področju elektronskih komunikacij, (COM(2017)0010).

⁽²⁴⁾ COM(2008)0426.

torek 8. marca 2022

Kultura

16. poudarja, da je evropska družba dom za vse večjo kulturno raznolikost in naraščajoč delež prebivalstva, rojenega v tujini, ter njihovih potomcev; meni, da so kultura, izobraževanje in šport temeljnega pomena za spodbujanje odprte družbe, ki sprejema vse; meni, da je pomembno priznati zgodovinski prispevek in zapuščino teh ljudi v evropski kulturi in znanju;
17. priznava, da ima rasizem globoke korenine v družbi ter se prepleta z njenimi kulturnimi koreninami, dediščino in družbenimi normami; zato poudarja pomembno vlogo, ki jo lahko ima in mora imeti kultura v boju proti diskriminaciji in rasizmu ter spodbujanju socialne vključenosti, raznolikosti, enakosti in strpnosti; poudarja pomen spodbujanja medkulturnega učenja;
18. ugotavlja, da so raznolike skupnosti ogromno prispevale h kulturni in jezikovni raznolikosti v Evropi;
19. obžaluje, da obstajajo ovire za sodelovanje manjšin v kulturi, in to v obliki stereotipov, predsodkov, segregacije in getoizacije; poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo pobude za bolj raznoliko sodelovanje rasno opredeljenih skupnosti in posameznikov v kulturnem sektorju, tako da odpravijo tovrstne ovire s financiranjem iz vseh ustreznih programov; poziva k večji podpori obstoječim kanalom in k oblikovanju podpornih mrež in dejavnosti ozaveščanja, tudi tistih v predmestnih, podeželskih, najbolj oddaljenih in drugih zastopanih regijah;
20. poziva države članice, naj sprožijo pobude, kot so boni ali podobna prizadevanja, s katerimi bi spodbudili sodelovanje ljudi različnih ras in narodnosti v kulturnih dogodkih;
21. poziva Komisijo in države članice, naj izboljšajo spremljanje in ocenjevanje, tudi s preskušanjem, deljenjem in izmenjavo participativnih orodij in dobre prakse, ki lahko prikažejo učinke spodbujanja vključevanja in nediskriminacije ter boja proti rasizmu s pomočjo kulture ter pomagajo pri oblikovanju bolj vključujočih politik;
22. poziva države članice in ustrezne deležnike, naj spodbujajo raznolikost v kulturnih ustanovah na ravni zaposlenih in vodstva z uvajanjem meril za upravičenost in dodeljevanje v organizacijah, ki prejemajo javna sredstva, ter zagotovijo, da so vsi delavci plačani od začetka svoje poklicne poti;
23. pozdravlja delo delovne skupine strokovnjakov držav članic za odprto metodo sodelovanja o enakosti spolov v kulturnem in ustvarjalnem sektorju; poziva države članice, naj v naslednji delovni načrt za kulturo vključijo delovno skupino strokovnjakov držav članic za odprto metodo sodelovanja na področju boja proti rasizmu z umetnostjo in kulturo; poziva delovno skupino za odprto metodo sodelovanja, naj pripravi študijo o vlogi, ki jo imata kulturni in kreativni sektor pri spodbujanju rasne enakosti, vsak na svojem področju;
24. pozdravlja vključitev ljudi in krajev, ki najbolj potrebujejo pomoč, kot eno od strateških osi novega evropskega Bauhausa; poziva, naj ta pobuda upošteva socialno vključenost migrantov, da bi jim omogočila enak dostop do priložnosti;
25. odločno podpira dejstvo, da so nekatere države članice priznale potrebo po vrnitvi kulturnih del in artefaktov na kraje njihovega izvora, saj bi s tem spodbujali spoštovanje in medsebojno razumevanje kulturne dediščine druge strani ter povečali njeno vrednost, tudi z javnim dostopom do teh del in artefaktov; poziva k izvedbi raziskav, študij in izmenjav, potrebnih za vzpostavitev skladnih programov za vrnitev kulturnih del in artefaktov v njihove države izvora ali druge ustrezne kulturne ustanove, ki jih določa država izvora, v skladu z ustreznimi mednarodnimi konvencijami o varstvu kulturne dediščine; spodbuja Komisijo, naj olajša dialog za spodbujanje izmenjave dobre prakse med državami članicami, tretjimi državami, muzeji in drugimi kulturnimi ustanovami;

Izobraževanje

26. priznava odločilno vlogo izobraževanja in usposabljanja za boj proti strukturnemu rasizmu in diskriminaciji, za izgradnjo vključujočih družb, odpravljanju predsodkov in stereotipov ter spodbujanju strpnosti, razumevanja in raznolikosti; poudarja vlogo novega evropskega izobraževalnega prostora v boju proti vsem oblikam diskriminacije v učilnici in zunaj nje, zlasti pri razvoju kakovostnega in vključujočega izobraževalnega prostora;

torek 8. marca 2022

27. poudarja, da določeni elementi evropske zgodovine, v številni kolonializem, suženjstvo in genocid, zlasti pa holokavst, skupaj z drugimi pojavnimi oblikami rasizma, še danes negativno vplivajo na današnjo družbo, tudi na izobraževalne sisteme in razvoj učnih načrtov; predlaga revizijo učnih načrtov, da bi z usmerjenim in kontekstualiziranim pristopom pojasnili zgodovino naših družb, tako da bi bolje razumeli njene povezave s sedanostjo in si prizadevali za odpravo stereotipov, ki vodijo v diskriminacijo, ki smo ji priča danes;
28. poudarja, da je treba v učnih načrtih za zgodovino več prostora nameniti objektivnemu in na dejstvih temelječemu učenju o različnih rasnih ali narodnostnih ideologijah, njihovih oblikah in izvoru, kot so suženjstvo, kolonializem in fašizem, o zlorabi znanosti za njihovo utemeljevanje ter o njihovih posledicah in morebitnih ostankih v sedanosti;
29. spodbuja države članice, naj spodbujajo razvoj raznolikih in vključujočih učnih načrtov in izobraževalnih orodij ali dejavnosti, da bi v to in drugo ključno gradivo vključili tudi avtorje, zgodovinarje, znanstvenike umetnike in druge osebnosti različnih ras in narodnosti;
30. poudarja vlogo izobraževanja pri spodbujanju državljanstva in skupnih vrednot svobode, strpnosti in nediskriminacije; poudarja, da je pomembno zgraditi sinergije med državljanstvo vzgojo po vsej Evropi in politikami EU za boj proti rasizmu in diskriminaciji; spodbuja države članice, naj bolj poudarijo izobraževanje o zgodovini EU, da bi spodbujali kohezijo; meni, da bi morale biti te teme vključene v učni načrt za državljanstvo vzgojo;
31. poziva države članice, naj spodbujajo vključitev jezikov, kulture in zgodovine manjšin v šolske učne načrte, muzeje in druge oblike kulturnega in zgodovinskega izražanja ter naj priznajo prispevek teh kultur k evropski dediščini; poziva države članice, naj razvijejo skladne in dosledne ukrepe, podprte z ustreznim financiranjem za spodbujanje, podporo in promocijo umetnosti in kulture rasno opredeljenih in narodnostnih skupin ter za raziskovanje in ohranjanje materialne in nematerialne kulturne dediščine tradicionalnih skupnosti;
32. poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo večjezičnost kot pomembno orodje, ki združuje ljudi;
33. poudarja, da je treba otrokom delavcev migrantov v vseh državah članicah nuditi ustrezno podporo, ki jim bo omogočila učenje maternega jezika in kulture njihove lastne države ter nove države prebivanja, da se zagotovi boljša integracija;
34. poziva, naj se okrepi preučevanje skupnih humanističnih ved, zgodovine, filozofije, jezikov in književnosti, kar lahko prispeva k spodbujanju evropskega duha sožitja; poziva k usmerjenemu pristopu do zgodovine rasnih in narodnostnih skupnosti, ki živijo v Evropi, v učnih načrtih za zgodovino, da se spodbudi širši in stvarnejši pogled na evropsko in svetovno zgodovino in boljše razumevanje interakcij med različnimi celinami pred evropsko kolonizacijo, med njo in po njej; poziva, naj se v zgodovinskih knjigah poudari prispevek rasno opredeljenih skupnosti k razvoju in oblikovanju današnje Evrope;
35. poziva države članice, naj se dejavno borijo proti predsodkom v šolskih učbenikih, izobraževalnih orodjih, otroških in mladinskih filmih in novičarskih programih ter v športu; poziva države članice, naj te cilje vključijo v izvajanje evropskega leta mladih 2022;
36. odločno obsoja prakso rasne in narodnostne segregacije v šolah, ki še vedno obstaja v Evropi; opozarja, da te prakse povzročajo marginalizacijo, zgodnji osip, nizko stopnjo vpisa in ustvarjanje vzporednih družbenih prostorov, vzdržujejo strukturno diskriminacijo in ovirajo enak dostop do kakovostnega življenja; poziva vse države članice, naj uvedejo ali okrepijo vključujoče politike, s katerimi bodo preprečile namerno ali nenamerno nameščanje marginaliziranih skupin učencev in študentov, od predšolske vzgoje do višjega izobraževanja, v ločene šole oziroma druge izobraževalne ustanove ali ločene razrede, da bi spodbujale socialno vključenost in enake možnosti za vse ter zagotovile, da imajo vsi otroci enak dostop do kakovostnega izobraževanja in zunajšolskih dejavnosti, zajemši tudi kulturne in športne dejavnosti; spodbuja države članice, naj se dejavno zavzemajo za vključevanje otrok iz manjšin v šole in lokalne skupnosti in ohranijo sekularni značaj javnega šolstva, pri tem pa spoštujejo kulturne in verske identitete;
37. poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo ukrepe za podporo otrokom iz rasnih in narodnostnih manjšin ter negotovih družbeno-gospodarskih okolij pri njihovih poteh do odličnosti, tako da jim pomagajo, da se vključijo v zunajšolske dejavnosti (npr. umetnost in šport) na visoki ravni, jim omogočijo šolanje, ki ustreza njihovim konkretnim potrebam, ponudijo kakovostne možnosti za izobraževanje in zagotovijo potrebna sredstva;

torek 8. marca 2022

38. poziva države članice, naj vsakemu otroku zagotovijo pravico do izobraževanja in sprejmejo ukrepe za boj proti zgodnjemu opuščanju šolanja in njegovo preprečevanje ter deklicam in dečkom omogočijo enakopraven dostop do kakovostnega in vključujočega izobraževanja od zgodnjega otroštva do mladosti; poziva Komisijo, naj oblikuje nova orodja ali podprograme financiranja, ki bi morali dopolnjevati ukrepe držav članic za ciljno usmerjeno in prilagojeno podporo kakovostnemu izobraževanju otrok od treh let naprej, ki se soočajo s hudo revščino in nimajo dostopa do obstoječih in prihodnjih pobud EU za financiranje izobraževanja in socialnega vključevanja, kot so Erasmus+, jamstvo za otroke ali ESS+;
39. priznava, da je pomembno ozaveščati otroke in mladostnike o negativnem vplivu nestrpnosti in razvijati njihove sposobnosti kritičnega mišljenja; poudarja, da je treba zagotoviti, da se izobraževanje o človekovih pravicah začne že zelo zgodaj in da učno gradivo odraža raznolikost in pluralizem družbe ter ne vsebuje rasističnih vsebin;
40. poziva Komisijo, naj spodbuja raziskave o sistemih zgodnjega opozarjanja in učinkovitih učnih metod za boj proti rasizmu in diskriminaciji v šolah, pri tem pa upošteva primere dobre prakse v Evropi, ter naj spodbuja razširjanje rezultatov, da bi izkoreninila ustrahovanje na podlagi rase;
41. poziva države članice, naj učiteljem, ki so pripadniki rasnih in narodnostnih manjšin, zagotovijo enak in pravičen dostop do delovnih mest na vseh ravneh izobraževanja in naj sprejmejo ukrepe, da bodo tako učitelji kot učenci zaščiteni pred rasno diskriminacijo v šolskem sistemu;
42. obsoja strukturno diskriminacijo več tisoč begunskih otrok v Evropi, ki imajo omejen dostop do izobraževanja ali ga sploh nimajo; potrjuje, da ločeni razredi v sprejemnih centrih, ki jih pogosto vodijo prostovoljci, ne morejo nadomestiti šolanja; poziva, naj se v šolskem sistemu države gostiteljice organizira obvezno izobraževanje begunskih otrok, ki bo pogoj za dostop do sredstev EU na področju migracij;
43. poziva države članice, naj učiteljem ne glede na predmet poučevanja, specializacijo, starost učencev ali vrsto ustanove, v kateri bodo poučevali, zagotavljajo ustrezno usposabljanje za pridobitev kompetenc in kulturnih znanj, potrebnih za spodbujanje vključenosti ter strpnosti in boj proti diskriminaciji v izobraževalnem sistemu; poziva, naj se vsem vzgojiteljem in mladinskim delavcem omogoči čas, da se udeležijo začetnega izobraževanja učiteljev in stalnega strokovnega razvoja, osredotočenega na poučevanje v večkulturnih in večrasnih razmerah, v številni usposabljanje o nezavednih predsodkih; poziva države članice, naj uvedejo programe vseživljenjskega učenja za javne uslužbence in zlasti za pripadnike svojih varnostnih sil, da bi odpravile rasistično in ksenofobno ravnanje;
44. opozarja, da se sistemi umetne inteligence, namenjeni uporabi v izobraževanju in poklicnem usposabljanju ter v postopkih za zaposlovanje pedagoškega osebja, v nekaterih primerih štejejo za visoko tvegane; poziva, naj se pred uporabo teh orodij opravi ustrezna ocena tveganja;
45. poudarja pomembnost spominskih dejavnosti v programu Državljeni, enakost, pravice in vrednote ter potrebo po zadostnem financiranju in prepoznavnosti projektov, katerih cilj je spominjanje, raziskovanje in izobraževanje o ključnih dogodkih v novejši evropski zgodovini ter ozaveščanje evropskih državljanov o njihovi skupni zgodovini, kulturi, kulturni dediščini in vrednotah, da bi se izboljšalo njihovo razumevanje EU, njenega izvora, namena in raznolikosti;
46. priznava, da programi mobilnosti, kot je Erasmus+, pozitivno vplivajo na izobraževalni, družbeni, osebni in poklicni razvoj ter prispevajo k razumevanju drugih ljudi; spodbuja stalno podporo takšnim programom;
47. poudarja pomen državljske vzgoje EU za medsebojno razumevanje in socialno kohezijo, kar so izrazili tudi državljani v svojih prispevkih na Konferenci o prihodnosti Evrope, ki se bodo upoštevali tudi v njenih sklepih, ki bodo objavljeni letos;
48. poudarja, da sta priznavanje neformalnega in priložnostnega izobraževanja ter samodejno priznavanje diplom in kvalifikacij pomembna kot ključni orodji za odpiranje priložnosti posameznikom iz rasnih in narodnostnih skupin, boj proti strukturnemu rasizmu in diskriminaciji ter spodbujanje raznolikosti;

torek 8. marca 2022

49. priznava pomen vzornikov pri pridobivanju izobrazbe; spodbuja oblikovanje vseevropske platforme posameznikov in skupin pripadnikov rasnih in narodnostnih manjšin, ki lahko delijo svoje izkušnje z učenci;
50. poudarja, da je treba širšo javnost in javna mnenja ozaveščati o raznolikosti naših družb z ucnim in drugim ustreznim gradivom;
51. poziva države članice, naj ne zmanjšujejo proračuna za izobraževalne programe, saj bi se lahko zaradi tega skrčil prostor za razprave o medkulturni ozaveščenosti in boju proti rasizmu ⁽²⁵⁾;
52. poudarja, da so socialni programi, ki jih financira EU, zlasti programi šolske prehrane, zelo pomembni za vključevanje socialno prikrajšanih otrok in mladih;

Mediji

53. poudarja pomen zastopanosti in raznolikosti pri razvoju vključujočih družb; opozarja, da morajo mediji odražati družbo v vsej njeni raznolikosti, in obžaluje pomanjkanje rasne in narodnostne raznolikosti v številnih medijih; poziva kulturna in medijska sektorja, naj se izogibata praksam, ki ohranjajo ali krepijo negativne stereotipe o narodnostnih in rasnih manjšinah, ter ju spodbuja, naj pripadnike teh skupnosti prikazujeta v pozitivnih vlogah; poziva ustrezne deležnike, naj obravnavajo raznolikost in zastopanost v svojih organizacijah, tudi z določitvijo osebe, odgovorne za raznolikost, in izvajanjem pobud za izboljšanje pismenosti medijskih strokovnjakov o vprašanih raznolikosti in vključenosti, da bi bolje odražali neodvisnost in pluralistično naravo njihovih nalog;
54. pozdravlja komunikacijsko kampanjo Komisije za ozaveščanje in spodbujanje raznolikosti v avdiovizualnem sektorju, tako na ekranih kot za njimi; poziva, naj se ta kampanja osredotoči na raznolikost in zgodovino rasno opredeljenih skupnosti in drugih marginaliziranih skupin, pa tudi na to, kako lahko doseganje rasne pravičnosti prispeva k bolj povezani, mirni in demokratični Evropi za vse;
55. pozdravlja dejstvo, da je bila evropski opazovalnici digitalnih medijev dodeljena naloga spopadanja z dezinformacijami in dejanji, usmerjenimi proti manjšinskim skupnostim; poudarja, da je treba v izobraževalnih programih nujno bolj poudarjati razvoj kritičnega mišljenja, medijske pismenosti in digitalnih veščin; izpostavlja, da bi lahko kampanje in pobude za medijsko pismenost bistveno prispevale k omejevanju širjenja dezinformacij, ki spodbujajo rasno diskriminacijo; izpostavlja, da je treba mladim zagotoviti analitična in operativna orodja za prepoznavanje sovražnega govora in za boj proti njegovemu širjenju na spletu;
56. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bosta opredelitev sovražnega govora, tako zunaj spleta kot na spletu, in kriminalizacija kaznivih dejanj iz sovraštva v celoti in pravilno preneseni v nacionalno zakonodajo držav članic, ter po potrebi sproži postopke za ugotavljanje kršitev;
57. pozdravlja šesto vrednotenje kodeksa ravnanja za odpravo nezakonitega sovražnega govora na spletu in napredek pri odpravljanju sovražnega govora na spletu; vendar obžaluje, da je kljub povprečno še vedno visokemu deležu prijavi, pregledanih v 24 urah (81 %) – čeprav se je v primerjavi z letom 2020 zmanjšal (90,4 %) – povprečna stopnja odstranitve sovražnih vsebin od let 2019 in 2020 padla na 62,5 %; poziva Komisijo, naj še naprej sodeluje s platformami za odpravo sovražnega govora na spletu ter izboljša stopnjo odstranitve, preglednost in povratne informacije za uporabnike;
58. izraža zaskrbljenost zaradi širjenja sovražnega govora in dezinformacij, ki vsebujejo rasno in diskriminatorno vsebino, z uporabo umetne inteligence in algoritmov; ugotavlja, da sovražni govor in dezinformacije povzročajo takojšnje motnje v naših družbah; poziva k prizadevanjem za boj proti tem dejavnostim, zlasti z oblikovanjem namenske umetne inteligence in algoritmov, katerih končni cilj je zajezi hitro širjenje sovražnega govora in dezinformacij ter ublažiti njihove posledice;
59. opaža prevlado angleškega jezika pri razvoju, uvajanju in uporabi umetne inteligence, tudi pri filtrih za vsebine; opozarja, da se sovražni govor na spletu pojavlja tudi v drugih jezikih, katerih filtri za vsebine niso tako učinkoviti; poziva k ukrepom za boj proti sovražnemu govoru v vseh jezikih;

⁽²⁵⁾ *The role of culture, education, media and sport in the fight against racism* (Vloga kulture, izobraževanja, medijev in športa v boju proti rasizmu), tematski sektor za strukturno in kohezijsko politiko generalnega direktorata EP za notranjo politiko, oktober 2021, str. 13.

torek 8. marca 2022

60. pozdravlja prakso nekaterih mednarodnih ponudnikov avdiovizualnih storitev, da pred medijskimi oddajami dodajo izjave o omejitvi odgovornosti glede škodljive ali rasistične vsebine; spodbuja razvoj takšnih praks v evropski avdiovizualni sferi;

61. ugotavlja, da imajo nekatere države članice regulativne organe za avdiovizualne medijske storitve s pooblastili za izrekanje sankcij za programe, ki spodbujajo diskriminatorno ali rasistično vsebino; spodbuja države članice, naj v tem smislu pooblastijo svoje regulativne agencije; poziva, naj se skupini evropskih regulatorjev za avdiovizualne medijske storitve zagotovijo sredstva za ustrezno usklajevanje nacionalnih agencij pri zbiranju in izmenjavi kakovostnih podatkov ter pri spremljanju tovrstnih nalog; poziva Komisijo in države članice, naj ustavijo financiranje EU in državno financiranje za medije, za katere pristojni regulativni organi ugotovijo, da da kršijo pravne standarde s spodbujanjem sovražnega govora in ksenofobije;

62. obsoja rasistično retoriko v nekaterih medijih, ki stigmatizirajo rasno opredeljene skupnosti, recimo prek izpostavljanja migrantov kot vira različnih gospodarskih in socialnih težav ali pa s prekomernim poročanjem o kaznivih dejanjih, ki jih zagrešijo migranti; poziva države članice, naj sprejmejo učinkovite ukrepe, s katerimi bi medijem preprečile širjenje stigmatizirajočega in sovražnega govora, lažnega poročanja in negativnih prikazov posameznih narodnostnih ali rasnih skupin, katerih edini namen je razčlovečenje teh posameznikov;

63. poudarja, da je treba povečati odgovornost digitalnih platform in družbenih omrežij za boj proti širjenju rasno pogojenega sovražnega govora in sovražnega govora, naravnane proti migrantom in manjšinam;

Šport

64. poudarja, da imajo športni klubi in zveze ključno vlogo pri boju proti rasizmu, tudi z ozaveščanjem o tem pojavu; opozarja, da je šport, še posebej pa ekipni športi, spodbuda za socialno vključevanje, enakost in spodbujanje vrednot EU, kot je omenjeno v uredbi o programu Erasmus+; pozdravlja sredstva EU in državna sredstva, ki bodo revnim, zlasti pripadnikom manjšin in otrokom, omogočila udejstvovanje v športnih dejavnostih;

65. ugotavlja, da je rasizem omenjen med sektorskimi prednostnimi nalogami v partnerstvih za šport pri ključnem ukrepu 2 letnega delovnega programa za Erasmus+ za leto 2022 in da se lahko pobude za ljubiteljske športe, osredotočene na vključevanje in boj proti rasizmu, financirajo v okviru nove sheme za manjša partnerstva; poziva Komisijo, naj oceni omenjene pobude in sistematično spremlja število in vrste športnih projektov, ki so v prvi vrsti osredotočeni na boj proti rasizmu, ter znesek sredstev, ki so jim dodeljena; poziva Komisijo, naj spodbuja vključevanje migrantov in pripadnikov rasnih in narodnostnih manjšin v ljubiteljske športne klube;

66. pozdravlja prizadevanja nevladnih in ljubiteljskih organizacij v različnih državah članicah, da bi šport uporabile kot sredstvo za povezovanje ljudi in spodbujanje kolektivnega spomina z namenom krepitev spoštovanja in vključevanja; poziva Komisijo, naj oblikuje bazo podatkov o primerih dobre prakse pri športni vzgoji in v medijih, da bi spodbudila njihov razvoj po vsej EU;

67. priznava, da bi bilo treba več pozornosti nameniti zastopanosti različnih skupin v športu na splošno in na vodstvenih položajih v športnih organizacijah, vključno z ženskami in tistimi, ki imajo manj priložnosti, kot so begunci, narodnostne in rasne manjšine ter skupnost LGBTIQ; poziva mednarodne, evropske in nacionalne vodstvene organe na področju športa, naj izvajajo ukrepe za raznolikost in vključevanje, zlasti za rešitev vprašanja majhnega števila žensk in narodnostnih manjšin na vodilnih položajih in v upravnih odborih; poziva države članice, naj razvijejo vključujoče športne politike z ustreznimi sredstvi, da bi zagotovili, da bo šport dostopen vsem, ne glede na narodnostno in rasno poreklo, invalidnost ali socialno-ekonomsko ozadje;

68. vztraja pri pristopu ničelne strpnosti do rasizma, sovražnega govora, nasilja in drugih oblik rasističnega ravnanja pri športu ter poziva Komisijo, države članice in športne zveze, naj oblikujejo ukrepe za preprečevanje takšnih incidentov ter sprejmejo učinkovite kazni in ukrepe v podporo žrtvam, pa tudi ukrepe za zaščito športnikov, ki obsodijo rasizem ali se zavzemajo za raznolikost, pred maščevanjem;

69. poziva Komisijo, naj razvije priporočila ali smernice za boj proti rasizmu v športu na lokalni, regionalni, nacionalni ravni ter ravni EU, pa tudi spodbuja vključevanje in spoštovanje, zajemši tudi tiste, ki potrebujejo posebna oblačila, na vseh ravneh športa; poziva športne organizacije in deležnike na vseh ravneh, naj dejavno prispevajo k oblikovanju takega kodeksa, ga sprejmejo in vključijo v svoje statute; spodbuja organizacije, naj svoje člane in njihove družine ter širšo javnost ozaveščajo o tem kodeksu in njegovi vsebini;

torek 8. marca 2022

o

o o

70. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

torek 8. marca 2022

P9_TA(2022)0058

Kohezijska politika: zmanjšanje razlik v zdravstvenem varstvu in krepitev čezmejnega sodelovanja na področju zdravja**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. marca 2022 o kohezijski politiki kot instrumentu za zmanjšanje razlik v zdravstvenem varstvu in krepitev čezmejnega sodelovanja na področju zdravja (2021/2100(INI))**

(2022/C 347/03)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 168 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), v katerem se zahteva visoka raven varovanja zdravja ljudi pri opredeljevanju in izvajanju vseh politik in dejavnosti Unije in katerega namen je spodbujati sodelovanje med državami članicami, da bi izboljšali komplementarnost njihovih zdravstvenih storitev na čezmejnih območjih,
- ob upoštevanju člena 174 PDEU o kreptivi ekonomske, socialne in teritorialne kohezije Unije,
- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Direktive 2011/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2011 o uveljavljanju pravic pacientov pri čezmejnem zdravstvenem varstvu ⁽²⁾ (direktiva o čezmejnem zdravstvenem varstvu), zlasti njenega člena 168,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1304/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o Evropskem socialnem skladu in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1081/2006 ⁽³⁾,
- ob upoštevanju študije Komisije o čezmejnem sodelovanju z naslovom *Capitalisation on existing initiatives for cooperation in cross-border regions* (Kapitaliziranje obstoječih pobud za sodelovanje v čezmejnih regijah), objavljene marca 2018 ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju mnenja Evropskega odbora regij z dne 14. oktobra 2020 o izvajanju in obetih za čezmejno zdravstveno varstvo ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 11. novembra 2020 z naslovom Oblikovanje evropske zdravstvene unije: Krepitev odpornosti EU na čezmejne nevarnosti za zdravje (COM(2020)0724),
- ob upoštevanju poročila Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj z dne 19. novembra 2020 z naslovom *Health at a Glance: Europe 2020* (Zdravje na kratko: Evropa 2020),
- ob upoštevanju svojega stališča, sprejetega v prvi obravnavi z dne 9. marca 2021, o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa za ukrepe Unije na področju zdravja za obdobje 2021–2027 in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 282/2014 (Program EU za zdravje) ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ UL L 166, 30.4.2004, str. 1.

⁽²⁾ UL L 88, 4.4.2011, str. 45.

⁽³⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 470.

⁽⁴⁾ Röhrling, I., Habimana, K., Groot, W., et al., *Capitalising on existing initiatives for cooperation in cross-border regions* (Izkoriščanje obstoječih pobud za sodelovanje v čezmejnih regijah), Generalni direktorat za zdravje in varnost hrane, Evropska komisija, 2018.

⁽⁵⁾ UL C 440, 18.12.2020, str. 10.

⁽⁶⁾ UL C 474, 24.11.2021, str. 179.

torek 8. marca 2022

- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/522 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. marca 2021 o vzpostavitvi programa za ukrepe Unije na področju zdravja (Program EU za zdravje) za obdobje 2021–2027 in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 282/2014 ⁽⁷⁾,
 - ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/695 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa, določitev pravil za sodelovanje in razširjanje rezultatov ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1290/2013 in (EU) št. 1291/2013 ⁽⁸⁾,
 - ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/1058 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o Evropskem skladu za regionalni razvoj in Kohezijskem skladu ⁽⁹⁾,
 - ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/1059 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o posebnih določbah za cilj „evropsko teritorialno sodelovanje“ (Interreg), ki ga podpirajo Evropski sklad za regionalni razvoj in instrumenti za zunanje financiranje ⁽¹⁰⁾,
 - ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo in o finančnih pravilih zanje ter za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizume ⁽¹¹⁾,
 - ob upoštevanju študije iz leta 2021 o čezmejnem sodelovanju na področju zdravstvenega varstva, ki jo je naročil Odbor za regionalni razvoj ⁽¹²⁾,
 - ob upoštevanju smernic Komisije o evropskih strukturnih in investicijskih skladih za obdobje 2014–2020,
 - ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za regionalni razvoj (A9-0026/2022),
- A. ker je premalo osnovne infrastrukture ter usposobljenega osebja in kakovostnih storitev v regijah na ravni NUTS 2 (regije z 800 000 do 3 milijoni prebivalcev), katerih BDP na prebivalca je nižji od 75 % povprečja EU-27, in v regijah v prehodu, katerih BDP na prebivalca se giblje med 75 % in 90 % povprečja EU-27, kar močno ovira dostop do zdravstvenega varstva in je glavni razlog, da postaneta kakovostna zdravstvena infrastruktura ter ustrezno in usposobljeno zdravstveno osebje prednostna naloga vseh nacionalnih in regionalnih vlad;
- B. ker je ob izbruhu pandemije covid-19 postalo še bolj očitno, kako pomemben je zdravstveni sektor, pritisk na zdravstvene sisteme in delavce pa se je še povečal, pri čemer so se pokazale slabosti in pomanjkljivosti zdravstvenih sistemov ter razlike in neenakosti v zdravstvenem varstvu med državami članicami in znotraj njih, zlasti v mejnih, najbolj oddaljenih, odmaknjenih in podeželskih regijah, tudi tistih z nizko gostoto prebivalstva;
- C. ker je bila kohezijska politika z naložbenima pobudama v odziv na koronavirus CRII in CRII+ prvi korak k zajeitvi pandemije covid-19, kar kaže, da lahko ta politika veliko prispeva k zmanjšanju neenakosti na področju zdravja, s tem ko podpira napredek na področju e-zdravja, e-medicine in drugih oblik digitalizacije, ki je sicer vir novih priložnosti, vendar je zanj potrebna ustrezna oprema za specifične razmere ter zahteva usposabljanje zdravstvenega osebja za odzivanje na te razmere;

⁽⁷⁾ UL L 107, 26.3.2021, str. 1.

⁽⁸⁾ UL L 170, 12.5.2021, str. 1.

⁽⁹⁾ UL L 231, 30.6.2021, str. 60.

⁽¹⁰⁾ UL L 231, 30.6.2021, str. 94.

⁽¹¹⁾ UL L 231, 30.6.2021, str. 159.

⁽¹²⁾ Tematski sektor za strukturno in kohezijsko politiko, *Cross-border cooperation in healthcare* (Čezmejno sodelovanje v zdravstvenem varstvu), Generalni direktorat za notranjo politiko Unije, Evropski parlament, 2021.

torek 8. marca 2022

- D. ker je standard zdravstvenega varstva v EU še vedno v pristojnosti držav članic in ker so velike razlike med regijami, kar povzroča neenakosti; ker regije na ravni NUTS 2, v katerih je BDP na prebivalca nižji od 75 % povprečja EU-27, ne morejo nameniti niti približno takih zneskov na prebivalca za zdravstveno varstvo kot bolj razvite regije;
- E. ker so instrumenti EU, s katerimi naj bi izravnali nekatere od teh težav, večinoma omejeni na „mehko“ pravo, kar povzroča splošne pomanjkljivosti; ker je za boljše sodelovanje in usklajevanje med državami članicami, boljše zaščito zdravja ljudi in učinkovito odpravo obstoječih razlik v zdravstvenem varstvu potreben bolj strukturiran pristop na ravni Unije, ki ga bodo dopolnjevali močnejši in celovitejši pravni okvir ter pravno zavezujoča sredstva za ukrepanje;
- F. ker Komisija s številnimi študijami in pobudami, tudi prek programa Interreg, ki se financirajo iz strukturnih skladov, podpira čezmejno sodelovanje na področju zdravstvenega varstva;
- G. ker sta za čezmejno sodelovanje na področju zdravstvenega varstva potrebna podpora in vključenost širokega nabora partnerjev, socialnih in zdravstvenih ustanov, zdravstvenih zavarovalnic in javnih organov, da bi odpravili ovire za prehajanje meja na področjih, kot so prosti pretok, informacije, različni davčni sistemi in sistemi socialne varnosti, ter za priznavanje kvalifikacij zdravstvenega osebja, kar vključuje ovire, s katerimi se srečujejo zdravstvene ustanove;
- H. ker je pravica dostopa do kakovostnega zdravstvenega varstva, vključno s preventivno oskrbo, del evropskega stebra socialnih pravic in bi morala veljati za prebivalce čezmejnih območij, ki pokrivajo 40 % ozemlja EU in kjer živi skoraj tretjina njenega prebivalstva, kjer pa je gospodarstvo na splošno slabše razvito kot v drugih regijah v državah članicah, pri čemer gre zlasti za čezmejna območja z manjšo gostoto prebivalstva in nestabilna gospodarstva, kot so podeželske, odmaknjene in najbolj oddaljene regije in otoki;
- I. ker je treba kohezijsko politiko izboljšati, da bi zmanjšali razlike v standardih zdravstvenega varstva v EU;
- J. ker izdatki za zdravstvo predstavljajo skoraj 10 % BDP v EU, zaposleni na področjih, povezanih z zdravjem, pa predstavljajo 15 % delovne sile EU; ker so med državami članicami in njihovimi regijami še vedno velike razlike v ravni izdatkov za zdravstveno varstvo ter razpoložljivosti zdravnikov in zdravstvenih delavcev;
- K. ker se iz obmejnih regij še vedno mnogi odseljujejo, zlasti mladi in kvalificirani delavci, kar kaže na premajhne gospodarske priložnosti v teh regijah, zaradi česar je privlačnost zaposlovanja v njihovih zdravstvenih sektorjih še manjša; ker je med največjimi težavami za trajnost evropskih zdravstvenih sistemov, da ni dovolj človeških virov za trajno zdravstveno varstvo, najsi bo zaradi omejenega števila študentov ali slabih kariernih obetov;
- L. ker so bile naložbe v zdravstvo iz Evropskega sklada za regionalni razvoj v zadnjih dveh večletnih finančnih okvirih večinoma usmerjene v manj razvite države članice in regije na ravni NUTS 2, v katerih je BDP na prebivalca nižji od 75 % povprečja EU-27, in posodobitev zdravstvenih storitev, naložbe iz Evropskega socialnega sklada pa so šle za dostop do zdravstvenega varstva in so bile namenjene predvsem državam s posebnimi izzivi pri dostopu do cenovno ugodnih, trajnostnih in visokokakovostnih storitev;
- M. ker so trenutno za zdravstveno varstvo odgovorne predvsem države članice, saj nadzorujejo organizacijo in financiranje zdravstvenih storitev in zdravniške prakse;
- N. ker sta digitalizacija in odpornost zdravstvenih sistemov v programu NextGenerationEU opredeljeni kot prednostni nalogi;
- O. ker je čezmejno zdravstveno varstvo eno od področij politike in ukrepanja z največjimi pravnimi in drugačnimi ovirami, ki obstajajo zaradi velikih razlik med nacionalnimi sistemi;

torek 8. marca 2022

- P. ker bi lahko evropska zdravstvena unija prispevala k tesnejšemu sodelovanju, usklajevanju in izmenjavi znanja o zdravju med državami članicami in ustreznimi deležniki ter k temu spodbujati in povečati zmogljivost EU za boj proti čezmejnim nevarnostim za zdravje;

Odpravljanje razlik v zdravstvenem varstvu s pomočjo kohezijske politike

1. poudarja, da se s kohezijsko politiko EU vlaga v zdravje, kar je zelo pomembno za regionalni razvoj, socialno konvergenco in regionalno konkurenčnost, s čimer bi zmanjšali gospodarske in socialne razlike;
2. poudarja, da je dostop do javnih storitev osnovnega pomena za 150 milijonov ljudi, ki živijo na čezmejnih območjih, in da ga pogosto ovirajo številne pravne in upravne ovire; zato poziva Komisijo in države članice, naj si čim bolj prizadevajo za odpravo teh ovir, zlasti za zdravstvene storitve, promet, izobraževanje, mobilnost delovne sile in okolje;
3. meni, da bi morala EU oblikovati strateški in celosten pristop do hudih bolezni, tako da združi sredstva iz različnih skladov, tudi kohezijskih; poudarja, da je treba evropski načrt za boj proti raku prenesti na reševanje drugih zdravstvenih težav, kot so duševno zdravje ter bolezni srca in ožilja;
4. poudarja porast duševnih bolezni in motenj, zlasti od začetka pandemije covid-19; poziva Komisijo, naj čim prej predlaga nov evropski akcijski načrt za duševno zdravje, ki bo temeljil na modelu evropskega načrta za boj proti raku, pri tem pa uporabi vse razpoložljive instrumente, tudi kohezijsko politiko, v obliki celovitega načrta z ukrepi in cilji, pri katerih nihče ne bo zapostavljen;
5. meni, da je okrevanje po pandemiji covid-19 priložnost, da se z instrumenti kohezijske politike zgradijo močnejši in odpornejši zdravstveni sistemi; podpira Komisijo pri oblikovanju dobro delujoče evropske zdravstvene unije in pri izkoriščanju ogromnega potenciala sodelovanja na področju zdravja;
6. poudarja, da številne regije na ravni NUTS 2, katerih BDP na prebivalca je nižji od 75 % povprečja EU-27, in regije v prehodu, katerih BDP na prebivalca se giblje med 75 % in 90 % povprečja EU-27, podeželska območja in območja z nizko gostoto prebivalstva nimajo enakega standarda zdravstvenega varstva v smislu storitev, ki so na voljo v bolj razvitih delih EU; poudarja, da sta na tem področju potrebna nadaljnja konvergenca in sodelovanje med državami članicami in na ravni EU, zlasti z naložbami iz njene kohezijske politike; zato poziva Komisijo in države članice, naj skupaj določijo minimalne standarde na področju zdravstvene infrastrukture in zdravstvenih storitev ter uporabijo evropska sredstva, da omogočijo enak dostop do minimalnih standardov kakovosti v vseh regijah, zlasti za reševanje nujnih težav na mejnih območjih; poziva Komisijo in države članice, naj združijo prizadevanja in sredstva za doseg tega cilja;
7. spominja na znaten prispevek kohezijske politike v višini približno 24 milijard EUR k načrtovanim naložbam v zdravstveni sektor v zadnjem programskem obdobju (2014–2020) iz Evropskega socialnega sklada in Evropskega sklada za regionalni razvoj, ki je bil namenjen izboljšanju dostopa do storitev ter razvoju specializirane zdravstvene infrastrukture in zmogljivosti za zmanjšanje neenakosti na področju zdravja;
8. meni, da se bodo z naložbami v inovacije na področju zdravstva, zdravstvene sisteme ter kvalificirano in zadostno zdravstveno osebje zmanjšale neenakosti na področju zdravja in še naprej prispevalo k znatnemu izboljšanju vsakdanjega življenja državljanov, s čimer se bo podaljšala pričakovana življenjska doba; poudarja pomen organov EU ter nacionalnih in regionalnih organov za učinkovitejše vključevanje najrazličnejših zdravstvenih ustanov; poleg tega poudarja, da so za postopke z manjšim birokratskim bremenom za paciente in reševanje čim več težav s storitvami zdravstvenega zavarovanja v čezmejnih regijah potrebni neposredno sodelovanje ter ukrepi in projekti, za katere se uporabljajo instrumenti kohezijske politike med državami članicami in znotraj njih ter njihovimi regijami;
9. poziva države članice, naj upoštevajo pozitiven prispevek sektorja zasebnega zdravstva in pri načrtovanju naslednjih kohezijskih programov namenijo dovolj sredstev za zasebne projekte na področju zdravstvene infrastrukture in storitev;

torek 8. marca 2022

10. priporoča, da se pri opredelitvi zdravstvenih politik na regionalni in nacionalni ravni ter ravni EU uporabijo prilagojeni in prilagodljivi pristopi k zdravstvenim, socialnim in ekonomskim politikam, da bi izboljšali dialog, sinergijo in načrtovane naložbe iz strukturnih skladov in drugih ustreznih programov EU, kot je Interreg, na primer z nabavo osnovne medicinske opreme, izmenjavo zdravstvenega osebja in transferjem pacientov med bolnišnicami, s čimer bi lahko zadovoljili neizpolnjene zdravstvene in socialne potrebe ljudi;

11. poudarja, da bi lahko z evropskimi referenčnimi mrežami izboljšali dostop do zdravstvenega varstva za redke in kompleksne bolezni; poziva Komisijo in države članice, naj evropske referenčne mreže in nacionalne strokovne centre za redke in kompleksne bolezni stalno podpirajo in jim namenjajo več sredstev ter razširijo področje dela evropskih referenčnih mrež na druga področja, kot so programi za hude opekline in presajanje organov; poziva Komisijo, naj preuči izvedljivost vzpostavitve posebnega sklada v okviru kohezijske politike, ki bi zagotavljal pravičen dostop do odobrenih terapij za redke bolezni;

12. poziva države članice, naj pri opredelitvi politik zdravstvenega varstva upoštevajo posebnosti čezmejnih regij in pravico pacientov do izbire ter uporabijo kohezijske instrumente za vzpostavitev regionalne zdravstvene infrastrukture in postopkov, ki bodo pacientom omogočali izbiro zdravstvenih storitev v regiji na obeh straneh meje, ne glede na državo prebivališča;

13. predlaga, naj Komisija ustanovi evropski svetovni odbor za zdravje, ki bo vključeval nacionalne, regionalne in lokalne oblasti ter druge deležnike, da bi spodbudili boljšo uporabo evropskih sredstev in si prizadevali za učinkovit in usklajen odziv na skupna javnozdravstvena vprašanja;

14. poziva k boljši sinergiji in komplementarnosti med programi kohezijske politike, da bi zmanjšali regionalne razlike, zlasti v programu Obzorje Evropa, ki bi moral ustvarjati novo znanje, in programu EU za zdravje, da bi kar najbolje izkoristili to novo znanje v korist državljanov in zdravstvenih sistemov;

15. poziva Komisijo, naj v celoti uporabi svoje pristojnosti na področju zdravstvene politike, da podpre nacionalne in regionalne organe pri izboljševanju zdravstvenih sistemov, spodbujanju konvergence standardov zdravstvenega varstva navzgor, s čimer bi zmanjšali neenakosti na področju zdravja v državah članicah in med njimi, ter pri izmenjavi najboljših prakse med državami članicami, zlasti v zvezi s spolnim in reproduktivnim zdravjem in pravicami, po potrebi tudi z uporabo programa EU za zdravje in Evropskega socialnega sklada plus (ESS+);

16. poudarja pomen kohezijske politike pri odpravljanju neenakosti spolov v zdravstvenem varstvu in spodbujanju prednostnih nalog na področju zdravja, povezanih s spolom, iz strategije EU za enakost spolov za obdobje 2020–2025, vključno s spolnim in reproduktivnim zdravjem in pravicami;

17. poziva Komisijo, naj s strategijami za zdravstvene storitve in oskrbo spodbuja njuno povezovanje, predvsem z učenjem na izkušnjah iz čezmejnih programov, da bi se osredotočili na pacienta in se izognili podvajanju, odsotnosti ali premalo pozornosti, zlasti pri oskrbi kroničnih bolnikov ali starejših;

18. poudarja, da je treba pri ocenjevanju vseh financiranih strukturnih projektov in referenčnih vrednosti na področju zdravja pregledati tudi naknadne rezultate posameznih projektov na tem področju, da bi jim lahko sledili, sproti ocenjevali njihovo učinkovitost in pravilno sklepali, s tem pa izboljšali načrtovanje in izvajanje teh projektov v prihodnosti, tudi za razvoj smernic dobre prakse, ki bi jih morala izdelati Komisija;

19. poudarja, da je treba še naprej graditi celovito zdravstveno infrastrukturo in v največji možni meri zmanjšati obstoječe razlike; opozarja, da lahko kohezijska politika pomembno prispeva k izgradnji zdravstvene infrastrukture v vseh delih EU, zlasti v regijah na ravni NUTS 2, katerih BDP na prebivalca je nižji od 75 % povprečja EU-27, in regijah v prehodu, katerih BDP na prebivalca se giblje med 75 % in 90 % povprečja EU-27, da bi izoblikovali visokokakovostne, dobro opremljene in odporne zdravstvene sisteme po vsej EU za boljše zdravstveno varstvo ljudi; poudarja tudi, da je treba vzpostaviti delujočo mrežo za čezmejno sodelovanje med državami članicami in njihovimi regijami, s katero bi se lahko učinkovito odzivali na sedanje in prihodnje zdravstvene izzive;

torek 8. marca 2022

20. poziva k uporabi sredstev kohezijske politike za razvoj specializiranih centrov odličnosti za posebne bolezni po vsej EU, ki bi pokrivali tudi sosednje države in prispevali k čezmejnemu sodelovanju na področju zdravstvenega varstva; pri tem ponovno poudarja, da je treba sinergijsko uporabiti vse obstoječe instrumente EU, kot sta programa EU za zdravje in Obzorje Evropa, da bi podprli razvoj mreže teh centrov, ki bi bili pravično porazdeljeni po celotnem ozemlju EU;

21. poudarja, da ljudje na čezmejnih območjih, podeželju in v najbolj oddaljenih regijah pogosto nimajo enakega dostopa do zdravstvenega varstva in možnosti za oskrbo, ki jo potrebujejo, zlasti v obliki osnovne zdravstvene infrastrukture, kvalificiranega in ustreznega zdravstvenega kadra ter dostopa do osnovnih zdravil; poudarja, da bi morali imeti za primeren dostop do zdravstvene infrastrukture in potrebnega zdravstvenega varstva na voljo kakovostne storitve, ki bi bile pravočasno dostopne; poudarja tudi posebne razmere pri dostopu do zdravstvenega varstva v regijah ob zunanjih mejah EU in na obrobju, kjer se državljani EU že tako srečujejo s številnimi izzivi;

22. ugotavlja, da so stroški prevoza eden od razlogov za vse višje cene zdravil in medicinske opreme v bolnišnicah in zdravstvenih domovih v najbolj oddaljenih regijah, oddaljenih regijah in regijah z nizko gostoto prebivalstva, kjer so težave tudi z dolgimi dobavnimi roki, zaradi česar morajo biti skladiščne zmogljivosti regionalnih zdravstvenih služb večje, da zadostujejo za velik količine zalog in se prepreči pomanjkanje; zato meni, da bi se morala EU odzvati na ta vprašanja;

23. poudarja, da se bo z enakim dostopom do zdravstvenega varstva izboljšalo vključevanje vseh, tudi invalidov ali drugih prikrajšanih oseb in zvišala raven njihove socialne zaščite; ugotavlja, da bi lahko spodbujanje dostopnosti duševnega zdravja prispevalo tudi k povečanju zaposlenosti in odpravi revščine v manj razvitih regijah;

24. poudarja, kako pomembna je uporaba evropskih sredstev za večje naložbe v preprečevanje bolezni ter spodbujanje zdravega načina življenja in aktivnega staranja, da bi preprečili zgodnji pritisk na zdravstvene sisteme; poudarja, kako pomembno je podpirati kampanje za ozaveščanje javnosti, zlasti mladih, o koristih zdravega načina življenja in razvoj presejalnih programov za zgodnje odkrivanje hudih bolezni;

25. meni, da bi bilo treba za odpravo glavnih ovir pri enakem dostopu do zdravstvenega varstva na podeželju začeti obsežno uporabljati napredne tehnologije, kot je e-zdravje, robotska kirurgija in 3D-tiskanje, kot sestavni del koncepta pametnih vasi, da bi izboljšali dostop do zdravstvenega varstva ter učinkovitost in kakovost; poudarja pomen uporabe kohezijskih programov EU za izboljšanje uvajanja digitalnih rešitev in tehnično pomoč javnim upravam, zavarovalnicam in drugim izvajalcem v zdravstvu, ki se ukvarjajo z vprašanji čezmejnega sodelovanja; zato poudarja, da je treba zagotoviti dostop do hitrega interneta na podeželskih in oddaljenih območjih, spodbujati digitalno pismenost vseh starostnih skupin na teh območjih ter njihovim zdravstvenim službam zagotoviti sredstva, potrebna za zagotavljanje učinkovitega spletnega zdravstvenega varstva, kot je e-zdravje, ter varno in usklajeno shranjevanje kliničnih podatkov; priporoča trajno in primerljivo čezmejno podatkovno zbirko ter kartiranje izvajalcev obmejnega in čezmejnega zdravstvenega varstva, da bodo čezmejne razmere znane in bodo nastale nove priložnosti;

26. poudarja prednosti evropskega pristopa k boju proti pandemiji covid-19, to so skupna nabava, zaloge in drugi ukrepi; poziva k nadaljevanju in razvoju tega pristopa z uporabo instrumentov kohezijske politike za skupno nabavo tudi druge medicinske opreme in zdravljenje v EU, kot so cepiva, ki preprečujejo raka, na primer cepiva proti človeškemu papilomavirusu (HPV), cepiva proti hepatitisu B in reševalna oprema, da bi jih nabavili po ugodnejši ceni in bi bilo zdravljenje bolj dostopno;

27. poziva k smelim ukrepom kohezijske politike v skladu s pravnimi določbami, ki veljajo v EU, da bi ublažili močno pomanjkanje zdravstvenih delavcev na mejnih in podeželskih območjih, zlasti s pomočjo delavcem in njihovim družinam pri nastanitvi, možnostmi za nadaljnje poklicno usposabljanje in specializacijo ter dobrimi delovnimi pogoji, in jih spodbudili, da začnejo delati na podeželju ali se tja vrnejo;

torek 8. marca 2022

28. poudarja, da so trajnostne dolgoročne naložbe v zdravstveno osebje zaradi hudih ekonomskih, socialnih in zdravstvenih posledic krize zaradi covid-19 potrebnejše kot kdaj koli prej; poudarja, da so potrebne predvsem naložbe v zadostno število zdravstvenega osebja, izobraževanje v okviru ESS+ ter financiranje specializacije in podspecializacije zdravstvenega osebja v državah članicah in regijah, kjer je velik beg možganov; poziva države članice, kjer se beg možganov pojavlja v zdravstvenem sektorju, naj naložbe kohezijske politike prednostno usmerjajo v izboljšanje delovnih pogojev zdravstvenih delavcev;

29. poziva k uporabi sredstev kohezijske politike za boljše delovno okolje in večjo privlačnost zdravstvenega sektorja za zdravstveno osebje, da bi utrli pot strategijam, s katerimi bi pritegnili in zadržali zdravstveno osebje v regijah na ravni NUTS 2, katerih BDP na prebivalca je nižji od 75 % povprečja EU-27, in regijah v prehodu, katerih BDP na prebivalca se giblje med 75 % in 90 % povprečja EU-27, ter na podeželskih območjih z nizko gostoto prebivalstva in manjšo ekonomsko blaginjo, s čimer bi dopolnili nacionalne in regionalne politike zagotavljanja ustrezne zdravstvene delovne sile po vsej EU; poziva k večji vlogi, ki naj jo imajo lokalne in regionalne oblasti, zlasti v čezmejnih regijah, pri oblikovanju in izvajanju programov in projektov kohezijske politike, ki pomembno vplivajo na zmanjšanje razlik v zdravstvu;

30. poziva države članice, naj omogočijo pravo sodelovanje na področju čezmejnega zdravstvenega varstva, da se bodo spoštovale pravice pacientov, kot je določeno v direktivi o čezmejnem zdravstvenem varstvu, in se bosta povečali razpoložljivost in kakovost storitev;

31. poudarja, da se je s krizo zaradi covid-19 povečala potreba po naložbah v boljšo pripravljenost, odzivnost in odpornost zdravstvenih sistemov, pri čemer mora obstajati čezmejno sodelovanje po vsej EU, zato so solidarnost, trajnost in pravičnost ključne vrednote za premagovanje te krize in njenih uničujočih socialno-ekonomskih posledic;

32. poudarja, da se je v krizi zaradi covid-19 pokazalo, kako pomembna so javno-zasebna partnerstva na področju zdravljenja pacientov, raziskav zdravil in cepiv ter distribucije cepiv; meni, da je treba upoštevati razmerje med stroški in koristmi uporabe sredstev EU za zdravstvene raziskave in razvojne projekte, ki se izvajajo v okviru javno-zasebnih partnerstev;

33. poudarja, da je treba vzpostaviti spletno platformo z ustreznimi deležniki, da bi spodbudili izmenjavo najboljših praks in razprave o čezmejnem zdravstvenem varstvu;

34. meni, da je pandemija covid-19 prelomni zgodovinski trenutek za naložbe v zdravstvene sisteme in prihodnjo zmogljivost delovne sile; poziva k vzpostavitvi močne in ustrezno financirane evropske zdravstvene unije, da bi povečali sodelovanje in usklajevanje med državami članicami, izboljšali javne sisteme zdravstvenega varstva, bolje zaščitili zdravje ljudi in učinkovito obravnavali dolgotrajne razlike v zdravstvenem varstvu;

Čezmejno sodelovanje na področju zdravja – prispevek programov Interreg in druge priložnosti

35. poziva, naj se sredstva instrumenta NextGenerationEU in kohezijskih skladov uporabijo za celovito nadgradnjo digitalnih zmogljivosti sistemov zdravstvenega varstva; poudarja, da je treba povečati interoperabilnost informacijskih sistemov, saj je to poglavito za lažje čezmejno opravljanje storitev e-zdravja, zlasti storitev telemedicine;

36. poziva Komisijo in države članice, naj z instrumenti kohezijske politike spodbujajo digitalizacijo zdravstvenih storitev v evropskih bolnišnicah, tudi s sistemi sledljivosti, da bi zmanjšali napake pri zdravljenju, izboljšali komunikacijo med oddelki za nego in terapijo ter zmanjšali birokracijo; poziva k uvedbi in razvoju infrastrukture za digitalne storitve e-zdravja (eHDSI), vključno z enotno evropsko digitalno zdravstveno kartoteko, ki bi pacientom omogočila hiter dostop do ustreznih zdravstvenih storitev po vsej EU;

torek 8. marca 2022

37. poziva Komisijo, naj pripravi evropski seznam esencialnih zdravil ter s stalnimi zalogami teh zdravil, skupnimi pogajanji o cenah in skupnimi javnimi naročili zagotovi njihovo razpoložljivost in cenovno dostopnost, za kar naj uporabi instrumente EU, vključno z instrumenti kohezijske politike;
38. poudarja, da številne obmejne regije že sodelujejo na področju zdravja in že imajo strukture za to sodelovanje, ki bi jih morale v duhu evropske solidarnosti v celoti izkoristiti;
39. poudarja pomen mobilnosti pacientov in čezmejnega dostopa do varnega in visokokakovostnega zdravstvenega varstva v EU; prav tako poudarja, da pacienti pogosto ne morejo izkoristiti zdravstvenih storitev v sosednjih državah zaradi različnih sistemov povračila stroškov, medtem ko so za čezmejne delavce nejasni davki in socialni prejemki, ker države članice uporabljajo različne sisteme socialne varnosti; zato se odločno zavzema za spodbujanje posebnih posrednikov, kot so območja organiziranega dostopa do čezmejnega zdravstvenega varstva, evropska združenja teritorialnega sodelovanja, zdravstvene opazovalnice ali druge mreže za pomoč pri usklajevanju čezmejnega sodelovanja na področju zdravstvenega varstva v sodelovanju z lokalnimi in nacionalnimi organi; poudarja, da bi lahko izboljšava čezmejnega zdravstvenega varstva koristila pacientom, ker na podlagi uporabe načela najlažjega, najbližjega, najboljšega in najhitrejšega dostopa omogoča pravičen dostop do zdravstvenih storitev in infrastrukture v drugih državah članicah ali njihovih obmejnih regijah, tudi za diagnosticiranje in klinično preskušanje; poziva k učinkovitejšim možnostim prevoza pacientov do najbližjih čezmejnih objektov, vendar priznava, da je težko odpraviti vse pravne in upravne ovire, a bi jih lahko odpravili z uvedbo evropskega čezmejnega mehanizma;
40. poudarja pomen nedavnih ukrepov kohezijske politike za spoprijemanje s pandemijo covid-19, to so naložbena pobuda v odziv na koronavirus (CRII), naložbena pobuda v odziv na koronavirus plus (CRII+) in pomoč pri okrevanju za kohezijo in območja Evrope (REACT-EU); poudarja tudi, da so bili podobni ukrepi sprejeti v Uredbi (EU) 2021/1060;
41. močno priporoča boljše obveščanje in poenostavljene informacije za čezmejne paciente in zdravstveno osebje, ki bi jih vseboval priročnik za paciente ali bi bile na voljo na čezmejnih regionalnih kontaktnih točkah;
42. priznava, da po vsej Evropi obstajajo številni uspešni čezmejni zdravstveni projekti, in poudarja, da bi bilo treba pridobljene izkušnje izkoristiti za pametno uporabo projektov kohezijske politike, tako da bi izboljšali in lajšali čezmejno sodelovanje na tem področju v korist vseh ljudi v EU; poleg tega poudarja, da se je pomembno učiti iz uspeha nekaterih obmejnih regij in graditi na njem;
43. priznava pomen naložb v programe čezmejnega sodelovanja, ki izpolnjuje zdravstvene potrebe in izzive, ugotovljene v obmejnih regijah, za čezmejno upravljanje, ki je pomembno v izrednih razmerah, kot so nujne storitve, ki pokrivajo regije na obeh straneh meje; poudarja ključno vlogo, ki jo imajo naložbe v kakovostne storitve za večanje socialne odpornosti in pomoč ljudem pri spopadanju z gospodarsko, zdravstveno in socialno krizo; poziva Komisijo in države članice, naj dajo prednost naložbam v zdravstveni sektor obmejnih regij z učinkovito kombinacijo naložb v infrastrukturo, inovacije, človeški kapital, dobro upravljanje in institucionalne zmogljivosti;
44. poudarja, kako pomembno je čezmejno sodelovanje na področju zdravja za vse evropske regije ter da je treba najti rešitve za čezmejno zdravstveno varstvo, zlasti za obmejne regije, kjer državljani dnevno prečkajo mejo; poudarja, da je za izvedbo potrebnih storitev potrebna visoka stopnja sodelovanja med obmejnimi regijami;
45. poziva, naj bo v projektih, ki se bodo v novem programskem obdobju financirali s sredstvi programov Interreg, večji poudarek na pacientih in naj se oblikujejo projekti, ki se bodo osredotočali zlasti na ranljive in marginalizirane skupine, pa tudi na zdravstvene prednostne naloge, povezane s spolom, iz strategije EU za enakost spolov za obdobje 2020–2025, vključno s spolnim in reproduktivnim zdravjem in pravicami;

torek 8. marca 2022

46. meni, da bi bilo treba finančna sredstva, ki so na voljo v okviru cilja evropskega teritorialnega sodelovanja, uporabiti za vzpostavitev delujočih čezmejnih javnih zdravstvenih storitev in ne zgolj kot instrument za ustvarjanje nepovezanih zdravstvenih ustanov; poleg tega poudarja, da bi morali imeti projekti v programu Interreg jasno čezmejno komponento funkcionalnosti; poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo oblikovanje celovitega skupnega teritorialnega načrtovanja za obmejna območja v smislu zdravstvenih storitev;

47. želi spomniti, da so programi Interreg postali pomemben instrument za reševanje težav, značilnih za obmejna območja, spodbujanje čezmejnega sodelovanja med partnerji in razvoj potenciala evropskih obmejnih območij;

48. poudarja, da je bilo v zadnjem obdobju programa Interreg V-A čezmejno sodelovanje na področju zdravja med drugim namenjeno lažšanju čezmejne mobilnosti zdravstvenih delavcev in pacientov, povečanju inovacij in razvoju dostopa do kakovostnega zdravstvenega varstva z uporabo skupne opreme, skupnih storitev in skupnih objektov na čezmejnih območjih ter je obsegalo projekte z ukrepi, kot je usposabljanje (38 %), zdravljenje in diagnosticiranje (22 %) in oprema (17 %);

49. poziva k financiranju projektov za čezmejne zdravstvene pogodbe, ki pacientom omogočajo, da potujejo in se zdravijo na podlagi pogodbenih sporazumov, zdravstvenim delavcem pa nudijo svobodno izbiro;

50. poudarja, da bi morale Komisija in države članice za uspešne čezmejne javne zdravstvene storitve zbirati obsežne podatke o naravi pravnih in nepravnih ovir za vsako obmejno regijo ter podpreti analizo posameznih politik o tem, kako jih je mogoče odpraviti;

51. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo obstoječi usklajevalni organi olajšali čezmejno zdravljenje z zdravili za napredno zdravljenje in da bodo imeli bolniki v vsej EU pravičen dostop do inovativnih terapij; poziva države članice, naj učinkovito in pravočasno odobrijo inovativno zdravljenje v tujini ter pospešijo postopek povračila stroškov za paciente;

52. meni, da bi lahko centri odličnosti še bolj spodbujali in povečali čezmejno sklepanje pogodb, zaradi česar bi lahko bili ti centri zelo pomembni in koristni za izboljšanje splošnega zdravstvenega stanja državljanov EU in torej za podaljšanje njihove pričakovane življenjske dobe;

53. poziva Komisijo, države članice in regije, naj spodbujajo boljše upravljanje čezmejnega zdravstvenega varstva, saj se pacienti v EU še vedno soočajo z velikimi izzivi pri dostopu do zdravstvenega varstva v drugih državah članicah in se le manjšina potencialnih pacientov zaveda svoje pravice do čezmejnega zdravstvenega varstva; poziva Komisijo in države članice, naj bolje razširjajo informacije in razmislijo o ustrezni vseevropski kampanji za obveščanje javnosti o njenih pravicah in načinih dostopa do čezmejnega zdravstvenega varstva; opozarja na pomen financiranja digitalizacije ter na možnosti vlaganja v informiranje državljanov in povezovanje informacijskih in podatkovnih sistemov, da bi se olajšala dostop in uporaba;

54. poziva Komisijo, naj izvede obsežno študijo o sodelovanju med zavarovalnimi sistemi v EU, pri čemer naj preuči morebitna ozka grla in pomanjkljivosti, s katerimi se srečujejo pacienti, ki iščejo zdravstvene storitve na ozemlju druge države članice, ter upravne ovire, ki državljanom preprečujejo čezmejno zdravstveno varstvo, ter naj izpostavi, kako bi lahko instrumente kohezijske politike uporabili za reševanje teh težav;

55. poudarja, da pomanjkanje usklajenega sistema čezmejnega zdravstvenega zavarovanja odvrta paciente od čezmejnega zdravljenja, če si ne morejo privoščiti vnaprejšnjega plačila stroškov zdravstvene oskrbe, dokler jim teh ne povrne njihova zavarovalnica;

56. meni, da bosta izmenjava znanja in širjenje prakse prek programa Interreg prispevala k izboljšanju čezmejnih zmogljivosti za pripravljenost in odzivanje, pomembnemu dejavniku od krize, ki jo je povzročila pandemija;

torek 8. marca 2022

57. meni, da programi Interreg omogočajo skupne javne zdravstvene storitve in uvajanje drugih čezmejnih pobud, saj je spodbujanje bližine združljivo s ciljem zelene trajnosti;

58. poudarja prispevek, ki ga je imelo več projektov Interreg v boju čezmejnih regij proti covidu-19 po vsej EU, na primer z mobilnostjo pacientov intenzivne nege in zdravstvenih delavcev, zagotavljanjem medicinske in osebne zaščitne opreme ter testov PCR prek meja ter izmenjavo informacij ali pravnim svetovanjem; zato tudi poudarja pomen manjših in čezmejnih projektov za združevanje ljudi in s tem za ustvarjanje novih možnosti za trajnostni lokalni razvoj in čezmejno sodelovanje na področju zdravja; vendar ugotavlja, da je zaprtje meja v EU med pandemijo vplivalo na mobilnost pacientov in zdravstvenega osebja, medtem ko informacije o podatkih o okužbah, cepljenjih ali pogojih za prevoz pacientov niso bile dovolj usklajene med državami članicami, kar je upočasnilo skupni epidemiološki odziv na covid-19, povzročilo zmedo in oviralo regionalno sodelovanje med najbolj prizadetimi regijami;

59. je prepričan, da so zaradi raznolikosti čezmejnih regij potrebne prilagojene rešitve in lokalni pristop, ki so osnovni pogoj za trajnostni lokalni razvoj;

60. poziva države članice ter regionalne in lokalne organe, naj v celoti izkoristijo prožnost programov kohezijske politike, opredeljeno v Uredbi (EU) 2021/1060, in programov Interreg za reševanje sedanje krize, ki je nastala zaradi covid-19;

61. poziva Komisijo in države članice, naj glede na pandemijo covid-19 s kohezijsko politiko in programom EU za zdravje podprejo razvoj strategij, protokolov in postopkov za odzivanje na nacionalni in ravni EU, da se omogoči boljše sodelovanje v primeru izrednih javnozdravstvenih razmer v prihodnosti;

62. meni, da čezmejno sodelovanje na področju zdravja v okviru kohezijske politike ne bo popolno brez vzajemnega priznavanja diplom in kvalifikacije na področju zdravstvenih storitev v vseh državah članicah; poziva Komisijo, naj predlaga, kako bi omogočili samodejno priznavanje visokošolskih diplom na evropski ravni, in sicer na podlagi sklepa, ki so ga leta 2015 podpisale države Beneluksa;

63. poziva države članice, naj bolje izkoristijo dvostranske sporazume in sklenejo dogovore o sodelovanju, da bi odpravile ovire za čezmejno zdravstveno varstvo;

o

o o

64. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji in nacionalnim parlamentom držav članic.

torek 8. marca 2022

P9_TA(2022)0059

Kohezijska politika: spodbujanje inovativne in pametne preobrazbe ter regionalne povezljivosti IKT**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. marca 2022 o vlogi kohezijske politike pri spodbujanju inovativne in pametne preobrazbe ter regionalne povezljivosti IKT (2021/2101(INI))**

(2022/C 347/04)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 174 Pogodbe o delovanju Evropske unije o krepitvi ekonomske, socialne in teritorialne kohezije Unije,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter finančnih pravil zanje in za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko ⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: uredba o skupnih določbah) ter zlasti prvega cilja politike iz člena 5,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/1058 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o Evropskem skladu za regionalni razvoj in Kohezijskem skladu ⁽²⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/1059 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o posebnih določbah za cilj „evropsko teritorialno sodelovanje“ (Interreg), ki ga podpirajo Evropski sklad za regionalni razvoj in instrumenti za zunanje financiranje ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/1057 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o vzpostavitvi Evropskega socialnega sklada plus (ESS+) in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1296/2013 ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2020/2221 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. decembra 2020 o spremembi Uredbe (EU) št. 1303/2013, kar zadeva dodatne vire in ureditev izvrševanja, da se zagotovi pomoč za spodbujanje odprave posledic krize v okviru pandemije COVID-19 in njenih socialnih posledic ter za pripravo zelenega, digitalnega in odpornega okrevanja družbe in gospodarstva (REACT-EU) ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/1056 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o vzpostavitvi Sklada za pravični prehod ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/523 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. marca 2021 o vzpostavitvi Programa InvestEU in razveljavitvi Uredbe (EU) 2015/1017 ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/694 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2021 o vzpostavitvi programa za digitalno Evropo (uredba o programu za digitalno Evropo) ⁽⁸⁾, ki je namenjena podpiranju digitalne preobrazbe v EU,

⁽¹⁾ UL L 231, 30.6.2021, str. 159.

⁽²⁾ UL L 231, 30.6.2021, str. 60.

⁽³⁾ UL L 231, 30.6.2021, str. 94.

⁽⁴⁾ UL L 231, 30.6.2021, str. 21.

⁽⁵⁾ UL L 437, 28.12.2020, str. 30.

⁽⁶⁾ UL L 231, 30.6.2021, str. 1.

⁽⁷⁾ UL L 107, 26.3.2021, str. 30.

⁽⁸⁾ UL L 166, 11.5.2021, str. 1.

torek 8. marca 2022

- ob upoštevanju instrumenta za okrevanje NextGenerationEU,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 19. februarja 2020 z naslovom Oblikovanje digitalne prihodnosti Evrope (COM(2020)0067),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 9. marca 2021 z naslovom Digitalni kompas do leta 2030: evropska pot v digitalno desetletje (COM(2021)0118),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 10. marca 2020 z naslovom Strategija za MSP za trajnostno in digitalno Evropo (COM(2020)0103),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 11. decembra 2019 o evropskem zelenem dogovoru (COM(2019)0640),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 1. julija 2020 z naslovom Program znanj in spretnosti za Evropo za trajnostno konkurenčnost, socialno pravičnost in odpornost (COM(2020)0274),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 30. septembra 2020 z naslovom Akcijski načrt za digitalno izobraževanje 2021–2027 – Novi temelji za izobraževanje in usposabljanje v digitalni dobi (COM(2020)0624),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 30. junija 2021 z naslovom Dolgoročna vizija za podeželska območja EU – do močnejših, povezanih, odpornih in uspešnih podeželskih območij do leta 2040 (COM(2021)0345),
- ob upoštevanju poročil Komisije o indeksu digitalnega gospodarstva in družbe iz leta 2020,
- ob upoštevanju študije tematskega sektorja za strukturno in kohezijsko politiko z dne 15. junija 2018 z naslovom *Digital Agenda and Cohesion Policy* (Digitalna agenda in kohezijska politika),
- ob upoštevanju izjave o zavezah glede žensk na digitalnem področju, ki so jo 9. aprila 2019 podpisali ministri in predstavniki držav članic EU ter Norveške in Združenega kraljestva,
- ob upoštevanju berlinske izjave o digitalni družbi in digitalni upravi, temelječi na vrednotah, z dne 8. decembra 2020,
- ob upoštevanju študije Evropskega inštituta za enakost spolov z dne 16. oktobra 2020 z naslovom *Gender Equality Index 2020: Digitalisation and the future of work* (Indeks enakosti spolov za leto 2020: digitalizacija in prihodnost dela),
- ob upoštevanju priporočila Sveta Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj o širokopasovni povezljivosti, spremenjenega 24. februarja 2021,
- ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta z dne 2. oktobra 2020 o covidu-19, enotnem trgu, industrijski politiki in digitalni razsežnosti ter zunanjih odnosih, zlasti sklepov o digitalni preobrazbi,
- ob upoštevanju osnutka sklepov Sveta z dne 11. decembra 2020 o digitalizaciji v korist okolja,
- ob upoštevanju osnutka sklepov Sveta z dne 7. aprila 2021 o delu na daljavo,
- ob upoštevanju skupnega načrta mesta Bruselj za delo na daljavo in podnebje,
- ob upoštevanju študije tematskega sektorja za gospodarsko in znanstveno politiko ter kakovost življenja z dne 30. aprila 2021 z naslovom *The impact of teleworking and digital work on workers and society: Special focus on surveillance and monitoring, as well as on mental health of workers* (Vpliv dela na daljavo in digitalnega dela na delavce in družbo: poseben poudarek na nadzoru in spremljanju ter duševnem zdravju delavcev),

torek 8. marca 2022

- ob upoštevanju ukrepa EU za pametne vasi, ki ga je pripravila Komisija,
 - ob upoštevanju študije tematskega sektorja za strukturno in kohezijsko politiko z dne 30. septembra 2020 o stanju in prihodnjih izzivih v manj razvitih regijah EU,
 - ob upoštevanju deklaracije iz Corca 2.0 z dne 5. in 6. septembra 2016 z naslovom Boljše življenje na podeželskih območjih,
 - ob upoštevanju skupne študije Odbora regij in Komisije z dne 18. januarja 2018 z naslovom *Innovation Camp Methodology Handbook: realising the potential of the Entrepreneurial Discovery Process for Territorial Innovation and Development* ⁽⁹⁾ (Priročnik za metodologijo inovacijskega tabora: izkoriščanje potenciala podjetniškega odkrivanja za teritorialne inovacije in razvoj),
 - ob upoštevanju irske politike za razvoj podeželja za obdobje 2021–2025 z naslovom Prihodnost našega podeželja in njene osredotočenosti na delo na daljavo na podeželskih območjih,
 - ob upoštevanju poročila Evropske fundacije za izboljševanje življenjskih in delovnih pogojev z dne 28. septembra 2020 o življenju, delu in covidu-19,
 - ob upoštevanju študije Komisije iz avgusta 2019 z naslovom *The changing nature of work and skills in the digital age* (Spreminjajoča se narava dela ter znanj in spretnosti v digitalni dobi) ⁽¹⁰⁾,
 - ob upoštevanju delovnega dokumenta Komisije iz decembra 2018 z naslovom *The Geography of EU Discontent* (Geografija nezadovoljstva v EU) ⁽¹¹⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. maja 2021 o oblikovanju demografski prihodnosti Evrope: odprava ovir za delovanje digitalnega enotnega trga in izboljšana uporaba umetne inteligence za evropske potrošnike ⁽¹²⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. januarja 2020 o evropskem zelenem dogovoru ⁽¹³⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. marca 2021 o kohezijski politiki in regionalnih okoljskih strategijah v boju proti podnebnim spremembam ⁽¹⁴⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. maja 2021 o tem, kako spremeniti demografske trende v regijah EU z instrumenti kohezijske politike ⁽¹⁵⁾,
 - ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
 - ob upoštevanju pisma Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za regionalni razvoj (A9-0010/2022),
- A. ker si EU prizadeva, da bi z uspešnimi digitalnimi politikami vsem ljudem in podjetjem v vseh regijah omogočala doseganje trajnostne in uspešne digitalne prihodnosti;
- B. ker mora biti digitalna preobrazba pravična in vključujoča ter mora ustvarjati priložnosti in spodbujati enakost, kakovost življenja, regionalno konkurenčnost in posodobitev gospodarstva;

⁽⁹⁾ Rissola G., Kune H. in Martinez P., *Innovation Camp Methodology Handbook: Realising the potential of the Entrepreneurial Discovery Process for Territorial Innovation and Development*, Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg.

⁽¹⁰⁾ Arregui Pabollet, E. in drugi, *The Changing nature of work and skills in the digital age*, Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg.

⁽¹¹⁾ Dijkstra, L., Poelman, H., Rodríguez-Pose, A., *The Geography of EU Discontent*, Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg.

⁽¹²⁾ UL C 15, 12.1.2022, str. 204.

⁽¹³⁾ UL C 270, 7.7.2021, str. 2.

⁽¹⁴⁾ UL C 494, 8.12.2021, str. 26.

⁽¹⁵⁾ UL C 15, 12.1.2022, str. 125.

torek 8. marca 2022

- C. ker mora biti digitalni prehod tesno povezan z zelenim prehodom, ki že poteka (skupaj sta imenovana dvojni, ekološki in digitalni prehod), prav tako pa je treba upoštevati socialno razsežnost tega prehoda;
- D. ker sodobno gospodarstvo obsega uvedbo novih poslovnih modelov v skladu s trendi, ki skupaj gledano oblikujejo četrto industrijsko revolucijo, ti pa se bodo odzivali na današnje izzive pri digitalnem in zelenem prehodu;
- E. ker je v evropskih regijah, v katerih je trajnostni prehod najbolj potreben, običajno visoka stopnja revščine in izključenosti; ker so za hitro okrevanje potrebni odločni ukrepi in naložbe, ki bi se morali osredotočati na blaženje ekonomskih in socialnih posledic pandemije, ponoven zagon gospodarske dejavnosti, spodbujanje trajnostnega razvoja, zelenega prehoda in digitalne preobrazbe ter izvajanje načel politike evropskega stebra socialnih pravic, da bi izboljšali konkurenčnost Evrope;
- F. ker je večletni finančni okvir skupaj z instrumentom Evropske unije za okrevanje največji sveženj spodbud, ki ga je EU doslej financirala, in bo prispeval h gradnji bolj zelene, digitalne in odporne EU po obdobju pandemije covid-19; ker je ob enem nova kohezijska politika izjemna priložnost, da države članice spodbudijo digitalizacijo, saj morajo v skladu s to politiko dodeliti minimalni znesek za digitalni prehod in zagotoviti določene pogoje za prejemanje teh sredstev, kot je določeno v naložbenem okviru kohezijske politike za obdobje 2021–2027;
- G. ker v EU še vedno obstaja digitalni razkorak, ki ga pogojujejo geografski položaj, starost, spol, stopnja izobrazbe, socialno-ekonomski položaj in dohodek, zaradi česar nekateri posamezniki in podjetja ne morejo izkoristiti prednosti digitalne preobrazbe; ker bi lahko ta digitalni razkorak še bolj odtujil regije, ki se soočajo z upadanjem prebivalstva, in prispeval k ozemelskemu neravnovesju v EU;
- H. ker raven pokritosti s širokopasovnimi povezavami v Evropi kaže, da je potreba po znatnih naložbah še vedno zelo velika, zlasti na podeželju, kjer 10 % gospodinjstev ne pokriva nobeno fiksno omrežje, 41 % gospodinjstev nima nobene hitre širokopasovne tehnologije, le 59 % pa jih ima dostop do širokopasovne povezave naslednje generacije (vsaj 30 Mb/s), medtem ko ima v preostalem delu EU ta dostop 87 % gospodinjstev⁽¹⁶⁾; ker se na podeželju in obrobni območjih poleg slabe povezljivosti IKT pogosto soočajo z drugimi strukturnimi izzivi, kot so pomanjkanje infrastrukture in storitev, nizki dohodki ali pomanjkanje izobraževalnih ustanov in kulturnih dobrin, zato se visoko usposobljeni ljudje preselijo na obetavnejša območja (beg možganov)⁽¹⁷⁾; ker je treba s sredstvi EU zagotavljati osnovno infrastrukturo za reševanje demografskih izzivov;
- I. ker so mala in srednja podjetja hrbtenica evropskega gospodarstva, saj predstavljajo 99 % vseh podjetij v EU in zaposlujejo približno 100 milijonov ljudi; ker ustvarijo več kot polovico evropskega BDP in imajo odločilno vlogo pri doseganju prehoda EU na trajnostno in digitalno gospodarstvo ter so dodana vrednost v vsakem gospodarskem sektorju; ker je le 17 % malih in srednjih podjetij v svoje poslovanje uspešno vključilo digitalne tehnologije, medtem ko je to storilo 54 % velikih družb; ker nekatere industrijske panoge in tradicionalni sektorji, kot so gradbeništvo, agroživilstvo, tekstilna industrija in jeklarstvo, zaostajajo pri digitalni preobrazbi⁽¹⁸⁾;
- J. ker je zaradi pandemije covid-19 skokovito naraslo delo na daljavo in mobilno delo na podlagi IKT⁽¹⁹⁾, kar je odlična priložnost za dodatno povezovanje delovnih mest v urbanih središčih z manjšimi mesti, primestji in podeželjem, a se možnosti za delo na daljavo med dobro in slabo plačanimi delavci, fizičnimi in pisarniški delavci ter med spoloma očitno razlikujejo⁽²⁰⁾; ker lahko z delom na daljavo in mobilnim delom na podlagi IKT ter digitalizacijo storitev pod določenimi pogoji dosežemo bolj uravnoteženo geografsko porazdelitev zaposlenosti in prebivalstva;

⁽¹⁶⁾ Delovni dokument Komisije z dne 11. junija 2020 o indeksu digitalnega gospodarstva in družbe za leto 2020 (indeks DESI) (SWD (2020)0111).

⁽¹⁷⁾ SWD(2020)0111.

⁽¹⁸⁾ Negreiro, M., Madiaga, T., Služba Evropskega parlamenta za raziskave, *Digital Transformation*, junij 2019.

⁽¹⁹⁾ Osutek sklepov Sveta o delu na daljavo, odstavek 17.

⁽²⁰⁾ Delovni dokument Komisije iz maja 2020 z naslovom *Teleworkability and the COVID-19 crisis: a new digital divide?* (Možnosti dela na daljavo in kriza zaradi covid-19: nov digitalni prepad?), Komisija, maj 2020.

torek 8. marca 2022

- K. ker bi bilo treba s sredstvi Evropskega socialnega sklada plus podpirati naložbe v ljudi in sisteme na področju zaposlovanja, izobraževanja in socialnega vključevanja, hkrati pa zagotavljati podporo za izboljševanje kakovosti, vključenosti, učinkovitosti in relevantnosti sistemov izobraževanja in usposabljanja za trg dela, vključno s spodbujanjem digitalnega učenja in poklicnega razvoja učiteljskega osebja, da bi prispevali k uresničevanju evropskega stebra socialnih pravic; ker bi s tem podprli ekonomsko, teritorialno in socialno kohezijo v skladu s členom 174 Pogodbe o delovanju Evropske unije;
- L. ker so izkušnje s pandemijo covid-19 pokazale, kako pomemben je razvoj digitalne infrastrukture za delovanje gospodarstev in družb, tudi javnih zdravstvenih storitev, izobraževanja in javne uprave; ker je tudi poudarila številne že obstoječe težave na podeželju in ranljivost teh regij, zlasti kar zadeva digitalne zmogljivosti, kakovost zdravstvenih storitev in njihovo zagotavljanje, izobraževanje, dostop do širokopasovnih povezav, odpornost vrednostnih verig ter digitalne spretnosti in znanja;
- M. ker je v evropskem programu znanj in spretnosti sicer določen cilj, da bo do leta 2025 70 % odraslega prebivalstva EU imelo vsaj osnovna digitalna znanja in spretnosti, vendar Komisija navaja, da jih 42 % prebivalstva EU še vedno nima, 37 % delovne sile pa še vedno nima zadostnih digitalnih znanj in spretnosti; ker na področju znanj in spretnosti IKT še vedno obstajajo velike geografske razlike; ker so ženske nesorazmerno premalo zastopane v sektorju IKT v EU, zasedajo namreč le 17 % ⁽²¹⁾ delovnih mest za strokovnjakinje s področja IKT, manj pa je tudi verjeteno, da imajo specializirana digitalna znanja in spretnosti ali da delajo na področjih, povezanih z IKT; ker je leta 2019 manj kot 25 % podjetij v EU–27 zagotovilo usposabljanje za svoje uslužbenke, pri čemer so velike razlike med državami članicami ⁽²²⁾; ker zlasti pri zagonskih podjetjih še vedno obstaja razlika med spoloma, saj je bilo 91 % celotnega kapitala, vloženega v evropsko tehnologijo v letu 2020, še vedno namenjenega ekipam ustanoviteljev, v katerih so bili samo moški ⁽²³⁾;
- N. ker so razvoj sektorja IKT in ukrepi za promocijo inovacij potrebni tudi za podporo digitalizaciji gospodarstva in družbe na splošno, s poudarkom na digitalizaciji industrijskih sektorjev;
- O. ker mora digitalizacijo javnih storitev spremljati pravica do zasebnosti in varstva osebnih podatkov v skladu s splošno uredbo o varstvu podatkov ⁽²⁴⁾;

Kohezijska politika za obdobje 2021–2027 in izzivi dvojnega prehoda

1. pozdravlja sveženj kohezijske politike za obdobje 2021–2027 in prvi cilj politike iz svežnja (PO 1), ki se osredotoča na razvoj konkurenčnejše in pametnejše Evrope s spodbujanjem inovativne in pametne gospodarske preobrazbe ter regionalne povezljivosti na področju IKT ⁽²⁵⁾;
2. opozarja, da ima lahko nova kohezijska politika pomembno vlogo pri pospeševanju dvojnega, digitalnega in ekološkega prehoda; poudarja, da bosta digitalna in inovacijska komponenta nove kohezijske politike ključni za trajnostno in vključujočo preobrazbo družbe v bolj socialno in konkurenčno gospodarstvo ter doseganje ciljev evropskega zelenega dogovora in ciljev evropskega digitalnega desetletja za leto 2030; poudarja, da so potrebni dobra in cenovno dostopna digitalna infrastruktura ter ukrepi za razvoj digitalnih zmogljivosti vseh skupin uporabnikov, ki bi jih bilo treba spodbujati tudi s prožno in dopolnilno uporabo različnih podpornih ukrepov in financiranja;
3. želi spomniti, da je podpora Evropskega sklada za regionalni razvoj in Kohezijskega sklada v okviru PO1 na voljo državam članicam za naložbe v inovacije v skladu s konceptom pametne specializacije; poziva nacionalne in regionalne organe, naj nadgradijo svoj pristop k pametni specializaciji in se osredotočijo na najbolj obetavna področja in projekte v smislu inovacijskih priložnosti in trajnostnega razvoja;

⁽²¹⁾ Evropski inštitut za enakost spolov, *Work-life balance in the ICT sector – Women in the ICT sector* (Usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja v sektorju IKT – Ženske v sektorju IKT).

⁽²²⁾ Skupno raziskovalno središče Evropske komisije, *Telework in the EU before and after the COVID-19: where we were, where we head to, 2020*.

⁽²³⁾ *The State of European Tech report 2020 (Poročilo o stanju evropske tehnologije za leto 2020)*.

⁽²⁴⁾ UL L 119, 4.5.2016, str. 1.

⁽²⁵⁾ Člen 5(1)(a) Uredbe (EU) 2021/1060.

torek 8. marca 2022

4. poudarja, da je koncept pametnih vasi pomemben za reševanje digitalnih in podnebnih izzivov Unije, ter pozdravlja njegovo vključitev v prihodnjo skupno kmetijsko politiko ter kohezijsko in regionalno politiko; vztraja, naj države članice pristop pametnih vasi vključijo v svoje programe kohezijske politike na nacionalni in regionalni ravni;
5. želi spomniti, da morajo države članice v skladu z uredbo o Evropskem skladu za regionalni razvoj in Kohezijskem skladu vsaj 8 % svojih sredstev nameniti za naložbe v delovna mesta in rast, da bi dosegle trajnostni razvoj mest; obžaluje, da še ni bilo možno oblikovati predvidene podobne dodelitve za podeželje; v zvezi s tem ugotavlja, da uredba določa, da je treba posebno pozornost nameniti reševanju okoljskih in podnebnih sprememb ter izkoriščanju potenciala digitalnih tehnologij za inovacije, kar pomeni, da lahko regionalni organi financiranje usmerijo na področje trajnostnega razvoja mest;
6. opozarja, da je v uredbi o programu za digitalno Evropo določeno, da mora skupno delovanje tega instrumenta ter ESSR in Kohezijskega sklada prispevati k razvoju in krepitvi regionalnih in lokalnih inovacijskih ekosistemov, industrijski preobrazbi ter digitalni preobrazbi družbe in javne uprave;
7. poziva Svet in Komisijo, naj si zastavita ambicioznejše cilje za digitalni razvoj vseh regij EU, in poziva k oblikovanju evropskega digitalnega akcijskega načrta za vse regije s srednjeročnimi cilji in ukrepi za 2025, v katerem bodo določena specifična priporočila za EU in države članice, da bi do leta 2030 dosegli konkretne rezultate;
8. poudarja, da je treba pri procesih digitalizacije ustrezno upoštevati regionalne posebnosti in posebne potrebe; opozarja, da bi lahko enoten pristop za vse povečal že obstoječo vrzel med bolj in manj razvitimi regijami in območji;
9. poudarja, da je treba zagotoviti skladnost med številnimi pobudami in programi EU, ki spodbujajo digitalizacijo, in ustvarjanje ustrezne sinergije med njimi in instrumenti kohezijske politike, da bi čim bolj izkoristili priložnosti na tem področju; poziva države članice, naj upoštevajo, da morajo naložbe v digitalizacijo vključevati cilj glede rasti, ki bo usklajen s trajnostnimi strategijami gospodarskega razvoja, ter se naj se pri tem izogibajo podvajanju;
10. poudarja, da je učinkovit sistem mobilnosti eden od osnovnih pogojev za regionalni gospodarski razvoj, teritorialno kohezijo in razvoj regionalnega potenciala; opozarja, da je zato treba zagotoviti potrebna finančna sredstva za razvoj in vzdrževanje okoljsko trajnostnih in cenovno dostopnih prometnih povezav, s katerimi bi lahko starejše generacije spodbudili, da bi dlje ostale v kmetijstvu, mlade iz regionalnih središč pa pritegnili k delu na podeželju;
11. poudarja, da se manj razvite regije v EU soočajo s posebnimi izzivi; poziva Komisijo, naj tem regijam zagotovi prilagojeno pomoč za izboljšanje upravne zmogljivosti, splošnega in strokovnega znanja na podlagi tehnologije, da bodo lahko zagotovile nemoten prehod svojih gospodarstev in družb na vse bolj digitalno prihodnost;
12. pozdravlja stališče Sveta v podporo Komisiji pri prepoznavanju „dvojnega izziva“ zelenega prehoda in digitalne preobrazbe; poudarja potencial dvojnega prehoda za ustvarjanje novih zelenih in digitalnih delovnih mest, potrebnih za gospodarsko okrevanje po pandemiji covid-19, in je prepričan, da bo digitalna komponenta ključna za uresničitev ambicij evropskega zelenega dogovora in ciljev trajnostnega razvoja, kot so določeni v digitalni strategiji EU za oblikovanje digitalne prihodnosti Evrope;
13. poudarja, da je treba podpreti razvoj digitalnih rešitev za preprečevanje podnebnih sprememb, kot je zmanjšanje emisij toplogrednih plinov z digitalno učinkovito rabo virov in pametnimi inovacijami, pa tudi za prilagajanje podnebnim spremembam; poudarja, da je treba razviti digitalna orodja in aplikacije za opozarjanje, da bi zmanjšali negativne učinke naravnih nesreč, kot so poplave, zemeljski plazovi, vročinski vali in gozdni požari;

torek 8. marca 2022

Odpravljanje digitalnega razkoraka

14. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo prihodnja opazovalna skupina za podeželje zbrala popolne in posodobljene podatke o digitalnem razkoraku, s katerimi bi podprli države članice pri opredeljevanju potreb njihovih regij in mest; meni, da so najnovejše informacije o napredku digitalizacije v vseh evropskih regijah nadvse pomembne, in poziva Komisijo, naj zagotovi podatke indeksa digitalnega gospodarstva in družbe na ravni NUTS 2;

15. poudarja, da ima digitalni razkorak dve plati, eno povezano z infrastrukturo, drugo z zmogljivostjo, ki se razlikujeta pa svojem izvoru, zato je treba zanj uporabljati različne politike, ki so prilagojene njunim značilnostim;

16. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da v državah članicah in med njimi še vedno obstaja digitalni razkorak; je zlasti zaskrbljen zaradi digitalnega razkoraka med mesti in podeželjem v smislu kakovosti in cenovne dostopnosti širokopasovnih omrežij⁽²⁶⁾; zlasti opozarja, da bi bilo treba zlasti s prihodnjimi naložbami v okviru ESRR in Kohezijskega sklada dodatno prispevati k razvoju visokohitrostnih digitalnih infrastrukturnih omrežij; poudarja, da je treba pri tem prednost nameniti podeželju;

17. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo podporo in pomoč obstoječim platformam in projektom na področju vključujoče in pravične digitalizacije kot instrumentom za vključitev vseh območij Unije, vključno z oddaljenimi in podeželskimi območji, v 21. stoletje;

18. ugotavlja, da obstaja kritičen razkorak v digitalnih znanjih in spretnostih med odraslimi s podeželja in tistimi iz mest, ki posebej negativno vpliva na ljudi z nizkimi dohodki, ženske in starejše; ugotavlja, da je ta razkorak še posebej izrazit v nekaterih državah članicah, zaradi njega pa so obstoječe težave pri iskanju zaposlitve na podeželju še hujše; poziva države članice, naj vlagajo v ciljno usmerjene ukrepe za izpopolnjevanje in izobraževanje, da bi zapolnile digitalne vrzeli, in poudarja, da so med drugim vzroki za te vrzeli povezani s pomanjkanjem dostopa do visokozmogljivih omrežij;

19. se z velikim zanimanjem seznanja z digitalnim kompasom Komisije, ki naj bi digitalne ambicije EU za leto 2030 pretvoril v konkretne cilje v štirih glavnih sektorjih: znanja in spretnosti, varno in trajnostno digitalno infrastrukturo, digitalno preobrazbo podjetij in digitalizacijo javnih storitev; poziva Komisijo, naj redno poroča o doseženem napredku na teh štirih področjih;

20. je prepričan, da digitalizacija omogoča večjo kakovost življenja in prinaša več možnosti za izobraževanje, ustvarjanje delovnih mest, inovacije in boljši dostop do javnih storitev na podeželju in v regijah, ki zaostajajo v razvoju, s čimer prispeva k spremembi trenda upadanja števila prebivalcev in bega možganov;

21. pozdravlja cilj programa digitalne politike do leta 2030, s katero naj bi zagotovili, da bodo do konca desetletja vsa poseljena območja v EU pokrita z omrežjem 5G; poziva Komisijo, naj v okviru prihodnje zakonodaje spodbudi ukrepe, ki lajšajo uvedbo omrežij 5G na podeželju, zlasti z zmanjšanjem ali odpravo obremenjujočih upravnih postopkov;

22. poudarja, da je treba premostiti vztrajne digitalne vrzeli med podeželjem in mesti ter z oblikovanjem horizontalne strategije izkoristiti potencial, ki ga ponujata povezljivost in digitalizacija na podeželju; poziva države članice, naj uporabijo sredstva kohezijske politike, skupne kmetijske politike in instrumenta NextGenerationEU za uvedbo in razvoj koncepta pametnih vasi po letu 2020, ki bo s prilagojenimi projekti za izboljšanje širokopasovne povezljivosti in infrastrukture prispeval k digitalizaciji, krepitvi gospodarskega potenciala, inovacijam in socialni vključenosti na podeželskih območjih ter krepitvi vloge podeželskih skupnosti; opozarja, da bi bilo treba strategije za digitalizacijo vseeno prilagoditi podeželskemu okolju in jih izvajati v sodelovanju in z dejavno udeležbo samih podeželskih skupnosti ter uporabo digitalnih in robotskih tehnologij v kmetijstvu; poudarja, da je cilj za leto 2030, in sicer prehod na trajnostno kmetijstvo, mogoče doseči s spodbujanjem novih tehnologij, raziskav in inovacij ter s trajnim prenosom znanja na podeželje;

23. poziva države članice, naj finančna sredstva, ki so na voljo v okviru ESSR in Kohezijskega sklada ter instrumenta NextGenerationEU, v največji možni meri uporabijo tako, da regijam, ki zaostajajo, zagotovijo ciljno usmerjeno podporo, ki jo potrebujejo za premostitev digitalnega razkoraka, zlasti na podeželskih območjih in med generacijami; poziva jih tudi, naj z ustreznimi javnimi shemami financiranja podprejo uvedbo zelo visokozmogljivih omrežij na območjih, ki jih trg ne

⁽²⁶⁾ Negreiro, M., Služba Evropskega parlamenta za raziskave, *The rise of digital health technologies during the pandemic* (Vzpon digitalnih tehnologij med pandemijo), april 2021.

torek 8. marca 2022

pokriva, ter zagotovijo medsektorske in celovite rešitve, recimo pametne vasi in podeželska vozlišča inovacij; podpira prizadevanja za spodbujanje digitalizacije prek večje področne osredotočenosti v kohezijski politiki, hkrati pa spodbuja sodelovanje z Evropsko investicijsko banko ali drugimi razvojnimi bankami; opozarja na tveganje, da se bodo razlike povečale, če ne bomo ustrezno podprli najranljivejših območij, ki pogosto nimajo dovolj zmogljivosti za učinkovito načrtovanje in porabo sredstev, čeprav imajo največje potrebe;

24. poziva tudi k celovitemu izvajanju instrumenta za povezovanje Evrope, saj bo imel njegov novi digitalni finančni instrument, skupaj z večjo čezmejno digitalno povezljivostjo, ključno vlogo pri odpravljanju ekonomskih, socialnih in teritorialnih razkorakov, kar bo evropskim regijam in podeželskim območjem ponudilo številne nove priložnosti;

Vključujoča in pravična digitalizacija

25. poudarja, da potrebujemo trajnosten in vključujoč proces digitalizacije, ki bo socialno in ekonomsko pravičen in v katerem ne bo nihče zapostavljen; poudarja, da bi morala podpora iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov prispevati k razvoju digitalnega potenciala in inovacij v sektorju malih in srednjih podjetij, da bi povečali digitalne zmogljivosti ter znanja in spretnosti prebivalstva, ter podpirati vključevanje v digitalno družbo in spodbujati ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo v vseh regijah EU s poudarkom na manj razvitih regijah;

26. poziva države članice, naj zagotovijo, da bo digitalizacija javnih storitev tesno povezana z ukrepi, ki ljudem omogočajo lažji dostop do internetnih storitev brez diskriminacije, omejitev ali motenj; opozarja, da predpostavka za uspešen digitalni prehod sloni na stabilni in cenovno dostopni visokozmogljivi internetni povezavi;

27. poudarja, da se evropske obrobne regije, med njimi njeni otoki, soočajo z mnogimi izzivi, kar zadeva digitalno povezljivost; meni, da je digitalna povezljivost eden najpomembnejših stebrov vsake strategije za evropske otoke; poziva k nadaljnjim ukrepom, da bi digitalni prehod postal vključujoč za vse lokalne skupnosti;

28. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da so se s povečano uporabo digitalnih rešitev ter delom na daljavo in mobilnim delom na podlagi IKT zaradi pandemije covid-19 še zaostrele obstoječe neenakosti, ki so nastale zaradi digitalnega razkoraka med posameznimi skupinami prebivalstva; vendar poudarja, da lahko digitalizacija pod določenimi pogoji koristi socialno in ekonomsko ranljivim in marginaliziranim skupinam; opozarja na dejstvo, da se digitalno izključene osebe soočajo z dvojno izključitvijo, saj lahko naletijo na težave pri dostopu do izobraževalnih možnosti, trga dela ali osnovnih javnih storitev; poudarja, da bi lahko zlasti pametne vasi služile kot praktična rešitev za povečanje ponudbe storitev na podeželju in bi s tem zmanjšale obstoječe neenakosti;

29. poudarja, da je v času pandemije covid-19 izpostavljen pomen digitalnih rešitev, zlasti dela na daljavo; poziva Komisijo, naj v skladu z okvirnim sporazumom evropskih socialnih partnerjev o digitalizaciji predlaga direktivo o minimalnih standardih in pogojih za pravično delo na daljavo, da bi zaščitila zdravje in varnost zaposlenih ter zagotovila dostojne delovne pogoje, med drugim opravljanje dela na prostovoljni ravni, spoštovanje delovnega časa, dela prostih dni, usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja ter drugih digitalnih pravic pri delu, na primer pravice do odklopa, varstva zasebnosti delavcev, všteti spremljanje na daljavo ali druge vrste digitalnega sledenja, ter prepovedi uporabe umetne inteligence v postopkih zaposlovanja;

30. poziva Komisijo in države članice, naj razvijejo globalno strategijo, ki bo na vseh ravneh vključevala celosten vidik, da bi odpravili socialne neenakosti in diskriminacijo, povezane z digitalizacijo in delom na daljavo ali hibridnim delom, in s tem okreperili njene pozitivne učinke;

31. meni, da so za ustrezno načrtovanje in uspešno izvajanje regionalnih digitalnih strategij ključnega pomena krepitev vloge državljanov, posvetovanje z ustreznimi deležniki in vključevanje lokalnih organov;

Digitalizacija malih in srednjih podjetij ter javnih storitev

32. poziva k nadaljnjemu ukrepanju na podlagi akcijskega načrta za e-upravo z dvema glavnima krovnicama ciljema: da se zagotovita učinkovita digitalna preobrazba in zmanjšanje birokracije ter s tem izboljšanje kakovosti življenja državljanov s pomočjo ukrepov za izboljšanje javnega dostopa in storitev v vseh državah članicah ter povečanje preglednosti in da se

torek 8. marca 2022

vedejo ukrepi za izboljšanje digitalnega znanja in spretnosti delavcev v javnem sektorju; poudarja, da bi morali pri tem spremljanju upoštevati številne izkušnje, pridobljene med pandemijo covid-19, ko so se storitve javne uprave skoraj v celoti preselile na splet;

33. ugotavlja, da je pandemija covid-19 pokazala, da je zaradi povečanja dela na daljavo in mobilnega dela na podlagi IKT v zasebnem in javnem sektorju naša družba postala bolj ranljiva za kibernetске napade; opozarja, da oddaljeni dostop do omrežij zasebnega ali javnega sektorja zahteva nove rešitve na področju kibernetске varnosti;

34. poziva Komisijo in države članice, naj pospešijo digitalizacijo javnih storitev, med drugim šol, univerz in raziskovalnih inštitutov, javnega prevoza, e-uprave in učinkovite uprave;

35. ugotavlja, da je pandemija covid-19 pospešila razvoj elektronskih javnih storitev in rešitev e-zdravja; poudarja, da je treba pacientom, zlasti starejšim in socialno prikrajšanim državljanom, omogočiti uporabo digitalnih zdravstvenih storitev ter odpraviti vrzel v digitalnem znanju in spretnostih med zdravstvenimi delavci; opozarja, da bodo morda nekateri pri tem zapostavljeni, na primer starejši ali socialno prikrajšani, ki morda niso večji uporabe potrebne tehnologije ali si jo težko privoščijo; poudarja, da so potrebne javne naložbe, med drugim v človeške vire, javno digitalno ponudbo in proaktivno podporo, da se vsem zagotovi nediskriminatoren, hiter in kakovosten dostop do digitalnih javnih storitev, tudi zdravstvenih storitev; poudarja, da je treba poudariti pomen spodbujanja in krepitev ukrepov na področju izobraževanja ter razvoja digitalnih znanj in spretnosti, zlasti na podeželju; poudarja, da je treba sprostiti celoten potencial novih digitalnih orodij, tehnologij in rešitev za zdravo družbo;

36. ugotavlja, da je bolj kot kdaj koli prej pomembno, da se zagotovita pravično, socialno trajnostno delo in dejansko soodločanje delavcev pri oblikovanju delovnih pogojev na digitalnih platformah in v vseh drugih sektorjih, ter da morajo imeti delavci demokratični vpliv na upravljanje dela; poudarja, da je treba koristiti digitalizacije široko in pravično deliti ter da morajo imeti delavci v digitalnem sektorju enake pravice in delovne pogoje kot delavci v drugih sektorjih; poziva Komisijo, naj predlaga direktivo o dostojnih delovnih pogojih in pravicah v digitalnem gospodarstvu;

37. poudarja ključno vlogo podjetnikov, mikro- malih in srednjih podjetij pri ustvarjanju dostojnih delovnih mest, trajnostni rasti in razvoju podeželja ter meni, da bodo javne naložbe prek kohezijske politike in drugih instrumentov prispevale k boljši socialni, ekonomski in teritorialni koheziji v vseh regijah EU; poudarja, da je dostop do finančnih sredstev eno najbolj perečih vprašanj za mnoga mikro- in mala podjetja, ter da različne vrste malih in srednjih podjetij potrebujejo individualizirane vrste podpore in spodbud na ravni EU ter nacionalni, regionalni in lokalni ravni, odvisno od njihovih okoliščin in ravni sprejemanja tehnologije; poziva regije, naj oblikujejo inovacijske strategije, usmerjene v mala in srednja podjetja, ki bodo usklajene z njihovimi strategijami pametne specializacije za raziskave in inovacije;

38. obžaluje, da velika večina malih in srednjih podjetij v EU še ni v celoti izvedla digitalne preobrazbe; poziva Komisijo, naj zagotovi, da se bodo države članice v svojih operativnih programih osredotočile na mala in srednja podjetja na digitalno manj razvitih območjih;

39. ugotavlja, da e-trgovanje veliko obeta za podeželska mala in srednja podjetja ter lokalne proizvajalce, saj lahko z njim povečajo svoj doseg in zmanjšajo ovire, povezane z regijami, ki se soočajo s hudimi in stalnimi geografskimi ali demografskimi izzivi; poziva regije in države članice EU, naj vzpostavijo pilotne projekte in strategije digitalizacije za vključitev e-trgovanja v poslovne modele podeželskih malih in srednjih podjetij-;

40. priznava potencial digitalizacije za povezovanje podjetij, zlasti malih in srednjih podjetij, in poudarja pozitiven učinek digitalizacije pri zagotavljanju socialnih storitev, kot so pametne prometne rešitve, e-zdravje, spletne bančne storitve in prilagojene učne rešitve za ranljive študente; opozarja, da je treba hkrati zagotavljati izobraževanje o digitalnih znanjih in spretnostih, da ne bo nihče prezrt;

41. opozarja, da je v uredbi o programu za digitalno Evropo določeno, da naj bi sinergije med tem programom ter ESSR in Kohezijskim skladom prispevale k razvoju in krepitevi regionalnih in lokalnih inovacijskih ekosistemov, industrijski preobrazbi ter digitalni preobrazbi družbe in javne uprave;

torek 8. marca 2022

42. poudarja stališče Računskega sodišča ⁽²⁷⁾ glede ESSR in Kohezijskega sklada, da mala in srednja podjetja zagotavljajo inovativne rešitve za izzive, kot so podnebne spremembe, učinkovita raba virov in socialna kohezija, ter prispevajo k širjenju teh inovacij po evropskih regijah, zato so bistvenega pomena za prehod EU na trajnostno in digitalno gospodarstvo;

43. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da se zagonska podjetja ter uveljavljena mala in srednja podjetja spopadajo s pomanjkanjem kvalificiranih delavcev, in opozarja, da je še posebej izrazito pomanjkanje znanj in spretnosti, povezanih z digitalizacijo in novimi tehnologijami, saj ima 35 % delovne sile ⁽²⁸⁾ slaba digitalna znanja in spretnosti ali jih sploh nima; meni, da bi bilo treba začeti izvajati pobude za podporo malim in srednjim podjetjem, ki se soočajo s posebnimi izzivi, za razvoj znanj in spretnosti delovne sile, ki so bistvenega pomena za sodobno gospodarstvo, ter pri privabljanju in ohranjanju digitalnih talentov, ki hkrati spodbujajo prožne možnosti za dopolnitev digitalnih znanj in spretnosti in prekvalifikacijo za vse, ne glede na zaposlitveni status, starost, izobrazbo ali poklic;

44. poudarja, da je pomembno povečati število inovativnih podjetij z zagotavljanjem dostopa do novih tehnologij, uskladitvijo s standardi industrije 4.0 in standardi trajnostnega gospodarstva, mobilizacijo zasebnega kapitala in razvojem človeških virov ter podpiranjem pobud za pametna mesta;

Spodbujanje znanj in spretnosti za digitalno dobo

45. poudarja, da je treba zapolniti vrzeli v digitalnih znanjih in spretnostih po vsej EU, da bodo lahko vsi posamezniki in podjetja čim bolj izkoristili digitalno preobrazbo; poziva k postopnemu izvajanju akcijskega načrta Komisije za digitalno izobraževanje 2021–2027, da bi spodbudili boljša digitalna znanja in spretnosti, s čimer bi vsem zagotovili možnosti za izobraževanje, usposabljanje in zaposlitev, všteti podjetništvo; poudarja ključno vlogo držav članic in regionalnih vlad pri podpiranju podeželskih organov pri njihovih prizadevanjih za oblikovanje in zagotavljanje digitalne vključenosti, in sicer z varstvom podatkov državljanov ter opolnomočenjem ljudi in lokalnih podjetij prek dostopa do podatkov; poudarja, da je treba spodbujati digitalna znanja in spretnosti in medijsko pismenost skozi vse življenje in že od zgodnjega otroštva; poziva Komisijo, naj spodbuja podporo izobraževalnim programom in pobudam za digitalno in medijsko pismenost v šolah, poklicnih šolah in na univerzah; glede tega poudarja pomen Evropskega socialnega sklada plus pri financiranju projektov, ki pomagajo delavcem ali brezposelnim pri pridobivanju novih znanj in spretnosti, saj med cilje sklada sodijo tudi pridobivanje novih znanj in spretnosti za izboljšanje njihovega položaja na delovnem mestu (izpopolnjevanje) ali znanj in spretnosti, ki bi jim pomagali najti drugo delo (prekvalificiranje); meni, da je treba vzpostaviti modele hibridnega učenja, s katerimi bi omogočili izpopolnjevanje tudi tistim z osnovnimi digitalnimi znanji in spretnostmi ter tistim, ki nimajo niti osnovnih digitalnih znanj in spretnosti;

46. pozdravlja priporočilo v okrepljenem jamstvu za mlade, naj se osebe, ki niso vključene v izobraževanje, zaposlovanje ali usposabljanje, ocenijo njihova digitalna znanja in spretnosti, če so ugotovljene vrzeli v njihovem znanju, pa naj se udeležijo usposabljanja za izboljšanje svojih digitalnih znanj in spretnosti;

47. je seznanjen s kritičnim razkorakom med digitalnimi znanji in spretnostmi med ljudmi s podeželja in prebivalci mest ter med generacijami; poleg tega ugotavlja, da sta delo na daljavo in mobilno delo na podlagi IKT nesorazmerno bolj razširjena med zaposlenimi v storitvenem sektorju, ki so dobro izobraženi, živijo v mestih in imajo dobra digitalna znanja in spretnosti; ugotavlja pomanjkanje priložnosti za pridobivanje digitalnih znanj in spretnosti na podeželju; poziva države članice in Komisijo, naj uporabijo Evropski socialni sklad plus in Evropski sklad za regionalni razvoj za sprejetje ukrepov za odpravo tega neravnovesja in omogočanje zaposlitvenih možnosti v regijah, ki jim grozi depopulacija; ugotavlja, da bi lahko pametne vasi služile kot praktična rešitev, saj so digitalni učni instrumenti že vključeni v njihov digitalni pristop od spodaj navzgor;

48. poudarja, da imata spodbujanje in razvoj digitalnih spretnosti in znanja bistveno vlogo pri izgradnji večjega potenciala delavcev na trgu dela, spodbujata socialno vključenost, podpirata tehnološko diverzifikacijo in ustvarjata zaposlitvene možnosti, zlasti na podeželju in v manj razvitih regijah; spodbuja Komisijo, naj okrepi prizadevanja za odpravo vrzeli v digitalnih znanjih in spretnostih, tako da se prek koalicije za digitalno pismenost in delovna mesta poveže z vsemi deležniki;

49. ugotavlja, da je med cilji Evropskega socialnega sklada plus, omenjenega v cilju politike št. 4 (PO4) uredbe o splošnih določbah, tudi poseben cilj, ki zajema digitalne spretnosti, vključenost in sisteme usposabljanja, vključno s potrjevanjem neformalnega in priložnostnega učenja;

⁽²⁷⁾ Evropsko računsko sodišče, Sporočilo za javnost Revizorji EU preučujejo evropsko financiranje za spodbujanje konkurenčnosti MSP, 14. oktober 2020.

⁽²⁸⁾ Evropsko računsko sodišče, Ukrepi EU za obravnavanje nizke ravni digitalnih znanj in spretnosti, februar 2021.

torek 8. marca 2022

50. poudarja, da se v evropskem programu znanj in spretnosti poziva k naložbam v infrastrukturo z velikim družbenim učinkom, vključno z digitalno infrastrukturo, prek ESSR in Kohezijskega sklada ter programa InvestEU; poudarja, da so potrebne naložbe v digitalno infrastrukturo prek ESRR in Kohezijskega sklada ter programa InvestEU, ki temelji na pobudah za spodbujanje digitalnih znanj in spretnosti, kot je akcijski načrt za digitalno izobraževanje za obdobje 2021–2027;

51. poudarja, da obravnava demografskih sprememb predstavlja temeljni izziv za EU in da bi ji bilo treba dati prednost pri oblikovanju in izvajanju programov; v zvezi s tem želi spomniti, da je eden glavnih ciljev iz uredbe o ESRR in Kohezijskem skladu za obdobje 2021–2027 podpora mestnim in podeželskim območjem z neugodnimi geografskimi ali demografskimi razmerami, pri čemer morajo države članice finančno podporo EU nameniti projektom, ki spodbujajo digitalni razvoj in povezljivost IKT v teh regijah; v zvezi s tem opozarja, da bi bilo treba posebno podporo nameniti območjem na ravni NUTS 3 ali grozdom lokalnih upravnih enot z gostoto prebivalstva manj kot 12,5 prebivalca na kvadratni kilometer ali s povprečnim letnim zmanjšanjem prebivalstva za več kot 1 % med letoma 2007 in 2017, ki bi morala biti predmet posebne regionalne in nacionalne ocene;

52. pozdravlja Sklad za pravični prehod, ki se osredotoča na usposabljanje in spretnosti; ceni, da omogoča vlaganje v socialno infrastrukturo, kot so centri za usposabljanje za boljše zaposlitvene priložnosti in kakovostno zaposlitev za vse regije v prehodu na podnebno nevtralnost najpozneje do leta 2050, ter poudarja, da bi bilo treba posebno pozornost nameniti digitalnim znanjem in spretnostim; poziva Komisijo k oceni potreb po revidiranem Skladu za pravični prehod in njegove izvedljivosti za reševanje trenutnih izzivov;

53. poziva države članice in njihove organe upravljanja, naj olajšajo in poenostavijo dostop podeželskih območij do sredstev instrumenta NextGenerationEU ter evropskih strukturnih in investicijskih skladov; meni, da je treba skrbno spremljati, kako vsi institucionalni akterji uporabljajo sredstva instrumenta NextGenerationEU ter evropskih strukturnih in investicijskih skladov na teritorialni ravni, da bi zagotovili pravično porazdelitev sredstev med regijami;

54. je zaskrbljen, ker bodo številni javni razpisi za digitalne programe dodeljeni prek razpisa za zbiranje predlogov, kar bi lahko ogrozilo zmožnost podeželskih območij za dostop do sredstev instrumenta NextGenerationEU ter evropskih strukturnih in investicijskih skladov, saj imajo po navadi manj možnosti za krepitev zmogljivosti in tehnično podporo pri načrtovanju in porabi sredstev EU;

55. poziva Komisijo in Svet, naj čim prej začneta izvajati sklepe Sveta o človekovih pravicah, udeležbi in dobrem počutju starejših v dobi digitalizacije, vključno z vzpostavitvijo platforme o participaciji in prostovoljstvu po koncu poklicno aktivnega življenja ter spodbujanjem medgeneracijskih izmenjav in vezi;

o

o o

56. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, Odboru regij in državam članicam.

sreda 9. marca 2022

P9_TA(2022)0062

Gensko spremenjeni bombaž GHB811 (BCS-GH811-4)

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. marca 2022 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeni bombaž GHB811 (BCS-GH811-4), so iz njega sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (D077486/02 – 2021/3057(RSP))

(2022/C 347/05)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju osnutka izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeni bombaž GHB811 (BCS-GH811-4), so iz njega sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (D077486/02,
- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2003 o gensko spremenjenih živilih in krmi ⁽¹⁾ in zlasti členov 7(3) in 19(3),
- ob upoštevanju glasovanja Stalnega odbora za prehranjevalno verigo in zdravje živali iz člena 35 Uredbe (ES) št. 1829/2003, ki je potekalo 11. januarja 2022 in pri katerem ni bilo sprejeto mnenje,
- ob upoštevanju členov 11 in 13 Uredbe (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije ⁽²⁾,
- ob upoštevanju mnenja, ki ga je Evropska agencija za varnost hrane (v nadaljnjem besedilu: EFSA) sprejela 8. julija 2021 in objavila 16. avgusta 2021 ⁽³⁾,
- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij, s katerimi je nasprotoval odobritvi gensko spremenjenih organizmov ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ UL L 268, 18.10.2003, str. 1.

⁽²⁾ UL L 55, 28.2.2011, str. 13.

⁽³⁾ Znanstveno mnenje odbora EFSA za gensko spremenjene organizme o oceni gensko spremenjenega bombaža GHB811 za uporabo v živilih in krmi, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 (vloga EFSA-GMO-ES-2018/154), <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/6781>

⁽⁴⁾ Evropski parlament je v osmem zakonodajnem obdobju sprejel 36 resolucij, v katerih je nasprotoval odobritvi gensko spremenjenih organizmov. Poleg tega je v devetem zakonodajnem obdobju sprejel naslednje resolucije:

- Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. oktobra 2019 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0028).
- Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. oktobra 2019 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o obnovitvi odobritve za dajanje na trg proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno sojo A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0029).
- Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. oktobra 2019 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja na trg proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 in gensko spremenjeno koruzo s kombinacijo dveh, treh ali štirih transformacij MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 in DAS-40278-9, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0030).

sreda 9. marca 2022

-
- Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 2019 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o obnovitvi odobritve dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeni bombaž LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3), so iz njega sestavljeni ali proizvedeni, v promet v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0054).
 - Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 2019 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o obnovitvi odobritve dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno sojo MON 89788 (MON-89788-1), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, v promet v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0055).
 - Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 2019 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja v promet za proizvode, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 in podkombinacije MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 in NK603 × DAS-40278-9 ali so iz njih sestavljeni ali narejeni, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0056).
 - Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 2019 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja na trg proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 in gensko spremenjeno koruzo s kombinacijo dveh, treh, štirih ali petih genskih transformacijskih dogodkov Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 in GA21, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Svet (Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0057).
 - Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. maja 2020 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno sojo MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (sprejeta besedila, P9_TA(2020)0069).
 - Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. novembra 2020 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603 in gensko spremenjeno koruzo s kombinacijo dveh ali treh transformacij MON 87427, MON 89034, MIR162 in NK603, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg in razveljavitvi Izvedbenega sklepa Komisije (EU) 2018/1111 v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0291).
 - Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. novembra 2020 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno sojo SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0292).
 - Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. novembra 2020 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 in gensko spremenjeno koruzo s kombinacijo dveh, treh ali štirih transformacij MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 in NK603, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0293).
 - Resolucija Evropskega parlamenta z dne 17. decembra 2020 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno sojo MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0365).
 - Resolucija Evropskega parlamenta z dne 17. decembra 2020 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 in gensko spremenjeno koruzo s kombinacijo dveh ali treh transformacij MON 87427, MON 89034, MIR162 in MON 87411, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0366).
 - Resolucija Evropskega parlamenta z dne 17. decembra 2020 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o obnovitvi odobritve dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MIR604 (SYN-IR6Ø4-5), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0367).
 - Resolucija Evropskega parlamenta z dne 17. decembra 2020 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o obnovitvi odobritve dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 88017 (MON-88Ø17-3), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0368).
 - Resolucija Evropskega parlamenta z dne 17. decembra 2020 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o obnovitvi odobritve dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 89034 (MON-89Ø34-3), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0369).
 - Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. marca 2021 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeni bombaž GHB614 × T304-40 × GHB119, so iz njega sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0080).

sreda 9. marca 2022

— ob upoštevanju člena 112(2) in (3) Poslovnika,

— ob upoštevanju predloga resolucije Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane,

- A. ker je 19. septembra 2018 družba BASF Agricultural Solutions Belgium NV s sedežem v Belgiji, ki je podružnica družbe BASF Agricultural Solutions Seeds US LLC s sedežem v Združenih državah Amerike (v nadaljnjem besedilu: vlagatelj) v skladu s členoma 5 in 17 Uredbe (ES) št. 1829/2003 oddala vlogo za dajanje živil, živilskih sestavin in krme, ki vsebujejo gensko spremenjeni bombaž GHB811 (v nadaljnjem besedilu: gensko spremenjeni bombaž), so iz njega sestavljeni ali proizvedeni, na trg; ker vloga zajema tudi dajanje proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeni bombaž, so iz njega sestavljeni ali proizvedeni, na trg in so razen za živila in krmo namenjeni tudi za drugačno uporabo, z izjemo gojenja;
- B. ker je agencija EFSA 8. julija 2021 o tej obnovitvi odobritve za gensko spremenjen bombaž sprejela pozitivno mnenje in ga objavila 16. avgusta 2021;
- C. ker je bil gensko spremenjeni bombaž razvit zato, da omogoča odpornost na glifosate in herbicide, ki zavirajo HPPD⁽⁵⁾; ker herbicidi, ki so znani kot zaviralci HPPD, vključujejo herbicide, kot so izoksafutol, mezotrion in tembotrionin;
- D. ker v Evropi sicer samega olja iz bombaževih semen zaužijemo relativno malo, ga pa lahko vsebuje veliko različnih živilskih izdelkov, med katerimi so preliv, majoneza, fini pekovski izdelki, čokoladni namazi in čips; ker se bombaž za krmo živali uporablja v glavnem v obliki tropine/otrobov iz bombaževih semen ali polnomasnih bombaževih semen⁽⁶⁾; ker ga v obliki moke uživamo tudi ljudje;

— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. marca 2021 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MZIR098 (SYN-ØØØ98-3), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0081).

— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 7. julija 2021 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno sojo DAS-81419-2 × DAS-44406-6, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0334).

— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 7. julija 2021 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 in gensko spremenjeno koruzo s kombinacijo dveh ali treh transformacij 1507, MIR162, MON810 in NK603, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0335).

— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 7. julija 2021 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o obnovitvi odobritve dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo Bt 11 (SYN-BTØ11-1), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0336).

— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. februarja 2022 o osnutku sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno oljno ogrščico 73496 (DP-Ø73496-4), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0024).

— Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. februarja 2022 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o obnovitvi odobritve dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjen bombaž GHB614 (BCS-GHØØ2-5), so iz njega sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0025).

⁽⁵⁾ Mnenje agencije EFSA, str. 1.

⁽⁶⁾ Znanstveno mnenje odbora EFSA o gensko spremenjenih organizmih o oceni gensko spremenjenega bombaža GHB614 × T304-40 × GHB119 za uporabo v živilih in krmi v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 (vloga EFSA-GMO-NL-2014-122), Strokovno glasilo EFSA 2021; 16(7):5349, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.2903/j.efsa.2018.5349>, str. 22.

sreda 9. marca 2022

Neocenjevanje komplementarnega herbicida

- E. ker je treba na podlagi Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 503/2013⁽⁷⁾ oceniti, ali pričakovane kmetijske prakse vplivajo na izražanje preučevanih ciljev; ker je v skladu z omenjeno izvedbeno uredbo to še posebej pomembno pri rastlinah, ki so odporne proti herbicidom;
- F. ker je iz številnih študij razvidno, da se pri gojenju gensko spremenjenih kmetijskih rastlin, odpornih proti herbicidom, porabi več komplementarnih herbicidov, zlasti zaradi pojava plevela, odpornega proti herbicidom⁽⁸⁾; ker je zato treba pričakovati, da bo gensko spremenjeni bombaž izpostavljen večjemu in večkratnemu odmerku glifosata in herbicidov, ki zavirajo HPPD, ter da bo lahko zato v pridelku večja količina ostankov;
- G. ker je agencija EFSA novembra 2015 sklenila, da glifosat verjetno ni rakotvoren, Evropska agencija za kemikalije pa je marca 2017 ugotovila, da njegova razvrstitev med rakotvorne snovi ni utemeljena; ker je po drugi strani Mednarodna agencija za raziskave raka, specializirana agencija Svetovne zdravstvene organizacije, leta 2015 glifosat razvrstila med snovi, ki verjetno povzročajo raka pri ljudeh; ker več najnovjših strokovno pregledanih znanstvenih študij potrjuje rakotvorni potencial glifosata⁽⁹⁾;
- H. ker po navedbah agencije EFSA za številne razgradne produkte glifosata, ki so relevantni za gensko spremenjene rastline, odporne proti njemu, ni toksikoloških podatkov, da bi lahko ocenili tveganja za potrošnike⁽¹⁰⁾;
- I. ker je izoksafutol v skladu z usklajenim razvrščanjem in označevanjem, odobrenim na ravni Unije, zelo strupen za vodne organizme in domnevno škodi nerojenim otrokom⁽¹¹⁾; ker je bil v oceni tveganja pri gensko spremenjenem bombažu upoštevan samo izoksafutol; ker pa je med herbicidi, ki zavirajo HPPD, več raznolikih herbicidov, med drugim mezotriol, ki po navedbah agencije EFSA lahko šteje, da ima lastnosti endokrinih motilcev⁽¹²⁾;
- J. ker je glede na neodvisno znanstveno analizo⁽¹³⁾ zaradi načina delovanja aktivnih snovi v komplementarnih herbicidih verjetno, da bo uporaba teh herbicidov povzročila odziv na stres v rastlinah in tako vplivala na izražanje genov in samo sestavo rastline;
- K. ker se šteje, da ocenjevanje ostankov herbicidov in njihovih razgradnih produktov na gensko spremenjenih rastlinah ne sodi na področje pristojnosti odbora agencije EFSA za gensko spremenjene organizme, in se zato ne izvaja v postopku odobritve gensko spremenjenih organizmov; ker je to sporno, saj lahko prav genska sprememba vpliva na način razgradnje komplementarnih herbicidov v gensko spremenjenih rastlinah ter sestavo razgradnih produktov („metaboliti“) in s tem na njihovo toksičnost⁽¹⁴⁾;

⁽⁷⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 503/2013 z dne 3. aprila 2013 o vlogah za odobritev gensko spremenjenih živil in krme v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta in o spremembi uredb Komisije (ES) št. 641/2004 in (ES) št. 1981/2006 (UL L 157, 8.6.2013, str. 1).

⁽⁸⁾ Glej na primer Bonny, S. (2016) *Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact* (Gensko modificirani pridelki, odporni na herbicide, plevel in herbicidi: pregled in učinek), *Environmental Management*, januar 2016; 57(1), str. 31–48, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738> in Benbrook, C.M., *Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years* (Vplivi gensko spremenjenih pridelkov na uporabo pesticidov v ZDA – prvih šestnajst let), *Environmental Sciences Europe*; 28. september 2012, zvezek 24(1), <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>.

⁽⁹⁾ Gl. na primer <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1383574218300887>, <https://academic.oup.com/ije/advance-article/doi/10.1093/ije/dyz017/5382278> <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0219610> in <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6612199/>

⁽¹⁰⁾ Sklep agencije EFSA o strokovnem pregledu ocene tveganja pesticidov z aktivno snovjo glifosat, *Strokovno glasilo EFSA* 2015; 13 (11):4302, str. 3, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4302>.

⁽¹¹⁾ <https://echa.europa.eu/substance-information/-/substanceinfo/100.114.433>

⁽¹²⁾ Sklep agencije EFSA o strokovnem pregledu ocene tveganja pesticidov z aktivno snovjo mezotriol. *Strokovno glasilo EFSA*, 2016; 14(3):4419, str. 3, <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2016.4419>

⁽¹³⁾ Pripomba inštituta Testbiotech na Znanstveno mnenje BASF o oceni gensko spremenjenega bombaža GHB881 za uporabo v živilih in krmi, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 (vloga EFSA-GMO-ES-2018-154), <https://www.testbiotech.org/content/testbiotech-comment-cotton-ghb881>

⁽¹⁴⁾ To velja za glifosat, kot je navedeno v obrazloženem mnenju agencije EFSA o pregledu obstoječih mejnih vrednosti ostankov za glifosat v skladu s členom 12 Uredbe (ES) št. 396/2005, *EFSA Journal* 2018; 16(5):5263, str. 12, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5263>.

sreda 9. marca 2022

Pripombe pristojnih organov držav članic

L. ker so države članice v trimesečnem posvetovalnem obdobju agenciji EFSA predložile številne kritične pripombe ⁽¹⁵⁾; ker je bilo med kritičnimi pripombami navedeno, da na podlagi predloženih dokazov ni mogoče sklepati o primerjalni oceni gensko spremenjenega bombaža ali njegovi varnosti, da gojenje gensko spremenjenega bombaža pomeni večjo izpostavljenost izvajalcev dejavnosti v tretjih državah glifosatu, katerega vpliv na zdravje je trenutno sporen, vendar bi lahko bil škodljiv, da informacije in podatki o toksikologiji niso zadostni in da načrt spremljanja ne povezuje dejavnosti spremljanja z ustreznimi cilji varstva;

Spoštovanje mednarodnih obveznosti Unije

M. ker posebna poročevalka Organizacije združenih narodov (OZN) o pravici do hrane v poročilu iz leta 2017 ugotavlja, da imajo nevarni pesticidi katastrofalne posledice za zdravje, zlasti v državah v razvoju ⁽¹⁶⁾; ker je cilj trajnostnega razvoja 3.9 OZN do leta 2030 občutno zmanjšati število primerov smrti in bolezni zaradi izpostavljenosti nevarnim kemikalijam ter onesnaženosti zraka, vode in tal ⁽¹⁷⁾; ker bi odobritev uvoza gensko spremenjenega bombaža povečala povpraševanje po tej kmetijski rastlini, tretirani z glifosatom in herbicidi, ki zavirajo HPPD, s čimer bi se povečala izpostavljenost delavcev in okolja v tretjih državah; ker je to tveganje za delavce in okolje še posebej problematično pri gensko spremenjenih kmetijskih rastlinah, odpornih proti herbicidom, saj se pri njih uporabijo večje količine herbicidov;

N. ker bi lahko po strokovno pregledani študiji, objavljeni leta 2020, Roundup, eden najbolj razširjenih herbicidov na osnovi glifosata, povzročil izgubo biotske raznovrstnosti, zaradi česar bi ekosistemi postali ranljivi za onesnaževanje in podnebne spremembe ⁽¹⁸⁾;

O. ker je strokovno pregledana znanstvena študija iz leta 2021, izvedena v Mehiki, pokazala fiziološke, presnovne in ekološke učinke transgene introgresije ⁽¹⁹⁾ v divjem bombažu, ugotovljeno pa je bilo tudi, da je izražanje genov *cp4-epsps* (odpornih na glifosat) v divjem bombažu v naravnih razmerah spremenilo ravni izločanja izvencvetnega nektarja in s tem njegovo povezavo z različnimi vrstami mravelj ter stopnjo poškodb pri rastlinojedih živalih ⁽²⁰⁾; ker je v študiji navedeno, da če želimo ohraniti primarni genski sklad divjih sorodnikov na kraju samem, si moramo prizadevati za opredelitev ekoloških in evolucijskih procesov, na katere vplivata obstoj in trajnost teh transgenov v njihovih populacijah, in da se lahko po odkritju teh genov hitro oblikujejo strategije za zmanjšanje obsega škode; ker bi bila najučinkovitejša strategija za ublažitev transgene introgresije in z njo povezanih tveganj za divje populacije in biotsko raznovrstnost v skladu s previdnostnim načelom najprej ustaviti gojenje transgenih pridelkov;

P. ker ima Unija kot pogodbenica Konvencije OZN o biološki raznovrstnosti odgovornost zagotoviti, da dejavnosti pod njeno pristojnostjo ali nadzorom ne povzročajo škode okolju drugih držav ⁽²¹⁾; ker ne bi smeli odobriti uvoza gensko spremenjenega bombaža, saj lahko njegovo gojenje in posledično transgena introgresija povzroči neravnovesje v občutljivih ekoloških interakcijah v ekosistemi divjega bombaža;

⁽¹⁵⁾ Pripombe držav članic, dostopne prek registra vprašanj agencije EFSA: <https://www.efsa.europa.eu/en/register-of-questions>

⁽¹⁶⁾ <https://www.ohchr.org/EN/Issues/Food/Pages/Pesticides.aspx>

⁽¹⁷⁾ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/>.

⁽¹⁸⁾ <https://www.mcgill.ca/newsroom/channels/news/widely-used-weed-killer-harming-biodiversity-320906>

⁽¹⁹⁾ Transgena introgresija je trajna vključitev transgenov iz transgenih rastlin v naravno populacijo z navzkrižnim opraševanjem.

⁽²⁰⁾ Vázquez-Barrios, V., Boege, K., Sosa-Fuentes, T.G., Rojas, P., Wegier, A., „Ongoing ecological and evolutionary consequences by the presence of transgenes in a wild cotton population“ (Obstoječe ekološke in evolucijske posledice zaradi prisotnosti transgenov v populaciji divjega bombaža), *Scientific Reports* 11, 2021, 1959, <https://doi.org/10.1038/s41598-021-81567-z>.

⁽²¹⁾ Konvencija OZN o biološki raznovrstnosti, 3. člen: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/1996-02-0029?sop=1996-02-0029>

sreda 9. marca 2022

Q. ker Uredba (ES) št. 1829/2003 določa, da gensko spremenjena živila in krma ne smejo imeti škodljivih učinkov na zdravje ljudi, zdravje živali ali okolje in da mora Komisija pri pripravi osnutka sklepa upoštevati vse ustrezne določbe prava Unije in druge upravičene dejavnike, pomembne za obravnavano zadevo; ker bi morali ti upravičeni dejavniki vključevati obveznosti Unije na podlagi ciljev trajnostnega razvoja OZN, Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah in Konvencije OZN o biološki raznovrstnosti;

Nedemokratičen postopek odločanja

R. ker pri glasovanju Stalnega odbora za prehranjevalno verigo in zdravje živali iz člena 35 Uredbe (ES) št. 1829/2003, ki je potekalo 11. januarja 2022, ni bilo sprejeto mnenje, kar pomeni, da države članice odobritve niso podprle s kvalificirano večino;

S. ker Komisija priznava, da je problematično, da mora še vedno sprejemati sklepe o odobritvi gensko spremenjenih organizmov, ki jih ne podpira kvalificirana večina držav članic, kar bi morala biti kvečjemu izjema, vendar je zdaj to postalo pravilo pri odločanju o odobritvi gensko spremenjenih živil in krme;

T. ker je Evropski parlament v osmem zakonodajnem obdobju sprejel skupno 36 resolucij, v katerih nasprotuje dajanju gensko spremenjenih organizmov za živila in krmo na trg (33 resolucij) ter gojenju teh organizmov v Uniji (tri resolucije); ker je v devetem zakonodajnem obdobju že 23-krat nasprotoval dajanju gensko spremenjenih organizmov na trg; ker niti ene odobritve teh gensko spremenjenih organizmov ni podprla kvalificirana večina držav članic; ker razlogi, zakaj države članice ne podpirajo odobritve, vključujejo nespoštovanje previdnostnega načela v postopku odobritve in znanstvene pomisleke v zvezi z oceno tveganja;

U. ker je Komisija sama priznala demokratični primanjkljaj, odsotnost podpore držav članic in nasprotovanje Parlamenta, a vseeno še naprej sprejema odobritve za gensko spremenjene organizme;

V. ker ni treba spreminjati zakonodaje, da bi lahko Komisija zavrnila odobritev gensko spremenjenih organizmov, če je kvalificirana večina držav članic v odboru za pritožbe ne podpre⁽²²⁾;

1. meni, da osnutek izvedbenega sklepa Komisije presega izvedbena pooblastila, določena v Uredbi (ES) št. 1829/2003;

2. meni, da osnutek izvedbenega sklepa Komisije ni v skladu s pravom Unije, saj ni skladen s ciljem Uredbe (ES) št. 1829/2003, tj. v skladu s splošnimi načeli iz Uredbe (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta⁽²³⁾, da bi se zagotovila osnova za zagotavljanje visoke ravni varstva življenja in zdravja ljudi, zdravja in zaščite živali, okolja ter interesov potrošnika v zvezi z gensko spremenjenimi živila in krmo ob zagotavljanju učinkovitega delovanja notranjega trga;

3. poziva Komisijo, naj umakne osnutek izvedbenega sklepa;

4. znova poziva Komisijo, naj ne odobri gensko spremenjenih kmetijskih rastlin, ki so odporne proti herbicidom, dokler ne bodo zdravstvena tveganja, povezana z ostanki, docela raziskana za vsak posamezni primer, kar zahteva celovito oceno ostankov škropljenja gensko spremenjenih kmetijskih rastlin s komplementarnimi herbicidi ter oceno razgradnih produktov herbicidov in morebitnih kombiniranih učinkov, vključno s samo gensko spremenjeno rastlino;

⁽²²⁾ Komisija v skladu s členom 6(3) Uredbe (EU) št. 182/2011 lahko nadaljuje postopek odobritve, če v odboru za pritožbe ni podpore kvalificirane večine držav članic, vendar to ni nujno.

⁽²³⁾ Uredba (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane (UL L 31, 1.2.2002, str. 1).

sreda 9. marca 2022

5. pozdravlja, da je Komisija v pismu z dne 11. septembra 2020 poslancem končno priznala, da je treba pri odločitvah o odobritvi gensko spremenjenih organizmov upoštevati trajnostnost ⁽²⁴⁾; vendar je globoko razočaran, ker Komisija še naprej dovoljuje uvoz gensko spremenjenih organizmov v Unijo, čeprav Parlament vedno znova temu nasprotuje, večina držav članic pa glasuje proti;
6. poziva agencijo EFSA, naj zahteva podatke o posledicah uživanja živil in krme iz gensko spremenjenih rastlin za črvesno floro;
7. znova poziva Komisijo, naj upošteva obveznosti, ki jih ima Unija po mednarodnih sporazumih, kot so Pariški sporazum o podnebnih spremembah, Konvencija OZN o biološki raznovrstnosti in cilji OZN za trajnostni razvoj; ponovno poziva, naj se osnutkom izvedbenih aktov priloži obrazložitveni memorandum, v katerem je pojasnjeno, kako podpirajo načelo neškodovanja ⁽²⁵⁾;
8. poudarja, da predlogi sprememb, ki jih je Evropski parlament sprejel 17. decembra 2020 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 182/2011 ⁽²⁶⁾ in služijo kot podlaga za pogajanja s Svetom, določajo, da Komisija ne odobri gensko spremenjenih organizmov, če za to ni podpore kvalificirane večine držav članic; vztraja, naj Komisija spoštuje to stališče, in poziva Svet, naj nemudoma nadaljuje delo in sprejme splošni pristop k tej zadevi;
9. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.

⁽²⁴⁾ <https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf>.

⁽²⁵⁾ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. januarja 2020 o evropskem zelenem dogovoru (UL C 270, 7.7.2021, str. 2), odstavek 102.

⁽²⁶⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0364.

sreda 9. marca 2022

P9_TA(2022)0063

Gensko spremenjena oljna ogrščica 73496 (DP-Ø73496-4)

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. marca 2022 o osnutku sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno oljno ogrščico 73496 (DP-Ø73496-4), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (D077485/02 – 2021/3058(RSP))

(2022/C 347/06)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju osnutka izvedbene uredbe Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno oljno ogrščico 73496 (DP-Ø73496-4), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (D077485/02,
- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2003 o gensko spremenjenih živilih in krmi⁽¹⁾, zlasti členov 7(3) in 19(3),
- ob upoštevanju Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 503/2013 z dne 3. aprila 2013 o vlogah za odobritev gensko spremenjenih živil in krme v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta in o spremembi uredb Komisije (ES) št. 641/2004 in (ES) št. 1981/2006⁽²⁾,
- ob upoštevanju glasovanja Stalnega odbora za prehranjevalno verigo in zdravje živali iz člena 35 Uredbe (ES) št. 1829/2003, ki je potekalo 11. januarja 2022 in pri katerem ni bilo sprejeto mnenje,
- ob upoštevanju členov 11 in 13 Uredbe (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije⁽³⁾,
- ob upoštevanju mnenja, ki ga je Evropska agencija za varnost hrane (EFSA) sprejela 5. maja 2021 in objavila 17. junija 2021⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij, s katerimi je nasprotoval odobritvi gensko spremenjenih organizmov⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ UL L 268, 18.10.2003, str. 1.

⁽²⁾ UL L 157, 8.6.2013, str. 1.

⁽³⁾ UL L 55, 28.2.2011, str. 13.

⁽⁴⁾ Znanstveno mnenje odbora EFSA za gensko spremenjene organizme o oceni gensko spremenjene oljne ogrščice 73496 za uporabo v živilih in krmi, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 (vloga EFSA-GMO-NL-2012/109), EFSA Journal 2021; 19(4):6424, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/6610>

⁽⁵⁾ Evropski parlament je v osmem zakonodajnem obdobju sprejel 36 resolucij, v katerih je nasprotoval odobritvi gensko spremenjenih organizmov. Poleg tega je v devetem zakonodajnem obdobju sprejel naslednje resolucije:

- Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. oktobra 2019 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0028).
- Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. oktobra 2019 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o obnovitvi odobritve za dajanje na trg proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno sojo A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0029).
- Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. oktobra 2019 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja na trg proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 in gensko spremenjeno koruzo s kombinacijo dveh, treh ali štirih transformacij MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 in DAS-40278-9, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0030).

sreda 9. marca 2022

-
- Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 2019 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o obnovitvi odobritve dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeni bombaž LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3), so iz njega sestavljeni ali proizvedeni, v promet v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0054).
 - Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 2019 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o obnovitvi odobritve dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno sojo MON 89788 (MON-89788-1), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, v promet v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0055).
 - Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 2019 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja v promet za proizvode, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 in podkombinacije MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 in NK603 × DAS-40278-9 ali so iz njih sestavljeni ali narejeni, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0056).
 - Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 2019 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja na trg proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 in gensko spremenjeno koruzo s kombinacijo dveh, treh, štirih ali petih genskih transformacijskih dogodkov Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 in GA21, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Svet (Sprejeta besedila, P9_TA(2019)0057).
 - Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. maja 2020 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno sojo MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0069).
 - Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. novembra 2020 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603 in gensko spremenjeno koruzo s kombinacijo dveh ali treh transformacij MON 87427, MON 89034, MIR162 in NK603, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg in razveljavitvi Izvedbenega sklepa Komisije (EU) 2018/1111 v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0291).
 - Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. novembra 2020 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno sojo SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0292).
 - Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. novembra 2020 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 in gensko spremenjeno koruzo s kombinacijo dveh, treh ali štirih transformacij MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 in NK603, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0293).
 - Resolucija Evropskega parlamenta z dne 17. decembra 2020 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno sojo MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0365).
 - Resolucija Evropskega parlamenta z dne 17. decembra 2020 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 in gensko spremenjeno koruzo s kombinacijo dveh ali treh transformacij MON 87427, MON 89034, MIR162 in MON 87411, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0366).
 - Resolucija Evropskega parlamenta z dne 17. decembra 2020 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o obnovitvi odobritve dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MIR604 (SYN-IR6Ø4-5), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0367).
 - Resolucija Evropskega parlamenta z dne 17. decembra 2020 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o obnovitvi odobritve dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 88017 (MON-88Ø17-3), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0368).
 - Resolucija Evropskega parlamenta z dne 17. decembra 2020 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o obnovitvi odobritve dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MON 89034 (MON-89Ø34-3), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0369).
 - Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. marca 2021 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeni bombaž GHB614 × T304-40 × GHB119, so iz njega sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0080).

sreda 9. marca 2022

- ob upoštevanju člena 112(2) in (3) Poslovnika,
- ob upoštevanju predloga resolucije Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane,
- A. ker je družba Pioneer Overseas Corporation s sedežem v Belgiji 15. maja 2012 v imenu družbe Pioneer Hi-Bred International Inc. s sedežem v Združenih državah Amerike (v nadaljnjem besedilu: vložnik) v skladu s členoma 5 in 17 Uredbe (ES) št. 1829/2003 pri nizozemskem pristojnem nacionalnem organu vložila vlogo za dajanje na trg živil, živilskih sestavin in krme, ki vsebujejo gensko spremenjeno oljno ogrščico 73496, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni; ker vloga zajema tudi dajanje na trg proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno oljno ogrščico 73496 in so razen za hrano in krmo namenjeni tudi za drugačno uporabo, z izjemo gojenja;
- B. ker je agencija EFSA 5. maja 2021 o tej odobritvi za gensko spremenjeno oljno ogrščico sprejela pozitivno mnenje in ga objavila 17. junija 2021;
- C. ker je gensko spremenjena oljna ogrščica zaradi izražene beljakovine acetiltransferaza GAT4621 odporna na glifosat ⁽⁶⁾;

Neocenjevanje komplementarnega herbicida

- D. ker je treba na podlagi Izvedbene uredbe (EU) št. 503/2013 oceniti, ali pričakovane kmetijske prakse vplivajo na izražanje preučevanih ciljev; ker je v skladu z omenjeno izvedbeno uredbo to še posebej pomembno pri rastlinah, ki so odporne proti herbicidom;
- E. ker je iz številnih študij razvidno, da se pri gojenju gensko spremenjenih kmetijskih rastlin, odpornih proti herbicidom, porabi več komplementarnih herbicidov, zlasti zaradi pojava plevela, odpornega proti herbicidom ⁽⁷⁾; ker torej lahko pričakujemo, da bo gensko spremenjena oljna ogrščica izpostavljena večjemu in večkratnemu odmerku glifosata, posledica tega pa so lahko večje količine njegovih ostankov in njihovih razgradnih produktov (metabolitov) v pridelku;

-
- Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. marca 2021 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo MZIR098 (SYN-ØØ98-3), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0081).
 - Resolucija Evropskega parlamenta z dne 7. julija 2021 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno sojo DAS-81419-2 × DAS-44406-6, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0334).
 - Resolucija Evropskega parlamenta z dne 7. julija 2021 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 in gensko spremenjeno koruzo s kombinacijo dveh ali treh transformacij 1507, MIR162, MON810 in NK603, so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0335).
 - Resolucija Evropskega parlamenta z dne 7. julija 2021 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o obnovitvi odobritve dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno koruzo Bt 11 (SYN-BTØ11-1), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0336).
 - Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. februarja 2022 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o odobritvi dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjeno sojo GMB151 (BCS-GM151-6), so iz nje sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0024).
 - Resolucija Evropskega parlamenta dne 15. februarja 2022 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o obnovitvi odobritve dajanja proizvodov, ki vsebujejo gensko spremenjen bombaž GHB614 (BCS-GHØØ2-5), so iz njega sestavljeni ali proizvedeni, na trg v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0025).

⁽⁶⁾ Mnenje agencije EFSA, str. 1.

⁽⁷⁾ Glej na primer Bonny, S. (2016) *Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact* (Gensko modificirani pridelki, odporni na herbicide, plevel in herbicidi: pregled in učinek), Environmental Management, januar 2016; 57(1), str. 31–48, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738> in Benbrook, C.M., *Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years* (Vplivi gensko spremenjenih pridelkov na uporabo pesticidov v ZDA – prvih šestnajst let), Environmental Sciences Europe; 28. september 2012, zvezek 24(1), <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>

sreda 9. marca 2022

- F. ker je agencija EFSA novembra 2015 sklenila, da glifosat verjetno ni rakotvoren, Evropska agencija za kemikalije pa je marca 2017 ugotovila, da njegova razvrstitev med rakotvorne snovi ni utemeljena; ker je po drugi strani Mednarodna agencija za raziskave raka, specializirana agencija Svetovne zdravstvene organizacije, leta 2015 glifosat razvrstila med snovi, ki verjetno povzročajo raka pri ljudeh; ker več najnovejših strokovno pregledanih znanstvenih študij potrjuje rakotvorni potencial glifosata ⁽⁸⁾;
- G. ker po navedbah agencije EFSA manjkajo toksikološki podatki, ki bi omogočali izvedbo ocene tveganja za potrošnike za metabolita N-acetil-glifosat in N-acetil-AMPA, pomembna za uporabo pri gensko spremenjenih rastlinskih sortah, odpornih na glifosat, ki se uvažajo v Unijo ⁽⁹⁾;
- H. ker se šteje, da ocenjevanje ostankov herbicidov in njihovih razgradnih produktov na gensko spremenjenih rastlinah ne sodi na področje pristojnosti odbora agencije EFSA za gensko spremenjene organizme, in se zato ne izvaja v postopku odobritve gensko spremenjenih organizmov; ker je to sporno, saj lahko prav genska sprememba vpliva na način razgradnje komplementarnih herbicidov v gensko spremenjenih rastlinah ter sestavo in toksičnost metabolitov ⁽¹⁰⁾;

Pripombe pristojnih organov držav članic

- I. ker so države članice v trimesečnem posvetovalnem obdobju agenciji EFSA predložile številne kritične pripombe ⁽¹¹⁾, med drugim naslednje: metodološki pristopi, uporabljeni pri oceni tveganja gensko spremenjene oljne ogrščice, se v nekaterih primerih razlikujejo od tistih, ki jih priporočajo smernice Evropske agencije za varnost hrane, kar pomeni, da ima ocena tveganja očitne pomanjkljivosti in da ni mogoče sprejeti trdnih zaključkov glede varnosti uporabe; preskusna mesta glede okoljskih pogojev, ki se pojavljajo pri komercialni proizvodnji materialov iz oljne ogrščice, uvoženih v Unijo, niso bila zadostno izkazana kot reprezentativna; raven ostankov iz tretiranja z glifosatom in metabolitov glifosata v gensko spremenjeni oljni ogrščici ni bila ocenjena; varnost gensko spremenjene oljne ogrščice ne more biti potrjena brez informacij o koncentracijah glifosata, N-acetil glifosata in njegovih metabolitov; ni dokazov o nestrupenosti acetilirane glifosata;

Spoštovanje mednarodnih obveznosti Unije

- J. ker posebna poročevalka Organizacije združenih narodov (OZN) o pravici do hrane v poročilu iz leta 2017 ugotavlja, da imajo nevarni pesticidi katastrofalne posledice za zdravje, zlasti v državah v razvoju ⁽¹²⁾; ker je cilj OZN za trajnostni razvoj 3.9 do leta 2030 občutno zmanjšati število primerov smrti in bolezni zaradi izpostavljenosti nevarnim kemikalijam ter onesnaženosti zraka, vode in tal ⁽¹³⁾; ker bi odobritev uvoza gensko spremenjene oljne ogrščice povečala povpraševanje po tej kmetijski rastlini, tretirani z glifosatom, s čimer bi se povečala izpostavljenost delavcev in okolja v tretjih državah; ker je to tveganje za delavce in okolje še posebej problematično pri gensko spremenjenih kmetijskih rastlinah, odpornih proti herbicidom, saj se pri njih uporabijo večje količine herbicidov;
- K. ker bi lahko po strokovno pregledani študiji, objavljeni leta 2020, Roundup, eden najbolj razširjenih herbicidov na osnovi glifosata, povzročil izgubo biotske raznovrstnosti, zaradi česar bi ekosistemi postali ranljivi za onesnaževanje in podnebne spremembe ⁽¹⁴⁾;

⁽⁸⁾ Gl. na primer <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1383574218300887>, <https://academic.oup.com/ije/advance-article/doi/10.1093/ije/dyz017/5382278>, <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0219610> in <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6612199/>

⁽⁹⁾ Sklep agencije EFSA o strokovnem pregledu ocene tveganja pesticidov z aktivno snovjo glifosat, EFSA journal 2015; 13(11):4302, str. 3, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4302>

⁽¹⁰⁾ To velja za glifosat, kot je navedeno v obrazloženem mnenju agencije EFSA o pregledu veljavnih mejnih vrednosti ostankov za glifosat v skladu s členom 12 Uredbe (ES) št. 396/2005, EFSA Journal 2018; 16(5):5263, str. 12, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5263>

⁽¹¹⁾ Pripombe držav članic, dostopne prek registra vprašanj agencije EFSA: <https://www.efsa.europa.eu/en/register-of-questions>

⁽¹²⁾ <https://www.ohchr.org/EN/Issues/Food/Pages/Pesticides.aspx>

⁽¹³⁾ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/>

⁽¹⁴⁾ <https://www.mcgill.ca/newsroom/channels/news/widely-used-weed-killer-harming-biodiversity-320906>

sreda 9. marca 2022

- L. ker ima Unija kot pogodbenica Konvencije OZN o biološki raznovrstnosti odgovornost zagotoviti, da dejavnosti pod njeno pristojnostjo ali nadzorom ne povzročajo škode okolju drugih držav⁽¹⁵⁾;
- M. ker Uredba (ES) št. 1829/2003 določa, da gensko spremenjena živila in krma ne smejo imeti škodljivih učinkov na zdravje ljudi, zdravje živali ali okolje in da mora Komisija pri pripravi osnutka sklepa upoštevati vse ustrezne določbe prava Unije in druge legitimne dejavnike, pomembne za obravnavano zadevo; ker bi morali ti legitimni dejavniki vključevati obveznosti Unije na podlagi ciljev OZN za trajnostni razvoj, Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah in Konvencije OZN o biološki raznovrstnosti;

Nedemokratičen postopek odločanja

- N. ker 11. januarja 2022 pri glasovanju Stalnega odbora za prehranjevalno verigo in zdravje živali iz člena 35 Uredbe (ES) št. 1829/2003 ni bilo sprejeto mnenje, kar pomeni, da države članice odobritve niso podprle s kvalificirano večino;
- O. ker Komisija priznava, da je problematično, da mora še vedno sprejemati sklepe o odobritvi gensko spremenjenih organizmov, ki jih ne podpira kvalificirana večina držav članic, kar bi morala biti kvečjemu izjema, vendar je zdaj to postalo pravilo pri odločanju o odobritvi gensko spremenjenih živil in krme;
- P. ker je Evropski parlament v osmem zakonodajnem obdobju sprejel 36 resolucij, v katerih nasprotuje temu, da bi gensko spremenjene organizme, namenjene za živila in krmo, dali na trg (33 resolucij) ter da bi te organizme gojili v Uniji (tri resolucije); ker je v devetem zakonodajnem obdobju že 23-krat nasprotoval dajanju gensko spremenjenih organizmov na trg; ker niti ene odobritve teh gensko spremenjenih organizmov ni podprla kvalificirana večina držav članic; ker razlogi, zakaj države članice ne podpirajo odobritve, vključujejo nespoštovanje previdnostnega načela v postopku odobritve in znanstvene pomisleke v zvezi z oceno tveganja;
- Q. ker je Komisija sama priznala demokratični primanjkljaj, odsotnost podpore držav članic in nasprotovanje Parlamenta, a vseeno še naprej sprejema odobritve za gensko spremenjene organizme;
- R. ker ni treba spreminjati zakonodaje, da bi lahko Komisija zavrnila odobritev gensko spremenjenih organizmov, če je kvalificirana večina držav članic v odboru za pritožbe ne podpre⁽¹⁶⁾;
1. meni, da osnutek izvedbenega sklepa Komisije presega izvedbena pooblastila, določena v Uredbi (ES) št. 1829/2003;
 2. meni, da osnutek izvedbenega sklepa Komisije ni v skladu s pravom Unije, saj ni skladen s ciljem Uredbe (ES) št. 1829/2003, tj. v skladu s splošnimi načeli iz Uredbe (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁷⁾, da bi se zagotovila osnova za zagotavljanje visoke ravni varstva življenja in zdravja ljudi, zdravja in zaščite živali, okolja ter interesov potrošnika v zvezi z gensko spremenjenimi živilami in krmo ob zagotavljanju učinkovitega delovanja notranjega trga;
 3. poziva Komisijo, naj umakne osnutek izvedbenega sklepa;
 4. znova poziva Komisijo, naj ne odobri gensko spremenjenih kmetijskih rastlin, ki so odporne proti herbicidom, dokler ne bodo zdravstvena tveganja, povezana z ostanki, docela raziskana za vsak posamezni primer, kar zahteva celovito oceno ostankov škropljenja gensko spremenjenih kmetijskih rastlin s komplementarnimi herbicidi ter oceno razgradnih produktov herbicidov in morebitnih kombiniranih učinkov, vključno s samo gensko spremenjeno rastlino;

⁽¹⁵⁾ Konvencija OZN o biološki raznovrstnosti, člen 3: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/1996-02-0029?sop=1996-02-0029>

⁽¹⁶⁾ Komisija v skladu s členom 6(3) Uredbe (EU) št. 182/2011 lahko nadaljuje postopek odobritve, če v odboru za pritožbe ni kvalificirane večine držav članic, vendar ji tega ni treba storiti.

⁽¹⁷⁾ Uredba (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane (UL L 31, 1.2.2002, str. 1).

sreda 9. marca 2022

5. pozdravlja, da je Komisija v pismu z dne 11. septembra 2020 poslancem končno priznala, da je treba pri odločitvah o odobritvi gensko spremenjenih organizmov upoštevati trajnostnost ⁽¹⁸⁾; vendar je globoko razočaran, ker Komisija še naprej dovoljuje uvoz gensko spremenjenih organizmov v Unijo, čeprav Parlament vedno znova temu nasprotuje, večina držav članic pa glasuje proti;
6. poziva agencijo EFSA, naj zahteva podatke o posledicah uživanja živil in krme iz gensko spremenjenih rastlin za črevesno floro;
7. znova poziva Komisijo, naj upošteva obveznosti, ki jih ima Unija po mednarodnih sporazumih, kot so Pariški sporazum o podnebnih spremembah, Konvencija OZN o biološki raznovrstnosti in cilji OZN za trajnostni razvoj; ponovno poziva, naj se osnutkom izvedbenih aktov priloži obrazložitevni memorandum, v katerem je pojasnjeno, kako podpirajo načelo neškodovanja ⁽¹⁹⁾;
8. poudarja, da predlogi sprememb k predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 182/2011 ⁽²⁰⁾, ki jih je Evropski parlament sprejel 17. decembra 2020 in služijo kot podlaga za pogajanja s Svetom, določajo, da Komisija ne odobri gensko spremenjenih organizmov, če za to ni podpore kvalificirane večine držav članic; vztraja, naj Komisija spoštuje to stališče, in poziva Svet, naj nemudoma nadaljuje delo in sprejme splošni pristop k tej zadevi;
9. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.

⁽¹⁸⁾ <https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf>

⁽¹⁹⁾ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. januarja 2020 o evropskem zelenem dogovoru (UL C 270, 7.7.2021, str. 2), odstavek 102.

⁽²⁰⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0364.

sreda 9. marca 2022

P9_TA(2022)0064

Tuje vmešavanje v vse demokratične procese v Evropski uniji**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. marca 2022 o tujem vmešavanju v vse demokratične procese v Evropski uniji, tudi o dezinformacijah (2020/2268(INI))**

(2022/C 347/07)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina), zlasti členov 7, 8, 11, 12, 39, 40, 47 in 52,
- ob upoštevanju Ustanovne listine Združenih narodov, zlasti členov 1 in 2,
- ob upoštevanju resolucije generalne skupščine OZN št. 2131 (XX) z dne 21. decembra 1965 z naslovom Deklaracija o nedopustnosti intervencije v notranje zadeve držav in o zaščiti njihove neodvisnosti in suverenosti,
- ob upoštevanju Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter zlasti členov 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16 in 17 Konvencije ter njenega protokola, zlasti člena 3,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. novembra 2016 o strateškem komuniciranju EU zoper propagando, ki jo proti njej usmerjajo tretje strani ⁽¹⁾ in o nadaljnjih ukrepih z dne 13. marca 2019, ki jih je sprejela ESZD dve leti po poročilu EP o strateškem komuniciranju EU za boj zoper propagando, ki jo proti njej usmerjajo tretje strani ⁽²⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. junija 2018 o kibernetiski obrambi ⁽³⁾,
- ob upoštevanju skupnih sporočil Komisije in visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 5. decembra 2018 z naslovom Akcijski načrt proti dezinformacijam (JOIN(2018)0036) in z dne 14. junija 2019 z naslovom Poročilo o izvajanju akcijskega načrta proti dezinformacijam (JOIN(2019)0012),
- ob upoštevanju skupnega delovnega dokumenta služb Komisije z dne 23. junija 2021 o petem poročilu o napredku pri izvajanju skupnega okvira o preprečevanju hibridnih groženj iz leta 2016 ter skupnega poročila iz leta 2018 o povečanju odpornosti in krepitvi zmogljivosti za obravnavanje hibridnih groženj (SWD(2021)0729),
- ob upoštevanju akcijskega načrta za evropsko demokracijo (COM(2020)0790),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. decembra 2020 z naslovom Evropski mediji v digitalnem desetletju: akcijski načrt za podporo okrevanju in preoblikovanju (COM(2020)0784),
- ob upoštevanju svežnja akta o digitalnih storitvah,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. oktobra 2021 o evropskih medijih v digitalnem desetletju: akcijski načrt za podporo okrevanju in preoblikovanju ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju kodeksa ravnanja glede dezinformacij iz leta 2018 in smernic za okrepitev kodeksa ravnanja glede dezinformacij iz leta 2021 (COM(2021)0262) ter priporočil za novi kodeks ravnanja glede dezinformacij, ki jih je oktobra 2021 izdala skupina evropskih regulatorjev za avdiovizualne medijske storitve,

⁽¹⁾ UL C 224, 27.6.2018, str. 58.

⁽²⁾ UL C 23, 21.1.2021, str. 152.

⁽³⁾ UL C 28, 27.1.2020, str. 57.

⁽⁴⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0428.

sreda 9. marca 2022

- ob upoštevanju posebnega poročila Evropskega računskega sodišča 09/2021 z naslovom Dezinformacije, ki vplivajo na EU, se obravnavajo, vendar problem še ni rešen,
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 16. decembra 2020 za direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o odpornosti kritičnih subjektov (COM(2020)0829) in predlagane priloge k navedeni direktivi,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2019/452 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. marca 2019 o vzpostavitvi okvira za pregled neposrednih tujih naložb v Uniji ⁽⁵⁾ (uredba o pregledu neposrednih tujih naložb) in smernic o uredbi o pregledu neposrednih tujih naložb iz marca 2020 (C(2020)1981),
- ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 16. decembra 2020 z naslovom Strategija EU za kibernetično varnost v digitalnem desetletju (JOIN(2020)0018),
- ob upoštevanju statuta Komisije za mednarodno pravo o odgovornosti držav za mednarodno protipravna dejanja,
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 16. decembra 2020 za direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o ukrepih za visoko skupno raven kibernetične varnosti v Uniji in razveljavitvi Direktive (EU) 2016/1148 (COM(2020)0823),
- ob upoštevanju nabora orodij za zmanjšanje tveganj za kibernetično varnost tehnologije 5G iz marca 2021,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2019/881 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o Agenciji Evropske unije za kibernetično varnost (v nadaljnjem besedilu: ENISA) in o certificiranju informacijske in komunikacijske tehnologije na področju kibernetične varnosti ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 526/2013 ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju študij, brifingov in poglobljenih analiz, za katere je zaprosil posebni odbor o tujem vmešavanju v vse demokratične procese v Evropski uniji, tudi o dezinformacijah (odbor INGE),
- ob upoštevanju zaslivanja Frances Haugen 8. novembra 2021, ki ga je organiziral njegov Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov v sodelovanju z drugimi odbori,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. oktobra 2021 o stanju zmogljivosti kibernetične obrambe EU ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju ciljev Organizacije združenih narodov glede trajnostnega razvoja, zlasti cilja št. 16, ki spodbuja miroljubne in vključujoče družbe za trajnostni razvoj,
- ob upoštevanju govora o stanju v Uniji za leto 2021 in pisma o nameri,
- ob upoštevanju poročila generalnega sekretarja OZN z dne 10. septembra 2021 o naši skupni agendi,
- ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 10. junija 2020 z naslovom Boj proti dezinformacijam v zvezi s COVID-19 – kaj je res in kaj ne (JOIN(2020)0008),
- ob upoštevanju sklepa Sveta z dne 15. novembra 2021, s katerim spreminja režim sankcij proti Belorusiji, in sicer razširja merila za usmerjanje na posameznike in subjekte, ki organizirajo hibridne napade in dejavnosti izkoriščanja ljudi, ki ga izvaja beloruski režim, ali prispevajo k njim,
- ob upoštevanju svojega sklepa z dne 18. junija 2020 o ustanovitvi posebnega odbora za tuje vmešavanje v demokratične procese v Evropski uniji, tudi dezinformacije, in določitvi njegovih pristojnosti, številčne sestave in mandata ⁽⁸⁾, sprejetega na podlagi člena 207 Poslovnika,
- ob upoštevanju člena 54 Poslovnika;

⁽⁵⁾ UL L 79 I, 21.3.2019, str. 1.

⁽⁶⁾ UL L 151, 7.6.2019, str. 15.

⁽⁷⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0412.

⁽⁸⁾ UL C 362, 8.9.2021, str. 186.

sreda 9. marca 2022

- ob upoštevanju poročila posebnega odbora o tujem vmešavanju v vse demokratične procese v Evropski uniji, tudi o dezinformacijah (A9-0022/2022),
- A. ker tuje vmešavanje pomeni hudo kršitev univerzalnih vrednot in načel, na katerih temelji Unija, kot so človekovo dostojanstvo, svoboda, enakost, solidarnost, spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin, demokracija in pravna država;
- B. ker tuje vmešavanje, manipulacija z informacijami in dezinformacije pomenijo zlorabo temeljnih svoboščin izražanja in obveščanja iz člena 11 Listine ter ogrožajo te svoboščine, pa tudi demokratične procese v EU in njenih državah članicah, kot je izvedba svobodnih in poštenih volitev; ker je cilj tujega vmešavanja izkrivljanje in lažno predstavljanje dejstev, umetno napihovanje enostranskih argumentov, diskreditacija informacij za degradacijo političnega diskurza, s končnim ciljem spodkopavanja zaupanja v volilni sistem in s tem v sam demokratični proces;
- C. ker je Rusija vpletena v širjenje dezinformacij neprimerljive zlonamernosti in razsežnosti tako v tradicionalnih medijskih hišah kot na platformah družbenih medijev, da bi zavajala svoje državljane doma in mednarodno skupnost pred in med vojno agresijo proti Ukrajini, ki jo je začela 24. februarja 2022, kar dokazuje, da je mogoče celo informacije uporabiti kot orožje;
- D. ker je treba pri vsakem ukrepanju proti tujemu vmešavanju in manipulaciji z informacijami spoštovati temeljne svoboščine izražanja in obveščanja; ker ima Agencija EU za temeljne pravice ključno vlogo pri ocenjevanju spoštovanja temeljnih pravic, tudi člena 11 Listine, da bi se izognili nesorazmernim ukrepom; ker akterji, ki izvajajo tuje vmešavanje in manipulacijo z informacijami, te svoboščine zlorablajo v svojo korist in je zato nujno okrepiti preventivni boj proti tujemu vmešavanju in manipulaciji z informacijami, saj je demokracija odvisna od informiranih odločitev;
- E. ker dokazi kažejo, da zlonamerni in avtoritativni tuji državni in nedržavni akterji, kot so Rusija, Kitajska in drugi, za vmešavanje v demokratične procese v EU uporabljajo manipulacijo z informacijami in druge taktike vmešavanja; ker ti napadi, ki so del strategije hibridnega vojskovanja in pomenijo kršitev mednarodnega prava, zavajajo in slepijo državljane ter vplivajo na njihovo volilno vedenje, krepijo razdiralne razprave, delijo, polarizirajo in izkoriščajo ranljivost družb, spodbujajo sovražni govor, poslabšujejo položaj ranljivih skupin, za katere je verjetneje, da bodo postale žrtve dezinformacij, izkrivljajo integriteto demokratičnih volitev in referendumov, povzročajo nezaupanje v nacionalne vlade, javne organe in liberalen demokratični red, za cilj pa imajo destabilizacijo evropske demokracije in zato resno ogrožajo varnost in suverenost EU;
- F. ker je tuje vmešavanje vzorec vedenja, ki ogroža ali lahko negativno vpliva na vrednote, postopke, demokratične in politične procese, varnost držav in državljanov in zmožnosti odzivanja v izrednih situacijah; ker je takšno vmešavanje manipulativno ter se izvaja in financira namerno in usklajeno; ker so lahko tisti, ki so odgovorni za takšno vmešavanje, vključno z njihovimi posredniki na njihovem ozemlju in zunaj njega, državni ali nedržavni akterji, pri tujem vmešavanju pa jim pogosto pomagajo politični sotorilci v državah članicah, ki z dajanjem prednosti tujim strategijam pridobijo politične in gospodarske prednosti; ker se zaradi uporabe domačih posrednikov s strani tujih akterjev in sodelovanja z domačimi zavezniki briše meja med tujim in domačim vmešavanjem;
- G. ker se taktika tujega vmešavanja pojavlja v mnogih oblikah, med drugim v obliki dezinformacij, zatiranja informacij, manipulacije platform družbenih medijev ter njihovih algoritmov in splošnih pogojev poslovanja, oglaševalskih sistemov, kibernetских napadov, operacij vdorov in razkrivanja informacij, ki omogočajo dostop do informacij o volivcih in posegajo v legitimnost volilnega postopka, groženj novinarjem, raziskovalcem, politikom in članom organizacij civilne družbe ter nadlegovanja teh oseb, prikritih donacij in posojil političnim strankam, kampanj, naklonjenih določenim kandidatom, organizacijam in medijem, lažnih ali posredniških medijev in organizacij, zajema in kooptacije elite, umazanega denarja, lažnih osebnosti, siljenja k samocenzuri, zlorabe zgodovinskega, verskega in kulturnega diskurza, pritiskanja na izobraževalne in kulturne ustanove, prevzema nadzora nad kritično infrastrukturo, pritiska na tuje državljane, ki živijo v EU, uporabe migrantov kot orožja in vohunjenja; ker se za večji učinek te taktike pogosto uporabljajo hkrati;
- H. ker lahko manipulacija z informacijami in širjenje dezinformacij koristita gospodarskim interesom državnih in nedržavnih akterjev ter njihovih zastopnikov in ustvarjata ekonomsko odvisnost, ki se lahko izkorišča v politične namene; ker je lahko v svetu nekinetične mednarodne konkurence tuje vmešavanje glavno orodje za destabilizacijo in

sreda 9. marca 2022

oslabitev ciljnih nasprotnikov ali za krepitev lastne konkurenčne prednosti z vzpostavljanjem vpliva in odvisnosti od dobavnih verig, izsiljevanjem ali prisilo; ker dezinformacije povzročajo neposredno in posredno gospodarsko škodo, ki ni bila sistematično ocenjena;

- I. ker so napačne informacije preverljivo nepravilne informacije, ki niso namenjene povzročanju škode, medtem ko so dezinformacije preverljivo nepravilne ali zavajajoče informacije, ki so namerno ustvarjene, predstavljene ali razširjene, da bi povzročili škodo ali povzročili razdiralni učinek na družbo z zavajanjem javnosti ali z namenom gospodarske koristi;
- J. ker se je treba znotraj EU dogovoriti o skupnih in podrobnih opredelitvah in metodologijah za izboljšanje skupnega razumevanja groženj ter razviti ustrezne standarde EU za boljše pripisovanje odgovornosti in odzivanje; ker je Evropska služba za zunanje delovanje naredila veliko na tem področju; ker morajo biti te opredelitve takšne, da bodo zagotavljale popolno odpornost na tuje vmešavanje in spoštovanje človekovih pravic; ker je sodelovanje z enako razmišljajočimi partnerji v ustreznih mednarodnih forumih pri skupnih opredelitvah tujega vmešavanja, da bi vzpostavili mednarodne norme in standarde, izjemnega pomena; ker bi morala EU prevzeti vodilno vlogo pri vzpostavitvi jasnih mednarodnih pravil za pripisovanje odgovornosti v zvezi s tujim vmešavanjem;

Potreba po usklajeni strategiji proti tujemu vmešavanju

- K. ker se število poskusov tujega vmešavanja po svetu povečuje in ker to poskusi postajajo vse bolj sistematični in izpopolnjeni, pri čemer se zanašajo na razširjeno uporabo umetne inteligence, kar otežuje pripisovanje odgovornosti;
- L. ker je dolžnost EU in njenih držav članic, da branijo vse državljane in infrastrukturo tre njihove demokratične sisteme pred poskusi tujega vmešavanja; vendar se zdi, da EU in njene države članice nimajo ustreznih in zadostnih sredstev, da bi lahko bolje preprečevale, odkrivala in pripisovale odgovornost za te grožnje ter se borile proti njim in jih sankcionirale;
- M. ker se številni oblikovalci politik in državljani na splošno premalo zavedajo resničnosti teh težav, kar lahko nenamerno prispeva k nastanku dodatnih ranljivosti; ker vprašanja dezinformacijskih kampanj ni bilo med najpomembnejšimi nalogami evropskih oblikovalcev politik; ker so predstavitve in delo posebnega odbora INGE prispevale k javnemu priznanju in umestitvi teh vprašanj v kontekst ter uspešno oblikovale evropsko razpravo o tujem vmešavanju; ker so dolgotrajna tuja prizadevanja na področju dezinformacij že prispevala k nastanku domačih virov dezinformacij;
- N. ker so pregledno spremljanje tujega vmešavanja v realnem času s strani institucionalnih organov in neodvisnih preverjalcev dejstev, učinkovito usklajevanje njihovih ukrepov in izmenjava informacij ključnega pomena, da se sprejmejo ustrezni ukrepi za zagotavljanje informacij o tekočih zlonamernih napadih in tudi za boj proti njim; ker je potrebno nameniti podobno pozornost evidentiranju družbe, prepoznavanju njenih najbolj ranljivih in dovzetnih delov za tuje manipulacije in dezinformacije ter odpravljanju vzrokov za te ranljivosti;
- O. ker prva prednostna naloga pri obrambi EU, tj. odpornost državljanov EU proti tujemu vmešavanju in manipulaciji z informacijami ter pripravljenosti nanju, zahteva dolgoročen pristop in pristop celotne družbe, ki se začne na ravni izobraževanja in ozaveščanja o težavah v zgodnji fazi;
- P. ker je potrebno sodelovanje in usklajevanje med upravnimi ravni in sektorji držav članic, na ravni EU in s podobno mislečimi državami, pa tudi s civilno družbo in zasebnim sektorjem, da bi prepoznali ranljivosti, odkrivali napade in jih nevtralizirali; ker je nujno uskladiti, kaj se dojema kot grožnja nacionalni varnosti;

Krepitev odpornosti EU s situacijskim zavedanjem, medijsko in informacijsko pismenostjo, pluralnostjo medijev, neodvisnim novinarstvom ter izobraževanjem

- Q. ker so situacijsko zavedanje, trdni demokratični sistemi, močna pravna država in dinamična civilna družba, zgodnje opozarjanje in ocenjevanje ogroženosti prvi koraki v boju proti manipulaciji z informacijami in vmešavanju; ker se kljub napredku, doseženem pri ozaveščanju o tujem vmešavanju, številni ljudje, vključno z oblikovalci politik in javnimi uslužbenci, ki delajo na potencialno ciljnih področjih, še vedno ne zavedajo tveganj, povezanih s tujim vmešavanjem, in načinov, kako jih obravnavati;

sreda 9. marca 2022

- R. ker so visokokakovostni, trajnostno in pregledno financirani in neodvisni novičarski mediji in profesionalno novinarstvo bistveni za svobodo in pluralnost medijev ter pravno državo in so zato steber demokracije ter najbolje sredstvo za preprečevanje dezinformacij; ker nekateri tuji akterji izkoriščajo svobodo zahodnih medijev za širjenje dezinformacij; ker se profesionalni mediji in tradicionalno novinarstvo, ki so vir kakovostnih informacij, v digitalni dobi spoprijemajo z zahtevnimi časi; ker sta kakovostno izobraževanje in usposabljanje na področju novinarstva v EU in zunaj nje nujna za zagotavljanje dragocenih novinarskih analiz in ustvarjanje visokih uredniških standardov; ker mora EU še naprej podpirati in spodbujati novinarstvo v digitalnem okolju; ker bi moralo imeti komuniciranje, ki temelji na znanosti, pomembno vlogo;
- S. ker so javni mediji z neodvisnimi uredništvii bistveni in nenadomestljivi pri zagotavljanju visokokakovostnih in nepristranskih informacijskih storitev za širšo javnost ter jih je treba zaščititi pred zlonamernim zajemanjem in okrepiti kot temeljni steber boja proti dezinformacijam;
- T. ker različni deležniki in institucije uporabljajo različne metodologije in opredelitve za analizo tujega vmešavanja – vse z različnimi stopnjami razumljivosti – in ker lahko te razlike ovirajo primerljivo spremljanje, analizo in oceno stopnje ogroženosti, kar otežuje skupno ukrepanje; ker sta potrebni opredelitev in metodologija na ravni EU, da bi izboljšali analizo skupne ogroženosti;
- U. ker je treba terminologijo, osredotočeno na vsebino, kot so lažne, napačne ali zavajajoče novice ter dezinformacije, dopolniti s terminologijo, osredotočeno na vedenje, da bi ustrezno opisali težavo; ker je treba to terminologijo uskladiti in skrbno upoštevati;
- V. ker sta usposabljanje na področju medijske in digitalne pismenosti ter ozaveščanje za otroke in odrle pomembni orodji za povečanje odpornosti državljanov na poskuse vmešavanja v informacijski prostor in preprečevanje manipulacije in polarizacije; ker so na splošno družbe z višjo stopnjo medijske pismenosti bolj odporne na tuje vmešavanje; ker bi lahko novinarske delovne metode, kot je konstruktivno novinarstvo, prispevale h izboljšanju zaupanja državljanov v novinarstvo;
- W. ker se lahko manipulacija z informacijami pojavlja v številnih oblikah, kot so širjenje dezinformacij in popolnoma lažnih novic, izkrivljanje dejstev, diskurza in predstavljenih mnenj, zatiranje nekaterih informacij ali mnenj, prikazovanje informacij zunaj konteksta, manipuliranje z občutki ljudi, spodbujanje sovražnega govora, promocija nekaterih mnenj na račun drugih in nadlegovanje ljudi, da bi jih utišali in zatrli; ker je eden od namenov manipulacije z informacijami ustvariti kaos, da bi državljanji izgubili zaupanje v stare in nove „vratarje“ informacij; ker obstaja tanka meja med svobodo izražanja ter spodbujanjem sovražnega govora in dezinformacij, ki se je ne sme zlorabljati;
- X. ker Azerbajdžan, Kitajska, Turčija, Rusija in druge države napadajo novinarje in nasprotnike v Evropski uniji, kot kaže primer napada na azerbajdžanskega blogerja in predstavnika opozicij Mahammada Mirzalija v Nantesu ali turškega novinarja Erka Acarerja v Berlinu;
- Y. ker obstajajo konkretni dokazi, da v demokratične procese EU posegajo ciljno usmerjene dezinformacijske kampanje, ki izpodbijajo demokratične ideale in temeljne pravice; ker so dezinformacije, povezane s temami, ki med drugim vključujejo spol, LGBTQ+, spolno in reproduktivno zdravje in pravice ter manjšine, oblika dezinformacij, ki ogrožajo človekove pravice, spodbujajo digitalne in politične pravice, pa tudi varnost in zaščito njihovih tarč, ter sejejo razdor in nesoglasja med državami članicami; ker so med volilnimi kampanjami politične kandidatke nesorazmerno pogosto tarča seksističnih napadov, kar ženske odvrča od udeležbe v demokratičnih procesih; ker storilci teh dezinformacijskih kampanj pod krinko spodbujanja „tradicionalnih“ ali „konservativnih“ vrednot, oblikujejo strateška zavezištva z lokalnimi partnerji, da bi pridobili dostop do lokalnih obveščevalnih podatkov, in so po poročanjih prejeli več milijonov evrov tujega financiranja;
- Z. ker ima poleg državnih institucij, novinarjev, mnenjskih voditeljev in zasebnega sektorja tudi vsak del družbe in vsak posameznik pomembno vlogo pri prepoznavanju in preprečevanju širjenja dezinformacij in opozarjanju ljudi, ki so ogroženi, v svojem okolju; ker so civilna družba, akademski krogi in novinarji že močno prispevali k ozaveščanju javnosti in povečanju družbene odpornosti, tudi v sodelovanju s kolegi v partnerskih državah;

sreda 9. marca 2022

- AA. ker so organizacije civilne družbe, ki zastopajo glasove manjšin, in organizacije za človekove pravice po Evropi še vedno premalo financirane, čeprav so ključne pri ozaveščanju in boju proti dezinformacijam; ker bi morale imeti organizacije civilne družbe ustrezna sredstva, da bi lahko prispevale k omejevanju vpliva tujega vmešavanja;
- AB. ker je pomembno imeti enostaven in pravočasen dostop do informacij, ki temeljijo na dejstvih in so iz zanesljivih virov, ko se dezinformacije začnejo širiti;
- AC. ker je treba hitro zaznati napade tujega vmešavanja in poskuse manipulacije na področju informacij, da bi jih preprečili; ker sta analiza obveščevalnih podatkov in situacijsko zavedanje v EU odvisna od pripravljenosti držav članic za izmenjavo informacij; ker je predsednica Evropske komisije predlagala, da se razmisli o ustanovitvi skupnega centra EU za situacijsko zavedanje; ker so preprečevanje in proaktivni ukrepi, vključno s predhodnim razkrivanjem in zdravim informacijskim ekosistemom, veliko učinkovitejši od naknadnega preverjanja dejstev in razkrivanja, ki imata veliko manjši domet kot prvotne dezinformacije; ker EU in njene države članice trenutno nimajo zadostnih zmogljivosti, da bi sprejele te ukrepe; ker bi lahko nova analitična orodja, ki temeljijo na umetni inteligenci, kot je litovska mreža Debunk.eu, pripomogla k odkrivanju napadov, izmenjavi znanja in obveščanju javnosti;
- AD. ker dezinformacije uspevajo v okolju šibkega ali razdrobljenega diskurza na nacionalni ravni ali ravni EU, pri polariziranih in čustvenih razpravah, tako da izkoriščajo šibke točke in predsodke v družbi in med posamezniki, in ker dezinformacije izkrivljajo javno razpravo o volitvah in drugih demokratičnih procesih ter lahko državljanom otežijo sprejemanje ozaveščenih odločitev;

Tuje vmešavanje prek spletnih platform

- AE. ker so lahko spletne platforme enostavno dostopna in cenovno ugodna komunikacijska orodja za tiste, ki se ukvarjajo z manipulacijo z informacijami in drugim vmešavanjem, kot so sovraštvo in nadlegovanje, škodovanje zdravju in varnosti naših spletnih skupnosti, utišanje nasprotnikov, vohunjenje ali širjenje dezinformacij; ker se je pokazalo, da njihovo delovanje spodbuja polarizirana in skrajna mnenja na račun informacij, ki temeljijo na dejstvih; ker imajo platforme interese in pri obdelavi informacij morda niso nevtralne; ker so nekatere spletne platforme pridobile velike koristi s sistemom, ki krepi razdore, skrajna stališča in polarizacijo; ker je za našo demokracijo spletni prostor postal enako pomemben kot fizični prostor in so zato zanj potrebna ustrezna pravila;
- AF. ker so platforme pospešile in zaostrole širjenje napačnih informacij in dezinformacij na način, ki ga še nismo poznali in ki pomeni izziv; ker spletne platforme nadzorujejo pretok informacij in oglaševanja na spletu, ker platforme za nadzor teh tokov oblikujejo in uporabljajo algoritme in ker platforme niso pregledne, ker ni ustreznih postopkov za ugotavljanje identitete, ker uporabljajo nejasno in ohlapno terminologijo in delijo zelo malo ali nič informacij o osnovni, uporabi in učinkih teh algoritmov; ker je komponenta algoritmov spletnih platform, ki povzroča odvisnost, ustvarila resno težavo na področju javnega zdravja, ki jo je treba obravnavati; ker bi morale biti spletne platforme odgovorne za škodljive učinke svojih storitev, saj so se nekatere zavedale pomanjkljivosti v svojih algoritmih, zlasti njihove vloge pri širjenju razdiralnih vsebin, pa jih vendar niso odpravile, ker so želele čim bolj povečati dobiček, kot so razkrili žvižgači;
- AG. ker so v odziv na rusko agresijo zoper Ukrajino predsedniki vlad Estonije, Latvije, Litve in Poljske 27. februarja 2022 poslali pismo izvršnim direktorjem velikih tehnoloških podjetij, ki imajo v lasti platforme družbenih medijev (Twitter, Alphabet, YouTube in Meta), v katerem so med drugim pozvali k začasni ustavitvi računov, iz katerih se sodeluje v vojnih zločinih in zločinih proti človeštvu ter se jih povečuje, strožjemu moderiranju vsebin v ruskem in ukrajinskem jeziku, popolni in takojšnji demonetizaciji vseh uporabniških računov, ki razširjajo dezinformacije ruske in beloruske vlade, ter pomoči za uporabnike, ki poskušajo najti zanesljive informacije o vojni v Ukrajini;
- AH. ker po vsej EU prihaja do vmešavanja in kampanj manipulacij z informacijami, usmerjenih proti vsem ukrepom proti širjenju covida-19, vključno s cepljenjem, in ker se spletne platforme niso uspele uskladiti pri spoprijemanju z njimi ter so morda celo prispevale k njihovemu širjenju; ker so lahko takšne dezinformacije življenjsko nevarne, če ljudi odvrčajo od cepljenja ali spodbujajo k lažnemu zdravljenju; ker se je zaradi pandemije zaostрил sistemski boj med

sreda 9. marca 2022

demokracijo in avtoritarnostjo, kar je avtoritarne države in nedržavne akterje, kot sta Kitajska in Rusija, spodbudilo, da pri svojih prizadevanjih, da bi destabilizirali svoje demokratične nasprotnike, uporabijo širok nabor odkritih in prikritih instrumentov; ker so članki o notranjih dokumentih Facebooka, t. i. Facebook Papers, razkrili, da platforma ni zmogla preprečiti dezinformacij o cepivih, niti v angleškem jeziku; ker so razmere še slabše v zvezi z dezinformacijami o cepivih v drugih jezikih; ker se ta težava pojavlja na vseh platformah;

- AI. ker številni prodajalci, registrirani v EU, prodajajo neavtentične vsečke, sledilce, komentarje in izmenjave vsem akterjem, ki želijo umetno povečati svojo prepoznavnost na spletu; ker je skoraj nemogoče opredeliti zakonito uporabo takih storitev, škodljive uporabe pa vključujejo manipulacijo z volitvami in drugimi demokratičnimi procesi, spodbujanje prevar, objavljanje negativnih ocen konkurenčnih proizvodov, goljufanje oglaševalcev in ustvarjanje lažne javnosti, ki se uporablja za usmerjanje pogovorov, osebne napade in umetno poudarjanje nekaterih stališč, ki sicer ne bi pritegnila nobene pozornosti; ker tuji režimi, kot sta Rusija in Kitajska, ta spletna orodja množično uporabljajo, da vplivajo na javno razpravo v evropskih državah; ker lahko z dezinformacijami destabilizirajo evropsko demokracijo;
- AJ. ker družbene platforme, digitalne naprave in aplikacije zbirajo in shranjujejo ogromne količine zelo podrobnih osebnih in pogosto občutljivih podatkov o vsakem uporabniku; ker se ti podatki lahko uporabijo za napovedovanje vedenjskih trendov, povečanje kognitivne pristranskosti in usmerjanje sprejemanja odločitev; ker se takšni podatki izkoriščajo v komercialne namene; ker podatki večkrat uhajajo, kar ogroža varnost žrtev takega uhajanja, in ker se lahko podatki prodajo na črnem trgu; ker bi takšne zbirke podatkov lahko pomenile bogat vir za zlonamerne akterje, katerih tarče so skupine ali posamezniki;
- AK. ker so platforme na splošno zasnovane na način, ki zagotavlja, da je odločitev, da se podatki ne izmenjujejo, neintuitivna, zapletena in zamudna v primerjavi z odločitvijo za izmenjavo podatkov;
- AL. ker so spletne platforme vključene v večino našega življenja in lahko širjenje informacij na platformah močno vpliva na naše razmišljanje in vedenje, na primer v zvezi z izbirami pri volitvah, družbenih in ekonomskih izbirah in izbiro virov informacij in ker te bistvene odločitve javnega pomena danes dejansko usmerjajo komercialni interesi zasebnih podjetij;
- AM. ker so mehanizmi za izboljšanje algoritmov in druge značilnosti platform družbenih medijev zasnovani z namenom povečanja sodelovanja uporabnikov; ker se o teh značilnostih pogosto poroča, da spodbujajo polarizacijo, radikalizacijo in diskriminatorno vsebino ter da zadržujejo uporabnike v podobno mislečih krogih; ker to vodi k postopni radikalizaciji uporabnikov platform ter k usmerjanju in kvarjenju procesov kolektivnih razprav, namesti da bi ščitili demokratične procese in posameznike; ker je neusklajeno delovanje platform povzročilo razhajanja v njihovem delovanju in omogočilo širjenje dezinformacij z ene platforme na drugo; ker so platforme zaradi poslovnega modela, ki temelji na ustvarjanju dobička s širjenjem polarizirajočih informacij in zasnovano algoritmov, lahek cilj za manipulacijo tujih sovražnih akterjev; ker bi lahko bile platforme družbenih medijev oblikovane drugače, in sicer tako, da bi spodbujale bolj zdravo spletno javno sfero;
- AN. ker ustvarjanje globokih ponaredkov zvočnega in video gradiva postaja vse lažje zaradi obstoja cenovno ugodnih in enostavnih tehnologij, širjenje takega gradiva pa postaja vse večji problem; ker je trenutno 90 % raziskav usmerjenih v razvoj globokih ponaredkov in le 10 % v njihovo odkrivanje;
- AO. ker so sistemi samoregulacije, kot je kodeks ravnanja v zvezi z dezinformacijami iz leta 2018, privedli do izboljšav; ker pa zanašanje na dobro voljo platform ne deluje, ni učinkovito in ni zagotovilo dovolj tehtnih podatkov o njihovem splošnem učinku; ker so poleg tega platforme sprejele posamezne ukrepe, ki se razlikujejo po stopnji in učinku, kar je privedlo do učinka stranskih vrat, ki omogočajo, da se vsebina še naprej širi drugje, čeprav je bila odstranjena s platforme; ker mora obstajati jasen sklop pravil in sankcij, da bo kodeks ravnanja dovolj vplival na spletno okolje;

sreda 9. marca 2022

- AP. ker je cilj akcijskega načrta za evropsko demokracijo okrepiti kodeks ravnanja iz leta 2018 in skupaj z aktom o digitalnih storitvah korak pomeni odmik od pristopa samoregulacije in ima za cilj vzpostaviti več jamstev in zaščitnih ukrepov za uporabnike, povečati avtonomijo in premagati pasivnost v zvezi s ponujenimi storitvami ter uvesti ukrepe, ki od podjetij zahtevajo večjo preglednost, in več obveznosti za platforme;
- AQ. ker so sedanji ukrepi proti dezinformacijskim kampanjam na spletnih platformah neučinkoviti in nimajo odvrtačilnega učinka ter platformam omogočajo, da še naprej promovirajo diskriminatorno in zlonamerno vsebino;
- AR. ker platforme namenjajo precej manj sredstev za upravljanje vsebine v manj razširjenih jezikih in celo v splošno razširjenih neangleških jezikih kot za vsebine v angleščini;
- AS. ker so pritožbeni postopki na platformah na splošno neustrezni;
- AT. ker se je v zadnjih mesecih več pomembnih akterjev podredilo cenzuri, na primer med ruskimi parlamentarnimi volitvami septembra 2021, ko sta družbi Google in Apple umaknili aplikacije Smart Voting iz svojih trgovin v Rusiji;
- AU. ker je zaradi nepreglednosti v zvezi z algoritemskimi izbirami platform nemogoče preveriti trditve platform o tem, kako ukrepajo za preprečevanje manipulacije z informacijami in vmešavanja ter kakšen je učinek njihovih ukrepov; ker se pojavljajo razhajanja med učinkom njihovih ukrepov, kot je naveden v njihovih samoocenah, in njihovo dejansko učinkovitostjo, kot je prikazana v nedavnih notranjih dokumentih Facebooka, t. i. Facebook Papers;
- AV. ker se zaradi nepreglednosti ciljnega oglaševanja ogromne količine spletnega oglaševanja uglednih blagovnih znamk, včasih celo javnih institucij, znajdejo na spletnih mestih, ki spodbujajo terorizem, gostijo sovražni govor in dezinformacije ter in financiranje rasti teh spletnih mest, brez vednosti ali privolitve oglaševalcev;
- AW. ker trg spletnega oglaševanja obvladuje majhno število velikih podjetij za oglaševalske tehnologije, ki si trg razdelijo med seboj, pri čemer sta Google in Facebook največja akterja; ker je ta visoka tržna koncentracija na nekaj podjetij povezana z močnim neravnovesjem moči; ker uporaba tehnik vab za klik in moč teh maloštevilnih akterjev, da določijo, katera vsebina bo monetizirana in katera ne, kljub temu, da algoritmi, ki jih uporabljajo, ne morejo razločevati med dezinformacijami in običajnimi informativnimi vsebinami, ogrožajo raznolikost medijev; ker je ciljno oglaševalski trg zelo nepregleden; ker podjetja za oglaševalske tehnologije silijo znamke, da prevzamejo breme za njihovo malomarnost pri spremljanju, kje se oglasi pojavljajo;

Kritična infrastruktura in strateški sektorji

- AX. ker so za obvladovanje groženj kritični infrastrukturi, zlasti kadar je del usklajene, zlonamerne hibridne strategije, potrebna usklajena skupna prizadevanja med sektorji, na različnih ravneh – na ravni EU ter na nacionalni, regionalni in lokalni ravni – in ob različnem času;
- AY. ker je Komisija predlagala novo direktivo za povečanje odpornosti kritičnih subjektov, ki zagotavljajo osnovne storitve v EU, ki vključuje predlagani seznam novih vrst kritične infrastrukture; ker bo seznam storitev naveden v prilogi k direktivi;
- AZ. ker je vse večja globalizacija delitve dela in proizvodnih verig povzročila vrzeli v proizvodnji ter znanjih in spretnostih v ključnih sektorjih po vsej Uniji; ker je to povzročilo veliko odvisnost EU od uvoza številnih osnovnih proizvodov in primarnih sredstev z morebitnimi vgrajenimi šibkostmi, ki prihajajo iz tujine; ker bi morala biti odpornost dobavne verige ena od prednostnih nalog nosilcev odločanja v EU;
- BA. ker so neposredne tuje naložbe – naložbe tretjih držav in tujih podjetij – v strateške sektorje v EU, pa tudi na sosednjih območjih, kot je Zahodni Balkan, zlasti ko gre za kitajsko pridobivanje kritičnih struktur, v zadnjih letih vse bolj zaskrbljujoče, glede na vse večji pomen povezave med trgovino in varnostjo; ker te naložbe pomenijo tveganje za gospodarsko odvisnost in izgubo znanja v ključnih proizvodnih in industrijskih sektorjih;

sreda 9. marca 2022

- BB. ker je za odprto strateško avtonomijo EU potreben nadzor nad evropsko strateško infrastrukturo; ker Komisija in države članice izražajo vse večjo zaskrbljenost glede varnosti in nadzora tehnologij ter infrastrukture v Evropi;

Tuje vmešavanje med volilnimi postopki

- BC. ker zlonamerni akterji, ki se želijo vmešavati v volilne procese, izkoriščajo odprtost in pluralnost naših družb kot strateško ranljivost za napad na demokratične procese in odpornost EU in njenih držav članic; ker je pri volilnih procesih tuje vmešavanje še nevarnejše, ko se državljani ponovno vključijo in postanejo dejavnejši v okviru konvencionalne politične udeležbe;
- BD. ker značilna narava tujega vmešavanja v volilne procese, uporaba novih tehnologij v zvezi s tem in njeni možni učinki pomenijo posebno nevarno grožnjo demokraciji; ker tuje vmešavanje v volilne procese presega informacijsko vojno v družbenih medijih, v kateri se promovirajo nekateri kandidati, saj zajema vdore in napade na zbirke podatkov za pridobitev dostopa do informacij o registriranih volivcih ter neposredno posega v normalno delovanje, konkurenčnost in legitimnost volilnega procesa; ker je cilj tujega vmešavanja v volilne procese ni le sprememba rezultata volitev, temveč tudi povzročanje dvomov, negotovosti in nezaupanja ter spodkopavanje legitimnosti celotnega volilnega procesa;

Prikrito financiranje političnih dejavnosti s strani tujih akterjev in donatorjev

- BE. ker trdni dokazi kažejo, da tuji akterji z operacijami prikritega financiranja dejavno posegajo v demokratično delovanje EU in njenih držav članic, zlasti med volitvami in referendumi;
- BF. ker so na primer Rusija, Kitajska in drugi avtoritarni režimi v 33 državah porabili več kot 300 milijonov ameriških dolarjev za vmešavanje v demokratične procese in ker so pri prikritem financiranju sodelovali tudi drugi akterji, kot sta Iran in Venezuela, ter z Bližnjega vzhoda in iz skrajne desnice ZDA; ker se ta trend očitno pospešuje; ker se polovica teh primerov nanaša na dejanja Rusije v Evropi; ker sta korupcija in pranje denarja vir političnega financiranja s strani avtoritarnih tretjih držav;
- BG. ker medijska orodja, ki jih tuji donatorji razvijejo na nepregleden način, postanejo zelo učinkovita pri zbiranju velikega števila privržencev in spodbujanju udeležbe;
- BH. ker s temi operacijami financirajo skrajne, populistične in protievropske stranke in druge stranke, da bi poglobili razdrobljenost družbe in spodkopali legitimnost evropskih in nacionalnih javnih organov; ker je to pripomoglo k povečanju vpliva teh strank ali gibanj;
- BI. ker si Rusija prizadeva za stike s strankami, vidnimi osebnostmi in gibanji, da bi akterje v institucijah EU uporabila za legitimizacijo ruskih stališč in posredniških vlad, lobiranje za odpravo sankcij in ublažitev posledic mednarodne osamitve; ker so stranke, kot so avstrijska Freiheitliche Partei Österreichs, francoska Rassemblement National in italijanska Lega Nord, podpisale sporazume o sodelovanju s stranko ruskega predsednika Vladimirja Putina Združena Rusija in se zdaj soočajo z obtožbami medijev, da so pripravljene sprejeti rusko politično financiranje; ker naj bi bile tudi druge evropske stranke, kot so nemška Alternative für Deutschland (AfD), madžarski Fidesz in Jobbik ter stranka Brexit v Združenem kraljestvu, tesno povezane s Kremljem, AfD in Jobbik pa sta na volitvah pod nadzorom Kremlja, na primer v Donecku in Lugansku na vzhodu Ukrajine, delovala kot tako imenovana opazovalca volitev, da bi spremljala volitve pod ruskim pokroviteljstvom in jim s tem dala legitimnost; ker ugotovitve o tesnih in rednih stikih med ruskimi uradniki in predstavniki skupine katalonskih separatistov v Španiji ter med ruskimi uradniki in največjim zasebnim donatorjem za kampanjo glasovanja o izstopu Združenega kraljestva iz EU zahtevajo poglobljeno preiskavo, saj je to del širše ruske strategije, da bi izkoristila vsako priložnost za manipulacijo diskurza in s tem spodbudila destabilizacijo;

sreda 9. marca 2022

- BJ. ker sta Skupina držav proti korupciji (GRECO) Sveta Evrope in Beneška komisija že predložili obsežna priporočila za zmanjšanje možnosti za morebitno vmešavanje tujih akterjev prek političnega financiranja;
- BK. ker volilni zakoni, zlasti določbe o financiranju političnih dejavnosti, niso dovolj usklajeni na ravni EU in zato tujim akterjem omogočajo nepregledne načine financiranja; ker so pravne opredelitve političnih donacij preozke in omogočajo, da se v Evropski uniji dajejo tuji prispevki v naravi;
- BL. ker za spletno politično oglaševanje v nekaterih državah članicah ne veljajo pravila za politično oglaševanje zunaj spleta; ker je spletno politično oglaševanje zelo nepregledno, zato regulatorji ne morejo uveljaviti omejitev porabe in preprečiti financiranja iz nezakonitih virov, kar lahko uničujoče vpliva na integriteto naših volilnih sistemov;
- BM. ker nepreglednost financiranja ustvarja ugodne razmere za korupcijo, ki pogosto spremlja tuje financiranje in naložbe;
- BN. ker je Uredba (EU, Euratom) št. 1141/2014 z dne 22. oktobra 2014 o statutu in financiranju evropskih političnih strank in evropskih političnih fundacij⁽⁹⁾ v postopku revizije, katere namen je povečati preglednost pri financiranju političnih dejavnosti;
- BO. ker se je v zadnjih letih povečala vloga političnih fundacij, ki imajo večinoma pozitivno vlogo v politiki in pri krepitev demokracije, v nekaterih primerih pa lahko postanejo bolj nepredvidljivo sredstvo za zlonamerne oblike financiranja in posrednega vmešavanja;
- BP. ker se sodobne tehnologije in digitalna sredstva, kot so kripto valute, uporabljajo za prikrivanje nezakonitih finančnih transakcij političnim akterjem in strankam;

Kibernetska varnost in odpornost proti kibernetskim napadom

- BQ. ker se pogostost kibernetskih napadov in kibernetsko omogočenih incidentov, ki jih vodijo sovražni državni in nedržavni akterji, v zadnjih letih povečuje; ker je bilo ugotovljeno, da so več kibernetskih napadov, kot so svetovne kampanje harpuniranja elektronske pošte, usmerjene v strateške strukture za shranjevanje cepiva, ter kibernetski napadi na Evropsko agencijo za zdravila (EMA), norveški parlament in številčne druge, izvedle državne hekerske skupine, ki so večinoma povezane z rusko ali kitajsko vlado;
- BR. ker je Evropska unija zavezana uporabi veljavnega mednarodnega prava v kibernetskem prostoru, zlasti Ustanovne listine OZN; ker zlonamerni tuji akterji izkoriščajo pomanjkanje trdnega mednarodnega pravnega okvira na kibernetskem področju;
- BS. ker države članice tesneje sodelujejo na področju kibernetske obrambe v okviru stalnega strukturnega sodelovanja (PESCO), vključno z enotami za hitro odzivanje na kibernetske grožnje; ker je evropski program za razvoj obrambne industrije v svoje delovne programe vključil obveščevalne dejavnosti, varno komunikacijo in kibernetsko obrambo; ker je sedanja sposobnost spoprijemanja s kibernetskimi grožnjami omejena zaradi nezadostnih človeških in finančnih virov, na primer v kritičnih strukturah, kot so bolnice; ker se je EU zavezala, da bo vložila 1,6 milijarde EUR sredstev it programa za digitalno Evropo⁽¹⁰⁾ v odzivne zmogljivosti in uporabo orodij za kibernetsko varnost za javne uprave, podjetja in posameznike ter da bo razvila sodelovanje med javnim in zasebnim sektorjem;
- BT. ker postajajo vrzeli v zmogljivostih in strategijah EU na kibernetskem področju ter njihova razdrobljenost vse večji problem, kot je poudarilo Evropsko računsko sodišče⁽¹¹⁾; ker je zbirka orodij EU za kibernetsko diplomacijo, vzpostavljena maja 2019, pokazala dodano vrednost skupnega diplomatskega odziva EU na zlonamerne kibernetske dejavnosti; ker je Svet 30. julija 2020 prvič sklenil uvesti omejevalne ukrepe proti posameznikom, subjektom in organom, odgovornim za različne kibernetske napade ali vpletenim vanje;

⁽⁹⁾ UL L 317, 4.11.2014, str. 1.

⁽¹⁰⁾ <https://www.consilium.europa.eu/sl/policies/cybersecurity/>

⁽¹¹⁾ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/BRP_CYBERSECURITY/BRP_CYBERSECURITY_SL.pdf

sreda 9. marca 2022

- BU. ker tuji državni akterji uporabljajo množične in nezakonite programe nadzora, kot je Pegasus, za novinarje, aktiviste za človekove pravice, akademike, vladne uradnike in politike, vključno z evropskimi državnimi voditelji; ker so tudi države članice za nadzor uporabljale vohunsko programsko opremo;

Zaščita držav članic, institucij, agencij, delegacij in misij EU

- BV. ker zlonamerni tuji akterji, ki želijo razdvojiti EU, vse pogosteje napadajo z izkoriščanjem decentraliziranega in večnacionalnega značaja institucij EU, tudi njenih misij in operacij; ker obstaja splošno pomanjkanje varnostne kulture v institucijah EU, čeprav so očitne tarče; ker se Parlament kot demokratično izvoljena institucija EU srečuje s posebnimi izzivi; ker se je v več primerih izkazalo, da so institucije EU ranljive za vtihotapljanje tujih agentov; ker bi bilo treba zagotoviti varnost osebja EU;
- BW. ker je treba prednostno vzpostaviti odločne in skladne postopke kriznega upravljanja; ker bi bilo treba ponuditi dodatno usposabljanje, da bi izboljšali pripravljenost osebja;
- BX. ker je bilo več institucij EU nedavno tarča kibernetičnih napadov, kar dokazuje, da je potrebno tesno medinstitucionalno sodelovanje pri odkrivanju, spremljanju in izmenjavi informacij med kibernetičnimi napadi in/ali z namenom preprečevanja napadov, tudi na misijah in operacijah skupne varnostne in obrambne politike (SVOP); ker bi morale EU in države članice redno organizirati skupne vaje, da bi opredelile šibke točke in sprejele potrebne ukrepe;

Vmešavanje globalnih akterjev prek zajemanja elit, nacionalnih diaspor, univerz in kulturnih dogodkov

- BY. ker državna ali zasebna podjetja pod nadzorom tujih avtoritarnih držav zaposlijo ali kooptirajo številne politike, tudi nekdanje evropske politike in javne uslužbence na visoki ravni, v zameno za njihovo znanje v škodo interesom državljanov EU in njenih držav članic;
- BZ. ker sta na področju zajema in kooptacije elit zlasti dejavne nekatere državi, zlasti Rusija in Kitajska, pa tudi Saudska Arabija in druge Zalivske države, s primeri, kot so nekdanji nemški kancler Gerhard Schröder in nekdanji finski predsednik vlade Paavo Lipponen, ki sta se pridružila družbi Gazprom, da bi pospešila postopek prijave za Severni tok 1 in 2, nekdanja avstrijska ministrica za zunanje zadeve Karin Kneissl, ki je bila imenovana za članico upravnega odbora družbe Rosneft Lipponen, nekdanji francoski predsednik vlade François Fillon, ki je bil imenovan za člana odbora družbe Zaroubejneft, nekdanji francoski predsednik vlad, Jean-Pierre Raffarin, ki se je aktivno zavzemal za interese Kitajske v Franciji, ter nekdanji češki komisar Štefan Füle, ki je delal za kitajski konglomerat CEFC China Energy, nekdanji predsednik finske vlade Esko Aho, ki je zdaj član upravnega odbora kremeljske banke Sberbank, nekdanji francoski minister za odnose s parlamentom Jean-Marie Le Guen, ki je član upravnega odbora družbe Huawei France, in Yves Leterme, nekdanji predsednik belgijske vlade, sopredsednik kitajskega investicijskega sklada ToJoy, in številni drugi politiki in uradniki na visoki ravni, ki so sprejeli podobne vloge;
- CA. ker je mogoče strategije ekonomskega lobiranja kombinirati s cilji tujega vmešavanja; ker imajo po poročilu OECD o lobiranju v 21. stoletju ⁽¹²⁾ le ZDA, Avstralija in Kanada predpise, ki urejajo tuji vpliv; ker je pravno zavezujočih pravil občutno premalo, izvajanje registra lobistov EU pa je precej pomanjkljivo, kar onemogoča sledenje lobiranju, ki izhaja iz držav zunaj EU; ker zdaj ni mogoče spremljati lobističnih prizadevanj v državah članicah, ki prek Evropskega sveta vplivajo na zakonodajo in zunanjo politiko; ker se pravila o lobiranju v EU osredotočajo predvsem na osebne stike in ne upoštevajo celotnega ekosistema različnih vrst lobiranja, ki obstaja v Bruslju; ker države, kot so Kitajska in Rusija, pa tudi Katar, Združeni arabski emirati in Turčija, veliko vlagajo v lobistična prizadevanja v Bruslju;

⁽¹²⁾ Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj, *Lobbying in the 21st Century: Transparency, Integrity and Access*, 2021, OECD Publishing, Pariz, na voljo na: <https://doi.org/10.1787/c6d8eff8-en>

sreda 9. marca 2022

- CB. ker so poskusi instrumentalizacije ranljivih skupin, tudi nacionalnih manjšin in diaspore, ki živi na ozemlju EU, pomemben element tujih strategij vmešavanja;
- CC. ker različni državni akterji, kot so ruska, kitajska in v manjši meri turška vlada, poskušajo povečati svoj vpliv prek ustanavljanja in uporabe kulturnih, izobraževalnih (npr. z nepovratnimi sredstvi in štipendijami) in verskih inštitutov v državah članicah v okviru strateških prizadevanj za destabilizacijo evropske demokracije in razširitev nadzora nad Vzhodno in Srednjo Evropo; ker je Rusija domnevno težke razmere svoje narodne manjšine v preteklosti uporabljala kot izgovor za neposredno vmešavanje v tretje države;
- CD. ker obstajajo dokazi o ruskem vmešavanju in manipulaciji s spletnimi informacijami v številnih liberalnih demokracijah po svetu, med drugim tudi pri referendumu o izstopu Združenega kraljestva iz EU in predsedniških volitvah v Franciji in ZDA, ter o praktični podpori skrajnim, populističnim in protievropskim strankam in določenim drugim strankam vsej Evropi, med drugim Franciji, Nemčiji, Italiji in Avstriji; ker je potrebno več podpore za raziskave in izobraževanje, da bi lahko razumeli točen vpliv tujega vmešavanja na posamezne dogodke, kot sta bila izstop Združenega kraljestva iz EU in izvolitev predsednika Trumpa leta 2016;
- CE. ker ruski mreži Sputnik in RT, ki ju nadzoruje država, sedež pa imata na Zahodu, skupaj z zahodnimi mediji, ki so v celoti ali delno v lasti ruskih in kitajskih pravnih in fizičnih oseb, dejavno sodelujeta pri dejavnostih dezinformiranja, uperjenih proti liberalnim demokracijam; ker se Rusija zateka k zgodovinskemu revizionizmu, da bi preoblikovala zgodovino sovjetskih zločinov in promovirala sovjetsko nostalgijo med zanj dovezetnim prebivalstvom v Srednji in Vzhodni Evropi; ker nacionalne radiodifuzijske hiše v Srednji in Vzhodni Evropi težko tekmujejo s televizijskimi vsebinami v ruskem jeziku, ki jih financira ruska vlada; ker obstaja tveganje neuravnoveženega sodelovanja med kitajskimi in tujimi mediji, ob upoštevanju dejstva, da so kitajski mediji glas kitajske komunistične partije doma in v tujini;
- CF. ker je bilo po svetu odprtih več kot 500 Konfucijevih centrov, od tega približno 200 v Evropi, Kitajska pa uporablja Konfucijeve inštitute in Konfucijeve učilnice kot orodje za vmešavanje v EU; ker je akademska svoboda v Konfucijevih inštitutih močno omejena; ker so univerze ali izobraževalni programi, kot je univerza Fudan v Budimpešti, cilj obsežnega financiranja iz tujine, zlasti iz Kitajske ali Katarja;
- CG. ker EU še nima potrebnih orodij za obravnavanje zajemanja elit in preprečevanje vzpostavljanja kanalov vpliva, tudi v institucijah EU; ker so zmogljivosti za poznavanje razmer in protiobveščevalni instrumenti na ravni EU še vedno omejeni, pri čemer je veliko odvisno od pripravljenosti nacionalnih akterjev, da si izmenjujejo informacije;

Odvračanje, pripisovanje odgovornosti in kolektivni protiukrepi, vključno s sankcijami

- CH. ker EU in njene države članice trenutno nimajo posebnega režima sankcij v zvezi s tujim vmešavanjem in dezinformacijskimi kampanjami, ki jih izvajajo tuji državni akterji, zato lahko ti akterji varno predpostavljajo, da njihove kampanje za destabilizacijo proti EU ne bodo imele posledic;
- CI. ker je zagotavljanje jasnega pripisovanja odgovornosti za dezinformacije in propagandne napade, vključno z javno poimensko navedbo storilcev, njihovih sponzorjev in ciljev, ki jih želijo doseči, ter merjenje učinkov teh napadov na ciljno občinstvo prvi korak za učinkovito obrambo pred takšnimi dejanji;
- CJ. ker bi morala EU okrepiti svoja odvrtilna orodja, pa tudi orodja za pripisovanje odgovornosti za te napade in kategorizacijo narave napadov glede na to, ali so v nasprotju z mednarodnim pravom, da bi se vzpostavil učinkovit sistem sankcij, tako da bi morali zlonamerni tuji akterji plačati za svoje odločitve in nositi posledice; ker osredotočanje na posameznike morda ne bo zadostovalo; ker bi lahko z drugimi orodji, kot so trgovinski ukrepi, zaščitili evropske demokratične procese pred državnimi hibridnimi napadi; ker je treba odvrtilne ukrepe izvajati pregledno z vsemi ustreznimi jamstvi; ker so hibridni napadi umerjeni tako, da namerno ne dosegajo praga iz člena 42(7) Pogodbe o Evropski uniji (PEU) in člena 5 Severnoatlantske pogodbe;

sreda 9. marca 2022

Globalno sodelovanje in multilateralizem

- CK. ker zlonamerna dejanja tujih državnih in nedržavnih akterjev vplivajo na številne partnerske demokratične države po svetu; ker so demokratični zavezniki odvisni od združevanja sil, da bi zagotovili skupni odziv;
- CL. ker so države pristopnice k EU na Zahodnem Balkanu še posebej tarča napadov Rusije, Kitajske in Turčije v obliki tujega vmešavanja in dezinformacijskih kampanj, kot so bile ruske kampanje vmešavanja med postopkom ratifikacije Prespanskega sporazuma v Severni Makedoniji; ker sta Kitajska in Rusija pandemijo covid-19 dodatno izkoristili za destabilizacijo držav Zahodnega Balkana in diskreditacijo EU; ker naj bi se države kandidatke in potencialne kandidatke pridružile pobudam EU za boj proti tujemu vmešavanju;
- CM. ker podobno misleči partnerji in zavezniki še vedno nimajo skupnega razumevanja in skupnih opredelitev v zvezi z naravo teh groženj; ker generalni sekretar OZN poziva k oblikovanju svetovnega kodeksa ravnanja, ki bi spodbujal integriteto pri javnem obveščanju; ker je sedanja konferenca o prihodnosti Evrope pomembna platforma za razprave o boju proti tujemu vmešavanju in širjenju dezinformacij;
- CN. ker sta potrebna globalno večstransko sodelovanje in podpora med podobno mislečimi partnerji v boju proti tujemu zlonamernemu vmešavanju; ker so druge demokracije razvile napredne veščine in strategije, na primer Avstralija ali Tajvan; ker je Tajvan v ospredju boja proti manipulaciji informacijami, predvsem s Kitajske; ker uspeh tajvanskega sistema temelji na sodelovanju med vsemi vejami vlade, pa tudi z neodvisnimi nevladnimi organizacijami, specializiranimi za preverjanje dejstev in medijsko pismenost, pa tudi s platformami družbenih medijev, kot je Facebook, ter na spodbujanju medijske pismenosti za vse generacije, razkrivanju dezinformacij in omejevanju širjenja manipulativnih sporočil; ker je posebni odbor INGE opravil tridnevno uradno misijo na Tajvan, kjer je razpravljal o dezinformacijah in tujih volilnih posegih;

Potreba po usklajeni strategiji EU proti tujemu vmešavanju

- je globoko zaskrbljen zaradi vse pogostejših in vse bolj izpopolnjenih poskusov tujega vmešavanja in manipulacije z informacijami, ki jih večinoma vodita Rusija in Kitajska, usmerjeni pa so v vse dele demokratičnega delovanja Evropske unije in njenih držav članic;
- pozdravlja napoved predsednice Komisije z dne 27. februarja 2022 o vseevropski prepovedi ruskih propagandnih hiš, kot so Sputnik TV, RT (prej znana kot Russia Today) in drugih ruskih dezinformacijskih organov, katerih edini cilj je oslabiti in razdeliti javno mnenje EU in nosilce odločanja v EU; poziva k dodatnim ukrepom v zvezi s tem;
- poziva Komisijo, naj predlaga večplastno, usklajeno in medsektorsko strategijo, sozakonodajalca in države članice pa naj jo podprejo, pa tudi ustrezna finančna sredstva, s katerimi bi EU in njenim državam članicam zagotovili ustrezne napovedi, politike za odpornost in odvrtačilna orodja, da bi se lahko spopadle z vsemi hibridnimi grožnjami in napadi, ki jih izvajajo tuji državni in nedržavni akterji; meni, da bi morala ta strategija temeljiti na naslednjih elementih:
 - skupnih terminologijah in opredelitvah, enotni metodologiji, ocenah in naknadnih ocenah učinka že sprejete zakonodaje, skupnem obveščevalnem sistemu ter razumevanju, spremljanju, vključno z zgodnjim opozarjanjem, in situacijskem zavedanju teh vprašanjih;
 - konkretnih politikah, ki omogočajo krepitev odpornosti med državljani EU v skladu z demokratičnimi vrednotami, tudi s podporo civilni družbi;
 - ustreznih zmogljivostih za odzivanje na motnje in za obrambo;
 - diplomatskih in odvrtačilnih odzivih, vključno z naborom orodij EU za boj proti tujemu vmešavanju in operacijam vplivanja, tudi s hibridnimi operacijami, z ustreznimi ukrepi, npr. pripisovanjem odgovornosti in imenovanjem storilcev, sankcijami in protiukrepi, ter globalnimi partnerstvi za izmenjavo praks in spodbujanje mednarodnih norm odgovornega ravnanja države;
- poudarja, da morajo biti vsi ukrepi za preprečevanje, odkrivanje, pripisovanje odgovornosti, proti-ukrepanje in boj proti tujemu vmešavanju zasnovani tako, da zagotavljajo in spodbujajo temeljne pravice, vključno z možnostjo varnega, anonimnega in necenzuriranega komuniciranja državljanov EU brez neupravičenega vmešavanja tujih akterjev;

sreda 9. marca 2022

5. meni, da bi morala ta strategija temeljiti na pristopu, ki temelji na tveganju, celotni družbi in celotni vladi, ter zajemati zlasti naslednja področja:

- (a) krepitev odpornosti EU s situacijskim zavedanjem, medijsko in informacijsko pismenostjo, pluralnostjo medijev, neodvisnim novinarstvom ter izobraževanjem,
- (b) tuje vmešavanje prek spletnih platform;
- (c) kritična infrastruktura in strateški sektorji;
- (d) tuje vmešavanje med volilnimi procesi;
- (e) prikrito financiranje političnih dejavnosti s strani tujih akterjev in donatorjev;
- (f) kibernetška varnost in odpornost proti kibernetškim napadom;
- (g) zaščita držav članic, institucij, agencij, delegacij in misij EU;
- (h) vmešavanje globalnih akterjev prek zajemanja elit, nacionalnih diaspor, univerz in kulturnih dogodkov;
- (i) odvratanje, pripisovanje odgovornosti in kolektivni protiukrepi, vključno s sankcijami;
- (j) globalno sodelovanje in multilateralizem;

6. zlasti poziva EU in države članice, naj povečajo vire in sredstva, dodeljena organom in organizacijam po vsej Evropi, kot so možganski trusti in preverjevalci dejstev, ki so zadolženi za spremljanje in ozaveščanje o resnosti groženj, vključno z dezinformacijami, poudarja ključno vlogo, ki jo ima EU v širšem strateškem smislu; poziva EU in njene države članice, naj okrepijo zmogljivosti predvidevanja in interoperabilnosti, da bi zagotovili trdno pripravljenost za napovedovanje, preprečevanje in blaženje tuje manipulacije z informacijami in vmešavanja, okrepijo zaščito njihovih strateških interesov in infrastrukture ter naj se vključijo v večstransko sodelovanje in usklajevanje, da bi dosegli skupno razumevanje tega vprašanja v ustreznih mednarodnih forumih; poziva Svet za zunanje zadeve, naj redno razpravlja o vprašanjih tujega vmešavanja;

7. je zaskrbljen zaradi izjemno slabe ozaveščenosti, tudi med širšo javnostjo in vladnimi uradniki, o resnosti trenutnih groženj, ki jih povzročajo tuji avtoritarni režimi in drugi zlonamerni akterji ter so usmerjene proti vsem slojem in sektorjem evropske družbe, njihov namen pa je spodkopavanje temeljnih pravic in legitimnosti javnih organov, poglobljanje politične in družbene razdrobljenosti, v nekaterih primerih pa celo življenjsko ogrožajo državljane EU;

8. je zaskrbljen zaradi pomanjkanja norm ter ustreznih in zadostnih ukrepov za pripisovanje odgovornosti in odzivanje na dejanja tujih akterjev, zaradi česar za zlonamerne akterje obstaja privlačna računica nizkih stroškov, majhnega tveganja in velikih koristi, saj je tveganje, da jih bodo zaradi njihovih dejanj doleteli povračilni ukrepi, zdaj zelo majhno;

9. poziva Komisijo, naj v predhodno oceno učinka, ki se izvede pred predložitvijo novih predlogov, kjer je to ustrezno, vključni vidiki tuje manipulacije z informacijami in vmešavanja za vključitev boja proti tujemu vmešavanju in manipulacije z informacijami v oblikovanje politike EU; predlaga, naj Evropska služba za zunanje delovanje in Komisija izvajata redne preglede odpornosti, da bi ocenili razvoj groženj ter njihov vpliv na veljavno zakonodajo in politike;

10. poziva Komisijo, naj analizira nedavno vzpostavljene nacionalne institucije, kot so avstralski nacionalni koordinator za boj proti tujemu vmešavanju, finski varnostni odbor, ki pomaga vladi in ministrstvu, švedska agencija za civilno zaščito, nova agencija za psihološko obrambo in nacionalni kitajski center ter nova francoska nacionalna agencija Viginum, litovski nacionalni center za kibernetško varnost in tajvanska medagencijska projektna skupina za usklajevanje glede dezinformacij, da bi ugotovila, katere dobre prakse bi bilo mogoče izvajati na ravni EU; poziva Komisijo, naj podpira izmenjavo informacij in dobrih praks med državami članicami v zvezi s tem; poudarja pomen proaktivnega pristopa in instrumentov, vključno s strateškim komuniciranjem kot osrednjo dejavnostjo za izvajanje politik EU in držav članic z besedami in dejanji; poziva Komisijo, naj zagotovi ustrezno podatkovno znanstveno usposabljanje in znotraj Komisije ustanovi enoten organ za spremljanje manipulacije z informacijami;

sreda 9. marca 2022

11. je zaskrbljen zaradi številnih vrzeli in šibkih točk v veljavni zakonodaji in politikah na ravni EU in nacionalni ravni, katerih namen je odkrivanje in preprečevanje tujega vmešavanja ter boj proti njemu;

12. ugotavlja, da EU financira številne dolgoročne projekte in programe, ki se osredotočajo na boj proti dezinformacijam na tehnološki, pravni, psihološki in informacijski ravni; poziva Komisijo, naj oceni učinek teh projektov in programov ter njihovo uporabnost;

13. poziva Komisijo, naj ustanovi projektno skupino za pregled obstoječe zakonodaje in politik pod vodstvom podpredsednice Komisije za vrednote in preglednost Věre Jourove, da bi odkrili vrzeli, ki bi jih lahko izkoristili zlonamerni akterji, in hitro predlaga načine za odpravo teh vrzeli; poudarja, da bi morala ta struktura sodelovati z drugimi institucijami EU in državami članicami na nacionalni, regionalni in lokalni ravni ter olajšati izmenjavo dobrih praks; poziva Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje, naj razmisli o ustanovitvi neodvisnega evropskega centra za spremljanje groženj vmešavanja in celovitost informacij z zadostnimi viri, ki bi moral opredeliti, analizirati in dokumentirati operacije manipulacij z informacijami in grožnje vmešavanja v EU kot celoto, izboljšati situacijsko zavedanje, razviti specializirano vozlišče znanja s tem, da postane platforma za usklajevanje s civilno družbo, poslovnim sektorjem, institucijami EU in nacionalnimi institucijami ter ozaveščati javnost, med drugim z rednimi poročili o sistemskih grožnjah; poudarja, da bi okvirna ustanovitev novega neodvisnega evropskega centra za spremljanje groženj vmešavanja in celovitost informacij, ki bi imel dovolj virov, pojasnila in okrepila vlogo oddelka StratCom ESZD in njegovih projektih skupin kot strateškega organa diplomatske službe EU in preprečila prekrivanje dejavnosti; poudarja, da bi moral biti mandat oddelka StratCom ESZD osredotočen na strateški razvoj zunanjih politik za preprečevanje obstoječih in novih skupnih groženj ter na krepitev sodelovanja z mednarodnimi partnerji na tem področju; opozarja, da bi si lahko oddelek StratCom ESZD prizadeval za to v tesnem sodelovanju z novim evropskim centrom za spremljanje groženj vmešavanja in celovitost informacij in novo projektno skupino Komisije;

14. poziva institucije EU in države članice, naj civilni družbi omogočijo, da bo imela dejavno vlogo v boju proti temu tujemu vmešavanju; poziva vse ravni in sektorje evropske družbe, naj vzpostavijo sisteme, ki bodo organizacijam in državljanom omogočili večjo odpornost na tuje vmešavanje, pravočasno odkrivanje napadov in čim učinkovitejši boj proti napadom, vključno z učinkovitim izobraževanjem in ozaveščanjem v okviru EU o temeljnih pravicah in na pregleden in demokratičen način; v zvezi s tem opozarja na tajvanske primere dobre prakse in pristop celotne družbe; poziva nosilce odločanja, naj civilni družbi zagotovijo ustrezna orodja in namenska sredstva za preučevanje in razkrivanje tujega vpliva ter boj proti njemu;

Krepitev odpornosti EU s situacijskim zavedanjem, medijsko pismenostjo in izobraževanjem

15. poudarja, da institucije EU in države članice potrebujejo zanesljive, trdne in medsebojno povezane sisteme za odkrivanje, analiziranje in evidentiranje primere, ko se tuji državni in nedrjavni akterji poskušajo vmešavati v demokratične procese, ter za sledenje takim dogodkom, da bi oblikovale situacijsko zavedanje in jasno razumele, katere oblike ravnanja morajo EU in njene države članice odvracati in obravnavati; poziva k rednim sociološkim raziskavam in anketam, da bi spremljali odpornost in medijsko pismenost ter razumeli podporo javnosti in dojetanje najpogostejših dezinformacijskih diskurzov;

16. poudarja, da je prav tako pomembno, da spoznanja, pridobljena s to analizo, ne ostanejo znotraj skupin strokovnjakov za tuje vmešavanje, temveč se karseda odprto delijo s širšo javnostjo, zlasti z osebami, ki opravljajo občutljive funkcije, da bi se vsi zavedali vzorcev groženj in bi se lahko izognili tveganjem;

17. poudarja, da je treba razviti skupno metodologijo za situacijsko zavedanje, zgodnje opozarjanje in ocenjevanje ogroženosti, sistematično zbiranje dokazov in pravočasno odkrivanje manipulacij z informacijskim okoljem ter oblikovati standarde za tehnično določanje odgovornosti, na primer v zvezi s pristnostjo vsebine, da se zagotovi učinkovit odziv;

18. poudarja, da mora EU v sodelovanju z državami članicami in z večstranskim delovanjem v ustreznih mednarodnih forumih oblikovati konceptualno opredelitev groženj vmešavanja, s katerimi se spopada EU; poudarja, da mora ta opredelitev odražati taktiko, tehnike, postopke in orodja, ki opisujejo vzorce obnašanja državnih in nedravnih akterjev groženj, ki smo jim priča danes; poziva Komisijo, naj vključi Agencijo EU za temeljne pravice, da se zagotovi, da v konceptualnih opredelitvah ni diskriminatornih ali nepravičnih konceptov ali pristranskosti;

sreda 9. marca 2022

19. poudarja, da sta javna diplomacija in strateško komuniciranje bistvena dejavnika zunanjih odnosov EU in zaščite njenih demokratičnih vrednot; poziva institucije EU, naj še naprej razvijajo in spodbujajo pomembno delo oddelka StratCom Evropske službe za zunanje delovanje (ESZD), skupaj z njenimi projektnimi skupinami, Obveščevalnim in situacijskim centrom EU (EU INTCEN) in hibridno fuzijsko celico, obveščevalnim direktoratom vojaškega štaba EU, sistemom hitrega obveščanja, ustaljenim sodelovanjem na upravni ravni med ESZD, Komisijo in Parlamentom, mrežo Komisije za boj proti dezinformacijam, upravno delovno skupino Parlamenta za boj proti dezinformacijam ter stalnim sodelovanjem z Natom, G7, civilno družbo in zasebnim sektorjem, kadar gre za sodelovanje na področju obveščevalnih dejavnosti, analizo, izmenjavo informacij ter ozaveščanje o tuji manipulaciji z informacijami in vmešavanju; pozdravlja posebno poročilo Evropskega računskega sodišča 09/2021 z naslovom Dezinformacije, ki vplivajo na EU, se obravnavajo, vendar problem še ni rešen; poziva ESZD in Komisijo, naj objavita natančni časovni načrt za izvajanje priporočil Računskega sodišča;

20. poudarja, da je treba povečati in okrepiti prizadevanja za stalno spremljanje precej pred volitvami, referendumi ali drugimi pomembnimi političnimi procesi po vsej Evropi;

21. poziva države članice, naj te vire v celoti izkoristijo z izmenjavo ustreznih obveščevalnih podatkov s centrom EU INTCEN in dejavnejšim sodelovanjem v sistemu hitrega obveščanja; meni, da je treba še bolj okrepiti sodelovanje na področju analiz in obveščanja v EU in z zvezo Nato ter zagotoviti, da bo to sodelovanje bolj pregledno in demokratično odgovorno, tudi tako, da se informacije delijo s Parlamentom;

22. pozdravlja zamisel predsednice Komisije Ursule von der Leyen o ustanovitvi skupnega centra za situacijsko zavedanje, da bi izboljšali strateško predvidevanje in odprto strateško avtonomijo EU, pri čemer pričakuje dodatna pojasnila o njegovem ustroju in poslanstvu; poudarja, da bi bilo za takšen center potrebno dejavno sodelovanje s službami Komisije, ESZD, Sveta, Parlamenta in nacionalnih organov; vendar ponovno poudarja, da se je treba izogibati podvajanju dela in prekrivanju z obstoječimi strukturami EU;

23. opozarja, da je treba ESZD opremiti z okrepljenim in jasno opredeljenim mandatom in ustreznimi viri za strateško komuniciranje, projektne skupine in oddelek za analizo informacij, za spremljanje in obravnavanje manipulacije z informacijami in vmešavanja poleg zunanjih virov, ki jih trenutno pokrivajo tri projektne skupine, in sicer si je treba prizadevati za pokrivanje širšega geografskega območja z uporabo pristopa, ki bo temeljil na tveganju; nujno poziva ESZD, naj vzpostavi ustrezne zmogljivosti, da bi obravnavala manipulacijo z informacijami in vmešavanje s strani Kitajske, zlasti z ustanovitvijo posebne skupine za Daljni vzhod; nadalje poudarja, da je treba znatno okrepiti strokovno znanje in jezikovne zmogljivosti v zvezi s Kitajsko in drugimi strateško pomembnimi regijami, tako v ESZD kot v državah članicah in institucijah EU na splošno, ter izkoristiti obveščevalne podatke iz javnih virov, ki se premalo uporabljajo;

24. poudarja, da so razširjeni, konkurenčni in pluralni mediji, neodvisni novinarji, preverjevalci dejstev in raziskovalci ter močni javni mediji pomembni za živahno in svobodno demokratično razpravo; pozdravlja pobude za povezovanje, usposabljanje in zagotavljanje drugih oblik podpore za neodvisne novinarje, preverjevalce dejstev in raziskovalce po vsej Evropi, zlasti v najbolj ogroženih regijah, kot sta evropska opazovalnica za digitalne medije in evropska ustanova za demokracijo; globoko obžaluje, da evropska opazovalnica za digitalne medije ne zajema baltskih držav; pozdravlja tudi pobude za oblikovanje novinarskih kazalnikov in kazalnikov za preverjanje verodostojnosti, ki jih je enostavno prepoznati, kot so tiste, ki so jih sprožili Novinarji brez meja; poziva Komisijo, naj nasprotuje monopolnemu lastništvu množičnih medijev;

25. izreka pohvalo nepogrešljivim raziskavam ter številnim ustvarjalnim in uspešnim pobudam za medijsko in digitalno pismenost ter ozaveščanje, ki jih izvajajo posamezniki, šole, univerze, medijske organizacije, javne ustanove in organizacije civilne družbe;

26. poziva EU in države članice, naj javne vire financiranja EU namenijo neodvisnim preverjevalcem dejstev, raziskovalcem, kakovostnim in raziskovalnim medijem in novinarjem ter nevladnim organizacijam, ki raziskujejo in preiskujejo manipulacijo z informacijami in vmešavanje, spodbujanju medijske, digitalne in informacijske pismenosti in drugim sredstvom za povečanje vloge državljanov, ter raziskujejo, kako smiselno meriti učinkovitost usposabljanja na področju medijske, digitalne in informacijske pismenosti, ozaveščanja, razkrivanja in strateškega komuniciranja;

27. poziva h krepitevi profesionalnih in pluralnih medijev, pri čemer je treba urednikom zagotoviti pravično plačilo za uporabo njihovih vsebin na internetu; poudarja, da več držav po svetu sprejema ukrepe za zagotovitev, da imajo mediji ustrezna finančna sredstva; ponovno poziva k vzpostavitvi stalnega sklada EU za novičarske medije in v zvezi s tem

sreda 9. marca 2022

pozdravlja pobudo „News initiative“ (pobuda za novice), vključno z novimi možnostmi financiranja za medijski sektor ter medijsko in informacijsko pismenostjo v programu Ustvarjalna Evropa za obdobje 2021–2027; vendar opozarja, da lahko tokovi financiranja ustvarijo odvisnost ali vplivajo na neodvisnost medijev; v zvezi s tem poudarja pomen preglednosti financiranja medijev; meni, da je za zaščito pluralnosti medijev potrebno javno razkritje informacij o tem, kdo ima v lasti ali nadzoruje medije, jim namenja donacije in daje na voljo vsebine in kdo plačuje za novinarske vsebine;

28. poudarja, da je treba javnosti omogočiti dostop do združenih analiz, poročil o incidentih in ocen javnih groženj, ki temeljijo na obveščevalnih podatkih, v zvezi z manipulacijo z informacijami in vmešavanjem; zato predlaga vzpostavitev vseevropske podatkovne zbirke o primerih tujega vmešavanja, o katerih poročajo organi EU in držav članic; poudarja, da bi se lahko informacije o teh dogodkih po potrebi delile z organizacijami civilne družbe in javnostjo v vseh jezikih EU;

29. poziva vse države članice, naj v svoje učne načrte vključijo medijsko in digitalno pismenost ter izobraževanje o demokraciji, temeljnih pravicah, novejši zgodovini, svetovnih zadevah, kritičnem razmišljanju in udeležbi javnosti od zgodnjih let do izobraževanja odraslih, vključno z usposabljanjem učiteljev in raziskovalcev; poziva Komisijo in države članice, naj povečajo podporo zgodovinskemu izobraževanju in raziskavam o tem, kako sta tuje vmešavanje in pretekli totalitarizem vplivala na družbo na splošno, natančneje pa na velike demokratične dogodke;

30. poziva institucije EU in države članice, naj na vseh ravneh upravljanja opredelijo sektorje, v katerih obstaja tveganje poskusov vmešavanja, ter zagotovijo redna usposabljanja in vaje za osebje, ki dela v teh sektorjih, v zvezi z odkrivanjem in preprečevanjem poskusov vmešavanja, ter poudarja, da bi bilo pri teh prizadevanjih koristno uporabljati standardizirano obliko, ki bi jo določila EU; priporoča, naj se vsem javnim uslužbencem zagotovijo tudi celoviti moduli usposabljanja; v zvezi s tem pozdravlja usposabljanje, ki ga je poslancem in uslužbencem ponudila uprava Parlamenta; priporoča, naj se to usposabljanje še naprej razvija;

31. poudarja, da je treba povečati zavest o tujem vmešavanju na vseh ravneh družbe; pozdravlja pobude ESZD, Komisije in uprave Parlamenta, kot so usposabljanje in dogodki za ozaveščanje novinarjev, učiteljev, vplivnežev, študentov, starejših občanov in obiskovalcev, tako na spletu kot zunaj njega, v Bruslju in drugih državah članicah, ter priporoča, naj se še naprej razvijajo;

32. poziva države članice, upravo EU in organizacije civilne družbe, naj si izmenjujejo dobre prakse za usposabljanje na področju medijske in informacijske pismenosti in ozaveščanje, kot zahteva direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah⁽¹³⁾; poziva Komisijo, naj te izmenjave organizira v sodelovanju s strokovno skupino za medijsko pismenost; poudarja, da morajo države članice hitro in pravilno izvajati revidirano direktivo;

33. poziva institucije EU, naj pripravijo etični kodeks, ki bo javne organe in politične predstavnike usmerjal pri uporabi platform in omrežij družbenih medijev; meni, da je treba spodbujati odgovorno uporabo tovrstnih platform in omrežij v boju proti manipulacijam in dezinformacijam, ki izvirajo iz javne sfere;

34. poziva EU in njene države članice, naj izvajajo prilagojene programe ozaveščanja ter medijske in informacijske pismenosti, tudi za diaspore in manjšine, ter poziva Komisijo, naj vzpostavi sistem za enostavno izmenjavo gradiva v manjšinskih jezikih, da bi zmanjšali stroške prevajanja in dosegli čim več ljudi; poziva regije in občine, naj prevzamejo vodilno vlogo, saj je pomembno doseči podeželska območja in vse demografske skupine;

35. poudarja, da je bistveni odziv na poskuse tujega vmešavanja zaščita glavnih ciljnih skupin, proti katerim je vmešavanje usmerjeno; poudarja, da je treba z usklajenim pravnim okvirom EU sprejeti ciljno usmerjene ukrepe proti širjenju dezinformacij in sovražnega govora o vprašanih, povezanih s spolom, osebami LGBTQ+, manjšinami in begunci; poziva Komisijo, naj oblikuje in izvaja strategije za oviranje financiranja posameznikov in skupin, ki dejavno širijo manipulirane informacije ali pri njih sodelujejo, tarča pa so pogosto zgoraj omenjene skupine in teme, z namenom družbenega razdvajanja; poziva k pozitivnim komunikacijskim kampanjam o teh vprašanih in poudarja potrebo po usposabljanju, ki bo upoštevalo vidik spola;

⁽¹³⁾ Direktiva 2010/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2010 o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev (UL L 95, 15.4.2010, str. 1).

sreda 9. marca 2022

36. priznava, da se dezinformacijski napadi in kampanje na podlagi spola pogosto uporabljajo kot del širše politične strategije za spodkopavanje enakopravne udeležbe v demokratičnih procesih, zlasti žensk in oseb LGBTIQ; poudarja, da dezinformacije o osebah LGBTIQ+ spodbujajo sovraštvo na spletu in zunaj njega ter ogrožajo življenja; poziva, naj se raziskave o dezinformacijah na spletu izvajajo s presečnimi vidiki in naj se nadzirajo spremembe, ki jih spletne platforme uvajajo v odziv na dezinformacijske kampanje na podlagi spola na spletu; poziva, naj se z vzpostavitvijo sistemov zgodnjega opozarjanja, prek katerih bi bilo mogoče prijaviti dezinformacijske kampanje na podlagi spola in jih prepoznati, več pozornosti nameni dezinformacijam na podlagi spola;

37. poziva Komisijo, naj pripravi krovno strategijo za medijsko in informacijsko pismenost s posebnim poudarkom na boju proti manipulaciji z informacijami;

38. pozdravlja ustanovitev strokovne skupine za boj proti dezinformacijam ter spodbujanje digitalne pismenosti z izobraževanjem in usposabljanjem, ki se bo med drugim osredotočala na kritično razmišljanje, usposabljanje učiteljev, prizadevanja za predhodno in naknadno razkrivanje in preverjanje dejstev ter vključevanje učencev; poziva Komisijo, naj deli rezultate dela te strokovne skupine in izvaja njene sklepe;

39. poudarja pomen strateškega komuniciranja za boj proti najpogostejšim oblikam diskurza proti demokraciji; poziva k izboljšanju strateškega komuniciranja EU za povečanje njegovega dosega med državljani in v tujini; poudarja, da morajo vse demokratične organizacije braniti demokracijo in spoštovati pravno državo ter imeti skupno odgovornost za sodelovanje z državljani, pri čemer naj uporabljajo njihove zelene jezike in platforme;

40. poziva države članice, naj zagotovijo učinkovite kampanje obveščanja javnosti v zvezi s pandemijo covid-19, da se bodo razširjale točne in pravočasne informacije za preprečevanje napačnih informacij, zlasti v zvezi s cepivi;

41. je močno zaskrbljen zaradi širjenja tuje državne propagande, ki izvira predvsem iz Moskve in Pekinga, pa tudi iz Ankare, in je prevedena v lokalne jezike, na primer v medijskih vsebinah, ki jih sponzorirajo televizijski mreži RT in TRT World, agencije Sputnik, Anadolu in Xinhua, televizijski program CCTV, časopis Global Times ali kitajska komunistična partija, in so prikazane kot novinarstvo ter se razširjajo prek časopisov; meni, da takšnih kanalov ni mogoče šteti za prave medije in zato ne bi smeli uživati pravic in zaščite demokratičnih medijev; je enako zaskrbljen zaradi širjenja tega diskurza v resnične novinarske izdelke; poudarja, da je potrebno ozaveščanje o ruskih in kitajskih dezinformacijskih kampanjah, katerih cilj je vzbuditi dvom v demokratične vrednote in razdvojiti EU, saj so te glavni vir dezinformacij v Evropi; poziva Komisijo, naj začne študijo o minimalnih standardih za medije kot podlago za morebitni odvzem dovoljenj v primeru kršitev; poziva Komisijo, naj vključi ugotovitve študije v prihodnjo zakonodajo, kot je morebitni akt o svobodi medijev; opozarja, da se lahko tuji akterji vmešavanja lažno predstavljajo kot novinarji; meni, da bi moralo biti v takih primerih mogoče kaznovati to osebo ali organizacijo, na primer z razkritjem in javnim izpostavljanjem, prepovedjo udeležbe na tiskovnih dogodkih ali preklicem medijske akreditacije;

42. je globoko zaskrbljen zaradi napadov, nadlegovanja, nasilja in groženj novinarjem, zagovornikom človekovih pravic in drugim osebam, ki razkrivajo tuje vmešavanje, kar lahko tudi ogrozi njihovo neodvisnost; poziva Komisijo, naj hitro predloži konkretne in ambiciozne predloge o varnosti vseh teh oseb, vključno z instrumentom za boj proti strateškim tožbam za onemogočanje udeležbe javnosti ter ekonomsko, pravno in diplomatsko podporo, kot je bilo napovedano v akcijskem načrtu za evropsko demokracijo; v zvezi s tem pozdravlja priporočilo Komisije (EU) 2021/1534 z dne 16. septembra 2021 o zagotavljanju zaščite, varnosti in opolnomočenja novinarjev in drugih medijskih delavcev v Evropski uniji⁽¹⁴⁾; poziva države članice, naj učinkovito zaščitijo novinarje in druge medijske strokovnjake z zakonodajnimi in nezakonodajnimi orodji;

43. poudarja, da je treba vključiti lokalne in regionalne nosilce odločanja, odgovorne za strateške odločitve na področjih, ki spadajo v njihovo pristojnost, kot so infrastruktura, kibernetna varnost, kultura in izobraževanje; poudarja, da lahko lokalni in regionalni politiki ter oblasti v zgodnji fazi pogosto prepoznajo zaskrbljujoč razvoj dogodkov, in poudarja, da je za opredelitev in izvajanje ustreznih protiukrepev pogosto potrebno lokalno znanje;

⁽¹⁴⁾ UL L 331, 20.9.2021, str. 8.

sreda 9. marca 2022

44. poziva Komisijo in države članice, naj vzpostavijo komunikacijske kanale in platforme, prek katerih lahko podjetja, nevladne organizacije in posamezniki, tudi pripadniki diaspor, prijavijo primere, ko so žrtve manipulacije z informacijami ali vmešavanja; poziva države članice, naj podprejo tiste, ki so žrtve napadov, in tiste, ki se so seznanjeni s temi napadi ali na katere se izvaja pritisk;

Tuje vmešavanje prek spletnih platform

45. pozdravlja predlagani pregled kodeksa ravnanja v zvezi z dezinformacijami ter predloge za akt o digitalnih storitvah, akt o digitalnih trgih in druge ukrepe, povezane z akcijskim načrtom za evropsko demokracijo, saj gre za potencialno učinkovita orodja za boj proti tujemu vmešavanju; priporoča, da se pri končni obravnavi teh besedil upoštevajo vidiki, navedeni v preostanku tega oddelka;

46. poudarja, da se svoboda izražanja ne sme napačno razlagati kot svoboda do sodelovanja v spletnih dejavnostih, ki so nezakonite zunaj spleta, kot so sovražni govor, rasna diskriminacija, terorizem, nasilje, vohunjenje in grožnje; poudarja, da morajo platforme spoštovati zakonodajo države, v kateri delujejo, pa tudi ravnati v skladu z lastnimi splošnimi pogoji uporabe, zlasti v zvezi s škodljivimi spletnimi vsebinami; poziva platforme, naj okrepijo prizadevanja za preprečevanje ponovnega pojavljanja nezakonitih vsebin, ki so enake tistim, ki so bile opredeljene kot nezakonite in odstranjene;

47. poudarja, da je treba predvsem še naprej preučevati porast dezinformacij in tujega vmešavanja na spletu, zakonodaja na ravni EU pa mora zagotavljati znatno večjo in smiselno preglednost, spremljanje in odgovornost v zvezi z operacijami, ki jih izvajajo spletne platforme, in dostopom do podatkov za zakonite prosilce za dostop, zlasti pri obravnavi algoritmov in spletnega oglaševanja; poziva podjetja, ki upravljajo družbene medije, naj hranijo knjižnice oglasov;

48. poziva k ureditvi in ukrepom, s katerimi bi od platform, zlasti tistih, ki predstavljajo sistemsko tveganje za družbo, zahtevali, da prispevajo k zmanjšanju manipulacije informacij in vmešavanja, na primer z uporabo oznak, ki bi navajale resnične avtorje, ki so lastniki računov, omejevanjem dometa računov, ki se redno uporabljajo za širjenje dezinformacij ali ki redno kršijo pogoje platforme, začasnim blokiranjem in po potrebi na podlagi jasne zakonodaje, ukinitvijo neavtentičnih računov, ki se uporabljajo za usklajene kampanje vmešavanja, ali demonetizacijo spletnih strani, ki širijo dezinformacije, določitev ukrepov za ublažitev tveganja za motnje, ki jih predstavljajo učinki njihovih algoritmov, oglaševalskih modelov, priporočilnih sistemov in tehnologij umetne inteligence, ter označevanjem dezinformacijskih vsebin v objavah in komentarjih; opozarja, da je treba te ukrepe izvajati pregledno in odgovorno;

49. poziva Komisijo, naj v celoti upošteva poročilo Sveta Evrope z naslovom Best practices towards effective legal and procedural frameworks for self-regulatory and co-regulatory mechanisms of content moderation (Dobre prakse za učinkovite pravne in postopkovne okvire za samoreglativne in koreglativne mehanizme za moderiranje vsebine), ki je bilo sprejeto junija 2021;

50. poziva k popolnemu in učinkovitemu izvrševanju splošne uredbe o varstvu podatkov⁽¹⁵⁾, ki omejuje količino podatkov, ki jih platforme lahko hranijo o uporabnikih, in čas, kako dolgo je mogoče te podatke uporabljati, zlasti za platforme in aplikacije, ki uporabljajo zelo osebne in/ali občutljive podatke, kot so aplikacije za sporočanje, zdravje, finance in zmenke ter majhne skupine za razprave; poziva platforme, ki delujejo kot vratarji, naj se vzdržijo kombiniranja osebnih podatkov z osebnimi podatki iz drugih storitev, ki jih ponuja ta platforma, ali osebnimi podatki iz storitev tretjih oseb, naj poskrbijo, da bo nestrinjanje s shranjevanjem in souporabo podatkov prav tako enostavno, uporabnikom pa omogočijo, da se odločijo, ali naj bodo tarča drugega njim prilagojenega spletnega oglaševanja; pozdravlja vsa prizadevanja za prepoved tehnik mikrociljanja za politično oglaševanje, zlasti, vendar ne izključno, tistih, ki temeljijo na občutljivih osebnih podatkih, kot so etnično poreklo, verska prepričanja ali spolna usmerjenost, ter poziva Komisijo, naj razmisli o razširitvi prepovedi mikrociljanja na tematsko oglaševanje;

51. poziva k zavezujočim pravilom EU, ki bi od platform zahtevala, naj sodelujejo s pristojnimi organi, da bi se redno testirali njihovi sistemi in da bi se prepoznalo, ocenilo in zmanjšalo tveganje za manipulacijo informacij, vmešavanje in

⁽¹⁵⁾ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

sreda 9. marca 2022

ranljivosti, ki jih povzroča uporaba njihovih storitev, vključno s tem, kako oblikovanje in upravljanje njihovih storitev prispevata k temu tveganju; poziva k zavezujočim pravilom EU, ki bi zahtevala, naj platforme vzpostavijo sisteme za spremljanje, kako se njihove storitve uporabljajo, na primer spremljanje najbolj razširjenih in priljubljenih objav v realnem času s pomočjo pregleda po posameznih državah, da bi odkrile manipulacijo z informacijami in vmešavanje ter na domnevno vmešavanje opozorile pristojne organe, ter naj povečajo stroške za subjekte, ki omogočajo, da se prezrejo taki primeri, ki jih omogočajo njihovi sistemi;

52. poziva spletne platforme, naj namenijo ustrezna sredstva za preprečevanje škodljivega tujega vmešavanja ter zagotovijo boljše delovne pogoje, psihološko podporo in pravično plačilo moderatorjem vsebin; poziva velike platforme družbenih medijev, naj dajo na voljo podrobna poročila in poročila po posameznih državah o virih, namenjenih preverjanju dejstev v državah, raziskovalnim dejavnostim, moderiranju vsebin, vključno s človeškimi zmogljivostmi in zmogljivostmi umetne inteligence v posameznih jezikih, ter sodelovanju z lokalno civilno družbo; poudarja, da morajo te platforme okrepiti svoja prizadevanja za obravnavanje dezinformacij na manjših in manj komercialno dobičkonosnih trgih v EU;

53. poziva platforme družbenih medijev, naj popolnoma spoštujejo enakost vseh državljanov EU, ne glede na jezik, ki se uporablja pri oblikovanju njihovih storitev, orodij in mehanizmov spremljanja, pa tudi pri ukrepih za večjo preglednost in varnejše spletno okolje; poudarja, da se to ne nanaša le na vse uradne nacionalne in regionalne jezike, temveč tudi na jezike velikih diaspor v EU; poudarja, da bi morale biti te storitve dostopne tudi osebam z okvaro sluha;

54. poziva k jasnemu in berljivemu označevanju globokih ponaredkov za uporabnike platform ter v metapodatkih o vsebini, da bi povečali njihovo sledljivost za raziskovalce in preverjevalce dejstev; v zvezi s tem pozdravlja pobude za povečanje pristnosti in sledljivosti vsebine, kot so oblikovanje vodnih žigov in standardov pristnosti ter uvedba globalnih standardov;

55. poziva, naj se regulirajo storitve, ki ponujajo orodja in storitve za manipulacijo v družbenih medijih, kot je spodbujanje doseganja računov ali vsebin z uporabo umetnega sodelovanja ali neavtentičnih profilov; poudarja, da bi morala taka regulacija temeljiti na temeljiti oceni sedanjih praks in z njimi povezanih tveganj ter preprečiti, da bi zlonamerni subjekti te storitve uporabljali za politično vmešavanje;

56. poudarja potrebo po preglednosti v zvezi s pravo fizično ali pravno osebo, ki stoji za spletnimi vsebinami in računi, v zvezi s tistimi, ki želijo oglaševati; poziva platforme, naj uvedejo mehanizme za odkrivanje in začasno ukinitvev zlasti neavtentičnih računov, povezanih z operacijami usklajenega vpliva; poudarja, da te prakse ne bi smele posegati v možnost anonimnosti na spletu, kar je ključnega pomena za zaščito novinarjev, aktivistov, marginaliziranih skupnosti in oseb v ranljivem položaju (npr. žvižgačev ali oporečnikov in političnih nasprotnikov avtokratskih režimov), dovoljevati pa bi morale tudi satirične in humoristične račune;

57. poudarja, da večja odgovornost za odstranjevanje vsebin ne sme privedi do samovoljnega odstranjevanja zakonitih vsebin; poziva k previdnosti glede popolne ukinitve računov resničnih posameznikov ali množične uporabe avtomatiziranih filtrov; je zaskrbljen zaradi samovoljnih odločitev platform o ukinitvi računov izvoljenih uradnikov; poudarja, da bi bilo treba te račune ukiniti le na podlagi jasne zakonodaje, ki bi temeljila na demokratičnih vrednotah, ki bi se prenesle v poslovno politiko in uveljavljale z neodvisnim demokratičnim nadzorom, ter da bi bilo treba vzpostaviti popolnoma pregleden postopek, ki bi zajemal pravico do pritožbe;

58. poziva k zavezujočim pravilom, ki bi od platform zahtevala, naj vzpostavijo lahko dostopne in učinkovite komunikacijske kanale za ljudi ali organizacije, ki želijo prijaviti protizakonito vsebino, kršitev splošnih pogojev, dezinformacije ali tuje vmešavanje ali manipulacijo, da bi se obtoženim posameznikom omogočil odziv pred sprejetjem kakršnih koli omejevalnih ukrepov, če je to primerno, ter k uvedbi nepristranskih, preglednih, hitrih in dostopnih pritožbenih postopkov in postopkov preverjanja za žrtve spletnih vsebin, osebe, ki vsebino prijavijo, in posameznike ali organizacije, na katere vpliva odločitev o označevanju, omejevanju prepoznavnosti, onemogočenju dostopa do računov ali začasni ukinitvi računov ali omejitvi dostopa do prihodkov iz oglaševanja; priporoča, da platforme družbenih medijev imenujejo posebno kontaktno točko za vsako državo članico in oblikujejo projektne skupine za vsake pomembne volitve v vsaki državi članici;

sreda 9. marca 2022

59. poziva k zakonodajnim pravilom, ki bodo pregledna za uporabnike, kot je uvedba obveznosti za platforme, da vzpostavijo javne arhive spletnih oglasov, po katerih je mogoče enostavno iskati, vključno s tem, katere so bile ciljne skupine in kdo je za njih plačal, ter moderirane in izbrisane vsebine, da uvedejo samoregulativne ukrepe ter omogočijo celovit in smiseln dostop do informacij o zasnovi, uporabi ter učinku algoritmov pristojnim nacionalnim organom, preverjenim raziskovalcem, ki so povezani z akademskimi institucijami, medijem, organizacijam civilne družbe in mednarodnim organizacijam, ki zastopajo javni interes; meni, da bi bilo treba uskladiti metrike teh knjižnic, da bi omogočili analizo med platformami in zmanjšali upravno breme za platforme;

60. poziva k odpravi poslovnih modelov, ki se zanašajo na spodbujanje ljudi, da dlje ostanejo na platformah, tako da dajejo na voljo mamljivo vsebino; poziva nosilce zakonodajnih odločitev in platforme, naj z uporabo človeških moderatorjev in zunanje revizorja zagotovijo, da algoritmi ne spodbujajo nezakonitih, ekstremističnih, diskriminatornih ali radikalnih vsebin, temveč uporabnikom ponudijo raznolike poglede ter dajejo prednost in spodbujajo dejstva in znanstveno utemeljene vsebine, zlasti v zvezi s pomembnimi socialnimi vprašanji, kot so javno zdravje in podnebne spremembe; meni, da so sistemi razvrščanja, ki temeljijo na sodelovanju in povzročajo odvisnost, sistemska grožnja za našo družbo; poziva Komisijo, naj obravnava aktualno vprašanje cenovnih spodbud, na podlagi katerih so zelo ciljno usmerjeni oglasi z razdiralno vsebino pogosto veliko cenejši za enako število ogledov kot manj ciljno usmerjeni oglasi z družbeno vključujočo vsebino;

61. poziva k spremembi algoritmov, da se ne bi več spodbujala vsebina, ki izvira iz neavtentičnih računov in kanalov, ki umetno spodbujajo širjenje škodljive tuje manipulacije z informacijami; poziva k spremembi algoritmov, da ne bi spodbujali razdiralnih vsebin in vsebin, ki povzročajo jezo; poudarja, da mora EU sprejeti ukrepe, s katerimi bo zakonito zahtevala, da družbe, ki upravljajo družbene medije, v čim večji možni meri preprečijo širjenje dezinformacij, ko se le-te odkrijejo, in da morajo platforme, ki ne izpolnijo zahteve po odpravi dezinformacij, doleteti posledice;

62. poudarja, da je treba izboljšati testno fazo in sistematično pregledati posledice algoritmov, tudi v zvezi s tem, kako oblikujejo javno razpravo in vplivajo na politične izide ter kako se prednostno razvršča vsebina; poudarja, da bi bilo treba pri tem pregledu preučiti tudi, ali platforme lahko izpolnijo jamstva, obljubljeni v njihovih pogojih, in ali imajo vzpostavljene zadostne zaščitne ukrepe, da se prepreči obsežno in usklajeno neavtentično vedenje za manipulacijo z vsebinami, prikazanimi na njihovih platformah;

63. je zaskrbljen zaradi povprečno 65 milijonov EUR prihodkov od oglasov, ki jih vsako leto zasluži približno 1 400 spletnih mest z dezinformacijami, ki so namenjene evropskim državljanom⁽¹⁶⁾; poudarja, da se spletni oglasi, včasih celo javnih institucij, prikazujejo na zlonamernih spletnih mestih, ki spodbujajo sovražni govor in dezinformacije, s čimer se jih posledično financira, in sicer brez privolitve ali celo vednosti zadevnih oglaševalcev; ugotavlja, da pet podjetij, vključno z Google Ads, plača 97 % teh prihodkov od oglasov in so odgovorna za izbiro spletnih mest založnikov, navedenih v njihovi evidenci, ter imajo s tem moč, da odločijo, katere vsebine bodo monetizirane in katere ne; meni, da je nesprejemljivo, da so algoritmi, ki razdeljujejo sredstva za oglaševanje, popolnoma nedostopni za javnost; poziva Komisijo, naj uporabi orodja politike varstva konkurence in protimonopolnega prava, da zagotovi delujoč trg in razpad tega monopola; poziva te akterje, naj preprečijo, da bi storitve oglasov financirale spletna mesta z dezinformacijami; čestita organizacijam, ki se ukvarjajo z ozaveščanjem o tem vprašanju; poudarja, da bi morali imeti oglaševalci pravico do seznanjenosti in odločitve, kje bodo objavljeni njihovi oglasi in kateri posrednik obdeluje njihove podatke; poziva k vzpostavitvi postopka mediacije, ki bi omogočal vračilo plačila oglaševalcem, kadar se oglasi objavijo na spletnih mestih, ki spodbujajo dezinformacije;

64. poudarja, da bo po sprejetju posodobljenega kodeksa ravnanja glede dezinformacij, akta o digitalnih storitvah, akta o digitalnih trgih in drugih ukrepov, povezanih z akcijskim načrtom za evropsko demokracijo, potreben učinkovit mehanizem pregleda, ocenjevanja in sankcij, da bi lahko redno ocenjevali njihovo izvajanje na nacionalni ravni in ravni EU, nemudoma odkrili in odpravili vrzeli ter sankcionirali nepravilno izvajanje in neizvajanje zavez; v zvezi s tem poziva, naj bodo koordinatorji digitalnih storitev v posameznih državah članicah močni in iznajdljivi ter naj se izvršilnemu delu Evropske komisije zagotovijo zadostni viri za izvrševanje nalog, ki so mu bodo dodeljene z aktom o digitalnih storitvah; poleg tega poudarja, da je pomembno, da se opravijo neodvisne revizije spletnih platform, ki jih potrdi Komisija; poudarja, da revizorjev ne morejo financirati posamezne platforme, saj je treba zagotoviti njihovo neodvisnost;

⁽¹⁶⁾ https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/232164/revise_Agenda%20item%207_Clar%20Melford_GDI_Deck_EU-Ad-funded_Di-sinfo.pdf

sreda 9. marca 2022

65. v zvezi s tem poziva, naj se s sourejanjem opredelijo objektivni ključni kazalniki uspešnosti, da se zagotovi preverljivost ukrepov, ki jih sprejmejo platforme, in njihova učinkovitost; poudarja, da bi morali ti ključni kazalniki uspešnosti vključevati merila za posamezne države, kot so ciljne skupine za dezinformacije, sodelovanje (stopnja klikanja itd.), financiranje preverjanja dejstev in raziskovalnih dejavnosti znotraj države ter razširjenost in moč odnosov civilne družbe znotraj države;

66. je zelo zaskrbljen zaradi nezadostne preglednosti pri pregledu kodeksa ravnanja glede dezinformacij, saj je bila razprava o posodobitvi kodeksa večinoma omejena na zasebni sektor in Evropsko komisijo; obžaluje, da z Evropskim parlamentom, zlasti s posebnim odborom INGE, in nekaterimi drugimi ključnimi deležniki med pripravo pregleda kodeksa ravnanja ni bilo opravljeno ustrezno posvetovanje;

67. obžaluje, da je kodeks ravnanja še vedno samoregulativen, saj samoregulacija ne zadostuje za zaščito javnosti pred posegi in poskusi manipulacije; je zaskrbljen, ker posodobljeni kodeks ravnanja glede dezinformacij morda ne bo mogel dati odgovora na prihodnje izzive; je zaskrbljen, ker se smernice za okrepitev kodeksa ravnanja glede dezinformacij močno opirajo na predlog Komisije za akt o digitalnih storitvah; poziva k hitremu ukrepanju, da bi zagotovili, da bo kodeks ravnanja vključeval zavezujoče obveznosti za platforme, s čimer bi EU pripravili na naslednje lokalne, regionalne, nacionalne in evropske volitve;

68. poziva EU, naj zaščiti in spodbuja dialog v tehnološki skupnosti in izmenjavo informacij o vedenju in strategijah družbenih platform; meni, da lahko le odprta tehnološka skupnost okrepi javno mnenje proti napadom, manipulacijam in vmešavanju; poziva k preučitvi možnosti ustanovitve javno-zasebnega centra za izmenjavo in analizo informacij (ISAC) o dezinformacijah, kjer bi člani spremljali, označevali in izmenjevali informacije o grožnjah glede vsebine dezinformacij in njihovih nosilcih v skladu z razvrstitvijo groženj; meni, da bi to lahko prispevalo k sistemu hitrega obveščanja EU in mehanizmu G7, koristilo pa bi tudi manjšim akterjem z manj sredstvi; poziva, naj se v zvezi z dezinformacijami oblikuje standard za storitve oglaševanja in spletne storitve monetizacije, ki bo veljal za celoten sektor, da bi se škodljive vsebine demonetizirale, ta standard pa bi morali uporabljati tudi spletni plačilni sistemi in platforme za elektronsko poslovanje; morala pa bi ga revidirati tretja stran;

69. poudarja, da bi moral biti kodeks primeren za uporabo kot učinkovito orodje, dokler ne začne veljati akt o digitalnih storitvah; meni, da bi morali s kodeksom predhodno uvesti nekatere obveznosti, vključene v akt o digitalnih storitvah, in podpisnice zavezati k izvajanju številnih določb tega akta v zvezi z dostopom do podatkov za raziskovalce in regulatorje ter preglednostjo oglaševanja, vključno s preglednostjo algoritemskega in priporočilnega sistema; poziva podpisnice, naj njihovo izpolnjevanje teh obveznosti pregleda neodvisni revizor, in poziva k objavi teh revizijskih poročil;

70. obžaluje nezadostno preglednost v postopku za spremljanje skladnosti s kodeksom in časovnico revizije kodeksa, ki bo končana pred prenehanjem posebnega odbora INGE; ugotavlja, da bi morali biti javnosti na voljo vsaj dnevni redi sestankov, sklepne misli in sezname prisotnosti; poziva podpisnice, naj v Parlamentu potrdijo svoje zaveze v zvezi s kodeksom ter način, na katerega so in bodo izvajale te zaveze;

71. meni, da bi lahko imeli neodvisni medijski regulatorji, kot je skupina evropskih regulatorjev za avdiovizualne medijske storitve, ključno vlogo pri spremljanju in izvrševanju kodeksa;

72. pozdravlja predlog za oblikovanje projektne skupine, predvidene v smernicah Evropske komisije za okrepitev kodeksa ravnanja; vztraja, naj Komisija povabi predstavnike Parlamenta, nacionalne regulatorje in druge deležnike, vključno s civilno družbo in raziskovalno skupnostjo, k sodelovanju v tej projektini skupini;

Kritična infrastruktura in strateški sektorji

73. meni, da je ključna infrastruktura zaradi svoje medsebojne povezanosti in čezmejne narave vse bolj izpostavljena zunanjemu vmešavanju, in meni, da bi bilo treba pregledati sedanji okvir; zato pozdravlja predlog Komisije za novo direktivo za povečanje odpornosti kritičnih subjektov, ki zagotavljajo osnovne storitve v Evropski uniji;

74. priporoča, naj države članice ohranijo posebno pravico do opredelitve kritičnih subjektov, vendar je potrebno usklajevanje na ravni EU, da bi:

(a) okrepili povezave in komunikacijske kanale, ki jih uporablja več subjektov, tudi za splošno varnost misij in operacij EU;

sreda 9. marca 2022

- (b) podprli pristojne organe v državah članicah prek skupine za odpornost kritičnih subjektov, pri čemer zagotavlja raznoliko udeležbo deležnikov in zlasti učinkovito vključevanje malih in srednjih podjetij (MSP), organizacij civilne družbe in sindikatov;
- (c) spodbujali izmenjavo najboljših praks ne le med državami članicami, temveč tudi na regionalni in lokalni ravni, tudi z Zahodnim Balkanom, ter med lastniki in upravljavci kritične infrastrukture, tudi prek komunikacije med agencijami, da bi zgodaj prepoznali zaskrbljujoče dogodke in oblikovali ustrezne protiukrepe;
- (d) uvedli skupne strategije za odzivanje na kibernetске napade na kritično infrastrukturo;

75. priporoča, naj se seznam kritičnih subjektov razširi na digitalno volilno infrastrukturo in izobraževalne sisteme, saj so ključnega pomena za zagotavljanje dolgoročnega delovanja in stabilnosti EU in njenih držav članic, ter da bi bilo treba omogočiti prožnost pri odločanju o vključitvi novih strateških sektorjev, ki jih je treba zaščititi, na seznam;

76. poziva k splošnemu pristopu EU k reševanju vprašanj hibridnih groženj volilnim postopkom ter k izboljšanju usklajevanja in sodelovanja med državami članicami; poziva Komisijo, naj v okviru volitev kritično oceni odvisnost od platform in podatkovne infrastrukture; meni, da je demokratični nadzor nad zasebnim sektorjem pomanjkljiv; poziva k večjemu demokratičnemu nadzoru platform, vključno z ustreznim dostopom do podatkov in algoritmov za pristojne organe;

77. priporoča, naj obveznosti iz predlagane direktive, vključno z ocenami groženj, tveganj in ranljivosti za vsako državo EU posebej, odražajo najnovejši razvoj in naj jih izvaja skupno raziskovalno središče v povezavi s centrom INTCEN ESZD; poudarja, da je treba tem institucijam zagotoviti zadostna sredstva, da bodo lahko zagotovile najsodobnejšo analizo pod strogim demokratičnim nadzorom, kar ne bi smelo izključevati predhodne ocene Agencije za temeljne pravice, da se zagotovi spoštovanje temeljnih pravic;

78. meni, da morajo EU in njene države članice zagotoviti alternativne možnosti financiranja državam kandidatkam za članstvo v EU z Zahodnega Balkana, kjer se neposredne tuje naložbe uporabljajo kot geopolitično sredstvo za povečanje vpliva teh držav, da bi preprečile, da bi velik del ključne infrastrukture držav EU in držav kandidatk prevzele tretje države in družbe iz teh držav, kot je na primer pristanišče Pirej v Grčiji in kot se trenutno dogaja s kitajskimi naložbami v podmorske kable v Baltskem, Sredozemskem in Arktičnem morju; zato pozdravlja uredbo o pregledu neposrednih tujih naložb kot pomembno orodje za usklajevanje ukrepov držav članic v zvezi s tujimi naložbami in poziva k trdnejšemu regulativnemu okviru in strogemu izvajanju tega okvira, da se zagotovi blokada tujih naložb, ki bi ogrožale varnost EU, kot to določa uredba, in da se več pristojnosti za nadzor nad neposrednimi tujimi naložbami prenese na institucije EU; poziva k odpravi načela najcenejšega ponudnika v odločitvah vlade o naložbah; poziva države članice brez mehanizmov pregleda naložb, naj te ukrepe uvedejo; meni, da bi moral biti okvir bolje povezan z neodvisnimi analizami nacionalnih inštitutov EU ter drugih ustreznih deležnikov, kot so možganski trusti, da se opredelijo in ocenijo toki neposrednih tujih naložb; meni, da bi bilo morda primerno v okvir vključiti tudi druge strateške sektorje, kot so 5G in druge informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT), da bi omejili odvisnost EU in njenih držav članic od dobaviteljev z visokim tveganjem; poudarja, da bi se moral ta pristop uporabljati enako za države kandidatke in potencialne države kandidatke;

79. meni, da se EU spoprijema z več izzivi zaradi premajhnih naložb v preteklosti, kar je prispevalo k njeni odvisnosti od tujih dobaviteljev tehnologije; priporoča, naj se zajamčijo proizvodne in dobavne verige kritične infrastrukture in kritičnega materiala v EU; meni, da je premik EU k odprti strateški neodvisnosti in digitalni suverenosti pomemben in prava pot naprej; poudarja, da se od EU pričakuje, da bo uporabila nova orodja za okrepitev svojega geopolitičnega položaja, vključno z instrumentom za preprečevanje prisile; meni, da je evropski akt o čipih, ki ga je napovedala Komisija, za zagotovitev, da se deli, ki so bistveni za proizvodnjo čipov, proizvajajo v EU, pomemben korak k omejevanju odvisnosti od tretjih držav, kot sta Kitajska in ZDA; meni, da je treba naložbe v proizvodnjo čipov izvajati usklajeno med državami in na podlagi analize povpraševanja, da bi preprečili tekmovanje za nacionalne javne subvencije in razdrobljenost enotnega trga; zato poziva Komisijo, naj ustanovi namenski evropski sklad za polprevodnike, ki bi lahko podprl oblikovanje potrebne kvalificirane delovne sile in nadomestil višje stroške ustanovitve proizvodnih in projektnih obratov v Evropski uniji; meni, da je Tajvan pomemben partner na področju spodbujanja proizvodnje polprevodnikov v EU;

sreda 9. marca 2022

80. poziva k nadaljnemu razvoju evropskih mrež podatkovnih infrastruktur in ponudnikov storitev z evropskimi varnostnimi standardi, kot je projekt GAIA-X, kar je pomemben korak h oblikovanju možnih alternativ obstoječim ponudnikom storitev, odprtemu, preglednemu in varnemu digitalnemu gospodarstvu naproti; poudarja, da je treba okrečiti mala in srednja podjetja ter preprečiti kartele na trgu storitev v oblaku; želi spomniti, da so podatkovni centri kritična infrastruktura; je zaskrbljen zaradi vpliva tretjih držav in njihovih podjetij na razvoj GAIA-X;

81. poudarja, da so integriteta, razpoložljivost in zaupnost javnih elektronskih komunikacijskih omrežij, kot so hrbtenična internetna omrežja in podmorski komunikacijski kabli, ključne za varnost; poziva Komisijo in države članice, naj preprečijo sabotažo in vohunjenje v teh komunikacijskih omrežjih ter spodbujajo uporabo interoperabilnih standardov varnega usmerjanja, da bi zagotovili celovitost in trdnost elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev, tudi prek nedavne strategije Global Gateway;

82. poziva Komisijo, naj predlaga ukrepe za vzpostavitev varne, trajnostne in pravične oskrbe s surovinami, ki se uporabljajo za proizvodnjo kritičnih sestavnih delov in tehnologij, vključno z baterijami in opremo, tehnologijo 5G in poznejšimi tehnologijami ter kemičnimi in farmacevtskimi proizvodi, hkrati pa poudarja pomen svetovne trgovine, mednarodnega sodelovanja ob popolnem spoštovanju pravic delavcev in naravnega okolja, ter ob izvrševanju mednarodnih socialnih in trajnostnih standardov v zvezi z uporabo virov; poudarja, da je nujno odobriti potrebno financiranje za raziskave in razvoj, da bi bilo mogoče v primeru prekinitve dobavne verige najti ustrezne nadomestitve;

Tuje vmešavanje med volilnimi postopki

83. poziva, naj zaščita vsega volilnega postopka postane najpomembnejše evropsko in nacionalno varnostno vprašanje, saj so svobodne in pravične volitve srž demokratičnega procesa; poziva Komisijo, naj oblikuje boljši okvir za odzivanje na tuje vmešavanje v volilne procese, ki bi moral med drugim vključevati neposredne komunikacijske kanale z državljani;

84. poudarja, da je treba spodbujati družbeno odpornost proti dezinformacijam med volilnimi postopki, tudi v zasebnem in akademskem sektorju, ter sprejeti celosten pristop, v katerem bi bilo treba to vmešavanje obravnavati stalno, od šolskih izobraževalnih programov do tehnične celovitosti in zanesljivosti glasovanja, ter s strukturnimi ukrepi za odpravo njegove hibridne narave; poziva zlasti k načrtu za pripravo na evropske volitve leta 2024, ki bi moral vključevati strategijo, usposabljanje in ozaveščanje evropskih političnih strank in njihovega osebja ter okrepljene varnostne ukrepe za preprečevanje tujega vmešavanja;

85. meni, da so napačne informacije in dezinformacije prek družbenih medijev vse večji problem za volilno integriteto; meni, da bi morale platforme družbenih medijev zagotoviti izvajanje in dobro delovanje politik, da se zaščiti celovitost volitev; je zaskrbljen zaradi nedavnih ugotovitev o zasebnih podjetjih, ki jih najamejo zlonamerni subjekti, da se vmešavajo v volitve, ustvarjajo lažne diskurze in spodbujajo viralne zarote, predvsem na družbenih medijih; poziva k poglobljeni preiskavi o tem, kako se boriti proti pojavu naročanja dezinformacij, saj postaja vse bolj izpopolnjen in pogost v vseh delih sveta;

86. poudarja, da so misije za opazovanje volitev izjemno pomembne za zagotavljanje ustreznih informacij in izdajanje posebnih priporočil, da bi volilni sistem postal odpornejši in da bi pomagali preprečevati tuje vmešavanje v volilne procese; poziva k izboljšanju in krepitvi volilnih postopkov in misij za opazovanje volitev, saj so ključni instrument za boj proti nepravilnim in prirejenim volilnim postopkom, ki jih vse pogosteje uporabljajo neliberalni režimi, da bi izpadli demokratični; v zvezi s tem poudarja, da je treba ponovno oceniti in posodobiti orodja in metode za mednarodno opazovanje volitev, da bi se spopadli z novimi trendi in grožnjami, vključno z bojem proti lažnim opazovalcem volitev, izmenjavo dobre prakse z enako mislečimi partnerji in tesnejšim sodelovanjem z ustreznimi mednarodnimi organizacijami, kot sta Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) in Svet Evrope, ter vsemi ustreznimi akterji v okviru deklaracije o načelih za mednarodno opazovanje volitev in kodeksom ravnanja za mednarodne opazovalce volitev; poudarja, da sodelovanje poslancev Evropskega parlamenta v nepooblaščenih misijah za opazovanje volitev spodkopava verodostojnost in ugled Evropskega parlamenta; pozdravlja in priporoča popolno izvrševanje postopka skupine za podporo demokraciji in usklajevanje volitev v primerih posameznih neuradnih opazovanj volitev s strani poslancev Evropskega parlamenta (sprejetega 13. decembra 2018), ki omogoča izključitev poslancev iz uradnih delegacij Parlamenta za opazovanje volitev za čas trajanja mandata;

sreda 9. marca 2022

Prikrito financiranje političnih dejavnosti s strani tujih donatorjev

87. poudarja, da kljub temu, da je treba še vedno bolje razumeti učinke prikritega financiranja političnih dejavnosti na protidemokratske težnje v Evropi na primer, je prikrilo tuje financiranje političnih dejavnosti v vsakem primeru huda kršitev celovitosti demokratičnega delovanja EU in njenih držav članic, zlasti med volitvami, in torej kršitev načela svobodnih in pravičnih volitev; poudarja, da bi bilo torej treba v vseh državah članicah inkriminirati vse prikrite dejavnosti, ki jih financirajo tuji subjekti in katerih namen je vplivati na evropske ali nacionalne politične procese; v zvezi s tem ugotavlja, da države, kot je Avstralija, izvajajo zakone, na podlagi katerih je tuje vmešavanje v politiko prepovedano;

88. obsoja dejstvo, da so ekstremistične, populistične, protievropske stranke ter nekatere druge stranke in posamezniki povezani s poskusi vmešavanja v demokratične procese Unije in so vanje izrecno vpleteni, ter je zaskrbljen, da se te stranke uporabljajo kot glas tujih akterjev v vmešavanju za legitimizacijo njihovih avtoritarnih vlad; poziva k popolni pojasnitvi političnih in gospodarskih odnosov med temi strankami in Rusijo; meni, da so ti odnosi zelo neprimerni in obsoja sodelovanje, ki lahko EU in njene države članice pri uresničevanju političnih ciljev izpostavi napadom tujih sil;

89. poziva države članice, naj odpravijo zlasti naslednje vrzeli pri nadaljnji harmonizaciji nacionalnih predpisov in uveljavijo prepoved tujih donacij:

- (a) prispevki v naravi tujih akterjev političnim strankam, fundacijam, osebam z javnimi funkcijami ali izvoljenim uradnikom, vključno s finančnimi posojili pravnih ali fizičnih oseb s sedežem zunaj EU in Evropskega gospodarskega prostora (EGP), razen evropskih volivcev, anonimnimi donacijami nad določenim pragom in neomejeno porabo za politične kampanje, ki omogočajo vpliv prek velikih donacij; politični posamezniki, akterji ali stranke, ki jim je tuji akter ponudil in/ali so sprejeli finančni prispevek ali prispevek v naravi od tujega akterja, morajo o tem poročati pristojnim organom, o tem pa je nato treba poročati na ravni EU, da se omogoči vseevropski nadzor;
- (b) slamnati donatorji z državljanstvom države članice ⁽¹⁷⁾: preglednost donatorjev, ki so fizične in pravne osebe, je treba zagotoviti z izjavami o skladnosti, ki potrjujejo status donatorja, in povečanjem izvršilnih pooblastil volilnih komisij; donacije iz EU, ki presegajo določen minimalni prag, bi morale biti registrirane v uradnem in javnem registru ter povezane s fizično osebo, določiti pa bi bilo treba tudi zgornjo mejo za donacije fizičnih in pravnih oseb (in subvencije) političnim strankam;
- (c) slamnate družbe in nacionalne hčerinske družbe tujih matičnih družb ⁽¹⁸⁾: slamnate družbe bi bilo treba prepovedati in uvesti strožje zahteve glede razkritja izvora financiranja prek matičnih družb; finančna sredstva in donacije političnim strankam, ki presegajo določen prag, morajo biti vpisani v javni register z uradnim imenom in naslovom, ki ju je mogoče povezati z obstoječo osebo, države članice pa bi morale zbirati te podatke; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo imeli organi v državah članicah pravico preiskati izvor financiranja, da bi preverili informacije domačih hčerinskih družb in obravnavali pomanjkanje zadostnih podatkov v nacionalnih registrih, zlasti v primerih, ko se uporabi mreža navideznih družb;
- (d) neprofitne organizacije in tretje strani ⁽¹⁹⁾, ki jih usklajujejo tuji akterji in katerih cilj je vplivati na volilne postopke: po vsej EU bi bilo treba proučiti možnost uvedbe enotnejših pravil in večje preglednosti v zvezi z organizacijami, ki financirajo politične dejavnosti, da bi neposredno vplivale na volilne postopke, kot so volitve in referendumске kampanje; takšna pravila neprofitnim organizacijam in tretjim osebam ne bi smela preprečevati, da prejmejo finančna sredstva za tematske kampanje; pravila, ki zagotavljajo preglednost financiranja ali donacij, morajo veljati tudi za politične fundacije;

⁽¹⁷⁾ Oseba, ki politični stranki ali političnemu kandidatu v svojem imenu donira denar druge osebe.

⁽¹⁸⁾ Ta vrzel zajema dva različna pojavi: slamnate družbe brez dejanskih poslovnih dejavnosti, ki služijo zgolj prikrivanju financiranja, in nacionalne hčerinske družbe tujih matičnih družb, ki se uporabljajo za pretakanje tujega denarja v politiko.

⁽¹⁹⁾ Neprofitnim organizacijam in tretjim stranem ni treba razkriti identitete svojih donatorjev, čeprav lahko v več državah članicah financirajo politične stranke in kandidate.

sreda 9. marca 2022

(e) spletni politični oglasi, za katere se pravila o oglaševanju na televiziji, radiu in v tiskanih medijih ne uporabljajo in ki običajno niso urejeni s predpisi na ravni EU: spletne politične oglase, ki jih kupujejo akterji iz držav zunaj EU in EGP, bi bilo treba prepovedati in zagotoviti popolno preglednost v zvezi s kupovanjem političnih oglasov na spletu s strani akterjev iz EU; poudarja, da je treba zagotoviti veliko večjo preglednost in demokratično odgovornost glede uporabe algoritmov; pozdravlja napoved Komisije o novem zakonodajnem predlogu o preglednosti sponzoriranih političnih vsebin, kot je bilo predlagano v akcijskem načrtu za evropsko demokracijo, katerega cilj bi moralo biti preprečevanje oblikovanja mozaika 27 različnih nacionalnih zakonodaj o spletnem političnem oglaševanju in strankam EU omogočiti spletne kampanje pred evropskimi volitvami, hkrati pa omejiti tveganje tujega vmešavanja, pri čemer bi bilo treba preučiti tudi, katera pravila, ki so jih politične stranke v posameznih državah članicah in glavne platforme družbenih medijev prostovoljno sprejele, lahko postanejo pravila za vse v EU; poziva države članice, naj posodobijo svoje nacionalne predpise o političnem oglaševanju, ki niso sledili postopnemu razvoju digitalnega medija kot primarnega načina političnega komuniciranja; poziva Komisijo, naj predlaga, kako demokratično opredeliti politično tematsko oglaševanje, da ne bodo zasebne pridobitne platforme več odločale o tem, kaj je tematsko in kaj ne;

(f) uvedba spremljanja porabe za volitve prek neodvisnih revizorjev, informacije o porabi in donacijah pa bi bilo treba pravočasno dati na voljo neodvisnim revizorjem, s čimer bi zmanjšali tveganja, kot so navzkrižja interesov in lobiranje v zvezi s političnimi financami; pri vzpostavitvi proaktivnega razkritja bi morale imeti institucije, pristojne za finančne predpise, jasen mandat ter imeti možnost, vire in zakonska pooblastila za izvajanje preiskav in predložitev zaved v pregon;

90. poziva torej Komisijo, naj opravi analizo prikritega financiranja in predloži konkretne predloge za odpravo vseh vrzeli, ki omogočajo nepregledno financiranje političnih strank in fundacij ali oseb, ki opravljajo izvoljene funkcije, s sredstvi tretjih držav, in predlaga skupne standarde EU, ki bi se uporabljali za nacionalne volilne zakonodaje vseh držav članic; meni, da bi si morale države članice prizadevati za uvedbo jasnih zahtev o preglednosti financiranja političnih strank in prepovedati donacij, ki so namenjene političnim strankam in posameznikom, ki so politični subjekti, ter prihajajo iz držav zunaj EU in EGP, z izjemo evropskih volivcev, ki živijo zunaj EU in EGP, ter oblikovati jasno strategijo za sistem sankcij; poziva Komisijo in države članice, naj ustanovijo organ EU za finančni nadzor za boj proti nezakonitim finančnim praksam in vmešavanju Rusije in drugih avtoritarnih režimov; poudarja, da je treba prepovedati donacije ali financiranje z uporabo nastajajočih tehnologij, ki jim je zelo težko slediti; poziva države članice in Komisijo, naj nadzornim agencijam dodelijo več sredstev in obsežnejša pooblastila, da bi izboljšale kakovost podatkov;

91. se zavezuje, da bo zagotovil, da bodo vse neprofitne organizacije, možganski trusti, inštituti in nevladne organizacije, ki prispevajo k parlamentarnemu delu pri oblikovanju politike EU ali v posvetovalni vlogi v zakonodajnem postopku, popolnoma pregledni, neodvisni in brez navzkrižja interesov v smislu njihovega financiranja in lastništva;

92. pozdravlja sedanjo revizijo Uredbe (EU, Euratom) št. 1141/2014 o statutu in financiranju evropskih političnih strank in evropskih političnih fundacij; podpira vsa prizadevanja za zagotovitev večje preglednosti financiranja dejavnosti evropskih političnih strank in fundacij, zlasti pred evropskimi volitvami leta 2024, vključno s prepovedjo vseh donacij iz tretjih držav in anonimnih virov, z izjemo diaspore iz držav članic EU, ter donacij iz tretjih držav, ki jih ni mogoče utemeljiti s pogodbo, sporazumi o storitvah ali članarinami, ki bi bili povezani s pripadnostjo evropski politični stranki, hkrati pa bi bilo treba dovoliti članarine nacionalnih strank članic zunaj EU in EGP evropskim političnim strankam; poziva evropske in nacionalne politične stranke, naj se zavežejo boju proti tujemu vmešavanju in boju proti širjenju dezinformacij, tako da podpišejo listino, ki vsebuje posebne zaveze v zvezi s tem;

93. poudarja, da bi izvajanje številnih priporočil skupine GRECO in Beneške komisije Sveta Evrope povečalo odpornost političnega sistema držav članic in Unije kot celote pred tujim finančnim vplivom;

Kibernetska varnost in odpornost proti kibernetским napadom

94. poziva institucije in države članice EU, naj hitro povečajo naložbe v strateške kibernetске zmogljivosti in možnosti EU za zaznavanje in razkrivanje tujega vmešavanja ter boj proti njemu, kot so umetna inteligenca, zavarovana komunikacija, podatkovna infrastruktura in infrastruktura v oblaku, da bi izboljšali kibernetско varnost EU, hkrati pa zagotovili spoštovanje človekovih pravic; poziva Komisijo, naj več vложи tudi v izboljšanje digitalnega znanja ter tehničnega strokovnega znanja EU, da bi izboljšali poznavanje digitalnih sistemov, ki se uporabljajo po vsej EU; poziva Komisijo, naj

sreda 9. marca 2022

dodeli dodatne človeške, materialne in finančne vire za zmogljivosti za analizo kibernetičnih groženj, in sicer INTCEN ESZD, ter za kibernetično varnost institucij, organov in agencij EU, in sicer agencije ENISA in skupine za odzivanje na računalniške grožnje za institucije, organe in agencije EU (CERT-EU) ter države članice; obžaluje pomanjkanje sodelovanja in harmonizacije na področju kibernetične varnosti med državami članicami;

95. pozdravlja predloga Komisije za novo strategijo za kibernetično varnost in novo direktivo o ukrepih za visoko skupno raven kibernetične varnosti v Uniji in razveljavitvi Direktive (EU) 2016/1148⁽²⁰⁾ (revidirana direktiva o varnosti omrežij in informacij); priporoča, naj se v okviru tekočega dela, povezanega s predlogom, odpravijo pomanjkljivosti direktive o varnosti omrežij in informacij iz leta 2018, zlasti z okrepitevijo varnostnih zahtev, razširitvijo področja uporabe, oblikovanjem okvira za evropsko sodelovanje in izmenjavo informacij, okrepitevijo zmogljivosti držav članic na področju kibernetične varnosti, vzpostavitev javno-zasebnega sodelovanja, uvedbo strožjih zahtev glede izvrševanja in prenosom odgovornosti za kibernetično varnost na najvišjo raven upravljanja za evropske subjekte, ki so bistvenega pomena za našo družbo; poudarja, da je treba doseči visoko skupno raven kibernetične varnosti v vseh državah članicah, da bi zmanjšali število šibkih točk v skupni kibernetični varnosti EU; poudarja, da je treba nujno zagotoviti odpornost informacijskih sistemov, in v zvezi s tem pozdravlja organizacijsko mrežo za povezovanje v kibernetični krizi (CyCLONE); spodbuja k nadaljnji promociji ukrepov OVSE za krepitev zaupanja v kibernetični prostor;

96. pozdravlja predlog Komisije iz revidirane direktive o varnosti omrežij in informacij, da se izvedejo usklajene ocene varnostnega tveganja kritičnih dobavnih verig, podobno kot pri naboru orodij EU 5G, da bi se bolj upoštevala tveganja, povezana z uporabo programske in strojne opreme, ki jo proizvajajo podjetja pod nadzorom tujih držav; poziva Komisijo, naj oblikuje svetovne standarde za 6G in pravila konkurence v skladu z demokratičnimi vrednotami; poziva Komisijo, naj spodbuja izmenjave med institucijami EU in nacionalnimi organi na področju izzivov, primerov dobre prakse in rešitev, povezanih z ukrepi iz nabora orodij; meni, da bi morala EU več vložiti v svoje zmogljivosti na področju tehnologij 5G in tehnologij naslednjih generacij, da bi zmanjšala odvisnost od tujih dobaviteljev;

97. poudarja, da kibernetični kriminal nima meja, in poziva EU, naj okrepi svoja mednarodna prizadevanja za učinkovit boj proti njemu; poudarja, da bi morala EU prevzeti vodilno vlogo pri razvoju mednarodne pogodbe o kibernetični varnosti, ki določa mednarodne norme na področju kibernetične varnosti za boj proti kibernetičnemu kriminalu;

98. vztraja, da morajo EU, Nato in podobno misleči mednarodni partnerji okrepiti svojo pomoč Ukrajini na področju kibernetične varnosti; pozdravlja, da se je začela naporitev strokovnjakov skupine za hitro odzivanje na kibernetične grožnje, ki se financira iz programa stalnega strukturnega sodelovanja (PESCO), in poziva, naj se režim sankcij EU na kibernetičnem področju v celoti uporablja proti posameznikom, subjektom in organom, ki so odgovorni za različne kibernetične napade na Ukrajino ali vpleteni vanje;

99. pozdravlja napoved Komisije za pripravo akta o kibernetični odpornosti, ki bi dopolnjeval evropsko politiko za kibernetično obrambo, saj sta kibernetično in obrambno področje zelo povezana; poziva, naj se več investicij nameni zmogljivostim in usklajevanju evropske kibernetične obrambe; priporoča, naj se krepitev kibernetičnih zmogljivosti naših partnerjev spodbuja z misijami EU za usposabljanje ali civilnimi kibernetičnimi misijami; poudarja, da je treba uskladiti in standardizirati usposabljanje na kibernetičnem področju, in poziva k strukturnemu financiranju EU na tem področju;

100. obsoja, da državni subjekti, kot so Maroko, Savdska Arabija, Madžarska, Poljska, Bahrajn, Združeni arabski emirati in Azerbajdžan množično in nezakonito uporabljajo programsko opremo za nadzor Pegasus družbe NSO Group proti novinarjem, zagovornikom človekovih pravic in politikom; opozarja, da je Pegasus le eden od številnih primerov programov, ki ga državni subjekti zlorabljajo za nezakonit množični nadzor nad nedolžnimi državljani; obsoja tudi druge državne vohunske operacije, uperjene proti evropskim politikom; poziva Komisijo, naj pripravi seznam programske opreme za nezakonit nadzor in ta seznam stalno posodablja; poziva EU in države članice, naj ta seznam uporabijo za zagotovitev popolne potrebne skrbnosti na področju človekovih pravic in ustreznega preverjanja izvoza evropske tehnologije za nadzor ter tehnične pomoči in uvoza v države članice, ki predstavljajo očitno tveganje za pravno državo; poleg tega poziva k ustanovitvi laboratorija državljanov EU, podobnega laboratoriju v Kanadi, ki bi ga sestavljali novinarji, strokovnjaki za človekove pravice in strokovnjaki za obratni inženiring zlonamerne programske opreme, ki bi odkrival in razkrival nezakonito uporabo programske opreme za namene nezakonitega nadzora;

⁽²⁰⁾ Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o ukrepih za visoko skupno raven kibernetične varnosti v Uniji in razveljavitvi Direktive (EU) 2016/1148 (COM(2020)0823).

sreda 9. marca 2022

101. poziva EU, naj sprejme trden regulativni okvir na tem področju, tako v EU kot na mednarodni ravni; v zvezi s tem pozdravlja odločitev urada za industrijo in varnost ameriškega ministrstva za trgovino, da se družba NSO Group Technologies uvrsti na črni seznam, tako da se družbi prepreči, da bi dobivala ameriško tehnologijo;

102. izraža zaskrbljenost, ker EU sodeluje v sodnih postopkih in pri zadevah kazenskega pregona s tretjimi državami, ki sodelujejo z družbo NSO in uporabljajo vohunsko programsko opremo Pegasus, da vohunijo za državljani EU; poziva k dodatnim zaščitnim ukrepom in okrepljenemu demokratičnemu nadzoru tega sodelovanja;

103. poziva Komisijo, naj pregleda evropske naložbe v družbo NSO Group Technologies in sprejme ciljno usmerjene ukrepe za tuje države, ki uporabljajo programsko opremo za vohunjenje za državljani EU ali osebami, ki imajo status begunca v državah EU;

104. je zaskrbljen, ker lahko avtoritarni režimi tudi v EU nezakonito nadzorujejo in nadlegujejo novinarje in demokratične aktiviste, ki želijo pred temi režimi pobegniti, in meni, da gre za hudo kršitev temeljnih vrednot Unije in temeljnih pravic posameznikov, ki so določene v Listini, Evropski konvenciji o človekovih pravicah (EKČP) ter Mednarodnem paktu o državljanskih in političnih pravicah; obžaluje, da žrtvam te vohunske programske opreme ni zagotovljena zadostna pravna pomoč;

105. poudarja, da je treba nujno okrepiti zakonodajni okvir in zagotoviti, da bodo osebe, ki to programsko opremo distribuirajo, uporabljajo in zlorabljajo za nezakonite in nedovoljene namene, odgovarjale za svoja dejanja; opozarja zlasti na sankcije, ki so bile 21. junija 2021 naložene Aleksandru Šatrovu, izvršnemu direktorju beloruskega podjetja, ki proizvaja programsko opremo za prepoznavanje obrazov, ki jo uporablja eden od avtoritarnih režimov, na primer za identifikacijo protestnikov politične opozicije; poziva Komisijo, naj prepreči vsakršno uporabo ali financiranje nezakonitih tehnologij za nadzor v EU; poziva EU in države članice, naj si v dialogu z vladami tretjih držav in ob okrepljenem demokratičnem nadzoru prizadevajo za odpravo represivnih zakonodajnih praks in zakonodaje na področju kibernetne varnosti in boja proti terorizmu; poziva pristojne organe EU k preiskavi nezakonite uporabe vohunske programske opreme v EU in izvoza te programske opreme iz EU ter k uvedbi posledic za države članice in pridružene države, tudi tiste, ki sodelujejo v programih EU, ki so kupile in uporabljale vohunsko programsko opremo ter jo izvažale za nezakonito uporabo, usmerjeno proti novinarjem, zagovornikom človekovih pravic, odvetnikom in politikom;

106. poziva k ambiciozni reviziji direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah⁽²¹⁾, da bi povečali zaupnost komunikacij in osebnih podatkov pri uporabi elektronskih naprav, ne da bi znižali raven varstva, ki jo zagotavlja direktiva in brez poseganja v odgovornost držav članic v zvezi z nacionalno varnostjo; poudarja, da bi morali javni organi imeti obveznost, da razkrijejo pomanjkljivosti, ki jih odkrijejo v napravah IT; poziva EU in države članice, naj še naprej usklajujejo svoje ukrepe na podlagi direktive o napadih na informacijske sisteme⁽²²⁾, da bi zagotovile, da se nezakonit dostop do informacijskih sistemov in nezakonito prestrazanje opredelita kot kaznivi dejanji ter ustrezno sankcionirata; opozarja, da je treba vsako kršitev zaupnosti za namen nacionalne varnosti izvesti zakonito, za izrecno opredeljene in zakonite namene v demokratični družbi ter v skladu s strogim merilom nujnosti in sorazmernosti, kot zahtevata EKČP in Sodišče Evropske unije;

Zaščita držav članic, institucij, agencij, delegacij in misij EU

107. poudarja, da so lahko institucije, organi, agencije, delegacije, misije in operativna omrežja, stavbe in osebje EU tarča vseh vrst hibridnih groženj in napadov tujih državnih akterjev ter da bi jih bilo treba zato ustrezno zaščititi, posebno pozornost pa je treba nameniti sredstvom, prostorom in dejavnosti ESZD v tujini ter varnosti osebja EU, napotenega v nedemokratične države z represivnimi režimi; poziva k strukturiranemu odzivu misij skupne varnostne in obrambne politike na te grožnje ter k konkretni podpori tem misijam prek strateškega komuniciranja; je seznanjen, da se število napadov, ki jih podpirajo države, na institucije, organe in agencije EU, vključno z Evropsko agencijo za zdravila, ter institucije in javne organe držav članic nenehno povečuje;

⁽²¹⁾ Direktiva 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (UL L 201, 31.7.2002, str. 37).

⁽²²⁾ Direktiva 2013/40/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. avgusta 2013 o napadih na informacijske sisteme in nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2005/222/PNZ (UL L 218, 14.8.2013, str. 8).

sreda 9. marca 2022

108. poziva k temeljitemu in rednemu pregledu vseh storitev, omrežij, opreme in strojne opreme institucij, organov, agencij, delegacij, misij in operacij EU, da bi izboljšali njihovo odpornost na kibernetске grožnje in izključili potencialno nevarne programe in naprave, kot so tisti, ki jih je razvil Kaspersky Lab; poziva institucije EU in države članice, naj osebju zagotovijo ustrezne smernice in varna orodja; poudarja, da je treba v institucijah in upravah povečati ozaveščenost o uporabi varnih storitev in omrežij, tudi med misijami; ugotavlja, da imajo odprtokodni omrežni operacijski sistemi, ki jih pogosto uporabljajo zavezniške vojaške in vladne agencije, prednosti zaradi zaupanja vanje in varnosti;

109. poudarja pomen učinkovitega, pravočasnega in tesnega usklajevanja med različnimi institucijami, organi in agencijami EU, specializiranimi za kibernetско varnost, kot so CERT-EU in njene v celoti razvite operativne zmogljivosti, pa tudi ENISA in prihodnja skupna kibernetска enota, ki bo zagotovila usklajen odziv na obsežne kibernetске grožnje v EU; pozdravlja sedanje strukturirano sodelovanje med skupino CERT-EU in agencijo ENISA; pozdravlja tudi ustanovitev delovne skupine EU za kibernetско obveščevalno dejavnost v okviru EU INTCEN, ki naj bi pospešila strateško sodelovanje na obveščevalnem področju; pozdravlja nedavne pobude generalnih sekretariatov institucij EU za oblikovanje skupnih pravil o informacijski in kibernetски varnosti;

110. z zanimanjem pričakuje predloga Komisije v zvezi s predpisi o vzpostavitvi regulativnega okvira za informacijsko in kibernetско varnost v vseh institucijah, organih in agencijah EU ter meni, da bi morali ti predpisi vključevati krepitev zmogljivosti in odpornosti; poziva Komisijo in države članice, naj za kibernetско varnost institucij EU dodelijo dodatna sredstva in vire, da bi se spoprijele z izzivi, ki jih prinašajo nenehno razvijajoče se grožnje;

111. z zanimanjem pričakuje posebno poročilo Računskega sodišča o reviziji kibernetске varnosti, ki bo predvidoma pripravljeno na začetku leta 2022;

112. poziva k temeljiti preiskavi prijavljenih primerov infiltracije tujega osebja med osebje institucij EU; poziva k pregledu in morebitni reviziji kadrovskih postopkov, vključno s preverjanjem pred zaposlitvijo, da bi odpravili vrzeli, ki omogočajo tuje infiltracije; poziva upravljavske organe Parlamenta, naj izboljšajo postopke varnostnega preverjanja osebja ter poostrijo pravila in preverjanja za vstop v prostore Parlamenta, da bi posameznikom, ki so tesno povezani s tujimi interesi, preprečili dostop do zaupnih sej in informacij; poziva belgijske oblasti, naj pregledajo in posodobijo nacionalni okvir za boj proti vohunjenju, da bi omogočile učinkovito odkrivanje, pregon in kaznovanje storilcev kaznivih dejanj; poziva k podobnim ukrepom v drugih državah članicah, da bi zaščitili institucije in agencije EU na njihovem ozemlju;

113. poziva vse institucije EU, naj svoje osebje ozavestijo z ustreznim usposabljanjem in smernicami za preprečevanje, zmanjšanje in obravnavo kibernetских in nekibernetских varnostnih tveganj; poziva k obveznemu in rednemu varnostnemu usposabljanju in usposabljanju na področju IKT vseh zaposlenih (tudi pripravnikov) in poslancev Evropskega parlamenta; poziva k rednemu in namenskem evidentiranju in ocenjevanju tveganja tujega vpliva v institucijah;

114. poudarja, da je treba vzpostaviti ustrezne postopke za krizno upravljanje v primerih manipulacije z informacijami, vključno s sistemi opozarjanja med upravnimi ravni in sektorji, da bi zagotovili vzajemno obveščanje in preprečili širjenje manipulacije z informacijami; v zvezi s tem pozdravlja sistem hitrega obveščanja in postopek hitrega obveščanja, ki sta bila vzpostavljena pred evropskimi volitvami leta 2019, ter postopke, vzpostavljene v upravah Komisije in Parlamenta, za opozarjanje o morebitnih primerih, ki vplivajo na institucije ali demokratične procese EU; poziva uprave EU, naj okrepijo svoje spremljanje, med drugim z vzpostavitvijo centralnega odložišča in orodja za sledenje incidentom, ter razvijejo skupni nabor orodij, ki bi se uporabila v primeru prejema opozorila prek sistema hitrega obveščanja;

115. poziva k obvezni preglednosti pravil za potovanja, ki jih tuje države in subjekti ponujajo uradnikom institucij EU, vključno s poslanci Evropskega parlamenta, akreditiranimi pomočniki in svetovalci skupin, in nacionalnim uradnikom, vključno z, vendar ne omejeno na: ime plačilnih posrednikov, strošek potovanja in navedeni razlog; ponovno opozarja, da takšnih organiziranih potovanj ni mogoče šteti za uradne delegacije Evropskega parlamenta, in v primeru nespoštovanja tega pravila poziva k strogim sankcijam; poudarja, da lahko neformalne prijateljske skupine spodkopavajo delo uradnih organov Evropskega parlamenta ter njegov ugled in skladnost njegovega delovanja; poziva upravljavske organe Parlamenta, naj povečajo preglednost in odgovornost teh skupin ter izvršujejo veljavna pravila in sprejmejo potrebne ukrepe, kadar tretje države zlorabljajo te prijateljske skupine; poziva kvestorje, naj oblikujejo in vzdržujejo dostopen in posodobljen register prijateljskih skupin in izjav;

sreda 9. marca 2022

Vmešavanje globalnih akterjev prek zajemanja elit, nacionalnih diaspor, univerz in kulturnih dogodkov

116. obsoja vse oblike zajemanja elit in tehniko kooptiranja najvišjih javnih uslužbencev in nekdanjih politikov EU, ki jih uporabljajo tuja podjetja, povezana z vladami, ki so dejavno vpletene v vmešavanje v EU, ter obžaluje, da ni dovolj orodij in izvršilnih ukrepov, potrebnih za preprečevanje teh praks; meni, da bi moralo imeti razkrivanje zaupnih informacij, pridobljenih med izvajanjem javnih pooblastil ali opravljanjem funkcij javnih uslužbencev, v škodo strateških interesov EU in njenih držav članic pravne posledice in bi jih bilo treba sankcionirati, vključno s takojšnjo odpustitvijo in/ali prepovedjo zaposlitve v institucijah v prihodnosti; meni, da bi morala biti izjava o dohodkih in premoženju teh posameznikov javno dostopna;

117. poziva Komisijo, naj spodbuja in usklajuje ukrepe za preprečevanje zajemanja elit, kot so dopolnitev in izvajanje običajnega izvrševanja obdobja mirovanja za komisarje EU in druge visoke uradnike EU z obveznostjo poročanja po izteku tega obdobja, da bi odpravili prakso vrtljivih vrat, in strukturirana pravila o preprečevanju zajemanja elit na ravni EU; poziva Komisijo, naj oceni, ali obstoječe zahteve po obdobju mirovanja še vedno ustrezajo svojemu namenu; poudarja, da bi morali nekdanji politiki in javni uslužbenci EU opozoriti ustrezeni nadzorni organ, ko jih kontaktira tuja država, in biti deležni zaščite žvižgačev; poziva vse države članice, naj uporabijo in uskladijo obdobja mirovanja za svoje politično vodstvo ter zagotovijo, da imajo vzpostavljene ukrepe in sisteme, ki od javnih uslužbencev zahtevajo, da prijavijo svoje zunanje dejavnosti, zaposlitev, naložbe, premoženje in znatna darila ali koristi, ki lahko povzročijo navzkrižje interesov;

118. je zaskrbljen zaradi celovitih strategij lobiranja, ki združujejo industrijske interese in tuje politične cilje, zlasti strategije, ki služijo interesom avtoritarnih držav; zato poziva institucije EU, naj preoblikujejo register za preglednost, tudi z uvedbo strožjih pravil o preglednosti, evidentiranjem tujih finančnih sredstev za lobiranje, povezano z EU, in vzpostavitev rubrike, ki bo omogočala identifikacijo financiranja s strani tujih vlad; poziva k učinkovitemu sodelovanju vseh institucij EU na tem področju; meni, da je avstralska shema preglednosti tujih vplivov primer dobre prakse, ki ji je treba slediti;

119. poziva države članice, naj v skladu s primeri dobre prakse drugih podobno mislečih demokracij razmislijo o vzpostavitvi sistema registracije tujih vplivov in vladnega registra prijavljenih dejavnosti, ki se izvajajo za tuje države ali v njihovem imenu;

120. je zaskrbljen zaradi poskusa tujih avtoritarnih držav, da bi nadzorovale diaspore, ki živijo na ozemlju EU; opozarja na ključno vlogo kitajske združene fronte, in sicer oddelka, ki odgovarja neposredno centralnemu komiteju kitajske komunistične partije in je zadolžen za usklajevanje kitajske strategije za zunanje vmešavanje prek strogega nadzora nad kitajskimi posamezniki in kitajskimi podjetji v tujini; opozarja na izkušnje Avstralije in Nove Zelandije z združeno fronto;

121. ostro obsoja prizadevanja Kremlja za instrumentalizacijo manjšin držav članic EU z izvajanjem politik povezovanja s sonarodnjaki, zlasti v baltskih državah in državah vzhodnega sosedstva, ki je del geopolitične strategije Putinovega režima, katere cilj je razdeliti družbe v EU, in uveljavljanja koncepta „ruskega sveta“, ki naj bi upravičil ekspanzivne ukrepe tega režima; ugotavlja, da so številne ruske „zasebne fundacije“, „zasebna podjetja“, „medijske organizacije“ in „nevladne organizacije“ v državni lasti ali na skrivaj povezane z rusko državo; poudarja, da je pri dialogu z rusko civilno družbo zelo pomembno razlikovati med organizacijami, na katere ruska vlada nima vpliva, in tistimi, ki so povezane s Kremljem; želi spomniti, da obstajajo tudi dokazi o ruskem vmešavanju in manipulaciji v številnih zahodnih liberalnih demokracijah, pa tudi o dejavni podpori ekstremističnim silam in radikalnim subjektom, da bi spodbudili destabilizacijo Unije; ugotavlja, da Kremelj kot del svojega ekosistema dezinformacij kot pogosto izkorišča kulturo, vključno s priljubljeno glasbo, avdiovizualno vsebino in literaturo; obžaluje poskuse Rusije, da ne bi v celoti priznala zgodovine sovjetskih zločinov in namesto tega uvaja novi ruski diskurz;

122. je zaskrbljen zaradi poskusov turške vlade, da bi vplivala na ljudi s turškimi koreninami, da bi diasporo uporabila kot posrednico za položaje Ankare in razdelila evropske družbe, zlasti prek predsedstva za Turke v tujini in sorodne skupnosti; obsoja odprte poskuse Turčije, da bi uporabila svojo diasporo v Evropi, da bi spremenila potek volitev;

sreda 9. marca 2022

123. obsoja prizadevanja Rusije, da bi izkoristila etnične napetosti na Zahodnem Balkanu za podžiganje konfliktov in razdelitev skupnosti, kar bi lahko povzročilo destabilizacijo vse regije; je zaskrbljen, ker pravoslavna cerkev v državah, kot so Srbija, Črna gora in Bosna in Hercegovina, zlasti v Republiki Srbski, poskuša predstavljati Rusijo kot zaščitnico tradicionalnih družinskih vrednot in utrditi odnose med državo in cerkvijo; je zaskrbljen, ker Madžarska in Srbija pomagata Kitajski in Rusiji pri uresničevanju njunih geopolitičnih ciljev; priporoča, da se organizirajo dialogi s civilno družbo Zahodnega Balkana in zasebnim sektorjem, da bi uskladili prizadevanja za boj proti dezinformacijam v tej regiji, pri čemer bi se osredotočili na raziskave in analize ter vključevanje regionalnega strokovnega znanja; poziva Komisijo, naj izgradi potrebno infrastrukturo za pripravo z dokazi podprtih odzivov na kratkoročne in dolgoročne grožnje dezinformacij na Zahodnem Balkanu; poziva ESZD, naj se osredotoči na bolj proaktivno stališče, in sicer na povečanje verodostojnosti EU v tej regiji, namesto da jo zagovarja, in razširitev spremljanja strategije StratCom, da bi se osredotočili na čezmejne grožnje dezinformacij, ki prihajajo iz držav Zahodnega Balkana in njihovih sosed;

124. poudarja, da morajo EU in njene države članice okrepiti podporo državam vzhodnega partnerstva, zlasti s sodelovanjem pri krepitvi državne in družbene odpornosti proti dezinformacijam in ruski državni propagandi, da bi se zoperstavili strateški oslavitvi in razdrobitvi svojih družb in institucij;

125. je zaskrbljen zaradi ekstrateritorialne uporabe prisilnih ukrepov, ki izhajajo iz novega hongkonškega zakona o nacionalni varnosti in kitajskega zakona o boju proti tujim sankcijam, skupaj s sporazumi o izročitvi, ki jih ima Kitajska z drugimi državami, kar Kitajski omogoča izvajanje obsežnih odvrtilnih ukrepov proti kritičnim nekitajskim državljanom, v nedavnem primeru proti dvema danskima poslancema, ter kitajskih protiukrepov proti petim poslancem Evropskega parlamenta, pododboru Parlamenta za človekove pravice, trem poslancem iz držav članic EU, Političnemu in varnostnemu odboru Sveta EU, dvema evropskima strokovnjakoma in dvema evropskima možganskima trustoma v Nemčiji in na Danskem; poziva vse države članice, naj se uprejo izročitvi in jo zavrnejo ter po potrebi zagotovijo ustrezno zaščito za zadevne posameznike, da se preprečijo morebitne kršitve človekovih pravic;

126. je zaskrbljen zaradi številnih evropskih univerz, šol in kulturnih središč, ki sodelujejo s kitajskimi subjekti, vključno s Konfucijevimi inštituti, kar omogoča krajšo znanstvenega znanja in izvajanje strogega nadzora nad vsemi temami raziskav in poučevanja, povezanimi s Kitajsko, pri čemer gre torej za kršitev ustavne zaščite akademske svobode in avtonomije, ter izvajanje nadzora nad izbiro kulturnih dejavnosti, povezanih s Kitajsko; je zaskrbljen, da bi lahko ti ukrepi povzročili izgubo poznavanja vprašanj, povezanih s Kitajsko, kar bi EU prikrajšalo za potrebne pristojnosti; je zaskrbljen na primer, ker je informacijski urad državnega sveta kitajske vlade leta 2014 sponzoriral kitajsko knjižnico pri Evropski akademiji⁽²³⁾; je globoko zaskrbljen zaradi poskusov Kitajske, da pritiska in cenzurira nantski muzej v zvezi z organizacijo razstave o Džingiskanu, ki je bila prvotno načrtovana za leto 2020⁽²⁴⁾; poziva Komisijo, naj olajša izmenjavo dobre prakse med državami članicami za boj proti tujemu vmešavanju v kulturnem in izobraževalnem sektorju;

127. je zaskrbljen zaradi primerov prikritega financiranja raziskav, ki se izvajajo v Evropi, vključno s kitajskimi poskusi prevzemanja nadarjenih posameznikov prek načrta Thousand Talents in štipendij Konfucijevega inštituta, ter zaradi namernega mešanja vojaških in civilnih znanstvenih projektov prek kitajske strategije združevanja civilnih in vojaških vidikov; poudarja, da poskušajo kitajske visokošolske ustanove podpisati memorandume o soglasju s partnerskimi institucijami v Evropi, ki vsebujejo določbe, ki širijo kitajsko propagando ali spodbujajo podporo stališčem Kitajske komunistične partije ali političnim pobudam, kot je pobuda En pas, ena pot, in s tem zaobidejo in ogrožajo uradna stališča vlad zadevnih držav; poziva kulturne, akademske in nevladne institucije, naj izboljšajo preglednost glede vpliva Kitajske, in jih poziva, naj objavijo vse izmenjave in sodelovanje s kitajsko vlado in sorodnimi organizacijami;

128. obsoja odločitev madžarske vlade, da odpre podružnico univerze v Fudanu, hkrati pa zapre Srednjeevropsko univerzo v Budimpešti; je zaskrbljen zaradi vse večje finančne odvisnosti evropskih univerz od Kitajske in drugih tujih držav, zaradi tveganja, da bodo občutljivi podatki, tehnologije in rezultati raziskav prešli v tuje države in posledice, ki bi jih ta odvisnost lahko imela za akademsko svobodo; poudarja pomen akademske svobode za obravnavanje dezinformacij in operacij vplivanja; spodbuja te institucije, naj pred sklenitvijo novih partnerstev s tujimi partnerji opravijo podrobne ocene

⁽²³⁾ <https://www.coleurope.eu/events/official-inauguration-china-library>

⁽²⁴⁾ <https://www.chateaublanc.fr/expositions/fils-du-ciel-et-des-stepes/>

sreda 9. marca 2022

ranljivosti; poudarja, da bi morale biti akademsko osebje usposobljeno, da prijavi prikrito financiranje ali vpliv prek posebne odprte telefonske številke, in da bi morali biti prijavitelji vedno zaščiteni; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da bodo na evropskih univerzah sredstva za raziskave, ki so geopolitičnega pomena, evropskega izvora; poziva Komisijo, naj predlaga zakonodajo o povečanju preglednosti tujega financiranja univerz, nevladnih organizacij in možganskih trustov, na primer z obveznimi izjavami o donacijah, skrbnim pregledom njihovih tokov financiranja in razkritjem financiranja, prispevkov v naravi in subvencij tujih strank; poziva organe držav članic, naj sprejmejo učinkovita pravila o tujem financiranju visokošolskih ustanov, vključno s strogimi zgornjimi mejami in zahtevami glede poročanja;

129. poudarja, da v zasebnem sektorju obstajajo podobna tveganja za varnost in krajo intelektualne lastnine, kjer bi lahko zaposleni imeli dostop do ključnih tehnologij in poslovnih skrivnosti; poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo akademske ustanove in zasebni sektor k oblikovanju celovitih programov za varnost in skladnost, vključno s posebnimi varnostnimi pregledi za nove pogodbe; ugotavlja, da so morda za nekatere profesorje ali zaposlene, ki delajo na kritičnih raziskavah in proizvodih, upravičene strožje omejitve glede sistemov in dostopa do omrežja ter varnostnega preverjanja;

130. ugotavlja, da revidirana direktiva o modri karti⁽²⁵⁾, ki usposobljenim migrantom iz tretjih držav olajšuje vstop v EU, kitajskim in ruskim podjetjem s sedežem v Evropi na primer omogoča, da sem pripeljejo usposobljene migrante iz svojih držav; poudarja, da bi to lahko državam članicam otežilo izvajanje nadzora nad prihodom teh državljanov, to pa bi lahko povzročilo tveganje tujega vmešavanja;

131. je seznanjen z vse večjim številom Konfucijevih inštitutov, ki se ustanavljajo po svetu in zlasti v Evropi; ugotavlja, da je Center za jezikovno izobraževanje in sodelovanje, prej znan kot sedež Konfucijevega inštituta ali Hanban (Urad za mednarodno organizacijo kitajskega jezikovnega sveta), ki je odgovoren za program Konfucijevih inštitutov po vsem svetu, del propagandnega sistema kitajske partijske države; poziva države članice in Komisijo, naj podprejo neodvisne jezikovne tečaje kitajščine, v katere ne bosta vpleteni kitajska država in z njo povezane organizacije; meni, da bi lahko bil nedavno ustanovljeni nacionalni kitajski center na Švedskem pomemben primer, kako povečati neodvisno znanje o Kitajski v Evropi;

132. meni tudi, da so Konfucijevi inštituti platforma za lobiranje za kitajske gospodarske interese, kitajsko obveščevalno službo in novačenje agentov in vohunov; opozarja, da se je zaradi tveganj kitajskega vohunjenja in vmešavanja veliko univerz odločilo za prekinitev svojega sodelovanja s Konfucijevimi inštituti, in sicer univerza v Düsseldorfu leta 2016, univerzi v Bruslju (Université libre de Bruxelles in Vrije Universiteit Brussel) leta 2019, univerza v Hamburgu leta 2020 in vse univerze na Švedskem; poziva, naj več univerz razmisli o svojem sedanjem sodelovanju in naj zagotovijo, da ne bo vplivalo na njihovo akademsko svobodo; poziva države članice, naj pozorno spremljajo poučevanje, raziskave in druge dejavnosti v okviru Konfucijevih inštitutov ter v primerih, ko je domnevno vohunjenje ali vmešavanje podkrepjeno z jasnimi dokazi, sprejmejo izvršilne ukrepe za zaščito evropske gospodarske in politične suverenosti, vključno z zavrnitvijo financiranja ali odvzemom licenc povezanim inštitutom;

133. ugotavlja, da se lahko tuje vmešavanje izvaja tudi prek vpliva na verske ustanove in njihove instrumentalizacije, kot so ruski vpliv v pravoslavnih cerkvah, zlasti v Srbiji, Črni gori, Bosni in Hercegovini, zlasti v Republiki Srbski, Gruziji in deloma v Ukrajini, ki vključuje ustvarjanje razdora med lokalnim prebivalstvom, pristransko pisanje zgodovine in spodbujanje programa proti EU, vpliv turške vlade v mošejah v Franciji in Nemčiji in vplive Savdske Arabije prek salafitskih mošej v Evropi, v katerih se spodbuja radikalni Islam; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo boljše usklajevanje na področju zaščite verskih ustanov pred tujim vmešavanjem ter omejijo financiranje in povečajo njegovo preglednost; poziva države članice, naj pozorno spremljajo dejavnosti verskih ustanov ter po potrebi in kjer je podkrepjeno z dokazi, sprejmejo ukrepe, vključno z zavrnitvijo financiranja ali odvzemom licenc s tem povezanim inštitutom;

134. poziva ESZD, naj izvede študijo o razširjenosti in vplivu zlonamernih državnih akterjev v evropskih možganskih trustih, univerzah, verskih organizacijah in medijskih institucijah; poziva vse institucije EU in države članice, naj sodelujejo z deležniki in strokovnjaki ter sodelujejo v sistematičnem dialogu z njimi, da bi natančno opredelili in spremljali tuje vplive

⁽²⁵⁾ Direktiva (EU) 2021/1883 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. oktobra 2021 o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav za namen visokokvalificirane zaposlitve ter razveljavitvi Direktive Sveta 2009/50/ES (UL L 382, 28.10.2021, str. 1).

sreda 9. marca 2022

na kulturnem, akademskem in verskem področju; poziva k večji izmenjavi vsebin med evropskimi nacionalnimi radiodifuzijskimi hišami, tudi tistimi v sosednjih državah;

135. je zaskrbljen zaradi poročil o tujem vmešavanju v evropske pravosodne sisteme; posebej opozarja na izvrševanje ruskih sodb na evropskih sodiščih proti nasprotnikom Kremlija; poziva države članice, naj ozaveščajo pravosodno osebje in sodelujejo s civilno družbo, da bi preprečile tujim vladam, da bi zlorabile mednarodno pravosodno sodelovanje in evropska sodišča; poziva ESZD, naj naroči študijo o razširjenosti in vplivu tujega vmešavanja v evropske sodne postopke; ugotavlja, da bo morda treba na podlagi te študije predlagati spremembe zahtev glede preglednosti in financiranja sodnih postopkov;

Odvračanje, pripisovanje odgovornosti in kolektivni protiukrepi, vključno s sankcijami

136. meni, da so se režimi sankcij, ki jih je EU vzpostavila nedavno, kot sta sklop omejevalnih ukrepov proti kibernetiskim napadom, ki ogrožajo Unijo in njene države članice ⁽²⁶⁾, in globalni sistem sankcij EU na področju človekovih pravic ⁽²⁷⁾ (zakon Magnickega), sprejeta 17. maja 2019 oziroma 7. decembra 2020, izkazali kot ukrepi z dodano vrednostjo, saj EU zagotavljajo koristna orodja za odvracanje; poziva Komisijo, naj pripravi zakonodajni predlog za sprejetje novega tematskega režima sankcij za boj proti hudim kaznivim dejanjem korupcije; opozarja, da sta bila režima sankcij v zvezi s kibernetiskimi napadi in človekovimi pravicami uporabljena dvakrat, in sicer leta 2020 oziroma 2021; poziva, naj postane režim sankcij v zvezi s kibernetiskimi napadi trajen in poziva države članice, naj si izmenjujejo vse dokaze in obveščevalne podatke ter tako prispevajo k oblikovanju seznamov sankcij za kibernetiske napade;

137. poziva EU in njene države članice, naj sprejmejo dodatne ukrepe proti tujemu vmešavanju, vključno z obsežnimi dezinformacijskimi kampanjami, hibridnim grožnjam in hibridnemu vojskovanju, in sicer ob popolnem upoštevanju svobode izražanja in obveščanja, tudi z vzpostavitvijo režima sankcij; meni, da bi to moralo vključevati uvedbo medsektorskega in asimetričnega okvira sankcij ter diplomatske sankcije, prepoved potovanja, zamrznitev sredstev in odvzem dovoljenj EU za prebivanje tujim posameznikom in njihovim družinskim članom, povezanim s poskusi tujega vmešavanja, ki bi morali biti čim bolj natančno usmerjeni na nosilce odločanja in organe, odgovorne za agresivna dejanja, pri čemer bi se bilo treba izogibati okolju, ki bi temeljilo na načelu „milo za drago“, v skladu s členom 29 PEU in členom 215 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) (omejevalni ukrepi) ter trdno vključeni v skupno zunanjo in varnostno politiko (SVZP) Unije ter stebre SVOP; poziva države članice, naj tuje in domače vmešavanje in dezinformacije obravnavajo kot stalno točko na dnevnem redu Sveta za zunanje zadeve; poziva EU, naj opredeli mednarodno protipravno dejanje ter sprejme najnižji prag za uvedbo protiukrepov na podlagi te nove opredelitve, priložena pa naj bo tudi ocena učinka za zagotovitev pravne varnosti; ugotavlja, da bi moral imeti Svet možnost, da o sankcijah v zvezi s tujim vmešavanjem odloča z večino glasov, ne pa s soglasjem; meni, da bi morale države, ki so vpletene v tuje vmešavanje in manipulacijo z informacijami z namenom destabilizacije razmer v EU, plačati za svoje odločitve ter nositi gospodarske in/ali diplomatske posledice in/ali posledice za svoj ugled; poziva Komisijo in podpredsednika Komisije/visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, naj v zvezi s tem predložita konkretne predloge;

138. vztraja, da je treba v zvezi z režimom sankcij, namenjenim zaščiti demokratičnih procesov, človekovih pravic in svoboščin, določenih v Pogodbah, posebno pozornost nameniti vplivom naloženih sankcij na temeljne pravice in svoboščine, da bi še naprej spoštovali Listino, poleg tega mora biti režim pregleden, kar zadeva razloge, na katerih temelji odločitev o uvedbi sankcij; poudarja, da je treba na ravni EU bolj pojasniti obseg in učinek sankcij zoper povezane osebe, kot so državljani in podjetja EU;

139. meni, da so lahko hibridni napadi sicer različni, vendar lahko zaradi svojega obsega, narave in kumulativnega učinka resno ogrozijo vrednote, temeljne interese, varnost, neodvisnost in celovitost EU in njenih držav članic ter krepitev in podporo demokracije, pravne države, človekovih pravic, načel mednarodnega prava in temeljnih pravic; pozdravlja

⁽²⁶⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=OJ%3AL%3A2019%3A129I%3ATOC>

⁽²⁷⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=OJ:L:2020:410I:TOC>

sreda 9. marca 2022

dejstvo, da akcijski načrt za evropsko demokracijo predvideva, da bosta Komisija in ESZD skupaj oblikovali nabor orodij za operacije tujega vmešavanja in vplivanja, vključno s hibridnimi operacijami in jasnim pripisovanjem zlonamernih napadov tretjih strani in držav na EU;

140. poudarja, da se na mednarodni ravni vse bolj krepi zavedanje, da nekateri ukrepi tujega vmešavanja resno vplivajo na demokratične procese in uveljavljanje pravic ali opravljanje dolžnosti; v zvezi s tem opozarja na spremembe, uvedene leta 2018 z zakonom o spremembi avstralske zakonodaje o nacionalni varnosti (vohunjenje in tuje vmešavanje), katerega cilj je z uvedbo novih kaznivih dejanj, kot je namerno tuje vmešavanje, inkriminirati prikrite in zavajajoče dejavnosti tujih akterjev, namenjene poseganju v politične ali vladne postopke, vplivanju na pravice ali dolžnosti ali zagotavljanju podpore obveščevalnim dejavnostim tujih vlad;

141. se zaveda, da mora Unija v skladu s členom 21(3) PEU zagotoviti usklajenost med različnimi področji svojega zunanjega delovanja ter med temi področji in drugimi politikami, opredeljenimi v Pogodbah; v zvezi s tem poudarja, da je bilo tuje vmešavanje, kot je grožnja, ki jo predstavljajo tuji teroristični borci in skupine, ki vplivajo na posameznike v EU, obravnavano tudi z Direktivo (EU) 2017/541 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o boju proti terorizmu⁽²⁸⁾;

142. poudarja, da bi zato, da bi okrepili njihov učinek, bilo treba sankcije naložiti skupaj, in sicer, ko je to možno, ob usklajevanju s podobno mislečimi partnerji, ter po možnosti vključiti še mednarodne organizacije in jih uradno opredeliti v mednarodnem sporazumu, ob preučitvi tudi morebitnih drugih odzivov na napade; ugotavlja, da bi morale države kandidatke in potencialne države kandidatke prav tako sprejeti te sankcije, da bi se uskladile s skupno zunanjo in varnostno politiko EU; je seznanjen s pomembnim delom Nata na področju hibridnih groženj in v zvezi s tem želi spomniti na sporočilo z zasedanja Nata z dne 14. junija 2021, v katerem je bilo potrjeno, da bo Severnoatlantski svet o tem, ali določen kibernetki napad upravičuje uporabo člena 5 pogodbe o Natu, odločal v vsakem primeru posebej in da se lahko vpliv obsežnejših zlonamernih kumulativnih kibernetičnih dejavnosti v določenih okoliščinah obravnava kot oborožen napad⁽²⁹⁾; poudarja, da bi morala EU in Nato sprejeti bolj v prihodnost usmerjen in strateški pristop k hibridnim grožnjam s poudarkom na motivih in ciljih nasprotnikov ter pojasniti, v katerih primerih je EU bolj opremljena za spopadanje z grožnjo, pojasniti pa bi morala tudi primerjalne prednosti svojih zmogljivosti; opozarja, da več držav članic EU ni članic Nata, vendar kljub temu sodelujejo z Natom, na primer prek programa Partnerstva za mir in partnerske pobude za interoperabilnost, zato poudarja, da sodelovanje med EU in Natom ne sme posegati v varnostno in obrambno politiko držav članic EU, ki niso članice Nata, vključno s tistimi, ki imajo vzpostavljeno politiko nevtralnosti; poudarja pomen medsebojne pomoči in solidarnosti v skladu s členom 42(7) PEU in členom 222 PDEU ter poziva EU, naj pripravi konkretne scenarije za aktivacijo teh členov v primeru hipotetičnega kibernetičnega napada; poziva EU in vse države članice, naj to vprašanje povežejo z drugimi vidiki odnosov z državami, ki stojijo za vmešavanjem in dezinformacijskimi kampanjami, zlasti Rusijo in Kitajsko;

Globalno sodelovanje in multilateralizem

143. se zaveda, da se številne demokratične države po vsem svetu spoprijemajo s podobnimi destabilizacijskimi operacijami, ki jih izvajajo tuji državni in nedržavni akterji;

144. poudarja, da je pri teh ključnih vprašanjih potrebno globalno večstransko sodelovanje v ustreznih mednarodnih forumih med enako mislečimi državami, in sicer v obliki partnerstva, ki bo temeljilo na skupnem razumevanju in skupnih opredelitvah, z namenom opredelitve mednarodnih norm in načel; poudarja pomen tesnega sodelovanja z ZDA in drugimi podobno mislečimi državami za posodobitev večstranskih organizacij; v zvezi s tem pozdravlja vrh za demokracijo in pričakuje, da bo privedel do konkretnih predlogov in ukrepov za boj proti največjim grožnjam, s katerimi se danes soočajo demokracije, s skupnimi ukrepi;

145. meni, da bi si morali podobno misleči partnerji na podlagi enotnega situacijskega zavedanja izmenjevati dobro prakso in opredeliti skupne odzive na svetovne, a tudi skupne nacionalne izzive, vključno s kolektivnimi sankcijami ter varstvom človekovih pravic in demokratičnih standardov; poziva EU, naj vodi razpravo o pravnih posledicah tujega vmešavanja, spodbuja skupne mednarodne opredelitve in pravila za dodeljevanje ter oblikuje mednarodni okvir za odzive na vmešavanje v volitve, da bi oblikovali svetovni kodeks ravnanja za svobodne in odporne demokratične procese;

⁽²⁸⁾ UL L 88, 31.3.2017, str. 6.

⁽²⁹⁾ https://www.nato.int/cps/en/natohq/news_185000.htm

sreda 9. marca 2022

146. poziva EU in njene države članice, naj razmislijo o ustreznih mednarodnih oblikah, ki bi omogočile sklenitev takega partnerstva in sodelovanje med podobno mislečimi partnerji; poziva EU in njene države članice, naj na ravni OZN začnejo postopek za sprejetje svetovne konvencije za spodbujanje in obrambo demokracije, ki bo določila skupno opredelitev tujega vmešavanja; poziva EU, naj predlaga globalni nabor orodij za obrambo demokracije, ki bo vključen v konvencijo in bo vseboval skupne ukrepe in sankcije za preprečevanje tujega vmešavanja;

147. pozdravlja izjavo Nata z dne 14. junija 2021, v kateri Nato priznava vse večji izziv, ki ga predstavljajo kibernetске, hibridne in druge asimetrične grožnje, vključno z dezinformacijskimi kampanjami, in zlonamerna uporaba vse bolj izpopolnjenih nastajajočih in prelomnih tehnologij; pozdravlja napredek, dosežen pri sodelovanju med EU in Natom na področju kibernetске obrambe; pozdravlja, da je Litva ustanovila regionalni center za kibernetско obrambo, ki vključuje ZDA in države vzhodnega partnerstva; podpira tesnejše sodelovanje s partnerskimi državami na področju kibernetске obrambe, kar zadeva izmenjavo informacij in operativno delo; pozdravlja razprave med ZDA in EU o večstranskem nadzoru izvoza blaga za kibernetски nadzor v okviru Sveta za trgovino in tehnologijo;

148. pozdravlja že sprejete pobude, zlasti na upravni ravni, za izmenjavo znanja o hibridnih napadih in dezinformacijskih operacijah v realnem času, kot so sistem hitrega obveščanja, ki ga je vzpostavila ESZD in je deloma na voljo tudi podobno mislečim tretjim državam, mehanizem za hitro odzivanje, ki ga je vzpostavila skupna G7, in skupni obveščevalno-varnostni oddelek Nata;

149. poudarja, da bi moralo globalno sodelovanje temeljiti na skupnih vrednotah, ki bi se odražale v skupnih projektih, pri katerih bi sodelovale mednarodne organizacije, kot sta Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj ter Unesco, ter v okviru katerih bi se v državah, ki se spoprijemajo s podobnimi grožnjami tujega vmešavanja, zagotovila krepitev demokratičnih zmogljivosti, trajnega miru in varnosti; poziva EU, naj vzpostavi evropski sklad za demokratične medije, ki bo podpiral neodvisno novinarstvo v državah (morebitne) širitve in evropskih sosednjih državah ter v državah kandidatkah in potencialnih kandidatkah; izpostavlja praktične potrebe, kot je pridobitev tehnične delovne opreme, o katerih redno govorijo neodvisni novinarji iz sosednjih držav;

150. poudarja, da je nujno treba obravnavati napačne informacije in dezinformacije o podnebjju; pozdravlja prizadevanja na konferenci COP26 za sprejetje univerzalne opredelitve napačnih informacij in dezinformacij o podnebjju ter za določitev ukrepov za njihovo obravnavanje; poziva k oblikovanju modelov, kot je Medvladni panel o podnebnih spremembah, za oblikovanje globalnega kodeksa ravnanja glede dezinformacij, ki bi bil podlaga za „Pariški sporazum o dezinformacijah“;

151. poudarja, kako pomembno je državam kandidatkam in potencialnim kandidatkam jasno prikazati, kaj si lahko obetajo, pa tudi podpornim partnerskim in sosedskim državam, kot so države Zahodnega Balkana ter vzhodnega in južnega sosedstva EU, ki jih države, kot so Rusija, Turčija in Kitajska želijo uporabiti kot preskusno okolje za manipulacijo z informacijami in hibridno vojno s ciljem škoditi EU; meni, da so ZDA pomemben partner v boju proti tujemu vmešavanju, dezinformacijskim kampanjam in hibridnim grožnjam v teh regijah; je zaskrbljen zlasti zaradi vloge Srbije in Madžarske pri širjenju dezinformacij v sosednjih državah; poudarja, da bi morala EU podpirati te države in sodelovati z njimi, kot je določeno v uredbi o Instrumentu za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje⁽³⁰⁾; meni, da so njeni ukrepi lahko v obliki spodbujanja dodane vrednosti EU in pozitivnega učinka v regiji, financiranja projektov, namenjenih zagotavljanju medijske svobode, krepitevi civilne družbe in pravne države ter povečanju sodelovanja na področju medijske, digitalne in informacijske pismenosti, ob spoštovanju suverenosti teh držav; poziva k povečanju zmogljivosti ESZD v zvezi s tem;

152. spodbuja EU in njene države članice, naj poglobijo sodelovanje s Tajvanom v boju proti operacijam vmešavanja in kampanjam dezinformacij iz zlonamernih tretjih držav, včevši izmenjavo dobre prakse, skupne pristope k spodbujanju medijske svobode in novinarstva, poglobitev sodelovanja na področju kibernetске varnosti in kibernetских groženj, ozaveščanje državljanov in izboljšanje splošne digitalne pismenosti prebivalstva, da bi povečali odpornost naših demokratičnih sistemov; podpira tesnejše sodelovanje med ustreznimi evropskimi in tajvanskimi vladnimi agencijami, nevladnimi organizacijami in možganskimi trusti na tem področju;

⁽³⁰⁾ Uredba (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. junija 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa, spremembi in razveljavitvi Sklepa št. 466/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2017/1601 in Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 480/2009 (UL L 209, 14.6.2021, str. 1).

sreda 9. marca 2022

153. poziva Parlament, naj dejavno spodbuja diskurz EU in prevzame vodilno vlogo pri spodbujanju izmenjave informacij in s partnerskimi parlamenti po svetu razpravlja o primerih dobre prakse z uporabo obsežne mreže medparlamentarnih delegacij ter pobud za demokracijo in podpornih dejavnosti, ki jih usklajuje njegova skupina za podporo demokraciji in usklajevanje volitev; poudarja, da je treba tesno sodelovati s poslanci iz tretjih držav s posebej prilagojenimi projekti, ki bodo podpirali evropske obete držav kandidatk in potencialnih kandidat;

154. poziva ESZD, naj poveča vlogo delegacij EU in misij EU SVOP v tretjih državah, da bi se izboljšala njihova sposobnost odkrivanja in razkrivanja dezinformacijskih kampanj, ki jih organizirajo tuji državni akterji, in naj financira projekte izobraževanja za okrepitev demokratičnih vrednot in temeljnih pravic; močno priporoča ustanovitev vozlišča za strateško komuniciranje, ki bi ga vzpostavila ESZD, da bi vzpostavili strukturno sodelovanje v boju proti dezinformacijam in tujemu vmešavanju, ki bi moralo imeti sedež v Tajpeju; poleg tega poziva delegacije EU, naj prispevajo k boju EU proti dezinformacijam, tako da ustrezne odločitve EU, kot so nujne resolucije Parlamenta, prevedejo v jezik države, v katero so napotene;

155. poziva, naj se tuje zlonamerno vmešavanje obravnava v okviru prihodnjega novega strateškega kompasa EU;

156. poziva k vzpostavitvi stalnega institucionalnega ustroja v Evropskem parlamentu za spremljanje izvajanja teh priporočil, da bi se sistematično spopadli s tujim vmešavanjem in dezinformacijo v EU, tudi po koncu sedanjega mandata posebnega odbora INGE; poziva k boljši institucionalizirani izmenjavi med Komisijo, ESZD in Parlamentom prek tega organa;

o

o o

157. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko ter vladam in parlamentom držav članic.

sreda 9. marca 2022

P9_TA(2022)0065

Programi državljanstva in prebivališča za naložbe**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. marca 2022 s priporočili Komisiji o programih državljanstva in prebivališča za naložbe (2021/2026(INL))**

(2022/C 347/08)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 225 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju člena 4(3) in člena 49 Pogodbe o Evropski uniji,
- ob upoštevanju člena 21(1) in (2), člena 77(2), točka (a), člena 79(2) ter členov 80, 82, 87, 114, 311, 337 in 352 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti členov 7, 8 in 20,
- ob upoštevanju Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, zlasti 8. člena,
- ob upoštevanju Direktive Sveta 2003/86/ES z dne 22. septembra 2003 o pravici do združitve družine ⁽¹⁾ (direktiva o združitvi družine),
- ob upoštevanju Direktive Sveta 2003/109/ES z dne 25. novembra 2003 o statusu državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas ⁽²⁾ (direktiva o rezidentih za daljši čas),
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2018/1806 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o seznamu tretjih držav, katerih državljanji morajo pri prehodu zunanjih meja imeti vizume, in držav, katerih državljanji so izvzeti iz te obveznosti ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Direktive (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju kopenhavskih meril in sklopa predpisov (pravnega reda) Unije ki jih mora država kandidatka sprejeti, izvajati in uveljavljati, da bi lahko pristopila k Uniji, zlasti poglavij 23 in 24 navedenega pravnega reda,
- ob upoštevanju uradnih opominov z dne 20. oktobra 2020, ki ju je Komisija poslala Cipru in Malti in na podlagi katerih sta bila sprožena postopka za ugotavljanje kršitev v zvezi z njunima programoma državljanstva za vlagatelje,
- ob upoštevanju dopisa z dne 20. oktobra 2020, ki ga je Evropska komisija poslala Bolgariji ter v katerem je izrazila pomisleke glede programa državljanstva za vlagatelje in zahtevala dodatne podrobnosti,
- ob upoštevanju poročila Komisije z dne 23. januarja 2019 o shemah državljanstva in prebivanja za vlagatelje v Evropski uniji,

⁽¹⁾ UL L 251, 3.10.2003, str. 12.

⁽²⁾ UL L 16, 23.1.2004, str. 44.

⁽³⁾ UL L 303, 28.11.2018, str. 39.

⁽⁴⁾ UL L 141, 5.6.2015, str. 73.

sreda 9. marca 2022

- ob upoštevanju svežnja štirih zakonodajnih predlogov glede poostritve pravil EU za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma, ki ga je Komisija predstavila 20. julija 2021,
 - ob upoštevanju svojih resolucij z dne 16. januarja 2014 o državljanstvu EU naprodaj ⁽⁵⁾, z dne 26. marca 2019 o finančnem kriminalu, davčni utaji in izogibanju davkom ⁽⁶⁾, z dne 18. decembra 2019 o pravni državi na Malti po nedavnih razkritjih okoliščin umora Daphne Caruane Galizie ⁽⁷⁾, z dne 10. julija 2020 o celoviti politiki Unije o preprečevanju pranja denarja in boju proti financiranju terorizma – akcijski načrt Komisije in drugi nedavni dogodki ⁽⁸⁾, z dne 17. decembra 2020 o strategiji EU za varnostno unijo ⁽⁹⁾ ter z dne 29. aprila 2021 o umoru Daphne Caruane Galizie in pravni državi na Malti ⁽¹⁰⁾,
 - ob upoštevanju študije službe Evropskega parlamenta za raziskave (EPRS) z dne 17. oktobra 2018 z naslovom Citizenship by Investment (CBI) and Residency by Investment (RBI) schemes in the EU (Programi državljanstva in prebivališča za naložbe v EU),
 - ob upoštevanju študije službe Evropskega parlamenta za raziskave z dne 22. oktobra 2021 z naslovom Avenues for EU action in citizenship and residence by investment schemes – European added value assessment (Možnosti za ukrepanje EU glede programov državljanstva in prebivališča za naložbe – ocena evropske dodane vrednosti),
 - ob upoštevanju študije iz julija 2018, ki jo je za Komisijo opravilo podjetje Milieu Ltd, z naslovom Factual analysis of Member States Investors' Schemes granting citizenship or residence to third-country nationals investing in the said Member State – Study Overview (Analiza dejstev o programih držav članic za vlagatelje, v okviru katerih se državljanstvo ali dovoljenje za prebivanje podeljuje državljanom tretjih držav, ki vlagajo v zadevno državo članico – pregled študije),
 - ob upoštevanju dejavnosti skupine za spremljanje demokracije, pravne države in temeljnih pravic, ki je bila za obravnavanje teh zadev vzpostavljena v okviru Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve, zlasti njenih izmenjav mnenj, med drugim s Komisijo, predstavniki akademskega sveta, civilno družbo in novinarji, ki so potekala 19. decembra 2019, 11. septembra 2020 in 4. decembra 2020, ter njenega obiska na Malti 19. septembra 2018,
 - ob upoštevanju členov 47 in 54 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (A9-0028/2022),
- A. ker se je predsednica Komisije Ursula von der Leyen, preden jo je Parlament potrdil, v Političnih usmeritvah naslednje Evropske komisije za obdobje 2019–2024 ⁽¹¹⁾ zavezala, da bo podpirala pravico Evropskega parlamenta do pobude in da bo v primerih, ko bo Parlament sprejel resolucije, v katerih bo od Komisije zahteval, naj predloži zakonodajne predloge, odgovorila z zakonodajnim aktom;
- B. ker je predsednica Komisije Ursula von der Leyen v svojem govoru o stanju v Uniji 16. septembra 2020 dejala, da evropske vrednote niso naprodaj, pa najsi gre za primarnost evropskega prava, svobodo tiska, neodvisnost sodstva ali prodajo „zlatih potnih listov“;
- C. ker več držav članic izvaja programe državljanstva in prebivališča za naložbe, na podlagi katerih se državljanom tretjih držav v zameno za zlasti finančne prispevke v obliki pasivnih kapitalskih naložb podeli državljanstvo ali status rezidenta; ker je za te programe značilno, da vključujejo minimalne zahteve glede fizične prisotnosti ali da teh zahtev sploh ne vključujejo ter v primerjavi s konvencionalnimi postopki ponujajo hitro pot do statusa državljan ali rezidenta

⁽⁵⁾ UL C 482, 23.12.2016, str. 117.

⁽⁶⁾ UL C 108, 26.3.2021, str. 8.

⁽⁷⁾ UL C 255, 29.6.2021, str. 22.

⁽⁸⁾ UL C 371, 15.9.2021, str. 92.

⁽⁹⁾ UL C 445, 29.10.2021, str. 140.

⁽¹⁰⁾ UL C 506, 15.12.2021, str. 64.

⁽¹¹⁾ Bolj ambiciozna Unija – Moj načrt za Evropo – Politične usmeritve naslednje Evropske komisije za obdobje 2019–2024, kandidatka za predsednico Evropske komisije Ursula von der Leyen, https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/political-guidelines-next-commission_sl.pdf.

sreda 9. marca 2022

države članice; ker se hitrost obravnave prošelj med državami članicami zelo razlikuje⁽¹²⁾; ker je prek teh programov zelo enostavno pridobiti državljanstvo ali prebivališče v primerjavi z ovirami pri zaprositvi za mednarodno zaščito, zakonitih migracijah ali naturalizaciji s konvencionalnimi postopki;

- D. ker programi državljanstva za naložbe vplivajo na vse države članice, saj se z odločitvijo ene države članice o podelitvi državljanstva za naložbe samodejno podelijo pravice v razmerju do drugih držav članic, zlasti pravico do prostega gibanja, pravico voliti in kandidirati na lokalnih in evropskih volitvah, pravico do konzularne zaščite, če ni predstavništva zunaj Unije, in pravico do dostopa do notranjega trga za opravljanje gospodarskih dejavnosti; ker programi državljanstva za naložbe in prebivališča za naložbe v posameznih državah članicah ustvarjajo tudi pomembne zunanje učinke na druge države članice, kot so tveganje korupcije in pranja denarja; ker ti zunanji učinki upravičujejo sprejetje predpisov Unije;
- E. ker je državljanstvo Unije edinstven in temeljen status, ki ga državljanji Unije prejmejo poleg nacionalnega državljanstva, in eden od najpomembnejših dosežkov povezovanja Unije, saj državljanom iz vse Unije podeljuje enake pravice;
- F. ker je podeljevanje državljanstva v pristojnosti držav članic, vendar mora potekati v dobri veri, v duhu medsebojnega spoštovanja, pregledno, v skladu z načelom lojalnega sodelovanja in povsem v skladu s pravom Unije; ker je Unija sprejela ukrepe za uskladitev postopkov zakonitega priseljevanja v Unijo in pravic, povezanih s prebivanjem, kot je direktiva o rezidentih za daljši čas;
- G. ker zaradi izvajanja programov državljanstva za naložbe državljanstvo Unije postaja tržno blago; ker je obravnavanje pravic kot tržno blago v nasprotju z vrednotami Unije, zlasti enakostjo; ker so poti za zakonite migracije v Unijo in pravice, vezane na prebivališče, že zajete v pravu Unije, na primer v direktivi o dolgoročnem prebivanju;
- H. ker imajo Bolgarija, Ciper in Malta trenutno veljavno zakonodajo, ki omogoča delovanje programov državljanstva za naložbe; ker je bolgarska vlada predlagala zakonodajo za odpravo svojega programa državljanstva za naložbe; ker je Ciper 13. oktobra 2020 napovedal, da bo izvajanje svojega programa državljanstva za naložbe prekinil; ker je ciprska vlada napovedala, da bo obravnava vseh nerešenih prošelj za ciprsko državljanstvo, prejetih pred novembrom 2020, zaključena; ker tudi nekatere druge države članice velike vlagatelje nagrajujejo z državljanstvom, za kar uporabljajo izredne postopke;
- I. ker programe prebivališča za naložbe izvajajo v Bolgariji, na Cipru, v Estoniji, Grčiji, na Irskem, v Italiji, Latviji, Luksemburgu, na Malti, Nizozemskem, Portugalskem in v Španiji, pri čemer minimalna vrednost naložb znaša od 60 000 EUR (Latvija) do 1 250 000 EUR (Nizozemska); ker je privabljanje naložb običajna metoda za ohranjanje dobrodelujočega gospodarstva držav članic, vseeno pa ne bi smela predstavljati pravnih in varnostnih tveganj za državljanke Unije;
- J. ker naj bi bilo po podatkih iz študije EPRS o oceni evropske dodane vrednosti med letoma 2011 in 2019 v okviru programov državljanstva/prebivališča za naložbe odobrenih 42 180 prošelj, 132 000 oseb, vključno z družinskimi člani prosilcev iz tretjih držav, pa naj bi prejelo status rezidenta ali državljanstvo, pri čemer naj bi skupna vrednost naložb znašala 21,4 milijarde EUR⁽¹³⁾;
- K. ker se prošnje v programih državljanstva/prebivališča za naložbe pogosto obravnavajo s pomočjo komercialnih posrednikov, ki lahko prejmejo del pristojbine za obravnavo prošnje; ker so komercialni posredniki v nekaterih državah članicah sodelovali pri razvoju in spodbujanju teh programov;

⁽¹²⁾ Študija EPRS o oceni evropske dodane vrednosti, preglednica 9, str. 28 in 29.

⁽¹³⁾ Študija EPRS o oceni evropske dodane vrednosti.

sreda 9. marca 2022

- L. ker je Komisija proti Cipru in Malti sprožila postopek za ugotavljanje kršitev z utemeljitvijo, da podeljevanje državljanstva Unije v zameno za vnaprej določena plačila ali naložbe brez kakršne koli povezave z zadevnimi državami članicami spodbujata bistvo državljanstva Unije;
- M. ker programi državljanstva za naložbe in prebivališča za naložbe predstavljajo različna tveganja, vključno s korupcijo, pranjem denarja, varnostnimi grožnjami, izogibanjem davkom, makroekonomskimi neravnovesji, pritiskom na nepremičninski sektor, s čimer se zmanjšuje dostop do stanovanj, in ogrožanjem celovitosti notranjega trga; ker je obseg teh tveganj težko potrditi, saj ni dovolj informacij in preglednosti, zato se ta tveganja ne obvladujejo v zadostni meri, kar pomeni, da sta preverjanje in skrbno pregledovanje prosilcev v programih državljanstva/prebivališča za naložbe v državah članicah pomanjkljivi; ker bi bilo treba vsa ta tveganja ustrezno oceniti ter povečati preglednost, kar zadeva izvajanje programov in njihove posledice;
- N. ker raziskave kažejo, da so države članice, ki imajo programe državljanstva/prebivališča za naložbe, bolj izpostavljene tveganjem, povezanim s finančno tajnostjo in korupcijo kot druge države članice;
- O. ker veljavna zakonodaja Unije ne ureja sistematičnega vpogleda v obsežne informacijske sisteme Unije za preverjanje preteklosti prosilcev v okviru programov državljanstva/prebivališča za naložbe; ker veljavna pravila Unije in nacionalna pravila ne zahtevajo, da se pred podelitvijo državljanstva ali prebivališča v okviru programov državljanstva/prebivališča za naložbe izvedejo postopki preverjanja; ker države članice ne preverjajo vedno podatkovnih zbirk, ne uporabljajo temeljitih postopkov niti si ne izmenjujejo rezultatov pregledov in postopkov;
- P. ker je Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) izdala smernice o omejevanju izogibanja skupnemu standardu poročanja prek zlorabe programov državljanstva/prebivališča za naložbe ⁽¹⁴⁾;
- Q. ker je bil namen pobude Komisije za ustanovitev skupine strokovnjakov za sheme državljanstva in prebivanja za vlagatelje ta, da se predstavniki držav članic dogovorijo o skupnem naboru varnostnih preverjanj, vendar ta skupina tega nabora ni predlagala; ker se ta skupina ni sestala od leta 2019;
- R. ker nekatere tretje države iz Priloge II k Uredbi (EU) 2018/1806, katerih državljani za vstop v Unijo ne potrebujejo vizuma, izvajajo programe državljanstva za naložbe z nizkimi zahtevami glede prebivanja ali brez njih in šibkimi varnostnimi kontrolami, zlasti v zvezi z zakonodajo o preprečevanju pranja denarja; ker se ti programi državljanstva za naložbe oglašujejo kot „zlati potni listi“, katerih izrecni namen je omogočiti potovanje v Unijo brez vizuma; ker nekatere države kandidatke izvajajo podobne programe z dodatno pričakovano ugodnostjo prihodnjega članstva v Uniji;
- S. ker upravičenci v okviru programov državljanstva/prebivališča za naložbe, potem ko jim je podeljen status rezidenta ali državljanstvo, takoj začnejo uživati pravico do prostega gibanja ⁽¹⁵⁾ na schengenskem območju;
- T. ker pravica tretjih držav, da svojim državljanom omogočijo spremembo imena, predstavlja tveganje, saj bi lahko državljani tretjih držav v okviru programa državljanstva za naložbe pridobili državljanstvo tretje države, nato pa svoje ime spremenili in v Unijo vstopili pod tem novim imenom;

⁽¹⁴⁾ Preventing abuse of residence by investment schemes to circumvent the CRS (Preprečevanje zlorabljanja programov prebivališča za naložbe, namenjenega izogibanju skupnemu standardu poročanja), OECD, 19. februar 2018, in Corruption Risks Associated with Citizen- and Resident-by-Investment Schemes (Tveganja korupcije, povezana s programi državljanstva in prebivališča za naložbe), OECD, 2019.

⁽¹⁵⁾ Ker Bolgarija, Hrvaška, Ciper, Irska in Romunija niso schengenske države, državljan tretje države, ki ima dovoljenje za prebivanje, ki ga je izdala katera od teh držav članic, ne uživa samodejno pravice do prostega gibanja na schengenskem območju.

sreda 9. marca 2022

- U. ker so ciprske oblasti 15. oktobra 2021 napovedale, da bodo odvzele državljanstvo 39 tujim vlagateljem in šestim njihovim družinskim članom, ki so postali ciprski državljani v okviru programa državljanstva za naložbe; ker je bila več kot polovica od 6 779 potnih listov, ki jih je Ciper izdal v okviru tega programa med letoma 2007 in 2020, izdana, ne da bi se opravilo ustrezno preverjanje preteklosti prosilcev ⁽¹⁶⁾;
- V. ker je Komisija leta 2019 ugotovila, da ni preglednih statističnih podatkov o prejetih, ugotenih in zavrnjenih prošnjah v okviru programov državljanstva/prebivališča za naložbe oziroma so ti podatki pomanjkljivi;
- W. ker so programi prebivališča za naložbe zelo specifični; ker bi morale biti vse spremembe zakonodaje Unije, uvedene za prosilce v okviru programov prebivališča za naložbe, usmerjene konkretno v ta status rezidenta in ne bi smele negativno vplivati na pravice prosilcev za druge vrste statusa rezidenta, kot so študenti, delavci in družinski člani; ker se višja raven varnostnih preverjanj prosilcev v okviru programov prebivališča za naložbe ne bi smela uporabljati za prosilce v okviru obstoječih programov prebivališča, ki jih že ureja pravo Unije;
- X. ker črnogorska vlada ni odpravila svojega programa državljanstva za naložbe, čeprav je opozorila, kako pomembno je, da se ta program čim prej v celoti in učinkovito odpravi; poziva črnogorsko vlado, naj to nemudoma stori;
1. meni, da so programi, v katerih se državljanstvo podeli na podlagi finančnih naložb, znani tudi kot zlati potni listi, sporni s etičnega, pravnega in gospodarskega vidika ter pomenijo več resnih varnostnih tveganj za državljane Unije, kot so tveganja, ki izhajajo iz pranja denarja in korupcije; meni, da lahko pomanjkanje skupnih standardov in usklajenih pravil, ki bi urejala programe, v katerih se na podlagi finančnih naložb izda dovoljenje za prebivanje, prav tako predstavlja tovrstno varnostno tveganje, vpliva na prosto gibanje oseb na schengenskem območju in prispeva k spodkopavanju celovitosti Unije;
2. želi spomniti na svoje stališče, da programi državljanstva/prebivališča za naložbe neizogibno predstavljajo številna resna tveganja in da bi jih morale vse države članice opustiti ⁽¹⁷⁾; ponovno poudarja, da Komisija in države članice od sprejetja resolucije z dne 16. januarja 2014 o državljanstvu EU naprodaj niso naredile dovolj, da bi te programe preprečile;
3. meni, da programi državljanstva za naložbe spodkopavajo bistvo državljanstva Unije, ki je eden od najpomembnejših dosežkov povezovanja Unije, saj državljanom Unije podeljuje edinstven in temeljen status ter vključuje pravico do glasovanja na evropskih in lokalnih volitvah;
4. meni, da državljanstvo Unije ni blago, ki se lahko trži ali proda, ter da v Pogodbah nikoli ni bilo zasnovano kot tako;
5. priznava, da je urejanje pridobivanja državljanstva predvsem v pristojnosti držav članic, a poudarja, da je treba to pristojnost izvajati v dobri veri, v duhu medsebojnega spoštovanja, pregledno, s potrebno skrbnostjo in ustreznim nadzorom, v skladu z načelom lojalnega sodelovanja in povsem v skladu s pravom Unije ⁽¹⁸⁾; meni, da v primeru, da države

⁽¹⁶⁾ <https://agenceurope.eu/en/bulletin/article/12814/25>

⁽¹⁷⁾ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 18. decembra 2019 o pravni državi na Malti po nedavnih razkritjih okoliščin umora Daphne Caruane Galizie, z dne 10. julija 2020 o celoviti politiki Unije o preprečevanju pranja denarja in boju proti financiranju terorizma – akcijski načrt Komisije in drugi nedavni dogodki, z dne 17. decembra 2020 o strategiji EU za varnostno unijo in z dne 29. aprila 2021 o umoru Daphne Caruane Galizie in pravni državi na Malti.

⁽¹⁸⁾ Glej utemeljitev, navedeno v okviru postopkov za ugotavljanje kršitev, ki jih je Komisija sprožila proti Malti in Cipru zaradi njunih programov državljanstva za vlagatelje (https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/ip_20_1925), in sodno prakso Sodišča Evropske unije: sodbo Sodišča z dne 7. julija 1992, Mario Vicente Micheletti in drugi proti Delegación del Gobierno en Cantabria, C-369/90, ECLI:EU:C:1992:295; sodbo Sodišča z dne 11. novembra 1999, Belgijska država proti Fatna Mesbah, C-179/98, ECLI:EU:C:1999:549; sodbo Sodišča z dne 20. februarja 2001, The Queen proti Secretary of State for the Home Department, ex parte: Manjit Kaur, C-192/99, ECLI:EU:C:2001:106; sodbo Sodišča z dne 2. marca 2010, Janko Rottman proti Freistaat Bayern, C-135/08, ECLI:EU:C:2010:104; in sodbo Sodišča z dne 12. marca 2019, M. G. Tjebbes in drugi proti Minister van Buitenlandse Zaken, C-221/17, ECLI:EU:C:2019:189.

sreda 9. marca 2022

članice ne ravnaajo povsem v skladu s temi standardi in načeli, obstaja pravna podlaga za ukrepanje Unije; meni, da bi lahko pristojnost Unije v zvezi z nekaterimi vidiki nacionalnega prava držav članic temeljila tudi na členu 21(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) ⁽¹⁹⁾;

6. meni, da so ugodni pogoji in hitri postopki, ki se uporabljajo za vlagatelje v okviru programov državljanstva/prebivališča za naložbe, v primerjavi s pogoji in postopki, ki se uporabljajo za druge državljane tretjih držav, ki želijo pridobiti mednarodno zaščito, dovoljenje za prebivanje ali državljanstvo, diskriminatorni in nepravilni ter da lahko ogrozijo celovitost pravnega reda Unije na področju azila in migracij;

7. meni, da je treba programe državljanstva za naložbe razlikovati od programov prebivališča za naložbe, saj predstavljajo različno velika tveganja in zato zahtevajo prilagojene zakonodajne in politične pristope Unije; priznava, da so programi prebivališča za naložbe povezani z državljanstvom, saj lahko pridobitev dovoljenja za prebivanje olajša dostop do državljanstva;

8. ugotavlja, da imajo tri države članice zakonodajo, ki omogoča programe državljanstva za naložbe, in sicer Bolgarija (bolgarska vlada je sicer podala zakonodajni predlog o odpravi tega programa), Ciper in Malta, ter da programe prebivališča za naložbe izvaja 12 držav članic, pri čemer so zneski in možnosti naložb ter standardi preverjanja in postopkov v vsaki državi članici drugačni; meni, da bi lahko zaradi tega med državami članicami žal prišlo do tekmovanja za prosilce in tekmovanja v zniževanju standardov glede preverjanja in skrbnega pregledovanja z namenom povečanja uporabe programov ⁽²⁰⁾;

9. meni, da sodelovanje posrednikov pri razvoju in spodbujanju programov državljanstva/prebivališča za naložbe ter pri pripravi posameznih prošenj, ki pogosto poteka nepregledno ali brez odgovornosti, pomeni nasprotje interesov, ki ga je mogoče zlorabljati, ter da je treba zato sprejeti stroge in zavezujoče predpise o teh posrednikih, ki bodo presegali samourejanje in kodekse ravnanja; poziva k ukinitvi storitev posrednikov v primeru programov državljanstva za naložbe;

10. obžaluje, da države članice, ki izvajajo programe državljanstva/prebivališča za naložbe, ne opravljajo celovitih varnostnih kontrol, postopkov preverjanja in skrbnih pregledov; obžaluje, da države članice včasih ne uporabljajo razpoložljivih podatkovnih zbirk Unije niti si ne izmenjujejo informacij o rezultatih preverjanj in postopkov, kar omogoča zaporedno vlaganje prošenj v programih državljanstva/prebivališča za naložbe po vsej Uniji; poziva države članice, naj to storijo; meni, da morajo imeti organi držav članic na voljo ustrezne postopke za preverjanje prosilcev v programih državljanstva/prebivališča za naložbe, saj je za podeljevanje pravic do prebivanja in državljanstva pristojna država, organi držav članic pa se ne smejo zanašati na preverjanje preteklosti in postopke skrbnega pregleda, ki jih izvajajo posredniki in drugi nedržavni akterji, čeprav lahko države članice uporabijo ustrezne informacije neodvisnih nedržavnih akterjev; je zaskrbljen, ker naj bi nekatere države članice prošnje za državljanstvo sprejele, čeprav prosilci niso izpolnjevali varnostnih zahtev;

11. obžaluje, da se skupina strokovnjakov za sheme državljanstva/prebivanja za vlagatelje, ki jo sestavljajo predstavniki držav članic, ni dogovorila o skupnem naboru varnostnih preverjanj, kar bi morala storiti do konca leta 2019; ugotavlja, da to razkriva omejitve medvladnega pristopa na tem področju, in poudarja, da mora Unija ukrepati;

⁽¹⁹⁾ Študija EPRS o oceni evropske dodane vrednosti, str. 43 in 44.

⁽²⁰⁾ Študija EPRS o oceni evropske dodane vrednosti, str. 57; Preventing abuse of residence by investment schemes to circumvent the CRS (Preprečevanje zlorabljanja programov prebivališča za naložbe, namenjenega izogibanju skupnemu standardu poročanja), OECD, 19. februar 2018.

sreda 9. marca 2022

12. obžaluje, da zahteve glede prebivanja, ki jih je treba izpolnjevati v programih prebivališča/državljanstva za naložbe držav članic, ne vključujejo vedno stalne in dejanske fizične prisotnosti ter jih je težko spremljati, kar lahko privabi nepošteno prosilce, ki nacionalno državljanstvo kupijo zgolj z namenom, da pridobijo dostop do ozemlja Unije in njenega enotnega trga, pri čemer nimajo nikakršne povezave z zadevno državo članico;

13. poziva države članice, naj učinkovito izvajajo zahtevo glede potrebnega fizičnega prebivanja za državljane tretjih držav, ki želijo pridobiti status rezidentov za daljši čas na podlagi direktive o rezidentih za daljši čas, ne da bi pet let neprekinjeno zakonito prebivali v državi, kot zahteva ta direktiva;

14. pozdravlja, da je Komisija oktobra 2020 proti Cipru in Malti zaradi njunih programov državljanstva za naložbe sprožila postopek za ugotavljanje kršitev; poziva Komisijo, naj nadaljuje te postopke, saj bo morda potem bolj jasno, kako se lahko programi državljanstva za naložbe obravnavajo poleg predlaganih zakonodajnih ukrepov, in naj začne postopke za ugotavljanje kršitev proti državam članicam tudi zaradi programov prebivališča za naložbe, če je to upravičeno; poziva jo tudi, naj skrbno spremlja vse programe državljanstva/prebivališča za naložbe ter o njih poroča in ukrepa v zvezi z njimi po vsej Uniji;

15. meni, da je zakonodaja Unije o preprečevanju pranja denarja ključen element za preprečevanje tveganj, povezanih s programi državljanstva/prebivališča za naložbe; pozdravlja, da sveženj zakonodajnih predlogov Komisije z dne 20. julija 2021 o preprečevanju pranja denarja in boju proti financiranju terorizma obravnava programe prebivališča za naložbe, zlasti s spodbujanjem vključevanja posrednikov na seznam pooblaščenih subjektov; meni, da bodo sicer še vedno ostale vrzeli, kot je dejstvo, da na seznam pooblaščenih subjektov ne bodo vključeni javni subjekti, ki obravnavajo prošnje v okviru programov državljanstva/prebivališča za naložbe;

16. ugotavlja, da je prošnje v okviru programov državljanstva/prebivališča za naložbe posebej težko spremljati in ocenjevati, če gre za skupne prošnje, ki vključujejo več družinskih članov; ugotavlja, da se lahko v skladu z nekaterimi nacionalnimi programi prebivališča za naložbe pravice do prebivanja dodelijo na podlagi družinskih, osebnih ali drugih vezi z glavnimi prosilci; ugotavlja, da pravice do združitve družine v skladu z direktivo o združitvi družine začnejo veljati po pridobitvi statusa rezidenta države članice, kar družinskim članom omogoča vstop v Unijo brez nadaljnjih posebnih preverjanj, ki jih je treba običajno izvesti v okviru programov prebivališča za naložbe;

17. ugotavlja, da tveganje predstavljajo tretje države, ki izvajajo programe državljanstva za naložbe in katerih državljani ne potrebujejo vizuma za potovanje v Unijo ⁽²¹⁾, saj lahko državljani tretjih držav kupijo njihovo državljanstvo samo za to, da lahko v Unijo vstopijo brez dodatnih preverjanj; poudarja, da so tveganja večja v primeru držav kandidatk za članstvo v Uniji, ki izvajajo programe državljanstva/prebivališča za naložbe ⁽²²⁾, in sicer zaradi pričakovanih ugodnosti prihodnjega članstva v Uniji in potovanja brez vizumov znotraj schengenskega območja;

18. meni, da bi bilo treba programe državljanstva za naložbe zaradi njihovih posebnih tveganj in nezdružljivosti z načelom lojalnega sodelovanja, kot je bilo ugotovljeno v postopkih Komisije za ugotavljanje kršitev, ki potekajo proti dvema državama članicama, odpraviti v vseh državah članicah, in poziva Komisijo, naj pred koncem sedanjega mandata v ta namen poda predlog akta, ki bi lahko temeljil na členu 21(2), členu 79(2), členu 114 ali členu 352 PDEU;

19. meni, da bo za postopno ukinitvev programov državljanstva za naložbe potrebno prehodno obdobje in da je upravičeno, da se iz programov državljanstva za naložbe in iz programov prebivališča za naložbe zagotovi finančni prispevek v proračun Unije, za programe državljanstva za naložbe dokler ne bodo odpravljeni v celoti, tudi kot konkreten

⁽²¹⁾ Antigva in Barbuda, Dominika, Grenada, Saint Kitts in Nevis ter Sveta Lucija.

⁽²²⁾ Srbija, Albanija, Turčija, Črna gora in Severna Makedonija.

sreda 9. marca 2022

izraz solidarnosti, ki med drugim izhaja iz člena 80 PDEU, saj ti programi omogočajo pridobivanje nezasluženi koristi in imajo resne posledice za Unijo in države članice; zato poziva Komisijo, naj na podlagi člena 311 PDEU v letu 2022 poda predlog o uvedbi nove kategorije lastnih sredstev Unije, ki bo vključeval mehanizem za prilagoditev v zvezi s programi državljanstva in prebivališča za naložbe, s katerim se bo uvedla dajatev v višini smiselnega odstotka naložb v državah članicah v okviru programov državljanstva/prebivališča za naložbe, razumno ocenjenega na podlagi vseh ugotovljenih negativnih zunanjih učinkov teh programov na Unijo;

20. meni, da je prispevek programov državljanstva/prebivališča za naložbe k realnemu sektorju držav članic majhen v smislu ustvarjanja delovnih mest, inovacij in rasti in da se večji del naložb vlaga neposredno v nepremičninski trg ali sklade; meni, da bi lahko velike naložbe, povezane s programi državljanstva/prebivališča za naložbe, vplivale na finančno stabilnost, zlasti v majhnih državah članicah, v katerih bi lahko prilivi predstavljali velik delež BDP ali tujih naložb⁽²³⁾; poziva Komisijo, naj leta 2022 na podlagi člena 79(2) ter členov 80, 82, 87 in 114 PDEU poda predlog akta, ki bo vključeval pravila na ravni Unije o naložbah v okviru programov prebivališča za naložbe, da bi se povečala njihova dodana vrednost za realni sektor in da se vzpostavijo povezave s prednostnimi nalogami za gospodarsko okrevanje Unije;

21. poziva Komisijo, naj pred iztekom sedanjega mandata poda predlog uredbe, ki bi lahko temeljil na členu 79(2) ter členih 80, 82, 87 in 114 PDEU in bi se po potrebi dopolnil z drugimi zakonodajnimi ukrepi ter ki bi celovito urejal različne vidike programov prebivališča za naložbe, da se standardi in postopki uskladijo ter se poostri boj proti organiziranemu kriminalu, pranju denarja, korupciji in davčni utaji, ter bi med drugim zajemal naslednje elemente:

- (a) skrbnejši pregled in stroga preverjanja preteklosti prosilcev in po potrebi njihovih družinskih članov, vključno z viri njihovih sredstev, obvezno preverjanje v obsežnih informacijskih sistemih Unije za področje pravosodja in notranjih zadev ter postopke preverjanja v tretjih državah;
- (b) ureditev in ustrezno certificiranje posrednikov ter nadzor in omejitev njihovih dejavnosti, v primeru programov državljanstva za naložbe pa ukinitvev njihovih storitev;
- (c) usklajena pravila in obveznosti, v skladu s katerimi morajo države članice o svojih programih prebivališča za naložbe in prošnjah, vloženih v okviru teh programov, poročati Komisiji;
- (d) minimalne zahteve glede fizičnega prebivanja in minimalne aktivne udeležbe v naložbi, kakovosti naložbe, dodane vrednosti ter prispevka h gospodarstvu kot pogojev za pridobitev dovoljenja za prebivanje v okviru programov prebivališča za naložbe;
- (e) mehanizem spremljanja za naknadni nadzor nadaljnje skladnosti uspešnih prosilcev s pravnimi zahtevami programov prebivališča za naložbe;

22. poziva Komisijo, naj zagotovi in ohrani visoke regulativne standarde za programe državljanstva/prebivališča za naložbe, če bi se za programe prebivališča za naložbe uporabljala celovita uredba, še preden bi se v celoti odpravili programi državljanstva za naložbe;

23. pozdravlja, da so se države članice zavezale, da bodo sprejele ukrepe za omejitev prodaje državljanstva Rusom, povezanim z rusko vlado; poziva vse države članice, naj nemudoma ustavijo programe državljanstva za naložbe in prebivališča za naložbe za vse ruske prosilce; poziva države članice, naj ponovno ocenijo vse odobrene prošnje ruskih državljanov v zadnjih nekaj letih in preučijo vse možnosti v nacionalnem pravu in pravu Unije, da zagotovijo, da noben ruski posameznik, ki je finančno, poslovno ali kako drugače povezan s Putinovim režimom, ne bo ohranil državljanstva in pravic do prebivanja ali da mu bo začasno onemogočeno uveljavljanje teh pravic; poziva Komisijo, naj preveri te ponovne ocene, ki jih opravijo države članice, in nemudoma pripravi zakonodajni predlog za popolno prepoved programov državljanstva za naložbe in prebivanja za naložbe za ruske državljane, proti katerim so bili uvedeni ciljno usmerjeni ukrepi;

⁽²³⁾ Študija EPRS o oceni evropske dodane vrednosti, str. 36–39.

sreda 9. marca 2022

24. poziva Komisiji, naj v svoje predloge vključi ciljno usmerjene spremembe obstoječih pravnih aktov Unije, ki bi lahko prispevale k odvratanju držav članic od vzpostavljanja škodljivih programov prebivališča za naložbe, kot so krepitev pravnih aktov na področju preprečevanja pranja denarja in ustreznih določb direktive o rezidentih za daljši čas;

25. poziva Komisijo, naj na tretje države, ki izvajajo programe državljanstva/prebivališča za naložbe in katerih državljani so v skladu s Prilogo II k Uredbi (EU) 2018/1806 upravičeni do potovanj brez vizumov, izvaja čim večji pritisk, da bi programe državljanstva za naložbe odpravile, programe prebivališča za naložbe pa preoblikovale in jih uskladile s pravom in standardi Unije, ter naj v zvezi s tem leta 2022 na podlagi člena 77(2), točka (a), PDEU poda predlog akta o spremembi Uredbe (EU) 2018/1806; ugotavlja, da se v okviru revidirane metodologije širitve Unije vprašanja, povezana s programi državljanstva/prebivališča za naložbe, štejejo za zapletena in se obravnavajo v različnih pogajalskih sklopih in poglavjih; poudarja, da je pomembno, da države kandidatke in potencialne države kandidatke te programe postopno in skrbno uskladijo s pravom Unije; predlaga, da se med pristopna merila vključita ukinitve programov državljanstva za naložbe in ureditev programov prebivališča za naložbe

26. želi predsednico Komisije spomniti, da je v političnih usmeritvah naslednje Evropske komisije za obdobje 2019–2024 podprla pravico Parlamenta do pobude in se zavezala, da bo v skladu z načeli prava Unije odgovorila z zakonodajnim aktom, kadar bo to Parlament od nje zahteval v samoiniciativnem zakonodajnem poročilu; zato pričakuje, da bo Komisija na to resolucijo odgovorila s konkretnimi zakonodajnimi predlogi;

27. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo in priložene predloge posreduje Komisiji in Svetu.

sreda 9. marca 2022

PRILOGA K RESOLUCIJI:

PREDLOGI ZA CELOVIT ZAKONODAJNI SVEŽENJ

Predlog št. 1: postopna odprava programov državljanstva za naložbe po vsej Uniji do leta 2025

- Na ravni Unije bi bilo treba vzpostaviti sistem obveščanja z merljivimi cilji, ki bi se uporabljal izključno za obstoječe programe in torej z njim ne bi bilo mogoče legitimizirati novih programov, za največje število primerov podelitve državljanstva v okviru programov državljanstva za naložbe v državah članicah, pri čemer bi se to število vsako leto postopoma zmanjševalo in leta 2025 doseglo ničlo, s čimer bi se programi državljanstva za naložbe v celoti odpravili. To postopno odpravljanje programov bo državam članicam, ki še izvajajo programe državljanstva za naložbe, omogočilo, da poiščejo druge načine za privabljanje naložb in zagotavljanje vzdržnosti svojih javnih financ. Postopno odpravljanje programov je v skladu s stališčem, ki ga je Parlament že izrazil v več resolucijah, in je potrebno zaradi velikega izziva, ki ga programi državljanstva za naložbe pomenijo za načelo lojalnega sodelovanja iz Pogodb (člen 4(3) PEU).
- Ta predlog bi lahko temeljil na členu 21(2) in členu 79(2) PDEU, glede na to, da programi državljanstva za naložbe vplivajo tudi na notranji trg, pa tudi na členu 114.

Predlog št. 2: celovita uredba, ki zajema vse programe prebivališča za naložbe v Uniji

- Da bi obravnavali posebnosti in razširjenost programov prebivališča za naložbe v državah članicah, je treba oblikovati poseben pravni okvir Unije v obliki uredbe. Uredba bo zagotovila skladnost na ravni Unije, omejila tveganja, ki jih predstavljajo programi prebivališča za naložbe, Uniji pa omogočila spremljanje teh programov, s čimer se bosta izboljšala preglednost in upravljanje. Njen namen je tudi odvrniti države članice od vzpostavljanja škodljivih programov prebivališča za naložbe.
- Uredba bi morala vključevati standarde in postopke na ravni Unije za skrbnejše preglede in strogo preverjanje preteklosti prosilcev in izvora njihovega premoženja. Organi držav članic bi morali vse prosilce zlasti strukturno navzkrižno preveriti z uporabo vseh ustreznih nacionalnih, unijskih in mednarodnih podatkovnih zbirk, pri tem pa spoštovati standarde temeljnih pravic. Zagotoviti bi bilo treba neodvisno preverjanje predložene dokumentacije, izvesti popolno preverjanje preteklosti na podlagi vseh policijskih evidenc in vpletenosti v pretekle in sedanje civilne spore in kazenske postopke, opraviti osebne razgovore s prosilci in temeljito preveriti, kako je prosilec pridobil svoje premoženje in kako je to povezano s prijavljenimi dohodki. Postopek bi moral dopuščati dovolj časa za ustrezen skrbni pregled in retroaktivno razveljavitev pozitivnih odločitev v primerih potrjeno napačnega prikazovanja ali goljufije.
- Praksa vlaganja skupnih prošenj, pri katerih glavni prosilec in njegovi družinski člani vložijo eno samo prošnjo, bi morala biti prepovedana: dovoljene bi morale biti le posamezne prošnje, podvržene posameznim in strogim preverjanjem, pri čemer bi bilo treba upoštevati povezave med prosilci. Stroga preverjanja bi bilo treba uporabiti tudi, kadar lahko družinski člani uspešnih prosilcev uveljavljajo pravico do prebivanja v skladu s pravili o združitvi družine ali drugimi podobnimi določbami.
- Ureditev posrednikov bi morala biti pomemben element uredbe, ki se po potrebi dopolni z drugimi zakonodajnimi ukrepi. Vključevati bi morala:
 - (a) postopek izdaje dovoljenj za posrednike, ki bi bil vzpostavljen na ravni Unije in bi vključeval temeljit postopek skrbnega pregleda in revizije posredniškega podjetja, njegovih lastnikov in povezanih podjetij. Dovoljenje bi bilo treba podaljšati vsako drugo leto in ga vključiti v javni register Unije za posrednike. V primeru, da so posredniki udeleženi pri pripravi prošenj, bi lahko države članice obravnavale le prošnje, ki so jih pripravili posredniki z dovoljenjem Unije. Vloge za izdajo dovoljenja bi bilo treba predložiti Komisiji, ki bi jo pri izvajanju pregledov in postopka podpirali ustrezni organi, uradi in agencije Unije;
 - (b) posebna pravila glede dejavnosti posrednikov. Ta pravila bi morala vključevati podrobna pravila o preverjanju preteklosti ter skrbnih pregledih in varnostnih kontrolah prosilcev, ki jih morajo izvajati posredniki;

sreda 9. marca 2022

- (c) prepoved tržnih praks na ravni Unije za programe prebivališča za naložbe, ki uporabljajo zastavo Unije ali katere koli druge simbole, povezane z Unijo, na katerem koli gradivu, spletnem mestu ali dokumentih ali ki te programe povezujejo s kakršnimi koli koristmi, povezanimi s pogodbama in pravnim redom Unije;
- (d) jasna pravila o preglednosti posrednikov in njihovem lastništvu;
- (e) protikorupcijske ukrepe in prakse skrbnega pregleda, ki jih mora sprejeti posrednik, vključno z ukrepi za ustrezno plačilo osebja, pravilom dveh oseb (v skladu s katerim vsak korak preverita vsaj dve osebi), določbami o pridobitvi drugega mnenja pri pripravi in preverjanju prošenj ter kroženjem članov osebja po državah izvora prosilcev v okviru programov prebivališča za naložbe;
- (f) prepoved, ki posrednikom preprečuje svetovanje vladam glede vzpostavitve in ohranjanja programov prebivališča za naložbe ter hkratno udeležbo pri pripravi prošenj. Ta kombinacija ustvarja nasprotje interesov in napačne spodbude. Poleg tega ne bi smelo biti dovoljeno, da posredniki izvajajo programe prebivališča za naložbe za organe držav članic, temveč smejo delovati le kot posredniki pri posameznih vlogah in samo, kadar se nanje obrnejo posamezni prosilci. Dejavnosti posrednikov na področju splošnih javnih zadev bi morale biti organizacijsko ločene od njihovih drugih dejavnosti in bi morale biti skladne z vsemi pravnimi zahtevami in kodeksom ravnanja na ravni Unije in nacionalni ravni, kar zadeva preglednost;
- (g) okvir za spremljanje, preiskave in sankcije, ki bi zagotavljal, da posredniki delujejo v skladu z uredbo. Ustrezni organi za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj bi morali imeti možnost izvajanja preiskav pod krinko, tudi tako, da se izdajajo za potencialne prosilce. Sankcije bi morale vključevati odvračalne globe, v primeru dvakratne kršitve pa odvzem dovoljenja Unije za opravljanje dejavnosti.
- Uvesti bi bilo treba obveznost, v skladu s katero bi morale države članice o svojih programih prebivališča za naložbe poročati Komisiji. Države članice bi morale Komisiji predložiti podrobna letna poročila o splošnih institucionalnih in upravljaljskih elementih svojih programov, pa tudi o vzpostavljenem mehanizmu spremljanja. Poročati bi morale tudi o posameznih prošnjah, vključno z zavrnjenimi in odobrenimi prošnjami, ter o razlogih za odobritev ali zavrnitev, kot je neskladnost z določbami o preprečevanju pranja denarja. Statistični podatki bi morali vključevati razčlenitev prosilcev po državi izvora ter informacije o družinskih članih in vzdrževanih osebah, ki so pridobili pravice prek prosilca v okviru programa prebivališča za naložbe. Komisija bi morala objaviti ta letna poročila in jih po potrebi pripraviti za objavo v skladu z uredbami o varstvu podatkov in Listino Evropske unije o temeljnih pravicah ter skupaj z njimi objaviti svojo oceno teh poročil.
- Vzpostaviti bi bilo treba sistem za predhodno obveščanje vseh drugih držav članic in Komisije ter posvetovanje z njimi pred podelitvijo dovoljenja za prebivanje v okviru programa prebivališča za naložbe, ta sistem pa bi se upravljal na ravni Unije. V primeru, da država članica ne bi podala ugovora v 20 dneh, bi to pomenilo, da podelitvi dovoljenja za prebivanje ne nasprotuje⁽¹⁾. To bi vsem državam članicam omogočilo odkrivanje dvojnih ali naknadnih prošenj in izvajanje preverjanj v nacionalnih zbirkah podatkov. Prav tako bi morala Komisija v teh 20 dneh v sodelovanju z ustreznimi organi, uradi in agencijami Unije (in njegovimi uradniki za zvezo v tretjih državah) izvajati končna preverjanja prošenj na ravni Unije z uporabo vseh ustreznih unijskih in mednarodnih podatkovnih zbirk ter nadaljnje varnostne kontrole in preverjanja preteklosti. Na podlagi tega bi morala Komisija državam članicam podati mnenje. Odločitev glede podelitve dovoljenja za prebivanje v okviru programov prebivališča za naložbe bi morala ostati v pristojnosti držav članic. Komisija bi morala zagotoviti vse ustrezne informacije, ki bi bile v pomoč pri ugotavljanju primerov, ko isti posamezniki vložijo več neuspešnih vlog.
- Države članice bi morale učinkovito preverjati fizično prebivanje na svojem ozemlju, tudi z uporabo možnosti uvedbe obvezne minimalne fizične prisotnosti, in o tem voditi evidenco, do katere bi lahko dostopale Komisija in agencije Unije. To bi moralo vključevati osebne zglasitve, namenjene poročanju, in obiske na domu zadevnih posameznikov, ki bi potekali vsaj dvakrat letno.

⁽¹⁾ Podobno sistemu iz člena 22 Uredbe (ES) št. 810/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o vizumskem zakoniku Skupnosti (Vizumski zakonik) (UL L 243, 15.9.2009, str. 1).

sreda 9. marca 2022

- Za preprečevanje izogibanja davkom bi bilo treba uvesti posebne ukrepe Unije za preprečevanje in odpravljanje izogibanja skupnemu standardu poročanja prek uporabe programov prebivališča za naložbe, in sicer zlasti izboljšati izmenjavo informacij med davčnimi organi in finančnoobveščevalnimi enotami⁽²⁾.
- Uvesti bi bilo treba pravila o vrstah naložb, ki se zahtevajo v okviru programov prebivališča za naložbe. Veliko večino zahtevanih naložb bi morale sestavljati produktivne naložbe v realni sektor v skladu s prednostnima področjema zelene in digitalne gospodarske dejavnosti. Naložbe v nepremičnine, investicijske ali skrbniške sklade ali državne obveznice ali plačila neposredno v proračun držav članic bi morale znašati le majhen delež vloženega zneska. Poleg tega bi bilo treba vsa plačila neposredno v proračun držav članic omejiti, da ne bi prišlo do proračunske odvisnosti od tega vira, Komisija pa bi morala od držav članic zahtevati, naj ta plačila ocenijo v okviru evropskega semestra.
- Uredba bi lahko temeljila na členu 79(2) ter členih 80, 82 in 87 PDEU, glede na to, da programi prebivališča za naložbe vplivajo na notranji trg, pa tudi na členu 114.
- Če uredba ali kateri koli drugi zakonodajni akt v zvezi s programi prebivališča za naložbe začne veljati, preden se programi državljanstva za naložbe povsem odpravijo, se za programe državljanstva za naložbe uporabljajo vsa pravila, ki se uporabljajo za programe prebivališča za naložbe, da bi se izognili temu, da bi se programe državljanstva za naložbe veljal manj strog nadzor kot za programe prebivališča za naložbe.

Predlog št. 3: nova kategorija virov lastnih sredstev Unije, ki zajema mehanizem za prilagoditev v zvezi s programi državljanstva in prebivališča za naložbe

- Ker se s tveganji in stroški programov državljanstva in prebivališča za naložbe, ki jih izvajajo nekatere države članice, spoprijemajo vse države članice in institucije Unije, je upravičeno vzpostaviti skupni mehanizem, ki bo temeljil na ustreznih podatkih in informacijah, da se izravnajo negativne posledice teh programov. Poleg tega je vrednost prodaje državljanstva ali vizumov države članice neločljivo povezana s pravicami in svoboščinami Unije. Z vzpostavitvijo mehanizma za prilagajanje v zvezi s programi državljanstva in prebivališča za naložbe bi se negativne posledice, ki jih občutijo vse države članice, izravnale s pravičnim prispevkom v proračun Unije. Gre za vprašanje solidarnosti med državami članicami, ki izvajajo programe državljanstva in prebivališča za naložbe, ter drugimi državami članicami in institucijami Unije. Da bi bil ta mehanizem učinkovit, bi bilo treba dajatev, ki jo je treba plačati Uniji, določiti v višini smiselnega odstotka naložb v državah članicah v okviru programov državljanstva/prebivališča za naložbe, ki se smiselno oceni na podlagi vseh ugotovljenih negativnih zunanjih učinkov programov;
- Mehanizem bi se lahko vzpostavil na podlagi člena 311 PDEU, v katerem je določeno, da si „Unija [...] za doseganje svojih ciljev in izvajanje svojih politik zagotovi potrebna sredstva“ ter da „lahko uvede tudi nove kategorije virov lastnih sredstev ali odpravi obstoječe“. Nadaljnji izvedbeni ukrepi bi se lahko sprejeli v obliki uredbe. Podoben ukrep so lastna sredstva iz naslova odpadne plastične embalaže, uvedena 1. januarja 2021. Ta možnost vključuje precej dolgotrajen postopek formalnega sprejetja sklepa o virih lastnih sredstev, povezan s posameznimi nacionalnimi ustavnimi zahtevami za potrditev sklepa. To bi bilo mogoče združiti s pravno podlago iz člena 80 PDEU, v katerem je omenjeno „načelo solidarnosti in pravične delitve odgovornosti med državami članicami, tudi na finančnem področju“, vključno na področja priseljevanja.

⁽²⁾ Gl. Preventing abuse of residence by investment schemes to circumvent the CRS (Preprečevanje zlorabljanja programov prebivališča za naložbe, namenjenega izogibanju skupnemu standardu poročanja), OECD, 19. februar 2018, in Direktivo Sveta 2014/107/EU z dne 9. decembra 2014 o spremembi Direktive 2011/16/EU glede obvezne avtomatične izmenjave podatkov na področju obdavčenja (UL L 359, 16.12.2014, str. 1).

sreda 9. marca 2022

Predlog št. 4: ciljno usmerjena revizija pravnih aktov na področju preprečevanju pranja denarja in boja proti financiranju terorizma

- Komisija je naredila dobrodošel korak, ko je v sveženj zakonodajnih predlogov z dne 20. julija 2021 glede revizije pravnih aktov na področju preprečevanja pranja denarja in boja proti financiranju terorizma jasno vključila programe prebivališča za naložbe, zlasti kar zadeva posrednike. Vključiti bi bilo treba tri dodatne elemente:
 - (a) vključitev javnih organov, ki se ukvarjajo z obdelavo prošenj v okviru programov prebivališča za naložbe, na seznam pooblaščenih subjektov iz pravnih aktov na področju preprečevanja pranja denarja in boja proti financiranju terorizma, zlasti v člen 3, točka 3, predloga uredbe o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma (2021/0239(COD));
 - (b) obsežnejšo izmenjavo informacij o prosilcih, vključenih v programe prebivališča za naložbe, med organi držav članic na podlagi pravnih aktov o preprečevanju pranja denarja in boju proti financiranju terorizma, zlasti med finančnoobveščevalnimi enotami;
 - (c) strožje ukrepe potrebne skrbnosti, ki jih priporoča OECD za zmanjšanje tveganja, ki ga predstavljajo programi prebivališča za naložbe, za vse pooblašcene subjekte, vključene v postopek.

Predlog št. 5: ciljno usmerjena revizija direktive o rezidentih za daljši čas

- Komisija bi morala ob predložitvi pričakovanih predlogov glede revizije direktive o rezidentih za daljši čas omejiti možnost, da so državljani tretjih držav, ki so dovoljenje za prebivanje pridobili v okviru programa prebivališča za naložbe, deležni ugodnejše obravnave na podlagi navedene direktive. To bi bilo mogoče doseči s spremembo člena 13 direktive o rezidentih za daljši čas, s katero bi bili upravičenci v okviru programov prebivališča za naložbe izrecno izključeni s področja uporabe navedenega člena.
- Komisija bi morala sprejeti ustrezne ukrepe za zagotovitev, da se prek programov prebivališča za naložbe ne bi bilo mogoče izogniti zahtevi glede petletnega zakonitega in neprekinjenega prebivanja iz člena 4(1) direktive o rezidentih za daljši čas, tudi z zagotovitvijo, da države članice uveljavijo strožji nadzor in obveznosti poročanja za prosilce.

Predlog št. 6: zagotovitev, da tretje države ne izvajajo škodljivih programov prebivališča/državljanstva za naložbe

- Programe državljanstva za naložbe, ki jih izvajajo tretje države, bi bilo treba v Uredbo (EU) 2018/1806 vključiti kot poseben element, ki bi ga bilo treba upoštevati pri odločanju o tem, ali naj se določena tretja država vključi v prilogo k navedeni uredbi, torej kot dejavnik pri določanju tretjih držav, katerih državljani so izvzeti iz vizumske obveznosti. Ta element bi bilo treba prav tako vključiti v mehanizem za zadržanje izvzetja iz vizumske obveznosti iz člena 8 navedene uredbe in v načrtovano spremljanje.
- V Uredbo (ES) št. 810/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o vizumskem zakoniku Skupnosti (vizumski zakonik) ⁽³⁾ bi bilo treba vključiti nov člen o sodelovanju s tretjimi državami pri odpravljanju njihovih programov državljanstva za naložbe in pri uskladitvi njihovih programov prebivališča za naložbe z novo uredbo iz zgornjega predloga 2.
- Popolna odprava programov državljanstva za naložbe in stroga ureditev programov prebivališča za naložbe bi morala biti pomemben del meril za pristop za države kandidatke in potencialne države kandidatke.

⁽³⁾ UL L 243, 15.9.2009, str. 1.

sreda 9. marca 2022

P9_TA(2022)0066

Stiki z državljani: pravica do peticije, pravica obrniti se na evropskega varuha človekovih pravic in pravica do evropske državljanske pobude

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. marca 2022 o stikih z državljani: pravica do peticije, pravica obrniti se na evropskega varuha človekovih pravic in pravica do evropske državljanske pobude (2020/2275(INI))

(2022/C 347/09)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 10 in 11 Pogodbe o Evropski uniji (PEU),
 - ob upoštevanju členov 24 in 227 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), v katerih se odraža pomen, ki ga Pogodba pripisuje pravici državljanov in prebivalcev EU, da Parlament opozorijo na svoje pomisleke,
 - ob upoštevanju člena 228 PDEU o vlogi in nalogah evropskega varuha človekovih pravic,
 - ob upoštevanju ukrepa Sveta o vzpostavitvi revidiranega okvira na ravni EU v skladu s členom 33(2) Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov,
 - ob upoštevanju členov 11, 41, 42, 43 in 44 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina), ki zadevajo pravico nasloviti peticijo na Evropski parlament,
 - ob upoštevanju določb PDEU, ki zadevajo postopek za ugotavljanje kršitev, zlasti členov 258 in 260,
 - ob upoštevanju svojih resolucij o sklepih razprav Odbora za peticije,
 - ob upoštevanju členov 222, 230 in 216 Poslovnika,
 - ob upoštevanju člena 10(3) PEU,
 - ob upoštevanju člena 20 PDEU v zvezi s pravico nasloviti peticijo na Evropski parlament, obrniti se na evropskega varuha človekovih pravic in da se je na institucije in posvetovalne organe Unije mogoče obrniti v katerem koli jeziku Pogodb in prejeti odgovor v istem jeziku,
 - ob upoštevanju Sklepa 94/262/ESPJ, ES, Euratom Evropskega parlamenta z dne 9. marca 1994 o pravilih in splošnih pogojih, ki urejajo opravljanje nalog varuha človekovih pravic ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o dejavnostih evropskega varuha človekovih pravic,
 - ob upoštevanju Uredbe (EU) 2019/788 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o evropski državljanski pobudi ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju Uredbe (EU) 2020/1042 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2020 o določitvi začasnih ukrepov glede rokov za faze zbiranja, preverjanja in pregleda iz Uredbe (EU) 2019/788 o evropski državljanski pobudi zaradi izbruha COVID-19 ⁽³⁾,
 - ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
 - ob upoštevanju mnenja Odbora za ustavne zadeve,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za peticije (A9-0018/2022),
- A. ker ima v skladu s členom 10(3) PEU „[v]sak državljan [...] pravico sodelovati v demokratičnem življenju Unije“, pri čemer se „[o]dločitve sprejemajo kar najbolj odprto in v kar najtesnejši povezavi z državljani“;

⁽¹⁾ UL L 113, 4.5.1994, str. 15.

⁽²⁾ UL L 130, 17.5.2019, str. 55.

⁽³⁾ UL L 213, 17.7.2020, str. 7.

sreda 9. marca 2022

- B. ker ima Odbor za peticije zaščitno vlogo in zagotavlja, da EU pri oblikovanju politik in pri zakonodajnih ukrepih na ravni EU ravna v skladu s Konvencijo o pravicah invalidov; ker je bilo ugotovljeno, da Odbor Evropskega parlamenta za peticije skupaj z evropskim varuhom človekovih pravic, Agencijo EU za temeljne pravice in Evropskim invalidskim forumom tvori okvir EU, ki ga je Svet sprejel na 3513. seji 16. januarja 2017;
- C. ker sta izboljšanje sodelovanja državljanov in preglednost na ravni EU ključnega pomena za odpravo opažene vrzeli med EU in njenimi državljani ter predstavniškimi organizacijami;
- D. ker je pravica nasloviti peticijo na Evropski parlament ena temeljnih pravic državljanov EU iz člena 44 Listine;
- E. ker je število peticij glede na celotno prebivalstvo Unije še vedno majhno, kar potrjuje, da so potrebna večja prizadevanja ter prilagojeni ukrepi za povečanje ozaveščenosti javnosti in doseganje znatnih izboljšav v zvezi z uveljavljanjem pravice do peticije; ker je Evropskemu parlamentu v povprečju vsako leto predloženih približno 1 200 peticij;
- F. ker je število peticij, naslovljenih na Evropski parlament, doseglo vrhunec leta 2013, in sedaj upada; ker se veliko evropskih državljanov ne zaveda svoje pravice do peticije;
- G. ker so merila upravičenosti do peticij določena v členu 227 PDEU in členu 226 Poslovnika Parlamenta, v skladu s katerima morajo peticije vložiti državljani ali prebivalci EU, ki jih vprašanja s področja delovanja EU neposredno zadevajo;
- H. ker ima Parlament najbolj odprt in pregleden postopek za peticije v Uniji, ki vlagateljem peticij omogoča sodelovanje pri njegovih dejavnostih, vključno z razpravami v odborih in predstavitvami;
- I. ker Odbor za peticije preuči in obravnava vsako peticijo in je edini odbor, ki vzdržuje dnevni dialog z državljani;
- J. ker pravico do peticije pogosto uveljavljajo posamezniki;
- K. ker je okrepitev pravice do peticije mogoče doseči samo z izboljšanjem zmogljivosti institucij EU in držav članic, da bodo poiskale pravočasne in učinkovite rešitve za vprašanja vlagateljev peticij, pri čemer je treba zagotoviti popolno zaščito temeljnih pravic državljanov;
- L. ker so nekatere peticije razglašene za nedopustne zaradi pomanjkanja informacij ali zmede med državljani glede pristojnosti Evropske unije;
- M. ker Komisija še vedno ni zagotovila izčrpnih informacij o številu peticij, ki so privedle do začetka postopka za ugotavljanje kršitev ali zakonodajnega ali nezakonodajnega ukrepa;
- N. ker je za izboljšanje ustreznih pravil glede postopka za peticije potrebna revizija Poslovnika Parlamenta, s katero bi izboljšali prepoznavnost in spremljanje peticij, tudi na plenarnih zasedanjih Parlamenta, da bi vprašanja, izpostavljena v peticijah, bolj učinkovito vključili med prednostne naloge politične agende EU;
- O. ker je Komisija svojo strategijo za obravnavo peticij utemeljila na svojem sporočilu iz leta 2016 z naslovom Pravo EU: z boljšo uporabo do boljših rezultatov, ki ne vsebuje določb o vzpostavljanju upravnih postopkov ali praks v zvezi s peticijami;
- P. ker PDEU krepi državljanstvo Unije in dodatno izboljšuje njeno demokratično delovanje, med drugim z zagotavljanjem, da ima vsak državljan pravico sodelovati v demokratičnem življenju Unije prek evropske državljanske pobude;
- Q. ker je treba poudariti pomen evropske državljanske pobude pri oblikovanju političnih pobud in razvoja strategij Unije;

sreda 9. marca 2022

- R. ker imajo državljani Unije pravico, da se obrnejo na Komisijo in ji predložijo neposredno zahtevo, naj predlaga pravni akt Unije za izvajanje Pogodb;
- S. ker mora Unija državljanom, zlasti upoštevajoč posebne potrebe invalidov, zagotoviti pravico do dejavnega sodelovanja v demokratičnih dejavnostih Evropske unije v katerem koli uradnem jeziku EU, da bi se izognila vsakršni diskriminaciji in spodbujala večjezičnost;
- T. ker evropska državljanska pobuda tako prispeva h krepitvi demokratičnega delovanja Unije z udeležbo državljanov v njenem demokratičnem in političnem življenju; ker bi bilo treba evropsko državljansko pobudo obravnavati kot eno od sredstev, med katerimi so med drugim dialog s predstavnimi združenji in civilno družbo, posvetovanjem z deležniki, pravica do peticije in pravica do vložitve pritožbe pri evropskem varuhu človekovih pravic, ki državljanom omogoča, da institucije Unije opozorijo na nekatera vprašanja in da se nanje obračajo glede sprejemanja zakonodaje o vprašanih, ki so v pristojnosti EU in vplivajo na državljane;
- U. ker je Uredba (EU) 2019/788, ki je začela veljati dne 1. januarja 2020, zagotovila, da je državljanska pobuda bolj dostopna in lažje izvedljiva za organizatorje, zlasti s prevajanjem pobud v vse uradne jezike EU;
- V. ker je Komisija navedla številne težave, povezane z izvajanjem Uredbe (EU) št. 211/2011⁽⁴⁾, in ker je namen nove Uredbe (EU) 2019/788 natančno odpraviti te težave v zvezi z učinkovitostjo instrumenta evropske državljanske pobude in izboljšati njegovo delovanje; ker je treba njegovo izvajanje oceniti učinkovito in pravočasno; ker bi morala Komisija v vsakem primeru predložiti uradno poročilo najpozneje do 1. januarja 2024 in nato vsaka štiri leta;
- W. ker bi morali za doseganje teh ciljev in izkoriščenje vsega potenciala evropske državljanske pobude postopki in pogoji, potrebni za evropsko državljansko pobudo, zagotoviti, da Komisija pobude, ki so veljavne v skladu s členom 14(1) Uredbe (EU) 2019/788, ustrezno pregleda in se nanje ustrezno odzove; ker je Komisija pravno zavezana, da navede morebitne ukrepe, ki jih namerava sprejeti v zvezi z veljavno evropsko državljansko pobudo, in navede razloge za ukrepanje ali neukrepanje, kar bi morala storiti na jasen, razumljiv in podroben način; ker je za veljavnost evropske državljanske pobude in njeno predložitev Komisiji potrebnih vsaj milijon podpisov iz vsaj četrtnine držav članic; ker so v Uredbi (EU) 2020/1042, ki določa začasne ukrepe zaradi pandemije covid-19, roki za faze zbiranja, preverjanja in pregleda prožnejši; ker je bila uporaba teh ukrepov podaljšana z izvedbenimi akti Komisije; ker je navedena uredba zgolj začasna in se uporablja le do konca leta 2022, ko se bodo prenehali uporabljati tudi individualni sistemi spletnega zbiranja iz člena 11 Uredbe (EU) 2019/788;
- X. ker je podpora evropski državljanski pobudi in njeno organiziranje politična pravica državljanov Unije in edinstven instrument za določanje prednostnih nalog participativne demokracije v EU, ki državljanom omogoča dejavno sodelovanje v projektih in procesih, ki jih zadevajo; ker je doslej bilo šest veljavnih evropskih državljanskih pobud, od katerih so vse prejele odgovor Komisije, nazadnje pobudi o zaščiti manjšin (Minority SafePack) in o končanju dobe kletk (End the Cage Age); ker sta bili ti pobudi prvi evropski državljanski pobudi, o katerih je Parlament razpravljal po uveljavitvi nove Uredbe (EU) 2019/788 in v skladu z novim členom 222(8) Poslovnika Parlamenta; ker je Parlament decembra 2020 in junija 2021 na podlagi teh pobud z veliko večino sprejel resoluciji, in sicer s 76 % oziroma 82 % oddanih glasov;
- Y. ker je Odbor za peticije prejel 107 zahtev za začetek državljanske pobude, od katerih je bilo 83 takih, ki so bile upravičene in so izpolnjevale pogoje za registracijo, in od teh je bilo šest uspešnih;
- Z. ker mora biti eden od prednostnih ciljev Unije krepitev demokratične legitimnosti njenih institucij in zagotavljanje popolne preglednosti v postopku sprejemanja odločitev EU, pa tudi učinkovita zaščita temeljnih pravic državljanov in okrepitev udeležbe državljanov pri oblikovanju politične agende Evropske unije s pomočjo instrumentov za sodelovanje državljanov, ki so okrepljeni ter učinkovitejši in preglednejši;

⁽⁴⁾ Uredba (EU) št. 211/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o državljanski pobudi (UL L 65, 11.3.2011, str. 1).

sreda 9. marca 2022

- AA. ker členi 20, 24 in 228 PDEU ter člen 43 Listine evropskega varuha človekovih pravic pooblašajo za prejemanje pritožb glede nepravilnosti pri delovanju institucij, organov, uradov ali agencij Unije, razen Sodišča Evropske unije pri opravljanju njegove sodne funkcije;
- AB. ker se preiskave varuha človekovih pravic nanašajo predvsem na preglednost in odgovornost, kulturo storitev, pravilno izvajanje diskrecijskih pravic in spoštovanje procesnih pravic;
- AC. ker je bila leta 2020 obeležena 25. obletnica ustanovitve evropskega varuha človekovih pravic; ker je urad varuha človekovih pravic od svojega odprtja obravnaval 57 000 pritožb, ki so privedle do več kot 7 600 preiskav;
- AD. ker so pravica do peticije, pravica do predložitve zadeve evropskemu varuhu človekovih pravic in evropska državljanska pobuda participativna orodja, ki spodbujajo preglednost, participativno demokracijo in aktivno evropsko državljanstvo;

Pravica do peticije

1. opozarja, da je pravica do peticije najstarejši instrument neposredne državljanske udeležbe na ravni Unije ter da je najpreprostejši in najbolj neposreden način, da državljani stopijo v stik z institucijami Unije in izrazijo svoje mnenje o zakonodaji in političnih odločitvah, sprejetih na ravni Unije, pa tudi vložijo pritožbe glede vrzeli ali nepravilnega izvajanja; opozarja, da je število prejetih peticij glede na prebivalstvo Unije še vedno majhno in da obstajajo v zvezi z uveljavljanjem pravice do peticije precejšnje razlike med državami članicami, regijami in jeziki; meni, da lahko ciljno usmerjene kampanje obveščanja in državljanska vzgoja o državljanskih pravicah EU dosežeta širše prebivalstvo in prineseta oprijemljive rezultate pri ozaveščanju o državljanskih pravicah na ravni EU; poudarja, da ima Odbor za peticije na voljo širok izbor instrumentov, in sicer pripravo osnutkov poročil in resolucij, javne predstavitve, tematske delavnice in misije za ugotavljanje dejstev, s katerimi se lahko odzove na pomisleke državljanov ter spodbudi Evropski parlament, druge evropske institucije in nacionalne organe k ukrepanju; poziva Odbor za peticije, naj okrepi sodelovanje z nacionalnimi parlamenti in sklene partnerstvo, ki bo omogočalo izmenjavo najboljših praks;
2. opozarja, da način obravnave vprašanj, izpostavljenih v peticijah, odločilno vpliva na državljane glede učinkovitega spoštovanja pravice do peticije, določene v pogodbah EU, ter na mnenje državljanov o institucijah Unije;
3. obžaluje, da Komisija ni želela ukrepati v zvezi z vprašanji iz posameznih peticij, s čimer krši določbe veljavnih pogodb EU v zvezi s pravico do peticije, saj ta ni omejena na vprašanja strateškega pomena ali vprašanja, ki odražajo strukturne težave;
4. poziva Komisijo, naj preuči svoj sedanji strateški pristop pri pravočasni obravnavi peticij, saj ima ta za posledico med drugim neobravnavana vprašanja, povezana s hujšimi kršitvami prava EU, ki škodijo zaščiti pravic državljanov;
5. poziva Parlament in Komisijo, naj sprejmeta zavezujoč medinstitucionalni sporazum o obravnavi peticij, da se zagotovi jasen, predvidljiv in pregleden pravni okvir, katerega namen sta dosledno izvajanje pravice do peticije, ki je določena v pogodbah EU, in učinkovita zaščita temeljnih pravic državljanov;
6. poudarja, da je pravica do peticije bistveni element participativne demokracije; v zvezi s tem poziva Svet in Komisijo, naj pravico do peticije obravnavata kot temeljno komunikacijsko orodje med državljani in institucijami Unije ter kot bistven element demokratičnega in preglednega upravljanja na ravni Unije;
7. opozarja, da so številni evropski državljani prikrajšani za pravico do peticije, saj njihove platforme ne ustrezajo standardom dostopnosti in zahtevam iz člena 33(2) Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov;
8. ugotavlja, da so potrebne velike izboljšave znotraj meja, določenih s pogodbami EU, da bi izpolnili pričakovanja državljanov, ko ti uveljavljajo pravico do peticije za reševanje posameznih težav, da se preprečijo situacije, ko javnost bila razočarana nad institucijami EU; poziva, naj se državljanom zagotovi več informacij o pravici do peticije in naj se okrepi sodelovanje s pristojnimi organi držav članic, da bi v celoti zaščitili državljanske pravice, ki izhajajo iz prava EU; poziva institucije EU, naj zagotovijo jasne informacije v zvezi s pravico do peticije in sistematično spodbujajo uporabo tega instrumenta;

sreda 9. marca 2022

9. meni, da je pomembno razširiti komunikacijska sredstva in izboljšati seznanjenost državljanov v tesnem sodelovanju z nacionalnimi in lokalnimi združenji, in sicer s pomočjo kampanj obveščanja ter tekoče javne razprave o področjih politike Unije; meni, da je treba razviti spletne forume, ki bi bili namenjeni predvsem mladim, kjer bi državljani lahko pridobivali informacije, izmenjavali stališča in se svobodno izražali;
10. opozarja, da lahko nejevolja vlagateljev peticij zaradi pomanjkanja pravilnih rešitev za njihove težave privede do oddaljitve od institucij EU, pa tudi do občutka evroskepticizma zaradi pomanjkanja odgovorov;
11. poziva k skupnim merilom pri obravnavi različnih peticij, da bi zagotovili standardizirano in skladno obravnavo peticij ter preprečili samovoljno ali strankarsko uporabo zahtev državljanov; poudarja, da lahko pomanjkanje homogenosti pri obravnavanju peticij povzroči zmedo med vlagatelji peticij in na splošno povzroči omejeno voljo med državljani za uveljavljanje pravice do peticije;
12. v zvezi s tem opozarja, da preozka ali neskladna razlaga člena 51 Listine spodkopava zaupanje državljanov v Unijo; poziva Komisijo, naj predlaga ukrepe, ki bodo zagotovili skladno in obsežno uporabo določb člena 51, ter poziva konferenco o prihodnosti Evrope, naj preuči to vprašanje;
13. opozarja na možnosti, ki jih ponuja pravica do peticije v zvezi z opozarjanjem institucij Unije na morebitne vrzeli ali kršitve ali nepravilno izvajanje prava Unije, tako v konkretnih primerih kot na sistemski ravni; vztraja pri potencialu posameznih peticij kot orodja za uporabo in izboljšanje prava EU; poziva Komisijo kot varuhinjo Pogodb, naj nameni večjo pozornost vprašanjem iz peticij, vključno s posameznimi, in zagotovi, da bodo na njihovi podlagi sprožene ustrezne preiskave, da bo mogoče doseči resnične izboljšave in pravilno uporabo prava EU v celotni Uniji; poudarja, da ima Komisija v primerih, ko nima zakonodajne pristojnosti, vedno možnost, da ukrepa z usklajevanjem ali podporo in se s tem skrbno odzove na težave ali potrebe vlagateljev peticij;
14. ugotavlja, da je veliko peticij v zvezi s COVID-19 obravnaval Odbor za peticije, večinoma po nujnem postopku; izraža pohvalo Odboru za peticije, ker je hitro in učinkovito obravnaval peticije v času velike krize, kar je predpogoj za zaupanje državljanov v institucije EU;
15. opozarja, da je pravica do peticije bistveni element državljanstva Unije; globoko obžaluje, da v sporočilu Komisije o poročilu o državljanstvu Unije za leto 2020 in evropskem akcijskem načrtu za demokracijo ni omenjena pravica do peticije; meni, da je bila to zamujena priložnost za povečanje prepoznavnosti enega od vidikov evropskega državljanstva; poziva Komisijo, naj v svoje strateške dokumente vključi pravico do peticije;
16. poziva k izvedbi podrobne analize, ki bi razkrila razloge, zakaj se je število registriranih peticij v zadnjih letih zmanjšalo; poziva Komisijo, naj se uskladi z Odborom za peticije, da izvedeta študijo, s katero bi odkrili glavne ovire pri uveljavljanju pravice do peticije, pa tudi morebitne težave pri komunikaciji; poziva k izvajanju potrebnih mehanizmov za reševanje morebitnih pomanjkljivosti in težav, ki jih je odkrila študija;
17. očita Komisiji, ker nima ustreznega sistema za zbiranje informacij o peticijah in o tem, kako so te povezane s postopki za ugotavljanje kršitev ali akti EU, kar potrjujejo tudi pomanjkljivosti v letnih poročilih Komisije o spremljanju uporabe prava EU, ki se na peticije nanašajo zelo splošno;
18. poziva Komisijo, naj spremlja in analizira peticije ter o njih poroča vsako leto in zagotovi, da se bo ta analiza upoštevala pri političnem odločanju na ravni Komisije; poziva Komisijo, naj skrajša čas, potreben za odgovor na zahteve Parlamenta v zvezi s peticijami;
19. poziva Svet in države članice, naj izrazijo večje zanimanje za sodelovanje v razpravah o peticijah ter zagotovijo odgovore na vprašanja, ki jih postavijo vlagatelji peticij na ravni Unije, med drugim s tem, da peticije naslovijo na odgovorne in pristojne organe, zagotovijo ustrezne nadaljnje ukrepe in sodelujejo v parlamentarnih razpravah;
20. opozarja, da je treba zagotoviti ustrezno spremljanje peticij v parlamentarnem in zakonodajnem delu; opozarja, da bi lahko peticije obravnavali kot strateško orodje za spodbujanje pravice Evropskega parlamenta do zakonodajne pobude iz člena 225 PDEU, s čimer bi odpravili vrzeli in nedoslednosti prava EU, poudarjene s peticijami, da bi zagotovili popolno zaščito pravic državljanov;

sreda 9. marca 2022

21. poziva institucije EU in parlamentarne odbore ter države članice, naj bolje sodelujejo z Odborom za peticije, da bi se vlagateljem peticij učinkovito odgovorilo in njihovim zahtevam ugodilo; meni, da je bistveno, da se zagotovita prisotnost in sodelovanje predstavnikov držav članic na razpravah o peticijah v odboru; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj se izogiba splošnim odgovorom ter vlagateljem peticij zagotovi ciljno usmerjene in prilagojene odgovore na njihove zahteve;
22. poziva civilno družbo kot celoto, naj celovito izkoristi potencial pravice do peticije v zvezi z izvajanjem političnih in zakonodajnih sprememb na ravni Unije; poziva organizacije civilne družbe, naj bolje uporabijo peticije kot instrumente neposredne demokracije, s katerimi evropskim institucijam sporočajo svoje skrbi in neskladnost s pravom Unije;
23. poziva konferenco o prihodnosti Evrope, naj razmisli o pravici do peticije in razpravlja o njej ter z državljani preuči, kako bi bilo mogoče izboljšati informacije o pravici do peticije in dostop do nje, da bi jo spremenili v bolj demokratičen in uporaben instrument za državljane in prebivalce EU, ki bi jim pomagal vzpostaviti neposreden stik z institucijami EU in posredoval njihove pritožbe; poziva konferenco o prihodnosti Evrope, naj poda predloge za izboljšanje izvajanja pravice do peticije na nivoju EU;
24. poziva k okrepitvi položaja Odbora za peticije znotraj Parlamenta in njegovih medinstitucionalnih odnosov, saj je edini odbor, ki neposredno komunicira z državljani; v zvezi s tem poudarja, da je treba glede na obseg njegovega dela Odboru za peticije nameniti več osebja in sredstev;
25. poziva druge odbore, naj pravočasno prispevajo k prizadevanjem Parlamenta za hitrejši in učinkovitejši odziv na pomisleke državljanov ter pri tekočem zakonodajnem delu upoštevajo vprašanja, ki so jih izpostavili vlagatelji peticij; poziva druge odbore, naj pri vsakodnevnih zakonodajnih dejavnostih Parlamenta upoštevajo peticije, ki so v njihovem okviru pristojnosti, ter se formalno in konkretno odzovejo na pričakovanja državljanov v zvezi z vloženimi peticijami;
26. meni, da je mreža za peticije nujno potrebna, da se olajša spremljanje peticij v okviru parlamentarnih in zakonodajnih dejavnosti, pa tudi za spodbujanje izmenjave informacij in najboljših praks med svojimi člani na tehnični in politični ravni; meni, da bi morala ta mreža okrepiti dialog in sodelovanje s Komisijo in drugimi institucijami EU;
27. glede na to, da bo odbor na prošnjo za predložitev mnenja v skladu s smernicami ⁽⁵⁾ pretehtal pomen pravice do peticije in svojo zakonodajno zasedenost, preden se odloči, ali bo podal mnenje, in da je to pravilo bilo sprejeto pred Lizbonsko pogodbo ter odraža staro razumevanje pomembnosti peticij v parlamentarnem delu, poziva k posodobitvi smernic, da se Odboru za peticije in drugim odborom zagotovijo potrebna pooblastila za učinkovito opravljanje njihovega dela;
28. poziva k izvedbi raziskave Eurobarometra o tem, kako dobro državljani Unije poznajo pravico nasloviti peticijo na Evropski parlament, da bi zbrali podatke, ki bi omogočili izvedbo odločne in dostopne kampanje ozaveščanja; meni, da redne raziskave na ravni EU, ki temeljijo na čezmejnih raziskavah, pripomorejo k večji ozaveščenosti evropskih institucij o skrbih državljanov;
29. poziva k vzpostavitvi skupne baze podatkov Parlamenta in Komisije, za pregledno in sodelovalno izmenjavo informacij o vseh nadaljnjih ukrepih Komisije v zvezi s peticijami, vključno s pilotnimi projekti EU in postopki za ugotavljanje kršitev, zakonodajnimi predlogi in drugimi akti EU;
30. poziva k dejavnejši promociji pravice do peticije in portala Parlamenta za peticije prek družbenih medijev, kampanj za ozaveščanje, usposabljanj novinarjev in povezave tega portala s portali za peticije, za katere je znano, da jih državljani uporabljajo za pridobitev podpore na evropski in nacionalni ravni;

⁽⁵⁾ Konferenca predsednikov odborov Evropskega parlamenta, smernice za obravnavo peticij stalnih odborov, 14. julij 1998, PE225.233.

sreda 9. marca 2022

31. poziva Svet in Komisijo, naj svoje spletne strani in platformo konference o prihodnosti Evrope povežeta s portalom za peticije ter ta portal promovirata prek svojih kanalov, vključno s predstavništvu Komisije v državah članicah, ki bi jih bilo treba spodbujati k sodelovanju s pisarnami Evropskega parlamenta za stike;

32. poziva k izboljšavi spletnega portala za peticije, da bi bil bolj opazen javnosti, uporabniku prijaznejši, preprostejši in bolj intuitiven za uporabo ter dostopnejši državljanom, zlasti invalidom. poziva k izboljšavi funkcije analize podatkov v podatkovni bazi ePetition, da bi olajšali pridobivanje prejšnjih peticij glede iste zadeve iz baze ePetition; poziva k poenostavljenemu postopku, s katerim bi državljani podprli peticijo, ki je bila predložena preko spletnega portala, kar bi omogočilo, da bolje izkoristijo svojo pravico do peticije;

33. ugotavlja, da vlagatelji peticij nimajo dostopa do informacij o statusu svojih peticij v realnem času; zato poziva, naj se javno in na spletnem portalu za peticije objavi več informacij, na primer o stanju peticije in preiskavah, ki so jih začele druge institucije v zvezi s tem; poziva k večji sinergiji med portalom in notranjo podatkovno zbirko Parlamenta, da bi spodbudili večjo preglednost pri obravnavanju peticij;

34. poziva k zbiranju več informacij o profilu vlagateljev peticij, pri čemer je treba zagotoviti popolno skladnost s pravili o varstvu osebnih podatkov, da bi identificirali nezadostno zastopane skupine v zvezi z uveljavljanjem pravice do peticije in jih dosegli s prilagojenimi kampanjami obveščanja;

Funkcija varuha človekovih pravic

35. opozarja na pomen pravice vsakega državljana in vsake fizične ali pravne osebe, ki prebiva v Uniji, da pri evropskem varuhu človekovih pravic vložijo pritožbo zaradi nepravilnosti znotraj institucij Unije; meni, da so pritožbe, ki jih državljani vložijo pri varuhu človekovih pravic, bistven element participativne demokracije in legitimnosti postopka odločanja Unije; opozarja, da pravica do predložitve zadeve varuhu človekovih pravic krepi sodelovanje državljanov in njihovo zaupanje v institucije EU, saj spodbuja preglednost in dobro upravljanje v institucijah in organih EU;

36. poudarja razvijajočo se vlogo varuha človekovih pravic, ki lahko na lastno pobudo podpre boj proti sistemskim težavam v upravi Unije in spodbuja dobro upravljanje in torej, da institucije, organi, uradi in agencije Unije dosledno spoštujejo pravila; v zvezi s tem meni, da je vloga varuha človekovih pravic pomembnejša kot kdaj koli prej, saj evropska uprava prek svojih organov postaja vse pomembnejša v življenju državljanov na področjih, kot so okolje, migracija in zdravje;

37. opozarja, da je evropska varuhinja človekovih pravic pooblaščenca za dajanje priporočil, predlogov za rešitve in predlogov za izboljšave z namenom reševanja težav v zvezi z različnimi primeri slabega upravljanja; ugotavlja, da lahko varuhinja človekovih pravic v primerih, ko pritožba ne spada v njeno pristojnost, pritožniku svetuje, naj jo posreduje drugemu organu ali Odboru za peticije; ugotavlja, da je varuhinja v letu 2020 prejela več kot 1 400 pritožb, ki niso spadale v njeno pristojnost, predvsem zato, ker se niso nanašale na upravo na ravni EU;

38. poziva varuhinjo človekovih pravic, naj natančneje spremlja porabo sredstev in proračuna Unije ter preveri, ali kršitve pravne države, kakršne koli kršitve načel ali vrednot EU, korupcija ali navzkrižja interesov, zlasti v okviru evropskega instrumenta za okrevanje (Next Generation EU), ne ogrožajo interesov Unije; poudarja, da je spoštovanje načela pravne države bistven pogoj za dostop do sredstev EU; meni, da lahko to pogojevanje spoštovanja pravne države in dejstvo, da Evropska unija ne ogroža svojih vrednot, okrepi zaupanje državljanov v Unijo in kaže trdno zavezanost EU demokratični vrednosti na svojem celotnem ozemlju;

39. opozarja, da so odnosi z varuhinjo človekovih pravic ena od obveznosti, ki jih Odboru za peticije nalaga Poslovnik Parlamenta;

40. pozdravlja nedavne spremembe Statuta varuha človekovih pravic, s katerimi postane opravljanje varuhovih funkcij usklajeno z Lizbonsko pogodbo in ki bodo dodatno okrepile pravico državljanov in prebivalcev Unije, da vložijo pritožbo zaradi nepravilnosti, zlasti v zvezi z zaščito prijaviteljev nepravilnosti, nadlegovanjem in navzkrižjem interesov

sreda 9. marca 2022

v institucijah, organih in agencijah EU; opozarja, da novi Statut varuha človekovih pravic tudi pojasnjuje pogoje, pod katerimi lahko varuhinja človekovih pravic izvaja preiskave na lastno pobudo, kar ponovno poudarja, da lahko varuhinja sodeluje z organi držav članic ter z institucijami, organi in agencijami EU; v zvezi s tem močno verjame, da je treba varuhinji človekovih pravic dodeliti večji proračun, ki bi ji zagotavljal potrebna sredstva za učinkovito obvladovanje povečanega obsega dela in za nadaljnje ustrezno opravljanje dela, namenjenega evropskim državljanom; poziva evropske institucije, organe in agencije, naj upoštevajo priporočila varuhinje človekovih pravic glede preglednosti in drugih etičnih vprašanj;

41. opozarja, da imajo državljani EU pravico dostopa do dokumentov institucij EU; izraža pohvalo varuhinji človekovih pravic za izjemno opravljeno delo v zvezi z dostopnostjo dokumentov EU in zlasti za obravnavo teh prošenj po skrajšanem postopku; poziva zakonodajalca, naj upošteva priporočila varuhinje človekovih pravic v zvezi z Uredbo (ES) št. 1049/2001⁽⁶⁾ o dostopu javnosti do dokumentov in pozivajo k reviziji te uredbe; meni, da je revizija Uredbe (ES) št. 1049/2001 prednostna naloga, da se zagotovita popolna preglednost in popoln dostop javnosti do dokumentov, ki jih hranijo institucije EU; poudarja, kako pomembne so s preglednostjo povezane naloge varuhinje človekovih pravic za evropsko demokracijo, zlasti tiste v zvezi s dostopnostjo dokumentov za evropske državljane, da bi jim omogočili, da v celoti uveljavljajo svojo pravico do informacij in povečali njihovo zaupanje v evropski projekt; poziva varuhinjo človekovih pravic, naj si še naprej prizadeva v tej smeri, saj je pravočasen dostop do dokumentov v 24 uradnih jezikih EU bistven za zagotovitev ustreznega sodelovanja državljanov in civilne družbe v postopku odločanja;

42. izraža pohvalo varuhinji človekovih pravic za opravljeno delo v zvezi s spodbujanjem večjezičnosti za državljane in za objavo sklopa priporočil upravi EU glede uporabe uradnih jezikov EU pri komuniciranju z javnostjo, priporočil, ki dajejo smernice, kako in kdaj komunicirati v katerih jezikih, da bi zaščitili jezikovno raznolikost v Uniji;

43. opozarja, da je eden od načinov za izboljšanje mnenja državljanov o EU ta, da postane zanje bolj razumljiva in pregledna; meni, da bi moral Svet nadaljevati z delom za izboljšanje svoje preglednosti in ga poziva, naj izvaja nekatera priporočila, ki sta jih večkrat izdala Parlament in varuhinja človekovih pravic;

44. meni, da je zelo pomembno, da se državljanom Unije še naprej zagotavljajo ustrezne informacije o vlogi in obsegu dejavnosti varuhinje človekovih pravic ter njenem vplivu na razvoj institucij Unije; poziva varuhinjo človekovih pravic, naj še naprej širi informacije o rezultatih preiskav, ki so privedle do večje preglednosti trgovinskih pogajanj Unije, objavlja rezultate kliničnih preskušanj zdravil, ocenjenih v Uniji, vzpostavi mehanizme za pritožbe za prisilce za azil in okrepi etična pravila, ki se uporabljajo za evropske komisarje;

45. poziva varuhinjo človekovih pravic, naj dodatno okrepi evropsko mrežo varuhov človekovih pravic, da bi spodbudila pravico obrniti se na varuha človekovih pravic na nacionalni in evropski ravni, ter naj ostane pozorna na nacionalno stvarnost državljanov in povezana z njo; meni, da je treba okrepiti sodelovanje in izmenjave najboljših praks med nacionalnimi in regionalnimi varuhi človekovih pravic ter evropsko varuhinjo pravic, da bi so državljani bolje obveščeni o svojih pravicah in imajo boljše smernice za vlaganje pritožb;

Evropska državljanska pobuda

46. poudarja, da je evropska državljanska pobuda edinstven instrument participativne demokracije in temeljno orodje; poudarja, da je evropska državljanska pobuda izjemna priložnost za državljane Unije, da opredelijo in uvrstijo vprašanja ali zadeve, ki jih skrbijo, na evropsko politično agendo, da izrazijo svoje želje ter zahtevajo ukrepe in sprejetje zakonodaje Unije, ter da jo je treba na vse mogoče načine spodbujati in podpirati; v zvezi s tem opozarja na obveznosti, ki jih imajo Komisija in države članice v skladu z Uredbo (EU) 2019/788, zlasti glede ozaveščanja državljanov Unije o obstoju, ciljnih in delovanju evropske državljanske pobude ter zagotavljanja pomoči in praktične podpore organizatorjem evropske državljanske pobude; v zvezi s tem meni, da bi bilo treba pojasniti prispevek Parlamenta k obveznostim obveščanja Komisije;

⁽⁶⁾ Uredba (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL L 145, 31.5.2001, str. 43).

sreda 9. marca 2022

47. poziva Komisijo, naj bolje sodeluje z veljavnimi evropskimi državljanskimi pobudami in odpravi pomanjkanje nadaljnega zakonodajnega ukrepanja, da bi dosegla krepitve demokratične legitimnosti Unije z okrepljenim sodelovanjem državljanov v njenem demokratičnem in političnem življenju; zato meni, da bi morala Komisija pokazati resnično skrb in zavezanost izpolnjevanju pričakovanj državljanov v zvezi z veljavnimi evropskimi državljanskimi pobudami;

48. opozarja, da je Komisija ustrezno spremljala le nekaj uspešnih evropskih državljanskih pobud;

49. meni, da je bistveno za evropsko demokracijo, da državljeni lahko prispevajo k izvajanju zakonodajnih pristojnosti Unije in so neposredno vključeni v sprožanje zakonodajnih predlogov; zato poziva Komisijo, naj temeljito oceni predloge vsake veljavne evropske državljanske pobude in v celoti izpolni svojo pravno obveznost, da navede razloge za ukrepanje ali neukrepanje, kar bi morala storiti na jasnem, razumljivem in podrobnem način; opozarja na obveznost Parlamenta, da v skladu s členom 16 Uredbe (EU) 2019/788 in členom 222(9) Poslovnika Evropskega parlamenta oceni vsako veljavno evropsko državljansko pobudo in ukrepe, ki jih je sprejela Komisija, zlasti kadar Komisija predlogov ne posreduje ali jih ne izvede;

50. poziva, naj se vloga Parlamenta še poveča in naj se okrepijo njegove vezi z organizacijami civilne družbe v zvezi s specifičnimi veljavnimi evropskimi državljanskimi pobudami in njihovim izvajanjem s strani Komisije; meni, da bi se lahko Parlament v posebnih primerih, ko Komisija ne objavi svojih namer v predpisanem roku v skladu s členom 15 Uredbe (EU) 2019/788 ali s sporočilom izjavi, da ne namerava ukrepati v zvezi z evropsko državljansko pobudo, ki izpolnjuje postopkovne zahteve, kar pomeni, da pobuda spoštuje primarno zakonodajo EU in ni v nasprotju z vrednotami Unije iz člena 2 PEU in pravicami iz Listine, v skladu s členom 222 Poslovnika odločil, da bo v zvezi z evropsko državljansko pobudo pripravil samoiniciativno zakonodajno poročilo; poziva Komisijo, naj se zaveže, da bo predložila zakonodajni predlog, potem ko bo Parlament sprejel takšno samoiniciativno poročilo; meni, da bi morala Komisija, če pride do takšnega primera, ponovno natančno oceniti svoj prvotni odgovor, s čimer bi v celoti spoštovala zakonodajno samoiniciativno poročilo Parlamenta; poziva k spremembi Uredbe (EU) 2019/788, da bi Komisijo spodbudili k predložitvi predloga pravnega akta, pod pogojem, da evropska državljanska pobuda izpolnjuje ustrezne zahteve;

51. poziva Komisijo, naj državljane jasno obvešča o delitvi pristojnosti med Unijo in državami članicami, da se bodo evropske državljanske pobude nanašale na področja in izzive, ki so v pristojnosti Komisije za predlaganje pravnih aktov, ter da organizatorjem daje praktične in pravočasne nasvete o pripravi evropskih državljanskih pobud in zagotovi ustrezno uporabo možnosti delne prijave evropske državljanske pobude; poudarja, da je bila EU v nedavnih evropskih državljanskih pobudah pozvana, naj hitreje sprejme več ukrepov, zlasti na področju varstva okolja, zdravja, dobrobiti živali ter državljanskih in političnih pravic, kot sta pobudi o zaščiti manjšin (Minority SafePack) in o končanju dobe kletk (End the Cage Age), ki sta prejeli veliko podpore; zato ponovno poudarja, da je treba okvir pristojnosti Komisije, da predlaga pravni akt, razlagati karseda široko;

52. pohvali Komisijo, ker je izvedla informativne seminarje in leta 2020 organizirala Teden evropske državljanske pobude, ki je združil predstavnike institucij, člane civilne družbe ter organizatorje preteklih in sedanjih pobud, da bi razmislili, kako izboljšati ta instrument; meni, da je evropska državljanska pobuda še vedno slabo poznana; zato poziva Komisijo, naj izboljša medijsko prepoznavnost tega participativnega orodja v skladu s členom 18 Uredbe (EU) 2019/788;

53. poziva Komisijo, naj v celoti oceni začasne ukrepe, uvedene z Uredbo (EU) 2020/1042, zlasti podaljšanje obdobja zbiranja in posledični vpliv na zmožnost organizatorjev za mobilizacijo podpore za svoje evropske državljanske pobude, in to med drugim vključi v postopek pregleda Uredbe (EU) 2019/788; meni, da bi lahko predvideli podaljšanje teh začasnih ukrepov za daljše obdobje, če bi ta ocena prinesla pozitiven izid;

54. poziva Komisijo, naj institut evropske državljanske pobude izboljša in tako zagotovi učinkovitejšo udeležbo državljanov, saj je bilo do zdaj uspešnih le nekaj evropskih državljanskih pobud, na podlagi katerih so bili dejansko predlagani pravni akti; v zvezi s tem poudarja ukrepe iz Uredbe (EU) 2019/788 za izboljšanje načina, na katerega lahko državljeni Unije izvršujejo svojo pravico do podpore evropski državljanski pobudi, in poziva k oceni izvajanja teh ukrepov; poziva Komisijo, naj v naslednjem poročilu o državljanstvu EU opravi temeljito oceno izvrševanja te pravice ter opredeli zakonodajne in nezakonodajne ukrepe, ki bi jih lahko uvedli za dodatno izboljšanje uveljavljanja te pravice;

sreda 9. marca 2022

55. meni, da lahko način, kako Komisija oblikuje uradne odgovore na uspešne državljanske pobude, pomembno vpliva na to, kako državljani ocenjujejo ta instrument ter da so v primeru vsake uspešne pobude potrebna večja prizadevanja in preudarnejši pregled, da se zagotovi, da Komisija ustrezno premisli o predlogih državljanov;

56. poudarja, da so potrebni stalni participativni mehanizmi, ki bodo državljanom omogočili udeležbo pri odločanju Unije;

57. poudarja, da je treba za resno in učinkovito oceno sodelovanja državljanov vzpostaviti ustrezen mehanizem za spremljanje neuspešnih evropskih državljanskih pobud, vključno s preusmeritvijo državljanov na Odbor za peticije, saj bi lahko pomanjkanje učinka privedlo do neuporabe instituta; poudarja okrepljeno vlogo, ki jo mora imeti Odbor za peticije v postopku predstavitve; poziva Komisijo, naj po tem, ko se oceni, da je evropska državljanska pobuda veljavna, pravočasno sodeluje s Parlamentom, da bo lahko Parlament v celoti izkoristil trimesečni rok za organizacijo javne predstavitve pristojnih odborov ter pripravil plenarne razprave in resolucije o veljavni evropski državljanski pobudi; vztraja, da je cilj daljšega roka, določenega v Uredbi (EU) 2019/788, v katerem se mora Komisija odzvati na veljavne evropske državljanske pobude, v bistvu Komisiji omogočiti, da v celoti upošteva mnenja in stališča o evropskih državljanskih pobudah, izražena v fazi pregleda, in da ustrezno preuči vse možnosti za predloge pravnih aktov;

58. pozdravlja zavezo Komisije, da bo izboljšala in okrepila forum evropske državljanske pobude, kar je tudi pravna obveznost, ki izhaja iz Uredbe (EU) 2019/788; vztraja, da bi moral forum organizatorjem zagotavljati praktične smernice in pravno podporo ter služiti kot orodje za krepitev zmogljivosti za uvedbo, podporo in vzdrževanje evropskih državljanskih pobud v fazi zbiranja ter spodbujanje evropske državljanske pobude kot orodja za udeležbo državljanov v demokratičnem življenju Unije;

59. poziva konferenco o prihodnosti Evrope, naj državljanom Unije da neposreden glas za razpravo o učinkovitosti izvajanja evropske državljanske pobude in njenega sedanjega pravnega okvira ter naj spodbuja evropsko državljansko pobudo kot koristno orodje, ki državljanom omogoča sodelovanje pri izvajanju javnih politik Unije;

60. poudarja, da je konferenca o prihodnosti Evrope priložnost za boljše razumevanje potrebe po sodelovanju pri delovanju Unije in bi torej lahko pripomogla k razmisleku o tem, kako izboljšati in okrepiti proces državljanske udeležbe; poudarja, da bo konferenca dala nov zagon evropski razpravi o kreptivi demokracije, zlasti prek evropske državljanske pobude; poziva Komisijo, naj spodbuja državljane, katerih predlogi v okviru konference o prihodnosti Evrope niso bili vključeni v predloge Komisije, naj uporabijo vse razpoložljive instrumente, vključno z evropskimi državljanskimi pobudami;

Sklepi

61. poudarja vlogo treh participativnih instrumentov pri omogočanju in spodbujanju sodelovanja državljanov in prebivalcev Unije, s čimer se dosega konkreten neposredni učinek na politično agendo EU; poziva k oblikovanju in obsežnemu spodbujanju medinstitucionalne dostopne spletne strani „vse na enem mestu“ za državljane EU (in aplikacije, ki naj bo preprosta za uporabo), ki bi zagotavljala informacije o vseh pravicah in demokratičnih instrumentih, ki državljanom omogočajo neposredno sodelovanje in vplivanje na odločanje na ravni Unije; meni, da taka platforma, kjer je vse na enem mestu, ne bi poskrbela le za večjo ozaveščenost državljanov o njihovih pravicah, ampak bi tudi spodbujala dopolnjevanje med različnimi instrumenti;

62. poudarja, da bi redno zbiranje informacij o temah, ki so zanimive za državljane, in ponavljajočih se vprašanih, ki se pojavljajo v peticijah, preiskavah evropske varuhinje človekovih pravic in evropskih državljanskih pobud, pomagalo pri hitrejšem iskanju rešitev, hkrati pa bi zagotovili skladnost politik EU za njene državljane;

63. meni, da je bistveno analizirati komunikacijske težave med evropskimi institucijami in državljani, zaradi katerih Evropejci premalo uporabljajo participativne mehanizme za državljane; poziva, naj se zagotovijo potrebna sredstva za širjenje informacij o obstoju in delovanju teh orodij med širšo javnostjo;

64. poziva k ozaveščanju javnosti o teh treh participativnih instrumentih, zlasti med mladimi, da bodo postali učinkovita in uporabna orodja za zagotavljanje demokratične udeležbe; poudarja, da bi morale vse evropske institucije povečati svoja komunikacijska prizadevanja na lokalni, regionalni in nacionalni ravni, da zagotovijo, da čim več državljanov

sreda 9. marca 2022

pozna tri instrumente in da se jih spodbuja k sodelovanju pri njih, in sicer so to evropska državljanska pobuda, pritožbe evropski varuhinji človekovih pravic in pravica do peticije; poudarja, kako pomembno je, da se državljanom zagotovi pomoč na evropski in lokalni ravni v okviru informacijskih centrov Europe Direct in evropskih hiš⁽⁷⁾ pri vlaganju peticij, evropskih državljanskih pobud in pritožb evropski varuhinji človekovih pravic;

65. poudarja ključno izobraževalno vlogo, ki jo morajo imeti akademske zainteresirane strani pri zagotavljanju evropske državljanske vzgoje; poziva države članice, naj učence v osnovnih in srednjih šolah ter na univerzah poučijo o treh participativnih instrumentih EU, da bodo seznanjeni s postopkom sprejemanja odločitev v EU in o tem, kako dejavno sodelovati; poziva Komisijo, naj okrepi cilje programa Erasmus+ za dejavno sodelovanje mladih v demokratičnem življenju, zlasti z učnimi dejavnostmi za razvoj državljanskih veščin in razumevanje evropskih politik; opozarja, da je državljansko udejstvovanje mladih bistvenega pomena za prihodnost vseh demokracij;

66. poudarja, da je pomembno invalidom omogočiti popoln dostop do vseh različnih instrumentov, ki jih EU zagotavlja državljanom, zlasti s sistematičnim tolmačenjem in prevajanjem v znakovni jezik in lahko berljiv jezik;

67. poziva institucije EU, naj obravnavajo izzive, s katerimi se soočajo ranljive skupine ljudi, ki so premalo zastopani in ne morejo reševati svojih težav, ter naj jih vključijo v odločanje;

68. poziva Komisijo, naj vse tri participativne instrumente vključi v izvajanje strategije za mlade za obdobje 2019–2027 z naslovom „Angažiranje, povezovanje in opolnomočenje mladih: nova strategija EU za mlade“, zlasti na področjih ukrepanja, ki se nanašajo na vključenost in povezovanje;

69. opozarja, da sta politika večjezičnega komuniciranja Unije ter objava informacij in dokumentov v vseh uradnih jezikih Unije bistvena elementa za komuniciranje z državljani vseh držav članic in njihovo vključevanje, ki ju je treba okrepiti; poudarja, da je za boljšo povezanost z državljani pomembno, da se ta politika večjezičnega komuniciranja uporabi v vseh komunikacijskih kanalih, vključno z družbenimi mediji, pri čemer je treba upoštevati posebne potrebe invalidov; pozdravlja smernice, ki jih je objavila varuhinja človekovih pravic in ki institucijam svetujejo, kako oblikovati jezikovno politiko, da bo ta državljanom kar najbolj prijazna;

70. vztraja, da mora Parlament razpravljati o vlogi in velikosti Odbora za peticije; opozarja, da je večje upoštevanje zahtev državljanov mogoče doseči le, če nadaljnje ukrepanje prevzame pristojni organ; poudarja, da trenutno Odbor za peticije ni dovolj velik niti nima zadostnih pooblastil, da bi zadostil povpraševanju državljanov po pomoči;

71. poudarja, da je treba odpraviti pomanjkljivosti sistema peticij EU, pri čemer je treba upoštevati posebne potrebe invalidov, da bi zagotovili njegov polni demokratični potencial in njegovo vlogo pri določanju prednostnih nalog; poziva institucije EU, naj svoja sredstva uporabijo za povečanje privlačnosti tega orodja in spodbujanje sodelovanja državljanov pri pripravi zakonodaje EU; v zvezi s tem poudarja, da je treba spodbujanju participativnih mehanizmov nameniti več sredstev EU;

72. poudarja, da morajo imeti državljani jasne smernice pri izbiri najprimernejšega participativnega orodja za odziv na njihove pomisleke, da bi se njihova udeležba izboljšala; meni, da je treba razumeti in odpraviti ovire, s katerimi se državljani, zlasti invalidni Evropejci, srečujejo pri vlaganju peticij pri Parlamentu, pritožb pri varuhu človekovih pravic in pobude pri Komisiji;

73. poleg tega poudarja, da bi bilo treba preučiti evropske državljanske pobude in peticije, ki so imele učinek, med drugim prek množičnega poročanja v medijih ali prek preučitve Komisije ali Parlamenta, da bi opredelili uspešne strategije in najboljše prakse, ki bi jih v prihodnosti lahko uporabili kot učna orodja;

74. poudarja pomen preglednosti v postopku obravnave pritožb in državljanskih pobud; poziva Komisijo, naj sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev popolne preglednosti; izraža podporo prizadevanjem evropske varuhinje človekovih pravic, da bi vse institucije in organi Unije postali veliko bolj pregledni in odgovorni državljanom EU;

(7) „Maison de l'Europe“ v francoščini, <https://www.maisons-europe.eu/>

sreda 9. marca 2022

75. močno verjame, da je dostop državljanov do dokumentov evropskih institucij temelj participativne demokracije; v zvezi s tem poudarja potrebo po preglednosti in odgovornosti institucij do državljanov;

76. poudarja, bi morala razprava o prihodnosti EU voditi do izboljšanja instrumentov za sodelovanje državljanov, s katerimi bo mogoče doseči Unijo, ki je bolj demokratična, pregledna in odprta za svoje državljanke;

o

o o

77. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, evropski varuhinji človekovih pravic, vladam in parlamentom držav članic ter njihovim varuhom človekovih pravic ali podobnim pristojnim organom.

četrtek 10. marca 2022

P9_TA(2022)0068

Novi strateški okvir EU za varnost in zdravje pri delu za obdobje po letu 2020

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. marca 2022 o novem strateškem okviru EU za varnost in zdravje pri delu za obdobje po letu 2020 (vključno z boljšo zaščito delavcev pred izpostavljenostjo škodljivim snovem, stresom pri delu in poškodbami zaradi ponavljajočih se gibov) (2021/2165(INI))

(2022/C 347/10)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 3 Pogodbe o Evropski uniji,
- ob upoštevanju členov 153 in 168 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju člena 3 Evropske socialne listine Sveta Evrope,
- ob upoštevanju člena 3 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju konvencij in priporočil Mednarodne organizacije dela na področju zdravja in varnosti pri delu,
- ob upoštevanju ciljev trajnostnega razvoja do leta 2030, zlasti cilja 8.8 z naslovom Varstvo pravic delavcev in zagotavljanje varnega delovnega okolja,
- ob upoštevanju Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov, h kateri so pristopile EU in vse njene države članice,
- ob upoštevanju nedavnega šestega ocenjevalnega poročila Medvladnega panela za podnebne spremembe (IPCC) z naslovom *Climate change 2021: the Physical change basis* (Podnebne spremembe 2021: podlaga fizičnih sprememb),
- ob upoštevanju evropskega okvira Svetovne zdravstvene organizacije za ukrepanje na področju duševnega zdravja za obdobje 2021–2025 ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Direktive Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu ⁽²⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. februarja 2021 z naslovom Evropski načrt za boj proti raku (COM(2021)0044),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 28. junija 2021 z naslovom Strateški okvir EU za varnost in zdravje pri delu za obdobje 2021–2027 – Varnost in zdravje pri delu v spreminjajočem se svetu dela (COM(2021)0323),
- ob upoštevanju mnenja odbora strokovnjakov o učinkovitih načinih za vlaganje v zdravje z dne 23. junija 2021 z naslovom *Supporting mental health of health workforce and other essential workers* (Podpiranje duševnega zdravja zdravstvenega osebja in drugih kritičnih delavcev),
- ob upoštevanju evropskega stebra socialnih pravic, zlasti načel 5 do 10, ki so ga 17. novembra 2017 skupaj razglasili Parlament, Svet in Komisija (steber),
- ob upoštevanju akcijskega načrta Komisija za evropski steber socialnih pravic z dne 4. marca 2021,

⁽¹⁾ Osnutek resolucije o evropskem okviru Svetovne zdravstvene organizacije za ukrepanje na področju duševnega zdravja za obdobje 2021–2025, enainšedemdeseti regionalni odbor za Evropo, 13. in 15. september 2021.

⁽²⁾ UL L 303, 2.12.2000, str. 16.

četrtek 10. marca 2022

- ob upoštevanju izjave Evropskega sveta iz Porta z dne 8. maja 2021,
- ob upoštevanju sklepov Sveta iz oktobra 2019 o ekonomiji blaginje, v katerih je poudarjen odločilni pomen spodbujanja duševnega zdravja na delovnem mestu,
- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 20. oktobra 2021 z naslovom Varnost in zdravje pri delu – strateški okvir EU za obdobje 2021–2027,
- ob upoštevanju evropskega okvira EU za ukrepanje na področju duševnega zdravja, sprejetega na zaključni konferenci o skupnem ukrepanju na področju duševnega zdravja in dobrega počutja, ki je potekala 21. in 22. januarja 2016 ⁽³⁾,
- ob upoštevanju strategije EU o pravicah invalidov za obdobje 2021–2030,
- ob upoštevanju prvega skupnega poročila o izvajanju okvirnega sporazuma evropskih socialnih partnerjev o digitalizaciji (2021),
- ob upoštevanju smernic Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu (EU-OSHA) z dne 24. aprila 2020 z naslovom COVID-19: nazaj na delovna mesta – Prilaganje delovnih mest in zaščita delavcev,
- ob upoštevanju poročila Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu (EU-OSHA) z dne 22. oktobra 2021 z naslovom *Telework and health risks in the context of the COVID-19 pandemic: evidence from the field and policy implications* (Delo na daljavo in tveganje za zdravje med pandemijo covid-19: dokazi s terena in posledice za politiko),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. septembra 2018 o možnostih za ponovno vključevanje delavcev, ki okrevajo po poškodbi in bolezni, v kakovostno zaposlitev ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. junija 2020 o evropskem varstvu čezmejnih in sezonskih delavcev v okviru krize zaradi COVID-19 ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. decembra 2020 o močni socialni Evropi za pravičen prehod ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. januarja 2021 s priporočili Komisiji o pravici do odklopa ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. septembra 2021 o poštenih delovnih pogojih, pravicah in socialni zaščiti za platformne delavce – nove oblike zaposlovanja, povezane z digitalnim razvojem ⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. oktobra 2021 s priporočili Komisiji o varstvu delavcev pred azbestom ⁽⁹⁾,
- ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve (A9-0023/2022),

⁽³⁾ https://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/other/guides_for_applicants/h2020-SC1-BHC-22-2019-framework-for-action_en.pdf

⁽⁴⁾ UL C 433, 23.12.2019, str. 9.

⁽⁵⁾ UL C 362, 8.9.2021, str. 82.

⁽⁶⁾ UL C 445, 29.10.2021, str. 75.

⁽⁷⁾ UL C 456, 10.11.2021, str. 161.

⁽⁸⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0385.

⁽⁹⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0427.

četrtek 10. marca 2022

- A. ker je treba pri opredeljevanju in izvajanju vseh politik in dejavnosti Unije zagotoviti visoko stopnjo zdravstvenega varstva ljudi;
- B. ker je v skladu z opredelitvijo Svetovne zdravstvene organizacije zdravje stanje popolne fizičnega, duševnega in socialnega dobrega počutja, in ne zgolj stanje brez bolezni ali onemoglosti ⁽¹⁰⁾;
- C. ker je po opredelitvi Svetovne zdravstvene organizacije duševno zdravje stanje dobrega počutja, v katerem lahko vsak posameznik razvija svoje zmožnosti, se spopriema z običajnim stresom v življenju, produktivno dela in prispeva k skupnosti ⁽¹¹⁾;
- D. ker je bilo v EU-27 leta 2018 več kot 3 300 nesreč s smrtnim izidom in 3,1 milijona nesreč brez smrtnega izida; ker vsako leto več kot 200 000 delavcev umre zaradi bolezni, povezanih z delom ⁽¹²⁾; ker ti podatki ne vključujejo vseh nesreč, ki se zgodijo pri opravljanju neprijavljenega dela, zato je mogoče predvidevati, da dejanske številke znatno presegajo uradno statistiko ⁽¹³⁾; ker podatki Evropske fundacije za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer iz leta 2017 kažejo, da je 20 % delovnih mest v Evropi „slabe kakovosti“ in da so povezana z večjimi tveganji za zdravje delavcev; ker je 14 % delavcev izpostavljenih visokim psihosocialnim tveganjem ⁽¹⁴⁾; ker 23 % evropskih delavcev meni, da sta zaradi njihovega dela ogrožena njihova varnost ali zdravje; ker je evropska raziskava o delovnih pogojih iz leta 2015 pokazala, da je 21 % delovnih mest v Evropi „odličnih“ ⁽¹⁵⁾; ker je bilo terensko delo evropske raziskave o delovnih pogojih za leto 2020 prekinjeno zaradi pandemije covid-19, vendar se je julija 2021 ponovno začelo in naj bi bilo objavljeno konec leta 2022;
- E. ker pri zaposlenih v prvih štirih tednih na delovnem mestu obstaja več kot trikrat večje tveganje za delovno poškodbo kot pri delavcih, ki so na svojem delovnem mestu zaposleni več kot eno leto ⁽¹⁶⁾;
- F. ker se trendi zmanjševanja nezgod in smrtnih primerov pri delu med državami razlikujejo;
- G. ker se z evropskim načrtom za boj proti raku želi zmanjšati breme raka za paciente, njihove družine in zdravstvene sisteme; ker je rak, povezan z delovnim mestom, najpogostejši vzrok smrti, saj v EU povzroči 52 % z delom povezanih smrti; ker pride vsako leto do približno 100 000 smrtnih primerov zaradi raketovnih snovi na delovnem mestu ⁽¹⁷⁾; ker so različne agencije, deležniki in Svetovna zdravstvena organizacija na prednostni seznam raketovnih, mutagenih in reprotoksičnih snovi, prisotnih na delovnem mestu, za katere je treba določiti zavezujoče mejne vrednosti, uvrstile 50 do 70 snovi; ker so delavci na delovnem mestu včasih izpostavljeni kombinaciji snovi, ki lahko povečajo tveganja za zdravje, imajo škodljive učinke na njihove reproduktivne organe ter zmanjšujejo plodnost ali povzročajo neplodnost, lahko pa negativno vplivajo tudi na razvoj zarodka in dojenje;

⁽¹⁰⁾ <https://www.who.int/about/governance/constitution>

⁽¹¹⁾ Informativni povzetek WHO z naslovom *Mental health: strengthening our response* (Duševno zdravje, kako okrepiti naš odziv), marec 2018. <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/mental-health-strengthening-our-response>

⁽¹²⁾ Sporočilo Evropske komisije za medije o varnosti in zdravju pri delu v spreminjajočem se svetu dela, 28. junij 2021. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/IP_21_3170

⁽¹³⁾ Eurostat, statistični podatki o nesrečah pri delu, november 2020.

⁽¹⁴⁾ Eurofound, *Sixth European Working Conditions Survey – Overview report (2017 update)* (Šesta evropska raziskava o delovnih pogojih – pregledno poročilo (posodobitev 2017)), Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg, 2017.

⁽¹⁵⁾ Vzorci v kakovosti dela kažejo, da je stanje bolj kompleksna kot zgolj gola delitev na visokokakovostna in nizkokakovostna delovna mesta. Na podlagi analize so delavci razvrščeni v pet profilov glede na kakovost delovnih mest: „odlična“ delovna mesta (zajemajo 21 % delavcev), „nemoteno delo“ (25 %), „aktivno ročno delo“ (21 %), „delo pod pritiskom“ (13 %) in „slaba kakovost“ (20 %). Vzorec ocen kakovosti delovnih mest med profili je različen, kar potrjuje predpostavko, da kakovost dela zajema različne razsežnosti.

⁽¹⁶⁾ <https://www.safetyandhealthmagazine.com/articles/14053-new-workers-higher-risk>

⁽¹⁷⁾ Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu, *An international comparison of the cost of work-related accidents and illnesses* (Mednarodna primerjava stroškov nezgod in bolezni, povezanih z delom), 2017.

četrtek 10. marca 2022

- H. ker zaradi izpostavljenosti azbestu vsako leto v Evropi umre približno 88 000 ljudi, pri čemer gre v 55–75 % primerih za pljučnega raka, do katerega je prišlo na delovnem mestu, in ker je azbest v 45 % primerov glavni vzrok za pljučnega raka⁽¹⁸⁾; ker se ocenjuje, da se bo stopnja umrljivosti zaradi izpostavljenosti do konca leta 2020 in v 30. letih 21. stoletja še naprej povečevala⁽¹⁹⁾; ker je azbest v EU prepovedan od leta 2005, a je še vedno prisoten v številnih upravnih stavbah, šolah, stanovanjih, infrastrukturi, objektih javnega prevoza in vodovodnih omrežjih; ker je 80 % rakavih obolenj, povezanih z delovnim mestom in odkritih v državah članicah, povezanih z azbestom;
- I. ker so vsi dejavniki, kot so sevanje, stres, organizacija dela in delovni pogoji, razlog za raka, povezanega z delom; ker je kožni rak ena od najpogostejših poklicnih bolezni, katere pojavnost narašča zaradi različnih dejavnikov, kot so podnebne spremembe, in ker je le zelo majhen delež vrst kožnega raka, povezanega z delom, v Evropi priznan kot poklicna bolezen; ker so delavci na prostem, zlasti tisti, ki delajo v kmetijskem, gozdarskem, gradbenem ali turističnem sektorju, izpostavljeni velikemu tveganju za nastanek nemelanomskega kožnega raka zaradi večje izpostavljenosti ultravijoličnemu sevanju; ker so tudi delavci v zdravstvu in v sektorju nujne pomoči, ki imajo osrednjo vlogo pri pripravljenosti in odzivanju na izredne razmere, kot so gasilci in medicinske sestre, podobno izpostavljeni, doživljajo pa še dodaten stres zaradi povečane delovne obremenitve, kar lahko poveča psihosocialna tveganja; ker glede izpostavljenosti ultravijoličnemu sevanju še ni skupnega evropskega pristopa za preprečevanje⁽²⁰⁾; ker trenutno ni dovolj zanesljivih in primerljivih podatkov na ravni EU o izpostavljenosti dejavnikom tveganja za raka na delovnem mestu⁽²¹⁾; ker je približno 2 % evropskega bremena raka mogoče pripisati ionizirajočemu sevanju in ker je drugi najpogostejši vzrok za pljučnega raka v Evropi izpostavljenost radonu in njegovim razpadnim produktom v zaprtih prostorih⁽²²⁾⁽²³⁾;
- J. ker podnebne spremembe že imajo in bodo še naprej imele škodljive učinke na zdravje ljudi, varnost pri delu in delovne pogoje; ker bodo po podatkih najnovejšega poročila Medvladnega panela za podnebne spremembe (IPCC) na delovne pogoje vse bolj vplivale velike spremembe v vremenskih vzorcih, na primer vročinski valovi in močna deževja; poudarja, da bo večja izpostavljenost visokim temperaturam na delovnem mestu povečala tveganje vročinskih kapi, dehidracije, utrujenosti, nezbranosti in zapletov pri kroničnih boleznih; poudarja, da podnebne spremembe vplivajo tudi na z delom povezane bolezni, ki jih povzročajo biološki dejavniki, kot je vpliv vse višjih temperatur na geografsko porazdelitev vektorjev (klopi, komarji) bioloških dejavnikov, zaradi česar se lažje širijo bolezni, ki so v posamezni regiji nove; ker je bistveno prilagoditi delovne prakse tako, da se upoštevajo učinki podnebnih sprememb⁽²⁴⁾;
- K. ker dobro psihosocialno delovno okolje izboljšuje duševno in fizično počutje delavcev; ker so psihosocialna tveganja lahko posledica slabega načrtovanja, organizacije in vodenja dela ter slabih socialnih razmer pri delu in lahko povzročijo negativne psihološke, fizične in družbene učinke, kot so stres, tesnoba, izgorelost ali depresija, ki sodijo v drugo največjo skupino zdravstvenih težav, o katerih poročajo delavci⁽²⁵⁾; ker lahko delovni stres znatno poveča tveganje za sprožitev in poslabšanje kostno-mišičnih obolenj, koronarne srčne bolezni, avtoimunih bolezni ter revmatičnih in kroničnih vnetnih bolezni⁽²⁶⁾; ker po podatkih Evropske fundacije za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer in Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu več kot 25 % delavcev v Evropi zaradi dela doživlja

⁽¹⁸⁾ Takala, J., delovni dokument *Eliminating occupational cancer in Europe and globally* (Odpravljanje z delom povezanega raka v Evropi in v svetovnem merilu), 2015, str. 6.

⁽¹⁹⁾ Global Asbestos Disaster (Svetovna azbestna katastrofa), *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 2018.

⁽²⁰⁾ <https://www.euractiv.com/section/health-consumers/infographic/the-economic-impact-of-non-melanoma-skin-cancer-on-the-society-and-the-welfare-system/>

⁽²¹⁾ Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu, raziskava o izpostavljenosti delavcev dejavnikom tvegana za nastanek raka, 20. maj 2020.

⁽²²⁾ Informativni povzetek WHO z naslovom *Radon and health* (Radon in zdravje), 2. februar 2021. <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/radon-and-health>

⁽²³⁾ Evropski parlament, GD IPOL, *Strengthening Europe in the fight against cancer – Going further, faster* 8krepitev Evrope v boju proti raku – naprej, hitreje), julij 2020. [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/642388/IPOL_STU\(2020\)642388_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/642388/IPOL_STU(2020)642388_EN.pdf)

⁽²⁴⁾ IPCC, šesto ocenjevalno poročilo, regionalni informacijski povzetek – Evropa. https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/downloads/factsheets/IPCC_AR6_WGI_Regional_Fact_Sheet_Europe.pdf

⁽²⁵⁾ Eurostat, glavni statistični podatki o z delom povezanih zdravstvenih težavah in dejavnih tveganja, o katerih delavci poročajo sami, september 2021.

⁽²⁶⁾ Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu, *Musculoskeletal disorders: association with psychosocial risk factors at work* (Kostno-mišična obolenja: povezava s psihosocialnimi dejavniki tveganja pri delu), 2021.

četrtek 10. marca 2022

pretiran stres; ker 51 % delavcev v EU meni, da je stres na delovnem mestu pogost, skoraj 80 % vodstvenih delavcev pa je zaskrbljenih zaradi delovnega stresa⁽²⁷⁾, kar kaže, da psihosocialna tveganja v večini podjetij vzbujajo zaskrbljenost⁽²⁸⁾; ker je več kot polovica vseh izgubljenih delovnih dni v EU posledica delovnega stresa⁽²⁹⁾; ker se pristopi in zakonodaja glede psihosocialnih tveganj med državami članicami močno razlikujejo; ker lahko na duševno zdravje in dobro počutje evropskega prebivalstva pozitivno vpliva upoštevanje strategij, ki se izvajajo na delovnem mestu; ker bosta preprečevanje težav z duševnim zdravjem in spodbujanje duševnega zdravja prispevala tudi k zmanjšanju zdravstveno tveganih oblik vedenja, kot so uživanje alkohola, drog in tobaka, telesna nedejavnost in slaba prehrana; ker je izboljšana raven psihičnega in fizičnega počutja neposredno povezana z večjo uspešnostjo na delovnem mestu;

- L. ker so lahko delovna mesta zaradi svojih logističnih virov pomembna za javno zdravje pri spodbujanju zdravega načina življenja, spodbujanju športnih in telesnih dejavnosti ter širšem spodbujanju vseh vidikov zdravja med zaposlenimi;
- M. ker ima zdravstvena pismenost temeljno vlogo pri pripravljenosti in blaženju učinkov zdravstvenih groženj ter prispeva k temu, da prebivalstvo boljše razume protiukrepe in ocene tveganja različnih groženj za zdravje;
- N. ker je pandemija covid-19 pokazala, da je treba poskrbeti za varnost in zaščito delavcev, tudi za njihovo duševno zdravje; ker je pokazala, kako pomembno je vlagati v javno zdravje; ker se je zaradi pandemije nenadno zelo povečalo delo na daljavo, ko je skoraj polovica vseh zaposlenih v EU med zaustavitvijo javnega življenja začela vsaj del svojega delovnega časa delati od doma⁽³⁰⁾ in obenem prevzela tudi večje obveznosti oskrbe; ker je dokazano, da delo na daljavo močno vpliva na razporeditev delovnega časa, saj povečuje prilagodljivost in stalno razpoložljivost delavcev⁽³¹⁾, kar pogosto privede do neravnovesja med zasebnim in poklicnim življenjem; ker se pričakuje, da se bo delo na daljavo še nadaljevalo in ga bo več kot pred covidno krizo ali da se bo celo povečalo⁽³²⁾; ker delo na daljavo med krizo delovalo tudi kot blažilnik in omogočilo ohranitev delovnih mest, ki bi jih sicer lahko izgubili⁽³³⁾; ker delo na daljavo delavcem tudi omogoča, da svoj delovni čas in urnik prilagodijo svojim osebnim in družinskim potrebam⁽³⁴⁾; ker nekatere študije kažejo, da se je dojemanje dela na daljavo od začetka pandemije bistveno izboljšalo, kar je privedlo do splošne naklonjenosti hibridni ureditvi dela⁽³⁵⁾;
- O. ker je za ljudi, ki redno delajo od doma, več kot dvakrat bolj verjetno, da bodo presegli največ 48 delovnih ur na teden, in redkeje upoštevajo predpisanih 11 ur počitka med delovnimi dnevi; ker skoraj 30 % delavcev, ki delajo na daljavo, poroča, da vsak dan ali večkrat tedensko delajo tudi v svojem prostem času, v primerjavi z manj kot 5 % delavcev, ki delajo v pisarni; ker so najpogostejša zdravstvena tveganja, povezana z delom na daljavo, psihosocialna tveganja⁽³⁶⁾; ker velika razširjenost dela na daljavo povzročila tudi večjo razširjenost telesnih težav, kot so kostno-mišična obolenja, povezanih s sedečim življenjskim slogom, slabimi ergonomskimi razmerami, dolgim delovnim časom in delovnim stresom;

⁽²⁷⁾ Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer in Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu, *Psychosocial risks in Europe: Prevalence and strategies for prevention* (Psihosocialna tveganja v Evropi – razširjenost in strategije za preprečevanje), Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg, 2014.

⁽²⁸⁾ Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu, *Psychosocial risks and stress at work* (Psihosocialna tveganja in stres na delovnem mestu). <https://osha.europa.eu/en/themes/psychosocial-risks-and-stress>

⁽²⁹⁾ Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu, *OSH figures: stress at work – facts and figures* (Podatki o zdravju in varnosti pri delu: stres na delovnem mestu – dejstva in številke), 2009.

⁽³⁰⁾ Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer, *Living, working and COVID-19* (Življenje, delo in covid-19), Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg, 2020.

⁽³¹⁾ Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer in Mednarodna organizacija dela, *Working anytime, anywhere: The effects on the world of work* (Delo kadar koli, kjer koli – posledice za svet dela), Eurofound in Mednarodna organizacija dela, 2017, Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg, in Mednarodna organizacija dela, Ženeva, 2017.

⁽³²⁾ Evropski sindikalni inštitut, *Teleworking in the aftermath of the Covid-19 pandemic: enabling conditions for a successful transition* (Delo na daljavo po pandemiji covid-19 – pogoji, ki omogočajo uspešen prehod), 2021.

⁽³³⁾ Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer in Skupno raziskovalno središče Evropske komisije (2021), *What just happened? COVID-19 lockdowns and change in the labour market* (Kaj točno se je zgodilo? Omejitveni ukrepi v odziv na covid-19 in spremembe na trgu dela), Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg, 2021.

⁽³⁴⁾ Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer, *Telework and ICT-based mobile work: Flexible working in the digital age* (Delo od doma in mobilno delo, ki se opira na IKT: prožno delo v digitalni dobi), *New forms of employment series*, Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg, 2020.

⁽³⁵⁾ Microsoft Work Trend Index, *The next great disruption is hybrid work – are we ready?* (Naslednja prelomna sprememba je hibridno delo – ali smo pripravljeni?), 2021.

⁽³⁶⁾ Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu, *Telework and health risks in the context of the COVID-19 pandemic: evidence from the field and policy implications* (Delo na daljavo in tveganje za zdravje med pandemijo covid-19: dokazi s terena in posledice za politiko), Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg, 2021.

četrtek 10. marca 2022

- P. ker spreminjajoči se trg dela z demografskim razvojem, uvajanjem novih tehnologij, kot so nanotehnologije in umetna inteligenca, in generacijami že obstoječih orodij in naprav, novimi snovmi ter kemikalijami in novimi vrstami delovnih mest lahko vpliva na zdravje in varnost pri delu ter na delovne razmere; ker se več delavcev seli v platformno delo, netradicionalno delo ali netipično zaposlitev;
- Q. ker je kriza zaradi covida-19 razkrila ranljivost delavcev v nestandardnih oblikah zaposlitve, tudi delavcev, ki delajo prek digitalnih delovnih platform, in samozaposlenih; ker se bo platformno delo na trgu dela zelo verjetno še naprej povečevalo; ker so samozaposleni izključeni iz področja uporabe strateškega okvira za zdravje in varnost pri delu, saj samozaposlitev ni zajeta v zakonodaji EU o zdravju in varnosti pri delu; ker so platformni delavci lahko izpostavljeni večjemu zdravstvenemu in varnostnemu tveganju, ki ni omejeno zgolj na fizično zdravje, ampak lahko zaradi nepredvidljivega delovnega časa, intenzivnosti dela, tekmovalnega okolja, prenasičenosti z informacijami in izolacije vpliva tudi na psihosocialno zdravje; ker algoritemsko upravljanje pomeni nove izzive za prihodnost dela, saj lahko povzroči prevelik pritisk na delavce v zvezi s hitrostjo in učinkovitostjo; ker je lahko zaradi takšnega sloga vodenja ogrožena prometna varnost platformnih delavcev v prometnem in dostavnem sektorju, zlasti kolesarjev kot ranljivih udeležencev v cestnem prometu, in tudi varnost drugih udeležencev v prometu; ker so lahko platformne delavke, zlasti voznice in ženske, ki zagotavljajo storitve čiščenja in oskrbe v zasebnih prebivališčih, izpostavljene večjemu tveganju, da postanejo žrtve spolnega nadlegovanja in nasilja, in tega morda ne prijavijo zaradi pomanjkanja možnosti za prijavo, ker nimajo stika s človeškim nadrejenim ali iz strahu pred slabimi ocenami in izgubo prihodnjega dela; ker se spolno nadlegovanje in nasilje v platformnem delu premalo prijavlja ⁽³⁷⁾;
- R. ker je pandemija razkrila, da so lahko delovna mesta veliko žarišče okužb; ker so bile negotove delovne in življenjske razmere sezonskih delavcev v Evropi, zlasti v kmetijskem sektorju, dobro dokumentirane že pred pandemijo ⁽³⁸⁾; ker so skrb vzbujajoča poročila o kršitvah pravic čezmejnih in sezonskih delavcev v zvezi z delovnimi in življenjskimi pogoji pokazala, da se je med pandemijo njihov položaj še poslabšal; ker delavci, najeti za krajši čas, pogosto živijo v skupinskih nastanitvah, kjer je težko vzdrževati medsebojno razdaljo, kar povečuje njihovo tveganje za okužbo; ker je prišlo do obsežnih okužb s covidom-19 v panogah, kot je predelava živil; ker so delavci v negotovih oblikah zaposlitve, kot so začasno delo, navidezna samozaposlitev ali delo v podizvajalskih verigah, pogosto izključeni iz storitev in usposabljanja na področju varnosti in zdravja pri delu; ker je namen Evropskega organa za delo zagotoviti pravično mobilnost delavcev, in sicer podpira države članice in Komisijo pri učinkovitem izvajanju in izvrševanju prava Unije na področju delovnega prava ter pri usklajevanju sistemov socialne varnosti v EU, poroča pa tudi o domnevni nepravilnosti, ki se odkrijejo pri izvajanju teh nalog, na primer o kršitvah pravil o delovnih pogojih ali o zdravju in varnosti pri delu;
- S. ker lahko preventiva, ozaveščanje, aktivnosti za dobro počutje ter spodbujanje kulture zdravja in varnosti pri delu prinesejo pozitivne rezultate, izboljšajo zdravje zaposlenih ter odprejo nove priložnosti za zaposlitev ali prostovoljstvo;
- T. ker imajo pri regionalnem in lokalnem izvajanju politik, ki zadevajo zdravje in varnost pri delu, pomembno vlogo inšpekcije dela; ker Mednarodna organizacija dela priporoča enega inšpektorja za delo na 10 000 delavcev, da bi se inšpekcijski pregledi izvajali učinkovito in pravočasno ter da bi se odpravile vse oblike zlorab; ker glede na raziskavo Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu 88 % delodajalcev navaja, da je glavni razlog, zakaj se ukvarjajo z zdravjem in varnostjo pri delu, spoštovanje zakonodaje ⁽³⁹⁾;

⁽³⁷⁾ Mednarodna organizacija dela, *World Employment and Social Outlook 2021 – The role of digital labour platforms in transforming the world of work* (Svetovne zaposlitvene in socialne napovedi za leto 2021 – vloga platform digitalnega dela pri preoblikovanju sveta dela). <https://www.ilo.org/global/research/global-reports/weso/2021/lang-en/index.htm>; <https://eige.europa.eu/publications/gender-equality-index-2020-digitalisation-and-future-work>

⁽³⁸⁾ Evropska konfederacija sindikatov (ETUC), izjava za medije z naslovom *National measures targeting seasonal workers to address labour shortages (particularly in the agricultural sector)* (Nacionalni ukrepi za sezonske delavce za odpravo pomanjkanja delovne sile (zlasti v kmetijstvu)), 29. maj 2020. https://www.etuc.org/sites/default/files/publication/file/2020-05/Covid-19%20Briefing%20Seasonal%20Workers%20Final_updated%2029%20May%202020.pdf

⁽³⁹⁾ Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu, *Third European Survey of Enterprises on New and Emerging Risks (ESENER 3)* (Evropska raziskava v podjetjih o novih in novonastajajočih tveganjih), 2019; <https://www.enshpo.eu/pdfs/news01.pdf>

četrtek 10. marca 2022

- U. ker se zdravstveni delavci med pandemijo covid-19 spopadajo z izjemnimi pritiski in zahtevami; ker imata zahtevno delovno okolje ter bojazen za osebno varnost in varnost družine negativen psihološki vpliv; ker zdravstveni delavci doživljajo višjo raven stresa, tesnobe in depresije v primerjavi z delavci z drugih področij ⁽⁴⁰⁾; ker mora Evropska unija uporabiti izkušnje iz krize zaradi covid-19 in vzpostaviti učinkovit sistem za usklajevanje odziva na najrazličnejše prihodnje nevarnosti za javno zdravje, vključno s preprečevanjem, pripravljenostjo in načrtovanjem odziva pri delu;
- V. ker so se med pandemijo covid-19 pokazale in še povečale neenakosti med spoloma; ker med najbolj izpostavljenimi kritičnimi delavci v zdravstvenem in socialnem sektorju ter v sektorjih izobraževanja in nege prevladujejo ženske; ker so te delavke na vrhuncu pandemije nosile breme dolgega delovnega časa in poročale o težavah pri usklajevanju poklicnega in družinskega življenja; ker so ti poklici, čeprav veljajo za kritične, še vedno med najbolj podcenjenimi in premalo plačanimi delovnimi mesti v EU; ker negativne gospodarske in socialne posledice krize zaradi covid-19 še posebej prizadenejo ženske oziroma so temu tveganju še posebej izpostavljene ⁽⁴¹⁾;
- W. ker je za varnost in zdravje pri delu pomembno upoštevati tudi spol, saj lahko spol delavcev vpliva na njihovo izpostavljenost različnim vrstam snovi ali tveganja in njihovo ranljivost zanje; ker bi bilo treba vidike spola obravnavati tudi v okviru pravice do odklopa;
- X. ker je reševanje problema izpostavljenosti nevarnim snovem in drugim dejavnikom tveganja na delovnem mestu izrazito pomembno, da bi odpravili neenakosti v zvezi z zdravjem, saj so jim lahko prav nekatere najranljivejše kategorije delavcev preveč izpostavljene; ker so v krizi zaradi covid-19 še posebej ranljivi invalidi, mladi in starejši; ker je verjetno, da bodo utrpeli nesorazmerne posledice in da bodo imeli posebne potrebe po podpori, kar je treba upoštevati v strategiji za varnost in zdravje pri delu v zvezi z odzivom na pandemijo; ker invalidi, bolniki s kroničnimi boleznimi ali osebe, ki okrevajo po poškodbah ali boleznih, potrebujejo individualno podporo in prilagoditev delovnega mesta, ko se želijo udeleževati na trgu dela; ker raziskave kažejo, da so te skupine izpostavljene velikemu tveganju za nastanek težav z duševnim zdravjem; ker lahko to, da ni določb za razumno prilagoditev delovnega mesta (vključno s postopki evakuacije v kriznih razmerah), zlasti v primeru invalidnih delavcev, povzroči fizične, duševne in psihične obremenitve, ki lahko ogrozijo njihovo zdravje in varnost, zlasti če poleg tega ni dosežena popolna dostopnost digitalnih orodij za invalide;
- Y. ker Konvencija Združenih narodov o pravicah invalidov, ki je v Evropski uniji začela veljati leta 2011, določa, da „/d/ržave pogodbenice sprejmejo učinkovite in ustrezne ukrepe, s katerimi invalidom, tudi z medsebojno pomočjo, omogočajo doseganje in ohranjanje največje mogoče samostojnosti in polne telesne, duševne, socialne in poklicne zmožnosti ter polno vključenost in sodelovanje na vseh življenjskih področjih“, in „priznavajo invalidom pravico do dela enako kot drugim, ki vključuje pravico do možnosti za preživetje s svobodno izbranim ali sprejetim delom na trgu dela in v delovnem okolju, ki je odprto, vključujoče in dostopno invalidom“;
- Z. ker Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer poroča ⁽⁴²⁾, da državljani EU nimajo nekih možnosti, da se med poškodbo ali boleznijo oziroma po njej vrnejo na delo, ker le vsak tretji delavec v EU, katerega vsakodnevne dejavnosti so resno ali vsaj nekoliko omejene zaradi kronične bolezni, poroča, da je delovno mesto

⁽⁴⁰⁾ Da Silva Neto, AM in drugi, „Psychological effects caused by the COVID-19 pandemic in health professionals: A systematic review with meta-analysis“ (Psihološke posledice covid-19 pri zdravstvenih delavcih: sistemski pregled z metaanalizo), *Progress in neuro-psychopharmacology & biological psychiatry*. 10. januar 2021.

⁽⁴¹⁾ Infografika Evropskega parlamenta, Posledice covid-19 za ženske, 1. marec 2021. <https://www.europarl.europa.eu/news/sl/headlines/society/20210225STO98702/posledice-covida-19-za-zenske-infografika> Evropski inštitut za enakost spolov. <https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/essential-workers>

⁽⁴²⁾ Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer, članek „Just one in three workers with limiting chronic disease in adapted workplace“ (Samo vsak tretji delavec z ovirajočo kronično boleznijo ima ustrezno prilagojeno delovno mesto), 15. oktober 2019, <https://www.eurofound.europa.eu/news/news-articles/just-one-in-three-workers-with-limiting-chronic-disease-in-adapted-workplace>

četrtek 10. marca 2022

prilagojeno njegovi zdravstveni težavi; ker je Eurofound prav tako poudaril, da za delavce z nizko izobrazbo in tiste v nizkokvalificiranih poklicih ni le bolj verjetno, da bodo imeli kronično bolezen in se srečevali z omejitvami pri svojih vsakodnevnih dejavnostih, ampak tudi manj verjetno, da bodo njihova delovna mesta temu prilagojena;

- AA. ker se je v zadnjih letih izjemno povečalo znanstveno védenje o izpostavljenosti različnim nevarnostim; ker bi bilo zato treba posodobiti unijski seznam poklicnih bolezni; ker Komisija v Priporočilu 2003/670/ES z dne 19. septembra 2003 o evropskem seznamu poklicnih bolezni ⁽⁴³⁾ priporoča državam članicam, naj v svoje nacionalne zakone čim prej vključijo predpise ali administrativne določbe o poklicnih boleznih, ki urejajo nadomestilo; ker bi države članice morale v svoji nacionalni zakonodaji predpisati, da ima vsak delavec pravico do odškodnine iz naslova poklicne bolezni, če trpi zaradi zdravstvenih težav, za katere je mogoče dokazati, da so poklicnega izvora in narave; ker lahko sedanja neusklajenost pri priznavanju poklicnih bolezni vodi v diskriminacijo nekaterih delavcev iz držav EU, ki imajo strožja ali blažja merila za priznavanje poklicnih bolezni;
- AB. ker bi lahko visoki standardi zdravja in varnosti pri delu, dobro ravnovesje med poklicnim in zasebnim življenjem, starosti primerno delovno okolje, manjše kvantitativne zahteve in samostojna izbira delovnega časa omogočili in spodbudili starejše, da prostovoljno ostanejo na trgu dela; ker je treba posebno pozornost nameniti potrebam delavcev, ki so zaposleni na fizično ali psihološko zelo zahtevnih delovnih mestih;
- AC. ker se z delom povezane prometne nesreče z motornimi vozili dogajajo na delovnem mestu ali pa pri z delom povezani vožnji, največkrat s službenim vozilom; ker se o smrtnih nesrečah pri delu in smrti na cestah med državami članicami poroča različno, kar otežuje primerjave statističnih podatkov o nesrečah pri delu; ker se ocenjuje, da z delom povezane prometne nesreče prispevajo med približno četrtno in več kot tretjino vseh smrti, povezanih z delom; ker v EU ni standardizirane opredelitve z delom povezanih smrtnih žrtev na cesti; ker obstaja več vseevropskih ciljev za zmanjšanje umrljivosti zaradi prometnih nesreč, nobeden pa se ne nanaša neposredno na z delom povezane prometne nesreče;
- AD. ker tradicionalna zdravstvena tveganja, kot so ročno prenašanje težkih bremen, hrup, neudobna telesna drža pri delu ali ponavljajoči se gibi rok, še vedno ogrožajo številne delavce in so dejansko po rezultatih, predstavljenih v peti Eurofoundovi raziskavi delovnih pogojev, označena kot najbolj problematična ⁽⁴⁴⁾; ker dejavniki tveganja za revmatska in kostno-mišična obolenja na delovnem mestu vključujejo vibracije, dvigovanje težkih bremen, delo s slikovnimi zasloni, uporabo strojev in delovne opreme; ker od vseh poklicnih obolenj največjo izgubo produktivnosti povzročajo revmatska in kostno-mišična obolenja ⁽⁴⁵⁾;
- AE. ker so bolezni srca in ožilja ter bolezni dihal, povezane z delom, na drugem mestu med dejavniki, ki najbolj prispevajo k smrtim, povezanim z delom; ker so z njimi neposredno povezani velik psihološki pritisk, delovna obremenitev, dolg delovni čas, duševne motnje, negotovost zaposlitve in telesna nedejavnost ⁽⁴⁶⁾;
- AF. ker morajo podjetniki varnost in zdravje pri delu obravnavati kot dolžnost, ki ni zgolj regulativne, temveč tudi etične in družbene narave;

1. pozdravlja strateški okvir Komisije, zlasti pristopa „vizija nič“ k delovnim nezgodam in boleznim, vključno s prihodnjim novim pregledom socialnih kazalnikov o delovnih nesrečah s smrtnim izidom; obžaluje pa, da ambicioznost strategije za varnost in zdravje pri delu ne ustreza cilju vizije nič, in poziva Komisijo, naj predstavi predloge, ki bodo enako ambiciozni; poziva k oblikovanju časovnega načrta za zmanjšanje nezgod in smrtnih primerov pri delu, pri čemer bi se

⁽⁴³⁾ UL L 238, 25.9.2003, str. 28.

⁽⁴⁴⁾ Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer, evropske raziskave o delovnih pogojih za leto 2021, <https://www.eurofound.europa.eu/sl/surveys/2021/evropska-raziskava-o-delovnih-razmerah-2021>

⁽⁴⁵⁾ https://eular.org/myUploadData/files/eular_vision_paper_on_eu_health_policy_branded.pdf

⁽⁴⁶⁾ Niedhammer I, Bertrais S, Witt K (2021), *Psychosocial work exposures and health outcomes: a meta-review of 72 literature reviews with meta-analysis* (Psihosocialna izpostavljenost pri delu in zdravstvene posledice: metapregled 72 pregledov literature z metaanalizo), *Scand J Work Environ Health* 2021; 47(7): 489–508.

četrtek 10. marca 2022

državam članicam zagotovila ustrezna unijska in nacionalna finančna sredstva za izvedbo prehoda za uresničitev vizije nič; vendar poudarja, da vizija nič ne bi smela povzročiti zmanjšanja poročanja o nesrečah in boleznih, povezanih z delom; poziva Komisijo, naj v pristop „vizija nič“ vključi vse poškodbe in nezgode, pa tudi fizično in psihično izčrpanost; poziva Komisijo in države članice, naj se bolj osredotočijo na strategije za preprečevanje, kot je okrepitev delovnih inšpektoratov, nacionalnih služb za zdravje in varnost ter dialoga s socialnimi partnerji, in s tem zagotovijo, da bodo imeli vsi zaposleni, ne glede na vrsto ali velikost delodajalca, pravico do najvišje ravni varovanja zdravja in varnosti na delovnem mestu; poziva k ambicioznemu izvajanju in spremljanju novega strateškega okvira za varnost in zdravje pri delu za obdobje 2021–2027, tudi glede na posledice pandemije covid-19; poziva k rednemu posodabljanju strateškega okvira in izboljšanju aktualnih nacionalnih strategij v skladu z razvojem na trgih dela in tehnološkimi in zelenimi prehodom; meni, da je za več vidikov politike EU na področju zdravja in varnosti pri delu potrebno močno sodelovanje s socialnimi partnerji in odločni zakonodajni ukrepi, ki bodo dopolnjevali vse načrtovane mehke ukrepe, če naj bi zares udeležili vizijo nič; poziva, naj se pri pristopu vizija nič nameni posebna pozornost spodbujanju udeležbe zaposlenih in okrepljenemu sodelovanju s socialnimi partnerji; poziva, naj bo vrh o varnosti in zdravju pri delu leta 2023 osredotočen zlasti na napredek pri tem pristopu;

2. poziva Komisijo, naj v evropskem načrtu za boj proti raku poveča svoje ambicije glede raka, povezanega z delom; poziva, naj se Direktiva 2004/37/ES o varovanju delavcev pred nevarnostmi zaradi izpostavljenosti rakotvornim ali mutagenim snovem pri delu ⁽⁴⁷⁾ posodablja redno in v ambicioznem časovnem okviru ter naj se po objavi akcijskega načrta in po posvetovanju s Svetovalnim odborom za varnost in zdravje pri delu do konca leta 2022 v direktivo nemudoma vključijo mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost za vsaj 25 dodatnih snovi; glede tega poudarja, da mora Komisija povečati število zaposlenih v ustreznih službah in organih; poudarja, da je treba postaviti celovite nacionalne registre za vse države članice, ki bodo omogočali zbiranje podatkov o izpostavljenosti rakotvornim snovem po vsej Evropi, in da bi morale biti zajete vse ustrezne rakotvorne snovi; poziva k tesnemu sodelovanju med institucijami EU in ustreznimi agencijami, državami članicami in ustreznimi deležniki, pri katerem bodo tudi socialni partnerji močno vključeni v aktivno uporabo zbranih podatkov za sprejemanje potrebnih zakonodajnih in nezakonodajnih ukrepov za boj proti raku, povezanemu z delom; poziva države članice, naj v skladu z nacionalno prakso vsem delavcem zagotovijo pravico do prekinitve dela v primeru neposredne nevarnosti in izjemno nevarnih delovnih pogojev;

3. pozdravlja zavezo Komisije, da bo v Direktivi 2004/37/ES revidirala mejne vrednosti za izpostavljenost svincu in njegovim spojinam ter diizocianatom; ugotavlja, da čeprav Odbor za oceno tveganja pri Evropski agenciji za kemikalije (ECHA) priporoča atmosfersko mejno vrednost 4 µg/m³ in biološko mejno vrednost 150 µg svinca na liter krvi, kar pomeni korak v pravo smer, predlagana biološka mejna vrednost ne štiti dovolj žensk, zlasti nosečnic ⁽⁴⁸⁾; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo vsak predlog za revidirane mejne vrednosti za izpostavljenost svincu in njegovim spojinam zagotavljal enako zaščito vsem delavcem na delovnem mestu ne glede na spol; pozdravlja zavezo Komisije, da bo dodala endokrine motilce v posebno kategorijo snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost, v Uredbi (ES) št. 1907/2006 ⁽⁴⁹⁾ (uredba REACH) in jih razvrstila v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008 ⁽⁵⁰⁾ (uredba o razvrščanju, označevanju in pakiranju kemikalij); poudarja, da bi bilo treba delavce z zakonodajo EU zaščititi pred izpostavljenostjo endokrinim motilcem; poudarja, da je mogoče z avtomatizacijo in robotizacijo nekaterih dejavnosti bistveno zmanjšati tveganje, da bi bili delavci na delovnem mestu izpostavljeni rakotvornim snovem; poudarja, da so potrebni dodatni ukrepi za preprečevanje, odkrivanje in boljše prepoznavanje rakavih obolenj, povezanih z delom v nočni izmeni; poziva Komisijo, naj posebno pozornost nameni tistim delom prebivalstva, ki so izrazito izpostavljeni nevarnim kemikalijam, kot so delavci v kemični industriji in kmetijstvu, ali ki so izrazito ranljivi, kot so noseče ali doječe delavke;

⁽⁴⁷⁾ Direktiva 2004/37/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o varovanju delavcev pred nevarnostmi zaradi izpostavljenosti rakotvornim ali mutagenim snovem pri delu (UL L 158, 30.4.2004, str. 50).

⁽⁴⁸⁾ European Trade Union Institute, *Occupational Exposure Limits (OELs) for lead and lead compounds & equality of treatment of women and men at work* (Mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost svincu in svinčevim spojinam ter enaka obravnava žensk in moških pri delu), 14. december 2020.

⁽⁴⁹⁾ Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH) (UL L 396, 30.12.2006, str. 1).

⁽⁵⁰⁾ Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi in zmesi (UL L 353, 31.12.2008, str. 1).

četrtek 10. marca 2022

4. pozdravlja zavezo Komisije, da bo leta 2022 predstavila zakonodajni predlog za nadaljnje zmanjšanje izpostavljenosti delavcev azbestu; poziva Komisijo, naj okrepi svoje ambicije in predstavi predlog za evropsko strategijo za odstranitev vsega azbesta v skladu s poročilom Parlamenta s priporočili Komisiji o varstvu delavcev pred azbestom; poziva Komisijo, naj si močno prizadeva za popolno odstranitev vsega azbesta in glede vizije ter naj revidira Direktivo 2009/148/ES⁽⁵¹⁾ v zvezi z usposabljanjem in certificiranjem delavcev, izpostavljenih azbestu, ter naj prednostno posodobi mejno vrednost izpostavljenosti azbestu, ki bi morala biti določena pri 0,001 vlakna/cm³ (1 000 vlaken/m³); poziva Komisijo, naj predloži zakonodajni predlog za okvirno direktivo EU za nacionalne strategije za odstranitev azbesta; poziva Komisijo, naj posodobi Direktivo 2010/31/EU⁽⁵²⁾ z namenom uvedbe zahteve za obvezni pregled stavb in odstranitev azbesta in drugih nevarnih snovi pred začetkom prenovitvenih del, s čimer bi prepovedali zatesnitev in inkapsulacijo azbestnih materialov, ki jih je tehnično mogoče odstraniti; poziva Komisijo, naj predstavi zakonodajni predlog, ki bo upošteval veljavne nacionalne predpise in tudi oceno učinka najučinkovitejših modelov obveznega pregledovanja stavb pred prodajo ali oddajo v najem, ki bo zajemal površinsko ugotavljanje prisotnosti azbesta, kar bo moral izvajati ustrezno usposobljen poklicni subjekt z dovoljenji, in v katerem bodo določene minimalne zahteve za potrdila o azbestu za stavbe, zgrajene pred letom 2005 oziroma pred letom ustrezne nacionalne prepovedi glede uporabe azbesta; poziva Komisijo in države članice, naj poskrbijo za boljše priznavanje bolezni, povezanih z azbestom, in odškodnine za vse izpostavljene delavce, da bi v zelenem prehodu bolje varovali zdravje gradbenih in drugih delavcev; poziva k uporabi analitične prenosne elektronske mikroskopije (ATEM) ali podobno naprednih metod za štetje vlaken, ko je to mogoče;

5. meni, da Direktiva Sveta 89/391/EGS o uvajanju ukrepov za spodbujanje izboljšav varnosti in zdravja delavcev pri delu⁽⁵³⁾ morda ne bo zadostovala za svet dela v 21. stoletju in najnovejše spremembe na trgih dela ter za oceno in obravnavanje psihosocialnih tveganj; zato meni, da bi jo bilo treba dopolniti in ta vidik okrepiti; ponovno poziva Komisijo, naj v strateški okvir za varnost in zdravje pri delu vključi pravico do odklopa, zlasti pa naj kot del okvira pripravi nove psihosocialne ukrepe; poziva jo tudi, naj poveča ambicioznost tega strateškega okvira; poziva Komisijo, naj po posvetovanju s socialnimi partnerji predstavi predlog direktive o psihosocialnih tveganjih in dobrem počutju na delovnem mestu, ki bo med drugim namenjena učinkovitemu preprečevanju psihosocialnih tveganj na delovnem mestu, kot so tesnoba, depresija, izgorelost in stres, in tudi tveganj, ki jih povzročajo strukturni problemi, kot je organizacija dela (na primer slabo upravljanje, slaba zasnova dela, neuskkljenost med delavčevim znanjem in zmožnostmi in njegovimi nalogami); poziva Komisijo in države članice, naj uvedejo mehanizme za preprečevanje teh tveganj in za ponovno vključitev prizadetih delavcev na delovno mesto ter naj raje ukrepajo na ravni organizacije dela namesto na ravni posameznika, kar je v skladu z načeli hierarhije preprečevanja, ki so zapisana v Direktivi 89/391/EGS; poziva Komisijo, naj pripravi smernice v zvezi z minimalnim številom osebja za storitve medicine dela, ki so potrebne za zagotavljanje ustreznega nadzora nad zdravjem pri delu⁽⁵⁴⁾; meni, da bi morali v načrte za varnost in zdravje pri delu, katerih namen je pripravljenost na prihodnje zdravstvene krize, vključiti zaščito in spodbujanje duševnega zdravja; poudarja, da je treba posebno pozornost nameniti duševnemu zdravju zdravstvenih delavcev in drugih kritičnih delavcev; v zvezi s tem pozdravlja prispevek odbora strokovnjakov o učinkovitih načinih za vlaganje v zdravje v obliki mnenja o podpiranju duševnega zdravja zdravstvenih delavcev in drugih kritičnih delavcev; poziva Komisijo in države članice, naj poskrbijo za ustrezne nadaljnje ukrepe in izvajanje teh priporočil;

6. poudarja, da je pomembno zagotoviti ustrezne možnosti za delavce, da bodo lahko v primeru poklicnih bolezni zahtevali odškodnino; poziva Komisijo, naj v posvetovanju s socialnimi partnerji revidira svoje priporočilo iz leta 2003 z evropskim seznamom poklicnih bolezni in nanj doda z delom povezana kostno-mišična obolenja, psihosocialne motnje, zlasti depresijo, izgorelost, tesnobo in stres, vse bolezni, povezane z azbestom, kožnega raka ter revmatična in kronična vnetja; poziva Komisijo, naj to priporočilo po posvetovanju s socialnimi partnerji pretvori v direktivo, ki bo vsebovala minimalni seznam poklicnih bolezni, minimalne zahteve za priznanje teh bolezni in ustrezno odškodnino za prizadete delavce;

⁽⁵¹⁾ Direktiva 2009/148/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o varstvu delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti azbestu pri delu (UL L 330, 16.12.2009, str. 28).

⁽⁵²⁾ Direktiva 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 2010 o energetske učinkovitosti stavb (UL L 153, 18.6.2010, str. 13).

⁽⁵³⁾ UL L 183, 29.6.1989, str. 1.

⁽⁵⁴⁾ Priporočilo Mednarodne organizacije dela št. 171 o zdravstvenih službah medicine dela. https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_INSTRUMENT_ID:312509

četrtek 10. marca 2022

7. poudarja, da se delavke spoprijemajo z večjimi izzivi za zdravje in dobro počutje pri delu, zlasti v sektorju zdravstva in oskrbe; pozdravlja, da Komisija na področju varnosti in zdravja pri delu vse bolj uporablja pristop, ki upošteva vidika spola; poziva Komisijo in države članice, naj vključijo vidik spola in upoštevajo razlike med spoloma v vseh ukrepih s področja zdravja in varnosti pri delu; poziva Komisijo, naj prihodnjo zakonodajno pobudo o preprečevanju in odpravljanju nasilja nad ženskami na podlagi spola in nasilja v družini opre na okvirni sporazum o nadlegovanju in nasilju na delovnem mestu; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da se bodo preventivni in zaščitni ukrepi proti nasilju, diskriminaciji in nadlegovanju v svetu dela (vključno z nasiljem in nadlegovanjem tretjih oseb, na primer strank, obiskovalcev ali pacientov) po možnosti uporabljali ne glede na povod in vzroke za nadlegovanje in da ne bodo omejeni zgolj na primere diskriminacije; poziva vlade držav članic, naj ratificirajo konvencijo Mednarodne organizacije dela št. 190 in njeno priporočilo št. 206 ter sprejmejo potrebne zakone in politike za prepoved, preprečevanje nasilja in nadlegovanja na delovnem mestu ter ukrepanje proti njima;

8. poziva Komisijo in države članice, naj zasnujejo strategije za pripravo na staranje delovne sile, večjo razširjenost kroničnih bolezni med delavci in na to, da bo treba delovna mesta prilagoditi invalidnim delavcem, za dejavno podporo ponovnemu vključevanju, nediskriminacijo in prilagoditev delovnih pogojev invalidom, osebam s kroničnimi boleznimi ali osebam, ki okrevajo po bolezni; poudarja, da je treba opredeliti in izvajati prilagojene in individualizirane strategije, s katerimi bi olajšali okrevanje in rehabilitacijo delavcev; poudarja, da bi bilo treba v teh strategijah spodbujati izobraževanje, usposabljanje in vseživljenjsko učenje oseb vseh starosti, boljše usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja ter medgeneracijske izmenjave na delovnem mestu; poudarja, da je treba posebno pozornost nameniti tudi oskrbovalcem;

9. poziva Komisijo, naj v okviru strategije EU o pravicah invalidov za obdobje 2021–2030 državam članicam in delodajalcem ponudi jasne in ambiciozne smernice o zagotavljanju razumne prilagoditve delovnega mesta za invalide; poziva Komisijo k ambiciozni reviziji Direktive 2000/78/ES o enakem obravnavanju glede na vse povedano; vztraja, da je enako pomembno nameniti pozornost položaju delavcev s kroničnimi boleznimi;

10. poziva Komisijo in države članice, naj v strategijah za varnost in zdravje pri delu posvetijo posebno pozornost mladim delavcem, s posebnim poudarkom na delavcih, mlajših od 18 let; opozarja na statistične podatke, da za delavce med 18. in 24. letom starosti obstaja večja verjetnost kot pri starejših odraslih, da se jim zaradi nezkušenosti, odsotnosti ustreznega usposabljanja in nadzora, slabega poznavanja svojih pravic in delodajalčevih obveznosti, neseznanjenosti delodajalcev s potrebami teh delavcev ter izpostavljenosti negotovim delovnim razmeram pripeti resna nesreča pri delu, kar vodi v nastanek poklicnih bolezni že v mladosti ali pa pozneje v življenju⁽⁵⁵⁾;

11. opozarja, da so lahko platformni delavci izpostavljeni povečanemu zdravstvenemu in varnostnemu tveganju tako pri delu na lokaciji kot na spletni platformi; poudarja, da ta tveganja niso omejena le na fizično zdravje, ampak lahko vplivajo tudi na psihosocialno zdravje zaradi nastajajočih dejavnikov tveganja: nepredvidljivega delovnega časa, delovne intenzivnosti, tekmovalnega okolja, preobremenjenosti z informacijami in izolacije; pozdravlja, da namerava Komisija do konca leta 2021 predstaviti zakonodajno pobudo za izboljšanje delovnih pogojev platformnih delavcev; poudarja, da imajo vsi platformni delavci pravico do odškodnine v primeru nezgod pri delu in poklicnih bolezni ter da jim je treba zagotoviti socialno zaščito, vključno z zdravstvenim in invalidskim zavarovanjem, in sicer z uvedbo izpodbojne domneve o delovnem razmerju za platformne delavce v skladu z nacionalnimi opredelitvami v ustrezni zakonodaji ali kolektivnih pogodbah držav članic; ponovno opozarja na svoja priporočila v resoluciji z dne 16. septembra 2021 o poštenih delovnih pogojih, pravicah in socialni zaščiti za platformne delavce – nove oblike zaposlovanja, povezane z digitalnim razvojem;

⁽⁵⁵⁾ <https://osha.europa.eu/en/themes/young-workers>

četrtek 10. marca 2022

12. poziva Komisijo, naj zagotovi, da se bodo zakonodaja in politike na področju varnosti in zdravja pri delu uporabljale za vse delavce s pogodbo o zaposlitvi oziroma pogodbenim razmerjem, opredeljenim v nacionalnem pravu, kolektivnih sporazumih ali praksi, tudi tiste v nestandardnih oblikah zaposlitve⁽⁵⁶⁾, resnično in na videz samozaposlene ter mobilne delavce; poudarja odločilno vlogo kolektivnih pogajanj za zagotovitev visokih standardov zdravja in varnosti pri delu; poudarja, da evropski in mednarodni instrumenti o človekovih pravicah vsem delavcem zagotavljajo pravico, da se organizirajo in pridružijo sindikatu, sodelujejo v kolektivnih pogajanjih, izvajajo kolektivne ukrepe in uživajo zaščito v skladu s kolektivnimi pogodbami, ne glede na zaposlitveni status⁽⁵⁷⁾;

13. poziva Komisijo, naj zdravje in varnost vključi v ustrezne strategije in politike EU za zeleni in digitalni prehod, vključno s politikami na področju umetne inteligence; poudarja, da morajo biti rešitve umetne inteligence na delovnem mestu etične in osredotočene na človeka, pregledne in poštene ter da ne smejo imeti negativnih posledic za zdravje in varnost delavcev; poziva Komisijo, naj po posvetovanju s socialnimi partnerji predstavi zakonodajno pobudo, v kateri bo pojasnila obveznosti in odgovornosti glede varnosti in zdravja pri delu v zvezi s sistemi umetne inteligence in novimi oblikami dela; poudarja, da so za uvedbo in uporabo umetne inteligence na delovnem mestu potrebni izobraževanje in usposabljanje delavcev ter ukrepi za učinkovite strategije varnosti in zdravja pri delu; poudarja, da umetna inteligenca in digitalizacija prepričljivo podpirata sinergijo med človekom in strojem ter prinašata ekonomske in družbene koristi in odpirata nove priložnosti za podjetja, a povzročata tudi pomisleke glede zdravja in varnosti pri delu, na primer zaradi novih oblik spremljanja in upravljanja delavcev na podlagi zbiranja velikih količin podatkov v realnem času, kar lahko sproži pravne, regulativne in etične pomisleke; izrecno poziva k uvedbi zaščitnih ukrepov proti škodljivim vplivom algoritemskega upravljanja na zdravje in varnost delavcev; poudarja, da morajo biti algoritmi, ki se uporabljajo na področjih dela, pregledni, nediskriminatorni in etični in da morajo biti algoritemske odločitve odgovorne, izpodbojne, po potrebi reverzibilne in da jih mora v končni fazi nadzorovati človek; poudarja pomembno vlogo socialnih partnerjev pri predvidevanju, katera nova poklicna tveganja se bodo pojavila zaradi novih prelomnih tehnologij;

14. opozarja, da podnebne spremembe neposredno vplivajo na zdravje državljanov; želi opozoriti, da bo povečevanje ekstremnih vremenskih pojavov privedlo do več fizičnih poškodb in da bodo podnebne spremembe najbrž povečale tudi tveganje za kožnega raka, izpostavljenost prahu in psihosocialna tveganja; trdi, da se lahko razmere poslabšajo tudi zaradi neustrezne organizacije dela; poudarja pomembno vlogo socialnih partnerjev pri predvidevanju, katera nova poklicna tveganja se bodo pojavila zaradi podnebnih sprememb; opozarja, da sta zdravje in varnost delavcev v pristojnosti EU in da je treba delavce v skladu z Direktivo 89/391/EGS zaščititi pred vsemi tveganji, vključno z novonastajajočimi tveganji; poziva Komisijo, naj temeljito in nujno oceni nova in novonastajajoča tveganja podnebnih sprememb za varnost in zdravje pri delu, da bi delavce bolje zaščitili pred izpostavljenostjo višjim temperaturam, naravnemu ultravijoličnemu sevanju ter drugim nevarnostim za zdravje in varnost;

15. podpira povečanje zaščite proti izpostavljanju ultravijoličnemu sevanju na ravni EU, zlasti v okviru zakonodaje o zdravju in varnosti pri delu za delavce na prostem; zato poziva Komisijo, naj revidira Direktivo 2006/25/ES v zvezi z izpostavljenostjo delavcev tveganjem, ki nastanejo zaradi fizikalnih dejavnikov (umetnih optičnih sevanj)⁽⁵⁸⁾, ter naj na njeno področje uporabe vključi tudi sončno sevanje; poziva Komisijo, naj oceni izvajanje in učinkovitost sedanjih ukrepov za zaščito delavcev, ki so izpostavljeni ionizirajočemu sevanju, kot so letalske posadke, delavci v jedrskih elektrarnah, zaposleni v nekaterih industrijskih okoljih, raziskovalci, zdravstveni in veterinarski delavci, ki delajo na področju radiologije, radioterapije ali jedrske medicine, ter naj te ukrepe po potrebi popravi, da bodo sorazmerni;

16. poziva Komisijo, naj v sedanji medinstitucionalni strukturi vzpostavi mehanizem zgodnjega opozarjanja za zaznavanje potrebnih prilagoditev in revizij veljavnih direktiv o varnosti in zdravju pri delu, ki bi zajemal zadeve na področjih trajnih sprememb, kot so novi znanstveni podatki o nevarnih proizvodih ali razvoj na trgih dela in sprememb

⁽⁵⁶⁾ <https://www.ilo.org/global/topics/non-standard-employment/lang-en/index.htm>

⁽⁵⁷⁾ V 23. členu Splošne deklaracije človekovih pravic je zapisano, da ima vsakdo pravico do svobode mnenja in izražanja; Konvencija Mednarodne organizacije dela št. 87 o sindikalni svobodi in varstvu sindikalnih pravic; Konvencija Mednarodne organizacije dela št. 98 o uporabi načel o pravicah organiziranja in kolektivnega dogovarjanja.

⁽⁵⁸⁾ Direktivo 2006/25/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2006 o minimalnih zdravstvenih in varnostnih zahtevah v zvezi z izpostavljenostjo delavcev tveganjem, ki nastanejo zaradi fizikalnih dejavnikov (umetnih optičnih sevanj) (UL L 114, 27.4.2006, str. 38).

četrtek 10. marca 2022

v delovnih pogojih zaradi digitalnega in zelenega prehoda; poudarja, da je treba v ta mehanizem vključiti zlasti sektorske socialne partnerje, saj se prvi srečajo s spremembami;

17. poziva države članice, naj zasnujejo nacionalno politiko za zaščito zdravja in varnosti pri delu, ki bo temeljni del javnih naročil;

18. poziva Komisijo, naj se v prihodnjih trgovinskih sporazumih EU zavzema za širšo temo dostojnega dela in zagotovi, da se bodo standardi zdravja in varnosti pri delu ustrezno upoštevali kot del zavezujočih obveznosti glede delovnih in socialnih standardov; poziva Komisijo, naj podpre države kandidatke pri usklajevanju njihovih pravnih okvirov s pravnim redom EU o varnosti in zdravju pri delu; poziva Komisijo in države članice, naj tesno sodelujejo z Mednarodno organizacijo dela in Svetovno zdravstveno organizacijo za spodbujanje pravice do varnih in zdravih delovnih pogojev v okviru temeljnih delovnih načel in pravic Mednarodne organizacije dela ter pri zagotavljanju spoštovanja teh načel v svetovnih dobavnih verigah; pozdravlja namero Komisije, da bo za vso EU predlagala prepoved izdelkov, proizvedenih s prisilnim delom;

19. pozdravlja nameravano okrepljeno sodelovanja s partnerskimi državami EU, regionalnimi in mednarodnimi organizacijami ter drugimi mednarodnimi forumi za zvišanje standardov zdravja in varnosti pri delu po vsem svetu; poziva Komisijo, naj dejavno sodeluje pri prizadevanjih za vključitev pravice do varnih in zdravih delovnih pogojev v okvir Mednarodne organizacije dela o temeljnih načelih in pravicah pri delu;

20. meni, da bi bilo treba v čezmejnih regijah spodbujati skupno čezmejno usposabljanje in izmenjavo dobre prakse za zdravstveno in javnozdravstveno osebje;

Načrt za pripravljenost na prihodnje zdravstvene krize: izkušnje, pridobljene na podlagi pandemije covida-19 in njenih posledic za delo

21. poudarja, da se je bistveno iz primera pandemije covida-19 učiti in povečati pripravljenost na morebitne prihodnje zdravstvene krize; podpira poziv državam članicam, naj po posvetovanju z nacionalnimi socialnimi partnerji v svojih nacionalnih strategijah za varnost in zdravje pri delu pripravijo načrte za pripravljenost na prihodnje krize, vključno z izvajanjem smernic in orodij EU; poudarja, da so potrebni učinkoviti mehanizmi EU za usklajevanje teh načrtov; meni, da bi moral vsakršen načrt za pripravljenost na področju zdravja temeljiti na izboljšanem sporočanju preverjenih informacij, meni, da bi morali v načrte za varnost in zdravje pri delu, katerih namen je pripravljenost na prihodnje zdravstvene krize, vključiti zaščito in spodbujanje duševnega zdravja, in poudarja, da je treba posebno pozornost nameniti duševnemu zdravju zdravstvenih delavcev in drugih kritičnih delavcev; pozdravlja, da namerava Komisija začeti poglobljeno oceno učinkov pandemije ter učinkovitosti evropskega in nacionalnih okvirov varnosti in zdravja pri delu, na podlagi katere bo razvila postopke za izredne razmere in smernice za hitro uvedbo, izvajanje in spremljanje ukrepov v morebitnih prihodnjih zdravstvenih krizah, in sicer v tesnem sodelovanju z akterji na področju javnega zdravja; poziva države članice, naj posebno pozornost namenijo čezmejnimi regijam, vključno s sosednjimi obmejnimi regijami, da bi okrepili sodelovanje; meni, da bi morala razglasitev izrednih razmer v javnem zdravju na ravni Unije, predvidena z načrtovano uredbo o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje⁽⁵⁹⁾, sprožiti izvajanje in evropsko usklajevanje ukrepov, predvidenih v nacionalnih načrtih za pripravljenost na področju zdravja in varnosti pri delu;

22. opozarja na zavezo Komisije, da bo preučila, ali so potrebni dodatni ukrepi za izboljšanje delovanja sedanjega regulativnega okvira EU na področju zdravja in varnosti ter spremembe Direktive 2000/54/ES o bioloških dejavnikih; poziva Komisijo, nemudoma ciljno usmerjeno revidira direktivo o bioloških dejavnikih, pri čemer naj uporabi izkušnje iz pandemije, da bi izboljšala pripravljenost in odzivanje ter povečala odpornost zoper zdravstvene krize v vseh delovnih okoljih; poudarja, da bi bilo treba z revizijo zagotoviti, da bo z direktivo mogoče predvideti pandemije, oblikovati nacionalne načrte za pandemijske razmere in zagotoviti, da bodo delodajalci pripravili pisna navodila vsem delavcem, po potrebi prevedena v različne jezike, o tveganjih na področju varnosti in zdravja pri delu, sanitarnih ukrepih in organizaciji dela v tovrstnih primerih; poziva Komisijo, naj vključi covid-19 v priporočilo o evropskem seznamu poklicnih bolezni;

⁽⁵⁹⁾ Predlog Komisije z dne 11. novembra 2020 za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje in razveljavitvi Sklepa št. 1082/2013/EU (COM(2020)0727). Parlament je sprejel predloge sprememb k predlogu 14. septembra in 11. novembra 2021 (Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0377 in P9_TA(2021)0449).

četrtek 10. marca 2022

23. poziva Komisijo in države članice, naj nujno prednostno obravnavajo in ustrezno financirajo povečanje raziskav in zbiranja podatkov na ravni EU in nacionalni ravni o zdravju in varnosti pri delu, zlasti o različnih vzrokih in vplivih na duševno zdravje, psihosocialnih in ergonomskih tveganjih, kostno-mišičnih obolenjih, poklicnih boleznih obtočil, z delom povezanih oblik raka, kroničnih vnetnih boleznih vseh sektorjih, ter naj podrobno ocenijo problematiko in vplive spreminjajočega se sveta dela, njegove priložnosti in izzive glede zdravja in varnosti pri delu zaradi dela na daljavo in glede pravice do odklopa, pri tem pa naj analizirajo tudi vpliv spola, starosti in invalidnosti; poziva Komisijo, naj na podlagi raziskav in po posvetovanju s socialnimi partnerji sprejme zakonodajne in nezakonodajne ukrepe za zaščito zdravja in varnosti delavcev;

24. poziva Komisijo, naj izvede dodatno raziskavo o ekonomskih stroških zdravstvene izključenosti in izključenosti na delovnem mestu;

25. poziva Komisijo, naj predlaga zakonodajni okvir, s katerim bi za vso Unijo določili minimalne zahteve za delo na daljavo in bi zagotovili, da delo na daljavo ne bo vplivalo na zaposlitvene pogoje teh delavcev; se zaveda, da bi bilo treba ta okvir razviti v posvetovanju z državami članicami in evropskimi socialnimi partnerji ter ob popolnem spoštovanju nacionalnih tržnih modelov in z upoštevanjem okvirnih sporazumov socialnih partnerjev o delu na daljavo in digitalizaciji; poudarja, da bi moral okvir razjasniti delovne pogoje, vključno z zagotavljanjem in uporabo opreme ter odgovornostjo glede opreme pa tudi z obstoječimi in novimi digitalnimi orodji, ter zagotoviti, da se bo delo opravljalo prostovoljno in da bodo pravice, usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, delovna obremenitev in standardi uspešnosti delavcev na daljavo enakovredni tistim, kot jih imajo primerljivi delavci, ki so fizično navzoči na delovnem mestu; poudarja, da bi morala ta zakonodajna pobuda temeljiti na celoviti oceni psihosocialnih in drugih tveganj, povezanih s praksami digitalnega dela in dela na daljavo ter prepustnimi delovnimi okolji; poziva Komisijo in države članice, naj vanj vključijo preventivne ukrepe v zvezi z dostopnostjo in vključujočo tehnologijo za invalide pri prehodu na delo na daljavo oziroma pri poklicnem usposabljanju na daljavo;

26. poziva Komisijo, naj v posvetovanju s socialnimi partnerji predlaga direktivo o minimalnih standardih in pogojih, s katerimi bi zagotovili, da bodo lahko delavci učinkovito uveljavljali pravico do odklopa ter uredili uporabo obstoječih in novih digitalnih orodij za delo, v skladu z resolucijo Parlamenta z dne 21. januarja 2021 s priporočili Komisiji o pravici do odklopa, a tudi ob upoštevanju okvirni sporazum socialnih partnerjev o digitalizaciji;

27. pozdravlja zavezo Komisije, da bo posodobila zakonodajni okvir o varnosti in zdravju pri delu s pregledom Direktive Sveta 89/654/EGS⁽⁶⁰⁾ in Direktive Sveta 90/270/EGS⁽⁶¹⁾ o minimalnih varnostnih in zdravstvenih zahtevah za delovno okolje in delo s slikovnimi zasloni; poziva Komisijo, naj ambicioznejše pristopi in naj nemudoma predlaga širšo in celovitejšo direktivo o preprečevanju in obvladovanju z delom povezanih kostno-mišičnih obolenj in revmatičnih boleznih, države članice pa poziva, naj intenzivirajo raziskave in zbiranje podatkov; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo v direktivi zajeta vsa z delom povezana tveganja, ki lahko povzročijo revmatična ali kronična vnetna obolenja in kostno-mišična obolenja, kot so dvigovanje težkih bremen, ponavljajoči se gibi, vibracije ali dolgotrajno stanje/sedenje; želi spomniti, da prizadenejo kostno-mišične bolezni pogosteje prizadenejo ženske kot moške; želi spomniti Komisijo, da mora predlog o kostno-mišičnih obolenjih vključevati močno razsežnost spola pri oceni, preprečevanju in zdravljenju teh boleznih; poziva Komisijo in države članice, naj razmislijo o uvedbi gibljivega delovnega časa za delavce, ki trpijo za kostno-mišičnimi obolenji ali revmatičnimi oziroma kroničnimi vnetnimi boleznimi; poziva Komisijo in države članice, naj obravnavajo poklicna tveganja, povezana z boleznimi srca in ožilja;

28. poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo podjetja, da si bodo prizadevala spodbujati zdravje delavcev z uporabo logističnih sredstev, ki so jim na voljo, s priporočili o zdravem življenjskem slogu, s spodbujanjem telesne dejavnosti, omogočanjem dostopa do namenskih zunanjih objektov, spodbujanjem ustanavljanja športnih ekip, zagotovitvijo garaž za kolesa, spodbujanjem dobre prehrane in zagotavljanjem zdravih, uravnoteženih in raznolikih obrokov v menzi in avtomati z naravnimi pijačami, z napisi za odvrčanje od puščanja škodljivih snovi (na primer

⁽⁶⁰⁾ Direktiva Sveta 89/654/EGS z dne 30. novembra 1989 o minimalnih zahtevah za varnost in zdravje na delovnem mestu (UL L 393, 30.12.1989, str. 1).

⁽⁶¹⁾ Direktiva Sveta 90/270/EGS z dne 29. maja 1990 o minimalnih varnostnih in zdravstvenih zahtevah za delo s slikovnimi zasloni (UL L 156, 21.6.1990, str. 14).

četrtek 10. marca 2022

cigaretnega dima) ob vhodih in izhodih ter z drugimi izobraževalnimi ukrepi v ta namen, na primer s spodbujanjem evropskega kodeksa proti raku; poudarja pozitivni učinek ustreznega izobraževanja in usposabljanja vodstvenih in kadrovskih delavcev za preprečevanje psihosocialnih tveganj in nadlegovanja pri delu; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da vodstveni in kadrovski delavci opravijo ustrezno usposabljanje, vključno z usposabljanjem za preprečevanje psihosocialnih tveganj in tečaji proti nadlegovanju, preden začnejo opravljati svoje delovne naloge; poziva države članice in socialne partnerje, naj prevzamejo pobudo in v skladu z nacionalnimi zakoni in praksami nadgradijo usposabljanje s področja zdravja in varnosti za predstavnike in vodstvene delavce; poziva države članice, naj podprejo dejavno udeležbo delavcev pri izvajanju preventivnih ukrepov za varnost in zdravje pri delu ter naj zagotovijo, da imajo predstavniki za zdravje in varnost možnost, da se udeležijo usposabljanja, ki je na višji ravni od zgolj osnovnega;

29. želi opozoriti, da so bile med pandemijo večkrat kršene pravice delavcev, zlasti pravice mobilnih delavcev, kot so čezmejni in sezonski delavci in delavci migranti, ki so bili izpostavljeni nezdravim ali nevarnim življenjskim in delovnim razmeram, na primer da so bivali v neustreznih ali prenapoljenih nastanitvah, ali niso imeli ustreznih informacij o svojih pravicah; ponovno poziva Komisijo, naj nujno sprejme ukrepe za izboljšanje zaposlitvenih, delovnih, zdravstvenih in varnostnih razmer mobilnih delavcev in delavcev migrantov, kot so čezmejni, napoteni in sezonski delavci, vključno z vlogo agencij začasno zaposlovanje, agencij za zaposlovanje, drugih posrednikov in podizvajalcev, zato da bi zaznala vrzeli v zaščiti glede na načelo enake obravnave, zlasti pa zdravstvene in varnostne izzive, s katerimi se spoprijemajo mobilni delavci in delavci migranti, kot so dostop do ustrezne opreme in objektov, kakovostna nastanitve, varen prevoz in dostojna prehrana⁽⁶²⁾, ter da bi se odzvala na potrebo po pregledu sedanjega zakonodajnega okvira in po izboljšanju pripravljenosti na pandemije, pri čemer bi uporabila izkušnje s pandemijo covid-19; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da bodo nastanitve za delavce, ki jih uredi delodajalec, varne, dostojne in skladne z minimalnimi standardi; poudarja, da ima Organ za delo pomembno vlogo, da državam članicam in Komisiji pomaga pri učinkoviti uporabi in izvrševanju prava EU v zvezi z mobilnostjo delovne sile v EU in pri koordinaciji sistemov socialne varnosti v EU; poudarja, da je treba ob oceni, ki naj bi bila opravljena leta 2024, razmisliti o pregledu mandata Evropskega organa za delo, da bi vključili tudi določbe o zdravju in varnosti pri delu; poziva Evropsko agencijo za varnost in zdravje pri delu in Evropski organ za delo, naj družno podpirata Komisijo in države članice pri izboljšanju zdravja in varnosti pri delu za mobilne delavce in delavce migrante; poziva Komisijo, naj preuči, kako lahko digitalna orodja prispevajo k izboljšanju čezmejnega izvrševanja standardov na področju varnosti in zdravja pri delu za vse mobilne delavce, vključno s samozaposlenimi in mobilnimi državljani tretjih držav, ki jih krijejo pravila EU o mobilni delovni sili na notranjem trgu dela v EU; poziva Komisijo, naj v tesnem sodelovanju z Evropskim organom za delo in po ustreznih ocenah vložijo zakonodajni predlog za evropsko kartico socialnega zavarovanja za vse mobilne delavce in državljane tretjih držav, ki jih zajemajo pravila EU o mobilni delovni sili na notranjem trgu dela v EU, s čimer bi ustreznim nacionalnim organom in socialnim partnerjem zagotovili instrument za pravično, učinkovito in izboljšano izvrševanje pravil EU o mobilnosti delovne sile in za koordinacijo sistemov socialne varnosti na trgu dela, tudi kar zadeva zaščito zdravja in varnosti mobilnih delavcev, kakor je Parlament zapisal v svoji resoluciji z dne 25. novembra 2021 o uvedbi evropske kartice socialnega zavarovanja za izboljšanje digitalnega uveljavljanja pravic socialne varnosti in pravično mobilnost⁽⁶³⁾;

30. poudarja, da je treba zagotoviti vključevanje varnosti in zdravja pri delu v javna naročila, in v zvezi s tem poziva države članice, naj predložijo nacionalne politike za doseg tega cilja; poziva Komisijo, naj izmenja dobro prakso o tem, kako vključiti varnost in zdravje pri delu v pravila o javnem naročanju in kako v ustrezno nacionalno zakonodajo vključiti določbe o varnosti in zdravju pri delu v skladu z direktivo o javnih naročilih;

Izvajanje in izvrševanje

31. poudarja, da imajo inšpektorati za delo bistveno vlogo pri zagotavljanju skladnosti z zakonodajo o zdravju in varnosti ter pri preprečevanju bolezni in poškodb, povezanih z delom; poziva države članice, naj izvajajo priporočilo Mednarodne organizacije dela o enem inšpektorju za delo na 10 000 delavcev, da bi se inšpekcijski pregledi izvajali učinkovito in pravočasno ter tako odpravile vse oblike zlorab; poziva Komisijo, naj opravi in objavi študijo o tem, kako inšpektorati za delo izvajajo inšpekcijske preglede, ter o njihovem obsegu in vsebini, vključno s številom odkritih kršitev in podatki o naložitvi učinkovitih, sorazmernih in odvračilnih kazni, da bi evidentirala njihovo zmožnost za uveljavljanje obstoječih predpisov o zdravju in varnosti pri delu, da se zagotovijo enaki konkurenčni pogoji za zadostno zaščito; poziva Komisijo, naj ustanovi posebno tristransko delovno skupino za izvrševanje pod okriljem Svetovalnega odbora za varnost in

⁽⁶²⁾ https://www.ilo.org/global/about-the-ilo/newsroom/news/WCMS_075505/lang-en/index.htm

⁽⁶³⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0473.

četrtek 10. marca 2022

zdravje pri delu, ki bo spremljala raziskavo; poziva Komisijo in države članice, naj standarde na področju zdravja in varnosti pri delu vključijo v vse politike ter izboljšajo preventivne ukrepe in izvrševanje veljavnih predpisov o zdravju in varnosti pri delu; v zvezi s tem poudarja pomembno vlogo socialnih partnerjev ter nacionalnih služb za varnost in zdravje; poziva Komisijo in države članice, naj poskrbijo za boljše usklajevanje, sodelovanje in usposabljanje na evropski ravni;

32. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo ustrezno financiranje in dostop za vse delavce do ustanov za usposabljanje in izobraževanje o zdravju in varnosti za preprečevanje nesreč in bolezni pri delu; poudarja, da je pri tem potrebno tesno sodelovanje s socialnimi partnerji;

33. poziva Komisijo, naj odpravi neskladnost med nacionalnimi zakonodajami o zdravju in varnosti pri delu, zaradi česar tako na notranjem trgu kot v odnosih s tretjimi državami nastaja neujamna konkurenca;

34. poziva Komisijo, naj začne oceno dela zdravstvenih služb ter izkušenj, pridobljenih na področju zunanjih služb za zdravje in varnost od uvedbe člena 7(3) v Direktivo 89/391/EGS; poziva Komisijo, naj pripravi priporočila za okrepitev nacionalnih zunanjih služb za zdravje in varnost, da bi izboljšali preprečevanje tveganj na delovnem mestu;

35. poziva države članice, naj poročajo o ciljih, določenih v nacionalnih strategijah za varnost in zdravje pri delu, in zagotovijo ustrezno financiranje za podporo njihovem izvajanju; poudarja, da bi bilo treba socialne partnerje popolnoma vključiti v izvajanje nacionalnih načrtov za varnost in zdravje pri delu oziroma v procese nadaljnjega ukrepanja na tem področju; poudarja, da je treba pri oblikovanju, izvajanju in izvrševanju zakonodajnega okvira za varnost in zdravje pri delu priznati in vanj vključiti socialne partnerje ter predstavnike za varnost in zdravje pri delu; poziva Komisijo, naj začne preučevati koncepte in prakse za boljše vključevanje delavcev in njihovih sindikalnih predstavnikov v vse faze ocenjevanja tveganja in politik na področju varnosti in zdravja pri delu na ravni podjetij ter naj uvede financirane programe za izboljšanje sodelovanja delavskih predstavnikov v dejavnostih podjetij na področju varnosti in zdravja pri delu; poziva države članice, naj odpravijo vso nacionalno zakonodajo, ki ovira kolektivna pogajanja, in naj sindikatom zagotovijo dostop do delovnih mest za namene organiziranja, izmenjave informacij in posvetovanja, ter naj okrepijo zastopanost delavcev in s tem zagotovijo ustrezne standarde zdravja in varnosti na delovnem mestu;

36. poudarja, da lahko sveženj o mobilnosti in njegove pobude, vključno s smernicami Komisije o pravilih o času vožnje in počitka, pomagajo izboljšati zdravje in varnost pri delu; poziva države članice, naj povečajo nadzor prometa, zagotovijo skladnost s pravili na tem področju in zagotovijo, da bodo delodajalci voznikom zagotovili ustrezen urnik, preprečili nesorazmerne obremenitve in s tem povečali varnost v cestnem prometu; poziva Komisijo in države članice, naj določijo jasne cilje za zmanjšanje števila smrtnih žrtev na cesti, povezanih z delom; poziva Komisijo, naj predstavi podobne zakonodajne pobude za izboljšanje zdravja in varnosti delavcev v letalstvu in pomorstvu; poziva Komisijo, naj poskrbi za poenoteno poročanje in statistike o nesrečah na cesti, povezanih z delom, v državah članicah;

37. poudarja, da bi morali biti ustrezno zaščiteni vsi delavci, ne glede na velikost podjetja, in da bi bilo treba zagotoviti podporo zlasti mikro, malim in srednjim podjetjem za pomoč pri pravilni uporabi določb o varnosti in zdravju pri delu; poudarja vlogo Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu pri zagotavljanju, da imajo mikro, mala in srednja podjetja prava orodja in standarde za oceno tveganja za njihovo delovno silo in za izvajanje ustreznih preventivnih ukrepov; meni, da bi bilo treba povečati vlogo Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu za učinkovitejše spodbujanje zdravih in varnih delovnih mest v Uniji ter za nadaljnji razvoj pobud za izboljšanje preventivnih ukrepov na delovnem mestu v vseh gospodarskih sektorjih;

četrtek 10. marca 2022

o

o o

38. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.

četrtek 10. marca 2022

P9_TA(2022)0072

Vključevanje načela enakosti spolov v Evropskem parlamentu – letno poročilo 2020**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. marca 2022 o vključevanju načela enakosti spolov v Evropskem parlamentu – letno poročilo 2020 (2021/2039(INI))**

(2022/C 347/11)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 2 in 3 Pogodbe o Evropski uniji ter členov 8, 10 in 19 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju členov 21 in 23 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima (Istanbulska konvencija), ki je začela veljati 1. avgusta 2014,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 5. marca 2020 z naslovom Unija enakosti: strategija za enakost spolov za obdobje 2020–2025 (COM(2020)0152),
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 2. julija 2008 za direktivo Sveta o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na vero ali prepričanje, invalidnost, starost ali spolno usmerjenost (COM(2008)0426 – horizontalna protidiskriminacijska direktiva),
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 14. novembra 2012 za direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o zagotavljanju uravnovežene zastopanosti spolov med neizvršnimi direktorji družb, ki kotirajo na borzi, in s tem povezanih ukrepov (COM(2012)0614 – direktiva o zastopanosti žensk v upravnih odborih),
- ob upoštevanju Direktive (EU) 2019/1158 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja staršev in oskrbovalcev ter razveljavitvi Direktive Sveta 2010/18/EU⁽¹⁾ (direktiva o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja),
- ob upoštevanju poročila Evropskega računskega sodišča Vključevanju vidika spola v proračunu EU: čas, da se besede pretvorijo v dejanja – Posebno poročilo št. 10, 2021,
- ob upoštevanju poročila evropske varuhinje človekovih pravic z dne 17. decembra 2018 o dostojanstvu pri delu v institucijah in agencijah EU,
- ob upoštevanju študije službe Evropskega parlamenta za raziskave iz leta 2021 o stanju na področju vključevanja načela enakosti spolov v Evropskem parlamentu,
- ob upoštevanju študije iz leta 2021, ki jo je naročil tematski sektor Parlamenta za pravice državljanov in ustavne zadeve na zahtevo Odbora za pravice žensk in enakost spolov (FEMM) z naslovom o enakosti spolov: ekonomska vrednost oskrbe z vidika veljavnih skladov EU,
- ob upoštevanju brošure Ženske v Evropskem parlamentu iz leta 2021,

⁽¹⁾ UL L 188, 12.7.2019, str. 79.

četrtek 10. marca 2022

- ob upoštevanju delavnice z dne 16. marca 2021 o uporabi vključevanja načela enakosti spolov v svežnju EU za okrevanje, ki jo je zahteval odbor FEMM,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. marca 2003 o vključevanju načela enakosti spolov v Evropskem parlamentu ⁽²⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 18. januarja 2007 o vključevanju načela enakosti med spoloma v delo odborov ⁽³⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 22. aprila 2009 o vključevanju načela enakosti med spoloma v delo odborov in delegacij ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. maja 2009 o vključevanju načela enakosti med spoloma v zunanje odnose EU ter v vzpostavljanje miru in oblikovanje državnih struktur ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. januarja 2019 o vključevanju načela enakosti spolov v Evropskem parlamentu ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. novembra 2016 o pristopu EU k Istanbulski konvenciji o preprečevanju nasilja nad ženskami ter o boju proti njemu ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 28. novembra 2019 o pristopu EU k Istanbulski konvenciji in drugih ukrepih za boj proti nasilju na podlagi spola ⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. oktobra 2017 o boju proti spolnemu nadlegovanju in zlorabam v EU ⁽⁹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. septembra 2018 o ukrepih za preprečevanje trpinčenja in spolnega nadlegovanja na delovnem mestu, javnih mestih in v političnem življenju v EU ter boj proti njima ⁽¹⁰⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. januarja 2021 o strategiji EU za enakost spolov ⁽¹¹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. decembra 2020 o potrebi po namenski sestavi Sveta za enakost spolov ⁽¹²⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. novembra 2020 o analizi evropskih volitev ⁽¹³⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. januarja 2021 o vidiku enakosti spolov v obdobju krize zaradi COVID-19 in obdobju po krizi ⁽¹⁴⁾,
- ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za pravice žensk in enakost spolov (A9-0021/2022),

⁽²⁾ UL C 61 E, 10.3.2004, str. 384.

⁽³⁾ UL C 244 E, 18.10.2007, str. 225.

⁽⁴⁾ UL C 184 E, 8.7.2010, str. 18.

⁽⁵⁾ UL C 212 E, 5.8.2010, str. 32.

⁽⁶⁾ UL C 411, 27.11.2020, str. 13.

⁽⁷⁾ UL C 224, 27.6.2018, str. 96.

⁽⁸⁾ UL C 232, 16.6.2021, str. 48.

⁽⁹⁾ UL C 346, 27.9.2018, str. 192.

⁽¹⁰⁾ UL C 433, 23.12.2019, str. 31.

⁽¹¹⁾ UL C 456, 10.11.2021, str. 208.

⁽¹²⁾ UL C 445, 29.10.2021, str. 150.

⁽¹³⁾ UL C 425, 20.10.2021, str. 98.

⁽¹⁴⁾ UL C 456, 10.11.2021, str. 191.

četrtek 10. marca 2022

- A. ker je enakost spolov temeljno načelo EU; ker je vključevanje načela enakosti spolov globalno priznana strategija za zagotavljanje vključevanja vidika spola v oblikovanje, izvajanje in ocenjevanje vseh politik, programov in ukrepov za spodbujanje enakosti spolov in boj proti diskriminaciji; ker so vprašanja enakosti spolov prisotna povsod, tudi na področjih, ki jim ni bila namenjena posebna pozornost, kot so obdavčitev, trgovina in zeleni prehod; ker je treba enakost spolov doseči z medsektorskim pristopom, ki bo vključeval vsa področja dela v Parlamentu;
- B. ker so ženske kljub napredku na področju enakosti spolov na nekaterih področjih še vedno žrtve diskriminacije na podlagi spola v javnem in zasebnem življenju in ker je še veliko možnosti za izboljšave, tudi na področju razdrobljenega izvajanja vključevanja načela enakosti spolov na vseh področjih politike in v institucijah na ravni EU in nacionalni ravni;
- C. ker se diskriminacija na podlagi spola pogosto prekriva z drugimi vrstami diskriminacije iz drugih razlogov, kar vodi v več oblik večplastne diskriminacije posebnih skupin, ki delujejo hkrati in vzajemno tako, da so medsebojno neločljivo povezane;
- D. ker ukrepi za vključevanje načela enakosti spolov med drugim vključujejo kvote, ukrepe za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, politike proti nadlegovanju, postopke zaposlovanja, ki upoštevajo vidik spola, ocene učinka na enakost spolov, kazalnike enakosti spolov, upoštevanje vidika spola pri pripravi proračuna in ocene, ki upoštevajo vidik spola, za sprejetje zakonodaje, ki bo upoštevala vidik spola, uporabo spolno nevtralnega jezika in komunikacijo, ki upošteva vidik spola;
- E. ker OECD opredeljuje uravnoteženo zastopanost spolov kot pravično porazdelitev možnosti in virov v življenju med ženskami in moškimi in/ali enako zastopanost žensk in moških;
- F. ker Evropski inštitut za enakost spolov (EIGE) opredeljuje horizontalno segregacijo kot koncentracijo žensk in moških v različnih sektorjih in poklicih;
- G. ker napredek pri boju proti spolnemu nadlegovanju in spolnemu nasilju po štirih letih gibanja #MeToo ni zadosten, v institucijah EU in drugod pa je treba postoriti še veliko; ker raziskave kažejo, da je nadlegovanje bolj razširjeno, kot je splošno znano, in prepogosto ostane neprijavljeno;
- H. ker je treba načelo enakosti spolov upoštevati tudi v proračunskem postopku; ker priprava proračuna, ki upošteva vidik spola, ne zajema le financiranja očitnih pobud za enakost spolov, temveč tudi razumevanje vpliva proračunskih in političnih odločitev na enakost spolov ter ustrezno prilagoditev javnih odhodkov in prihodkov; ker bi bilo treba proračunska sredstva in opravljanje storitev dodeljevati v skladu z opredeljitvijo potreb na podlagi podatkov, vključno s kvalitativnimi podatki o učinkih na enakost spolov;
- I. ker je Evropsko računsko sodišče opozorilo, da v proračunskem ciklu EU ni bila ustrezno upoštevana enakost spolov; ker je Računsko sodišče Komisiji priporočilo, naj oceni in poroča, ali je v načrtih držav članic za okrepanje in odpornost upoštevana enakost spolov;
- J. ker vse institucije EU ravnajo v skladu s Pogodbami in strategijo EU za enakost spolov za obdobje 2020–2025; ker bi moral biti Parlament vodja drugih parlamentarnih organov pri spodbujanju enakosti spolov, se učiti iz najboljših praks drugih parlamentarnih organov pri vključevanju načela enakosti spolov v svoje strukture in procese ter upoštevati dobre primere vključevanja načela enakosti spolov v javnem in zasebnem sektorju ter civilni družbi; ker vključevanje načela

četrtek 10. marca 2022

enakosti spolov še vedno ni popolnoma vključeno v prakso in pravila Parlamenta ⁽¹⁵⁾; ker je bilo na predstavitvah, ki jih je od začetka sedanjega zakonodajnega obdobja do novembra 2020 organizirala večina parlamentarnih odborov, manj kot 50 % prisotnih žensk; ker je bil med drugim pri Odboru za kmetijstvo in razvoj podeželja, Odboru za ribištvo, Odboru za peticije ter Odboru za zaposlovanje in socialne zadeve delež žensk manjši od 25 %;

- K. ker je pandemija covid-19 močno vplivala na usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja v Parlamentu in je zaradi digitalnih orodij pogosto podaljšala delovni čas za poslance in uslužbenke; ker delo od doma ni nadomestilo za otroško varstvo; ker ima lahko Parlament kot delodajalec in institucija, ki deluje kot vzor za družbo kot celoto, koristi od motivirane delovne sile in zdravega okolja, zaposleni pa bi morali imeti ves čas svoje poklicne poti dostop do možnosti usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja;

Splošne pripombe

1. ponovno poudarja svojo trdno zavezanost enakosti spolov in podpira vključevanje načela enakosti spolov kot enega od svojih uradnih pristopov politike za zagotavljanje enakosti spolov; obžaluje razdrobljeno vključevanje načela enakosti spolov na vseh področjih politike in v institucijah na ravni EU; poudarja, da je enakost spolov skupna odgovornost, ki zahteva ukrepanje vseh institucij, držav članic in agencij EU v partnerstvu s civilno družbo, organizacijami žensk, socialnimi partnerji in zasebnim sektorjem;
2. poudarja, da ženske predstavljajo polovico prebivalstva in so zato raznolike in izpostavljene presečnim oblikam diskriminacije; poudarja, da morajo ukrepi za zagotavljanje enakosti spolov vključevati presečni pristop, da nihče ne bo prezrt in da se odpravijo vse oblike diskriminacije, vključno s presečnimi oblikami; poudarja, da je treba vzpostaviti tudi participativne procese, ki bodo vključevali vse ustrezne subjekte in združevali pristopa od zgoraj navzdol in od spodaj navzgor;
3. pozdravlja vse večje število žensk v politiki, vendar poudarja, da še zdaleč nismo dosegli enakosti spolov in da so ženske z javnim profilom, kot so političarke in aktivistke, pogosto tarča nadlegovanja, da bi jih odvrnili od prisotnosti v javnem življenju in v sferah odločanja; poudarja, da feministične zakonodaje ali politik, katerih cilj je doseči enakost spolov na vseh področjih, ni mogoče oblikovati brez prisotnosti žensk v postopku odločanja; opozarja na pomen delovnega okolja, ki upošteva vidik spola, da bi izboljšali zastopanost žensk na vseh ravneh Parlamenta, tudi v političnih skupinah in v pisarnah poslancev;
4. ugotavlja, da ni kvantitativnih in kvalitativnih podatkov o vključevanju načela enakosti spolov v institucijah EU, le podatki o številu žensk na različnih položajih; zato poziva k zbiranju celovitih statističnih podatkov po spolu in se zavezuje k oblikovanju kvalitativnih kazalnikov o enakosti spolov za zbiranje dodatnih podatkov, razčlenjenih po spolu, da bi še naprej povečevali enakost spolov;
5. pozdravlja nabor orodij Evropskega inštituta za enakost spolov (EIGE) za parlamente, ki upoštevajo enakost spolov, in se osredotoča na pet ključnih področij, ki jih je treba obravnavati: enake možnosti za vstop v parlament, enake možnosti za vplivanje na delovne postopke parlamenta, ustrezen prostor na dnevnem redu parlamenta za interese in skrbi žensk, priprava zakonodaje, ki upošteva enakost spolov, in skladnost s simbolično funkcijo parlamenta;
6. pozdravlja, da so vsi parlamentarni odbori sprejeli akcijske načrte za enakost spolov; vendar ugotavlja, da se ti načrti nezadostno spremljajo in izvajajo; zato poziva odbore, naj spremljajo svoje akcijske načrte za enakost spolov, da bi izmerili napredek in zagotovili njihovo izvajanje; poudarja, da je mreža Parlamenta za vključevanje načela enakosti spolov odgovorna za pristop vključevanja načela enakosti spolov v okolje in delo odborov in delegacij;

⁽¹⁵⁾ Ahrens, P., „Working against the tide? Institutionalizing Gender Mainstreaming in the European Parliament“ (Proti trendu? Institucionalizacija vključevanja načela enakosti spolov v Evropskem parlamentu), *Gendering the European Parliament: Structures, Policies, and Practices (Vprašanje spola v Evropskem parlamentu: strukture, politike in prakse)*, zal. P. Ahrens in A. L. Rolandsen, Rowman & Littlefield International, 2019, str. 85–101.

četrtek 10. marca 2022

7. pozdravlja novo določbo Poslovnika Parlamenta, sprejeto leta 2019, ki določa obveznost sprejetja akcijskega načrta za enakost spolov, namenjenega vključevanju vidika spola v vse dejavnosti Parlamenta na vseh ravneh in v vseh fazah; pozdravlja sprejem akcijskega načrta za enakost spolov julija 2020 in časovnega načrta za njegovo izvajanje aprila 2021; zahteva pripravo poročil, s katerimi se redno spremlja napredek pri izvajanju akcijskega načrta za enakost spolov; obžaluje, da akcijski načrt in časovni načrt za enakost spolov nista javno dostopna in da je večina vključenih ukrepov oblikovanih kot načela brez jasnih ciljev in obveznosti, kar kaže na pomanjkanje politične angažiranosti pri njunem izvajanju;

8. poziva k še tesnejšemu strukturnemu sodelovanju med vsemi institucijami EU pri vključevanju načela enakosti spolov, da bi bolje dosegli enakost spolov; meni, da bi morali Parlament in politične skupine združiti moči, da bi izboljšali enakost spolov in se borili proti protifeminističnim gibanjem in gibanjem proti enakosti spolov, ki so vedno tudi protidemokratska, tako v Evropi kot po svetu;

Možnosti izvolitve v Parlament

9. ugotavlja, da se je delež poslank od konca prejšnjega mandata nekoliko zmanjšal, in sicer s približno 39,6 % na 39,1 %; kljub temu pozdravlja vodilno vlogo Parlamenta na tem področju, vključno z napredkom na področju politične zastopanosti žensk, ki je višji od povprečja 30,4 % v nacionalnih parlamentih držav članic in znatno višji od svetovnega povprečja 25,2 % za nacionalne parlamente; pozdravlja dejstvo, da so nekatere države članice in politične stranke uvedle pravila za zagotavljanje uravnotežene zastopanosti spolov na svojih volilnih seznamih, in vztraja, da je treba pri prihodnji spremembi volilne zakonodaje EU ⁽¹⁶⁾ zagotoviti uravnoteženo zastopnost spolov z izmenjevanjem imen kandidat in kandidatov na listah ali drugimi enakovrednimi metodami, da bodo imele ženske in moški enake možnosti za izvolitev;

10. spodbuja države članice, naj pri spremembi volilne zakonodaje upoštevajo, da moramo imeti parlamente, ki bodo upoštevali vidik spola; nadalje spodbuja nacionalne politične stranke, naj pri odločanju o volilnih kandidatih uvedejo kvote, čeprav zakon tega ne določa; zato poziva k izmenjavi podpornih mehanizmov in najboljših praks s političnimi strankami; poudarja, da morajo notranje strankarske organizacije in postopki upoštevati vidik spola, da bi zagotovili prisotnost kandidat, in sicer z vključitvijo ukrepov, kot so izrecna obravnava enakosti spolov v pravilih strank, določitev kvot po spolu za vodstvene vloge in zagotavljanje dobro delujočih forumov za lobiranje, zastopanje interesov in razpravo, vključno z ženskimi oddelki in odbori;

11. obžaluje, da v Parlamentu ni postopkov zaposlovanja, ki bi upoštevali vidik spola, in poziva službe Parlamenta in politične skupine, naj vzpostavijo take postopke, da bi preprečili diskriminacijo in povečali prisotnost žensk na področjih, kjer so premalo zastopane, tako v upravi kot v političnih skupinah; zahteva sprejetje konkretnih ukrepov za premostitev te vrzeli;

Možnosti vplivanja na delovne postopke Parlamenta

12. pozdravlja popolnoma uravnoteženo zastopnost spolov v predsedstvu Parlamenta z 8 podpredsednicami od 14 in 2 kvestoricami od petih; vendar ugotavlja, da imajo samo tri od sedmih političnih skupin Parlamenta ženske, ki predsedujejo ali sopedredujejo, 8 od 25 odborov trenutno predsedujejo ženske, 15 od 43 predsednic delegacij pa je žensk; poziva k bolj uravnoteženi zastopanosti spolov na vodstvenih položajih v odborih, delegacijah in političnih skupinah; pozdravlja predlog spremembe člena 213(1) Poslovnika Evropskega parlamenta, v katerem se zahteva, da je zastopnost spolov v predsedstvu vsakega odbora uravnotežena; vendar obžaluje, da bo ta sprememba začela veljati šele ob začetku prvega delnega zasedanja po naslednjih volitvah v Parlamentu, ki naj bi potekale leta 2024;

13. poziva k zagotavljanju uravnotežene zastopanosti spolov na vseh ravneh dela na plenarnih zasedanjih, v odborih in delegacijah, tudi pri imenovanju koordinatorjev, poročevalcev in poročevalcev v senci ter pri dodeljevanju časa za govor;

⁽¹⁶⁾ V skladu s členom 223 PDEU in volilno zakonodajo EU, kot je določena v Aktu o volitvah iz leta 1976 o volitvah poslancev Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami iz leta 1976, kakor je bil spremenjen leta 2002 (UL L 278, 8.10.1976, str. 5).

četrtek 10. marca 2022

14. zahteva, da se sprejmejo ukrepi za odpravo horizontalne segregacije, da bi zagotovili uravnoteženo zastopnost spolov v različnih odborih in odpravili koncentracijo portfeljev, ki temelji na spolu, pri čemer so področja z večjim deležem žensk manj cenjena;

15. poziva politične skupine in njihove sekretariate, naj oblikujejo notranja pravila in druge ustrezne ukrepe, kot so kodeksi ravnanja in orodja za vključevanje načela enakosti spolov, usposabljanja in spremljanje, da se zagotovi enakost spolov pri njihovem notranjem delovanju, zlasti kar zadeva imenovanja ter porazdelitev vlog in odgovornosti; poziva, naj se političnim skupinam dajo na voljo vodniki dobre prakse in svetovanje, vključno z usposabljanji za osebe in poslance o vključevanju načela enakosti spolov, da bodo lahko bolje razumele in izvajale koncept vključevanja načela enakosti spolov v svoje notranje delovanje;

16. poziva ustrezne generalne direktorate, naj zagotovijo uravnoteženo zastopnost spolov pri izbiri avtorjev študij;

17. ugotavlja, da enakost spolov na vseh vodstvenih ravneh uprave Parlamenta kljub napredku in prizadevanjem še vedno ni dosežena; pozdravlja, da je bila na ravni direktorjev dosežena enakost, vendar obžaluje, da je le 23,1 % generalnih direktorjev in 39,3 % vodij oddelkov žensk; v zvezi s tem izreka pohvalo cilju uprave Parlamenta, da bodo do leta 2024 ženske zasedale 50 % srednjih in višjih vodstvenih položajev ter 40 % najvišjih vodstvenih položajev v upravi; poziva, naj se ženskam da prednost pri zaposlovanju, kadar so premalo zastopane in so ustrezni dosežki kandidatov enaki; poudarja, da je treba razviti in okrepiti strokovno znanje o enakosti spolov na vodstveni ravni; poziva k izvajanju programov mentorstva;

18. zahteva, da se zbirajo podatki o vertikalni in horizontalni zastopnosti osebja političnih skupin ter anonimizirani podatki o razlikah v plačilu za pomočnike poslancev, osebje skupin ali administrativno osebje, da bi zagotovili preglednost plačil;

19. zahteva redno zbiranje podatkov, razčlenjenih po spolu, o deležu parlamentarnega osebja, ki dela s krajšim delovnim časom; poziva k sprejetju ukrepov na podlagi obstoječih podatkov⁽¹⁷⁾, da bi odpravili velika neravnovesja in ocenili, kako lahko Parlament dodatno podpre zaposlene, če bi se želeli vrniti na delo s polnim delovnim časom;

20. poudarja, da nadlegovanje na delovnem mestu pomeni resen napad na duševno in fizično zdravje osebe, zaradi česar se lahko le-ta počuti negotova pri delu in ji to v nekaterih primerih prepreči opravljanje dela; ugotavlja, da je veliko bolj verjetno, da bodo žrtve spolnega nadlegovanja ženske kakor moški; meni, da so kljub vsem dosedanjim prizadevanjem za zagotovitev politike ničelnega nadlegovanja v Parlamentu še vedno primeri spolnega nadlegovanja in da bi si bilo treba bolj prizadevati za preprečevanje spolnega nadlegovanja; zato ponovno poziva k izvajanju naslednjih ukrepov za izboljšanje politik proti nadlegovanju:

- (a) objaviti zunanjo oceno svetovalnega odbora, ki obravnava pritožbe zaradi nadlegovanja, ki zadevajo poslance;
- (b) zunanji in pregledno izbrani revizorji naj opravijo neodvisno oceno učinkovitosti obstoječega odbora Parlamenta za preprečevanje nadlegovanja, ki obravnava pritožbe uslužbencev o spolnem nadlegovanju, in po potrebi čim prej in pred koncem tega zakonodajnega obdobja predlagajo morebitne spremembe, da se zagotovi neodvisnost od političnih vplivov in uravnotežena zastopnost spolov ter preprečijo navzkrižja interesov v obstoječih strukturah;
- (c) zagotoviti celovitejšo in popolnejšo analizo pritožb in pravnih sredstev ter spremeniti sestavo svetovalnega odbora in odbora za preprečevanje nadlegovanja, da se zagotovi, da so formalni člani s polno glasovalno pravico neodvisni strokovnjaki z dokazanim strokovnim znanjem pri reševanju vprašanj nadlegovanja na delovnem mestu, vključno z zdravniki, terapevti in pravnimi strokovnjaki;
- (d) uvesti obvezno usposabljanje proti nadlegovanju za vse poslance in poskrbeti, da bo lahko dostopno, tudi z omogočanjem usposabljanja v vseh uradnih jezikih ali s tolmačenjem in ciljno usmerjenimi dejavnostmi ozaveščanja v posameznih delegacijah in političnih skupinah;

⁽¹⁷⁾ Iz brošure Ženske v Evropskem parlamentu iz leta 2021.

četrtek 10. marca 2022

(e) uvesti obvezno redno usposabljanje o politiki ničelnega nadlegovanja za vse, ki delajo v prostorih Parlamenta, kar jih bo opremilo za prepoznavanje in prijavljanje vseh oblik nadlegovanja, zlasti spolnega, ter jim dalo prilagojene informacije o podpornih strukturah, ki so jim na voljo, s čimer bodo te strukture postale širše znane in lažje dostopne;

21. se zavezuje, da bo poslanecem, osebju političnih skupin, akreditiranim parlamentarnim pomočnikom in administrativnemu osebju zagotovil dobro ravnovesje med poklicnim in zasebnim življenjem, na primer s sprejetjem delovnega časa, ki omogoča usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, ter sodelovanjem s Komisijo in Svetom pri iskanju skupne rešitve za seje, na katerih sodelujejo vse tri institucije; poziva k pregledu ukrepov za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, da bi izboljšali in okrepili sedanjí okvir, pri tem pa med drugim upoštevali učinke dela na daljavo po pandemiji covida-19 in uravnotežili prožne delovne strukture z zahtevami dobro delujočega in močnega Parlamenta;

22. poziva k podaljšanju neprenosljivega porodniškega in očetovskega dopusta za uslužbence Parlamenta po prihodu otroka, in sicer za skupno šest mesecev za vsakega starša v prvem letu; poudarja, da bi moral biti šestmesečni starševski dopust na voljo v prvih treh letih otrokovega življenja; obžaluje, da uslužbenci institucij EU pri koriščenju starševskega dopusta prejemaó le fiksno nadomestilo in ne 100 % plače, kar močno odvráča od koriščenja tega dopusta; poziva, naj bo starševski dopust v celoti plačan; pozdravlja nadomestila, ki so na voljo družinam zaposlenih v Parlamentu;

23. zahteva zlasti, da se s spremembo statuta poslancev Evropskega parlamenta prizna porodniški, očetovski in starševski dopust za poslance Parlamenta; poleg tega zahteva uvedbo rešitev, ki bodo poslanecem zagotovile, da bodo lahko še naprej delali med porodniškim, očetovskim ali starševskim dopustom, kot je ohranitev možnosti glasovanja na daljavo med dopustom ali preučitev možnosti začasnega nadomeščanja, s čimer bi zagotovili, da volivci ne bi bili brez predstavníštva med dopustom poslanca in da poslanci ne bi bili pod pritiskom, da se nemudoma vrnejo na delo; poudarja, da bi bila odločitev o uporabi začasnega nadomeščanja poslančeva;

24. poziva službe Parlamenta, naj preučijo vpliv menopavze na delovno življenje zaposlenih v Parlamentu; poudarja, da bi to moralo temeljiti na dokazih in vključevati smernice o zdravljenju in načinu življenja pri simptomih srednjih let in menopavze z uporabo nacionalnih in mednarodnih smernic; poziva, naj se menopavza upošteva pri politikah upravljanja bolniških odsotnosti in upravljanja prisotnosti;

Pomen vidika enakosti spolov pri parlamentarnih dejavnostih

25. pozdravlja delo odbora FEMM, skupine na visoki ravni za enakost spolov in raznolikost ter mreže za vključevanje načela enakosti spolov kot vodilnih organov pri zagotavljanju vključevanja načela enakosti spolov v Parlamentu; vendar poziva k tesnejšemu in bolj strukturiranemu sodelovanju in usklajevanju med temi organi, zlasti v izrednih razmerah, kot so pandemija covida-19 in njene posledice, in sicer z rednimi srečanji za izmenjavo informacij in izdajanje skupnih tematskih poročil;

26. pozdravlja novo pobudo konference predsednikov delegacij, da se vse delegacije povabijo k imenovanju članov, ki bodo odgovorni za vključevanje načela enakosti spolov, in izreka pohvalo sodelovanju med mrežo za vključevanje načela enakosti spolov in poslanci, odgovornimi za enakost spolov in raznolikost v delegacijah;

27. poziva k vključitvi mreže za vključevanje načela enakosti spolov v poslovnik, kar bi odražalo njeno vlogo pri spodbujanju vključevanja načela enakosti spolov v dejavnosti parlamentarnih odborov in delegacij; zahteva, da se zagotovijo potrebna sredstva za izvajanje njenih nalog in pripravo ustreznih priporočil; poziva k vključitvi stalne točke za razpravo na dnevni red sej odborov;

28. pozdravlja usposabljanje inštituta EIGE za poslance o ocenah učinka na enakost spolov in pripravi proračuna ob upoštevanju vidika spola, ki je bilo prilagojeno Parlamentu; se zavezuje, da bo tesneje sodeloval z inštitutom EIGE, da bi zagotovili redno usposabljanje o vključevanju načela enakosti spolov za poslance, osebje političnih skupin, parlamentarne pomočnike, parlamentarne službe in osebje sekretariatov odborov; opozarja na pomen ponujanja programov, prilagojenih konkretnim potrebam in znanju na politični in upravni ravni;

četrtek 10. marca 2022

29. poudarja, da odbor FEMM kot polnopravni odbor, pristojen za pravice žensk in enakost spolov, obravnava številna horizontalna vprašanja, ki pogosto zadevajo delo drugih odborov; ugotavlja, da se vključevanje predlogov odbora FEMM v obliki mnenj ali predlogov sprememb med drugimi odbori razlikuje; pozdravlja zavezo iz načrta, da se prek ustreznih služb in organov zberejo jasni kazalniki za merjenje, ali je prispevek odbora FEMM vključen v delo drugih odborov in končno stališče Parlamenta; poziva k sistematičnemu, preglednemu in odgovornemu spremljanju vključevanja predlogov odbora FEMM, kar je bistveno za zagotovitev ustreznega izvajanja načel enakosti spolov in vključevanja načela enakosti spolov;

30. poudarja pomen predlogov sprememb, ki jih odbor FEMM pripravi v svojih mnenjih, da se zagotovi vključevanje načela enakosti spolov; v zvezi s samoiniciativnimi poročili zahteva izboljšanje sodelovanja med odbori pri določanju časovnega zaporedja, da se zagotovi dovolj časa med tem, ko je na voljo osnutek poročila pristojnega odbora, in glasovanjem v odboru, da lahko odbor FEMM oblikuje svoje stališče v obliki predlogov sprememb k osnutku poročila; poudarja, da so člani mreže za vključevanje načela enakosti spolov odgovorni za ukrepe za vključevanje načela enakosti spolov v svojih odborih obžaluje, da je bilo to delo doslej zelo ad hoc, in meni, da bi ga bilo treba izvajati bolj strukturirano;

31. poziva, naj bo zastopanost spolov v vseh misijah odborov in delegacij uravnotežena in naj se preuči razsežnost enakosti spolov in pravic žensk; poleg tega poziva k vključitvi srečanj z organizacijami, ki spodbujajo enakost spolov, v programe misij;

32. pozdravlja zavezo iz časovnega načrta in akcijskega načrta za enakost spolov, da se v vseh odborih in drugih organih, ki organizirajo predstavitve, delavnice in konference vključijo paneli, ki bodo uravnoteženo zastopani glede na spol, in strokovnjaki, da se preuči razsežnost enakosti spolov in pravic žensk na specifičnem prednostnem področju; poziva k določitvi jasnih ciljev za izvajanje te določbe;

33. izreka pohvalo tednu enakosti spolov, ki je bil prvič organiziran leta 2020 v Parlamentu in med katerim so bili vsi parlamentarni odbori in delegacije povabljeni, naj organizirajo dogodke na temo enakosti spolov na svojih področjih pristojnosti; pozdravlja nadaljevanje te uspešne pobude in dejstvo, da se je v letu 2021 udeležilo 16 odborov in 6 delegacij, organiziranih pa je bilo 21 dogodkov; poziva vse organe Parlamenta, vključno z odbori in delegacijami, ki tega še niso storili, naj se pridružijo tej pobudi in k njej prispevajo, kar povečuje ozaveščenost in krepi sodelovanje;

34. poziva mrežo za vključevanje načela enakosti spolov, skupino na visoki ravni za enakost spolov in raznolikost, odbor FEMM ter Odbor za proračun in Odbor za proračunski nadzor, naj oblikujejo in sprejmejo posebne smernice za vključevanje načela enakosti spolov in priprave proračuna ob upoštevanju vidika spola;

35. pozdravlja študijo službe Evropskega parlamenta za raziskave o vključevanju načela enakosti spolov v Parlamentu; vendar ugotavlja, da mora služba Evropskega parlamenta za raziskave to študijo redno ponavljati na podlagi kvantitativnih in kvalitativnih statističnih podatkov v zvezi s spolom in podatkov, razčlenjenih po spolu, ki bi jih morale službe Parlamenta sistematično zbirati in dati na voljo v okviru akcijskega načrta in časovnega načrta za enakost spolov;

36. pozdravlja prevod spolno nevtrálnih jezikovnih smernic v vse uradne jezike EU; obžaluje, da se te smernice ne izvajajo, in zahteva dodatne ukrepe za ozaveščanje in posebno usposabljanje pravnikov lingvistov Parlamenta; zahteva redni pregled smernic in njihovih prevodov, da bi zagotovili, da bodo odražale razvoj v posameznih jezikih in ostale točne;

37. se zavezuje, da bo zagotovil dodelitev zadostnih sredstev in človeških virov za vključevanje načela enakosti spolov ter izboljšal sodelovanje in usklajevanje med različnimi organi, ki se ukvarjajo z enakostjo spolov in raznolikostjo v Parlamentu;

Priprava zakonodaje ob upoštevanju vidika enakosti spolov

38. poudarja pomen ocen učinka na enakost spolov pri oblikovanju zakonodajnih predlogov in ocenjevanju zakonodajnih pobud, ki upošteva vidik spola; obžaluje, da se učinki na enakost spolov redko obravnavajo v okviru ocen učinka Komisije in da smernice Komisije za oceno učinka za večletni finančni okvir 2021–2027 priporočajo, da se enakost

četrtek 10. marca 2022

spolov upošteva pri oblikovanju politik le, če je to sorazmerno; poziva Komisijo, naj spremeni svoj pristop, izvede in objavi oceno učinka na enakost spolov za vsak zakonodajni predlog ter v svoje predloge izrecno vključi cilje in kazalnike uspešnosti, povezane s spolom; se zavezuje, da bo za vsako zakonodajno samoiniciativno poročilo izvedel oceno učinka na enakost spolov, da bi vključil vidik spola; se zavezuje, da bo raziskal nove metode in orodja za izboljšanje vključevanja načela enakosti spolov v zakonodajni postopek;

39. obžaluje, da se vključevanje načela enakosti spolov na splošno še ni uporabilo v vsem proračunu EU in da se prispevek proračuna k doseganju enakosti spolov ni ustrezno spremljal; poziva k sistematičnemu vključevanju načela enakosti spolov v proračun EU; poudarja, da je treba vidik spola vključiti na vseh ravneh proračunskega postopka, da bi prihodke in odhodke uporabili za doseganje ciljev enakosti spolov; pozdravlja ukrepe, predvidene v akcijskem načrtu in časovnem načrtu Parlamenta za enakost spolov, v zvezi z upoštevanjem načela enakosti spolov pri pripravi proračuna, in zahteva, da se čim prej izvedejo;

40. izreka pohvalo pogajalcem Parlamenta za vključitev načela enakosti spolov kot horizontalnega načela v večletni finančni okvir 2021–2027; zlasti pozdravlja zavezo Komisije, da bo najpozneje do konca leta 2022 vzpostavila metodologijo za merjenje ustreznih odhodkov za programe, financirane z večletnim finančnim okvirom 2021–2027; poziva Komisijo, naj poveča odgovornost in proračunsko preglednost, uporabi novo metodologijo za vse programe financiranja EU in pri vmesnem pregledu sedanjega večletnega finančnega okvira upošteva vidik spola; poziva Komisijo, naj ukrepa na podlagi priporočil Evropskega računskega sodišča v zvezi s tem;

41. pozdravlja, da sta bila v uredbo o mehanizmu za okrevanje in odpornost ⁽¹⁸⁾ vključena splošni cilj blažitve socialnih in gospodarskih posledic pandemije covid-19, zlasti za ženske, in zahteva po vključitvi pojasnila, kako bi ukrepi v nacionalnih načrtih za okrevanje in odpornost prispevali k enakosti spolov; vendar obžaluje, da poziv odbora FEMM k vključitvi posebnega poglavja o enakosti spolov v nacionalne načrte ni bil vključen; poudarja, da poročanja, ki upošteva vidik spola, in ukrepov za vključevanje načela enakosti spolov ni mogoče nadomestiti zgolj s socialnim spremljanjem in socialnimi naložbami; meni, da si enakost spolov zasluži lastno metodologijo za vključevanje v mehanizmu za okrevanje in odpornost, in opozarja, da je inštitut EIGE razvil primerno metodologijo;

42. poziva Komisijo, naj pozorno spremlja izvajanje mehanizma za okrevanje in odpornost, zlasti kar zadeva določbe, povezane z enakostjo spolov, ter v preglednico stanja o okrevanju in odpornosti vključi ustrezne kazalnike za spremljanje učinka nacionalnih načrtov na enakost spolov ter zneska sredstev, dodeljenih in porabljenih za ta cilj; poudarja, da je treba enakost spolov vključiti v strukturo gospodarskega upravljanja EU in evropski semester;

43. obžaluje, da več programov financiranja EU, ki imajo velik potencial za prispevanje k enakosti spolov, kot so evropski strukturni in investicijski skladi, skupna kmetijska politika in Erasmus, ni učinkovito upoštevalo enakosti spolov;

44. poudarja, da je socialni dialog ključni instrument za vse strani, vključene v postopke odločanja, in je zato bistven za povečanje enakosti spolov v institucijah EU;

45. poziva Komisijo, naj okrepi institucionalni okvir za podporo vključevanju načela enakosti spolov in svojo zavezanost vključevanju načela enakosti spolov pretvori v posebne ukrepe; poziva Komisijo, naj sprejme izvedbeni načrt za vključevanje načela enakosti spolov na vseh področjih politike;

46. obžaluje, da Komisija nima celovite strategije za usposabljanje o vključevanju načela enakosti spolov in da svojim uslužbencem ponuja le en neobvezen uvodni tečaj; poziva Komisijo, naj razvije strategijo usposabljanja o vključevanju načela enakosti spolov, zagotovi, da bo usposabljanje na voljo vsem zaposlenim, ter v celoti izkoristi orodja in strokovno znanje inštituta EIGE o vključevanju načela enakosti spolov;

⁽¹⁸⁾ UL L 57, 18.2.2021, str. 17.

četrtek 10. marca 2022

47. poziva Komisijo, naj ob zbiranju podatkov sistematično razčleni podatke po spolu in pri ocenjevanju programov EU in poročanju o njih upošteva razsežnost spola; poziva Komisijo, naj v prihodnje zakonodajne predloge vključi zahtevo po sistematičnem zbiranju podatkov, razčlenjenih po spolu, in ustreznih kazalnikov enakosti spolov za vse programe ter naj vključi zahteve za spremljanje in ocenjevanje, ki upoštevajo vidik spola; poudarja pomen spremljanja in ocenjevanja, ki upošteva vidik spola, da bi bolje dosegli cilje vključevanja načela enakosti spolov;

48. obžaluje, da Svet ni zavezan oblikovanju zakonodaje, ki upošteva vidik spola, in ponovno poziva, naj EU odpravi blokado ratifikacije Istanbulske konvencije, horizontalne protidiskriminacijske direktive, ki bo zagotovila, da se v boju proti diskriminaciji na podlagi spola upošteva presečna razsežnost, in direktive o ženskah v upravnih odborih;

49. poziva države članice, naj v celoti prenesejo in izvajajo direktivo o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja, Komisijo pa poziva, naj jo učinkovito spremlja;

50. ponovno poziva Svet in Evropski svet, naj ustanovita sestavo Sveta za enakost spolov, saj EU potrebuje platformo za medvladno izmenjavo o enakosti spolov in uradni forum za ministre in državne sekretarje, pristojne za enakost spolov, da bi okrepili vključevanje načela enakosti spolov v vse politike in zakonodajo EU, oblikovali dialog in sodelovanje med državami članicami, izmenjali najboljše prakse in zakonodajo, sprostili pogajanja o glavnih zadevah, povezanih z enakostjo spolov, dali skupne odgovore na težave na ravni EU in zagotovili, da se o vprašanih enakosti spolov razpravlja na najvišji politični ravni;

51. poziva k boljšemu in učinkovitejšemu vključevanju načela enakosti spolov na konferenci o prihodnosti Evrope, in sicer z večjim usklajevanjem med ustreznimi parlamentarnimi organi, da bi okrepili razsežnost spola v prispevkih delovnih skupin ter razpravah in predlogih s plenarnega zasedanja konference;

52. poleg tega poziva k ukrepom za vključevanje načela enakosti spolov in k posebnim ciljno usmerjenim ukrepom za doseganje enakosti spolov, kot so zakonodaja, priporočila in politike, povezane z nasiljem na podlagi spola, preglednostjo plačil in oskrbo;

Enakost spolov in raznolikost v simbolični funkciji Parlamenta

53. poudarja, da bi moral Parlament, da bi upošteval različnost spolov, poznati simbolične pomene, ki jih institucija prenaša v okviru svoje komunikacijske strategije in zasnove fizičnih prostorov, ter jim nameniti pozornost; poziva k povečanju prizadevanj na teh področjih;

54. zahteva, naj se sprejmejo konkretni cilji za zagotovitev uravnotežene zastopanosti spolov pri poimenovanju in spremembi poimenovanja stavb, dvoran in drugih fizičnih prostorov Evropskega parlamenta;

55. pozdravlja zavezo iz časovnega načrta, da se bo izvedla analiza prostorov za otroško varstvo v prostorih Parlamenta, vključno s prostori za dojenje, in zahteva zavezo, da se jih po potrebi preoblikuje, ko bo opravljena dogovorjena predhodna analiza njihovega trenutnega stanja;

56. zahteva, da se opravi analiza porazdelitve in zasnove stranišč Parlamenta, da se oceni, ali jih je treba prilagoditi zahtevam vseh spolov, tudi z ukrepi, kot sta uvedba spolno nevtralnih stranišč in povečanje števila stranišč z individualnimi koši za smeti in umivalniki, da se olajša uporaba menstrualnih skodelic in drugih sanitarnih proizvodov;

57. poziva k reviziji komunikacijske strategije Parlamenta, tudi z ukrepi, kot sta vzpostavitev protokola za počastitev spomina na žrtve umorov in sprememba spletnega mesta Parlamenta, da se vključijo poseben razdelek o enakosti spolov v osnovnem meniju, ustrezne informacije o ključnih dosjejih, kot je postopek ratifikacije Istanbulske konvencije v EU, in se posodobijo informacije o zgodovini in sestavi Parlamenta, da se upošteva enakost spolov;

četrtek 10. marca 2022

Sklepne ugotovitve

58. ponovno poziva, naj se izvede revizija ⁽¹⁹⁾, s katero bi opredelili sedanje stanje na področju enakosti spolov in vključevanja načela enakosti spolov ter oblikovali priporočila za politično in administrativno plat dejavnosti Parlamenta; predlaga, naj ta revizija zajema vsa področja in kazalnike, oblikovane v naboru orodij inštituta ELGE za parlamente, ki upoštevajo enakost spolov, ter opredeli pravila, ki omogočajo ali onemogočajo enakost spolov na vsakem področju analize, da bi posodobili akcijski načrt in časovni načrt Parlamenta za enakost spolov; poziva, naj se v to revizijo vključi ocena učinka na enakost spolov uvedbe fiksne zahteve po uravnoveženi zastopanosti spolov v vseh parlamentarnih strukturah, vključno z odbori, delegacijami in misijami;

59. poudarja, da so nekatera področja, ki jih zajemata akcijski načrt in časovni načrt za enakost spolov, neločljivo povezana s politično organizacijo skupin, zato je potrebno politično posvetovanje, ki bo vključevalo vse skupine; poziva k ustanovitvi začasne delovne skupine v okviru konference predsednikov, ki bi jo sestavljali predstavniki vsake politične skupine in bi ji predsedovali stalni poročevalci Parlamenta za vključevanje načela enakosti spolov, ki bi usmerjala delo na tem področju, izvajala to resolucijo in se po potrebi usklajevala s skupino na visoki ravni za enakost spolov in raznolikost, predsedstvom Parlamenta, odborom FEMM in mrežo za vključevanje načela enakosti spolov; spodbuja politične skupine, naj to delovno skupino ustanovijo do sredine leta 2022;

o

o o

60. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

⁽¹⁹⁾ UL C 323, 11.8.2021, str. 33.

četrtek 10. marca 2022

P9_TA(2022)0073

Akcijski načrt EU za enakost spolov III

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. marca 2022 o akcijskem načrtu EU za enakost spolov III (2021/2003(INI))

(2022/C 347/12)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju konvencije Organizacije združenih narodov (OZN) o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk (CEDAW) z dne 18. decembra 1979 in splošnega priporočila št. 30 odbora OZN za odpravo diskriminacije žensk o ženskah pri preprečevanju konfliktov ter v konfliktnih in pokonfliktnih razmerah z dne 18. oktobra 2013,
- ob upoštevanju Pekinške deklaracije iz leta 1995 in izhodišč za ukrepanje s četrte svetovne konference o ženskah in rezultatov njenih preglednih konferenc,
- ob upoštevanju konvencije OZN o pravicah invalidov (CRPD), ki je v EU začela veljati 21. januarja 2011 v skladu s Sklepom Sveta št. 2010/48/ES z dne 26. novembra 2009 o sklenitvi konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov s strani Evropske skupnosti ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. marca 2021 z naslovom Unija enakosti: strategija o pravicah invalidov za obdobje 2021–2030 (COM(2021)0101),
- ob upoštevanju agende OZN za trajnostni razvoj do leta 2030, ki je bila sprejeta septembra 2015, ter njenih ciljev trajnostnega razvoja, zlasti ciljev 1, 4, 5, 8, 10 in 17,
- ob upoštevanju konvencije Mednarodne organizacije dela (MOD) št. 100 iz leta 1951 o enakem nagrajevanju,
- ob upoštevanju konvencije MOD št. 111 o diskriminaciji pri zaposlovanju in poklicih iz leta 1958,
- ob upoštevanju konvencije MOD št. 190 o nasilju in nadlegovanju iz leta 2019,
- ob upoštevanju priporočila MOD št. 202 o minimalnih ravneh socialne zaščite iz leta 2012,
- ob upoštevanju četrte ženevske konvencije z dne 12. avgusta 1949 o zaščiti civilnih oseb v času vojne,
- ob upoštevanju resolucij varnostnega sveta OZN št. 1325 (2000), 1820 (2008), 1888 (2009), 1889 (2009), 1960 (2010), 2106 (2013), 2122 (2013), 2242 (2015), 2467 (2019) in 2493 (2019) o ženskah, miru in varnosti,
- ob upoštevanju Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima (Istanbulska konvencija) z dne 11. maja 2011,
- ob upoštevanju konvencij Sveta Evrope z dne 16. maja 2005 o ukrepanju proti trgovini z ljudmi in z dne 25. oktobra 2007 o zaščiti otrok pred spolnim izkoriščanjem in spolnim zlorabljanjem,
- ob upoštevanju mednarodne konference o prebivalstvu in razvoju (ICPD) leta 1994 v Kairu, njenega akcijskega programa in rezultatov poznejših konferenc o njenem pregledu ter vrha v Nairobiju leta 2019 (ICPD+25) ob 25. obletnici konference v Kairu,

⁽¹⁾ UL L 23, 27.1.2010, str. 35.

četrtek 10. marca 2022

- ob upoštevanju akcijske agende iz Adis Abebe, sprejete na tretji mednarodni konferenci o financiranju razvoja julija 2015,
- ob upoštevanju skupne pobude EU in OZN, imenovane Spotlight, za odpravo vseh oblik nasilja nad ženskami in dekleti,
- ob upoštevanju členov 2 in 3(3) Pogodbe o Evropski uniji ter členov 8, 153(1) in 208 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju člena 23 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju globalne strategije za zunanjo in varnostno politiko Evropske unije iz junija 2016,
- ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visokega predstavnika Evropske unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 25. novembra 2020 z naslovom Akcijski načrt EU za enakost spolov III – ambiciozna agenda za enakost spolov in opolnomočenje žensk v zunanjem delovanju EU za obdobje 2021–2025 (JOIN(2020)0017) in spremljajočega skupnega delovnega dokumenta služb Komisije z naslovom Cilji in kazalci za opredelitev okvira izvajanja akcijskega načrta za enakost spolov III (2021–2025) (SWD(2020)0284),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 11. decembra 2019 z naslovom „Evropski zeleni dogovor“ (COM(2019)0640),
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/522 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. marca 2021 o vzpostavitvi programa za ukrepe Unije na področju zdravja (Program EU za zdravje) za obdobje 2021–2027 in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 282/2014 ^(?),
- ob upoštevanju poročila generalnega sekretarja OZN o politiki z naslovom „The Impact of COVID-19 on Women“ (Vpliv COVID-19 na ženske) z dne 9. aprila 2020,
- ob upoštevanju poročila Sklada OZN za prebivalstvo z naslovom „Impact of the COVID-19 Pandemic on Family Planning and Ending Gender-based Violence, Female Genital Mutilation and Child Marriage“ (Vpliv pandemije COVID-19 na načrtovanje družine in odpravo nasilja na podlagi spola, pohabljanje ženskih spolovil in poroke otrok), objavljenega 27. aprila 2020,
- ob upoštevanju globalne strategije Svetovne zdravstvene organizacije (SZO) za odpravo raka materničnega vratu kot javnozdravstvene težave, ki se je začela izvajati novembra 2020,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 5. marca 2020 z naslovom Unija enakosti: strategija za enakost spolov za obdobje 2020–2025 (COM(2020)0152),
- ob upoštevanju smernic EU o zagovornikih človekovih pravic,
- ob upoštevanju akcijskega načrta EU za ženske, mir in varnost za obdobje 2019–2024 z dne 5. julija 2019,
- ob upoštevanju Foruma za generacijsko enakost, ki je potekal od 29. do 31. marca 2021 v Mexico Cityju in od 30. junija do 2. julija 2021 v Parizu ter zavez, napovedanih za pospešitev napredka pri doseganju enakosti spolov po vsem svetu, pa tudi globalnega načrta za spodbujanje enakosti spolov in novega pakta o ženskah, miru in varnosti ter humanitarnih dejavnostih, ki sta bila sprejeta na forumu,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. junija 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa ^(?),

^(?) UL L 107, 26.3.2021, str. 1.

^(?) UL L 209, 14.6.2021, str. 1.

četrtek 10. marca 2022

- ob upoštevanju resolucij z dne 31. maja 2018 o izvajanju skupnega delovnega dokumenta služb Komisije (SWD(2015) 0182) – Enakost spolov in krepitev vloge žensk: spreminjanje življenj deklet in žensk prek zunanjih odnosov EU v obdobju 2016–2020 ⁽⁴⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. februarja 2020 o strategiji EU za odpravo pohabljanja ženskih spolovil po svetu ⁽⁵⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. februarja 2020 o prednostnih nalogah EU za 64. zasedanje Komisije OZN za položaj žensk ⁽⁶⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. oktobra 2020 o enakosti spolov v zunanji in varnostni politiki EU ⁽⁷⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. januarja 2021 o vidiku enakosti spolov v obdobju krize zaradi COVID-19 in obdobju po krizi ⁽⁸⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. januarja 2021 o zaposlnitvi digitalnega razkoraka med spoloma: udeležba žensk v digitalnem gospodarstvu ⁽⁹⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. junija 2021 o 25. obletnici Mednarodne konference o prebivalstvu in razvoju (ICPD25) (vrh v Nairobiju) ⁽¹⁰⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. junija 2021 o stanju spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic v EU v povezavi z zdravjem žensk ⁽¹¹⁾,
 - ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
 - ob upoštevanju mnenj Odbora za zunanje zadeve, Odbora za mednarodno trgovino in Odbora za proračun,
 - ob upoštevanju skupnega poročila Odbora za razvoj ter Odbora za pravice žensk in enakost spolov (A9-0025/2022),
- A. ker je enakost spolov vrednota Evropske unije ter temeljna in univerzalna človekova pravica;
- B. ker so vse oblike nasilja na podlagi spola, še posebej pa umori žensk, najskrajnejša oblika neenakosti med spoloma; ker je treba nasilje na podlagi spola razumeti kot skrajno obliko diskriminacije in kršitev človekovih pravic;
- C. ker je treba zaščititi pravice žensk ter sprejeti ukrepe za boj proti vsem oblikam izkoriščanja, nasilja, zatiranja in neenakosti med ženskami in moškimi; ker je za preprečevanje nasilja na podlagi spola potrebno postaviti pod vprašaj spolne norme, ki ohranjajo neenakosti, in jih med drugim pretvoriti v sprejete in izvajanje učinkovitih zakonodajnih ukrepov in reform;
- D. ker je nasilje na podlagi spola vzrok in posledica strukturnih neenakosti in neenake porazdelitve moči; ker je treba za boj proti nasilju razumeti njegove vzroke in dejavnike, ki k njemu prispevajo; ker je neenakost med spoloma globoko zakoreninjena v družbenih vrednotah, ki temeljijo na spolnih stereotipih; ker je vključevanje moških in fantov v enakost spolov tako cilj kot pogoj doseganja vzdržne in dejanske enakosti;

⁽⁴⁾ UL C 76, 9.3.2020, str. 168.

⁽⁵⁾ UL C 294, 23.7.2021, str. 8.

⁽⁶⁾ UL C 294, 23.7.2021, str. 58.

⁽⁷⁾ UL C 404, 6.10.2021, str. 202.

⁽⁸⁾ UL C 456, 10.11.2021, str. 191.

⁽⁹⁾ UL C 456, 10.11.2021, str. 232.

⁽¹⁰⁾ UL C 81, 18.2.2022, str. 63.

⁽¹¹⁾ UL C 81, 18.2.2022, str. 43.

četrtek 10. marca 2022

- E. ker se nasilje nad ženskami in dekleti pojavlja v različnih oblikah, ki se medsebojno ne izključujejo, tudi v obliki kibernetnega nasilja; ker se ocenjuje, da je bila več kot polovica (58 %) od 14 000 žensk in deklet v 31 državah nadlegovana in zlorabljena na spletu;
- F. ker se ženske s presečnimi identitetami in ženske v ranljivem položaju soočajo z vse večjim tveganjem nasilja in nadlegovanja;
- G. ker sta EU in OZN sprožili pobudo Spotlight, katere cilj je boj proti nasilju nad ženskami in dekleti, vključno s spolnim nasiljem;
- H. ker je spolno izkoriščanje resna oblika nasilja, ki prizadene predvsem ženske in dekleta; ker mora EU podpirati partnerske države, da bodo lahko povečale sredstva za socialno podporo in dostop do storitev za žrtve trgovine z ljudmi ali spolnega izkoriščanja, v kar bo vključena psihološka in socialna podpora specialistov, ter uvede specializirane storitve, namenjene popolni socialni in ekonomski vključenosti ranljivih žensk in deklet, da bi jih osvobodili spolnega izkoriščanja;
- I. ker morajo biti storitve na področju zdravja ter spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic splošno dostopne; ker so pravice do zdravja, zlasti pravice do spolnega in reproduktivnega zdravja, temeljne pravice žensk, bi jih bilo treba okrepiti, nikakor pa ne oslabiliti ali jih odpraviti; ker se vse bolj širi določena oblika diskurza, ki ogroža spoštovanje spolnih in reproduktivnih pravic v EU in zunaj nje;
- J. ker se ženske v vsej svoji raznolikosti soočajo s presečno strukturno diskriminacijo na podlagi rase, etnične pripadnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, zdravja, družbeno-ekonomskega ozadja, statusa ob rojstvu, starosti, družbenega sloja, begunskega ali migracijskega statusa ter spolne usmerjenosti in spolne identitete, ki jih je treba priznati kot ovire do popolnega uživanja temeljnih pravic;
- K. ker je za svetovno znanje in upravljanje bistveno, da se zbirajo razčlenjeni in količinsko opredeljeni podatki o neenakosti spolov, pri čemer je treba upoštevati presečne dejavnike;
- L. ker so ogrožene pravice žensk in deklet in ker se v številnih državah v EU in zunaj nje krči prostor za organizacije civilne družbe, zlasti tiste, ki zagovarjajo pravice žensk, ter feministične in lokalne organizacije; ker je po vsem svetu opaziti zaskrbljujočo nazadovanje na področju pravic žensk in LGBTQI+, prav tako pa se omejujejo spolno in reproduktivno zdravje in pravice ter prepovedujeta spolna vzgoja in študije spolov;
- M. ker je povečanje vloge in zagotavljanje ustreznega financiranja organizacij civilne družbe, ki zagovarjajo pravice žensk in deklet v partnerskih državah, bistvenega pomena za ustvarjanje novih družbenih stališč in konsenza, ki bodo spodbujali enakost spolov; ker je dejavno vključevanje ženskih organizacij na terenu bistveno za uspešno izvajanje GAP III;
- N. ker vse pogostejše izredne razmere, kot so tiste, ki so posledica oboroženih spopadov, naravnih nesreč in podnebnih sprememb, nesorazmerno prizadenejo ženske in dekleta;
- O. ker so pandemija covid-19 in poznejši ukrepi za omejitev gibanja močno vplivali na ženske in dekleta ter še poslabšali obstoječe neenakosti med spoloma, zlasti pa so vplivali na dostop do izobraževanja in zdravstvenega varstva, še posebej spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic, ter na usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja; ker se zaradi tega povečujejo nasilje na podlagi spola ter socialne in ekonomske neenakosti;
- P. ker je pandemija nesorazmerno prizadela ženske; ker so bile ženske v prvih vrstah v boju proti covidu-19, in sicer približno 70 % socialnih in zdravstvenih delavcev, bodisi kot medicinske sestre, zdravnice ali čistilke; ker so bile brezposelne ženske ter tiste, ki so delale od doma ali s krajšim delovnim časom, še bolj obremenjene, saj so še naprej večinoma opravljale gospodinjska opravila in zagotavljale družinsko oskrbo; ker razpoložljivi podatki kažejo, da se je med omejitvijo gibanja zaradi covid-19 povečalo število žensk, ki so bile žrtve nasilja in/ali nadlegovanja;

četrtek 10. marca 2022

- Q. ker je na študijskih področjih naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike premalo študentk;
- R. ker so enaka zastopanost, udeležba in vpliv žensk in moških v političnem življenju predpogoj za resnično demokratično družbo; ker konstruktivno sodelovanje žensk in deklet pri preprečevanju in reševanju konfliktov ter obnovi povečuje trajnost miru;
- S. ker bo boj proti tem neenakostim bistvenega pomena za okrevanje po pandemiji covida-19; ker bi morali biti udeležba, zastopanost in vodilni položaji deklet in žensk prednostna naloga pri oblikovanju, izvajanju in ocenjevanju teh ukrepov;
- T. ker je doseganje spoštovanja človekovega dostojanstva in enakosti spolov še vedno izziv; ker se nobena država na svetu pred letom 2030 ne bo približala doseganju enakosti spolov;
- U. ker bi moral biti GAP III (akcijski načrt za enakost spolov III) okvir za dejavni prispevek zunanjega delovanja EU k boju proti neenakosti spolov; ker bi bilo treba GAP III izvajati v celoti kot ključni instrument za preprečevanje diskriminacije in marginalizacije ter zagotavljanje pravic in dostojanstva žensk in deklet, zavzemanje za vključevanje vidika spolov v vse programe mednarodnega sodelovanja in vključevanje enakosti spolov v nacionalne načrte in strategije v sodelovanju z lokalnimi partnerji in organizacijami civilne družbe;
- V. ker bi morale EU in države članice bolj strateško, usklajeno in sistematično pristopati k sodelovanju v zvezi z vprašanji enakosti spolov v partnerskih državah; ker so misije in delegacije EU v ospredju pri izvajanju GAP III in ker je strokovno znanje osebja v delegacijah in misijah bistveni element za uspešno izvajanje tega akcijskega načrta; ker bi morala Komisija delegacijam zagotoviti tehnično pomoč za začetek uresničevanja izvedbenih načrtov za posamezne države;
1. pozdravlja novi akcijski načrt EU za enakost spolov III za obdobje 2021–2025 (GAP III) in poziv iz tega načrta k enakosti spolov v svetu kot nadaljevanje in nadgradnjo dela, pridobljenih izkušenj in dosežkov akcijskega načrta GAP II; pozdravlja izboljšave, zaveze in vsesplošne cilje GAP III, zlasti njegovo preoblikovanje iz delovnega dokumenta v skupno sporočilo, k čemur je pozval Parlament v svoji resoluciji z dne 23. oktobra 2020 o enakosti spolov v zunanji in varnostni politiki EU;
 2. pozdravlja vključujoč proces posvetovanja, katerega namen je bilo zagotoviti informacije za pripravo načrta GAP III in za refleksijo v okviru te priprave o priporočilih, ki jih podali Parlament, države članice, kontaktne točke za enakost spolov v EU ter zlasti organizacije civilne družbe, ki delujejo na področju ženskih pravic;
 3. obžaluje, da Svet EU ni dosegel soglasja o sklepih, ker so štiri države članice nasprotovale izrazu „družbeni spol“ [ang. „gender“] ter s tem preprečile uradno potrditev akcijskega načrta, in poudarja, da to kaže jasne znake nazadovanja na področju enakosti spolov in pravic žensk; ponovno poziva k vzpostavitvi nove sestave Sveta za enakost spolov, ki bi združevala ministre in državne sekretarje EU, odgovorne za enakost spolov, da bi spodbudili vključevanje načela enakosti spolov v vse politike EU, vključno z zunanjo in varnostno politiko ter razvojno politiko; poziva k prizadevanjem za skupno stališče EU in k odločnim ukrepom, s katerimi bi nedvoumno obsodili nasprotovanje enakosti spolov;
 4. poudarja, da ima EU pomembno vlogo pri doseganju enakosti spolov v svetu s podpiranjem partnerskih držav pri odpravljanju diskriminacije na podlagi spola; poziva EU, naj bo zgled, in poziva šest držav članic, ki še niso ratificirale in začele izvajati Istanbulske konvencije, naj to storijo v najkrajšem možnem času; poziva Evropsko službo za zunanje delovanje (ESZD), naj v okviru političnega dialoga s partnerskimi državami iz Sveta Evrope spodbuja ratifikacijo Istanbulske konvencije;
 5. odločno obsoja odstop Turčije od Istanbulske konvencije; meni, da je odpoved Istanbulski konvenciji še en korak, ki ustvarja dvom v status Turčije kot kandidatke za članstvo v EU;

četrtek 10. marca 2022

Učinkovitejša prizadevanja Unije in uspešnejše izvajanje

6. poziva, naj se zagotovi celovito izvajanje in prednostna obravnava GAP III v vseh vidikih zunanjega delovanja EU s pomočjo presečnega pristopa, ki prinaša preobrazbo v prid enakosti spolov, tako glede geografskega dosega in območij ukrepanja GAP III kot pri vključevanju načela enakosti spolov v vsa področja zunanjega delovanja, bodisi trgovine, razvojne politike, humanitarne pomoči, varnosti bodisi sektorjev, kot sta energetika in kmetijstvo; ponovno poudarja, da morajo ukrepi za izvajanje GAP III slediti potrebi po obravnavanju temeljnih vzrokov neenakosti na podlagi spola, da bi omogočili koristno udeležbo in vključevanje moških, žensk in prikrajšanih skupin, ter da sta omejeno financiranje in pomanjkanje osebja med poglavitnimi ovirami za doseganje ciljev EU na področju enakosti spolov in vključevanja vidika spola; ponovno poudarja, da je treba pri vseh prizadevanjih za uresničitev ciljev GAP III upoštevati raznolikost žensk; opozarja, da bi moral GAP III zagotavljati skladnost politik za razvoj s sistematičnim ocenjevanjem učinka na enakost spolov, da bi preprečili morebitne negativne učinke politik EU na pravice žensk in deklet ter enakost spolov; poziva Komisijo, naj zagotovi praktična in politična orodja, ki so potrebna za nemoten prenos načel GAP III v dejanja in prakso; poziva EU, naj bo ambiciozna pri spodbujanju ciljev, ki bodo privedli do spoštovanja človekovih pravic in resnične enakosti spolov med zunanjimi partnerji, s katerimi želi EU sodelovati;

7. poziva k vzpostavitvi obsežnega in celovitega programa usposabljanja za podporo izvajanju načrta GAP III, zlasti kar zadeva vključevanje vidika spola, upoštevanje vidika spola pri pripravi proračuna in oceno učinka na enakost spolov, pa tudi nasilje na podlagi spola; poudarja, da je treba vlagati v znanje, vire in notranje strokovno znanje o enakosti spolov v delegacijah EU, da bodo lahko ustrezno izvajale GAP III; poziva, naj se ti programi usposabljanja čim bolj prilagodijo lokalnemu in nacionalnemu okviru, v katerem se izvaja GAP III; poziva, naj bodo ta usposabljanja in z njimi povezana orodja prosto in enostavno dostopna zainteresiranim lokalnim partnerjem;

8. poudarja potrebo po rednem, zunanjem in neodvisnem ocenjevanju rezultatov GAP III na vseh ravneh in v vseh fazah, in sicer glede na zastavljene in merljive cilje, ter po preglednem in vključujočem upoštevanju prispevkov civilne družbe, nevladnih organizacij in drugih ustreznih deležnikov na terenu; poziva k sistematičnemu izvajanju dosledne analize glede na spol ter k uporabi kazalnikov in statističnih podatkov, ki upoštevajo spol in so razčlenjeni po spolu; vztraja, da bi bilo treba pri oceni GAP III oceniti izvajanje vseh politik EU, ki so pomembne za zunanje delovanje EU; poziva, naj se v GAP III vključijo jasna orodja za spremljanje skupnega zneska porabe za enakost spolov in oceno kvalitativnega učinka teh pobud v smislu spodbujanja enakosti spolov; pričakuje, da bodo v delovni dokument brez nadaljnjega odlašanja dodani manjkajoči specifični in izmerljivi izhodišča, kazalniki, ukrepi in cilji, ki bodo pospremljeni z ustreznimi časovnimi načrti in okvirji za vse cilje; poudarja pomen načrtovanja programov za instrument Globalna Evropa, ki ponuja edinstveno priložnost za operacionalizacijo ciljev GAP III;

9. poziva misije in delegacije EU, države članice, partnerske države ter lokalne in regionalne oblasti, naj tesno sodelujejo pri izvajanju GAP III s pomočjo vseh diplomatskih in programskih orodij, ki so jim na voljo, prek ustreznih smernic, ki jih oblikujejo in širijo delegacije; opozarja, da imajo kontaktne točke za enakost spolov osrednjo vlogo, in poziva, naj se njihova vloga in prepoznavnost še okrepi; pozdravlja uvedbo izvedbenih načrtov za posamezne države in vztraja, da je treba vse te načrte objaviti in prevesti, da bodo dostopni za lokalno civilno družbo in lokalne organizacije;

10. poziva Komisijo, naj poveča sinergijo z OZN, partnerskimi državami in mednarodnimi deležniki, da bi skupaj napredovali in dosegli mednarodne cilje v zvezi z enakostjo spolov v Agendi 2030 in njenih ciljnih trajnostnega razvoja, v pekinški deklaraciji in njenih izhodiščih za ukrepanje ter v akcijskem programu mednarodne konference o prebivalstvu in razvoju in njenih preglednih konferencah;

11. poziva k vzpostavitvi tesnih vezi z lokalnimi organizacijami civilne družbe, zlasti tistimi, ki si prizadevajo za zaščito pravic žensk in deklet, tudi tistih iz ranljivih skupnosti, ter z ministrstvi, regionalnimi in lokalnimi vladami v partnerskih državah, da se izboljšata učinkovitost izvajanja GAP III in njegovih izvedbenih načrtov za posamezne države ter odgovornost držav za njihovo izvajanje; poleg tega poziva k letnemu dialogu o politikah in političnemu dialogu z Evropskim parlamentom v zvezi z izvajanjem GAP III, ki naj vključujeta deležnike, zlasti lokalne organe, civilno družbo in

četrtek 10. marca 2022

ženske organizacije; ponovno poziva misije in delegacije EU, naj vzpostavijo konstruktiven dialog z organizacijami civilne družbe ter zagotovijo in izmenjujejo informacije o tem, kako je bil njihov prispevek uporabljen in pretvorjen v politike enakosti spolov;

12. pozdravlja osredotočenost GAP III na mlade kot gonilo sprememb; poziva EU, naj zagotovi, da bodo ženske in dekleta ter organizacije za pravice žensk in lokalne organizacije, zlasti organizacije, ki jih vodijo dekleta in mladi, ter tiste, ki nudijo humanitarno pomoč na terenu in jih vodijo ženske, smiselno sodelovale in imele vodilno vlogo pri izvajanju GAP III v svojih državah, in sicer s financiranjem in usposabljanjem; ponovno poudarja pomen in dodano vrednost strokovnega znanja in dolgoročnega sodelovanja z lokalnimi aktivisti, lokalnimi organizacijami in/ali drugimi strokovnjaki in ustreznimi deležniki pri vprašanih enakosti spolov, da bodo projekti na področju enakosti spolov prilagojeni lokalnemu družbeno-ekonomskemu in kulturnemu kontekstu;

13. poziva k tesnejšemu in sistematičnemu sodelovanju med deležniki, ki sodelujejo pri izvajanju GAP III, tudi med generalnimi direktorati Komisije; odločno spodbuja države članice in delegacije EU, naj lokalne in regionalne oblasti obravnavajo kot ključne akterje v razvojni politiki, saj so demokratična raven, ki je najbližja državljanom in lahko najbolje spodbujajo enakost spolov in trajnostni razvoj; poudarja, da je treba tesno sodelovati s podeželskimi skupnostmi in voditelji skupnosti, da bi povsod povečali domet programov za enakost spolov;

14. poziva k vključitvi posebnega cilja za financiranje organizacij za pravice žensk in civilne družbe; poziva k večletnemu, prožnemu, neposrednemu, ustreznemu in zadostnemu financiranju lokalnih organizacij civilne družbe in mrež v vsej njihovi raznolikosti, zlasti tistih, ki si prizadevajo za zaščito pravic žensk, deklet in drugih ranljivih skupnosti, ter organizacij za človekove pravice, ki si prizadevajo za izboljšanje pravnih okvirov v državah; poziva Komisijo, naj predlaga poenostavljene mehanizme in prakse financiranja, da bi manjšim, lokalnim organizacijam omogočila dostop do sredstev EU za enakost spolov; obsoja vse oblike zatiranja feminističnih aktivistov, tudi zagovornikov pravic žensk, ter poziva vse vlade, naj zaščitijo in podprejo civilno družbo ter z njo sodelujejo;

15. poudarja, da so zagovorniki človekovih pravic žensk v izjemno ranljivem položaju, zlasti na konfliktnih območjih ter v konfliktnih in pokonfliktnih razmerah; pozdravlja poziv k sodelovanju z zagovorniki človekovih pravic žensk in spodbujanju varnega okolja zanje ter poziva Komisijo, naj jih zaščiti z ustreznimi ukrepi in mehanizmi ter naj obenem delegacijam EU dodeli za to namenjena sredstva;

16. poziva delegacije EU, naj v zvezi z aktivisti, ki zagovarjajo pravice žensk, dosledno izvajajo smernice EU o zagovornikih človekovih pravic, zlasti v zvezi z dolžnostmi, da poročajo o vladnih organih, odgovornih za kršitve človekovih pravic, in po potrebi aktivistom nudijo pravne poti; poziva podpredsednika Komisije/visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, naj Parlamentu vsako leto poroča o izvajanju smernic EU o zagovornikih človekovih pravic;

17. poudarja, da je za učinkovito izvajanje GAP III potrebno zadostno financiranje v okviru postopka načrtovanja EU; poziva, naj se GAP III bolj uskladi z drugimi pobudami, kot je pobuda Spotlight, ki ji je treba povečati proračun, izboljšati pa je treba njegove konkretne rezultate v skladu z nedavno vmesno oceno in z uporabo spoznanj iz novih okoliščin, ki jih je ustvarila pandemija covid-19; pozdravlja pobudo Spotlight in njen cilj za odpravo vseh oblik nasilja nad ženskami; poziva, naj se sredstva, dodeljena pobudi Spotlight, obnovijo po koncu veljavnega programa leta 2022 ter naj se program podaljša za celotno večletno obdobje financiranja in v vseh podregijah;

18. poudarja, da je cilj trajnostnega razvoja št. 5 doseči enakost spolov ter krepiti vlogo žensk in deklet ter da je treba ta cilj vključiti v različna področja, na katerih je EU pristojna za ukrepanje; obžaluje, da je cilj trajnostnega razvoja št. 5 eden od treh najslabše financiranih ciljev trajnostnega razvoja; z zadovoljstvom ugotavlja, da je enakost spolov v GAP III obravnavana kot horizontalna prednostna naloga zunanjega delovanja EU v njenem političnem in programskem delu; ponovno poudarja, da je treba vključevanje načela enakosti spolov ustrezno vključiti v vse sektorje zunanjega delovanja EU ter da bi morale prednostne naloge instrumenta Globalna Evropa v partnerskih državah in pobude Ekipe Evropa voditi v preobrazbo pristopa k vprašanju spola v skladu z GAP III, zlasti v primeru humanitarne pomoči;

četrtek 10. marca 2022

19. pozdravlja, da bo enakost spolov pomemben ali glavni cilj pri 85 % novih zunanjih ukrepov; pozdravlja cilj Evropske komisije, da bi bil glavni cilj pri 5 % njenih novih programov zunanjega delovanja enakost spolov; pozdravlja tudi vključitev vsaj enega ukrepa na državo, katerega glavni cilj je enakost spolov; ponovno opozarja, da je bil cilj 5 % dosežen že leta 2019, in poziva, naj se v GAP III vključijo večje ambicije, večja podpora in konkretno financiranje pobud, usmerjenih v enakost spolov; poziva, naj se 20 % uradne razvojne pomoči za vsako državo nameni za programe, v katerih je enakost spolov eden od glavnih ciljev; poziva k določitvi posebnega cilja, da se 85 % sredstev uradne razvojne pomoči EU nameni programom, ki imajo enakost spolov za glavni ali pomemben cilj; pričakuje, da se bodo EU in države članice zvezale, da se uradna razvojna pomoč ne bo porabljala za projekte, ki bi utegnili povzročiti nazadovanje ali škodo na področju enakosti spolov, in jih zato poziva k takšni zavezi; poudarja, da bi bilo treba zastavljene cilje količinsko opredeliti z namenskim financiranjem in ne le z odstotkom programov;

20. poziva Komisijo in ESZD, naj bosta zgled in se osredotočita na svoje notranje strukture; poudarja pomen vodenja, ki upošteva vidik spola, pri doseganju enakosti spolov in pravilnem izvajanju GAP III; pozdravlja zavezo zagotavljanju uravnotežene zastopanosti spolov na sedežu ESZD in v zunanjih službah Komisije, delegacijah EU ter misijah skupne varnostne in obrambne politike (SVOP); obžaluje pa, da ESZD še zdaleč ni dosegla cilja 50 % žensk na vodilnih položajih, in poziva sedanjega podpredsednika/visokega predstavnika, naj v celoti izvaja načelo enakost spolov na vseh ravneh, kot je bilo načrtovano; pozdravlja zavezo za uvedbo usposabljanja o enakosti spolov in o GAP III za vse vodstvene delavce na sedežih in v delegacijah EU ter poziva, naj bo ta ukrep obvezen in naj zajema vse zaposlene, ki delajo na področju zunanjega delovanja EU;

21. ugotavlja, da bi morala ESZD prevzeti vodilno vlogo pri umestitvi enakosti spolov v jedro zunanjega delovanja ter da bi morala spodbujati in politično podpirati delegacije EU, da storijo enako na ravni partnerskih držav; poudarja, da je treba v poslasticah in opisih delovnih mest vodij delegacij posebej omeniti enakost spolov in izvajati GAP III ter da je pomembno, da delegacije EU in države članice sistematično sodelujejo in se medsebojno posvetujejo, da bi zagotovile, da se v načrtovanje večletnih okvirnih programov v celoti vključi GAP in pristop, na podlagi preobrazbe v prid enakosti spolov in človekovih pravic, ter medsektorski pristop, ki ga akcijski načrt prinaša; pozdravlja zavezo iz GAP III, da bodo imele vse delegacije EU in zunanje službe na sedežu svetovalce/točke/kontaktne osebe za enakost spolov, vendar poudarja, da morajo biti to funkcije s polnim delovnim časom in zadostnimi sredstvi za opravljanje svojih nalog; ponovno poziva, naj se svetovalci za enakost spolov imenujejo tudi za vojaške misije SVOP;

22. poziva Komisijo in ESZD, naj zbereta ustrezne kadrovske podatke, razčlenjene po spolu, da bi med drugim ocenili število imenovanj, sezname primernih kandidatov, izbor, podaljšanje pogodb in trajanje zaposlitve, prav tako pa spremljali napredek in izvajali sistematične razgovore z ženskami in uslužbenci iz prikrajšanih skupin o razlogih, da so zapustili delovno mesto;

23. obžaluje, da je bilo pomembno vprašanje raznolikosti združeno v vlogi svetovalca ESZD za enakost spolov in raznolikost, in poziva ESZD, naj enakosti spolov ter agendi za ženske, mir in varnost, pa tudi raznolikosti in vključevanju pripiše ustrezen pomen ter vsakemu od navedenih področij določi vlogo ter te vloge in njihove mandate okrepi, jim nameni sredstva in pooblastila; poziva, naj se v vsakem direktoratu ESZD določi svetovalec za vprašanja spola, ki bo odgovarjal neposredno svetovalcu ESZD za spol in raznolikost, in naj se uslužbenke spodbuja k tesnemu sodelovanju z Evropskim inštitutom za enakost spolov;

24. poudarja, da je enakost spolov človekova pravica, ki je bistvena za trajnostni razvoj in pametno gospodarstvo ter koristi tako ženskam kot moškim v vsej njihovi raznolikosti, vključno s skupnostjo LGBTIQI+; ugotavlja, da druge oblike neenakosti še povečujejo neenakost med spoloma; poudarja, da imajo neenakosti pomembne socialno-ekonomske posledice za celotno družbo ter da bi to morali upoštevati tisti, ki se upirajo spremembam; poudarja, da bodo vse zaveze EU učinkovitejše, če bo pri svojem ukrepanju uporabila presečni pristop do enakosti spolov; ponovno poziva, naj se pri vseh ukrepih EU upoštevajo presečne identitete in prizna, da neenakosti med spoloma ne vplivajo enako na ženske in dekleta v vsej njihovi raznolikosti;

četrtek 10. marca 2022

25. pozdravlja vključitev presečnosti kot osrednjega načela GAP III, vendar obžaluje pomanjkanje ciljev, kazalnikov in posebnih ukrepov za njegovo izvajanje; poudarja, da sta se Komisija in ESZD zavezali, da bosta osebe LGBTQI+ ščitili in jim omogočali uveljavljanje svojih pravic po vsem svetu;

26. pozdravlja sklicevanje v GAP III na potencial procesa pristopa k EU za spodbujanje enakosti spolov v državah kandidatkah in potencialnih kandidatkah; poudarja potrebo po trdnem dialogu o politiki ter tehnični pomoči, da se enakost spolov vključi v širitveno in sosedsko politiko; poziva Komisijo in ESZD, naj pristopna pogajanja še naprej uporabljata kot vzvod za to, da bo širitev prinesla koristi ženskam;

27. pozdravlja dejstvo, da GAP III obravnava izjemno ranljivost migrantk in migrantskih deklet; poziva, naj se posebna pozornost namenja položaju žensk in deklet, ki se selijo, tako na migrantskih poteh kot v taboriščih, ter zlasti poziva k dostopu teh žensk in deklet do vode, sanitarnih prostorov in higiene, spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic ter zdravstvenega varstva mater;

Sedem področij ukrepanja

Odpravljanje vseh oblik nasilja na podlagi spola

28. pozdravlja dejstvo, da je prvo področje delovanja GAP III osredotočeno na odpravo vseh oblik nasilja na podlagi spola; poziva k okrepitvi obsežnih, usklajenih in celovitih ukrepov za boj proti umorom žensk in vsem vrstam nasilja na podlagi spola na spletu in zunaj njega, zlasti v konfliktih in izrednih razmerah, ko so ženske in dekleta v ranljivejšem položaju, pri čemer se je treba osredotočiti na ženske in dekleta, za katere je verjetneje, da bodo žrtve nasilja, kot so invalidne ženske in dekleta; poudarja, da je treba sodelovati s partnerskimi državami, da bi se vse oblike nasilja na podlagi spola obravnavale kot kazniva dejanja;

29. poziva k nujnim ukrepom za odpravo temeljnih vzrokov nasilja nad ženskami in dekleti s trajnostnim in presečnim pristopom, zlasti glede na znatno povečanje umorov žensk in drugih oblik nasilja na podlagi spola med pandemijo; pozdravlja, da se Komisija osredotoča na širjenje preventivnih dejavnosti z izpodbijanjem škodljivih spolnih norm; v zvezi s tem poudarja, da je sodelovanje s partnerskimi državami in organizacijami civilne družbe bistvenega pomena za boj proti spolnim stereotipom na vseh področjih družbenega življenja; poziva delegacije in države članice EU, naj uporabijo vsa možna diplomatska sredstva za spodbujanje sprejetja zakonodaje, ki bo v vseh pogledih zagotavljala strukturno enakost spolov;

30. opozarja, da bi moralo obvezno usposabljanje osebja ESZD, Komisije, delegacij EU ter misij in operacij SVOP zajemati celovite programe za identifikacijo žrtev spolnega nasilja in/ali nasilja na podlagi spola, povezanega s konflikti, preventivne programe ter usposabljanje za vse osebe EU, tudi vojaško in policijsko; poziva EU, naj uporabi vse možne vzvode, da zagotovi, da se storilci množičnih posilstev v vojnah prijavijo, identificirajo, preganjajo in kaznujejo v skladu z mednarodnim kazenskim pravom; opozarja, da rimski statut določa stalen pravni okvir za obsežno obravnavo spolnega nasilja in nasilja na podlagi spola kot zločina proti človečnosti, zato poziva EU, naj aktivno politično in finančno podpre neodvisno in osnovno dejavnost Mednarodnega kazenskega sodišča; pozdravlja vključitev spolnega nasilja in nasilja na podlagi spola v merila za določanje sankcij v okviru globalnega režima sankcij EU na področju človekovih pravic ter spodbuja države članice, naj to učinkovito uporabijo;

31. poudarja, da so dekleta zaradi prisilnih in otroških porok, ki predstavljajo kršitev človekovih pravic, še posebej izpostavljena nasilju in zlorabam; poudarja, da je pohabljanje ženskih spolovil mednarodno priznано kot kršitev človekovih pravic s 200 milijoni žrtev po vsem svetu in 500 000 žrtvami samo v EU, vsako leto pa so vsaj trije milijoni deklet izpostavljeni tveganju pohabljanja spolovil; poudarja, da pohabljanje ženskih spolovil in prisilne poroke kršijo dostojanstvo žensk kot oseb; poziva k vključitvi ukrepov za ozaveščanje o pohabljanju ženskih spolovil in prisilnih porokah ter preprečevanje teh pojavov, zlasti v konfliktih in izrednih razmerah; poziva Komisijo, naj zagotovi dosleden dolgoročen pristop k ustavitvi pohabljanja ženskih spolovil v EU in zunaj nje z izboljšanjem sinergij med notranjimi in zunanji programi EU; ponovno poziva, naj se ukrepi za preprečevanje pohabljanja ženskih spolovil vključijo v vsa področja politike v zunanjem delovanju;

četrtek 10. marca 2022

32. opozarja, da med žrtvami trgovine z ljudmi in spolnega izkoriščanja prevladujejo dekleta in ženske; poziva k boljšemu vodenju in spremljanju s strani Komisije in držav članic ter k okrepitvi mednarodnega sodelovanja za odpravo teh škodljivih praks, ki vodijo v takšne oblike zaslužnjevanja; opozarja, da se izpostavljenost žensk trgovini z ljudmi in spolnemu izkoriščanju še poslabša v času ekonomskih težav, oboroženih spopadov in izrednih razmer; poziva k nadaljnemu vključevanju boja proti trgovini z ženskami in dekleti v cilje GAP III in k večji sinergiji s strategijo EU za boj proti trgovini z ljudmi (2021–2025);

Zagotavljanje dostopa do zdravstva za ženske ter do spolnih in reproduktivnih pravic

33. ponovno poudarja, da so spolno in reproduktivno zdravje in pravice človekove pravice ter temeljni elementi človekovega dostojanstva in krepitve vloge žensk; je zaskrbljen zaradi nasprotovanja enakosti spolov in pravicam žensk ter porasta mizoginistične konservativne retorike ter organiziranih verskih in drugih skupin, ki med drugim grozijo z omejevanjem dostopa do spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic v Evropski uniji in zunaj nje; poudarja, da ponovno uvajanje omejevalne zakonodaje v zvezi s prekinitvijo nosečnosti ogrožajo zaščito zdravja, pravic in dostojanstva žensk ter še povečujejo tveganja, ki so jim izpostavljene najbolj socialno in ekonomsko ranljive ženske; ugotavlja, da bi morala biti EU vodilni zgled v svetu pri spodbujanju spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic, in sicer brez prisile, nasilja, diskriminacije in zlorab; zato poziva vse države članice, naj na svojem ozemlju zagotovijo splošen dostop do spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic;

34. obžaluje, da se je številnih regijah po vsem svetu dostop do spolnega in reproduktivnega zdravja, zlasti z varnim in zakonitim splavom, izjemno omejil in se pogosto kriminalizira; poleg tega poudarja, da so največje žrtve revne ženske, ki živijo na podeželju in so pripadnice manjšin; poudarja, da se je treba osredotočiti na vse starostne skupine, vključno z dekleti in mlajšimi ženskami, ter zagotoviti ustrezne informacije, izobraževanje in dostop do spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic, vključno s predporodno nego, varnim in zakonitim splavom ter kontracepcijo; poudarja, kako pomembno je še naprej izpodbijati diskriminatorne norme, ki ženskam, dekletom in osebam LGBTQI+ otežujejo uživanje spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic, ter nasprotovati stereotipom, ki vodijo v diskriminacijo marginaliziranih žensk pri porodih;

35. poudarja, da je treba izboljšati razpoložljivost kontracepcije v partnerskih državah, zlasti za mladostnice; potrjuje, da imajo vse ženske in mladostnice pravico, da svobodno in ozaveščeno odločajo o svojih spolnem in reproduktivnem zdravju in pravicah; opozarja, da je kakovost porodnega in obporodnega zdravstvenega varstva pomemben kazalec razvoja države; meni, da bi morala EU partnerskim državam pomagati, da uresničujejo pravico do zdravja med nosečnostjo in porodom z vzpostavitvijo dostojnih storitev za zdravstveno varstvo mater, s katerimi bi učinkovito zmanjšali umrljivost dojenčkov in smrtne primere zaradi zapletov pri porodu;

36. poziva, naj se v GAP III prednost nameni enakosti spolov ter spolnemu in reproduktivnemu zdravju ter pravicam pri humanitarnem odzivanju EU in držav članic, pa tudi odgovornosti in dostopu do pravnega varstva in odškodnin v primerih kršitev spolnih in reproduktivnih pravic ter nasilja na podlagi spola, tako v smislu usposabljanja humanitarnih akterjev kot s financiranjem;

37. poziva, naj GAP III nameni večji pomen spolnemu in reproduktivnemu zdravju in pravicam glede na resne posledice, ki jih je imela pandemija za ženske in dekleta v partnerskih državah, ter naj se pri načrtovanju Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa uskladi in jim dodeli ustrezno, prožno, stalno in ciljno usmerjeno financiranje; poziva Komisijo, ESZD in države članice, naj spolno in reproduktivno zdravje in pravice uvrstijo med prednostne naloge pri načrtovanju zunanjega delovanja EU, tudi ko načrtujejo skupne programe; poudarja vlogo nevladnih organizacij kot ponudnikov storitev in zagovornikov spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic;

38. poudarja pomen spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic, kar zadeva telesa in neodvisnost žensk in deklet, ter vztraja, da je treba spolno in reproduktivno zdravje in pravice obravnavati kot vprašanje javnega zdravja, ki je dostopno vsem brez diskriminacije; poziva, naj se zagotovi splošen dostop do celovite in starosti prilagojene spolne vzgoje,

četrtek 10. marca 2022

učinkovite kontracepcije, preprečevanja okužbe s HIV in spolno prenosljivimi boleznimi ter varnega in zakonitega splava; poziva, naj programi celovite spolne vzgoje obravnavajo medosebne odnose, spolno usmerjenost, enakost spolov, spolne norme, preprečevanje nasilja na podlagi spola in privolitev ter zagotavljajo informacije o puberteti, menstrualnem ciklu, nosečnosti in porodu, kontracepciji in preprečevanju spolno prenosljivih bolezni;

39. poudarja, da je treba pri ukrepih, povezanih s spolnim in reproduktivnim zdravjem in pravicami, upoštevati starost ter zagotoviti dostopne, mladim prijazne informacije in storitve; poudarja, da bi morale EU spodbujati partnerske države, naj ta vprašanja vključijo v svoje nacionalne načrte javnega zdravja; poziva EU in države članice, naj se zavežejo ciljem GAP III v zvezi s spolnim in reproduktivnim zdravjem in pravicami ter pripravijo izvedbene načrte za posamezne države, ki bodo dajali prednost spolnemu in reproduktivnemu zdravju in pravicam;

40. vztraja, da je treba spodbujati dostop do izobraževanja na vseh ravneh in v vseh kontekstih, da bi znižali pojavnost prezgodnjih porok ter najstniških nosečnosti in ekonomsko odvisnost; poziva k povečanju prizadevanj za preprečevanje odsotnosti v šoli, da se dekletom, ki postanejo matere, omogoči nadaljevanje in dokončanje šolanja ter vključitev na trg dela;

41. poziva, naj se z izboljšanjem ureditev v zvezi z oskrbo z vodo, higienskimi storitvami in menstrualno higieno v šolah ter z bojem proti menstrualni revščini in tozadevni stigmatizaciji prepreči, da bi dekleta med menstruacijo izostajala iz šole, tudi s sodelovanjem z ženskami in dekleti ter moškimi in fanti; poziva k večjim sinergijam med programi, ki obravnavajo zdravje, spolno in reproduktivno zdravje in pravice ter vodo, sanitarne in higienske storitve v šolah ter osebno podporo za dekleta;

42. opozarja na presečne neenakosti in razlike med ženskami in moškimi pri dostopu do zdravstvenega varstva in njegovi kakovosti glede na to, da se pri zdravstvenem varstvu in storitvah vidik spola le redko upošteva; poziva, naj se zagotovi splošen dostop do ustanov za informiranje ter preprečevanje, odkrivanje in oskrbo in zdravljenje ženskih bolezni, kot sta endometrioza in rak materničnega vratu, ter spolno prenosljive bolezni, kot je HIV; poziva Evropsko unijo, naj podpre izvajanje globalne strategije Svetovne zdravstvene organizacije za odpravo raka materničnega vratu;

43. poziva partnerske države, naj ustrezno financirajo in okrepijo svoje sisteme javnega zdravstva ter izvajajo raziskave na področju zdravja žensk po vsem svetu, da bi se izboljšalo poznavanje vprašanj spola na področju preprečevanja, diagnostike, zdravljenja in raziskav; poziva tudi k ozaveščanju javnosti o zdravstvenih vprašanjih, povezanih s spolom;

44. poudarja, da bi morale države članice sprejeti politiko javnega zdravja, ki bi poseben poudarek namenila spodbujanju javnega zdravja z nudenjem univerzalne in kakovostne zdravstvene oskrbe ter zagotavljanjem potrebnih sredstev, s katerimi bi se borili proti glavnim javnozdravstvenim problemom;

Spodbujanje ekonomskih in socialnih pravic in enakosti ter zagotavljanje samostojnosti žensk in deklet

45. poudarja, da kriza ter gospodarske in družbene posledice pandemije covid-19 nesorazmerno vplivajo na dostop žensk do trga dela; poudarja, da je pomembno in potrebno, da EU podpira razvoj in vključitev presečne razsežnosti spola v vse načrte za okrevanje po pandemiji covid-19 v partnerskih državah in v pobude Ekipe Evropa; poudarja, da je pri izvajanju GAP III potreben odziv na covid-19, ki upošteva razsežnost spola, da bi se upoštevale edinstvene okoliščine žensk in deklet ter spodbudile priložnosti po krizi; poziva Komisijo, naj razsežnost spola, tudi dejavnosti za preobrazbo v prid enakosti spolov, vključi v vse ukrepe v zvezi s pandemijo covid-19 v partnerskih državah, vključno z načrti in ukrepi za okrevanje, in podpre projekte, v številni finančne projekte, na način, ki bo vključeval načelo enakosti spolov; poudarja, da bi lahko nove oblike financiranja, kot so obveznice za enakost spolov, spet zagnale nacionalna gospodarstva, hkrati pa omogočale krepitev vloge žensk;

46. meni, da je delo ključno za odpravo neenakosti; podpira kolektivna pogajanja kot sredstvo za izboljšanje delovnih pogojev, pa tudi za odpravo neenakosti med moškimi in ženskami;

četrtek 10. marca 2022

47. pozdravlja, da namerava Komisija pri prihodnjem pregledu uredbe o splošni shemi preferencialov zahtevati skladnost z ustreznimi konvencijami MOD in OZN o enakosti spolov; poziva Komisijo, naj enakost spolov učinkovito vključi v vsa poglavja o trgovini in trajnostnem razvoju ter zagotovi, da trgovina in naložbe ne bodo povečale neenakosti spolov; poudarja, da bi bilo treba v vseh ocenah učinka, povezanih s trgovino, upoštevati mnenja organizacij civilne družbe;

48. poudarja, da mora biti finančna podpora ženskam tesno povezana z usposabljanjem, dostopom do informacij, nadgrajevanjem njihovih znanj in spretnosti ter ozaveščanjem o njihovih temeljnih pravicah;

49. poziva Komisijo in države članice, naj sodelujejo s partnerskimi državami, da bi preprečile in odpravile nadlegovanje žensk na delovnem mestu, ter spodbujajo ratifikacijo konvencije MOD o nasilju in nadlegovanju (št. 190);

50. poziva, naj GAP III spodbuja gospodarske dejavnosti žensk ter njihov dostop do potrebnih ekonomskih in socialnih orodij ter virov in socialne zaščite, zlasti v izrednih razmerah; poudarja pomen udeležbe žensk v svetovnem gospodarstvu za trajnostni razvoj ter vzdržno in vključujočo gospodarsko rast, ki sta neločljivo povezana s svetovnim ciljem izkoreninjenja revščine, kot je opredeljen v ciljeh trajnostnega razvoja; poziva Komisijo in države članice, naj podpirajo in spodbujajo mehanizme socialne zaščite, ki upoštevajo vidik spola, vključno z denarnimi nakazili, da bi okrepili zmogljivost partnerskih držav pri odzivanju na krize in zunanje pretrse;

51. poziva EU in partnerske države, naj sprejmejo ukrepe, s katerimi bodo pripomogle k večji zaposljivosti žensk in jim zagotovile dostojna delovna mesta, dostop do financiranja in poslovne priložnosti, tudi s podpiranjem lokalnih organizacij, ki jih vodijo ženske, ter spodbujanjem njihovega sodelovanja v sindikatih; poudarja, da je treba okrepiti dostop do mikrokreditov, na primer, da bi olajšali in spodbudili ustvarjalnost in podjetništvo žensk v manjšem obsegu;

52. poudarja, da je treba razmisliti o dopolnjevanju drugih ukrepov, da se zagotovi njihova učinkovitost, denimo zaščita pred nasiljem na podlagi spola, dostop do dostojnega dela ter cenovno dostopnega varstva otrok in oskrbe starejših; poziva EU in njene države članice, naj opolnomočijo in zaščitijo matere in očete po vsem svetu ter naj sodelujejo s partnerskimi državami, da bi zagotovile ustrezen porodniški, očetovski in starševski dopust, ter sprejmejo praktične ukrepe za zagotovitev te zaščite, skupaj z naložbami v storitve varstva otrok in izobraževanja;

53. poudarja, da bi morala EU v okviru OZN podpreti oblikovanje zavezujočega instrumenta o podjetništvu in človekovih pravicah, da bi v celoti zagotovili uživanje človekovih pravic in ženskih pravic;

54. poziva Komisijo in države članice, naj sodelujejo s partnerskimi državami pri financiranju in spodbujanju ukrepov, ki obravnavajo nesorazmerno breme neplačanega dela, ki ga morajo nositi ženske, in naj podprejo ukrepe, ki delavkam pomagajo pri prehodu iz neformalnega v formalno gospodarstvo; poudarja, da bi morali ženske in moški v enaki meri opravljati neplačane odgovornosti oskrbe in gospodinjske obveznosti; poziva, naj se sprejmejo konkretni ukrepi za prepoznavanje, zmanjšanje in prerazporeditev neplačane oskrbe in gospodinjskega dela;

55. poziva k dejavni promociji vloge žensk in njihovi udeležbi v gospodarstvu in družbi ter k priznavanju njihovih državljskih in zakonskih pravic, med njimi pravice do lastnine, do dostopa do bančnih posojil ter do udejstvovanja v različnih gospodarskih panogah in političnem življenju, zlasti s spodbujanjem makroekonomskih politik, ki upoštevajo vidik spola; obžaluje, da pravica do enakega plačila za enako delo enake vrednosti v številnih okoliščinah, tako v EU kot zunaj nje, ni zagotovljena, tudi če je zapisana v zakonodaji, in poudarja, da je treba odpraviti temeljni vzrok te diskriminacije;

56. poudarja, da je bistveno, da se zasebni sektor vključi v uresničevanje ciljev iz GAP III in da odgovarja v primeru kršitev pravic žensk, storjenih v okviru podjetniških dejavnosti; poziva Komisijo, naj vidik spola vključi v svoj prihodnji zakonodajni predlog o potrebni skrbnosti podjetij;

četrtek 10. marca 2022

57. poudarja, da je krepitev gospodarske in družbene vloge žensk ključnega pomena za trajnost in vključujoč razvoj in rast; poziva k vseobsegajočemu prizadevanju za dostop deklet in žensk do kakovostnega izobraževanja in do kakovostnih usposabljanj za znanja in spretnosti ter k učinkovitim orodjem, ki bodo izboljšala njihov dostop do trga dela, zlasti v izrednih razmerah in pri razselitvi; močno priporoča, naj partnerske države s podporo iz proračuna EU povečajo naložbe v kakovostno in vključujoče izobraževanje; poudarja, da proračunska podpora EU, ki se je izkazala za učinkovito na področju izobraževanja, ostaja prednostni način za omogočanje dostopa do vključujočega in kakovostnega izobraževanja za vse v državah v razvoju; pozdravlja namero za povečanje skupnih sredstev za izobraževanje, pri čemer bi 10 % proračuna za humanitarno pomoč namenili financiranju izobraževanja v izrednih razmerah;

58. poudarja, da je treba podpreti velike naložbe v zdravstvene in izobraževalne storitve, cenovno dostopna stanovanja ter varen, cenovno sprejemljiv in dostopen javni prevoz, da bi zadovoljili javne potrebe in prispevali k neodvisnosti, enakosti in emancipaciji žensk; opozarja, da je treba posebno pozornost nameniti tem vprašanjem v nestabilnih in pokonfliktnih državah, kjer bo EU izvajala tudi razvojne projekte, da bi pomagala premostiti pomanjkanje stanovanjskih, zemljiških in premoženjskih pravic za ženske;

59. izraža zaskrbljenost zaradi povečanja digitalnega razkoraka med spoloma v številnih državah, kar ovira enak dostop do informacij in digitalnih storitev; poudarja pomen spodbujanja digitalne pismenosti, pa tudi dostopa do in cenovne dostopnosti digitalnih orodij ter njihov pomen za vključevanje na trga dela; poziva k povečanju in ciljni usmerjenosti financiranja in štipendij, da bi ženskam in dekletom omogočili dostop do visokošolskega izobraževanja in poklicnega usposabljanja, zlasti za spodbujanje digitalnega in tehnološkega izobraževanja deklet ter udeležbe žensk na področjih naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike (STEM) ter za podpiranje projektov pod vodstvom žensk; pozdravlja namen programa GAP III, da premosti digitalno vrzel med spoloma, da bi spodbudili resnično vključujočo digitalno preobrazbo;

60. opozarja, da imajo lahko ženske, zlasti tiste, ki se soočajo s presečno diskriminacijo, težave pri dostopu do digitalnih storitev in z njimi povezane infrastrukture; poziva, naj se ženskam in dekletom, zlasti tistim, ki živijo na podeželskih in oddaljenih območjih, ponudi boljši, univerzalen, varen in zanesljiv dostop do digitalnih orodij in usposabljanja za njihovo uporabo;

61. poudarja, da je treba podpirati nudenje javnih in zasebnih storitev z uporabo digitalnih kanalov, tehnologij in storitev, ki upoštevajo vidik spola (na primer e-uprava, digitalne finančne storitve), da se bosta povečali vključenost in udeležba žensk in deklet v družbi; poziva države članice, naj poskušajo odpraviti digitalno izključenost vseh ranljivih skupin v družbi in jim omogočijo izobraževanje na področju informacijskih in komunikacijskih tehnologij ter pri tem upoštevajo različne dejavnike, ki vplivajo na dostop žensk do izobraževanja, poleg tega pa naj vzpostavijo brezplačne digitalne dostopne točke;

62. poziva, naj EU podpre posodobitev in digitalizacijo uprave partnerskih držav, zlasti da se zagotovi, da bodo imele vse partnerske države zanesljive civilne organe, ki beležijo vsako rojstvo;

63. priznava, da izredne razmere, kot so oboroženi konflikti in gospodarske krize ter razselitve, ogrožajo izobraževanje in usposabljanje žensk in deklet; ponovno poudarja, da je dostop žensk do sredstev za preživetje in možnosti za delo v izrednih razmerah resno ogrožen, zato poudarja, kako pomembno je, da se v takih primerih dodelijo potrebna sredstva, zlasti lokalnim organizacijam, ki jih vodijo ženske, in obstoječim strukturam, da bi izboljšali strukture, ki zagotavljajo ustrezen dolgoročni razvoj njihovega izobraževanja, znanj in spretnosti ter dostopa do delovnih mest;

64. ugotavlja, da nezanesljiva preskrba s hrano nesimetrično prizadene ženske in da imajo v lasti nesorazmerno manj zemljišč, živine in drugega premoženja; poziva Komisijo in države članice, naj podprejo cilj doseganja enakosti spolov v živilskem in kmetijskem sektorju, pri finančnih priložnostih in dostopu do usposabljanja, da bi okrepili vlogo žensk v kmetijstvu; ugotavlja, kako pomembno je podpirati prizadevanja partnerskih držav pri pravnih, političnih in institucionalnih reformah, da bi ženskam zagotovili enake pravice do gospodarskih sredstev, zlasti dostop do zemljišč in drugih oblik lastnine ter nadzor nad njimi;

četrtek 10. marca 2022

65. poziva EU, naj spodbuja gospodarske in trgovinske politike, skladne s cilji trajnostnega razvoja in cilji GAP III; spominja na svoje prejšnje stališče o trgovini in spolu, ki ga je predstavil v resoluciji z dne 13. marca 2018 o enakosti spolov v trgovinskih sporazumih EU ⁽¹²⁾; poziva EU, naj še naprej podpira in uvaja trgovinske politike, ki bodo zmanjšale socialno-ekonomske vrzeli ter zagotovile visoko raven varstva in spoštovanja temeljnih svoboščin in človekovih pravic, vključno z enakostjo spolov;

66. pozdravlja dejstvo, da GAP III poziva k spodbujanju enakosti spolov prek trgovinske politike EU; poziva Komisijo, Svet in ESZD, naj spodbujajo in podpirajo vključitev posebnega poglavja o vidiku spola v vse trgovinske in naložbene sporazume EU, vključno z zavezami o spodbujanju enakosti spolov in krepitvi vloge žensk; poziva Komisijo, naj učinek trgovinske politike in trgovinskih sporazumov EU na enakost spolov vključi v predhodne in naknadne ocene vpliva;

67. opozarja na svoje prejšnje stališče, v katerem je pozval k posebnemu poglavju o trgovini in enakosti spolov ter opolnomočenju žensk pri prihodnji posodobitvi pridružitvenega sporazuma med EU in Čilom; z zanimanjem spremlja napredek, dosežen v pogajanjih o poglavju o trgovini in enakosti spolov;

68. spominja na svojo resolucijo z dne 25. novembra 2010 o človekovih pravicah ter socialnih in okoljskih standardih v mednarodnih trgovinskih sporazumih ⁽¹³⁾;

69. ugotavlja, da trgovinska politika ni spolno nevtralna in da je za ustrezno oceno njenih različnih učinkov na ženske in moške potrebno poiskati boljši način zbiranja podatkov, razčlenjenih po spolu, skupaj z jasnimi kazalniki; ponovno poziva EU in države članice, naj se zgledujejo po orodjih Konference OZN za trgovino in razvoj (UNCTAD) ter v predhodne presoje vpliva in naknadne ocene učinka vključijo oceno vpliva trgovinske politike in sporazumov EU na spol, po državi in po sektorju; poziva Komisijo, naj skupaj z mednarodnimi partnerji, kot je Svetovna trgovinska organizacija, ter lokalnimi organi in organizacijami zbira podatke, preuči vpliv trgovine na ženske in te podatke preoblikuje v konkretne predloge za izboljšanje vloge žensk v mednarodnem trgovinskem sistemu in spodbujanje vključujoče gospodarske rasti; poudarja, da lahko tesnejše sodelovanje med mednarodnimi organizacijami, kot so Svetovna trgovinska organizacija (STO), Mednarodni trgovinski center in OZN, ter mreže, v katerih bodo sodelovali akademiki, organizacije civilne družbe in parlamenti, privedejo do boljše izmenjave dobre prakse in metod za zbiranje podatkov ter do vključitve vidika spola v trgovino; vztraja, da vprašanja enakosti spolov ne bi smela biti omejena na poglavje o trgovini in trajnostnem razvoju;

70. poziva Komisijo, naj dejavno sodeluje v nedavno ustanovljeni neformalni delovni skupini STO za trgovino in enakost spolov, katere naloga je na 12. ministrski konferenci pripraviti odločno ministrsko izjavo, ki bi lahko služila kot časovni načrt za izvajanje izjave iz Buenos Airesa iz leta 2017; poudarja, da je ta delovna skupina prvi korak k trajnejši platformi STO za razpravo o vprašanjih, povezanih s trgovino in enakostjo spolov; Komisijo tudi poziva, naj še naprej proaktivno sodeluje z drugimi članicami STO, da bi prispevala k delu neformalne delovne skupine, in naj preuči možnost ustanovitve stalne delovne skupine;

71. znova zahteva od Komisije, naj bo sestava notranjih svetovalnih skupin uravnotežena po spolu, naj se njihova nadzorna vloga še razširi in naj se z vsakim sporazumom o prosti trgovini ustanovi odbor za trgovino in enakost spolov, ki bo opredelil pomanjkljivosti;

72. poziva Komisijo, naj skrbno oceni vpliv trgovinskih sporazumov na sektorje z velikim deležem delavk, kot sta sektor oblačil in kmetijstvo manjšega obsega; opozarja, da je gospodarska kriza, ki jo je povzročila pandemija covid-19, te sektorje močno prizadela in povečala tveganje za neenakost, diskriminacijo in izkoriščanje delavk;

⁽¹²⁾ UL C 162, 10.5.2019, str. 9.

⁽¹³⁾ UL C 99 E, 3.4.2012, str. 31.

četrtek 10. marca 2022

73. poziva Komisijo, naj zagotovi dovolj sredstev in razkrije dodeljene zneske, spodbuja enakost spolov kot osrednjo vrednoto v svojih trgovinskih in naložbenih politikah ter poskrbi, da bodo sekretariati institucij EU, pristojni za trgovinsko politiko in pogajanja, imeli znanje in tehnične zmogljivosti za vključitev vidika spola v celoten proces trgovinskih pogajanj in oblikovanja politike, in sicer z imenovanjem kontaktnih točk za enakost spolov v institucijah in delegacijah EU;

74. poziva, naj se v vsa poglavja o trgovini in trajnostnem razvoju vključijo izvršljive določbe, ki temeljijo na spoštovanju osrednjih delovnih standardov in ustreznih konvencij MOD, zlasti konvencije št. 189 o delavcih v gospodinjstvu, konvencije št. 156 o delavcih z družinskimi obveznostmi, konvencije o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk (CEDAW), konvencije št. 111 o diskriminaciji (zaposlovanje in poklici), konvencije št. 100 o enakem nagrajevanju in konvencije št. 190 o nasilju in nadlegovanju; poziva tudi, naj se te konvencije pri reviziji sistema preferencialov GSP+ dodajo na seznam konvencij;

75. pozdravlja sporazum Mednarodne organizacije za standardizacijo o mednarodni delavnici (ISO/IWA 34), na kateri naj bi sprejeli svetovne definicije o podjetništvu žensk, kar bo olajšalo oblikovanje politik, zbiranje podatkov in dostop do gradnje zmogljivosti, financiranja in trgov za ekonomsko opolnomočenje žensk;

76. pozdravlja dosedanje dosežke na področju enakosti spolov v posojilnih politikah Evropske investicijske banke (EIB) in jo poziva, naj poveča prizadevanja in zlasti čim bolj upošteva cilje politike načrta GAP III v okviru svojega mandata za zunanja posojila;

77. poudarja, da bi morale EIB in druge ustrezne evropske razvojne finančne institucije delovati povsem usklajeno z načrtom GAP III; poziva EIB, naj upošteva cilje GAP III pri zagotavljanju podpore podjetjem v partnerskih državah z ocenami učinka, ki naj bi se izvedle za vsak projekt, ki ga banka financira, in poziva k stalnemu spremljanju dejavnosti na terenu;

Spodbujanje udeležbe in vodilnega položaja žensk, deklet in mladih žensk

78. poudarja pomen vodenja in udeležbe žensk in deklet na vseh ravneh odločanja ter da je enaka udeležba žensk v javnem in političnem življenju bistvena za dobro upravljanje in oblikovanje politik; poudarja pomen zastopnosti žensk na obeh straneh pogajalske mize na vseh ravneh zunanjega delovanja; ponovno poudarja, da imajo celotne skupnosti koristi od boljših in trajnejših rešitev, kadar ženske in dekleta enakopravno vodijo; ugotavlja, da so ženske premalo zastopane na vseh ravneh političnega in javnega življenja in da je napredek počasen;

79. poziva k financiranju programov, za spodbujanje usposabljanja, državljanskega udejstvovanja in udeležbe žensk, vključno s podpiranjem participativnih pristopov na ravni skupnosti in posebnih izobraževalnih dejavnosti za dekleta in mlade ženske, saj so med tistimi, ki jih diskriminacija najbolj prizadene; poziva k vključitvi žensk na vseh ravneh odločanja, vlade, vodenja in položajev oblasti prek reform, programov in dejavnosti javne uprave, kot so mreženje, izmenjave, mentorstva in sponzorstva, ter se zavzema za vključitev lokalnih organizacij za pravice žensk in organizacij, ki nudijo humanitarno pomoč na terenu in jih vodijo ženske, v strukture za humanitarno usklajevanje in odločanje;

Vključevanje žensk v gradnjo miru in varnostne pobude

80. poudarja, da je vloga žensk in civilne družbe pomembna za spodbujanje dialoga, oblikovanje koalicij, izvajanje mediacij za doseganje miru in nudenje različnih pogledov na to, kaj pomenita mir in varnost, zlasti pri preprečevanju in reševanju konfliktov ter obnovi po koncu konfliktov; poziva EU, naj spodbuja večjo udeležbo žensk pri ohranjanju in nadaljnji izgradnji miru ter podpira in prizna ženske, mlade ženske, dekleta in zagovornike človekovih pravic žensk kot ključna gonila sprememb ter naj jih prizna in zaščiti; poudarja, da je spoštovanje in polno uresničevanje človekovih pravic žensk temelj demokratične in vključujoče družbe;

81. pozdravlja vključitev akcijskega načrta EU za ženske, mir in varnost v GAP III ter poziva k njegovemu učinkovitemu izvajanju; poudarja pomembno vlogo obstoječih in uspešnih lokalnih pobud za izgradnjo miru, ki jih vodijo ženske, in zagovornic človekovih pravic, ter poziva EU, naj te pobude podpira, okrepi in sistematično vključuje v posvetovanja o izgradnji miru, usklajevanje in odločanje;

četrtek 10. marca 2022

82. poziva ESZD, naj izvede sistematično analizo konfliktov z vključenim vidikom spola na podlagi analize spolov in analize konfliktov, ki bo vključevala vidik spola, zlasti misij in operacij SVOP ter dejavnosti v okviru evropskega mirovnega instrumenta; poudarja, da so potrebna zadostna sredstva za oblikovanje in krepitev strokovnega znanja in zmogljivosti EU za izvajanje analiz tveganja in konfliktov z vključenim vidikom spola, pri čemer bi bilo treba posebno pozornost nameniti enakosti spolov in zagotoviti dejansko udeležbo žensk in prikrajšanih skupin;

83. poudarja pomen povezovanja koncepta človekove varnosti s pristopom enakosti spolov; poziva EU, naj uporabi koncept človekove varnosti, kot je določen v resoluciji Generalne skupščine OZN 66/290 in v njeni agendi za ženske, mir in varnost; vztraja, da se mora varnost osredotočiti na človeška življenja in njihovo zaščito pred grožnjami, kot so nasilje, nezadostna izobrazba, pomanjkanje zdravstvenega varstva in hrane ali slaba gospodarska neodvisnost; poziva Komisijo, ESZD in države članice, naj oblikujejo in spodbujajo program OZN za razorožitev; vztraja pri feministični zunanji politiki o razoroževanju in neširjenju orožja;

84. poudarja, da so ženske nesorazmerno prizadete zaradi spolnega nasilja, povezanega s konflikti, in drugih nekaznovanih kršitev človekovih pravic, prav tako so bolj izpostavljene tveganju trgovine z ljudmi; poudarja, da je treba zagotoviti primerno celostno oskrbo žensk in deklet, ki so bile žrtve spolnega nasilja na konfliktnih območjih in državah, ter učinkovite in hitre odškodnine zanje; ugotavlja, da ta sistem že deluje tam, kjer se uporaba, in da omogoča tudi ponovno vključitev teh žrtev v družbo; opozarja na pomen boja proti stigmatizaciji žrtev; poziva k nadaljnji podpori za ukrepe, s katerimi se ženskam v konfliktnih in izrednih razmerah zagotavljajo osnovni svežnji pomoči na področju spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic, in sicer s financiranjem in podpiranjem najbolj obremenjenih organizacij in organizacij, ki jih vodijo ženske;

85. opozarja, da oboroženi spopadi nesorazmerno bolj prizadenejo ženske in dekleta; ostro obsoja uporabo spolnega nasilja kot vojnega orožja in vztraja, da se je treba nujno boriti proti temu, pa tudi proti nekaznovanju, tako da se storilce privede pred sodišče; poudarja tudi, da so ženske pogosto prve žrtve razseljevanja na konfliktnih območjih in pogosto trpijo zaradi izgube gospodarske avtonomije, pomanjkanja dostopa do izobraževanja ter zanesljivih storitev na področju spolnega in reproduktivnega zdravja; vztraja, da je treba osebam, razseljenim zaradi konfliktov ali naravnih nesreč, zagotoviti dostop do izobraževanja in zaposlitve; poziva Komisijo in države članice, naj sodelujejo s partnerskimi državami in njihovimi oboroženimi silami ter zagotovijo ustrezno izvajanje četrte ženevske konvencije v zvezi z zaščito oseb v času vojne, s posebnim poudarkom na preprečevanju in kaznovanju spolnega nasilja;

86. obžaluje, da se v GAP III premalo upošteva kulturna dediščina v vseh državah in vloga žensk pri njenem ohranjanju in razvoju; poziva Komisijo in ESZD, naj oblikujeta programe za varstvo in priznavanje kulturne dediščine in tradicij, ki so jih razvile ženske in so pogosto neopažene, zlasti v celotnem ciklu konfliktov;

Zagotavljanje humanitarnih ukrepov, ki upoštevajo vidik spola

87. obžaluje, da Komisija v nedavnem sporočilu o humanitarnih dejavnostih EU: novi izzivi, enaka načela (COM(2021)0110), ne obravnava dovolj vidika spola v humanitarnem okolju; poziva Komisijo, naj pripravi konkretnejše predloge o specifičnih odhodkih, programih, sledenju in ocenjevanju dejavnosti, povezanih z vidikom enakosti spolov, na humanitarnem področju ter oblikuje ukrepe za nadaljnji razvoj prilagojenih in učinkovitih humanitarnih ukrepov EU, ki upoštevajo vidik enakosti spolov, glede na priložnosti, ki jih nudi pristop povezave v trikotniku med humanitarnim delovanjem, razvojem in mirom za zaščito pravic žensk in deklet ter spodbujanje enakosti spolov v vseh kontekstih;

Vzpostavitev zelene in digitalne družbe

88. pozdravlja vključitev prednostnega področja podnebnih sprememb v GAP III glede na to, da podnebne spremembe niso nevtralne z vidika enakosti spolov, saj povečujejo obstoječe neenakosti med spoloma, zlasti med revnimi, mladimi in domorodnimi ljudstvi, še posebej pa v nestabilnih okoljih; ceni odločno ukrepanje EU v zvezi z načelom enakosti spolov v okviru zelenega prehoda ob upoštevanju presečnega in nesorazmernega učinka podnebnih sprememb na ženske in dekleta, zlasti v državah v razvoju; poudarja, da je treba ženske in dekleta vključiti v oblikovanje in izvajanje učinkovitih

četrtek 10. marca 2022

pristopov k blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanju nanje v partnerskih državah ter jim glede tega prisluhni in jih opolnomočiti, da se tako zagotovi učinkovita preobrazba v prid enakosti spolov na področju podnebnih ukrepov; poziva EU, naj bo zgled, tako da v evropski zeleni dogovor in z njim povezane pobude nemudoma vključi vidik spola in cilje v zvezi z enakostjo spolov;

89. poudarja, da je enakost spolov pogoj za trajnostni razvoj in za doseganje poštenega in pravičnega prehoda, kjer nihče ne bo izključen; zato ponovno poziva, naj evropskemu zelenemu dogovoru hitro sledi „diplomacija zelenega dogovora“, ki bo v strateško odločanje o prilagajanju podnebnim spremembam sistematično vključevala vidik enakosti spolov in presečni vidik ter pritegnila ženske in dekleta, tudi pripadnice domorodnih ljudstev;

90. poudarja, da so ženske in ženske organizacije v ospredju, ko gre za iskanje rešitev in znanje na področjih kmetijstva, podnebja, energije in ohranjanja biotske raznovrstnosti, ter da so v prvih vrstah v boju proti podnebnim spremembam; poziva, naj se jih podpre z ustreznim in prožnim financiranjem, zakonodajnimi okviri, dostopom do zemlje in sredstev ter s sodelovanjem zasebnega in finančnega sektorja; ponovno poudarja vlogo prilagajanja, pri katerem se upošteva vidik spola, vključno s podnebno pametnim kmetijstvom, zmanjševanjem tveganja nesreč, krožnim gospodarstvom in trajnostnim gospodarjenjem z naravnimi viri;

91. poziva, naj se ženskam in dekletom zagotovi boljši dostop do digitalnih orodij in usposabljanja za njihovo uporabo ter naj se sprejmejo ukrepi za spodbujanje njihove boljše zastopanosti v naravoslovnih, tehnoloških, inženirskih in matematičnih poklicih;

92. poudarja, da so družbeni mediji vir diskriminacije in nadlegovanja na podlagi spola; poudarja, da morajo vlade povečati prizadevanja za boljše urejanje teh mrež skupaj z digitalnimi platformami, da bi se borile proti spletnemu nasilju in kibernetškemu nadlegovanju na podlagi spola; priznava, da to zelo ovira dostop žensk in deklet do digitalnih prostorov ter njihovo spletno udeležbo in politično udejstvovanje, zlasti za ženske in dekleta s presečnimi identitetami, ki pogosteje poročajo o spletnem nadlegovanju; poziva k ciljnim mehanizmom za zaščito žensk na spletu in k večjemu vključevanju žensk v zasnovno, izdelavo in razvoj aplikacij umetne inteligence za boj proti nadaljnjemu širjenju spolnih stereotipov in predsodkov; poziva k izvrševanju ustreznih kazenskoprvnih predpisov za boj proti spletni zlorabi, grozilnim sporočilom, spolnemu nadlegovanju in razkrivanju zasebnih fotografij brez privolitve;

93. ugotavlja, da ima elektronsko poslovanje potencial za povezovanje podjetnic z mednarodnimi trgi; vseeno poziva Komisijo, naj ženske podpre pri sprejemanju novih tehnologij, kot je blokovna veriga, saj jim lahko zaradi svoje decentraliziranosti, anonimnosti in učinkovitosti pomagajo premagati nekatere diskriminirajoče pravne in kulturne ovire za trgovino ter olajšajo dostop do financiranja in vključevanje v svetovne vrednostne verige;

Oblikovanje resnične generacije enakosti

94. ponovno poudarja, da mora EU na večstranski ravni odigrati vodilno vlogo pri spodbujanju feministične diplomacije, da bi izvajala mednarodne sporazume na področju pravic žensk in deklet ter krepitev njihove vloge; poziva EU, njene države članice, Komisijo in ESZD, naj se zavežejo, da bodo napredovale v smeri feministične zunanje, varnostne in razvojne politike, ki bo vključevala vizijo preobrazbe v prid enakosti spolov, in naj enakost spolov postavijo v središče svojega zunanjega delovanja in prednostnih nalog;

95. pozdravlja, da so na Forumu za generacijsko enakost v Parizu vlade s celotnega sveta, zasebni sektor in civilna družba obljubile 33 milijard EUR; poziva k vzpostavitvi mednarodnega in učinkovitega sistema odgovornosti in poziva Komisijo, naj vsako leto spremlja sprejete zaveze in njihovo izvajanje v praksi;

96. opozarja na zavezo Komisije, da ženskam in dekletom nameni štiri milijarde EUR iz proračuna zunanje politike ter da poveča financiranje ženskih organizacij; poziva, naj se te zaveze pojasnijo, ustrezno spremljajo in prenesejo v prakso ter naj se določijo jasna izhodišča in cilji;

97. opozarja, da so medgeneracijski dialog in vključenost ter prizadevanja moških in fantov za napredek na področju enakosti spolov ključni za izvedbo družbene spremembe in oblikovanje resnične generacije enakosti;

četrtek 10. marca 2022

98. pozdravlja, da se v GAP III priznava, kako pomembno je, da moški in fantje dejavno sodelujejo pri spodbujanju sprememb v odnosu družbe in posledično tudi širših strukturnih sprememb; poudarja, kako pomembno je, da so moški in fantje konkretno vključeni kot nosilci sprememb z določitvijo dodatnih kazalnikov in ciljev glede udeležbe moških in fantov, ki naj zagotavljajo, da bo GAP III prinesel pozitivne rezultate tudi zanje;

o

o o

99. naroči svoji predsednici, naj posreduje to resolucijo Svetu, Komisiji in podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko.

četrtek 10. marca 2022

P9_TA(2022)0074

Pravna država in posledice sodbe Sodišča Evropske unije

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. marca 2022 o pravni državi in posledicah sodbe Sodišča Evropske unije (2022/2535(RSP))

(2022/C 347/13)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 2, členov 3(1) in 4(3), členov 6, 7 in 13, členov 14(1), 16(1), 17(1), 17(3) in 17(8), člena 19(1), drugi pododstavek, in člena 49 Pogodbe o Evropski uniji (PEU) ter členov 265, 310, 317 in 319 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju Uredbe (EU, Euratom) 2020/2092 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o splošnem režimu pogojenosti za zaščito proračuna Unije ⁽¹⁾ (uredba o pogojenosti),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. marca 2021 o uporabi Uredbe (EU, Euratom) 2020/2092, mehanizem pogojevanja s pravno državo ⁽²⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. junija 2021 o stanju pravne države v Evropski uniji in uporabi Uredbe (EU, Euratom) 2020/2092 o pogojenosti ⁽³⁾,
- ob upoštevanju resolucije z dne 8. julija 2021 o oblikovanju smernic za uporabo splošnega režima pogojenosti za zaščito proračuna Unije ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju svoje tožbe zaradi nedelovanja, vložene 29. oktobra 2021 v zadevi C-657/21, *Evropski parlament proti Komisiji*, ki je trenutno v postopku na Sodišču Evropske unije,
- ob upoštevanju poročil Komisije o stanju pravne države z dne 30. septembra 2020 (COM(2020)0580) in z dne 20. julija 2021 (COM(2021)0700),
- ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta, sprejetih 11. decembra 2020,
- ob upoštevanju sodne prakse Sodišča EU in Evropskega sodišča za človekove pravice,
- ob upoštevanju sodb Sodišča EU z dne 16. februarja 2022 v zadevah C-156/21 in C-157/21 ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju sklepa Sodišča EU z dne 3. junija 2021 v zadevi C-650/18, v katerem je Sodišče zavrnilo tožbo Madžarske zoper resolucijo Parlamenta z dne 12. septembra 2018 o začetku postopka za ugotovitev obstoja očitnega tveganja, da bi država članica lahko huje kršila temeljne vrednote Evropske unije ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ UL L 433 I, 22.12.2020, str. 1.

⁽²⁾ UL C 494, 8.12.2021, str. 61.

⁽³⁾ UL C 67, 8.2.2022, str. 86.

⁽⁴⁾ UL C 99, 1.3.2022, str. 146.

⁽⁵⁾ Sodba z dne 16. februarja 2022, *Madžarska proti Evropskemu parlamentu in Svetu Evropske unije*, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, in sodba z dne 16. februarja 2022, *Republika Poljska proti Evropskemu parlamentu in Svetu Evropske unije*, C-157/21, ECLI:EU:C:2022:98.

⁽⁶⁾ Sodba Sodišča z dne 3. junija 2021 v zadevi *Madžarska proti Parlamentu*, C-650/18, ECLI:EU:C:2021:426.

četrtek 10. marca 2022

- ob upoštevanju sklepa Sodišča EU z dne 14. julija 2021 in sodbe z dne 15. julija 2021 ⁽⁷⁾, ki določata, da disciplinski sistem za sodnike na Poljskem ni združljiv s pravom EU,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. septembra 2018 o predlogu, s katerim se Svet poziva, naj v skladu s členom 7 (1) Pogodbe o Evropski uniji ugotovi obstoj očitnega tveganja, da bi Madžarska lahko huje kršila temeljne vrednote Unije ⁽⁸⁾,
 - ob upoštevanju obrazloženega predloga Komisije z dne 20. decembra 2017 v skladu s členom 7(1) PEU v zvezi s pravno državo na Poljskem: predlog sklepa Sveta o ugotovitvi očitnega tveganja hujše kršitve načela pravne države v Republiki Poljski (COM(2017)0835),
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 1. marca 2018 o sklepu Komisije o uporabi člena 7(1) PEU glede razmer na Poljskem ⁽⁹⁾,
 - ob upoštevanju pisem, ki jih je Komisija 17. novembra 2021 poslala Poljski in Madžarski v skladu s členom 6(4) uredbe o pogojevanju s pravno državo,
 - ob upoštevanju člena 132(2) in Priloge VI Poslovnika,
- A. ker Evropska unija temelji na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin, ki so določene v členu 2 PEU;
- B. ker je treba pravno državo, v skladu z uredbo o pogojevanju s pravno državo, razumeti ob upoštevanju vrednot in načel iz člena 2 PEU, vključno s temeljnimi pravicami in nediskriminacijo; meni, da bi morala Komisija uporabiti vsa orodja, ki jih ima na voljo, vključno z uredbo o pogojevanju s pravno državo, da bi se spopadla z nenehnimi kršitvami demokracije in temeljnih pravic po vsej Uniji, vključno z napadi na svobodo medijev in novinarje, migrante, pravice žensk, pravice oseb LGBTIQ ter svobodo združevanja in zbiranja; poziva Komisijo, naj ukrepa in naj pri izvrševanju uredbe o pogojevanju s pravno državo to upošteva;
- C. ker očitno tveganje, da bi država članica lahko huje kršila vrednote iz člena 2 PEU, ne zadeva zgolj posamezne države članice, v kateri je tveganje prisotno, temveč vpliva tudi na druge države članice, vzajemno zaupanje med njimi, na samo naravo Unije in temeljne pravice njenih državljanov, določene v pravu Unije;
- D. ker vrednote iz člena 2 PEU opredeljujejo identiteto Evropske unije kot skupnega pravnega reda, zato mora biti Evropska unija sposobna braniti te vrednote v mejah svojih pristojnosti, ki ji jih podeljujeta Pogodbi;
- E. ker je uredba o pogojevanju s pravno državo začela veljati 1. januarja 2021 ter je od tega datuma v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah;
- F. ker so v uredbi o pogojevanju s pravno državo jasno opredeljeni njena uporaba, namen in področje uporabe; ker Komisija v skladu s členom 17(1) PEU skrbi za uporabo Pogodb in vseh ukrepov, ki jih institucije sprejmejo na njuni podlagi;
- G. ker odsotnost predsednice Komisije s plenarnega zasedanja 16. februarja 2022 kaže na nespoštovanje zaveze Komisije, da bo na zahtevo dala prednost svoji prisotnosti na plenarnih zasedanjih pred drugimi istočasnimi dogodki ali vabili, kot je določeno v okvirnem sporazumu o odnosih med Evropskim parlamentom in Evropsko komisijo ⁽¹⁰⁾;

⁽⁷⁾ Sklep podpredsednice Sodišča z dne 14. julija 2021, *Evropska komisija proti Republiki Poljski*, C-204/21 R, ECLI:EU:C:2021:593, in sodba z dne 15. julija 2021, *Evropska komisija proti Republiki Poljski*, C-791/19, ECLI:EU:C:2021:596.

⁽⁸⁾ UL C 433, 23.12.2019, str. 66.

⁽⁹⁾ UL C 129, 5.4.2019, str. 13.

⁽¹⁰⁾ UL L 304, 20.11.2010, str. 47.

četrtek 10. marca 2022

- H. ker je predsednica Ursula von der Leyen v izjavi za javnost z dne 16. februarja 2022 napovedala, da bo Komisija ob upoštevanju sodb Sodišča v naslednjih tednih sprejela smernice, ki bodo dodatno pojasnile, kako uporabljamo mehanizem v praksi;
- I. ker izvrševanje uredbe o pogojevanju s pravno državo ni odvisna od sprejetja smernic, ki niso del uredbe, in ker smernice ne smejo ogroziti namena sozakonodajalcev ali spremeniti, razširiti ali zožiti področja uporabe uredbe;
- J. ker je uredba o pogojevanju s pravno državo namenjena zaščiti proračuna Unije in finančnih interesov Unije pred posledicami kršitev načel pravne države;
- K. ker je nesprejemljivo, da Komisija in Svet od decembra 2021 zavračata začetek pogajanj o medinstitucionalnem sporazumu o enotnem, z dokazi podprtem in vseevropskem mehanizmu za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice, k čemur je Parlament pozval v svoji zakonodajni pobudi z dne 7. oktobra 2020 ⁽¹¹⁾;
- L. ker trije pogoji za izplačilo sredstev mehanizma za okrevanje in odpornost Poljski, ki jih je 19. oktobra 2021 omenila predsednica Komisije, še niso izpolnjeni;
- M. ker člen 319 PDEU določa, da Evropski parlament na priporočilo Sveta da Komisiji razrešnico glede izvrševanja proračuna;
- N. ker nas je vojna v Ukrajini spomnila na skupno dolžnost, da z vsemi razpoložljivimi sredstvi učinkovito zaščitimo demokracijo, pravno državo in naše vrednote, kot so zapisane v členu 2 PEU;
- O. ker ima Evropski parlament v skladu s členom 234 PDEU pravico, da glasuje o predlogu nezaupnice Komisiji;
- P. ker se je Komisija žal odločila, da bo spoštovala nezavezujoče sklepe Evropskega sveta z dne 11. decembra 2020, čeprav je „popolnoma neodvisna“ in njeni člani „ne smejo zahtevati niti sprejemati navodil od posameznih vlad, institucij, organov, uradov ali agencij“ (člen 17(3) PEU, člen 245 PDEU) in so poleg tega odgovorni Evropskemu parlamentu (člen 17(8) PEU) ter skrbi „za uporabo Pogodb in ukrepov, ki jih institucije sprejmejo na njuni podlagi“ (člen 17(1) PEU);
1. pozdravlja sodbi Sodišča Evropske unije z dne 16. februarja 2022 ⁽¹²⁾ in njegove ugotovitve, da je mehanizem pogojevanja s pravno državo v skladu s pravom EU, kar potrjuje ustreznost pravne podlage, skladnost režima s členom 7 PEU in načelom pravne varnosti ter pristojnosti EU v zvezi s pravno državo v državah članicah, ter sklep, da bi bilo treba zavrniti tožbe Madžarske in Poljske zoper uredbo o pogojevanju s pravno državo;
 2. poziva Komisijo, naj sprejme nujne ukrepe in nemudoma začne uporabljati mehanizem pogojevanja s pravno državo, tako da pošlje pisno uradno obvestilo v skladu s členom 6(1) uredbe o pogojevanju s pravno državo in o tem neposredno obvesti Parlament, ter pričakuje, da bodo vsi dogodki iz zadnjih 14 mesecev od njene uveljavitve januarja, ki spadajo na področje uporabe uredbe, zajeti s tem obvestilom; poudarja, da je skrajni čas, da Komisija izpolni svoje dolžnosti kot varuhinja Pogodb in se nemudoma odzove na nenehne hude kršitve načel pravne države v nekaterih državah članicah, ki resno ogrožajo finančne interese Unije v zvezi s pravično, zakonito in nepristransko razdelitvijo sredstev EU, zlasti tistih v okviru deljenega upravljanja; opozarja, da ima lahko vsaka nadaljnja zamuda resne posledice;
 3. poudarja, da neukrepanje in popustljivost do oligarhičnih struktur ter sistemske kršitve pravne države slabijo vso Evropsko unijo in spodkopavajo zaupanje njenih državljanov; poudarja, da je treba zagotoviti, da denar davkoplačevalcev nikoli ne konča v žepih tistih, ki spodkopavajo skupne vrednote EU;

⁽¹¹⁾ UL C 395, 29.9.2021, str. 2.

⁽¹²⁾ V zadevah C-156/21 in C-157/21, kot je navedeno zgoraj.

četrtek 10. marca 2022

4. obžaluje neustrezen odziv Komisije na sodbi Sodišča EU z dne 16. februarja 2022, ne glede na njeno zavezo, da bo dokončno oblikovala smernice o uporabi mehanizma pravne države; vseeno ponavlja, da je besedilo uredbe o pogojevanju s pravno državo jasno in ne potrebuje dodatne razlage, da bi ga uporabljali, in da so zakonodajalca na Komisijo nista prenesla nobenih pooblastil v zvezi s tem; poudarja, da je Sodišče EU potrdilo zlasti, da države članice ne morejo trditi, da ne morejo dovolj natančno določiti bistvene vsebine in zahtev, ki izhajajo iz uredbe; v zvezi s tem poudarja, da postopek priprave smernic, ki niso pravno zavezujoče in niso del uredbe, v nobenem primeru ne sme povzročiti nadaljnjih zamud pri izvajanju uredbe, in zlasti poudarja, da je Komisija dolžna izvajati zakonodajo EU ne glede na časovni razpored volitev v državah članicah;
5. ugotavlja, da je Parlament oktobra 2021 v skladu s členom 265 PDEU pri Sodišču EU kot posledica nezadovoljivih odgovorov Komisije in njenega zavlačevanja začel postopek proti Komisiji zaradi neukrepanja in neuporabe uredbe, ukrepanje in uporabo uredbe pa zahteval z dvema resolucijama leta 2021; opozarja, da je ta primer⁽¹³⁾ trenutno v fazi pisnega postopka, v katerem vpletene strani – Komisija in Parlament – pisno predložita svoje argumente; obžaluje, da se Komisija še ni odzvala na poziv Parlamenta k uporabi člena 6(1) uredbe in zadevnim državam članicam ni poslala pisnih uradnih obvestil, temveč je novembra 2021 Madžarski in Poljski poslala zgolj zahtevo po informacijah;
6. obžaluje, da Svet ne more doseči napredka pri uveljavljanju vrednot Unije v tekočih postopkih po členu 7, ko so bili sproženi v odziv na grožnje skupnim evropskim vrednotam na Poljskem in Madžarskem; poudarja, da so zaradi tega, ker Svet ni učinkovito uporabil člena 7 PEU, še naprej ogroženi celovitost skupnih evropskih vrednot, medsebojno zaupanje in verodostojnost Unije kot celote; poziva francosko predsedstvo in njegove naslednike, naj redno organizirajo predstavitve; v zvezi s tem pozdravlja prvo predstavitev, ki jo je 22. februarja 2022 sklicalo francosko predsedstvo, ter drugo, ki naj bi bila 30. maja 2022; priporoča Svetu, naj kot nadaljnji korak po predstavitvah zadevnim državam članicam predloži konkretna priporočila, kot je zapisano v členu 7(1) PEU, in navede roke za izvedbo teh priporočil;
7. zato poziva francosko predsedstvo, naj izpolni svojo zavezo h humani Evropi in odločno prispeva h krepitvi pravne države in varstvu temeljnih pravic, kot je zapisano v programu predsedstva EU, v katerem je pravna država opisana kot bistven pogoj za pravilno delovanje Unije; poziva francosko predsedstvo, naj podpre hitro in pravilno uporabo in izvajanje uredbe o pogojevanju s pravno državo;
8. poudarja, da vse slabše razmere na področju pravne države v nekaterih državah članicah terjajo konstruktiven dialog o nadaljnjem razvoju nabora orodij EU za pravno državo;
9. poudarja, da bi morala Komisija pri sprejemanju kakršnih koli ukrepov v skladu z uredbo zagotoviti popolno preglednost ter popolnoma in pravočasno obvestiti Parlament, v nasprotju s pristopom, ki ga je Komisija uporabila pri pošiljanju pism z zahtevo po informacijah v skladu z uredbo novembra 2021;
10. poziva Komisijo, naj zagotovi, da končni prejemniki ali upravičenci do sredstev EU ne bodo prikrajšani za ugodnosti iz sredstev EU v primeru uporabe sankcij v okviru mehanizma pogojenosti s pravno državo, kot je določeno v členu 5(4) in (5) uredbe;
11. poudarja, da bi bilo treba mehanizem pogojenosti s pravno državo uporabljati tako za proračun Unije kot za instrument NextGenerationEU; poudarja tudi, da bi morala biti odobritev nacionalnih načrtov v okviru mehanizma za okrepanje in odpornost pogojena z izpolnitvijo vseh 11 meril iz člena 19 uredbe o mehanizmu za okrepanje in odpornost in Priloge V k tej uredbi; pričakuje, da bo Komisija izključila vsa tveganja, da bi programi v okviru kohezijske politike prispevali k zlorabi sredstev EU ali kršitvam pravne države, preden bo odobrila partnerske sporazume in programe kohezijske politike; poziva Komisijo, naj strožje uporablja uredbo o skupnih določbah in finančno uredbo, da bi odpravila diskriminatorno porabo sredstev EU, zlasti politično motivirano porabo;
12. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Komisiji, Svetu in državam članicam.

⁽¹³⁾ C-657/21.

četrtek 10. marca 2022

P9_TA(2022)0075

Evropski okvir za davčni odtegljaj

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. marca 2022 o Evropskem okviru za davčni odtegljaj (2021/2097(INI))

(2022/C 347/14)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 12, 45, 49, 58, 63, 64, 65, 113, 115 in 116 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju predloga Komisija z dne 11. novembra 2011 za direktivo Sveta o skupnem sistemu obdavčevanja plačil obresti ter licenčin med povezanimi družbami iz različnih držav članic (COM(2011)0714),
- ob upoštevanju Direktive Sveta 2011/96/EU z dne 30. novembra 2011 o skupnem sistemu obdavčitve matičnih družb in odvisnih družb iz različnih držav članic ⁽¹⁾ (direktiva o matičnih in odvisnih družbah),
- ob upoštevanju Direktive Sveta (EU) 2016/1164 z dne 12. julija 2016 o določitvi pravil proti praksam izogibanja davkom, ki neposredno vplivajo na delovanje notranjega trga ⁽²⁾, in Direktive Sveta (EU) 2017/952 z dne 29. maja 2017 o spremembi Direktive (EU) 2016/1164 v zvezi s hibridnimi neskladji s tretjimi državami ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Direktive Sveta 2003/49/ES z dne 3. junija 2003 o skupnem sistemu obdavčevanja plačil obresti ter licenčin med povezanimi družbami iz različnih držav članic ⁽⁴⁾ (direktiva o obrestih in licenčinah),
- ob upoštevanju Direktive Sveta 2014/107/EU z dne 9. decembra 2014 o spremembi Direktive 2011/16/EU glede obvezne avtomatične izmenjave podatkov na področju obdavčenja ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju Direktive Sveta (EU) 2018/822 z dne 25. maja 2018 o spremembi Direktive 2011/16/EU glede obvezne avtomatične izmenjave informacij na področju obdavčevanja v zvezi s čezmejnimi aranžmaji, o katerih se poroča ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju predlogov Komisije z dne 25. oktobra 2016 o skupni konsolidirani osnovi (COM(2016)0685) in z dne 25. oktobra 2016 o skupni konsolidirani osnovi za davek od dohodkov pravnih oseb (COM(2016)0683), svežnja o obdavčitvi digitalnega gospodarstva ⁽⁷⁾ ter stališča parlamenta o teh dokumentih,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 18. maja 2021 z naslovom Obdavčitev podjetij za 21. stoletje (COM(2021)0251),
- ob upoštevanju svojega stališča s prve obravnave direktive Sveta o predlogu direktive Sveta o skupnem sistemu obdavčevanja plačil obresti ter licenčin med povezanimi družbami iz različnih držav članic z dne 11. septembra 2012, ⁽⁸⁾

⁽¹⁾ UL L 345, 29.12.2011, str. 8.

⁽²⁾ UL L 193, 19.7.2016, str. 1.

⁽³⁾ UL L 144, 7.6.2017, str. 1.

⁽⁴⁾ UL L 157, 26.6.2003, str. 49.

⁽⁵⁾ UL L 359, 16.12.2014, str. 1.

⁽⁶⁾ UL L 139, 5.6.2018, str. 1.

⁽⁷⁾ Sveženj vključuje sporočilo Komisije z dne 21. marca 2018 z naslovom Čas za vzpostavitev modernega, pravičnega in učinkovitega standarda obdavčenja za digitalno gospodarstvo (COM(2018)0146), predlog Komisije z dne 21. marca 2018 za direktivo Sveta o določitvi pravil glede obdavčitve dohodkov pravnih oseb v zvezi s pomembno digitalno prisotnostjo (COM(2018)0147), predlog Komisije z dne 21. marca 2018 za direktivo Sveta o skupnem sistemu davka na digitalne storitve za prihodke od opravljanja nekaterih digitalnih storitev (COM(2018)0148) ter priporočilo Komisije z dne 21. marca 2018 glede obdavčitve dohodkov pravnih oseb v zvezi s pomembno digitalno prisotnostjo (C(2018)1650).

⁽⁸⁾ UL C 353 E, 3.12.2013, str. 196.

četrtek 10. marca 2022

- ob upoštevanju svojega priporočila z dne 13. decembra 2017 Svetu in Komisiji po preiskavi o pranju denarja, izogibanju davkom in davčni utaji ⁽⁹⁾,
- ob upoštevanju nadaljnega ukrepanja Komisije na podlagi vsake od zgoraj navedenih resolucij Evropskega parlamenta ⁽¹⁰⁾,
- ob upoštevanju poročila Evropskega organa za vrednostne papirje in trge z dne 23. septembra 2020 o sistemih Cum/Ex in Cum/Cum ter sistemih za vračilo davčnih odtegljajev,
- ob upoštevanju priporočila Komisije z dne 19. oktobra 2009 o postopkih za oprostitev davčnega odtegljaja ⁽¹¹⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 11. novembra 2011 z naslovom Dvojno obdavčevanje na enotnem trgu (COM(2011)0712),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 15. julija 2020 z naslovom Akcijski načrt za pravično in preprosto obdavčitev, ki podpira strategijo za okrevanje (COM(2020)0312),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom Unija kapitalskih trgov za ljudi in podjetja – novi akcijski načrt, objavljenega 24. septembra 2020 (COM(2020)0590),
- ob upoštevanju kodeksa ravnanja Komisije v zvezi z davčnim odtegljajem za leto 2017,
- ob upoštevanju poročila Evropskega bančnega organa z dne 11. maja 2020 o sistemih Cum/Ex in Cum/Cum ter sistemih za vračilo davčnih odtegljajev,
- ob upoštevanju končnega poročila Evropskega organa za vrednostne papirje in trge z dne 23. septembra 2020 o pregledu uredbe o zlorabi trga,
- ob upoštevanju poročila Komisije z dne 24. marca 2017 z naslovom Pospešitev unije kapitalskih trgov: odprava nacionalnih ovir za pretok kapitala (COM(2017)0147),
- ob upoštevanju študije davčnega observatorija EU iz oktobra 2021 o učinkih prihodkov iz minimalnega svetovnega davka: ocene po posameznih državah,
- ob upoštevanju študije davčnega observatorija EU z dne 22. novembra 2021 o novih oblikah davčne konkurence v Evropski uniji: empirična preiskava,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost ⁽¹²⁾,
- ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 22. januarja 2021 z naslovom Smernice za države članice – načrti za okrevanje in odpornost (SWD(2021)0012),
- ob upoštevanju izjave vključujočega okvira skupine G20 in Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) za preprečevanje erozije davčne osnove in preusmerjanja dobička z dne 1. julija 2021 o dvostebni rešitvi za obravnavanje davčnih izzivov, ki izhajajo iz digitalizacije gospodarstva,
- ob upoštevanju projekta OECD za poenostavitev postopkov priznavanja davčnih ugodnosti po mednarodnih pogodbah in krepitev ravnanj, skladnih z zakonodajo (TRACE),

⁽⁹⁾ UL C 369, 11.10.2018, str. 132.

⁽¹⁰⁾ Skupni nadaljnji ukrepi z dne 16. marca 2016 o spodbujanju preglednosti, usklajevanja in konvergence pri davčnih politikah v Uniji in resolucij odbora TAXE 1, nadaljnji ukrepi z dne 16. novembra 2016 na podlagi resolucije Evropskega parlamenta o davčnih odločbah in drugih ukrepih podobne narave ali s podobnim učinkom, nadaljnji ukrepi iz aprila 2018 na podlagi priporočila odbora PANA, nadaljnji ukrepi z dne 26. marca 2019 na podlagi resolucije o aferi Cum Ex in nadaljnji ukrepi z dne 27. avgusta 2019 na podlagi resolucije TAX3.

⁽¹¹⁾ UL L 279, 24.10.2009, str. 8.

⁽¹²⁾ UL L 57, 18.2.2021, str. 17.

četrtek 10. marca 2022

- ob upoštevanju začetne ocene učinka z dne 28. septembra 2021 o pobudi v zvezi z novim sistemom EU za preprečevanje dvojnega obdavčevanja in davčne zlorabe na področju davčnih odtegljajev,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. novembra 2015 o davčnih stališčih in drugih ukrepih podobne narave ali s podobnim učinkom ⁽¹³⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 6. julija 2016 o davčnih stališčih in drugih ukrepih podobne narave ali s podobnim učinkom ⁽¹⁴⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 29. novembra 2018 o aferi *Cum Ex*: gospodarski kriminal in vrzeli v veljavnem pravnem okviru ⁽¹⁵⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. marca 2019 o finančnem kriminalu, davčni utaji in izogibanju davkom ⁽¹⁶⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. januarja 2021 o reformi seznama davčnih oaz EU ⁽¹⁷⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. septembra 2021 o izvajanju zahtev EU za izmenjavo davčnih informacij: doseženi napredek, pridobljene lekcije in preostale ovire ⁽¹⁸⁾,
 - ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za ekonomske in monetarne zadeve (A9-0011/2022),
- A. ker države članice zaradi škodljivih davčnih praks še vedno izgubljajo davčne prihodke, izgube zaradi izogibanja davkom na dohodke pravnih oseb pa po ocenah znašajo med 36 do 37 milijard ⁽¹⁹⁾ in 160 do 190 milijard EUR na leto ⁽²⁰⁾;
- B. ker neodvisne raziskave ⁽²¹⁾ kažejo, da države članice EU kot skupnost izgubijo več prihodkov od davka na dohodek pravnih oseb v prid drugim državam članicam EU kot pa tretjim državam;
- C. ker velik pretok plačil licenčnin, obresti ali dividend preko neke jurisdikcije kažejo, da se dobički preusmerjajo samo zaradi zmanjšanja davčnega bremena;
- D. ker lahko strukture agresivnega davčnega načrtovanja razvrstimo v tri glavne struje: (i) plačila licenčnin, (ii) izplačila obresti in (iii) določanje transfernih cen ⁽²²⁾, ki predstavljajo pomen tokov pasivnih dohodkov pri izogibanju davkom in davčni utaji;
- E. ker so bili z vključujočim okvirom OECD/G20 za preprečevanje erozije davčne osnove in preusmerjanje dobička v odziv na izzive digitalizacije gospodarstva določeni najpomembnejši elementi dvostebrne reforme mednarodnega davčnega sistema, med drugim minimalna učinkovita stopnja davka od dohodkov pravnih oseb v višini 15 %;
- F. ker se bodo davčni prihodki 27 držav članic z izvajanjem drugega stebra dogovora OECD/G20 po ocenah davčnega observatorija EU takoj povečali za 63,9 milijarde EUR;

⁽¹³⁾ UL C 366, 27.10.2017, str. 51.

⁽¹⁴⁾ UL C 101, 16.3.2018, str. 79.

⁽¹⁵⁾ UL C 363, 28.10.2020, str. 102.

⁽¹⁶⁾ UL C 108, 26.3.2021, str. 8.

⁽¹⁷⁾ UL C 456, 10.11.2021, str. 177.

⁽¹⁸⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0392.

⁽¹⁹⁾ Poročilo Komisije z dne 18. maja 2021 o letnem poročilu Komisije o obdavčitvi za leto 2021.

⁽²⁰⁾ Dover, R. et al., „Bringing transparency, coordination and convergence to corporate tax policies in the European Union, Part I: Assessment of the magnitude of aggressive corporate tax planning“ (Vnašanje preglednosti, usklajenosti in konvergence v politike obdavčitve dohodkov pravnih oseb v Evropski uniji, del I: Ocena vrednosti agresivnega načrtovanja davka od dobička pravnih oseb), Evropski parlament, generalni direktorat za parlamentarne raziskovalne storitve, oddelek za evropsko dodano vrednost, september 2015.

⁽²¹⁾ Tørsløv, T., Wier, L., in Zucman, G., „The Missing Profits of Nations“ (Izostanek dobička narodov), Delovni dokument 24701, junij 2018, na voljo na: <https://www.nber.org/papers/w24701>.

⁽²²⁾ https://ec.europa.eu/taxation_customs/system/files/2018-03/taxation_papers_71_atp_.pdf

četrtek 10. marca 2022

- G. ker se lahko z davčnimi odtegljaji zmanjša tveganje davčne utaje in izogibanja davkom, vendar lahko privedejo tudi do dvojne obdavčitve; ker so ti davki vir prihodkov držav članic za financiranje javne porabe ter učinkovito orodje za določitev domače davčne osnove in boj proti preusmerjanju dobička v jurisdikcijo z nizkimi davki;
- H. ker bi bilo treba pri spremembah sistema davčnega odtegljaja na ravni EU in držav članic upoštevati obstoječe in prihodnje določbe proti izogibanju davkom, kot je izvajanje zgornjega dogovora vključujočega okvira OECD/ G20 za preprečevanje erozije davčne osnove in preusmerjanje dobička;
- I. ker sta sistema Cum Ex in Cum Cum omogočila vračanje davčnega odtegljaja od dividend, do katerega prejemniki niso bili upravičeni, in ker sta davkoplačevalcem po ocenah med letoma 2000 in 2020 povzročila približno 140 milijard EUR škode; ker se večina teh vračil šteje za nezakonite in je bil z njimi razkrit največji škandal v zvezi z davčnimi goljufijami v Evropski uniji doslej;
- J. ker zapleteni, dolgotrajni, dragi in nestandardizirani postopki vračil povečujejo tveganje davčne goljufije in izogibanja davkom, kar se je pokazalo pri razkritju Cum Ex, hkrati pa povečujejo upravno breme ob čezmejnih naložbah, zlasti za mala in srednja podjetja ter male vlagatelje, zaradi česar lahko od teh naložb odvrta in ovirajo povezovanje trgov in napredek unije kapitalnih trgov;
- K. ker je Evropski parlament izrazil svoje stališče o uniji kapitalnih trgov v resoluciji z 8. oktobra 2020 z naslovom Nadaljnji razvoj unije kapitalnih trgov: boljši dostop do financiranja kapitalnih trgov, zlasti za mala in srednja podjetja, in lažje sodelovanje za male vlagatelje ⁽²³⁾, ker se EU še vedno zavzema za dokončanje unije kapitalnih trgov in oblikovanje pravega evropskega trga, ki bo spodbujal čezmejne naložbe; ker je Komisija v svojem sporočilu iz leta 2020 z naslovom „Unija kapitalnih trgov za ljudi in podjetja – nov akcijski načrt“ napovedala kot enega glavnih ukrepov cilj, da se zmanjša davčno breme čezmejnih naložb;
- L. ker je Komisija nekoč uvedla nezavezujoče ukrepe za poenostavitev postopkov vračila davka, ki obsegajo kodeks ravnanja z davčnim odtegljajem ter priporočilo za poenostavitev postopkov, s katerimi se uveljavljajo čezmejne oprostitve davčnega odtegljaja, vendar ti ukrepi niso bili zelo uspešni; ker se tudi sveženj TRACE OECD ⁽²⁴⁾ ne uporablja širše;
- M. ker so skupni stroški postopkov vračila davčnega odtegljaja v letu 2016 po ocenah Komisije znašali približno 8,4 milijarde EUR, kar je predvsem posledica opušenih davčnih olajšav, stroškov postopkov vlaganja zahtevkov za povračila in oportunitetnih stroškov ⁽²⁵⁾, zaradi česar so postale čezmejne naložbe manj privlačne;
- N. ker so iz direktive o obrestih in licenčinah ter direktive o matičnih in odvisnih družbah iz davčnih odtegljajev zaradi preprečevanja dvojne obdavčitve izključena nekatera čezmejna plačila, ki se izvajajo v EU in so povezana z obrestmi, licenčinami in dividendami;
- O. ker je Sodišče Evropske unije 26. februarja 2019 razsodilo v več zadevah o danskem sistemu davčnega odtegljaja za dividende in obresti, ki jih danska podjetja izplačujejo podjetjem v drugih državah članicah EU, kar ima pomembne posledice za uporabo direktive o obrestih in licenčinah ter direktive o matičnih in odvisnih družbah; ker ti primeri potrjujejo pomen zanesljivih informacij o dejanskem lastništvu in ekonomski vsebini prejemnika pasivnega dohodka;

⁽²³⁾ UL C 395, 29.9.2021, str. 89.

⁽²⁴⁾ Uvodni nagovor Paula Gisbyja (Accountancy Europe) na javni predstavitvi Pododbora za davčne zadeve v Evropskem parlamentu 27. oktobra 2021.

⁽²⁵⁾ Poročilo Komisije z dne 24. marca 2017 z naslovom Pospešitev unije kapitalnih trgov: odprava nacionalnih ovir za pretok kapitala (COM(2017)0147).

četrtek 10. marca 2022

- P. ker uvodna izjava direktive o obrestih in licenčnihih določa potrebo, „da se plačila obresti ter licenčnihih v državi članici obdavčijo samo enkrat“;
- Q. ker so pogajanja o reviziji direktive o obrestih in licenčnihih v Svetu od leta 2012 zastala zaradi različnih stališč držav članic o možnosti vključitve učinkovite minimalne davčne stopnje za licenčnine in obresti; ker bi moral biti prenos drugega stebra vključujočega okvira OECD/G20 o eroziji davčne osnove in preusmerjanju dobička po mnenju Komisije osnova za dogovor o predlogu prenovitve direktive o obrestih in licenčnihih, ki je v obravnavi ⁽²⁶⁾;
- R. ker se je Komisija zavezala, da bo predlagala zakonodajno pobudo o uvedbi skupnega, standardiziranega, vseevropskega sistema za oprostitve davčnega odtegljaja pri viru, ki bi ga spremljala izmenjava informacij in mehanizem sodelovanja med davčnimi upravami ⁽²⁷⁾;
- S. ker so visoki standardi sodelovanja med državami članicami na področju obdavčevanja v mejah Pogodb in evropskega pravnega okvira še vedno ključni za zaščito in ohranitev celovitosti enotnega trga;

Odprava prakse preusmerjanja dobička

1. ugotavlja, da se sistem davčnih odtegljajev po državah članicah kljub nenehnim prizadevanjem še vedno zelo razlikuje v smislu stopenj in postopkov oprostitve, zaradi česar nastajajo vrzeli in pravno negotovost; ugotavlja tudi, da se sedanji sistem zlorablja za preusmerjanje dobička, da omogoča agresivno davčno načrtovanje in poleg ovir za čezmejne naložbe na enotnem trgu povzroča nezaželeno dvojno obdavčevanje;
2. pozdravlja, da je bil v zadnjih letih tako na ravni EU kot na mednarodni ravni dosežen znaten napredek v boju proti škodljivim davčnim praksam, hkrati pa poudarja, da je treba obstoječo zakonodajo dosledneje uporabljati, saj je zlasti od razkritij Cum Ex vse več dokazov o preusmerjanju dobička, škodljivi davčni konkurenci in goljufijah, ter da so ob prizadevanjih za odpravo davčnih ovir za čezmejne naložbe morda potrebni tudi zakonodajni ukrepi;
3. pozdravlja dogovor o dvostebri reformi, dosežen z vključujočim okvirom OECD/G20, tudi minimalno učinkovito stopnjo davka od dohodkov pravnih oseb na svetovni ravni; meni, da je to pomemben korak k odpravi prakse preusmerjanja dobička v jurisdikcije z nizkimi davki, zmanjšanju škodljive davčne konkurence med ozemlji in zagotavljanju, da podjetja plačujejo pravičen delež davka v vsaki jurisdikciji; vendar ugotavlja, da dogovor vključuje klavzule o izvzetju in izključitev de minimis ter da področje njegove uporabe velja predvsem za multinacionalna podjetja, katerih skupni konsolidirani promet znaša vsaj 750 milijonov EUR;
4. izraža zadovoljstvo, ker je 137 držav in jurisdikcij podprlo dogovor vključujočega okvira OECD/G20 o dvostebri reformi; z zadovoljstvom tudi ugotavlja, da so k dogovoru pristopile vse članice G20 in OECD ter vse države članice EU; pozdravlja, da je Komisija kmalu po tem, ko je OECD oblikovala vzorčna pravila, predložila zakonodajni predlog za izvajanje drugega stebra v skladu z dogovorom; poziva Svet, naj ta predlog ob upoštevanju stališča Parlamenta hitro sprejme, da bo začel leta 2023 veljati; meni, da omejevanje davčne konkurence spada k izvajanju mednarodnega dogovora;
5. opozarja, da so lahko davčni odtegljaji zaščitni ukrep, ki ga države članice sprejmejo proti državam s seznama EU z jurisdikcijami, ki niso pripravljene sodelovati v davčne namene; poziva Komisijo, naj razmisli o pripravi zakonodajnega predloga o strožjih usklajenih zaščitnih ukrepih proti državam s seznama, saj njihova diskrecijska uporaba v posameznih državah članicah ni bila tako učinkovita kot pričakovano; v zvezi s tem poudarja, da je treba upoštevati tudi izvajanje zlasti drugega stebra dogovora OECD/G20;
6. znova poziva Komisijo, naj pripravi zakonodajni predlog za davčni odtegljaj na ravni EU, da bi se plačila, ustvarjena v Uniji, vsaj enkrat obdavčila, preden jo zapustijo ⁽²⁸⁾; poziva Komisijo, naj v ta predlog vključi stroge ukrepe proti zlorabam;

⁽²⁶⁾ Sporočilo Komisije z dne 18. maja 2021 o obdavčitvi podjetij za 21. stoletje (COM(2021)0251).

⁽²⁷⁾ Akcijski načrt Komisije za pravično in preprosto obdavčitev, ki podpira strategijo za okrevanje“.

⁽²⁸⁾ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 6. julija 2016 o davčnih stališčih in drugih ukrepih podobne narave ali s podobnim učinkom, odstavek 26.

četrtek 10. marca 2022

7. ugotavlja, da je preprost, dosleden in pravičen davčni sistem ključni dejavnik za povečanje konkurenčnosti EU; obžaluje, da še vedno prihaja do erozije davčne osnove in preusmerjanja dobička, saj ni niti skupnega davčnega odtegljaja za plačila v tretje države niti skupnih pravil ali postopkov, s katerimi bi učinkoviteje obdavčevali tokove dividend, licenčnin in obresti znotraj EU, kot je denimo minimalna efektivna davčna stopnja; poudarja, da bi bilo treba preusmerjanje dobička obravnavati kot eno glavnih nalog EU v prihodnjih letih;
8. opozarja, da je Komisija znotraj evropskega semestra in pri oceni nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost ugotovila, da so za obravnavo agresivnega davčnega načrtovanja v šestih državah članicah, ki bi lahko neobstoje ali omejeno uporabo davčnih odtegljajev na izhodna plačila zlorabile za agresivno davčno načrtovanje in izbiranje najugodnejšega sporazuma, potrebne dodatne reforme;
9. poziva Komisijo, naj vztraja pri izvajanju priporočil iz evropskega semestra ter oceni vidik agresivnega davčnega načrtovanja, zlasti izplačila obrest, licenčnin in dividend v nacionalnih načrtih za okrevanje in odpornost;
10. poudarja, da lahko ureditev iz direktive o obrestih in licenčninah ter direktive o matičnih in odvisnih družbah, če ni skupnih pravil in postopkov za obdavčitev izplačil dividend, obresti in licenčnin v EU, povzroči, da ti tokovi neobdavčeni zapustijo EU in pristanejo v tretjih jurisdikcijah z nizkimi davki, kar ima za posledico znatne izgube prihodkov; poudarja, da je treba za rešitev tega vprašanja določiti vsaj pravila za preprečevanje erozije davčne osnove;
11. poziva Komisijo in države članice, naj izdelajo skupen in standardiziran okvir za davčni odtegljaj, ki bo uvedel poenostavitve za vlagatelje, zajezil prakso izbiranja najugodnejšega sporazuma in zagotovil, da bodo vse dividende, obresti, kapitalski dobički, plačila licenčnin, plačila poklicnih storitev in ustrezna pogodbeno plačila, ki so bila ustvarjena v EU, obdavčeni po efektivni stopnji;
12. opozarja na stališče, ki ga je 11. septembra 2012 sprejel o direktivi o obrestih in licenčninah v prvi obravnavi; obžaluje, da so pogajanja o reviziji te direktive leta 2012 v Svetu zastala zaradi različnih stališč držav članic o možnosti vključitve efektivne minimalne davčne stopnje za licenčnine in obresti; poziva Svet, naj pogajanja o tej direktivi hitro nadaljuje in zaključi, da bo lahko EU izvajala drugi steber;
13. ugotavlja, da se lahko v razmerah, ko ni minimalne efektivne davčne stopnje za izplačila dividend delničarjem nastale razmere, spodbuja izogibanje davkom; poziva Komisijo, naj preuči to vprašanje in oceni, katere bi bile najboljše zakonodajne možnosti za njegovo obravnavo, na primer možnost pregleda direktive o matičnih in odvisnih družbah;
14. opozarja, da so se pri nedavnih raziskavah ⁽²⁹⁾ pokazale velike razlike v uporabi davčnih odtegljajev v državah članicah – s stopnjami med 0 % in 35 %, in poudarja, da so stopnje davčnega odtegljaja v davčnih sporazumih pogosto nižje od standardnih stopenj;
15. spodbuja vse države članice, naj ratificirajo Večstransko konvencijo za izvajanje z davčnimi sporazumi povezanih ukrepov za preprečevanje zmanjševanja davčne osnove in preusmerjanja dobička; poziva Komisijo, naj standarde te konvencije vključi v reformo seznama EU z davčnimi jurisdikcijami, ki niso pripravljene sodelovati, in njegovih meril;
16. spodbuja države članice, naj pregledajo vse veljavne davčne sporazume, podpisane s tretjimi državami, da bi zagotovile skladnost z novimi svetovnimi standardi; poziva Komisijo, naj državam članicam predlaga sorazmerne ukrepe v zvezi z dvostranskimi davčnimi sporazumi, ki so jih sklenile, da bi vključevali splošna pravila o preprečevanju zlorab;
17. poziva Komisijo, naj glede na pravilo o obdavčljivosti iz drugega stebra oceni, kako oblikovati smernice EU za pogajanja o davčnih sporazumih med državami članicami in državami v razvoju;

⁽²⁹⁾ Van't Riet, M. in Lejour, A., „A Common Withholding Tax on Dividend, Interest and Royalties in The European Union“ (Skupni davčni odtegljaj na dividende, obresti in licenčnine v Evropski uniji), 2020.

četrtek 10. marca 2022

Izboljšanje boja proti dividendni arbitraži

18. opozarja, da se je oktobra 2018 med preiskavo pokazalo, da je 11 držav članic zaradi shem Cum Ex in Cum Cum izgubilo skupaj 55,2 milijarde EUR davčnih prihodkov, po novih ocenah iz preiskave, objavljene oktobra 2021, pa znesek izgube javnih prihodkov za obdobje 2000–2020 znaša približno 140 milijard EUR; se boji, da se te sheme še naprej izkoriščajo na račun javnih financ EU; je zaskrbljen, ker bi morda lahko obstajale druge sheme s podobno škodljivim učinkom, kot so ponaredki Cum; ugotavlja, da je nemško sodišče v Karlsruheju julija 2021 razsodilo, da so sheme Cum Ex nezakonite in zato pomenijo davčno goljufijo;

19. je seznanjen s preiskavo in končnim poročilom o sistemih Cum Ex in Cum Cum ter sistemih za vračilo davčnih odtegljajev, ki sta ju Evropski organ za vrednostne papirje in trge ter Evropski bančni organ opravila na zahtevo Evropskega parlamenta; poziva Komisijo, naj oceni možne rešitve za obravnavo teh shem, in sicer možnost povezovanja vračila davka s povezanim izplačilom dividend, zlasti z enotno identifikacijsko oznako, in/ali dodelitve odgovornosti za pobiranje davčnega odtegljaja in izdajo ustreznega davčnega potrdila enemu subjektu v vsaki državi članici, da se onemogoči večkratno vračilo davka prek ene same dodelitve in da bodo davčne uprave zlahka odkrile zlorabe v postopkih vračila;

20. poudarja, da so razkritja Cum Ex vplivala na celovitost trga in zaupanje vlagateljev; poziva Komisijo, naj na podlagi ugotovitev, ki jih je v svojem končnem poročilu o pregledu uredbe o zlorabi trga zapisal Evropski organ za vrednostne papirje in trge, preuči, ali je bila uredba kršena, in razmisli, ali jo je treba spremeniti; poudarja, da morajo evropski organi, tudi Evropski bančni organ in Evropski organ za vrednostne papirje in trge, izpolnjevati svoje nadzorne pristojnosti;

21. poziva Komisijo, naj predlaga ukrepe za boljše sodelovanje in medsebojno pomoč med davčnimi organi, organi za nadzor nad finančnimi trgi in po potrebi organi kazenskega pregona na področju odkrivanja in pregona sistemov za vračilo davčnih odtegljajev; opozarja na priporočilo Evropskega organa za vrednostne papirje in trge⁽³⁰⁾ Komisiji, naj odpravi sedanje pravne omejitve za izmenjavo informacij med organi za nadzor finančnih trgov in davčnimi organi; poziva Komisijo, naj v prihodnjih zakonodajnih predlogih določi pravno podlago za izmenjavo ustreznih informacij med temi organi, zlasti za označevanje sumljivih dejavnosti;

22. deli zaskrbljenost z Evropskim organom za vrednostne papirje, da sheme za vračilo davčnega odtegljaja največkrat niso omejene samo na EU⁽³¹⁾, in zato poudarja pomen nadaljnjega mednarodnega sodelovanja na tem področju;

23. poudarja prizadevanja Komisije in pobude Parlamenta za izboljšanje davčnega sodelovanja med državami članicami, na primer program Fiscalis;

24. poudarja, da je Direktiva Sveta 2014/107/EU sicer olajšala izmenjavo informacij, vendar ostajajo druge ovire za odkrivanje sistemov Cum Ex in Cum Cum, tako tudi odlog poravnave transakcij z vrednostnimi papirji, obseg izmenjave informacij o kapitalških dobičkih ter nezadostna spontana izmenjava informacij; poudarja priporočila iz svoje resolucije z dne 16. septembra 2021 o izvajanju zahtev EU za izmenjavo davčnih informacij: doseženi napredek, pridobljene lekcije in preostale ovire,

25. poudarja, da bi bilo treba upoštevati vlogo posrednikov, ter poziva Komisijo in države članice, naj z ustreznimi ukrepi preprečujejo, da bi same omogočale davčne zlorabe in izogibanje davkom; opozarja, da so bila z Direktivo (EU) 2018/822 (DAC 6) uvedena pravila o obveznem razkritju čezmejnih aranžmajev, za posrednike pa uvedena obveznost, da poročajo o potencialno škodljivih davčnih ureditvah; poziva Komisijo, naj oceni, v kolikšni meri so ta pravila prispevala k razkrivanju škodljivih davčnih ureditev, kot sta sistema Cum Cum in Cum Ex, ter v kolikšni meri so imela odvračilni učinek;

26. poziva Komisijo, naj obvezno izmenjavo informacij razširi na sheme dividendne arbitraže in vse informacije o kapitalških dobičkih, tudi o dodeljevanju dividend in vračilu davka na kapitalski dobiček; nadalje jo poziva, naj oceni učinek razširitve obveznosti poročanja na čezmejne aranžmaje pri upravljanju sredstev strank, ki so fizične osebe, pri čemer naj upošteva upravno breme, ki bi s tem nastalo; v zvezi s tem poudarja pomen točnih in popolnih informacij o dejanskem lastništvu;

⁽³⁰⁾ Končno poročilo Evropskega organa za vrednostne papirje in trge z dne 23. septembra 2020 o pregledu uredbe o zlorabi trga, odstavek 624.

⁽³¹⁾ Prav tam, točka 617.

četrtek 10. marca 2022

Odprava ovir za čezmejne naložbe na enotnem trgu

27. močno podpira namero Komisije, da do konca leta 2022 pripravi predlog o vzpostavitvi skupnega in standardiziranega sistema za davčne odtegljaje, ki ga bo pospremila z mehanizmom za izmenjavo informacij in sodelovanje med davčnimi upravami držav članic; Komisijo poziva, naj si prizadeva tudi za odpravo razlik pri davčnih odtegljajih v EU, pri tem pa v celoti spoštuje pristojnosti EU;

28. poziva, naj se v tem predlogu obravnava tudi potreba po usklajenem izvajanju, ki bi moralo nadomestiti davčne sporazume med državami članicami; poziva Komisijo, naj zagotovi smernice o določbah iz pogodb, ki bi jih države članice lahko uporabile v svojih dvostranskih sporazumih s tretjimi državami;

29. opozarja na zavezo Komisije, da bo dokončala unijo kapitalskih trgov; zato jo poziva, naj do leta 2022 oceni učinek izvajanja ukrepov iz akcijskega načrta, ki se je začel izvajati leta 2019;

30. ugotavlja, da države članice še niso zadovoljivo izvedle priporočila Komisije, naj uporabljajo dobro delujoče postopke za olajšave pri viru ali, kadar to ni mogoče, vzpostavijo hitre in standardizirane postopke vračila, kot izhaja iz priporočila Komisije z dne 19. oktobra 2009 o postopkih za oprostitev davčnega odtegljaja;

31. poziva Komisijo, naj predlaga skupen in standardiziran postopek EU za vračilo davčnega odtegljaja za vse države članice; poudarja, da bi bila ta harmonizacija še posebej koristna za male vlagatelje, ki jih pretirano breme zaradi omenjenih razlik pogosto odvrne od uporabe postopka, in bi z njo izboljšali enake konkurenčne pogoje;

32. poziva Komisijo, naj ob tej uskladitvi med drugim uvede pravila o izjemah in odbitkih ter standardizirano obliko zahtevkov in postopek za vračilo ter naj obravnava trenutni neobstoje enotne opredelitve dejanskega lastnika, neusklajenost rokov za zahtevke in vračilo ter jezikovne ovire; poudarja, da je treba v novem okviru preprečevati možnost goljufij;

33. meni, da vračilo davčnih odtegljajev še vedno pretežno temelji na papirnih dokumentih, kar kot postopek ni le počasnejše in bolj obremenjujoče za davkoplačevalce ter dodatno zapleta postopek za tuje vlagatelje, temveč je tudi bolj dovzetno za goljufije; poudarja, da lahko pravilno delujoči, preprosto uporabni, hitri, standardizirani in digitalni postopki za vračilo davčnega odtegljaja ter izboljšano sodelovanje med nacionalnimi davčnimi upravami zmanjšajo upravno breme, negotovost pri čezmejnih naložbah in davčne utaje, hkrati pa pospešijo postopke za vlagatelje in davčne organe, s čimer se izboljša sedanje stanje;

34. je seznanjen s potencialom, ki ga ima tehnologija razpršene evidence za povečanje učinkovitosti sistema odtegljajev v posameznih državah, pa tudi za nemoten potek postopkov med različnimi nacionalnimi sistemi in preprečevanje goljufij; zato poziva Komisijo, naj upošteva obstoječe digitalne rešitve v državah članicah, oceni, kako ob polnem spoštovanju pravil EU o varstvu podatkov izkoristiti tehnologije blokovnih verig za preprečevanje davčnih utaj in izogibanja davkom, ter razmisli o uvedbi pilotnega projekta; poudarja pa, da ni mogoče zgolj s tehnologijo rešiti vseh težav, ki izhajajo iz pomanjkanja skupnega okvira;

35. poudarja, da so bili z direktivo o matičnih in odvisnih družbah ter direktivo o obrestih in licenčnihah postopoma odpravljeni davčni odtegljaji na izplačila dividend, obresti in licenčnin med povezanimi družbami v EU, ki dosegajo določen prag, da bi zmanjšali tveganje dvojnega obdavčevanja; ugotavlja, da se davčni odtegljaji še naprej povečujejo za vlagatelje, ki ne dosegajo tega praga, in da so postopki za davčno oprostitev ali olajšavo v tem primeru urejeni s konvencijami o izogibanju dvojnega obdavčevanja;

36. pozdravlja možnost, ki jo je predstavila Komisija, da se vzpostavi celovit skupni sistem EU za olajšave pri viru, ki bi lahko bil zanesljiva dolgoročna rešitev; poudarja, da premik k tovrstnemu sistemu ne sme biti v škodo boju proti davčnim zlorabam ali neposredno ali posredno olajšati preusmerjanja dobička v jurisdikcije z nizkimi davki ali dvojnega neobdavčevanja; poudarja, da mora biti pogoj za olajšavo pri viru, da ciljna država članica v vseh primerih spoštuje zakonodajo EU, tako da izvaja dogovor iz vključujočega okvira OECD/G20;

četrtek 10. marca 2022

37. opozarja na načelo OECD, da se poslovna dejavnost obdavči tam, kjer se izvaja; poziva Komisijo in države članice, naj preučijo druge možnosti, kot je alternativni sistem „rezidentske olajšave“, v skladu s katerim bi država članica rezidentstva, v kateri se dohodek prijavi, izravnala vse davčne odtegljaje, plačane državi članici vira, z davčnim dobropisom, s čimer bi zagotovili, da ne bi prišlo do dvojne obdavčitve, in omejili tveganje zlorab;

38. je seznanjen s pobudo OECD o poenostavitvi postopkov priznavanja davčnih ugodnosti po mednarodnih pogodbah in krepitev ravnanj, skladnih z zakonodajo, ki pooblaščenim posrednikom omogoča, da zahtevajo vračilo davčnega odtegljaja na portfeljske naložbe; opozarja, da je pobuda izvajala ena sama država članica; spodbuja druge, naj ocenijo, kaj prinaša v smislu zmanjšanja upravnega bremena, učinka na davčne prihodke in tveganja goljufij;

o

o o

39. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

četrtek 10. marca 2022

P9_TA(2022)0076

Evropski semester za usklajevanje ekonomskih politik: letni pregled trajnostne rasti 2022**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. marca 2022 o evropskem semestru za usklajevanje ekonomskih politik: letni pregled trajnostne rasti 2022 (2022/2006(INI))**

(2022/C 347/15)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti členov 121(2) in 136,
- ob upoštevanju Protokola št. 1 k Pogodbam o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji,
- ob upoštevanju Protokola št. 2 k Pogodbam o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti,
- ob upoštevanju Pogodbe o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju v ekonomski in monetarni uniji,
- ob upoštevanju Pariškega sporazuma, ki je del Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja, in ciljev trajnostnega razvoja,
- ob upoštevanju Direktive Sveta 2011/85/EU z dne 8. novembra 2011 o zahtevah v zvezi s proračunskimi okviri držav članic ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU) št. 1177/2011 z dne 8. novembra 2011 o spremembi Uredbe (ES) št. 1467/97 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem ⁽²⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1173/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o učinkovitem izvrševanju proračunskega nadzora v euroobmočju ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1174/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o izvršilnih ukrepih za odpravljanje čezmernih makroekonomskih neravnotežij v euroobmočju ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1175/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o spremembi Uredbe (ES) št. 1466/97 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 472/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o okrepitvi gospodarskega in proračunskega nadzora v državah članicah euroobmočja, ki so jih prizadele ali jim grozijo resne težave v zvezi z njihovo finančno stabilnostjo ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ UL L 306, 23.11.2011, str. 41.⁽²⁾ UL L 306, 23.11.2011, str. 33.⁽³⁾ UL L 306, 23.11.2011, str. 1.⁽⁴⁾ UL L 306, 23.11.2011, str. 8.⁽⁵⁾ UL L 306, 23.11.2011, str. 12.⁽⁶⁾ UL L 306, 23.11.2011, str. 25.⁽⁷⁾ UL L 140, 27.5.2013, str. 1.

četrtek 10. marca 2022

- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 473/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o skupnih določbah za spremljanje in ocenjevanje osnutkov proračunskih načrtov ter zagotavljanje zmanjšanja čezmernega primanjkljaja držav članic v euroobmočju ⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU, Euratom) 2020/2092 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o splošnem režimu pogojenosti za zaščito proračuna Unije ⁽⁹⁾ (uredba o pogojenosti),
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost ⁽¹⁰⁾ (v nadaljnjem besedilu: uredba o mehanizmu za okrevanje in odpornost),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 27. maja 2020 z naslovom Čas za Evropo: obnova in priprava za naslednjo generacijo (COM(2020)0456),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 2. junija 2021 z naslovom Usklajevanje ekonomskih politik v letu 2021: premagovanje COVID-19, podpora okrevanju in posodobitev našega gospodarstva (COM(2021)0500),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 4. marca 2021 z naslovom Akcijski načrt za evropski steber socialnih pravic (COM(2021)0102),
- ob upoštevanju socialne zaveze iz Porta z dne 7. maja 2021, ki so jo podpisali Svet, Komisija, Parlament in socialni partnerji,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 24. novembra 2021 z naslovom Letni pregled trajnostne rasti 2022 (COM(2021)0740),
- ob upoštevanju poročila Komisije z dne 24. novembra 2021 z naslovom Poročilo o mehanizmu opozarjanja za leto 2022 (COM(2021)0741) in priporočila Komisije z dne 24. novembra 2021 za priporočilo Sveta o ekonomski politiki euroobmočja (COM(2021)0742),
- ob upoštevanju poročila Evropskega odbora za sistemska tveganja z dne 16. februarja 2021 o posledicah podpornih ukrepov za zaščito realnega gospodarstva pred pandemijo za finančno stabilnost,
- ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 27. maja 2020 o prepoznavanju potreb za okrevanje Evrope,
- ob upoštevanju jesenske gospodarske napovedi iz leta 2021, ki jo je Komisija objavila 11. novembra 2021,
- ob upoštevanju ocene Evropskega fiskalnega odbora z dne 16. junija 2021 o fiskalni naravnosti, primerni za euroobmočje v letu 2022,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 6. junija 2021 o pregledu Evropskega parlamenta o oceni nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost, ki jo opravljata Komisija in Svet,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. novembra 2020 o naložbenem načrtu za trajnostno Evropo – financiranje zelenega dogovora,
- ob upoštevanju letnega poročila Evropskega fiskalnega odbora z dne 10. novembra 2021,

⁽⁸⁾ UL L 140, 27.5.2013, str. 11.

⁽⁹⁾ UL L 433 I, 22.12.2020, str. 1.

⁽¹⁰⁾ UL L 57, 18.2.2021, str. 17.

četrtek 10. marca 2022

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. julija 2021 o pregledu makroekonomskega zakonodajnega okvira za boljši učinek na evropsko realno gospodarstvo ter večjo preglednost pri odločanju in demokratično odgovornost ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 1. marca 2022 o ruski agresiji proti Ukrajini ⁽¹²⁾,
 - ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
 - ob upoštevanju mnenj Odbora za proračun in Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za ekonomske in monetarne zadeve (A9-0034/2022),
- A. ker ima evropski semester bistveno vlogo pri usklajevanju ekonomskih in proračunskih politik v državah članicah, s čimer se varuje makroekonomska stabilnost ekonomske in monetarne unije; ker v tem procesu ne bi smeli prezreti ciljev evropskega stebra socialnih pravic in evropskega zelenega dogovora ter drugih vprašanj, povezanih s finančnim sektorjem in obdavčitvijo; ker vključevanje teh vprašanj ne bi smelo zmanjšati pretežno gospodarske in fiskalne narave evropskega semestra;
- B. ker se po zimski gospodarski napovedi Komisije pričakuje, da bo stopnja rasti BDP leta 2022 v euroobmočju in EU27 znašala 4,0 % BDP, leta 2023 pa naj bi se v euroobmočju zmanjšala na 2,7 %, v EU-27 pa na 2,8 %;
- C. ker bo po zimski gospodarski napovedi Komisije hitrost okrevanja v državah članicah leta 2021 zelo različna, pri čemer bo rast BDP znašala med 2,8 % in 13,7 %;
- D. ker so se zaradi krize, ki jo je povzročila pandemija covid-19, povečale družbene, teritorialne, medgeneracijske in gospodarske neenakosti ter neenakosti med spoloma;
- E. ker se je v skladu z zimsko gospodarsko napovedjo Komisije povprečna stopnja brezposelnosti leta 2021 znižala na 7,0 % v euroobmočju in na 6,4 % v EU27;
- F. ker se je zaradi neprimerljive gospodarske recesije leta 2020 in ukrepov, sprejetih v odziv na pandemijo, razmerje med javnim dolgom in BDP povečalo na 100 % v euroobmočju in na 92,1 % v EU-27;
- G. ker so za povečanje produktivnosti in svetovne konkurenčnosti EU potrebne strukturne, socialno uravnotežene in trajnostne reforme, ki spodbujajo rast, ter temu ustrezna raven naložb;
- H. ker je za gospodarsko okrevanje po pandemiji potrebno hitro in učinkovito izvajanje mehanizma za okrevanje in odpornost; ker je treba v vseh načrtih za okrevanje in odpornost obravnavati vseh šest stebrov ter splošne in specifične cilje iz uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost ter upoštevati njena horizontalna načela;
- I. ker so bili med procesom evropskega semestra opredeljeni izzivi v zvezi s pravno državo;
- J. ker so bili vidiki, povezani z morebitno prihodnostjo fiskalnega okvira EU, obravnavani v posebnem samoiniciativnem poročilu Evropskega parlamenta;
- K. ker so vidiki zaposlovanja in socialni vidiki letnega pregleda trajnostne rasti obravnavani v dvojnem poročilu Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve z naslovom Evropski semester za usklajevanje ekonomskih politik: vidiki zaposlovanja in socialni vidiki v letnem pregledu trajnostne rasti za leto 2022;
- L. ker bo Evropski parlament vidike, povezane z izvajanjem mehanizma za okrevanje in odpornost, obravnaval v posebnem samoiniciativnem poročilu;

⁽¹¹⁾ UL C 99, 1.2.2022, str. 191.

⁽¹²⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0052.

četrtek 10. marca 2022

Gospodarski obeti za EU

1. ugotavlja, da evropsko gospodarstvo po uničujočih posledicah pandemije okreva hitreje od pričakovanih; poudarja, da so bili pravočasni in inovativni ukrepi politike ključni za blaženje učinka pandemije na evropsko gospodarstvo in da bo tako tudi v prihodnje;
2. poudarja, da bodo konflikt v Ukrajini in stroge sankcije proti Ruski federaciji neizogibno negativno vplivali na gospodarstvo EU; poziva Komisijo, naj opredeli in podpira instrumente in metode za spoprijemanje z gospodarskimi in socialnimi posledicami sankcij;
3. je zaskrbljen zaradi pojavljanja novih sevov, lokalnih zaprtij zaradi pandemije, višjih cen energije, inflacijskega pritiska, motenj v dobavi in vse večjega pomanjkanja delovne sile; opozarja, da ta tveganja povzročajo negotovost, v prihodnjih mesecih pa bi lahko ovirala potencialno gospodarsko rast in povzročila podaljšanje obdobja, potrebnega za prehod na trajnostno, digitalno in konkurenčno gospodarstvo, ki bo kos izzivom prihodnosti;
4. ugotavlja, da naj bi vse države članice do konca leta 2022 dosegle raven proizvodnje pred pandemijo; je zaskrbljen, ker države članice in regije različno hitro okrevajo, pri čemer so leta 2021 med državami članicami nastale velike razlike; vendar ugotavlja, da se pričakuje, da bo okrevanje v letih 2022 in 2023 bolj enakomerno; poudarja, da so napovedane stopnje rasti za EU v letih 2022 in 2023 nižje od napovedane svetovne gospodarske rasti BDP;
5. priznava, da je kriza zaradi covid-19 še zlasti prizadela podjetja, predvsem mala in srednja podjetja, turizem, gostinstvo in hotelirstvo ter kulturo; poudarja, da so države članice, ki so bile bolj odvisne od teh storitev, utrpеле največje gospodarske posledice;
6. priznava, da mehanizem za okrevanje in odpornost temelji na evropski solidarnosti; poudarja, da bo pregledno in uspešno izvajanje mehanizma za okrevanje in odpornost pripomoglo k temu, da bodo gospodarstva in družbe EU postale bolj uspešne, trajnostne, vključujoče, konkurenčne, odpornejše in bolj pripravljene na zeleni in digitalni prehod ter bodo še naprej spodbujale gospodarsko, socialno in teritorialno kohezijo;

Odgovorne in vzdržne fiskalne politike

7. ugotavlja, da se bo splošna odstopna klavzula Pakta za stabilnost in rast v letu 2022 še naprej uporabljala in naj bi se deaktivirala leta 2023, če njen obstoj ne bo več upravičen;
8. meni, da je treba pregledati okvir EU za ekonomsko upravljanje; se strinja z Evropskim fiskalnim odborom, da je pomembno imeti jasno začrtano pot k revidiranemu fiskalnemu okviru, po možnosti pred deaktivacijo splošne odstopne klavzule;
9. je seznanjen z namero Komisije, da bo pripravila smernice za fiskalne politike za obdobje do deaktivacije splošne odstopne klavzule, v katerih se bodo odražale dejanske gospodarske razmere v posameznih državah članicah in razprave o okviru gospodarskega upravljanja; v zvezi s tem opozarja na svojo resolucijo z dne 8. julija 2021 o pregledu makroekonomskega zakonodajnega okvira;
10. je prepričan, da je usklajevanje nacionalnih fiskalnih politik še vedno ključnega pomena za podporo okrevanju; ugotavlja, da naj bi splošna fiskalna naravnost ob upoštevanju nacionalnih proračunov in mehanizma za okrevanje in odpornost v letu 2022 še naprej spodbujala okrevanje in zagotovila postopno preusmeritev fiskalne politike; se strinja s Komisijo, da bi si morale države članice z nizko ali srednjo ravno dolga prizadevati za spodbujevalno fiskalno naravnost ali jo še naprej ohranjati, tiste z visoko ravno dolga pa bi morale mehanizem za okrevanje in odpornost izkoristiti za financiranje dodatnih naložb, ki bodo pripomogle k okrevanju, hkrati pa oblikovati preudarno fiskalno politiko, ki ne bo preprečevala javnih naložb, potrebnih za financiranje sektorjev, ki so strateškega pomena za okrevanje in odpornost evropskih gospodarstev in družb; se strinja s Komisijo, da bi morale vse države članice v celoti ali večinoma ohraniti svoje nacionalno financirane naložbe;
11. poudarja, da so javnofinančni prihodki in javna poraba bistveni za zagotavljanje vzdržnosti javnih financ; poziva države članice, naj sprejmejo ukrepe za boj proti davčnim goljufijam, davčnim utajam in pranju denarja ter naj si prizadevajo za trajnostne in socialno uravnotežene reforme, ki spodbujajo rast;

četrtek 10. marca 2022

Uravnotežene, vključujoče in trajnostne strukturne reforme in naložbe, ki spodbujajo rast

12. meni, da sta usklajevanje nacionalnih prizadevanj za reforme in naložbe ter izmenjava dobre prakse ključna za povečanje konvergence in odpornosti naših gospodarstev, spodbujanje trajnostne in vključujoče rasti ter izboljšanje institucionalnih okvirov za povečanje zavezanosti in odgovornosti na nacionalni ravni;

13. poudarja, da je mehanizem za okrevanje in odpornost zgodovinska in edinstvena priložnost za vse države članice, da obravnavajo ključne strukturne izzive in potrebe po naložbah, vključno s pravičnim zelenim in digitalnim prehodom; vztraja, naj vsi načrti za okrevanje in odpornost obravnavajo vse zahteve iz uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost, predvsem šest stebrov; poudarja, da sta evropski semester in mehanizem za okrevanje in odpornost povezana; poziva države članice, naj to priložnost kar najbolje izkoristijo za preobrazbo svojih gospodarstev, da bi postala bolj trajnostna, konkurenčna in odpornejša na prihodnje pretrese; v skladu z uredbo o mehanizmu za okrevanje in odpornost poudarja vlogo, ki jo ima Evropski parlament pri izvajanju tega mehanizma;

14. opozarja, da bi morali mehanizem in vsi načrti za odpornost in okrevanje v celoti spoštovati uredbo o pogojevanju s pravno državo in da ukrepi iz teh načrtov ne bi smeli biti v nasprotju z vrednotami EU iz člena 2 Pogodbe o Evropski uniji; vztraja, da mora Komisija v ta namen v fazi ocenjevanja in v fazi izvajanja zagotoviti, da projekti ali ukrepi ne bodo v nasprotju s temi vrednotami, in jo poziva, naj sprejme ustrezne ukrepe za revizijo;

15. poudarja, da je pandemija covid-19 močno prizadela ženske; izpostavlja, da je pomembno povečati udeležbo žensk v gospodarstvu, kar zajema tudi spodbujanje vključujoče udeležbe v digitalnem gospodarstvu in digitalni preobrazbi, ter zagotoviti, da bo bolj vključujoča rast del rešitve za okrevanje po pandemiji, saj bo omogočila povečanje števila delovnih mest, gospodarsko blaginjo in konkurenčnost v celotni EU;

16. ugotavlja, da raven javnih in zasebnih naložb v številnih državah članicah ni optimalna, poleg tega pa se spoprijemajo s starimi in novimi strukturnimi izzivi, ki ovirajo njihov potencial za rast; zato poudarja, da je reševanje strukturnih izzivov ter povečanje zasebnih in javnih naložb ključno za trajnostno okrevanje in neprekinjeno rast; meni, da izvajanje reform za odpravo starih in novih ranljivosti ni ključno le za izboljšanje zmogljivosti za spopadanje z obstoječimi izzivi in njihovo obvladovanje, ampak tudi za trajnostno, pravično in vključujočo izvedbo dvojnega prehoda in za zmanjšanje družbenih neenakosti; poudarja, da je premajhno prevzemanje odgovornosti na nacionalni ravni ena glavnih težav pri izvajanju reform za odpravo strukturnih pomanjkljivosti;

17. je zaskrbljen, ker je Komisija pri 12 državah članicah ugotovila makroekonomske ranljivosti, povezano z neravnotežji in čezmernimi neravnotežji; je zaskrbljen, ker so neravnotežja v državah članicah po svoji naravi in izvoru večinoma enaka kot pred pandemijo in ker bi se neravnotežja in gospodarske razlike zaradi pandemije lahko še zaostri; poziva države članice, naj izkoristijo edinstveno priložnost, ki jo ponuja mehanizem, da bi znatno zmanjšale obstoječa makroekonomska neravnotežja, zlasti tako, da v svoje nacionalne načrte vključijo ambiciozne reformne ukrepe; poudarja, da je dobra izvedba ključna za to, da se ta priložnost v celoti izkoristi;

18. ugotavlja, da lahko visoke ravni javnega dolga povzročijo makroekonomske nestabilnosti, posebej če bi monetarna politika Evropske centralne banke postala manj spodbujevalna; poudarja pomen ustreznega regulativnega okvira in strategij politik, ki lahko zmanjšanje razmerja med javnim dolgom in BDP združijo z ustrežno ravno zasebnih in javnih naložb, s katerimi bi zagotovili trajnostno gospodarsko rast, visoko konkurenčnost in socialno kohezijo;

19. priznava, da je postopek v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji pomemben pri odkrivanju, preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij v EU; poudarja, da bosta potrebna stalno spremljanje in pazljivost, države članice pa bi morale nastajajoča neravnotežja odpraviti z reformami, ki bi povečevale ekonomsko in socialno odpornost in spodbujale digitalno preobrazbo ter zeleni in pravični prehod; poudarja, da ima Komisija pomembno vlogo pri zagotavljanju odgovornosti vlad v zvezi s tem;

20. opozarja, da je cikel evropskega semestra uveljavljen okvir, s katerim države članice EU usklajujejo fiskalne, gospodarske, socialne in zaposlovalne politike; poudarja, da bi lahko evropska gospodarstva brez usklajenih prizadevanj za izvedbo digitalnega in okoljskega prehoda ter za obravnavo nekaterih vprašanj, povezanih s finančnim sektorjem, utrpela

četrtek 10. marca 2022

dolgotrajno škodo, kar bi ogrozilo vse poskuse spodbujanja trajnostnih in verodostojnih fiskalnih politik; zato poziva Komisijo, naj vse te elemente ustrezno upošteva v prihodnjih procesih evropskega semestra, pri pa naj ne ogroža sedanjega pristopa, ki temelji na fiskalnih in proračunskih politikah;

Bolj demokratičen evropski semester

21. poudarja pomen celovite razprave in ustreznega vključevanja nacionalnih parlamentov in Evropskega parlamenta v proces evropskega semestra; ponovno poziva k okrepitvi demokratične vloge Parlamenta v okviru gospodarskega upravljanja, Svet in Komisijo pa poziva, naj ustrezno upoštevata njegove resolucije;

22. poziva Komisijo, naj sozakonodajalca, Parlament in Svet, enako dobro obvešča o vseh vidikih, povezanih z uporabo okvira EU za gospodarsko upravljanje, tudi o pripravljanih fazah;

23. ugotavlja, da se morali Komisija, Svet in predsednik Euroskupine redno udeleževati sej ustreznih odborov Parlamenta, da bi posredovali informacije in si izmenjali mnenja o najnovejših gospodarskih in političnih dogodkih;

24. poziva k zavzetemu usklajevanju s socialnimi partnerji in drugimi ustreznimi deležniki na nacionalni in evropski ravni, da bi okrepili demokratično odgovornost in preglednost;

o

o o

25. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

četrtek 10. marca 2022

P9_TA(2022)0078

Položaj novinarjev in zagovornikov človekovih pravic v Mehiki**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. marca 2022 o položaju novinarjev in zagovornikov človekovih pravic v Mehiki (2022/2580(RSP))**

(2022/C 347/16)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Mehiki,
 - ob upoštevanju Sporazuma o gospodarskem partnerstvu in političnem usklajevanju in sodelovanju med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter Združenimi mehiškimi državami na drugi ⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: globalni sporazum med EU in Mehiko), ki velja od leta 2000, in posodobljenega globalnega sporazuma med EU in Mehiko,
 - ob upoštevanju dialogov na visoki ravni med EU in Mehiko o človekovih pravicah in dialoga na visoki ravni o večstranskih vprašanjih,
 - ob upoštevanju smernic EU o zagovornikih človekovih pravic in o svobodi izražanja na spletu in drugje,
 - ob upoštevanju lokalne izjave Evropske unije, Norveške in Švice z dne 15. februarja 2022 o umoru novinarja Heberja Lópeza Vásqueza,
 - ob upoštevanju skupne izjave Medameriške komisije za človekove pravice, njenega posebnega poročevalca za svobodo izražanja in mehiškega urada visoke komisarke OZN za človekove pravice z dne 28. januarja 2022, v kateri se obsoja umor Maríe de Lourdes Maldonado López,
 - ob upoštevanju izjave urada visoke komisarke OZN za človekove pravice z dne 19. oktobra 2020 o tem, da strokovnjak OZN spodbuja Mehiko, naj bolje zaščiti zagovornike človekovih pravic,
 - ob upoštevanju Akcijskega načrta OZN o varnosti novinarjev in vprašanju nekaznovanosti iz leta 2012,
 - ob upoštevanju Mednarodnega pakta o političnih in državljanskih pravicah z dne 16. decembra 1966,
 - ob upoštevanju Splošne deklaracije človekovih pravic z dne 10. decembra 1948,
 - ob upoštevanju členov 144(5) in 132(4) Poslovnika,
- A. ker v Mehiki močno naraščajo nasilje, kršitve človekovih pravic in napadi na novinarje in zagovornike človekovih pravic, med drugim na okoljevarstvenike ter pripadnike domorodnih ljudstev in skupnosti, ter zagovornike pravic žensk; ker se razširjeno nasilje v Mehiki še naprej povečuje, kot je postalo očitno na lokalnih in regionalnih volitvah junija 2021, in ker se razmere na področju pravne države resno slabšajo; ker je zaskrbljujoče in dramatično število novinarjev in zagovornikov človekovih pravic, zlasti tistih, ki raziskujejo korupcijo javnih uslužbencev ali razkrivajo delo kriminalnih narkokartelov, zlasti na lokalni ravni, žrtev opozoril, nadlegovanja, groženj, posilstev, napadov, prisilnih izginotij ter celo umorov in nadzora, bodisi s strani vladnih organov bodisi hudodelskih združb; ker se je 27. februarja 2022 zgodil množični pobjo, v katerem je bilo ubitih 17 ljudi;
- B. ker je Mehika po navedbah različnih nevladnih in mednarodnih organizacij poleg območij, ki so uradno razglašena za vojna območja, že dolgo najnevarnejši in najsmrtonosnejši kraj za novinarje; ker je bila Mehika po podatkih organizacije Novinarji brez meja leta 2021 že tretje leto zapored najnevarnejša država na svetu za novinarje in je bila na svetovnem indeksu svobode tiska za leto 2021 uvrščena na 143. mesto od 180;

(¹) UL L 276, 28.10.2000, str. 45.

četrtek 10. marca 2022

- C. ker je bil začetek leta 2022 najsmrtonosnejši za novinarje v Mehiki, saj je bilo umorjenih že najmanj šest novinarjev; ker so umori Maríe de Lourdes Maldonado Lopez, Margarita Martíneza, Joséja Luisa Gamboaja, Heberja Lopeza Vasqueza in Roberta Toleda le nekateri od dramatičnih napadov na novinarje in medijske delavce; ker so delovni pogoji novinarjev slabi, številni pa nimajo dostopa do zdravstvenih storitev in storitev s področja duševnega zdravja; ker so se razmere od zadnjih predsedniških volitev julija 2018 poslabšale, saj je bilo po uradnih virih umorjenih najmanj 47 novinarjev;
- D. ker je bilo po navedbah ministrstva za notranje zadeve od decembra 2018 v Mehiki ubitih najmanj 68 zagovornikov človekovih pravic; ker sta stopnja nasilja nad ženskami in število feminicidov visoka in ker je kljub nekaterim institucionalnim ukrepom število izginulih ljudi izjemno zaskrbljujoče;
- E. ker predsednik López Obrador na dnevnih tiskovnih konferencah pogosto uporablja populistično retoriko, da bi očrnil in ustrašoval neodvisne novinarje, lastnike medijev in aktiviste; ker retorika zlorab in stigmatizacije ustvarja ozračje nevzdržnega nemira v odnosu do neodvisnih novinarjev; ker je mehiška vlada pod pretvezo boja proti lažnim novicam ustanovila platformo v državni lasti za razkrivanje in stigmatizacijo kritičnih medijev in napade nanje; ker so novinarji februarja 2022 v 13 od 32 mehiških zveznih držav protestirali in zahtevali večjo varnost ter preiskave napadov na novinarje;
- F. ker je imel zvezni mehanizem za zaščito zagovornikov človekovih pravic in novinarjev januarja 2022 vzpostavljene zaščitne ukrepe za 1 518 ljudi, od tega 1 023 zagovornikov človekovih pravic in 495 novinarjev; ker mehanizem zaznamuje resne pomanjkljivosti v zvezi s financiranjem in številom razpoložljivega osebja, pomanjkanje ustreznega spremljanja, premajhno usklajevanje z državnimi vladami in zamude pri izvajanju zaščitnih ukrepov, kar pogosto pomeni izgubo življenj; ker je bilo ubitih najmanj devet upravičencev, ki so bili vključeni v program zaščite;
- G. ker si mehiška država prizadeva vzpostaviti nacionalni sistem za preprečevanje in zaščito zagovornikov človekovih pravic in novinarjev, ki bo temeljil na splošnem zakonu o preprečevanju in zaščiti v zvezi z napadi na zagovornike človekovih pravic in novinarje ter bo vključeval sprejetje nacionalnega modela za preprečevanje, oblikovanje nacionalne evidence napadov in vzpostavitev nacionalnega protokola o zaščiti;
- H. ker institucionalizirana in razširjena korupcija, ki jo omogoča pomanjkljiv pravosodni sistem, povzroča endemičen problem nekaznovanja, saj približno 95 % umorov novinarjev ostaja nekaznovanih; ker se, kot je poudaril urad posebnega poročevalca za svobodo izražanja Medameriške komisije za človekove pravice, z nekaznovanjem sporoča, da je nasilje dopustno, se spodbujajo nova kazniva dejanja in se ustvarja učinek samocenzure; ker mehiška vlada ni ustrezno izvedla reform, potrebnih za zmanjšanje nasilja in nekaznovanja, tudi za kazniva dejanja zoper novinarje in zagovornike človekovih pravic;
- I. ker obstajajo jasni znaki, da je mehiška država proti novinarjem in zagovornikom človekovih pravic uporabila orodja za vdor v telefone, namenjena boju proti terorizmu in kartelom, vključno z vohunsko programsko opremo Pegasus;
- J. ker je Mehika novembra 2020 ratificirala sporazum iz Escazúja, ki zajema odločno zaščito okoljevarstvenikov; ker bi morala Mehika dati prednost njegovemu izvajanju;
- K. ker je bil pred kratkim kongresu predstavljen zaskrbljujoč zakonodajni predlog, katerega namen je preprečiti, da bi nevladne organizacije, ki prejemajo tuja sredstva, poskušale vplivati na zakonodajo ali sodelovati v strateških pravnih postopkih;
- L. ker več ustavnih reform volilnega in pravosodnega sistema, ki jih je začela administracija López Obradorja, vzbujata dvome o stabilnosti pravne države in pravni varnosti;
- M. ker je strateško partnerstvo med EU in Mehiko omogočilo njuno tesnejše sodelovanje pri vprašanjih, ki so globalnega pomena, zlasti pa so se okrepili dialog, usklajevanje in izmenjava na področjih, kot so varnost, človekove pravice, reforma volilne zakonodaje, regionalni razvoj, regulativni ukrepi in trgovinska politika; ker imata Mehika in Evropska unija skupne vrednote;

četrtek 10. marca 2022

N. ker globalni sporazum med EU in Mehiko v členih 1 in 39 vključuje klavzuli o človekovih pravicah in demokraciji; ker sta EU in Mehika leta 2020 v dialogu na visoki ravni o človekovih pravicah dosegli sporazum o skupnem prizadevanju za večjo zaščito zagovornikov človekovih pravic v Mehiki;

1. obsoja grožnje, nadlegovanje ter uboje novinarjev in zagovornikov človekovih pravic v Mehiki, med drugim tudi okoljevarstvenikov ter pripadnikov domorodnih ljudstev in skupnosti; poziva oblasti, naj te uboje nemudoma, temeljito ter na neodvisen in nepristranski način preiščejo, v primeru novinarjev in medijskih delavcev pa naj to storijo tudi v skladu z odobrenim protokolom za preiskovanje kaznivih dejanj zoper svobodo izražanja;

2. izraža globoko sočutje in solidarnost z vsemi žrtvami in njihovimi družinami ter jim izreka sožalje; ponovno izraža zaskrbljenost zaradi negotovih in sovražnih razmer, v katerih delujejo zagovorniki človekovih pravic in novinarji, ter jim solidarno stoji ob strani;

3. poudarja, da so svoboda govora na spletu in drugje, svoboda tiska in svoboda zbiranja ključna načela za delovanje zdrave demokracije; poziva mehiške oblasti, naj naredijo vse potrebno, da bi v skladu z uveljavljenimi mednarodnimi standardi zagotovile zaščito in ustvarile varno okolje za novinarje in zagovornike človekovih pravic, med drugim tako, da na državni in zvezni ravni obravnavajo razširjeno korupcijo, neustrezno usposabljanje in vire, soodgovornost nekaterih uradnikov in nedelujoče pravosodne sisteme, kar vse vodi v tako visoko stopnjo nekaznovanja;

4. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da najvišji organi mehiške vlade sistematično in ostro kritizirajo novinarje in njihovo delo, ter obsoja pogoste napade na svobodo medijev, zlasti na novinarje in medijske delavce; ponovno poudarja, da se novinarsko delo lahko opravlja le v okolju, v katerem ni groženj, fizičnega, psihološkega ali moralnega nasilja ali drugega ustrahovanja in nadlegovanja, ter poziva mehiške oblasti, naj spoštujejo in varujejo najvišje standarde za zaščito svobode govora, svobode zbiranja in svobode izbire;

5. poziva mehiške oblasti, zlasti najvišje, naj ne objavljajo sporočil, ki bi lahko stigmatizirala zagovornike človekovih pravic, novinarje in medijske delavce, povečala sovražnost do njih ali napačno prikazovala njihovo preiskovalno delo; poziva jih tudi, naj javno opozorijo na ključno vlogo zagovornikov človekovih pravic in novinarjev v demokratičnih družbah;

6. poziva mehiško vlado, naj v skladu s priporočili visoke komisarke OZN za človekove pravice in Medameriške komisije za človekove pravice nemudoma sprejme konkretne in učinkovite ukrepe, s katerimi bo okrepila nacionalne, državne in lokalne institucije, ter naj brez odlašanja uvede sklop celovitih in usklajenih strategij za preprečevanje, zaščito, zagotovitev odškodnin in ugotavljanje odgovornosti, da bodo lahko zagovorniki človekovih pravic in novinarji nadaljevali svoje delo brez strahu pred povračilnimi ukrepi in brez omejevanja; priporoča, naj Mehika pri obravnavanju varnosti novinarjev in zagovornikov človekovih pravic upošteva vidik spola;

7. poziva zvezni mehanizem za zaščito zagovornikov človekovih pravic in novinarjev, naj izpolni svojo obljubo o povečanju sredstev in virov ter pospeši postopke, s katerimi zagovornikom človekovih pravic in novinarjem zagotovi zaščito, in sicer tudi z varnostnimi ukrepi za njihove družine, sodelavce in odvetnike, saj s tem rešuje življenja in skrbi za varnost ogroženih oseb; poudarja, da bi morali biti v javne politike zaščite učinkovito vključeni vladni organi in institucije vsake zvezne države ter na lokalni ravni;

8. spodbuja mehiško vlado, naj sprejme ukrepe, s katerimi bi okrepila državne institucije in utrdila pravno državo, saj bi tako rešila nekatere strukturne težave, ki so vzrok za kršitve človekovih pravic, poleg tega pa poziva, naj se v ta proces vključijo civilne organizacije, ki delujejo na področju človekovih pravic; pozdravlja ustanovitev nacionalne preiskovalne komisije, ki naj bi preiskala množična grobišča po vsej državi ter si prizadevala ugotoviti in objaviti, koliko ljudi je dejansko izginilo;

9. poziva mehiško vlado, naj polno sodeluje z organi OZN ter izda stalno povabilo za obisk države predstavnikom vseh posebnih postopkov Sveta OZN za človekove pravice, zlasti posebni poročevalki OZN za svobodo mnenja in izražanja, in z njimi proaktivno sodeluje;

10. pozdravlja, da je Mehiko nedavno obiskal odbor OZN za prisilna izginotja in da je mehiška vlada priznala pristojnost odbora za obravnavo primerov iz te države, tako da lahko družine žrtev primere predložijo odboru, če izčrpajo pravna sredstva doma;

četrtek 10. marca 2022

11. poziva vse države članice, Evropsko službo za zunanje delovanje in delegacijo EU v Mehiki, naj mehiške sogovornike opozorijo na problematiko človekovih pravic, poleg tega pa naj v dialogih med EU in Mehiko zaščito novinarjev in zagovornikov človekovih pravic postavijo v ospredje; poziva delegacijo EU in države članice, naj v celoti sledijo smernicam EU o zagovornikih človekovih pravic in svobodi izražanja na spletu in drugje, da bi zagovornikom človekovih pravic in novinarjem nudile vso ustrezno podporo pri njihovem delu;

12. poudarja, da je Mehika pomembna strateška partnerica EU; opozarja, kako pomembni so trdni in globoki odnosi med EU in Mehiko, ter ponovno potrjuje, da je zavezan njihovemu poglobljanju na podlagi posodobljenega globalnega sporazuma med EU in Mehiko, ki dodatno krepi določbe o človekovih pravicah ter jima omogoča večstransko razpravo s civilno družbo – vključno z novinarji, zagovorniki človekovih pravic in drugimi akterji –, o vrsti vprašanj, med drugim o človekovih pravicah;

13. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, državam članicam, začasnemu predsedstvu Skupnosti latinskoameriških in karibskih držav, generalnemu sekretarju Organizacije ameriških držav, Evro-latinskoameriški parlamentarni skupščini ter predsedniku, vladi in kongresu Mehike.

četrtek 10. marca 2022

P9_TA(2022)0079

Mjanmar, leto dni po državnem udaru**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. marca 2022 o Mjanmaru, leto dni po državnem udaru (2022/2581(RSP))**

(2022/C 347/17)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Mjanmaru, zlasti resolucij z dne 7. julija 2016 ⁽¹⁾, 15. decembra 2016 ⁽²⁾ in 14. septembra 2017 o Mjanmaru ⁽³⁾, predvsem o položaju ljudstva Rohinga, z dne 14. junija 2018 o položaju rohinskih beguncev, zlasti trpljenju otrok ⁽⁴⁾, z dne 13. septembra 2018 o Mjanmaru, zlasti primer novinarjev Va Lona in Kjo Sou Uja ⁽⁵⁾, z dne 19. septembra 2019 o Mjanmaru, zlasti položaju ljudstva Rohinga ⁽⁶⁾, z dne 11. februarja 2021 o razmerah v Mjanmaru ⁽⁷⁾ in z dne 7. oktobra 2021 o stanju na področju človekovih pravic v Mjanmaru, tudi položaj verskih in etničnih skupin ⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU) 2022/238 z dne 21. februarja 2022 o omejevalnih ukrepih zaradi razmer v Mjanmaru/Burmi ⁽⁹⁾,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 22. februarja 2021 o Mjanmaru,
- ob upoštevanju Sklepa Sveta (SZVP) 2021/711 z dne 29. aprila 2021 o omejevalnih ukrepih zaradi razmer v Mjanmaru/Burmi ⁽¹⁰⁾,
- ob upoštevanju skupne izjave visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko v imenu Evropske unije ter zunanjih ministrov Albanije, Avstralije, Kanade, Nove Zelandije, Norveške, Republike Koreje, Švice, Združenega kraljestva in Združenih držav Amerike z dne 1. februarja 2022 o prvi obletnici vojaškega udara v Mjanmaru,
- ob upoštevanju izjav visokega predstavnika v imenu EU z dne 31. januarja 2022 o nadaljnjem stopnjevanju nasilja v Mjanmaru, z dne 8. novembra in 6. decembra 2021 o razmerah v Mjanmaru, z dne 13. oktobra 2021 v podporo delu posebnega odposlanca Združenja držav jugovzhodne Azije (ASEAN) in z dne 30. aprila 2021 o izidu srečanja voditeljev združenja ASEAN,
- ob upoštevanju izjave tiskovne predstavnice Evropske službe za zunanje delovanje z dne 11. januarja 2022 o zadnji obsodbi državne svetnice Aung San Su Či,
- ob upoštevanju smernic EU o spodbujanju in zaščiti svobode veroizpovedi ali prepričanja,
- ob upoštevanju soglasja združenja ASEAN v petih točkah z dne 24. aprila 2021,
- ob upoštevanju izjave predsedujočega združenju ASEAN z dne 2. februarja 2022 o razmerah v Mjanmaru,
- ob upoštevanju izjav visoke komisarke OZN za človekove pravice z dne 23. septembra 2021 o Mjanmaru in posebnega poročevalca OZN z dne 22. septembra 2021 o stanju človekovih pravic v Mjanmaru,

⁽¹⁾ UL C 101, 16.3.2018, str. 134.⁽²⁾ UL C 238, 6.7.2018, str. 112.⁽³⁾ UL C 337, 20.9.2018, str. 109.⁽⁴⁾ UL C 28, 27.1.2020, str. 80.⁽⁵⁾ UL C 433, 23.12.2019, str. 124.⁽⁶⁾ UL C 171, 6.5.2021, str. 12.⁽⁷⁾ UL C 465, 17.11.2021, str. 135.⁽⁸⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0417.⁽⁹⁾ UL L 40, 21.2.2022, str. 8.⁽¹⁰⁾ UL L 147, 30.4.2021, str. 17.

četrtek 10. marca 2022

- ob upoštevanju poročila urada visoke komisarke OZN za človekove pravice z dne 16. septembra 2021 o stanju človekovih pravic v Mjanmaru,
- ob upoštevanju izjave varnostnega sveta OZN z dne 29. decembra 2021 o razmerah v Mjanmaru,
- ob upoštevanju izjave za medije varnostnega sveta OZN z dne 2. februarja 2022 o razmerah v Mjanmaru,
- ob upoštevanju izjave uradnega govornika generalnega sekretarja OZN z dne 30. januarja 2022 o razmerah v Mjanmaru,
- ob upoštevanju izjave visoke komisarke OZN za človekove pravice z dne 28. januarja 2022 o razmerah v Mjanmaru,
- ob upoštevanju poročil posebnega poročevalca OZN o razmerah na področju človekovih pravic v Mjanmaru, zlasti poročila z dne 22. februarja 2022 *Enabling Atrocities: UN Member States' Arms Transfers to the Myanmar Military* (Omogočanje grozodejstev: prenos orožja v mjanmarsko vojsko s strani držav članic OZN),
- ob upoštevanju zaključka javnih predstavitev z dne 28. februarja 2022 o predhodnih ugovorih Mjanmara v zadevi v zvezi z uporabo Konvencije o preprečevanju in kaznovanju zločina genocida (Gambija proti Mjanmaru),
- ob upoštevanju resolucije generalne skupščine OZN 75/287 z dne 18. junija 2021 o razmerah v Mjanmaru,
- ob upoštevanju poročila Urada OZN za usklajevanje humanitarnih aktivnosti iz decembra 2021 *Humanitarian Needs Overview – Myanmar* (Pregled humanitarnih potreb – Mjanmar),
- ob upoštevanju izjave posebne odposlanke generalnega sekretarja OZN z dne 27. decembra 2021 o Mjanmaru,
- ob upoštevanju poročil generalnega sekretarja OZN o položaju človekovih pravic rohingejskih muslimanov in drugih manjšin v Mjanmaru,
- ob upoštevanju poročila neodvisnega preiskovalnega mehanizma za Mjanmar za leto 2021,
- ob upoštevanju poročila neodvisne mednarodne misije OZN za ugotavljanje dejstev o Mjanmaru o spolnem nasilju in nasilju na podlagi spola v Mjanmaru ter učinka njegovih etničnih konfliktov z vidika spola z dne 22. avgusta 2019,
- ob upoštevanju poročil nadzornega mehanizma Mednarodne organizacije dela o Mjanmaru,
- ob upoštevanju Splošne deklaracije človekovih pravic iz leta 1948,
- ob upoštevanju ženevskih konvencij iz leta 1949 in njihovih dodatnih protokolov,
- ob upoštevanju konvencije OZN o preprečevanju in kaznovanju zločina genocida iz leta 1948,
- ob upoštevanju člena 25 Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah iz leta 1966,
- ob upoštevanju členov 144(5) in 132(4) Poslovnika,

četrtek 10. marca 2022

- A. ker je mjanmarska vojska, znana kot Tatmadav, 1. februarja 2021 več kot očitno ravnala v nasprotju z mjanmarsko ustavo in volilnimi izidi iz novembra 2020 ter aretirala predsednika Vin Mjinta, državno svetnico Aung San Su Či in vodilne člane vlade, z državnim udarom prevzela nadzor nad zakonodajno, sodno in izvršilno vejo oblasti ter za leto dni razglasila izredne razmere; ker je vrhovni poveljnik vojaške hunte Min Aung Hlaing avgusta 2021 razglasil, da bo imenoval sebe za predsednika vlade in da bo izredno stanje podaljšano do avgusta 2023; ker je po mjanmarski ustavi za razglasitev izrednih razmer pooblaščen samo predsednik, torej Vin Mjint;
- B. ker so v odziv na vojaški prevzem v različnih mjanmarskih mestih izbruhnili mirni protesti in demonstracije za vrnitev demokracije; ker so pri tem sodelovale različne skupine, vključno z gibanjem za državljansko nepokorščino; ker so varnostne sile proti protestnikom uporabile prekomerno in smrtonosno silo; ker se odpor javnosti nadaljuje, nasilje, s katerim se Tatmadav odziva, pa se vsakodnevno veča;
- C. ker sta bila odbor, ki zastopa mjanmarski parlament (CRPH), in vlada narodne enotnosti ustanovljena, da bi zastopala demokratične želje mjanmarskega ljudstva;
- D. ker so se voditelji združenja ASEAN 24. aprila 2021 v Džakarti sestali z vrhovnim poveljnikom vojaške hunte Minom Aung Hlaingom in dosegli soglasje v petih točkah; ker vojaška hunta doslej ni sprejela nobenega ukrepa za izvajanje tega soglasja; ker se je od sprejetja soglasja v petih točkah nasilje dejansko stopnjevalo in močno povečalo;
- E. ker je vojaška hunta maja 2021 sprejela prve ukrepe za razpustitev politične stranke Aung San Su Či, ki je sodelovala v vladi do državnega udara februarja 2021; ker sta državna svetnica Aung San Su Či in predsednik Vin Mjint še vedno v zaporu in sta bila obsojena za prve izmed številnih obtožb, vloženi proti njima; ker je bila Aung San Su Či sprva obsojena na štiri leta zaporne kazni, kar je bilo pozneje skrajšano na dve leti, vendar je proti njej skupaj vloženo vsaj deset obtožb;
- F. ker je hunta kriva za uboje, prisilna izginotja, mučenje in posilstva ter druga kazniva dejanja spolnega nasilja; ker je bilo od 1. februarja 2021 več politikov, vladnih uradnikov, zagovornikov človekovih pravic, predstavnikov civilne družbe, verskih osebnosti, miroljubnih protestnikov in pisateljev nezakonito aretiranih oziroma jim je bil odrejen hišni pripor; ker najnovejša izjava za medije urada visoke komisarke OZN za človekove pravice z dne 28. januarja 2022 navaja, da je bilo od državnega udara ubitih vsaj 1500 ljudi in da so vojaške oblasti samovoljno aretirale vsaj 11.787 ljudi; ker je od 21. januarja 2022 hunta zaprla 649 članov opozicijske Narodne lige za demokracijo, 14 pa jih je umrlo med pridržanjem ali kmalu po njem; ker so vojaška sodišča od 4. marca 2022 84 ljudi obsodila na smrt; ker je med februarjem 2021 in januarjem 2022 potekalo vsaj 4924 spopadov in se je zgodilo vsaj 1724 napadov na civiliste;
- G. ker so žrtve hunte najpogosteje ženske, in sicer kot žrtve zunajsodnih usmrtitev, pogostih samovoljnih pridržanj, spolnih napadov in nasilja na podlagi spola; ker je med pridržanimi od 1. februarja 2021 več kot 2000 žensk; ker so varnostne sile hunte od decembra 2021 med napadi, zaslišanji in shodi proti hunti ubile 94 žensk;
- H. ker so verske in etnične manjšine v Mjanmaru žrtve kršenja svobode veroizpovedi ali prepričanja in drugih človekovih pravic; ker je bilo od začetka državnega udara zabeleženih več kot 35 poročil o napadih na cerkve in druge verske objekte ter vernike, vključno s kristjani in muslimani;
- I. ker vojska hkrati vse bolj zatira medije v Mjanmaru, vse več novinarjev je bilo samovoljno aretiranih, pridržanih in obtoženih, da bi se utišali mediji in izkoreninila svoboda izražanja; ker hunta vse pogosteje uporablja orodja za nadzor in cenzuro z omejevanjem telekomunikacij in interneta; ker je hunta od 21. januarja 2022 zaprla 120 novinarjev, tri pa ubila, in je tako Mjanmar postal druga država na svetu po številu zaprtih novinarjev; ker je vojska 12 medijskih hiš obtožila kaznivih dejanj in/ali jim je odvzela dovoljenja;

četrtek 10. marca 2022

- J. ker je bilo od državnega udara ubitih najmanj 27 sindikalnih aktivistov, 116 delavcev in sindikalistov pa je bilo aretiranih; ker je bilo 16 organizacij za pravice delavcev razglašeni za nezakonite organizacije in so bile številne prisiljene v podtalno delovanje, da se zaščitijo; ker je vojska dva tedna po državnem udaru uvedla pomembne spremembe kazenskega zakonika in zakonika o kazenskem postopku, ki sta postala glavni pravni določbi za obtožbe nasprotnikov vojaškega režima, vključno z vodji sindikatov in zagovorniki pravic delavcev;
- K. ker hunto sestavljajo iste sile, ki so leta 2017 začele napade, ki jih enačimo z genocidom, in ki še naprej izvajajo genocidne politike in segregacijo Rohingejcev; ker je v mjanmarski zvezni državi Rakhine ostalo okoli 600.000 Rohingejcev, ki so žrtve stalnih diskriminacijskih politik in praks ter sistematičnega kršenja temeljnih pravic, samovoljnih aretacij, zapiranja v prenatrpana taborišča za notranje razseljene osebe in močno omejenega dostopa do izobraževanja in zdravstvenega varstva; ker mjanmarski zakon o državljanstvu določa, da Rohingejci „niso državljani“ oziroma da so „tuji rezidenti“ in jim zato odreka državljanstvo, kar še poslabšuje njihov negotovi položaj; ker se preganjanje rohingejske manjšine kljub številnim pozivom mednarodne skupnosti nikakor ne konča;
- L. ker hunta v Mjanmaru noče niti resno preiskati kršitev človekovih pravic nad Rohingejci niti soditi storilcem; ker oblasti nočejo sodelovati z mehanizmi OZN; ker je Mednarodno kazensko sodišče zaradi tega začelo preiskavo posebej o položaju rohingejske manjšine;
- M. ker je vojaška hunta od decembra 2021 povečala število zračnih napadov na vasi v regijah z etničnimi manjšinami, kar tragično zadeva vsaj 200.000 civilistov; ker je po podatkih OZN vojska decembra 2021 ubila več neoboroženih ljudi, vključno s petimi mladoletniki, ki so bili živi sežgani;
- N. ker je generalni sekretar OZN opozoril na „tveganje obsežnega oboroženega spopada, ki zahteva kolektivni pristop, da se prepreči večdimenzionalna katastrofa v središču jugovzhodne Azije in širše“;
- O. ker je na konfliktnih območjih še vedno ujetih več kot 453 000 na novo razseljenih oseb, med katerimi so večinoma ženske in otroci, poleg dodatnih 370 400 oseb, ki so bile dolgotrajno razseljene že pred februarjem 2021, in skoraj milijon mjanmarskih beguncev, ki so v sosednjih državah; ker OZN ocenjuje, da 14,4 milijona ljudi v Mjanmaru, med katerimi je 5 milijonov otrok, potrebuje humanitarno pomoč, 13,3 milijona ljudem pa grozita nezanesljiva preskrba s hrano in lakota, kar je 2,8 milijona več kot pred vojaškim prevzemom oblasti; ker je Urad OZN za usklajevanje humanitarnih aktivnosti decembra 2021 objavil načrt za humanitarni odziv za leto 2022, v katerem je navedeno, da je potrebnih 826 milijonov USD, da bi poskrbeli za 6,2 milijona ljudi, ki potrebujejo življenjsko pomembno humanitarno pomoč;
- P. ker je režim močno omejil in namerno ovira dostop do humanitarne pomoči in njeno razdeljevanje, saj je uničil infrastrukturo na območjih, kjer je potrebna, aretiral zdravstvene delavce, ljudi prikrajšal za zdravila in kisik ter aretiral in ubil cerkvene voditelje in lokalne prostovoljce, ki so jo zagotavljali;
- Q. ker so se humanitarne razmere v Mjanmaru še poslabšale zaradi malomarnega odziva hunte na koronavirusno krizo; ker vojska uporablja ukrepe zoper pandemijo covid-19 za zatiranje prodemokratskih aktivistov, zagovornikov človekovih pravic in novinarjev; ker je hunta zaprla bolnišnice in preganja zdravstvene delavce, kar je privedlo do zloma zdravstvenega sistema, covid-19 pa se širi po vsej državi; ker so vojaki uničili medicinski material in opremo ter zasedli več deset zdravstvenih objektov, zaradi česar se prebivalci Mjanmara sploh ne približujejo zdravstvenim ustanovam, saj se bojijo, da jih bodo pridržali ali ustrelili; ker natrpani zapori in splošno zanemarjanje zdravja zapornikov prispevajo k povečevanju okužb s covidom-19;

četrtek 10. marca 2022

- R. ker si mjanmarska vojska (Tatmadav) in njeni generali nezakonito prisvajajo sredstva z nezakonito prodajo lesa, dragih kamnov, plina in nafte ter jih bremenijo splošno razširjene obtožbe o korupciji; ker se še ne izvajajo ustrezni ukrepi potrebne skrbnosti, s katerimi bi ugotovili, od kod izvirajo dragoceni kamni, ki jih kupujejo evropska podjetja in potrošniki; ker so za vojsko največji vir prihodkov v tuji valuti prihodki od zemeljskega plina v obliki dajatev, davkov, licenčnin, pristojbin, tarif in drugih dobičkov in po ocenah letno znašajo do 1 milijarde USD; ker je devetnajst mednarodno delujočih bank vložilo več kot 65 milijard USD v 18 podjetij z neposrednimi in dolgotrajnimi poslovnimi vezmi z mjanmarsko vojsko ali državnimi subjekti, ki jih vojska po državnem udaru poskuša nadzorovati;
- S. ker je Evropska unija 21. februarja 2022 napovedala, da bo sprejela dodatne sankcije proti posameznikom in subjektom zaradi vpletenosti v hude kršitve človekovih pravic v Mjanmaru; ker je mjanmarska naftna in plinska družba MOGE, ki je eden od subjektov s seznama, v državni lasti in je od lanskega državnega udara pod nadzorom vojaške hunte; ker je v režimu sankcij tudi odstopanje, ki izvajalcem dejavnosti EU na področju nafte in plina, ki še vedno delujejo v Mjanmaru, izrecno omogoča opravljanje finančnih transakcij z družbo MOGE;
- T. ker vojaška hunta prejema kitajska in ruska bojna letala in oklepna vozila; ker se ta od lanskega državnega udara uporabljajo proti civilnemu prebivalstvu; ker je Srbija odobrila izvoz raket in artilerije, namenjenih mjanmarski vojski; ker sta Kitajska in Rusija vložili veliko političnih, vojaških in gospodarskih prizadevanj, da bi legitimizirali hunto; ker sta obe povezani z mjanmarskimi oboroženimi silami, saj sta največji dobaviteljici orožja tej državi; ker sta obe večkrat onemogočili poskuse varnostnega sveta OZN, da bi dosegli dogovor o izjavah o razmerah v Mjanmaru;
- U. ker je mjanmarska hunta izrazila podporo Putinovi vojni proti Ukrajini;
- V. ker je posebni poročevalec OZN za razmere na področju človekovih pravic v Mjanmaru v uradni izjavi navedel, da so razširjeni in sistematični napadi vojske na mjanmarsko prebivalstvo verjetno hudodelstva zoper človečnost in vojna hudodelstva po mednarodnem pravu; ker je izrecno izjavil, da bi morali snovalci in storilci državnega udara in kršitev odgovarjati za svoja dejanja;
- W. ker Komisija še vedno ni začela preiskave v skladu s členom 19(1)(a) uredbe o splošnih tarifnih preferencialih ⁽¹¹⁾, da bi začasno ukinili trgovinske preferenciale, ki jih uživa Mjanmar, kot je Parlament z veliko večino uradno zahteval junija 2018, septembra 2018, septembra 2019, februarja 2021 in oktobra 2021;
1. odločno obsoja državni udar 1. februarja 2021, ki ga je pod vodstvom vrhovnega poveljnika Min Aung Hlainga izvedel Tatmadav, ter grozodejstva, množične poboje in vsesplošne kršitve človekovih pravic mjanmarskega prebivalstva;
 2. poziva Tatmadav, naj v celoti spoštuje izid demokratičnih volitev novembra 2020 in nemudoma ponovno vzpostavi civilno vlado ter odpravi izredne razmere; podpira odbor, ki zastopa mjanmarski parlament, vlado narodne enotnosti ter posvetovalni odbor narodne enotnosti kot edine legitimne predstavnike demokratičnih želja mjanmarskih prebivalcev;
 3. poziva mjanmarsko vojsko, naj nemudoma prekine vse nasilje in napade na mjanmarsko ljudstvo v vseh delih države, nemudoma in brezpogojno izpusti Aung San Su Či in vse druge politične zapornike, vključno z verskimi voditelji, ter sprejme ukrepe za vzpostavitev dialoga in sprave z vsemi udeleženi stranmi, vključno z vlado narodne enotnosti, odborom, ki zastopa mjanmarski parlament, in predstavniki etničnih skupin ter zagotovi popolno spoštovanje temeljnih svoboščin izražanja, združevanja in mirnega zbiranja ter svobode veroizpovedi ali prepričanja;
 4. je zgrožen nad zločini Tatmadava nad etničnim in verskim skupinam v Mjanmaru; odločno obsoja napade Tatmadava v zveznih državah Kajin, Kajah, Kačin, Šan in Čin ter regijah Magve in Sagaing, ki so povzročili množično razseljevanje, smrt civilistov, tudi otrok, uničenje verskih objektov ter druge kršitve človekovih pravic in humanitarne prava;

⁽¹¹⁾ Uredba (EU) št. 978/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o uporabi sheme splošnih tarifnih preferencialov (UL L 303, 31.10.2012, str. 1).

četrtek 10. marca 2022

5. ponovno obsoja te kršitve človekovih pravic ter sistematične in razširjene napade na pripadnike ljudstva Rohinga; poudarja, da bo EU še naprej pozorno spremljala ukrepe vojaškega vodstva proti manjšinam v državi, vključno z Rohingejci;
6. obsoja preganjanje kristjanov v državi; poziva Tatmadav, naj ustavi pobijanje in aretacije kristjanov ter preneha obstreljevati in rušiti cerkve; poudarja, da je mednarodna skupnost izrazila globoko zaskrbljenost zaradi nasilnih napadov na krščanske skupnosti v Mjanmaru;
7. obsoja vsakršno nasilje hunte nad njenimi državljani in druge oblike nadlegovanja, zlasti nad zagovorniki človekovih pravic, aktivisti civilne družbe in novinarji; obžaluje omejitve pravice do svobode izražanja in drugih človekovih pravic; poziva hunto, naj odpravi vse omejitve za telekomunikacije in internet, vključno z blokado spletnih mest neodvisnih medijev in platform družbenih medijev;
8. odločno obsoja in zavrača vse spolno nasilje in nasilje na podlagi spola, ki ga izvaja vojska kot del namerne strategije ustrahovanja, teroriziranja in kaznovanja civilnega prebivalstva, vključno z etničnimi manjšinami; obsoja vse vrste nasilja nad ženskami, ki pomeni hudo kršitev človekovih pravic in dostojanstva žensk in deklk;
9. obsoja vse večje kršitve pravic delavcev, zlasti v sektorju oblačil, ter napade in zlorabo sindikatov in zagovornikov pravic delavcev; poziva k takojšnjemu prenehanju nasilja nad delavci in sindikati ter k varstvu pravic sindikatov in njihovih članov, vključno s pravico do svobodnega delovanja;
10. obsoja napade vojaških organov na zdravstvene delavce in objekte ter njihov odziv na pandemijo covid-19; poziva hunto, naj ponovno vzpostavi zaježitveno strategijo in sistem sledenja stikov ter zagotovi, da bodo imeli ljudje dostop do zdravstvenih storitev in cepiv; poziva Komisijo, naj glede tega okrepi svojo pomoč in zagotovi, da bodo odmerki cepiva proti covidu-19 dosegli mjanmarske državljane;
11. obžaluje, da varnostni svet OZN ni razpravljal o osnutku resolucije o Mjanmaru, ter poziva države članice Evropske unije in Evropsko službo za zunanje delovanje, naj povečajo pritisk na varnostni svet OZN, da bi dosegli enotnost pri sprejemanju ciljno usmerjenih sankcij, vključno s prepovedjo potovanja po vsem svetu in zamrznitvijo sredstev vodstva hunte in konglomeratov v lasti vojske, in da bi uvedli celovit svetovni embargo na orožje za Mjanmar ter začasno ustavili vso neposredno in posredno dobavo, prodajo ali prenos orožja in izdelkov z dvojno rabo, streliva ter druge vojaške in varnostne opreme, pa tudi usposabljanje ali drugo vojaško in varnostno pomoč; poziva države članice in pridružene države, naj ohranijo embargo na neposredno in posredno dobavo, prodajo in prenos vsega orožja, streliva in druge vojaške in varnostne opreme in sistemov, vključno s tranzitom, prevozom in posredovanjem, ter na usposabljanje, vzdrževanje ali druge oblike pomoči na vojaškem in varnostnem področju; poudarja, da mora Mednarodno kazensko sodišče nadalje preiskati razmere;
12. odločno obsoja, da Kitajska, Rusija in Srbija dobavljajo Tatmadavu orožje in vojaško opremo; poudarja, da so države, ki tako kot Kitajska, Rusija in Srbija dobavljajo orožje mjanmarski hunti, neposredno odgovorne za grozodejstva, storjena s tem orožjem;
13. odločno obsoja podporo mjanmarske hunte nezakoniti vojni, ki jo Rusija izvaja v Ukrajini;
14. meni, da soglasje združenja ASEAN v petih točkah še ni privedlo do rezultatov; poziva združenje ASEAN, njegove članice in zlasti njegovega posebnega odposlanca za Mjanmar, naj bolj proaktivno uporabijo svojo posebno vlogo v Mjanmaru, sodelujejo s posebnim odposlancem OZN, z vsemi udeleženiimi stranmi, zlasti z vlado narodne enotnosti, predstavniki civilne družbe, zlasti ženskami in etničnimi skupinami, da bi spodbudili vsaj učinkovito in smiselno izvajanje soglasja v petih točkah in v bližnji prihodnosti dosegli trajno in demokratično rešitev te krize; obžaluje, da je kamboški predsednik vlade Hun Sen 7. januarja 2022 obiskal mjanmarskega vojaškega voditelja Min Aung Hlainga, kar je bil prvi obisk predsednika neke vlade pri hunti po državnem udaru, s čimer ji je podelil legitimnost;
15. poziva vse strani v krizi v Mjanmaru, naj omogočijo varen in neoviran dostop za humanitarno pomoč ter omogočijo dostop humanitarnim delavcem; poziva Komisijo, naj prekine delovne odnose s hunto pri zagotavljanju humanitarne pomoči in ji prepreči, da bi humanitarno pomoč uporabila kot orožje; poziva Komisijo, naj preusmeri in poveča

četrtek 10. marca 2022

humanitarno pomoč, vključno z zdravstveno pomočjo, prek čezmejnih kanalov, lokalnih humanitarnih mrež, domačih ponudnikov storitev, organizacij v okviru lokalnih skupnosti in organizacij civilne družbe; poziva Komisijo, naj preuči, na kakšen način se lahko s temi skupinami izvajajo razvojni projekti, in temu primerno usmeri razvojno pomoč;

16. obsoja, da sosednje države vračajo begunce v Mjanmar, kar je v nasprotju z načelom nevračanja; poziva sosednje države, zlasti Tajsko, Indijo in Kitajsko, naj omogočijo dostop do beguncev, ki prečkajo mejo; poziva te vlade, naj humanitarnim organizacijam in lokalnim organizacijam civilne družbe omogočijo dostop do območij z notranje razseljenimi ljudmi vzdolž meja z Mjanmarom;

17. poziva EU, njene države članice in mednarodno skupnost, naj nemudoma izpolnijo svoje finančne obveznosti iz načrta OZN za humanitarni odziv na razmere v Mjanmaru za leto 2021;

18. pozdravlja štiri kroge sankcij EU zaradi vojaškega udara in represije, ki mu je sledila; poziva Svet, naj na seznam fizičnih in pravnih oseb, subjektov in organov, za katere veljajo omejevalni ukrepi, vključi državni upravni svet kot celoto, ne zgolj njegove posamezne člane; pozdravlja odločitev EU, da bo na seznam subjektov, za katere veljajo sankcije, dodala naftno in plinsko družbo MOGE; poziva Svet, naj razveljavi odstopanje, ki izrecno dovoljuje evropskim izvajalcem dejavnosti s področja nafte in plina, ki še ostajajo v Mjanmaru, da opravljajo finančne transakcije s to družbo, in poziva države članice, naj odstopanja ne izvajajo; poziva Komisijo in države članice EU, naj v skladu z vodilnimi načeli OZN o podjetništvu in človekovih pravicah zagotovijo, da umik podjetij iz EU, ki spoštujejo sankcije, ne bo koristil hunti, vključno s pojasnitvijo, da delnic podjetij ni mogoče kot del izvrševanja sankcij prodati ali prenesti na družbo MOGE ali druga podjetja v lasti hunte; poudarja, da je bistveno nadaljnje mednarodno usklajevanje s podobno mislečimi jurisdikcijami; poziva Svet, naj v naslednjem krogu sankcij obravnava tudi rezerve centralne banke; poudarja, da bo za to potrebno zamrzniti sredstva in prepovedati mednarodne finančne transferje dveh bank v državni lasti, in sicer banke Myanmar Foreign Trade Bank in banke Myanmar Investment and Commercial Bank;

19. poziva EU in njene države članice, naj preučijo vse možnosti za zagotovitev pravice in prevzemanje odgovornosti za huda mednarodna kazniva dejanja, ki so jih zagrešile varnostne sile, vključno s hudodelstvi zoper človečnost, storjenimi po državnem udaru, pa tudi hudodelstvi zoper človečnost, vojnimi zločini in genocidom, storjenimi v države Rakhine in drugih etničnih državah v zadnjih desetletjih, in naj podprejo, da varnostni svet OZN zadevo predloži Mednarodnemu kazenskemu sodišču, uradno podprejo zadevo, ki jo je proti Mjanmaru pred Meddržavnim sodiščem v zvezi s konvencijo o genocidu vložila Gambija, in naj še naprej zagotavljajo, da bo neodvisni preiskovalni mehanizem za Mjanmar v celoti financiran in podprt;

20. poziva Komisijo, naj podrobno spremlja, ali je treba začeti preiskavo za umik sheme „Vse razen orožja“, da bi začasno ustavili trgovinske preferencialne v nekaterih sektorjih, ki koristijo Mjanmaru, zlasti za podjetja v lasti članov mjanmarske vojske, in Parlament ustrezno obvešča o ukrepih, ki jih je treba sprejeti;

21. poudarja, da morajo lokalna in večnacionalna podjetja, ki delujejo v Mjanmaru, spoštovati človekove pravice in ne smejo več omogočati storilcem, da te pravice kršijo; odločno poziva podjetja s sedežem v EU, naj v tem smislu poskrbijo, da ne bodo imela vezi z mjanmarskimi varnostnimi silami, posameznimi pripadniki ali subjekti, ki so v njihovi lasti ali pod njihovim nadzorom, ter da ne bodo neposredno ali posredno prispevali k vojaškemu teptanju demokracije in človekovih pravic;

22. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje legitimnemu predsedniku in vladi narodne enotnosti Mjanmarja, odboru, ki zastopa mjanmarski parlament, državni svetnici Mjanmarja, Tatmadavu, podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Komisiji, Svetu, vladam in parlamentom držav članic, državam članicam ASEAN, generalnemu sekretarju združenja ASEAN, medvladni komisiji ASEAN za človekove pravice, generalnemu sekretarju OZN, posebnemu poročevalcu OZN o razmerah na področju človekovih pravic v Mjanmaru, visokemu komisarju OZN za begunce in Svetu OZN za človekove pravice.

četrtek 10. marca 2022

P9_TA(2022)0080

Uničenje kulturne dediščine v Gorskem Karabahu

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. marca 2022 o uničevanju kulturne dediščine v Gorskem Karabahu (2022/2582(RSP))

(2022/C 347/18)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Armeniji in Azerbajdžanu,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. februarja 2006 o kulturni dediščini v Azerbajdžanu ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. februarja 2022 o izvajanju skupne zunanje in varnostne politike – letno poročilo za leto 2021 ⁽²⁾,
- ob upoštevanju skupne izjave predsednice delegacije za odnose z Južnim Kavkazom, stalnega poročevalca Evropskega parlamenta o Armeniji in stalne poročevalke Evropskega parlamenta o Azerbajdžanu z dne 9. decembra 2021 o odlokih Meddržavnega sodišča z dne 7. decembra 2021 v sodnih postopkih med Armenijo in Azerbajdžanom,
- ob upoštevanju poročila Evropske komisije za boj proti rasizmu in nestrpnosti pri Svetu Evrope,
- ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 18. marca 2020 z naslovom Politika vzhodnega partnerstva po letu 2020: Krepitev odpornosti – vzhodno partnerstvo, ki prinaša koristi za vse (JOIN(2020)0007),
- ob upoštevanju gospodarskega in naložbenega načrta za države vzhodnega partnerstva,
- ob upoštevanju izjave sopredsednikov skupine iz Minska v okviru Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi z dne 11. novembra 2021, v kateri sta poudarila pomen zaščite zgodovinskih in kulturnih spomenikov v regiji,
- ob upoštevanju odlokov Meddržavnega sodišča z dne 7. decembra 2021,
- ob upoštevanju sklepov Sveta o pristopu Unije h konfliktom in krizam na področju kulturne dediščine z dne 21. junija 2021,
- ob upoštevanju Konvencije Unesca o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine z dne 16. novembra 1972,
- ob upoštevanju deklaracije Unesca o namernem uničevanju kulturne dediščine z dne 17. oktobra 2003,
- ob upoštevanju Mednarodnega pakta o političnih in državljanskih pravicah z dne 16. decembra 1966,
- ob upoštevanju Evropske kulturne konvencije, spremenjene Evropske konvencije o varstvu arheološke dediščine in Okvirne konvencije za varstvo narodnih manjšin, katerih podpisnika sta Armenija in Azerbajdžan,
- ob upoštevanju Haaške konvencije o varstvu kulturnih dobrin v primeru oboroženega spopada iz leta 1954, katere podpisnika sta Armenija in Azerbajdžan, njenega protokola, kot se uporablja z zasedenih ozemljih, ter drugega protokola o okrepljenem varstvu kulturnih dobrin, ki prepoveduje vse spremembe, ali spremembe uporabe kulturnih dobrin, katerih namen je prikriti ali uničiti kulturne, zgodovinske ali znanstvene dokaze,

⁽¹⁾ UL C 290 E, 29.11.2006, str. 421.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0039.

četrtek 10. marca 2022

- ob upoštevanju Splošne deklaracije človekovih pravic z dne 10. decembra 1948,
 - ob upoštevanju Mednarodne konvencije o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije z dne 21. decembra 1965,
 - ob upoštevanju členov 144(5) in 132(4) Poslovnika,
- A. ker uničevanje ali skrunitev spomenikov oziroma predmetov kulturne, verske ali narodne dediščine krši načela Evropske unije;
- B. ker je po premirju 9. novembra 2020 pod azerbajdžanski nadzor prešlo 1 456 spomenikov, predvsem armenskih; ker je Azerbajdžan med vojno leta 2020 namerno povzročil znatno škodo armenski kulturni dediščini, predvsem med obstreljevanjem katedrale Jezusa Odrešenika v Šuši ter z uničenjem, spremembo namembnosti ali poškodovanjem drugih cerkva in pokopališč med konfliktom in po njem, na primer cerkve Matere Božje Zoravorske blizu mesta Mehavan in samostana apostola Jegišēja v kraju Matagiz v Gorskem Karabahu; ker je azerbajdžanski predsednik Ilham Alijev med obiskom armenske cerkve iz 12. stoletja v Cakuriju prisegel, da bo dal odstraniti tamkajšnje armenske napise;
- C. ker je, kot je omenjeno v deklaraciji Unesca o namernem uničevanju kulturne dediščine iz leta 2003, kulturna dediščina pomemben element kulturne identitete skupnosti, skupin in posameznikov ter kulturne kohezije, zato ima lahko njeno namerno uničevanje škodljive posledice za človeško dostojanstvo in človekove pravice;
- D. ker uničevanje krajev, artefaktov in predmetov kulturne dediščine prispeva k zaostrovanju sovražnosti, vzajemnemu sovraštvu in rasnim predsodkom znotraj družb in med njimi;
- E. ker je spoštovanje manjšin, vključno z varstvom njihove kulturne dediščine, del evropske sosedske politike; ker je namen evropske sosedske politike vzpostaviti partnerstvo med Armenijo in Azerbajdžanom, ki bo temeljilo na skupnih vrednotah;
- F. ker se je najnovejši oboroženi spopad v Gorskem Karabahu in njegovi okolici končal s popolnim premirjem, o katerem so se dogovorili Armenija, Azerbajdžan in Rusija ter je bil podpisan 9. novembra 2020 in je začel veljati 10. novembra 2020;
- G. ker je v Gorskem Karabahu veliko število cerkva, mošej, kamnitih spomenikov in pokopališč;
- H. ker je Meddržavno sodišče 7. decembra 2021 v odloku zapisalo, da mora Azerbajdžan sprejeti vse potrebne ukrepe, da bi preprečil in kaznoval vandalizem in skrunitev armenske kulturne dediščine, med drugim cerkev in drugih verskih objektov, spomenikov, znamenitosti, pokopališč in artefaktov; ker je Meddržavno sodišče Armeniji in Azerbajdžanu naročilo, naj sprejmeta vse potrebne ukrepe za preprečevanje razpihovanja in spodbujanja rasnega sovraštva; ker je Meddržavno sodišče Azerbajdžanu naročilo, naj pred nasiljem zaščiti vse ljudi, ki so bili med konfliktom leta 2020 ujeti in so še vedno v priporu; ker je Meddržavno sodišče v svojem odloku navedlo, da se morata obe strani vzdržati dejanj, ki bi lahko zaostriale ali podaljšale spor pred sodiščem ali bi lahko otežile njegovo reševanje;
- I. ker je Unesco poudaril dolžnost držav, da varujejo kulturno dediščino v skladu s pogoji Haaške konvencije o varstvu kulturnih dobrin v primeru oboroženega spopada iz leta 1954, in je predlagal napotitev neodvisne strokovne misije, ki bi pripravila okvirni seznam pomembnih kulturnih objektov kot prvi korak za zaščito dediščine v tej regiji;
- J. ker je varstvo kulturne dediščine ključnega pomena pri zagotavljanju trajnega miru in spodbujanju strpnosti, medkulturnega in medverskega dialoga ter vzajemnega razumevanja, pa tudi demokracije in trajnostnega razvoja;
- K. ker imajo kulturne dobrine velik kulturni, umetniški, zgodovinski in znanstveni pomen ter jih je treba zaščititi pred nezakonitim prisvajanjem, propadanjem in uničevanjem; ker so armenske cerkve in samostani del najstarejše krščanske dediščine na svetu in del skupne človeške dediščine;

četrtek 10. marca 2022

- L. ker so bile v postopku pred Meddržavnim sodiščem podane resne obtožbe glede vpletenosti azerbajdžanskih oblasti v uničevanje pokopališč, cerkva in zgodovinskih spomenikov v Gorskem Karabahu;
- M. ker ima ta dolgotrajni konflikt katastrofalne posledice za kulturno dediščino Gorskega Karabaha in vse regije; ker je Azerbajdžan že 30 let nepopravljivo uničuje versko in kulturno dediščino, predvsem v Nahčivanski avtonomni republiki, kjer je bilo uničenih 89 armenskih cerkva, 20 000 grobov in več kot 5 000 nagrobnikov; ker je uničeval tudi dediščino na nekdanjih konfliktnih območjih, ki jih je vrnil Armeniji, predvsem je skoraj v celoti uničil in izropal kraja Agdam in Fuzuli;
- N. ker je prva vojna v Gorskem Karabahu privedla do poškodovanja ali uničenja azerbajdžanske kulturne dediščine, tudi kulturnih in verskih objektov, ki so jih zapustili notranje razseljeni Azerbajdžanci v regiji; ker so bili ti objekti uničeni, delno uničeni, zanemarjeni ali pa so jih podrli za gradbeni material;
- O. ker se sledi armenske kulturne dediščine v Gorskem Karabahu ne odstranjujejo le s poškodovanjem in uničevanjem, temveč tudi s potvarjanjem zgodovine in poskusi, da bi jo predstavili kot kulturo tako imenovanih kavkaških Albancev; ker je azerbajdžanski minister za kulturo Anar Karimov 3. februarja 2022 napovedal ustanovitev delovne skupine, odgovorne za odstranitev „izmišljeni sledi, ki so jih Armenci pisali po albanskih verskih templjih“;
1. odločno obsoja nadaljevanje politike Azerbajdžana, da izbriše in zanika armensko kulturno dediščino v Gorskem Karabahu in njegovi okolici, s čimer krši mednarodno pravo in nedavno sodbo Meddržavnega sodišča;
 2. priznava, da je izbris armenske kulturne dediščine del širšega vzorca ravnanja azerbajdžanskih oblasti, ki spodbujajo sistematično „armenofobijo“ in jo izvajajo kot politiko na državni ravni, zgodovinski revizionizem in sovraštvo do Armencev, vključno z njihovim razčlovečenjem, povečevanjem nasilja in ozemeljskimi zahtevami v odnosu do Republike Armenije, s čimer ogrožajo mir in varnost na južnem Kavkazu;
 3. poudarja, da ima kulturna dediščina univerzalno razsežnost, saj priča o zgodovini, ki je neločljivo povezana z identiteto narodov, mednarodna skupnost pa jo mora varovati in ohraniti za prihodnje generacije; poudarja pomen bogate kulturne dediščine v tej regiji; poziva vse države, naj sprejmejo potrebne ukrepe za zaščito nesnovne kulturne dediščine na ozemlju, ki je pod njihovim nadzorom; obžaluje, da konflikti v regiji Gorskega Karabaha povzročajo uničenje, pljenje in ropanje skupne kulturne dediščine, kar še povečuje medsebojno nezaupanje in sovraštvo;
 4. opozarja, da so zgodovinski revizionizem ter rušenje in uničevanje kulturne ali verske dediščine v nasprotju z odlokom Meddržavnega sodišča z dne 7. decembra 2021 in resolucijo Parlamenta z dne 20. maja 2021 ⁽³⁾;
 5. priznava, tako kot tožilstvo Meddržavnega sodišča, da je kulturna dediščina edinstven in pomemben dokaz kulture in identitete narodov ter da poškodovanje in uničevanje kulturne dediščine, snovne ali nesnovne, pomenita izgubo za prizadete skupnosti in za vso mednarodno skupnost;
 6. pozdravlja osrednjo vlogo Unesca pri varovanju kulturne dediščine in spodbujanju kulture kot sredstva za zблиževanje ljudi in gojenje dialoga;
 7. pozdravlja predlog Unesca o napotitvi neodvisne strokovne misije in poziva, naj se s tem ne odlašaja; poudarja, da mora Azerbajdžan zagotoviti neoviran dostop do vseh objektov kulturne dediščine, da bo misija lahko pripravila popis na terenu in ugotovila, kaj se je zgodilo z njimi;

⁽³⁾ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 20. maja 2021 o vojnih ujetnikih po nedavnem konfliktu med Armenijo in Azerbajdžanom (UL C 15, 12.1.2022, str. 156).

četrtek 10. marca 2022

8. odločno vztraja, da mora Azerbajdžan Unesco omogočiti dostop do objektov kulturne dediščine na ozemljih, ki so pod njegovim nadzorom, da bo lahko Unesco nadaljeval njihov popis in da bo Azerbajdžan lahko poskrbel za njihovo zaščito; poziva Azerbajdžan, naj zagotovi, da pred ocenjevalno misijo Unesca ne bo prišlo do posegov na objektih armenske dediščine ter da bodo armenski in mednarodni strokovnjaki za kulturno dediščino zaproseni za mnenje pred posegi na objektih armenske kulturne dediščine in da bodo tesno vključeni vanje; poziva, naj se uničeni ti in drugi porušeni objekti v celoti obnovijo in naj se mednarodna skupnost, zlasti Unesco, bolj vključi v varstvo objektov svetovne dediščine v tej regiji;
 9. poziva EU, naj dejavno sodeluje pri prizadevanjih za zaščito ogrožene kulturne dediščine v Gorskem Karabahu, zlasti z uporabo mehanizmov za podporo misiji Unesca za ugotavljanje dejstev; spodbuja vse pobude, tudi zasebne, za pomoč pri ohranjanju te dediščine; predlaga uporabo Satelitskega centra EU (SatCen) za pridobitev satelitskih posnetkov, ki bodo v pomoč pri ugotavljanju zunanega stanja ogrožene dediščine v regiji;
 10. poudarja, da je treba varstvo zgodovinske in kulturne dediščine obravnavati v širšem kontekstu reševanja spora med Armenijo in Azerbajdžanom ter končne določitve statusa Gorskega Karabaha; v zvezi s tem poziva Azerbajdžan, naj odstopi od svojih maksimalističnih ciljev, militarističnega pristopa in ozemeljskih zahtev v odnosu do Armenije ter naj se pod okriljem skupine OVSE iz Minska v dobri veri pogaja o dokončnem statusu Gorskega Karabaha;
 11. poudarja, da je treba nemudoma sprejeti ukrepe, navedene v odlokih Meddržavnega sodišča z dne 7. decembra 2021; poudarja, da bi morala mednarodna skupnost nemudoma obravnavati vse nove primere uničevanja ali spreminjanja kulturne dediščine;
 12. poziva Azerbajdžan, naj v celoti izvaja začasno sodbo Meddržavnega sodišča, zlasti tako, da se vzdrži od zatiranja armenskega jezika, uničevanja armenske kulturne dediščine ali drugih vrst odstranjevanja zgodovinskih sledi armenske kulture oziroma naj ne ovira dostopa Armencev do njih in njihovega uživanja ter z obnovo ali vrnitvijo vseh armenskih kulturnih in verskih zgradb in krajev, artefaktov ali predmetov;
 13. ponovno poziva EU, naj v akcijske načrte, ki usmerjajo partnerstvo med EU ter Armenijo in Azerbajdžanom, ki sodelujeta v evropski sosedski politiki, vključi klavzulo o zaščiti arheoloških najdišč in zgodovinskih objektov;
 14. poudarja, da je spoštovanje pravic manjšin, vključno z zgodovinsko, versko in kulturno dediščino, bistven pogoj za učinkovito izvajanje evropske sosedske politike in za ustvarjanje okoliščin, ki bodo omogočale povojno rehabilitacijo, resnično spravo in dobre sosedske odnose med Armenijo in Azerbajdžanom;
 15. poziva vladi Azerbajdžana in Armenije, naj ob podpori mednarodne skupnosti zagotovita učinkovite preiskave vseh domnevnih kršitev mednarodnega prava, vključno z varstvom kulturne dediščine;
 16. poziva EU in države članice, naj še naprej podpirajo delo mednarodnih organizacij na področju varstva kulturne in verske dediščine;
 17. poziva EU in države članice, naj še naprej podpirajo zagotavljanje nujne humanitarne pomoči;
 18. poziva EU in države članice, naj podprejo organizacije civilne družbe v Armeniji in Azerbajdžanu, ki resnično prispevajo k spravi;
 19. poziva EU, Unesco, Svet Evrope in OVSE, naj skupaj spodbujajo in podpirajo prizadevanja za varstvo kulturne in verske dediščine;
 20. poziva Komisijo, naj uporabi ves svoj vpliv, da bi preprečila vandalizem, uničevanje ali spreminjanje kulturne dediščine v Gorskem Karabahu;
 21. poudarja, da so prizadevanja mednarodne skupnosti za varstvo kulturne dediščine bistvena za postavitve temeljev za trajen mir v tej regiji;
 22. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Svetu, Komisiji, vladi in predsedniku Armenije, vladi in predsedniku Azerbajdžana, generalni sekretarki Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi, generalni sekretarki Sveta Evrope, generalni direktorici Unesca in generalnemu sekretarju Organizacije združenih narodov.
-

četrtek 10. marca 2022

P9_TA(2022)0081

Poročilo o državljanstvu EU za leto 2020

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. marca 2022 o poročilu o državljanstvu EU za leto 2020: opolnomočenje državljanov in zaščita njihovih pravic (2021/2099(INI))

(2022/C 347/19)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 2 in 6 ter členov 9 do 12 Pogodbe o Evropski uniji (PEU) ter členov 18 do 25 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju člena 21 in členov 39 do 46 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina),
- ob upoštevanju pravice nasloviti peticijo na Evropski parlament iz člena 24(2) in člena 227 PDEU ter člena 44 Listine,
- ob upoštevanju Direktive 2004/38/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic ⁽¹⁾ (direktiva o svobodi gibanja),
- ob upoštevanju Direktive Sveta 94/80/ES z dne 19. decembra 1994 o določitvi podrobne ureditve za uresničevanje volilne pravice in pravice do kandidiranja na lokalnih volitvah državljanov Unije, ki prebivajo v državi članici, v kateri nimajo državljanstva ⁽²⁾, in Direktive Sveta 93/109/ES z dne 6. decembra 1993 o podrobni ureditvi uresničevanja aktivne in pasivne volilne pravice na volitvah v Evropski parlament za državljane Unije, ki prebivajo v državi članici, niso pa njeni državljani ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 810/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o vizumskem zakoniku Skupnosti (Vizumski zakonik) ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 2201/2003 z dne 27. novembra 2003 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju Direktive Sveta 2003/109/ES z dne 25. novembra 2003 o statusu državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju poročila Komisije z dne 15. decembra 2020 z naslovom Poročilo o državljanstvu EU za leto 2020: opolnomočenje državljanov in zaščita njihovih pravic (COM(2020)0730),
- ob upoštevanju poročila Komisije z dne 15. decembra 2020 v skladu s členom 25 PDEU o napredku na področju dejanskega uveljavljanja državljanstva EU 2016–2020 (COM(2020)0731),
- ob upoštevanju rezultatov javnega posvetovanja Komisije o pravicah državljanov EU za leto 2020 in rezultatov raziskave Flash Eurobarometer 485 o državljanstvu in demokraciji Evropske unije, objavljene julija 2020, ki kažejo, da so se številni državljani EU med pandemijo covid-19 spoprijemali s težavami pri dostopu do zdravstvene podpore, podpore za nego in varstvo otroka, informacij o omejitvah na meji itd.,

⁽¹⁾ UL L 158, 30.4.2004, str. 77.

⁽²⁾ UL L 368, 31.12.1994, str. 38.

⁽³⁾ UL L 329, 30.12.1993, str. 34.

⁽⁴⁾ UL L 243, 15.9.2009, str. 1.

⁽⁵⁾ UL L 338, 23.12.2003, str. 1.

⁽⁶⁾ UL L 16, 23.1.2004, str. 44.

četrtek 10. marca 2022

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. decembra 2017 o poročilu o državljanstvu Unije iz leta 2017: krepitev pravic državljanov v Uniji demokratičnih sprememb ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. februarja 2019 o izvajanju določb Pogodbe glede državljanstva EU ⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju poročila Komisije z dne 17. junija 2020 o vplivu demografskih sprememb,
- ob upoštevanju Konvencije OZN o pravicah invalidov,
- ob upoštevanju Direktive (EU) 2016/2102 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. oktobra 2016 o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij organov javnega sektorja ⁽⁹⁾,
- ob upoštevanju strategije Evropske komisije o pravicah invalidov za obdobje 2021–2030,
- ob upoštevanju zelene knjige o staranju z dne 27. januarja 2021 z naslovom Spodbujanje solidarnosti in odgovornosti med generacijami (COM(2021)0050),
- ob upoštevanju informativnega poročila Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 20. marca 2019 o pravici invalidov do udeležbe na volitvah v Evropski parlament,
- ob upoštevanju svojih resolucij z dne 24. novembra 2020 o schengenskem sistemu in ukrepih, uvedenih med krizo zaradi COVID-19 ⁽¹⁰⁾, in z dne 17. septembra 2020 o pandemiji COVID-19: usklajevanje zdravstvenih ocen in stopnje tveganja na ravni EU ter posledice za schengensko območje in enotni trg ⁽¹¹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. junija 2020 o evropskem varstvu čezmejnih in sezonskih delavcev v okviru krize zaradi COVID-19 ⁽¹²⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. julija 2020 o pravicah oseb z motnjami v duševnem razvoju in njihovih družin v času krize zaradi COVID-19 ⁽¹³⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. novembra 2020 o boju proti brezdomstvu v Evropski uniji ⁽¹⁴⁾,
- ob upoštevanju svojih resolucij z dne 17. decembra 2020 o evropski državljanski pobudi Zaščita manjšin – milijon podpisov za raznolikost Evrope ⁽¹⁵⁾ in z dne 7. februarja 2018 o varstvu in nediskriminaciji manjšin v državah članicah EU ⁽¹⁶⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. septembra 2021 o pravicah LGBTIQ v EU ⁽¹⁷⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. oktobra 2021 o zaščiti invalidov prek peticij: pridobljene izkušnje ⁽¹⁸⁾,

⁽⁷⁾ UL C 369, 11.10.2018, str. 11.

⁽⁸⁾ UL C 449, 23.12.2020, str. 6.

⁽⁹⁾ UL L 327, 2.12.2016, str. 1.

⁽¹⁰⁾ UL C 425, 20.10.2021, str. 7.

⁽¹¹⁾ UL C 385, 22.9.2021, str. 159.

⁽¹²⁾ UL C 362, 8.9.2021, str. 82.

⁽¹³⁾ UL C 371, 15.9.2021, str. 6.

⁽¹⁴⁾ UL C 425, 20.10.2021, str. 2.

⁽¹⁵⁾ UL C 445, 29.10.2021, str. 70.

⁽¹⁶⁾ UL C 463, 21.12.2018, str. 21.

⁽¹⁷⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0366.

⁽¹⁸⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0414.

četrtek 10. marca 2022

- ob upoštevanju svojih resolucij z dne 11. marca 2021 o letnem poročilu o dejavnostih Evropskega varuha človekovih pravic za leto 2019 ⁽¹⁹⁾ in z dne 16. januarja 2020 o letnem poročilu o dejavnostih Evropskega varuha človekovih pravic za leto 2018 ⁽²⁰⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. decembra 2020 o izidu razprav v Odboru za peticije v letu 2019 ⁽²¹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. decembra 2021 o razpravah v Odboru za peticije v letu 2020 ⁽²²⁾,
- ob upoštevanju poročila Odbora Evropskega parlamenta za peticije z naslovom Stiki z državljani: pravica do peticije, pravica obrniti se na evropskega varuha človekovih pravic in pravica do evropske državljanske pobude (A9-0018/2022),
- ob upoštevanju poročila Odbora za peticije o letnem poročilu o dejavnostih evropske varuhinje človekovih pravic za leto 2020 (A9-0342/2021),
- ob upoštevanju javnih predstavitev o zadevah, povezanih z državljanstvom EU, ki jih od leta 2018 organizira Odbor za peticije, zlasti predstavitve z dne 26. maja 2021 o medinstitucionalnih odnosih pri obravnavi peticij in vlogi Evropske komisije; z dne 29. oktobra 2020 z naslovom Državljanstvo Unije: krepitev, vključevanje, sodelovanje, ki je bila organizirana skupaj z Odborom za pravne zadeve, Odborom za ustavne zadeve in Odborom za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve; z dne 1. februarja 2018 o pravicah državljanov po izstopu Združenega kraljestva iz EU, ki je bila organizirana skupaj z Odborom za zaposlovanje in socialne zadeve ter Odborom za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve, in z dne 21. februarja 2018 o evropski državljanski pobudi in oceni predloga Komisije za novo uredbo o tej pobudi, ki jo je organiziral skupaj z Odborom za ustavne zadeve,
- ob upoštevanju javne predstavitve z dne 15. oktobra 2020 z naslovom Zaščita manjšin – milijon podpisov za raznolikost Evrope, ki so jo organizirali Odbor za kulturo in izobraževanje, Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve ter Odbor za peticije,
- ob upoštevanju medparlamentarne seje odborov z dne 27. novembra 2018, ki sta jo skupaj organizirala Odbor za peticije in Odbor za pravne zadeve, o krepitvi vloge parlamentov in uveljavljanju pravic državljanov pri izvajanju in uporabi prava Unije,
- ob upoštevanju študij, ki jih je Tematski sektor za pravice državljanov in ustavne zadeve naročil v letih 2019, 2020 in 2021 na zahtevo Odbora za peticije, o krepitvi vloge in učinka peticij kot instrumenta participativne demokracije ter izkušnjah, pridobljenih z vidika državljanov, 10 let po začetku veljavnosti Lizbonske pogodbe (29. oktober 2021), o ovirah za prosto gibanje mavričnih družin v EU (8. marca 2021), o ovirah za udeležbo na lokalnih in evropskih volitvah v EU (15. september 2020) ter o dosežkih Odbora za peticije v zakonodajnem obdobju 2014–2019 in izzivih za prihodnost (3. julij 2019),
- ob upoštevanju delavnic o pravicah oseb LGBTI+ v EU in pravicah invalidov, ki jih je 22. marca 2021 oziroma 28. oktobra 2020 organiziral Tematski sektor za pravice državljanov in ustavne zadeve za Odbor za peticije,
- ob upoštevanju Sporazuma o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo ⁽²³⁾ (v nadaljnjem besedilu: sporazum o izstopu),
- ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za peticije (A9-0019/2022),

⁽¹⁹⁾ UL C 474, 24.11.2021, str. 82.

⁽²⁰⁾ UL C 270, 7.7.2021, str. 105.

⁽²¹⁾ UL C 445, 29.10.2021, str. 168.

⁽²²⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0507.

⁽²³⁾ UL C 384 I, 12.11.2019, str. 1.

četrtek 10. marca 2022

- A. ker je državljanstvo EU eden najbolj oprijemljivih dosežkov EU in državljanom EU zagotavlja sklop temeljnih pravic, vključno s prostim gibanjem v EU, pravico do udeležbe v evropskem demokratičnem življenju EU in pravico do zaščite pred diskriminacijo, hkrati pa jim daje enake možnosti;
- B. ker sta se z brexitom poudarila pomen pravic iz državljanstva EU in njihova ključna vloga v vsakodnevnem življenju več milijonov državljanov EU, pri čemer se je v EU povečala ozaveščenost o morebitni izgubi teh pravic in njenih posledicah, kot je razvidno iz številnih peticij, ki so jih vložili državljani EU, ki prebivajo v Združenem kraljestvu, in državljani Združenega kraljestva, ki prebivajo v državah EU, o posledicah brexita za njihov status državljanov EU;
- C. ker je pravna država ena od vrednot, na katerih temelji Unija, in ker se z njeno zaščito spoštujejo temeljne pravice in demokracija;
- D. ker je svoboda gibanja, na podlagi katere lahko vsak državljan EU živi, dela ali študira in ima dostop do zdravstvenega varstva v kateri koli državi članici, eden od temeljev EU;
- E. ker se lahko aktivno državljanstvo uveljavlja v večji meri, če so zadovoljene temeljne potrebe državljanov; ker je varnost, ki jo omogočajo minimalne plače, zato zelo pomembna in je osnovni pogoj za doseganje cilja EU, da ne bo nihče prezrt;
- F. ker se ljudje, ki se spoprijemajo z negotovimi delovnimi in življenjskimi pogoji, pogosto počutijo odrinjene ter se v družabno življenje, civilno družbo in volitve vključujejo v manjši meri ali pa sploh ne;
- G. ker se brezdomci ne spoprijemajo le z negotovimi življenjskimi pogoji, temveč imajo pogosto tudi slab dostop do informacij o svojih pravicah in orodjih za njihovo varstvo ali pa tega dostopa sploh nimajo;
- H. ker se opredelitve ranljivih, prikrajšanih ali premalo zastopanih skupin znatno razlikujejo med državami članicami ter so lahko odvisne celo od trenutnih političnih in družbenih razmer v državi članici;
- I. ker se številni čezmejni in sezonski delavci spoprijemajo s težkimi, nezdravimi in nevarnimi delovnimi pogoji, imajo le majhno ali nikakršno varnost zaposlitve in nezadostno ali celo nikakršno socialno varnost ter niso upravičeni do socialnih prejemkov; ker mnogi čezmejni in sezonski delavci prihajajo iz ranljivih družbenih skupin in regij; ker je kriza zaradi covid-19 poslabšala obstoječo negotovost številnih čezmejnih in sezonskih delavcev ter pri tem ustvarila vrzeli pri izvajanju obstoječe zakonodaje za njihovo zaščito;
- J. ker je izbruh covid-19 prinesel številne edinstvene izzive na področju prostega gibanja v EU, saj so številne države članice kot nujne ukrepe uvedle omejitve potovanja in nadzor na notranjih mejah; ker so državljani EU vložili precejšnje število peticij, v katerih so izrazili resno zaskrbljenost zaradi vpliva nacionalnih nujnih ukrepov na njihovo svobodo potovanja, dela in študija v tujini ter na njihovo zmožnost vzpostavljanja in ohranjanja čezmejnih družinskih vezi;
- K. ker pandemija še posebej negativno vpliva na razmere invalidov in starejših, saj je bistveno omejena njihova možnost uveljavljanja pravic;
- L. ker je Odbor za peticije prejel številne peticije, ki vzbujajo zaskrbljenost zaradi diskriminacije oseb LGBTIQ v EU in še posebej mavričnih družin (tj. družin, v katerih je vsaj en član LGBTIQ), zlasti pri uveljavljanju svobode gibanja v EU, kar ima škodljive posledice za pravice in interese njihovih otrok;
- M. ker je v členu 21 Listine izrecno prepovedana „vsakršna diskriminacija na katerikoli podlagi, kot je denimo spol, rasa, barva kože, etnično ali socialno poreklo, genetska značilnost, jezik, vera ali prepričanje, politično ali drugo mnenje, pripadnost narodnosti manjšini, premoženje, rojstvo, invalidnost, starost ali spolna usmerjenost“ kot primarni izraz državljanstva EU; ker je ta člen hkrati ključni del učinkovitega uveljavljanja svobode gibanja, kot je razvidno iz zgoraj omenjenih peticij;

četrtek 10. marca 2022

- N. ker približno 50 milijonov ljudi pripada narodni manjšini ali manjšinski jezikovni skupnosti v EU; ker Komisija ni sprejela nobenega zakonodajnega ukrepa v odgovor na evropsko državljansko pobudo Zaščita manjšin – milijon podpisov za raznolikost Evrope, čeprav jo je podprla velika večina poslancev Evropskega parlamenta;
- O. ker so za podelitev in odvzem državljanstva še naprej pristojne države članice;
- P. ker se mobilni državljani in prebivalci EU, kot je razvidno iz peticij, še vedno srečujejo s težavami pri uveljavljanju volilne pravice, in sicer zaradi upravnega bremena, birokracije in jezikovnih ovir v nekaterih državah članicah ter napačnih informacij in/ali pomanjkanja sodelovanja nekaterih organov držav članic;
- Q. ker se invalidi še vedno srečujejo z zakonskimi, praktičnimi in fizičnimi ovirami pri učinkovitem uresničevanju svoje volilne pravice in pravice biti voljen ter pravice do dostopa do informacij o volilnih predpisih, postopkih, programih in razpravah v oblikah, prilagojenih potrebam ljudi z različnimi vrstami invalidnosti, ter so zato na volitvah še vedno premalo zastopani; ker so podatki o volilni udeležbi premalo zastopanih skupin še vedno skopi;
- R. ker pravica državljanov EU, da sodelujejo v demokratičnem življenju EU, presega le glasovanje ali kandidiranje na evropskih volitvah; ker Pogodbi dajeta na voljo številna participativna orodja, katerih cilj je državljanke EU spodbuditi, da neposredno sodelujejo z EU, vključno s pravico do peticije, pravico obrniti se na evropskega varuha človekovih pravic in pravico do predložitve evropske državljanske pobude;
- S. ker v nekaterih državah članicah osebe brez državljanstva s statusom rezidenta za daljši čas niso v celoti vključene v demokratično udeležbo in so zlasti prikrajšane za pravico do sodelovanja na občinskih in/ali evropskih volitvah; ker se priporočila o približevanju enakosti za manjšine brez lastne države, kot so Romi, ni domislila Komisija, ampak je bilo predlagano v evropski državljanski pobudi Zaščita manjšin – milijon podpisov za raznolikost Evrope;
- T. ker mora EU v skladu s sporazumom o izstopu zaščititi državljanke EU, ki prebivajo v Združenem kraljestvu;
- U. ker so starejši predana skupina državljanov, ki s sodelovanjem v prostovoljnih dejavnostih in družbenih pobudah ter podpiranjem oskrbovanih oseb in skrbjo zanje pomembno in dragoceno prispevajo k družbi;
- V. ker so za dostop do blaga in storitev, vključno z javnimi storitvami, vse bolj potrebna digitalna znanja in spretnosti;
- W. ker digitalna preobrazba ponuja priložnosti vsem generacijam, zlasti starejšim osebam, vendar jih hkrati tudi ogroža; ker lahko tehnološke spremembe negativno vplivajo na starejše osebe, ki nimajo ustreznega znanja, spretnosti in dostopa do digitalne tehnologije; ker so starejši zaradi uvajanja digitalnih rešitev, pri katerih niso upošteevane njihove potrebe, pogosto žrtve diskriminacije, nasilja, izolacije in osamljenosti, izključevanja in omejevanja njihove samostojnosti;
1. je seznanjen s poročilom Komisije o državljanstvu EU iz leta 2020: opolnomočenje državljanov in zaščita njihovih pravic ter pozdravlja njeno stalno zavezanost spoštovanju pravic državljanov EU, tudi z rednim ocenjevanjem priložnosti za uveljavljanje državljanskih pravic ljudi iz prikrajšanih skupin, vključno z invalidi in starejšimi, in omejitev pri tem uveljavljanju; obžaluje, da sta samo dva od 18 ukrepov, ki jih predlaga Komisija, zakonodajne narave; poudarja, da je treba celovito oceniti pravice državljanov EU ter natančno opredeliti in konkretizirati zaveze, ukrepe in zakonodajne pobude za naslednja tri leta; poudarja, da bi bil končni cilj poročanja o državljanstvu EU po postopku iz člena 25 PDEU sprejeti konkretne pobude za utrditev državljanskih pravic in svoboščin s statutom EU za državljanstvo, ki bi bil podoben evropskemu stebru socialnih pravic, vključno s temeljnimi pravicami in svoboščinami, določenimi v Listini, ter socialnimi pravicami, določenimi v evropskem stebru socialnih pravic, in vrednotami, določenimi v členu 2 PEU, kot elementov

četrtek 10. marca 2022

evropskega „javnega prostora“, med drugim z modelom upravljanja, ki je pomemben za zadevni javni prostor, dostojanstvom, svobodo, pravno državo, demokracijo, pluralizmom, strpnostjo, pravičnostjo, solidarnostjo, enakostjo in nediskriminacijo, kar bi upoštevali pri prihodnji reformi Pogodb;

2. pozdravlja večjo osredotočenost Komisije na spoštovanje pravne države v državah članicah;
3. poudarja, da so neodvisno sodstvo, dostop do pravnega varstva, svoboda izražanja, svoboda dostopa do informacij ter njihovega sprejemanja in širjenja ter pluralnost medijev ključne sestavine pravne države; poziva Komisijo, naj ohranja te temeljne vrednote EU, ko jih države članice kršijo;
4. poudarja, da morajo imeti vsi instrumenti, s katerimi se posega v pravico do zasebnosti in varstvo osebnih podatkov, pravno podlago, prav tako pa morajo biti potrebni in sorazmerni, kot to zahtevata splošna uredba o varstvu podatkov in Listina;
5. opozarja, da je svoboda gibanja, čeprav je v središču projekta EU, močno prizadeta zaradi edinstvene zdravstvene krize, ki jo je povzročil izbruh covid-19, in s tem povezanih izrednih nacionalnih ukrepov, vključno z omejevanjem potovanja in začasno ponovno uvedbo nadzora na notranjih mejah; ponavlja, da so ti ukrepi znatno negativno vplivali na zasebno življenje, delo, družino ter gospodarske in socialne razmere, kot je razvidno iz številnih peticij; poudarja, da bi morali biti vsi nacionalni izredni ukrepi sorazmerni s prvotnim ciljem zaježitve izbruha covid-19; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj še naprej spremlja ukrepe v zvezi s covidom-19 in njihov učinek na pravice iz državljanstva EU; poziva države članice, naj postopno odpravijo nacionalne nujne ukrepe, takoj ko ti niso več potrebni; poudarja, da pandemija covid-19 negativno vpliva na dobro počutje in duševno zdravje državljanov, zlasti mladih in starejših;
6. opozarja, da je izstop Združenega kraljestva iz EU prizadel predvsem državljane EU, ki prebivajo v Združenem kraljestvu, in državljane Združenega kraljestva, ki po prehodnem obdobju prebivajo v kateri izmed 27 držav članic EU; poziva Komisijo, naj pozorno spremlja pravilno izvajanje drugega dela sporazuma o izstopu, ki se nanaša na pravice državljanov, da v celoti in učinkovito zaščitijo pravice državljanov, ki so pred koncem prehodnega obdobja uveljavljali svojo svobodo gibanja;
7. je zaskrbljen zaradi številnih ovir, s katerimi se še vedno srečujejo mavrične družine pri uveljavljanju pravice do selitve v drugo državo članico, ki so posledica razlik v nacionalnih zakonih o priznavanju istospolnih parov in razmerij med starši in otroki; poziva Komisijo in države članice, naj izvajajo priporočila iz resolucije Parlamenta o pravicah oseb LGBTIQ v EU, vključno s pozivom Komisiji, naj preuči, ali vse države članice spoštujejo sodbo Sodišča z dne 5. junija 2018 v zadevi C-673/16, *Relu Adrian Coman in drugi proti Inspectoratul General pentru Imigrări in Ministerul Afacerilor Interne* ⁽²⁴⁾, ter to sodbo vključi v prihodnji pregled smernic iz leta 2009 o prostem gibanju;
8. obžaluje, da pravna sredstva, ki so na voljo staršem in otrokom ob ločitvi ali razvezi, niso enaka v vseh državah članicah, zaradi česar se je na stotine staršev v EU obrnilo na Odbor za peticije s pozivom, naj jih podpre v njihovih čezmejnih družinskih sporih in primerih starševskih ugrabitev otrok; poziva Komisijo in države članice, naj uvedejo sisteme za spremljanje čezmejnih primerov varstva in vzgoje otrok, ki bodo nediskriminatorni in v celoti spoštovali temeljne pravice otrok;
9. opozarja, da svoboda gibanja ni ogrožena le zaradi velikih svetovnih dogodkov; z obžalovanjem ugotavlja, da se državljani EU, rezidenti za daljši čas, ki so državljani druge države članice, in družinski člani državljanov EU, ki so državljani tretje države, pri selitvi v drugo državo članico še vedno srečujejo z zakonskimi, upravnimi in praktičnimi ovirami, zlasti kar zadeva postopke za pridobitev dovoljenja za prebivanje, civilne ali socialne zadeve, kot so družinsko pravo ali pokojnine, usklajevanje sistemov socialne varnosti, dostop do zdravstvenih storitev, zdravstveno zavarovanje, izobraževalne in davčne režime ter priznavanje poklicnih kvalifikacij, kot je razvidno iz številnih peticij, prejetih v zvezi s tem; poudarja, da te ovire pogosto vključujejo diskriminatorne upravne zahteve ali samovoljno zahtevanje dokumentov, ki se v drugih

⁽²⁴⁾ Sodba Sodišča Evropske unije z dne 5. junija 2018, *Relu Adrian Coman in drugi proti Inspectoratul General pentru Imigrări in Ministerul Afacerilor Interne*, C-673/16, EU:C:2018:385.

četrtek 10. marca 2022

državah članicah običajno ne izdajajo; poudarja, da so te ovire pogosto posledica nejasne opredelitve nekaterih pojmov v direktivi o svobodi gibanja, kot sta „celovito zavarovalno kritje za primer bolezni“ in „zadostna sredstva“; poziva Komisijo, naj v svoje spremljanje izvajanja direktive o svobodi gibanja vključi diskriminatorne upravne prakse v državah članicah, zlasti na lokalni ravni, sprejme potrebne izvršilne ukrepe proti tem praksam in v revidiranih smernicah pojasni pojme, ki v direktivi o svobodi gibanja niso jasno opredeljeni; poleg tega poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo nadaljnje sodelovanje v primerih, ko delavci prejemajo nadomestila in plačujejo prispevke v različnih državah članicah EU, tako da se okrepi čezmejna izmenjava informacij med različnimi organi za socialno zavarovanje, da bi se lahko vsi prispevki ustrezno upoštevali pri izračunavanju pokojninskih pravic;

10. poziva države članice, naj vzpostavijo ukrepe za usklajevanje in sodelovanje, da bi učinkovito rešile vprašanje dvojne obdavčitve motornih vozil ob registraciji, davčne diskriminacije in dvojne obdavčitve v vseh čezmejnih okvirih ter v večji meri upoštevale dejanske razmere na področju čezmejne mobilnosti delavcev; meni, da so vprašanja dvojne obdavčitve nezadostno obravnavana v obstoječih dvostranskih davčnih konvencijah ali enostranskih ukrepih držav članic ter da je potrebno usklajeno in hitro ukrepanje na ravni EU;

11. pozdravlja napoved Komisije, da bo pregledala pravila o konzularni zaščiti; jo poziva, naj v ta pregled vključi oceno dostopnosti konzularne zaščite za osebe z različnimi vrstami invalidnosti ter poskrbi za pomoč državljanom EU iz držav članic brez predstavnštva; poziva Komisijo in države članice, naj uvedejo pravico do konzularne zaščite za osebe, ki jim je država članica izdala potno listino, tudi če niso državljani te države;

12. opozarja, da imajo minimalne plače pomembno vlogo pri izvajanju evropskega stebra socialnih pravic in načela, da ne bo nihče prezrt; izpostavlja negotove pogoje, s katerimi se spoprijemajo čezmejni in sezonski delavci, zlasti od začetka krize zaradi covida-19; poziva Komisijo in države članice, naj obravnavajo ranljivost, s katero se čezmejni in sezonski delavci spoprijemajo med krizo zaradi covida-19, ter poskrbijo, da bodo imeli vsi delavci v EU visoko raven socialnega varstva ter pravična in ustrezno plačana delovna mesta, tudi s skrbjo za učinkovito izvajanje in izvrševanje zakonodaje Unije, povezane z mobilnostjo delovne sile in pravico do enakega plačila za enako delo ali delo enake vrednosti; meni, da je ta pristop temeljnega pomena za preprečevanje marginalizacije državljanov EU, njihovo opolnomočenje, da se popolnoma in dejavno vključijo v naše demokracije, ter zaščito njihovih pravic, vezanih na državljanstvo EU;

13. to, da ni mehanizma vzajemnega priznavanja statusa invalida, prepoznava kot enega od razlogov za težave, s katerimi se spoprijemajo invalidi pri uveljavljanju svojih pravic do prostega gibanja, dostopa do izobraževanja, zaposlitve in kulturnih dobrin; podpira oblikovanje vzajemno priznane evropske kartice ugodnosti za invalide, s katero bi v EU zagotovili enak dostop do nekaterih ugodnosti; poziva Komisijo in države članice, naj uvedejo evropsko kartico ugodnosti za invalide in jim tako zajamčijo svobodo gibanja;

14. poziva vse države članice, naj ratificirajo Konvencijo Združenih narodov o pravicah invalidov in podpišejo njen protokol; poziva Komisijo, naj pri ratifikaciji navedene konvencije sprejme potrebne ukrepe, da invalidom omogoči polno uveljavljanje vseh pravic, ki jih imajo kot državljani EU, brez vsakršne oblike diskriminacije;

15. je zaskrbljen zaradi marginalizacije brezdomcev, ker se spoprijemajo s težkimi življenjskimi pogoji in pomanjkanjem informacij; poziva države članice, naj sprejmejo ukrepe za zaščito brezdomcev in njihovih pravic, ponudijo pomoč v obliki informacijskih kampanj o teh ukrepih ter tako olajšajo njihovo vključevanje v družbeno in politično življenje ter civilno družbo;

16. pozdravlja namero Komisije iz poročila o državljanstvu EU za leto 2020, da bo posodobila direktivi o volilni pravici mobilnih državljanov EU na lokalnih in evropskih volitvah (direktivi Sveta 94/80/ES in 93/109/ES); pri tem poudarja, da je treba nujno odpraviti vse ovire in težave, ki mobilne državljane EU, tudi invalide, ovirajo pri uveljavljanju volilne pravice, povečati in olajšati širjenje informacij o lokalnih in evropskih volitvah in volilnih postopkih (po možnosti prek v celoti dostopne enotne vseevropske informacijske platforme), spodbuditi države članice, zlasti na lokalni ravni, naj olajšajo uveljavljanje volilne pravice mobilnih državljanov EU, ter preučiti in uresničiti možnost glasovanja na daljavo, vključno

četrtek 10. marca 2022

z elektronskim glasovanjem, da bi povečali in olajšali demokratično udeležbo; poudarja, da morajo države članice za namen glasovanja na daljavo zagotoviti preglednost zasnove in uvedbe elektronskih in internetnih sistemov, možnost ročnega ali elektronskega ponovnega štetja glasov brez ogrožanja tajnosti glasovanja ter varstvo osebnih podatkov v skladu z veljavno zakonodajo Unije; želi spomniti, da so invalidi, za katere veljajo zaščitni ukrepi, kot je skrbništvo, v nekaterih državah članicah samodejno izključeni iz politične udeležbe, s čimer jim je odvzeta volilna pravica; poudarja potrebo po odmiku od te drastične rešitve in podpiranju invalidov na izbranih področjih življenja; pri tem pozdravlja izjavo Komisije, da si bo skupaj z državami članicami in Parlamentom prizadevala za to, da bodo politične pravice invalidom dostopne v enaki meri kot drugim upravičencem, zlasti pa za to, da bodo to pravico uživali na naslednjih evropskih volitvah;

17. poziva Komisijo in države članice, naj v okviru evropske mreže za volilno sodelovanje izmenjujejo in spodbujajo dobre prakse o tem, kako obravnavati posebne volilne potrebe prikrajšanih skupin državljanov, da bi povečali njihovo udeležbo na volitvah in poskrbeli, da bodo opolnomočeni za učinkovito uveljavljanje svoje volilne pravice na naslednjih evropskih volitvah; pri tem poudarja, da so potrebni izčrpni podatki o premalo zastopanih kategorijah volivcev in dogovor o osnovnem sklopu splošnih opredelitev prikrajšanih skupin, ki bi lahko vključevale skupine, kot so osebe LGBTIQ, migranti in begunci, osebe iz gospodinjstev z nizkimi dohodki, rasne, etnične ali jezikovne manjšine ter invalidi;

18. poleg tega opozarja, da so volilne pravice državljanov EU, ki živijo v tujini, pogosto predmet peticij; ugotavlja, da več držav članic svojim državljanom odvzame pravico voliti na nacionalnih parlamentarnih volitvah, ko se preselijo v drugo državo EU; meni, da bi lahko odvzem volilne pravice državljanom EU zaradi prebivanja v tujini in nepriznavanje njihove volilne pravice na nacionalnih volitvah v njihovi državi prebivanja ovirala svobodo gibanja, rezultat pa bi lahko bil odrekanje temeljne pravice do politične udeležbe; poudarja, da več držav članic rezidentom za daljši čas, ki so državljani druge države članice EU, odreka volilno pravico na lokalnih in evropskih volitvah;

19. poudarja, da je več kot 60 % anketirancev, ki so sodelovali v javnem posvetovanju o poročilu o evropskem državljanstvu za leto 2020, menilo, da ni dovolj prizadevanj za obveščanje državljanov o pravicah, ki jih imajo kot državljani EU; poziva Komisijo in države članice, naj državljane EU bolje seznanijo z njihovimi pravicami in dolžnostmi v oblikah, ki so dostopne osebam z različnimi vrstami invalidnosti, ter zagotovijo, da se upravičenost do teh pravic spoštuje enako tako v državi izvora kot v drugih državah članicah; poudarja pomen vzpostavljenih državnih spletišč, na katerih so pojasnjene pravice državljanov EU ter način, kako lahko stopijo v stik s poslanci Evropskega parlamenta in spremljajo njihovo glasovanje in odločitve;

20. spodbuja države članice, naj v svojih učnih načrtih namenijo več pozornosti politični vzgoji o zadevah EU, med drugim o pravicah državljanov EU, ter skladno s tem prilagodijo usposabljanje učiteljev; meni, da bi morale države članice v svojih izobraževalnih sistemih spodbujati šolske ekskurzije v institucije EU; poudarja, da ima dostopno izobraževanje ključno vlogo pri obveščanju prihodnjih državljanov EU;

21. priznava, da bi lahko veljavni participativni okvir EU pri ljudeh povzročil dvom o tem, kateri kanal je ustrežnejši za njihove potrebe, in jih tako odvrnil od uporabe razpoložljivih orodij za komuniciranje z institucijami EU; poziva Komisijo in države članice, naj vzpostavijo ustrezne instrumente, s katerimi bodo državljani in rezidenti EU v celoti obveščeni o svoji pravici do vlaganja peticij pri Parlamentu in pravici do pritožbe pri evropskem varuhu človekovih pravic, s katerima lahko uresničujejo svoje pravice in prijavljajo kršitve, in sicer v skladu s členom 44 Listine in členom 227 PDEU;

22. poziva k vzpostavitvi spletne točke „vse na enem mestu“, ki bi združevala vse participativne instrumente EU ter kjer bi se v vseh uradnih jezikih EU in v oblikah, dostopnih osebam z različnimi vrstami invalidnosti, dajale informacije, nasveti in podpora pri sodelovanju z EU, s čimer bi uporabnikom pomagali pri prepoznavanju in uporabi najprimernejšega kanala ter državljane tako približali EU in povečali njihovo demokratično udeležbo; verjame, da bi takšna točka „vse na enem mestu“ poenostavila uporabo različnih participativnih instrumentov, hkrati pa popolnoma sprostila njihov potencial;

23. želi spomniti na svojo podporo Konferenci o prihodnosti Evrope; je trdno prepričan, da je konferenca priložnost za sodelovanje v demokratičnem procesu EU po načelu od spodaj navzgor; ponovno poziva, naj se na konferenci oblikujejo konkretna priporočila, ki jih bodo obravnavale institucije in na njihovi podlagi ukrepale; poziva vse udeležence konference, naj poskrbijo za dejansko nadaljnje ukrepanje na podlagi izida konference;

četrtek 10. marca 2022

24. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, evropskemu varuhu človekovih pravic, vladam držav članic in parlamentom držav članic, njihovim odborom za peticije in njihovim varuhom človekovih pravic ali podobnim pristojnim organom.

četrtek 10. marca 2022

P9_TA(2022)0082

Pravična in preprosta obdavčitev, ki podpira strategijo za okrevanje**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. marca 2022 s priporočili Komisiji o pravični in preprosti obdavčitvi, ki podpira strategijo za okrevanje (nadaljnje ukrepanje EP na podlagi akcijskega načrta Komisije iz julija in njegovih 25 pobud na področju DDV ter obdavčevanja podjetij in posameznikov) (2020/2254(INL))**

(2022/C 347/20)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 225 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 15. julija 2020 o akcijskem načrtu za pravično in preprosto obdavčitev, ki podpira strategijo za okrevanje (COM(2020)0312),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 15. julija 2020 o dobrem davčnem upravljanju v EU in zunaj nje (COM(2020)0313),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 7. aprila 2016 z naslovom: Akcijski načrt za DDV – Vzpostavitev enotnega območja DDV v EU: čas za odločitve (COM(2016)0148),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. marca 2021 z naslovom Eno leto po izbruhu COVID-19: odziv fiskalne politike (COM(2021)0105),
- ob upoštevanju predlogov Komisije, ki čakajo na sprejetje, zlasti o skupni osnovi za davek od dohodkov pravnih oseb, skupni konsolidirani osnovi za davek od dohodkov pravnih oseb ⁽¹⁾ in svežnju o obdavčitvi digitalnega gospodarstva ⁽²⁾, ter stališča Evropskega parlamenta o teh predlogih,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 15. januarja 2019 z naslovom Za učinkovitejšo in bolj demokratično odločanje v davčni politiki EU (COM(2019)0008),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 19. februarja 2020 z naslovom Oblikovanje digitalne prihodnosti Evrope (COM(2020)0067),
- ob upoštevanju akcijskega načrta vključujočega okvira OECD/G20 za preprečevanje erozije davčne osnove in preusmerjanja dobička iz oktobra 2015,
- ob upoštevanju vmesnega poročila vključujočega okvira OECD/G20 z naslovom Izzivi, ki izhajajo iz digitalizacije, sprejetega leta 2018, in njegovega programa dela za oblikovanje sporazumne rešitve za davčne izzive, ki jih prinaša digitalizacija gospodarstva, sprejetega maja 2019,
- ob upoštevanju poročil o načrtih za prvi in drugi steber, ki jih je vključujoči okvir OECD/G20 sprejel 14. oktobra 2020, ter rezultatov ekonomske analize in ocene učinka, ki jo je izvedel OECD,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 18. maja 2021 z naslovom Obdavčitev podjetij za 21. stoletje (COM(2021)0251),

⁽¹⁾ Predlog direktive Sveta z dne 25. oktobra 2016 o skupni osnovi za davek od dohodkov pravnih oseb (COM(2016)0685) in predlog direktive Sveta z dne 25. oktobra 2016 o skupni konsolidirani osnovi za davek od dohodkov pravnih oseb (COM(2016)0683).

⁽²⁾ Sveženj vključuje sporočilo Komisije z dne 21. marca 2018 o času za vzpostavitev modernega, pravičnega in učinkovitega standarda obdavčenja za digitalno gospodarstvo (COM(2018)0146), predlog direktive Sveta z dne 21. marca 2018 o določitvi pravil glede obdavčitve dohodkov pravnih oseb v zvezi s pomembno digitalno prisotnostjo (COM(2018)0147), predlog direktive Sveta z dne 21. marca 2018 o skupnem sistemu davka na digitalne storitve za prihodke od opravljanja nekaterih digitalnih storitev (COM(2018)0148) ter priporočilo Komisije z dne 21. marca 2018 glede obdavčitve dohodkov pravnih oseb v zvezi s pomembno digitalno prisotnostjo (C(2018)1650).

četrtek 10. marca 2022

- ob upoštevanju Letnega poročila o obdavčitvi v letu 2021 – Pregled davčnih politik v državah članicah EU („Annual report on Taxation 2021 – Review of taxation policies in the EU Member States“), generalni direktorat TAXUD, 18. maj 2021,
 - ob upoštevanju poročila Mednarodnega denarnega sklada o obdavčevanju multinacionalnih družb v Evropi („Taxing Multinationals in Europe“), oddelek za evropske in davčne zadeve, 2021, št. 21/12,
 - ob upoštevanju izidov različnih srečanj vrha skupin G7, G8 in G20 v zvezi z mednarodnimi davčnimi vprašanji,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. decembra 2015 s priporočili Komisiji o spodbujanju preglednosti, usklajevanja in konvergence pri politikah na področju davka od dohodkov pravnih oseb v Uniji ⁽³⁾,
 - ob upoštevanju svojih resolucij, povezanih s posebnimi odbori TAXE, z dne 25. novembra 2015 o davčnih odločbah in drugih ukrepih podobne narave ali s podobnim učinkom (TAX 1) ⁽⁴⁾, z dne 6. julija 2016 o davčnih stališčih in drugih ukrepih podobne narave ali s podobnim učinkom (TAX 2) ⁽⁵⁾ ter z dne 26. marca 2019 o finančnem kriminalu, davčni utaji in izogibanju davkom (TAX 3) ⁽⁶⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije in priporočila z dne 13. decembra 2017 po preiskavi o pranju denarja, izogibanju davkom in davčni utaji (odbor PANA) ⁽⁷⁾,
 - ob upoštevanju svojega poročila o izvajanju zahtev EU za izmenjavo davčnih informacij: doseženi napredek, pridobljene izkušnje in preostale ovire (2020/2046(INI)),
 - ob upoštevanju svojega poročila o reformi politike EU na področju škodljivih davčnih praks (vključno z reformo Skupine za kodeks ravnanja) (2020/2258(INI)),
 - ob upoštevanju členov 47 in 54 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za ekonomske in monetarne zadeve (A9-0024/2022),
- A. ker so se zaradi vplivov in razsežnosti krize zaradi COVID-19 na gospodarstvo znižali davčni prihodki in zvišali zadolženost in davčni izdatki za zaščito družbe in gospodarstva, kar povzroča močno povečanje javnega dolga; ker izogibanje davkom, davčne goljufije in davčne utaje zmanjšujejo prihodke države ter vzdržnost javnih financ, davčnih sistemov in davčne pravičnosti; ker se je nujno treba boriti proti izogibanju davkom in davčnim utajam ter hkrati ohraniti davke na ravneh, ki bodo podpirale trajnostno rast gospodarstva, gospodarsko in socialno okrevanje Unije ter dolgoročne izzive, kot so staranje prebivalstva, ekološki in podnebni prehod ter digitalizacija gospodarstva, ne da bi se pri tem zmanjšali ustrezni davčni prihodki;
- B. ker se je davčno breme premaknilo s premoženja na dohodek, z dohodka od kapitala na dohodek od dela in potrošnjo, z mednarodnih podjetij na mala in srednja podjetja ter s finančnega sektorja na realno gospodarstvo, pa tudi z bolj mobilnih na manj mobilne davkoplačevalce;
- C. ker je za hitro okrevanje potreben odločen odziv gospodarske in fiskalne politike prek reform in naložb, med drugim pa tudi: (i) zagotavljanje dejansko enakih konkurenčnih pogojev za davkoplačevalce in podjetja, zmanjšanje ali odprava davčnih ugodnosti, ki na nepošten način ustvarjajo slabše pogoje za mala in srednja podjetja, tudi z manj birokracije za spodbujanje konkurence, notranje trgovine in trgovanja na enotnem trgu, ki jih podpira enostavno, bolj pošteno, digitalno in predvidljivejše davčno okolje; (ii) zagotavljanje davčnih prihodkov za države članice, s katerimi bodo lahko financirale okrevanje, prehod na ogljično nevtravno gospodarstvo, zmanjšanje deleža dolga v BDP in spodbujanje naložb ter (iii) zagotavljanje pravične obdavčitve podjetij in državljanov, povečanje preglednosti in zaupanja v družbo in lojalno konkurenco na podlagi dogovorjenih standardov ter usklajenih in digitaliziranih sistemov poročanja;

⁽³⁾ UL C 399, 24.11.2017, str. 74.

⁽⁴⁾ UL C 366, 27.10.2017, str. 51.

⁽⁵⁾ UL C 101, 16.3.2018, str. 79.

⁽⁶⁾ UL C 108, 26.3.2021, str. 8.

⁽⁷⁾ UL C 369, 11.10.2018, str. 132.

četrtek 10. marca 2022

- D. ker je akcijski načrt Komisije za pravično in preprosto obdavčitev, ki podpira strategijo okrevanja (v nadaljnjem besedilu: akcijski načrt), del širše davčne strategije Unije na področju davka na dodano vrednost (DDV), obdavčitve podjetij in obdavčitve posameznikov; ker je v akcijskem načrtu določen dvojni pristop, ki združuje ukrepe za boj proti davčnim goljufijam in davčnim utajam ter poenostavlja korake za odpravo nepotrebnih ovir in upravnih bremen za davkoplačevalce, zlasti državljane ter mala in srednja podjetja;
- E. ker mala in srednja podjetja predstavljajo 99 % podjetij v Uniji in ustvarjajo dve tretjini delovnih mest v zasebnem sektorju, vendar stroški izpolnjevanja davčnih pravil predstavljajo 30 % njihovega davčnega bremena, za velika podjetja pa le 2 %;
- F. ker je treba povečati medsebojno zaupanje in sodelovanje med davčnimi organi držav članic in izmenjavati zglede dobre prakse med državami članicami glede nacionalnih sistemov poročanja;
- G. ker je Evropsko računsko sodišče v posebnem poročilu o izmenjavi davčnih informacij v EU za leto 2021 ⁽⁸⁾ ugotovilo, da so informacije, ki si jih države članice izmenjujejo, zastarele, netočne in nepopolne;
- H. ker veljavna mednarodna pravila o obdavčenju dohodkov pravnih oseb v digitaliziranem in vse bolj globaliziranem gospodarstvu niso več ustrezna; ker razvoj digitalizacije in večje zanašanje na neopredmetena sredstva ter njihovo povečanje v vrednostnih verigah ustvarjajo tako obete kot izzive v smislu sledljivosti gospodarskih dejavnosti in obdavčljivih dogodkov, vključno z omogočanjem praks izogibanja davkom, zlasti kadar gre za čezmejne operacije ali operacije, ki se izvajajo zunaj Unije;
- I. ker bi morale obdavčevanje dohodkov pravnih oseb temeljiti na načelu obdavčitve dobička tam, kjer je ustvarjen, bolj harmoniziran in usklajen pristop k sistemu obdavčitve dohodkov pravnih oseb po vsej Uniji pa bi lahko dodatno omogočil boj proti nelojalni konkurenci, ki jo povzročajo škodljive davčne prakse, ki izkrivljajo delovanje enotnega trga in pogosto vodijo v neustrezno razporejanje sredstev;
- J. ker lahko boljše sodelovanje med Unijo in nacionalnimi davčnimi organi ter večja preglednost na področju obdavčenja dohodkov pravnih oseb povečata pobiranje davkov in skladnost ter sta potrebna tudi za spodbujanje lojalne konkurence na enotnem trgu, s čimer se poveča učinkovitost dela davčnih organov; ker lahko uporaba tehnologije in digitalizacije, ki sta namenjeni učinkovitejši uporabi razpoložljivih podatkov, prispevata k učinkovitosti in preglednosti davčnih organov, zmanjšata stroške izpolnjevanja obveznosti in povečata zaupanje javnosti; ker napredek, dosežen pri digitalizaciji za davkoplačevalce in davčne organe, prinaša alternativne možnosti za sistematično obravnavo nekaterih davčnih goljufij in lahko tudi olajša obdavčitev mobilnih davčnih osnov;

Splošni razmisleki o akcijskem načrtu Komisije za pravično in preprosto obdavčitev

1. pozdravlja akcijski načrt in podpira njegovo natančno izvajanje; ugotavlja, da je večina od 25 ukrepov povezanih z DDV, kar je primerno glede na znatno izgubo prihodkov na tem področju in potrebo po podpiranju podjetij, zlasti malih in srednjih; meni pa, da bi bilo treba konkretne zakonodajne predloge dopolniti z oceno učinka, da bi bolje ocenili morebitne posledice za davkoplačevalce in podjetja; pozdravlja nedavni dogovor o stopnjah DDV v Svetu, vendar je še vedno zaskrbljen, ker dokončna ureditev DDV v Svetu ni dobila podpore; poziva Komisijo, naj pregleda akcijski načrt glede na mednarodni razvoj dogodkov na ravni Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD)/G20 ter glede na pandemijo COVID-19;
2. meni, da je odločitev Komisije, da izvede pobude za boljše sodelovanje med davčnimi organi in večjo harmonizacijo postopkovnih pravil na notranjem trgu, izjemno pomembna; pozdravlja pobudo Komisije o programu EU za sodelovanje pri izpolnjevanju obveznosti kot načinu za spodbujanje tesnejšega sodelovanja med davčnimi organi in podjetji ter priporoča jasna pravila o upravičenosti in delovanju, pa tudi morebitno razširitev programa na vprašanja, povezana z DDV; pozdravlja in z zanimanjem pričakuje zakonodajno pobudo Komisije o uvedbi skupnega, standardiziranega, sistema za

⁽⁸⁾ Posebno poročilo Evropskega računskega sodišča št. 03/2021 z dne 26. januarja 2021 z naslovom Izmenjava davčnih informacij v EU: trdni temelji, toda pomanjkljivosti v izvajanju.

četrtek 10. marca 2022

oprostitev davčnega odtegljaja pri viru na ravni celotne Unije, ki bi ga spremljala izmenjava informacij in mehanizem sodelovanja med davčnimi organi; v zvezi s tem in v odziv na nedavna razkritja o sistemu Cum-Ex ter glede na globalni davčni sporazum OECD/G20 poziva Komisijo, naj oceni morebitne koristi minimalne dejanske stopnje davčnega odtegljaja; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj ponovno začne razpravo o zaustavljeni reviziji Direktive Sveta 2003/49/ES⁽⁹⁾ (v nadaljnjem besedilu: direktiva o obrestih in licenčinah);

3. pozdravlja predlog Komisije za posodobitev, poenostavitev in uskladitev zahtev o DDV z uporabo poročanja v realnem času na podlagi transakcij in izdajanja elektronskih računov; ugotavlja, da bi morale biti poročanje davkoplačevalcem prijazno, davčnim upravam pa omogočiti pregled nad različnimi transakcijami v realnem času, da se olajšata preprečevanje in odkrivanje goljufij in tveganih gospodarskih subjektov; meni, da bi se morale zahteve glede poročanja in davčni obrazci med državami članicami zblížati; meni, da je uporaba orodja za podatkovno rudarjenje analize transakcijskih mrež eden od možnih načinov za zmanjšanje davčnih goljufij, spodbuja njegov nadaljnji razvoj in izmenjavo dobrih praks med državami članicami;

4. opozarja, da bi morali vsi začasni in drugi davčni ukrepi preprečiti izkrivljanje naložbenih odločitev in bi morali podpirati izpolnjevanje ciljev Unije iz člena 3(3) Pogodbe o Evropski uniji, vključno s konkurenčnostjo evropskih podjetij; poudarja, da zahteve glede poročanja ne bi smele povzročiti nesorazmernega povečanja upravnih stroškov za gospodarske akterje, zlasti za mala in srednja podjetja; ugotavlja, da bodo za učinkovito obravnavanje izgubljenih davčnih prihodkov potrebni bolj kakovostni podatki in morda tudi v večjih količinah; vztraja pri načelu, da morajo biti vsi podatki, ki jih davčni organi v skladu s pravicami davkoplačevalcev zberejo od njih, posredovani državam članicam samo enkrat, karseda zaščiteni in v skladu z zakonodajo o varstvu podatkov; je seznanjen s potencialom podatkov in digitalnih orodij za zmanjšanje birokracije in poenostavitev različnih obveznosti davkoplačevalcev, zlasti na področju obračunov DDV in rekapitulacijskih poročil, ter ugotavlja, da bi bilo treba za čim bolj učinkovito uporabo podatkov uporabljati umetno inteligenco in različno programsko opremo; poudarja, da si je treba še naprej prizadevati za povečanje upravnega sodelovanja med državami članicami, da bi zmanjšali goljufije in utaje davkov; meni, da je treba povečati količino, pa tudi kakovost izmenjanih podatkov, da bi bil sistem učinkovitejši;

5. poudarja, da je raznolikost davčnih predpisov držav članic obremenjujoča, zlasti za mala in srednja ter zagonska podjetja, ki poslujejo ali so pripravljena trgovati na enotnem trgu, saj se morajo ukvarjati z do 27 različnimi davčnimi sistemi; meni, da bi bilo treba ustrezno pozornost nameniti višjim stroškom izpolnjevanja obveznosti, ki jih imajo mala in srednja podjetja; poudarja, da mala in srednja podjetja ne bi smela še bolj trpeti zaradi finančnega bremena, povezanega z delovanjem v različnih nacionalnih sistemih, koristi enotnega trga pa bi jim morale biti zlahka dostopne;

6. poudarja, da bi bilo treba v strategiji za trajnostno okrevanje upoštevati vzdržnost sedanjih nizkih obrestnih mer in povečanje inflacije po vsej Uniji; meni, da se davčna obremenitev ne bi smela premikati s kapitalskih dobičkov na delo, kot se zdaj dogaja; v zvezi s tem meni, da bi bilo treba več pozornosti nameniti velikemu številu mobilnih delavcev;

7. ponovno poudarja, kako pomembna so sredstva instrumenta Next Generation EU za gospodarsko okrevanje Unije, in poudarja priložnost, da se mehanizem za okrevanje in odpornost uporabi za izvajanje fiskalnih reform in naložb, ki bodo vodile k pravičnejšemu, bolj trajnostnemu in bolj digitaliziranemu fiskalnemu sistemu; želi spomniti, da je program Fiscalis za obdobje 2021–2027 s proračunom 269 milijonov EUR namenjen boju proti davčnim goljufijam in lažjemu pobiranju prihodkov za proračune Unije in držav članic, saj nacionalnim davčnim organom pomaga bolje sodelovati v boju proti davčnim goljufijam, davčnim utajam in agresivnemu davčnemu načrtovanju;

8. ugotavlja, da je mednarodna davčna utaja posameznikov v letu 2016 po ocenah povzročila izgubo prihodkov v vrednosti 46 milijard EUR; opaža, da na enotnem trgu prihaja do izkrivljanja zaradi škodljivih davčnih praks, ki pomenijo škodljivo davčno konkurenco; ugotavlja, da je bilo poleg akcijskega načrta objavljeno tudi sporočilo Komisije o dobrem davčnem upravljanju v EU in zunaj nje, ki se osredotoča na potrebo po reformi kodeksa ravnanja EU na področju

⁽⁹⁾ Direktiva Sveta 2003/49/ES z dne 3. junija 2003 o skupnem sistemu obdavčevanja plačil obresti ter licenčin med povezanimi družbami iz različnih držav članic (UL L 157, 26.6.2003, str. 49).

četrtek 10. marca 2022

podjetniškega obdavčevanja in meril seznama nekooperativnih jurisdikcij, ki ga vodi EU; obžaluje, da sta obe zadevi obstali v Svetu; je seznanjen z izidom seje Sveta ECOFIN z dne 8. decembra 2021; v zvezi s tem obžaluje, da se finančni ministri držav članic niso mogli dogovoriti o reformi kodeksa ravnanja EU na področju obdavčevanja podjetij iz leta 1997, in opozarja na resolucijo Evropskega parlamenta z dne 7. oktobra 2021 o reformi politike EU o škodljivih davčnih praksah (vključno z reformo Skupine za kodeks ravnanja); ponovno izraža podporo nameri Komisije, da razširi področje delovanja Skupine za kodeks ravnanja, da bi zajela tudi bodoče ureditve in splošne vidike nacionalnih sistemov obdavčitve dohodkov pravnih oseb, ter spodbuja Komisijo, naj v okviru te skupine še naprej razvija mehanizme usklajevanja, kot so postopki medsebojnega pregleda; priporoča, naj se vanj vključijo preferenčne davčne ureditve za dohodnino, da bi zajeli posebne sheme državljanstva ali ukrepe za privabljanje zelo mobilnih bogatih posameznikov in digitalnih nomadov, ki bi lahko povzročili znatno izkrivljanje enotnega trga; poziva Komisijo, naj v okviru prihodnjega davčnega simpozija leta 2022 analizira izkrivljanja na enotnem trgu in predlaga sorazmerne rešitve;

Razlogi za spremembe

9. meni, da so boljše ocene skupnih davčnih izgub v Uniji in podrobna analiza sistemskih vzrokov zanje izjemno pomembne za dobre predloge o tem, kako učinkovito zmanjšati davčne izgube; poudarja, da lahko k boljšim ocenam znatno prispeva boljša razpoložljivost podatkov, ki jih zagotavljajo podjetja in davčne uprave; poudarja pomen zbirke statističnih podatkov OECD o davku od dohodkov pravnih oseb in prispevek držav članic k njej; obžaluje tudi, da Svet Evropskemu parlamentu ni posredoval potrebnih informacij v okviru poročila o izvajanju direktive o upravnem sodelovanju na področju obdavčevanja; poudarja, da goljufije na področju DDV, kot je davčni vrtljak, neposredno vplivajo na lastna sredstva iz naslova DDV in s tem na sestavo prihodkov Unije⁽¹⁰⁾; poudarja, da je tipologija goljufij na področju DDV večplastna in se verjetno tudi spreminja, da se prilagodi novemu pravnemu okviru, kakršen je predlagana dokončna ureditev; poziva Komisijo, naj prične z usklajenimi prizadevanji držav članic za vzpostavitev skupnega sistema zbiranja statističnih podatkov v zvezi z davčnim vrtljakom na področju DDV; poudarja, da bi omenjeni sistem lahko nadgradil prakse, ki se že uporabljajo v nekaterih državah članicah; je seznanjen z ustanovitvijo davčne opazovalnice EU in poziva Komisijo, naj poda neodvisno oceno dosedanjega dela ob upoštevanju nadaljnjih korakov v zvezi s tem pripravljanim ukrepom, ki ga je začel Evropski parlament na podlagi pilotnega projekta letnega proračuna Unije;

10. želi spomniti, da so davčna preglednost, pravičnost in pravna varnost, ki temelji na jasnih pravicah in obveznostih, glavno načelo za grajenje medsebojnega zaupanja med davkoplačevalci in davčnimi upravami; v zvezi s tem podpira formalizacijo Listine o pravicah davkoplačevalcev, večjo doslednost pravil o davčnem rezidentstvu za posameznike in večjo izmenjavo informacij; meni, da bi bilo treba razmisliti o nadaljnjem razvoju učinkovitega evropskega mehanizma reševanja sporov in opredeliti vrzeli v njem; meni, da bi moral biti izid sporov javno dostopen v obliki povzetka, v katerem bi bili poleg bistvenih, vendar poslovno neobčutljivih informacij, objavljene tudi s tem povezane dejanske davčne stopnje, ki jih plačujejo davkoplačevalci;

11. ugotavlja, da nove delovne ureditve, kot je delo na daljavo, prinašajo tako izzive kot priložnosti za delavce in delodajalce; poudarja, da je glede na nove delovne ureditve, ki so se zaradi pandemije COVID-19 hitro razvile, nujno treba bolje opredeliti pojem davčnega rezidentstva za posameznike; poudarja, da države članice še vedno uporabljajo različna merila za določanje statusa davčnega rezidentstva, kar ustvarja tveganje dvojne obdavčitve ali dvojne neobdavčitve; v zvezi s tem želi spomniti na akcijski načrt, v katerem je Komisija napovedala, da bo v letu 2022/2023 podala zakonodajni predlog, v katerem bo pojasnjeno, kdaj se davkoplačevalci štejejo za rezidente za davčne namene, kadar so čezmejno dejavni v Uniji; z zanimanjem pričakuje predlog Komisije, katerega cilj bi bil zagotoviti bolj dosledno opredeljevanje davčnega rezidentstva na enotnem trgu;

12. z zanimanjem pričakuje predlog Komisije o razširitvi avtomatične izmenjave informacij na kriptosredstva, DAC8; v zvezi s tem opozarja na priporočila, ki jih je sprejel Evropski parlament in so omenjena v poročilu o izvajanju direktive o upravnem sodelovanju na področju obdavčevanja; meni, da bi bila davčna varnost večja, če bi države članice enotno

⁽¹⁰⁾ Poročilo odbora BUDG – Lastna sredstva EU (2020), [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/647459/IPOL_BRI\(2020\)647459_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/647459/IPOL_BRI(2020)647459_EN.pdf).

četrtek 10. marca 2022

razumele davčne politike, spodbude in prakse, ki ne izkrivljajo enotnega trga; poziva Komisijo, naj predstavi analizo smernic ali drugih ukrepov, ki bi lahko pripomogli k uresničitvi tega cilja;

13. pozdravlja ukrepe, ki jih je Komisija sprejela na področju preprečevanja in reševanja sporov glede dvojnega obdavčevanja DDV;

14. ugotavlja, da postopek odločanja Unije ne spodbuja sprememb, saj je davčna politika v nacionalni pristojnosti, o kateri je treba odločati soglasno; opozarja, da člen 116 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) določa, da je treba odpraviti izkrivljanje konkurence na notranjem trgu, ki ga povzročijo države članice; obžaluje, da trenutne razmere včasih vodijo v neenakomerno ali nedosledno uporabo davčnih predpisov in zamude pri harmonizaciji davčnih praks ali standardov po vsej Uniji; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo bolj usklajena in dosledna davčna pravila ter njihovo izvajanje, da bi zaščitili delovanje enotnega trga in zagotovili načelo obdavčitve tam, kjer se dobiček ustvarja; obžaluje, da v Svetu še kar ni napredka glede predlogov, kot so skupna konsolidirana osnova za davek od dohodkov pravnih oseb, revizija direktive o obrestih in licenčinah ter reforma kodeksa ravnanja na področju podjetniškega obdavčevanja;

15. želi spomniti na sporočilo Komisije Za učinkovitejšo in bolj demokratično odločanje v davčni politiki EU; ugotavlja, da, čeprav je bilo to predlagano v akcijskem načrtu, člen 116 PDEU še ni bil uporabljen v davčnih zadevah in bi omogočil učinkovitejšo odločanje v Svetu; poziva Komisijo, Evropski parlament in Svet, naj v okviru konference o prihodnosti Evrope in za zaščito finančnih interesov Unije natančneje preučijo postopek odločanja o davčnih politikah;

16. poudarja pomen hitre izmenjave informacij med državami članicami za boj proti davčnim goljufijam; pozdravlja predlog za Eurofisc 2.0, podan v akcijskem načrtu, da bi to mrežo še naprej razvijali; odločno podpira predlog Komisije, da bi jo razširili na neposredno obdavčitev; podpira, da Eurofisc postane vozlišče Unije za davčne informacije, ki se ne uporabljajo le za namene DDV; želi spomniti, da je treba mrežo strokovnjakov Unije za boj proti goljufijam Eurofisc, okrepiti in ji zagotoviti zadostna sredstva za izvajanje skupnih analiz tveganja, usklajevanje preiskav in sodelovanje z Evropskim uradom za boj proti goljufijam (OLAF), Europolom in Evropskim javnim tožilstvom, zlasti pri preiskovanju goljufij na področju DDV, da bo učinkovita;

17. z zanimanjem pričakuje revizijo Direktive Sveta 2011/64/EU⁽¹⁾, kot je napovedana v svežnju Komisije za pravično in preprosto obdavčitev; ugotavlja, da so med državami članicami velike cenovne razlike, ki spodbujajo čezmejno nakupovanje; ugotavlja tudi, da so se pojavili novi izdelki, kot so elektronske cigarete, ogrevani tobačni izdelki in novi tobačni izdelki; z zanimanjem pričakuje ambiciozno revizijo davčnih stopenj, da bi bolj prispevali k ciljem na področju zdravja;

Izzivi davčne politike Unije na področju DDV

18. ugotavlja, da je sedanji sistem DDV v Uniji še vedno preveč zapleten, zlasti za mala in srednja podjetja, in ranljiv za goljufije ter prinaša visoke stroške izpolnjevanja obveznosti za gospodarske subjekte⁽²⁾; ugotavlja, da države članice sprejemajo različne ukrepe za boj proti davčnim goljufijam; opozarja, da je treba nujno obravnavati posodobitev sistema DDV in prehod na skladnejši sistem DDV po vsej Uniji⁽³⁾;

19. poudarja, da bi moralo biti odpravljanje vrzeli pri pobiranju DDV in davčnih goljufij nujna prednostna naloga Unije in držav članic v gospodarstvu po pandemiji COVID-19; je zaskrbljen zaradi stopnje vrzeli pri pobiranju DDV, ki je bila leta 2018 ocenjena na približno 140 milijard EUR, od tega je 50 milijard EUR povezanih s čezmejnimi davčnimi utajami in goljufijami; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da bi po oceni Komisije vrzel pri pobiranju DDV zaradi krize COVID-19 lahko

⁽¹⁾ Direktiva Sveta 2011/64/EU z dne 21. junija 2011 o strukturi in stopnjah trošarine, ki velja za tobačne izdelke (UL L 176, 5.7.2011, str. 24).

⁽²⁾ Po ocenah oddelka za evropsko dodano vrednost pri EPRS (september 2021) bi lahko vrzel pri pobiranju DDV, vključno s čezmejnimi utajami in goljufijami na področju DDV, v letu 2020 po ocenah znašala približno 120 milijard EUR (str. 42).

⁽³⁾ Po ocenah oddelka za evropsko dodano vrednost pri EPRS (september 2021) bi lahko ocenjena dodana vrednost razširjenega sodelovanja med državami članicami in celovitega izvajanja platforme „vse na enem mestu“ privedla do zmanjšanja vrzeli pri pobiranju DDV za 29 milijard EUR in zmanjšanja stroškov izpolnjevanja obveznosti za podjetja za 10 milijard EUR (str. 39).

četrtek 10. marca 2022

narasla na več kot 160 milijard EUR; ugotavlja, da je zaradi zapletene sestave vrzeli pri pobiranju DDV potrebnih več ukrepov, prilagojenih posameznim vzrokom za vrzel;

20. poudarja, da sedanji sistem DDV ostaja razdrobljen, kar povzroča znatno upravno breme za podjetja, zlasti za tista s čezmejnimi dejavnostmi ter mala in srednja podjetja, kar zmanjšuje koristi delovanja na enotnem trgu in državam članicam povzroča stroške zaradi morebitnih izgub prihodkov; ugotavlja, da bi morala Komisija v novih predlogih upoštevati posebne potrebe malih in srednjih podjetij ter ustvariti enake konkurenčne pogoje, med drugim tudi z uvedbo zahtev na podlagi praga, kadar je to ustrezno;

21. pozdravlja vzpostavitev sistema Unije „vse na enem mestu“, katerega namen je poenostaviti izpolnjevanje davčnih obveznosti, zlasti z zmanjšanjem negotovosti na enotnem trgu in stroškov za čezmejne operacije, kar bi čezmejnemu gospodarskim subjektom omogočalo lažje izpolnjevanje obveznosti v zvezi z DDV pri e-prodaji v Uniji; poziva Komisijo, naj oceni, kako razširiti področje uporabe sistema „vse na enem mestu“, da bi vključevalo širši nabor storitev, zlasti v zvezi z vsemi blagovnimi transakcijami med podjetji in potrošniki ter prenosom lastnih zalog, kar bi podjetjem omogočilo, da se registrirajo za DDV samo v eni državi; pozdravlja predlog o enotni registraciji za DDV;

22. je seznanjen s pobudo Komisije za pregled obstoječe oprostitve plačila DDV za finančne storitve in zavarovanje, zlasti po izstopu Združenega kraljestva iz Unije in reviziji nacionalnih pravil na tem področju; poudarja, da bi bilo treba s tem pregledom zagotoviti, da bodo pravila o DDV za finančne storitve primerna za sedanje digitalno gospodarstvo, vključno s finančno tehnologijo, in da se bodo ohranili enaki mednarodni konkurenčni pogoji za podjetja Unije;

23. ugotavlja, da je Komisija v akcijskem načrtu opisala dobro zasnovan davčni sistem, ki bo imel pomembno vlogo pri podpiranju zelenega prehoda in ki bi lahko pripomogel k doseganju ciljev evropskega zelenega dogovora; v zvezi s tem z zanimanjem pričakuje predlog za revizijo stopenj DDV na področju oprostitve za potniški prevoz, ki ga je Komisija napovedala v svojem svežnju za pravično in preprosto obdavčitev; poudarja, da je treba uravnovežiti davčno mešanico, da bi postopoma zmanjšali učinek, ki ga ima davek na delo na delavce, in si prizadevali za pravičnejši davčni sistem;

24. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da nekatere države članice pomoči v naravi na splošno ne oprostitjo plačila DDV, zaradi česar podjetja uničijo potrošniško blago, zlasti vračila, čeprav je takšna oprostitve možna na podlagi Direktive Sveta 2006/112/ES⁽¹⁴⁾; poziva Komisijo, naj izda smernice za države članice, v katerih bo pojasnjeno, da je oprostitve plačila DDV za pomoči v naravi združljiva z veljavno zakonodajo Unije o DDV, dokler države članice ne bodo sprejele predloga Direktive Sveta (COM(2018)0020, zlasti člen 98(2));

25. poziva Komisijo, naj analizira in preuči možnosti uporabe tehnologije, na primer umetne inteligence in različne programske opreme, tako da jo uporabi za poročanje o DDV v realnem ali skoraj realnem času pri transakcijah med podjetji, pri čemer naj upošteva varstvo podatkov in zaupnost; ugotavlja, da bo najboljši rezultat dosežen, če bodo orodja za analizo podatkov uvedena in se bodo uporabljala na enotnem trgu ali če bodo standardi za takšno poročanje določeni hkrati po vsej Uniji;

26. pozdravlja, da je Evropsko javno tožilstvo začelo delovati junija 2021;

27. pozdravlja orodje za analizo transakcijskih mrež in podpira vzpostavitev okrepljenega sodelovanja med članicami Eurofisca, da bi hitro odkrili goljufije v obliki davčnega vrtiljaka; poziva Komisijo, naj sprejme ukrepe za učinkovitejšo uporabo orodja za analizo transakcijskih mrež in se osredotoči na kakovost pridobljenih podatkov, saj je to ključno orodje v boju proti goljufijam na področju DDV; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj pregleda, kako države članice uporabljajo orodje za analizo transakcijskih mrež, in jim pomaga pri uvajanju smernic za najboljše prakse; meni, da bi bilo treba za

⁽¹⁴⁾ Direktiva Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (UL L 347, 11.12.2006, str. 1).

četrtek 10. marca 2022

zmanjšanje stroškov izpolnjevanja obveznosti za davkoplačevalce podatke pridobiti z avtomatiziranim digitaliziranim sistemom za sporočanje podatkov davkoplačevalcev davčnim organom⁽¹⁵⁾ (na primer s sistemom izdajanja elektronskih računov iz priloge te resolucije);

Tekoče reforme mednarodnega davčnega sistema in davčnega sistema Unije

28. ugotavlja, da se je ocenjena vrzel⁽¹⁶⁾ zaradi izogibanja davkom od dohodkov pravnih oseb – v višini okrog 35 milijard EUR na leto – zmanjšala, saj je bila pred uvedbo ukrepov za preprečevanje erozije davčne osnove in preusmerjanja dobička ocenjena na 50 do 70 milijard EUR na leto, in da med tem izboljšanjem in zakonodajnimi prizadevanji Komisije na področju izogibanja davkom obstaja povezava; je seznanjen z izvajanjem direktive proti izogibanju davkom iz leta 2019 in poziva Komisijo, naj pripravi poročilo o oceni njenega učinka in izvajanja; poudarja, da razmere, v katerih lahko nekatera podjetja še vedno zmanjšujejo svoje davčne obveznosti z izogibanjem davkom ali agresivnim davčnim načrtovanjem, spodbujajo lojalno konkurenco na enotnem trgu in pogosto škodijo konkurenčnosti malih in srednjih podjetij; opozarja, da lahko davčna vrzel zaradi izogibanja davkom od dohodkov pravnih oseb ob upoštevanju posebnih davčnih ureditev, neučinkovitosti pobiranja davkov in drugih praks znaša do 190 milijard⁽¹⁷⁾; poudarja tudi, da bi lahko enostranske posebne ureditve, kot so nižje stopnje davka od dohodkov pravnih oseb za nekatere davkoplačevalce, pomenile tveganje za stabilne davčne osnove po vsej EU;

29. poudarja, da je sedanje globalno davčno okolje zastarelo in ga je mogoče v celoti obravnavati le na svetovni ravni; pozdravlja zgodovinski dvostebni sporazum, dosežen na ravni vključujočega okvira OECD/G20, o dodelitvi pravic do obdavčitve in uporabi 15-odstotne minimalne dejanske davčne stopnje za skupne dobičke mednarodnih podjetij; meni, da je edinstvena priložnost za boljše usklajevanje mednarodne davčne strukture z razvojem gospodarstva, in sicer z nadaljnjim obravnavanjem izkrivljanja lojalne konkurence na trgu, ki se je med krizo zaradi COVID-19 povečalo in izpostavilo težave pri obdavčitvi velikih mednarodnih podjetij; ugotavlja, da sporazum od vseh udeležencev zahteva, da odpravijo davke na digitalne storitve in druge relevantne podobne ukrepe (...) ter se zavežejo, da jih ne bodo uvajali v prihodnosti; ugotavlja, da je treba dvostebno rešitev učinkovito izvajati v Uniji in zunaj nje, da bi zagotovili pravičnejšo porazdelitev dobička in pravice do obdavčitve med državami v zvezi z največjimi in najbolj dobičkonosnimi mednarodnimi podjetji; pozdravlja zakonodajni predlog Komisije z dne 22. decembra 2021 o izvajanju obeh stebrov vključujočega okvira; poziva Svet, naj te predloge hitro sprejme, da se bo sporazum uporabljal od leta 2023; pozdravlja predlog Komisije o uporabi slamnatih družb;

30. ugotavlja, da so nekatere države članice sprejele enostranske ukrepe, ki so vplivali na mednarodna pogajanja; ugotavlja, da bo večstranska konvencija od vseh pogodbenic zahtevala, da postopno odpravijo vse davke na digitalne storitve in druge relevantne podobne ukrepe za vsa podjetja ter se zavežejo, da jih ne bodo uvedle pred koncem leta 2023;

Utiranje poti novemu načrtu Unije za obdavčitev podjetij

31. opozarja, da bi morale prihodnje politične možnosti in politične odločitve Unije na področju obdavčitve podjetij temeljiti na davčni pravičnosti, učinkovitosti in preglednosti ter upoštevati potrebo po stabilnosti davčnih prihodkov držav članic glede na odločilno vlogo vlad pri spodbujanju trajnostnega gospodarskega okrevanja po krizi zaradi COVID-19, kar bi privedlo do pravično porazdeljenih davkov za vse vrste mednarodnih podjetij, hkrati pa bi se zmanjšali stroški izpolnjevanja obveznosti za davkoplačevalce, zlasti malim in srednjim podjetjem in odpravili viri izkrivljanja poslovanja na enotnem trgu, trgovanju in naložbah;

⁽¹⁵⁾ Predlog o opustitvi obstoječega poročanja in vzpostavitvi usklajenega sistema poročanja za čezmejne transakcije bi omogočil lažje usklajevanje transakcij (kot je potrdila študija EPRS).

⁽¹⁶⁾ COM(2020)0312, str. 5. Obstajajo tudi druge ocene (npr. Evropskega parlamenta), po katerih naj bi izguba prihodkov zaradi finančnega kriminala, davčnih utaj in izogibanja davkom znašala 190 milijard EUR. Iz izčrpnega dela OECD v poročilu o eroziji davčne osnove in preusmerjanju dobička (BEPS), ukrep 11, izhaja, da je na svetovni ravni izguba prihodkov pred sprejetjem ukrepov BEPS znašala približno 100–240 milijard USD, tj. 0,35 % svetovnega BDP. Evropska komisija je ocenila, da bi bilo mogoče 50–70 milijard EUR izgube prihodkov pripisati Uniji, preden so države članice sprejele direktivi proti izogibanju davkom I in II.

⁽¹⁷⁾ Glej prejšnjo opombo.

četrtek 10. marca 2022

32. podpira utemeljitev predloga Komisije o poslovanju v Evropi: okvir za obdavčevanje dohodkov (BEFIT), ki naj bi ga predstavila leta 2023 in katerega cilj je vzpostaviti nov enotni pravilnik Unije o obdavčevanju dohodkov pravnih oseb na podlagi pravične, celovite in učinkovite dodelitve s formulo in skupne osnove za davek od dohodkov pravnih oseb, kar bo zagotovilo jasnost in predvidljivost za podjetja v skladu s soglasjem, doseženim med pogajanci o prvem in drugem stebru OECD; opozarja, da so bili pri prejšnjih poskusih Unije, da bi opredelila skupni pravilnik, upoštevani trije dejavniki: delo, sredstva in prodaja; meni, da bi imelo osredotočanje na en sam dejavnik neenakomeren učinek na davčne prihodke držav članic; poziva Komisijo, naj razmisli o ukrepih, ki bi olajšali izvajanje prihodnjega predloga BEFIT, zlasti za mala in srednja podjetja;

33. meni pa, da bi moral politični proces podpirati pobudo BEFIT, da bi oblikovali politično podporo za spremembe, spremljati pa bi jo morala temeljita ocena učinka za oblikovanje prihodnjih predlogov, ki bi morala prispevati k doseganju soglasja med državami članicami; z zanimanjem pričakuje podrobnosti o pobudi BEFIT in zato poziva Komisijo, naj začne široko in vključujoče posvetovanje z deležniki, državami članicami, vključno z njihovimi nacionalnimi parlamenti, in Evropskim parlamentom ter začne dialog s strokovnjaki in državljani o vodilnih načelih, še preden bo Komisija leta 2023 predlog BEFIT predstavila; poudarja, da bi izvajanje enotnega davčnega pravilnika zelo pripomoglo k zmanjšanju možnosti za preusmerjanje dobička z uporabo sistemov davčnega načrtovanja, hkrati pa bi se zmanjšali stroški izpolnjevanja obveznosti, zlasti za čezmejne gospodarske dejavnosti;

34. ugotavlja, da novi načrt o davku od dohodkov pravnih oseb vključuje mehanizem za obravnavanje davčne spodbude za zadolževanje prek sistema spodbud, ki bi pomagal podpirati odpornost podjetij na neugodne gospodarske razmere v prihodnosti in odpraviti spodbude v prid modelu financiranja podjetij, ki se preveč zanaša na zadolževanje; je seznanjen z namero Komisije, da pripravi predlog o zmanjšanju naklonjenosti davčnim spodbudam za zadolževanje, in poziva Komisijo, naj izvede temeljito oceno učinka in vključi stroge določbe proti izogibanju, da bi preprečili, da bi se katera koli olajšava za lastniški kapital uporabljala kot novo orodje za erozijo davčne osnove;

35. v interesu davčne preglednosti podpira zbiranje redno posodobljenih podatkov o dejanskih stopnjah davka od dohodkov pravnih oseb, ki jih plačujejo največja podjetja v Uniji za svoj dobiček, ustvarjen v Uniji; tako zbrane podatke bi bilo treba uporabiti za oceno učinkovitosti veljavnega davčnega okvira in veljavnih pravil;

36. poziva Komisijo, naj do leta 2022/2023 v skladu s priporočili iz priloge k tej resoluciji posreduje enega ali več zakonodajnih predlogov;

37. meni, da je treba finančne posledice zahtevanega predloga kriti z ustrezno dodelitvijo proračunskih sredstev;

o

o o

38. naroči svoji predsednici, naj posreduje to resolucijo in priložena priporočila Komisiji in Svetu.

četrtek 10. marca 2022

PRILOGA K RESOLUCIJI:

PRIPOROČILA O VSEBINI ZAHTEVANEGA PREDLOGA

A. Poenostavitev in zmanjšanje stroškov izpolnjevanja obveznosti za davkoplačevalce

Priporočilo A1 – Enotni postopek registracije za namene DDV v EU in enotna identifikacijska številka za DDV v EU

Evropski parlament poziva Komisijo, naj si prizadeva za sprejetje enotnega postopka registracije za namene DDV v EU in enotne identifikacijske številke EU za DDV do leta 2023.

Postopek bi moral:

- zmanjšati stroške izpolnjevanja obveznosti, zlasti za mala in srednja podjetja, ki delujejo na enotnem trgu, in predlagati enak postopek registracije za namene DDV po vsej Uniji (ob upoštevanju različnih pogojev za registracijo v državah članicah),
- zagotoviti, da bo registracija lahko dostopna na eni ali več harmoniziranih spletnih platformah, ki delujejo na enak način po vsej Uniji, v dogovorjenem najmanjšem številu jezikov, da bi se olajšala uporaba po vsej Uniji.

Priporočilo A2 – Preprostejše obdavčevanje za evropske družbe/mala in srednja podjetja in z njimi

Evropski parlament poziva Komisijo, naj do leta 2023 uvede ukrepe za nadaljnje zmanjšanje stroškov in zapletenosti obdavčitve malih in srednjih podjetij in evropskih družb.

- Komisija bi morala predlagati več pobud, omenjenih v tem poročilu, kmalu pa bi jim morali slediti konkretni predlogi za podporo malim in srednjim podjetjem v gospodarstvu po pandemiji COVID-19.
- Da bi dodatno podprli evropske družbe in zagonska podjetja, Evropski parlament poziva Komisijo, naj preuči možnost uvedbe enotne vseevropske ureditve davka od dohodka za evropske družbe in zagonska podjetja, da bi čim bolj zmanjšali njihove stroške izpolnjevanja davčnih obveznosti, zlasti kadar poslujejo v več kot eni državi članici. Ureditev bi bila neobvezna za evropske družbe (npr. omejen s prometom) in bi lahko temeljila na evropskih družbah. Prihodki od davkov iz te ureditve bi se državam članicam dodelili po dogovorjeni formuli (npr. na podlagi deleža zaposlenih rezidentov).

B. Večja varnost za davkoplačevalce in/ali davčne uprave držav članic

Priporočilo B1 – Mehanizem reševanja sporov za primere, ko dve ali več držav članic zahteva davčno rezidentstvo

Evropski parlament poziva Komisijo, naj upošteva pridobljene izkušnje in opredeli preostale vrzeli v obstoječi Direktivi Sveta (EU) 2017/1852 o mehanizmi za reševanje davčnih sporov v Uniji, in predlaga učinkovite načine, da bi odpravili obstoječe konflikte in negotovosti glede rezidentstva fizičnih in pravnih oseb, ki povzročajo tveganje dvojnega obdavčevanja in/ali dvojnega neobdavčevanja. Poziva Komisijo, naj do leta 2023 pripravi predloge o opredelitvi davčnega rezidentstva.

Evropski parlament želi tudi spomniti, da bi moral biti izid sporov javno dostopen v obliki povzetka na podlagi postopka iz člena 18 Direktive (EU) 2017/1852 in bi moral vključevati dejanske davčne stopnje. Izbrana ureditev mora določati roke, ki bodo ustrezni glede na težave, ki jih imajo davkoplačevalci zaradi sporov, in za pridobitev odločitve, ki bo pravno zavezujoča in bo tudi izvršena. Glede na spremembe v gospodarstvu po pandemiji COVID-19, med katerimi je tudi prehod na delo na daljavo, bi morala Komisija čim prej oceniti, ali veljavna zakonodaja zadostuje za zmanjšanje tveganja dvojnega obdavčevanja za davkoplačevalce, in po potrebi izvesti revizijo navedene direktive ali predlagati nove ukrepe. Opozoriti je treba tudi, da navedena direktiva ni dovolj prepoznavna in da bi si morala Komisija bolj prizadevati za to, da bi se državljani zavedali, da je ta mehanizem na voljo.

Priporočilo B2 – Razširitev avtomatične izmenjave podatkov

Evropski parlament poziva Komisijo, naj oceni, ali je treba avtomatično izmenjavo informacij med državami članicami razširiti na še več kategorij prihodkov in sredstev, kot so kriptosredstva (DAC8), in kakšen bi bil najprimernejši način za to. Ker so države članice pravno zavezane pošiljati podatke samo za tiste kategorije, za katere so informacije že na voljo, se posledično zdi, da o nekaterih kategorijah prihodkov in sredstev ni dovolj informacij.

četrtek 10. marca 2022

Priporočilo B3 – Smernice o pozitivnih davčnih spodbudah

Evropski parlament poziva Komisijo, naj izda smernice za davčne spodbude, ki ne izkrivljajo enotnega trga. To pa zato, ker bi se davčna varnost za davkoplačevalce in države članice izboljšala, če bi si slednje enotno razlagale, katere davčne spodbude spodbujajo gospodarsko uspešnost v Uniji, ne da bi to škodovalo delovanju enotnega trga.

C. Zmanjšanje davčne vrzeli in stroškov izpolnjevanja obveznosti**Priporočilo C1 – Izdajanje elektronskih računov**

Evropski parlament poziva Evropsko komisijo, naj:

- nemudoma in najpozneje do leta 2022 vzpostavi harmoniziran skupni standard za izdajanje elektronskih računov po vsej Uniji, da bi se zmanjšali stroški vzpostavitve razdrobljenih in različnih sistemov v državah članicah,
- določi vlogo izdajanja elektronskih računov pri poročanju v realnem času,
- preuči možnost postopne uvedbe obveznega izdajanja elektronskih računov po vsej Uniji do leta 2023 s poudarkom na znatnem zmanjšanju stroškov izpolnjevanja obveznosti, zlasti za mala in srednja podjetja. Izdajanje računov bi bilo treba voditi le prek državnih/potrjenih sistemov, ki zagotavljajo popolno varstvo podatkov,
- do leta 2023 preuči možnost, da bi sistem zagotovil vse ali del podatkov/dokumentov o izpolnjevanju davčnih obveznosti upravičenim davkoplačevalcem, vključno z odgovornostjo za skladnost obračunov (ali njihovih delov), zlasti z vidika zmanjšanja stroškov izpolnjevanja obveznosti in tveganj za mala in srednja podjetja.

Priporočilo C2 – Druge možnosti za zmanjšanje vrzeli pri pobiranju DDV

Evropski parlament poziva Komisijo, naj za občutno zmanjšanje vrzeli pri pobiranju DDV v Uniji, zlasti v gospodarstvu po pandemiji COVID-19, predlaga ukrepe, ki bi znatno zmanjšali ugotovljeno vrzel pri pobiranju DDV, zlasti tiste, povezane z oprostivitvijo za čezmejno trgovanje v Uniji. Zahteva se lahko izpolni z eno ali več od naslednjih pobud do leta 2022/2023:

- ponovna oživitve pobude za dokončno ureditev kot najbolj naravno in učinkovito sredstvo za boj proti goljufijam na področju DDV, ki vsako leto povzročijo velike izgube,
- poenostavitev izpolnjevanja obveznosti v zvezi z DDV ter prejemanje podatkov za spremljanje davčnih goljufij in boj proti njim⁽¹⁾, da bi se zmanjšalo upravno breme DDV, povezano s čezmejno trgovino, poziva Komisijo, naj postopoma, a hitro predlaga nadaljnjo razširitev področja uporabe obstoječe platforme „vse na enem mestu“ s transakcij med podjetji in potrošniki na transakcije med podjetji, zlasti v zvezi z dobavo blaga med podjetji in potrošniki, za katero oseba, ki je dolžna plačati DDV, nima sedeža v državi članici, v kateri je treba ta davek plačati, v zvezi z določenim opravljanjem storitev med podjetji, kadar so opravljene storitve večinoma storitve med podjetji in potrošniki, in v zvezi s členom 196 Direktive 2006/112/ES,
- zasnova in predlog standardnega spletnega sporočanja podatkov za (vsaj) čezmejno trgovino v Uniji, po možnosti z uporabo podatkov iz elektronskega izdajanja računov (ali iz druge, vendar ob upoštevanju načela, da bi bilo treba podatke zagotoviti samo enkrat) vključno z učinkovito in zelo varno centralizirano/decentralizirano obdelavo podatkov za odkrivanje goljufij. Podatki bodo nadomestili vse obstoječe obveznosti poročanja na tem področju, s čimer se bodo zmanjšali skupni stroški izpolnjevanja obveznosti, zlasti za mala in srednja podjetja. Zbrane podatke bi bilo treba uporabljati ob ustreznem spoštovanju zaupnosti in ob upoštevanju vseh ustreznih zakonodaj o varstvu podatkov. Razmislila bi lahko o uporabi tehnologije blokovne verige (ali alternativne tehnologije), sisteme, ki bi temeljili na skupnih standardih Unije, pa bi lahko upravljali zasebni dobavitelji.

Priporočilo C3 – Enotna harmonizirana davčna napoved in platforma „vse na enem mestu“

Evropski parlament poziva Komisijo, naj vloži zakonodajni predlog za:

⁽¹⁾ Po ocenah oddelka za evropsko dodano vrednost pri EPRS bo scenarij razširjenega sodelovanja (izmenjava informacij + platforma „vse na enem mestu“) prinesel približno 39 milijard EUR evropske dodane vrednosti.

četrtek 10. marca 2022

enotno in harmonizirano napoved za davek od dohodkov pravnih oseb, s čimer bi podprli BEFIT v Uniji. Vsebino in obliko davčne napovedi bi lahko poenostavili z uporabo standardiziranega pristopa. Tako bi prispevali k poenostavitvi poročanja o davku od dohodkov pravnih oseb in manjši potrebi po oddajanju dela v zvezi z izpolnjevanjem davčnih obveznosti zunanjim izvajalcem, zlasti za mala in srednja podjetja, ki poslujejo čezmejno.

Priporočilo C4 – Davčna opazovalnica za spremljanje in količinsko opredelitev trendov na področju evropske obdavčitve

Evropski parlament je leta 2019 kot pripravljalni ukrep uvedel ustanovitev davčne opazovalnice EU. Evropski parlament poziva Komisijo, naj zagotovi neodvisno oceno opravljenega dela in predlaga, kako bi lahko to pobudo nadaljevali.

D. Nov usklajen evropski sistem davka od dohodkov pravnih oseb

Priporočilo D1 – Odprava naklonjenosti davčnim spodbudam za zadolževanje

Komisija je napovedala pobudo za ublažitev naklonjenosti davčnim spodbudam za zadolževanje na podlagi davka pri odločitvah o naložbah podjetij, ki je posledica davčne olajšave za plačilo obresti na dolžniško financiranje.

Evropski parlament poziva Komisijo, naj:

- izvede temeljito oceno učinka in v prihodnji predlog o olajšavi za zmanjšanje naklonjenosti davčnim spodbudam za zadolževanje vključi stroge določbe o preprečevanju izogibanja, razmisli o tem, da je takšno naklonjenost mogoče odpraviti bodisi z omogočanjem nove olajšave za stroške, povezane z lastniškim financiranjem, bodisi z zmanjšanjem možnosti za olajšave za plačilo obresti, in želi spomniti, da je druga možnost za zmanjšanje naklonjenosti davčnim spodbudam za zadolževanje omejitev zmanjšanja olajšave za presežne stroške zadolževanja na do 20 % dobička davkoplačevalca pred obrestmi, davki in amortizacijo (EBITDA).

Priporočilo D2 – Enotni davčni pravilnik za Unijo

Evropski parlament v okviru prihodnjega BEFIT poziva Komisijo, naj:

- analizira različne elemente dejanske gospodarske dejavnosti podjetij, ki se upoštevajo (prodaja, delovna sila, sredstva),
- začne obsežno posvetovanje, ki bi vključevalo države članice, nacionalne parlamente in Evropski parlament.

E. Učinkovitost davčnih uprav, izmenjava davčnih informacij in kakovost podatkov

Priporočilo E1 – Eurofisc 2.0

Evropski parlament poziva Komisijo, naj:

- okrepi mrežo strokovnjakov Unije za boj proti goljufijam Eurofisc in ji zagotoviti zadostna sredstva za učinkovito izvajanje skupnih analiz tveganja, usklajevanje preiskav in sodelovanje z Evropskim uradom za boj proti goljufijam (OLAF), Europolom in Evropskim javnim tožilstvom, zlasti pri preiskovanju goljufij na področju DDV,
- predloži predlog o Eurofiscu 2.0. Znova poudarja priporočila iz svoje resolucije z dne 16. septembra 2021 o izvajanju zahtev EU za izmenjavo davčnih informacij: doseženi napredek, pridobljene lekcije in preostale ovire. Ugotavlja, da bi lahko Eurofisc 2.0 znatno prispeval k temu, da bi davčne uprave učinkovito uporabljale izmenjane davčne informacije, in h kakovosti izmenjanih informacij.

torek 8. marca 2022

III

(Pripravljalni akti)

EVROPSKI PARLAMENT

P9_TA(2022)0053

Ekonomski računi za kmetijstvo *I**

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. marca 2022 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 138/2004 Evropskega parlamenta in Sveta o ekonomskih računih za kmetijstvo (COM(2021)0054 – C9-0020/2021 – 2021/0031(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2022/C 347/21)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2021)0054),
 - ob upoštevanju člena 294(2) in člena 338(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C9-0020/2021),
 - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju začasnega dogovora, ki ga je odobril pristojni odbor na podlagi člena 74(4) Poslovnika, in zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 10. decembra 2021, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju člena 59 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja (A9-0282/2021),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
 2. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;
 3. naroči svoji predsednici, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu, Komisiji in nacionalnim parlamentom.

torek 8. marca 2022

P9_TA(2022)0054

Uporaba Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji – vloga EGF/2021/006 ES/Cataluña automotive – Španija

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. marca 2022 o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji za presežne delavce na podlagi vloge Španije – EGF/2021/006 ES/Cataluña automotive (COM(2022)0020 – C9-0015/2022 – 2022/0010(BUD))

(2022/C 347/22)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2022)0020 – C9-0015/2022),
 - ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/691 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o Evropskem skladu za prilagoditev globalizaciji za presežne delavce (ESPG) in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1309/2013 ⁽¹⁾ (uredba o ESPG),
 - ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 z dne 17. decembra 2020 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027 ⁽²⁾ (v nadaljnjem besedilu: uredba o večletnem finančnem okviru), zlasti člena 8,
 - ob upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma z dne 16. decembra 2020 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju ter novih virih lastnih sredstev, vključno s časovnim načrtom za njihovo uvedbo ⁽³⁾, zlasti točke 9,
 - ob upoštevanju pisma Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za proračun (A9-0038/2022),
- A. ker je Unija vzpostavila zakonodajne in proračunske instrumente za dodatno podporo delavcem, ki so jih prizadele posledice globalizacije ter tehnoloških in okoljskih sprememb, kot so spremembe v svetovnih trgovinskih tokovih, trgovinski spori, znatne spremembe v trgovinskih odnosih Unije ali sestavi notranjega trga ter finančna ali gospodarska kriza, pa tudi prehod na nizkoogljično gospodarstvo, oziroma posledice digitalizacije ali avtomatizacije;
- B. ker bi morali biti finančni prispevki iz Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji za presežne delavce (ESPG) usmerjeni predvsem v aktivne ukrepe politike trga dela in prilagojene storitve, katerih cilj je hitra ponovna vključitev upravičencev v dostojno in trajnostno zaposlitev, hkrati pa jih pripraviti na bolj zeleno in bolj digitalno evropsko gospodarstvo;
- C. ker je Španija vložila vlogo EGF/2021/006 ES/Cataluña automotive za finančni prispevek iz ESPG zaradi odpustitve 705 presežnih delavcev v gospodarskem sektorju ⁽⁴⁾, razvrščenem v oddelek 29 NACE Revizija 2 (Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic), v regiji na ravni NUTS 2 Cataluña (ES51) v Španiji v referenčnem obdobju od 1. januarja 2021 do 1. julija 2021;
- D. ker se vloga nanaša na 346 presežnih delavcev, ki so v referenčnem obdobju prenehali opravljati dejavnost v tem gospodarskem sektorju, 359 delavcev pa je bilo presežnih pred referenčnim obdobjem ali po njem zaradi istih dogodkov, ki so povzročili prenehanje opravljanja dejavnosti presežnih delavcev v referenčnem obdobju, zato se bodo šteli 2019za upravičence do pomoči;

⁽¹⁾ UL L 153, 3.5.2021, str. 48.

⁽²⁾ UL L 433 I, 22.12.2020, str. 11.

⁽³⁾ UL L 433 I, 22.12.2020, str. 28.

⁽⁴⁾ Zadevna podjetja: Aludyne Automotive Spain SLU, Bosch Sistemas de Frenado SLU, Continental Automotive Spain SA, Faurecia Interior Systems España SAU, Fico Transpar SA, Gruau Ibérica SLU, Magna Seating Spain SLU, Nobel Plastiques Iberia SA, Robert Bosch España (tovarna Castellet), U-Shin Spain SLU.

torek 8. marca 2022

- E. ker vloga temelji na merilu za pomoč iz člena 4(2), točka (b), uredbe o ESPG, ki zahteva, da delo preneha opravljati vsaj 200 presežnih delavcev v referenčnem obdobju šestih mesecev v podjetjih, ki delujejo v istem gospodarskem sektorju v oddelku NACE po reviziji 2 in se nahajajo v eni regiji ali dveh sosednjih regijah na ravni NUTS 2 v državi članici;
- F. ker je podjetje Nissan 28. maja 2020 napovedalo zaprtje svojega obrata v Barceloni, zaradi česar je bilo neposredno odpuščenih več kot 2 500 delavcev, med dobavitelji pa je bilo izgubljenih 8 000 delovnih mest; ker so odpuščanja, na katera se nanaša ta vloga, strnjena v štirih okrožjih regije Barcelona (Barcelonès, Alt Penedés, Baix Llobregat in Vallés Oriental), kjer je veliko število podjetij v avtomobilskem sektorju; ker število presežnih delavcev v okviru postopka kolektivnega odpuščanja med januarjem in junijem 2021 v Kataloniji (7 993 oseb) že presega število presežnih delavcev v letu 2020 (7 936 oseb), ukinjanje delovnih mest pa se je v tej regiji v obdobju 2018–2020 povečalo;
- G. ker sredstva ESPG ne smejo preseči najvišjega letnega zneska 186 000 000 EUR (v cenah iz leta 2018), kot je določeno v členu 8 uredbe o večletnem finančnem okviru;
- se strinja s Komisijo, da so pogoji iz člena 4(2), točka (b), uredbe o ESPG izpolnjeni in da je Španija v skladu s to uredbo upravičena do finančnega prispevka v višini 2 795 156 EUR, kar ustreza 85 % skupnih stroškov v višini 3 288 419 EUR, v kar so všteti odhodki za prilagojene storitve v višini 3 138 300 EUR in odhodki za izvrševanje ESPG v višini 150 119 EUR⁽⁵⁾;
 - ugotavlja, da so španski organi vlogo predložili 23. septembra 2021, Komisija pa je oceno dokončala 20. januarja 2022 in jo še istega dne posredovala Parlamentu;
 - ugotavlja, da se vloga nanaša na skupno 705 presežnih delavcev, ki so prenehali opravljati svojo dejavnost; ugotavlja tudi, da naj bi po pričakovanjih Španije v ukrepih izmed vseh upravičenih prejemnikov sodelovalo 450 oseb (ciljni upravičenci); poudarja, da je preglednost potrebna na vseh stopnjah postopka in poziva, da se socialni partnerji vključijo v sveženj izvajanja in ocenjevanja storitev;
 - opozarja, da se pričakuje, da bodo socialni učinki odpuščanja pomembni za Katalonijo, kjer je avtomobilska industrija tretji najpomembnejši sektor (za kemičnim in živilskim sektorjem) tako z vidika prihodka kot zaposlovanja;
 - poudarja, da je 34,9 % ciljnih prejemnikov starejših od 54 let, 44,4 % je žensk, 50,4 % pa jih ima nižjo sekundarno izobrazbo ali manj; meni, da starostni profil in raven izobrazbe ciljnih prejemnikov predstavljata posebne izzive za ponovno zaposlitev, zato poudarja, da je pri izvajanju svežnja prilagojenih storitev pomembno ustrezno upoštevati posebnosti starosti, ravni izobrazbe in njune kombinacije;
 - ugotavlja, da je Španija prilagojene storitve za ciljne upravičence začela zagotavljati 17. januarja 2022 in da je torej obdobje upravičenosti do finančnega prispevka iz ESPG začelo teči od 17. januarja 2022 in se bo končalo 24 mesecev po začetku veljavnosti sklepa o financiranju;
 - spominja, da prilagojene storitve, ki bodo presežnim delavcem zagotovljene v skupnem znesku 37,8 % finančne podpore, vključujejo naslednje ukrepe: delavnice o metodologijah iskanja zaposlitve, poklicno svetovanje, usposabljanje (horizontalne kompetence, preusposabljanje, izpopolnjevanje in delovna praksa v podjetjih ter poklicno usposabljanje), podpora za podjetništvo, subvencije za ustanavljanje podjetij, intenzivna pomoč pri iskanju zaposlitve, ki vključuje prepoznavanje lokalnih in regionalnih zaposlitvenih obetov, mentorstvo po ponovni zaposlitvi in različne finančne spodbude;

⁽⁵⁾ V skladu s členom 7(5) uredbe o ESPG.

torek 8. marca 2022

8. pozdravlja, da je bilo načrtovano, da bo usklajeni sveženj prilagojenih storitev v skladu s strategijo Španije za krožno gospodarstvo ⁽⁶⁾, ki mora temeljiti na ciklih nestrupenih materialov, in strategijo za trajnostni razvoj Katalonije ⁽⁷⁾, ter da so vlogo za ESPG podprli predstavniki zavoda SOC ⁽⁸⁾, združenja CIAC ⁽⁹⁾ in Agencije za konkurenčnost podjetij (ACCIÓ) ⁽¹⁰⁾, v procesu pa so sodelovali tudi socialni partnerji ⁽¹¹⁾; ugotavlja, da bi morali ukrepi usposabljanja v skladu s členom 7(2) uredbe o ESPG izpolnjevati zahtevo po razširjanju znanj in spretnosti, ki jih zahtevata digitalna industrijska doba ter zeleno in z viri gospodarno gospodarstvo;
9. pozdravlja, da spodbude vključujejo prispevek za stroške do 20 EUR na dan za presežne delavce, ki imajo obveznosti v zvezi z oskrbo, oziroma za osebe, ki se vrnejo na delo, v znesku 350 EUR na mesec za največ tri mesece; poudarja, da je spodbuda oblikovana tako, da spodbuja hitro ponovno zaposlitev oziroma, v primeru starejših delavcev, da ostanejo na trgu dela;
10. poudarja, da španski organi potrjujejo, da se za upravičene ukrepe ne črpa pomoč iz drugih skladov ali finančnih instrumentov Unije;
11. ponavlja, da pomoč iz ESPG ne sme nadomestiti ukrepov, za katere so odgovorna podjetja na podlagi nacionalnega prava ali kolektivnih pogodb, pa tudi ne drugih nadomestil ali pravic prejemnikov sredstev iz ESPG, saj mora pomoč iz ESPG druge prejemke samo dopolnjevati;
12. opozarja, da je razogljičenje prometnega sektorja neizbežno; ugotavlja, da bosta digitalna in zelena preobrazba vplivali tudi na trg dela ter naj bi znatno oblikovali avtomobilski sektor; v zvezi s tem ponovno poudarja, kako pomembna je vloga, ki bi jo morala imeti Unija pri nujenju potrebnih kvalifikacij za pravično preobrazbo v skladu z evropskim zelenim dogovorom; odločno podpira, da bo ESPG v obdobju 2021–2027 še naprej izkazoval solidarnost s prizadetimi osebami in nadaljeval z osredotočanjem na posledice prestrukturiranja za delavce, ter poziva, naj se v prihodnjih vlogah čim bolj poveča skladnost politike; meni, da bi bilo treba posebno pozornost nameniti kvalificiranemu izobraževanju, vključno s poklicnim usposabljanjem in spodbujanjem tako imenovanega dvojnega sistema za usposabljanje vajencev, ki se je pokazal kot učinkovit v več državah članicah;
13. ugotavlja, da so bile izpolnjene vse postopkovne zahteve; poudarja, da je preglednost potrebna na vseh stopnjah postopka; pozdravlja dejstvo, da socialni partnerji sodelujejo v delovni skupini, ki je bila ustanovljena za opredelitev svežnja ukrepov, za katere se zahteva sofinanciranje iz ESPG, in poziva k vključitvi socialnih partnerjev v sveženj izvajanja in ocenjevanja storitev;
14. odobri sklep, priložen tej resoluciji;
15. naroči svoji predsednici, da podpiše ta sklep skupaj s predsedujočim Svetu ter poskrbi za njegovo objavo v *Uradnem listu Evropske unije*;
16. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo skupaj s prilogo posreduje Svetu in Komisiji.

⁽⁶⁾ <https://www.miteco.gob.es/es/calidad-y-evaluacion-ambiental/temas/economia-circular/estrategia/>

⁽⁷⁾ Estrategia para el desarrollo sostenible de Cataluña

⁽⁸⁾ Servei Públic d'Ocupació de Catalunya

⁽⁹⁾ Cluster of the Automotive Industry of Catalonia (CIAC)

⁽¹⁰⁾ ACCIÓ je katalonska agencija za konkurenčnost podjetij.

⁽¹¹⁾ Comisiones Obreras, UGT, Fomento del Trabajo Nacional (FOMENT) in PIMEC (katalonsko združenje malih in srednjih podjetij).

torek 8. marca 2022

PRILOGA

SKLEP EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o uporabi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji za presežne delavce na podlagi vloge Španije
(EGF/2021/006 ES/Cataluña automotive)**

(Besedilo Priloge na tem mestu ni navedeno, saj je enako končnemu aktu, Sklepu (EU) 2022/458.)

torek 8. marca 2022

P9_TA(2022)0055

Uporaba sredstev Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji za presežne delavce – vloga EGF/2022/000 TA 2022 – tehnična pomoč na pobudo Komisije

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. marca 2022 o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi sredstev Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji za presežne delavce (EGF/2022/000 TA 2022 – tehnična pomoč na pobudo Komisije) (COM(2022)0025 – C9-0025/2022 – 2022/0015(BUD))

(2022/C 347/23)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2022)0025 – C9-0025/2022),
 - ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/691 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o Evropskem skladu za prilagoditev globalizaciji za presežne delavce (ESPG) in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1309/2013 ⁽¹⁾ (uredba o ESPG),
 - ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 z dne 17. decembra 2020 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 ⁽²⁾, zlasti člena 8,
 - ob upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma z dne 16. decembra 2020 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju ter novih virih lastnih sredstev ⁽³⁾ (v nadaljnjem besedilu: Medinstitucionalni sporazum z dne 16. decembra 2020), vključno s časovnim načrtom za uvedbo novih virov lastnih sredstev, ter zlasti točke 9,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za proračun (A9-0037/2022),
- A. ker je Unija vzpostavila zakonodajne in proračunske instrumente za dodatno podporo delavcem, ki so jih prizadele posledice globalizacije ter tehnoloških in okoljskih sprememb, kot so spremembe v svetovnih trgovinskih tokovih, trgovinski spori, znatne spremembe v trgovinskih odnosih Unije ali sestavi notranjega trga ter finančna ali gospodarska kriza, pa tudi prehod na nizkoogljično gospodarstvo, oziroma posledice digitalizacije ali avtomatizacije;
- B. ker bi morala biti pomoč Unije presežnim delavcem dinamična ter na voljo čim hitreje in na najučinkovitejši način, ob ustreznem upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma z dne 16. decembra 2020 v zvezi s sprejetjem sklepov o uporabi sredstev Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji za presežne delavce (ESPG);
- C. ker je Unija najprej razširila področje uporabe ESPG, da bi zagotovila finančno podporo v primeru večjih prestrukturiranj in tako zajela gospodarske posledice krize zaradi COVID-19;
- D. ker je bilo s sprejetjem nove uredbe o ESPG leta 2021 področje uporabe ESPG dodatno razširjeno na večja prestrukturiranja, ki so posledica prehoda na nizkoogljično gospodarstvo ali digitalizacije oziroma avtomatizacije, hkrati pa se je zahtevani prag za aktivacijo ESPG znižal s 500 na 200 odpuščenih delavcev;
- E. ker člen 8(1) Uredbe Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 določa, da najvišji letni znesek za ESPG znaša 186 milijonov EUR (v cenah iz leta 2018), in ker člen 11(1) uredbe o ESPG določa, da se lahko do 0,5 % tega zneska da na voljo za tehnično pomoč na pobudo Komisije;

⁽¹⁾ UL L 153, 3.5.2021, str. 48.

⁽²⁾ UL L 433 I, 22.12.2020, str. 11.

⁽³⁾ UL L 433 I, 22.12.2020, str. 28.

torek 8. marca 2022

- F. ker je pandemija COVID-19 povzročila negotovost glede splošnih operacij, zlasti dogodkov, ki bi zahtevali fizično prisotnost, zaradi česar Komisija v letu 2021 ni zaprosila za tehnično pomoč;
- G. ker lahko tehnično pomoč sestavljajo tehnični in upravni odhodki za izvajanje ESPG, kot so dejavnosti priprave, spremljanja, nadzora, revizije in ocenjevanja ter zbiranje podatkov, tudi v zvezi s korporativnimi sistemi informacijske tehnologije, komunikacijskimi dejavnostmi in dejavnostmi za povečanje prepoznavnosti ESPG kot sklada ali v zvezi s posebnimi projekti in drugimi ukrepi tehnične pomoči;
- H. ker predlagani znesek 290 000 EUR ustreza približno 0,14 % najvišjega letnega proračuna, ki je na voljo za ESPG v letu 2022;
1. se strinja z ukrepi, ki jih predlaga Komisija in ki naj bi se financirali kot tehnična pomoč v skladu s členom 11(1) in (4) ter členom 12(2), (3) in (4) uredbe o ESPG;
 2. pozdravlja vzpostavitev namenskega spletnega mesta za ESPG in poziva Komisijo, naj ga redno posodablja in razširja, da bi v splošni javnosti povečala prepoznavnost evropske solidarnosti, ki jo ESPG dokazuje, in povečala preglednost delovanja Unije;
 3. pozdravlja nadaljnje delo v zvezi s standardiziranimi postopki za vloge in upravljanje ESPG z uporabo funkcij elektronskega sistema za izmenjavo podatkov (skupnega sistema deljenega upravljanja sredstev – SFC), ki omogoča poenostavitev in hitrejšo obdelavo vlog ter izboljšano poročanje;
 4. ugotavlja, da bo Komisija razpoložljiva proračunska sredstva v okviru upravne podpore uporabila za organizacijo srečanj strokovne skupine kontaktnih oseb za ESPG, kar vključuje dva člana iz vsake države članice, in za seminar, na katerem bodo sodelovali izvajalski organi ESPG in socialni partnerji, da bi spodbudili povezovanje v mreže med državami članicami;
 5. poziva Komisijo, naj Parlament še naprej sistematično vabi na ta srečanja in seminarje v skladu z ustreznimi določbami okvirnega sporazuma o odnosih med Parlamentom in Komisijo;
 6. poziva Komisijo, naj prilagodi najboljše prakse, ki so bile razvite v času pandemije COVID-19, kadar je to primerno in potrebno, in naj jih popolnoma ne odpravi, ko okoliščine pandemije to dopuščajo, temveč jih uporabi kot podlago za boljše delovne metode in izmenjave;
 7. poudarja, da je treba dodatno okrepiti splošno ozaveščenost o ESPG in njegovo prepoznavnost; poudarja, da je to mogoče doseči s predstavitvijo ESPG v različnih publikacijah in avdiovizualnem gradivu Komisije, kakor je določeno v členu 11(1) uredbe o ESPG;
 8. spominja države članice, ki se prijavljajo za sredstva ESPG, da imajo pomembno vlogo pri vsesplošnem obveščanju ciljnih prejemnikov, lokalnih in regionalnih organov, socialnih partnerjev, medijev in splošne javnosti o ukrepih, ki se financirajo iz ESPG, kot je določeno v členu 12 uredbe o ESPG;
 9. odobri sklep, priložen tej resoluciji;
 10. naroči svoji predsednici, naj podpiše ta sklep skupaj s predsednikom Sveta ter poskrbi za njegovo objavo v *Uradnem listu Evropske unije*;
 11. naroči svoji predsednici, naj resolucijo skupaj s prilogo posreduje Svetu in Komisiji.

torek 8. marca 2022

PRILOGA

SKLEP EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o uporabi sredstev Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji za presežne delavce (EGF/2022/000 TA 2022 –
tehnična pomoč na pobudo Komisije)**

(Besedilo Priloge na tem mestu ni navedeno, saj je enako končnemu aktu, Sklepu (EU) 2022/457.)

sreda 9. marca 2022

P9_TA(2022)0060

Brezcarinske prodajalne na francoskem terminalu predora pod Rokavskim prelivom *

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. marca 2022 o predlogu direktive Sveta o spremembi Direktive 2008/118/ES in Direktive (EU) 2020/262 (prenovitev) glede brezcarinskih prodajaln na francoskem terminalu predora pod Rokavskim prelivom (COM(2021)0817 – C9-0016/2022 – 2021/0418(CNS))

(Posebni zakonodajni postopek – posvetovanje)

(2022/C 347/24)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Svetu (COM(2021)0817),
 - ob upoštevanju člena 113 Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerega se je Svet posvetoval s Parlamentom (C9-0016/2022),
 - ob upoštevanju člena 82 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za ekonomske in monetarne zadeve (A9-0035/2022),
1. odobri predlog Komisije;
 2. poziva Svet, naj ga obvesti, če namerava odstopiti od besedila, ki ga je odobril Parlament;
 3. poziva Svet, naj se ponovno posvetuje z njim, če namerava bistveno spremeniti besedilo, ki ga je odobril Parlament;
 4. naroči svoji predsednici, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.
-

sreda 9. marca 2022

P9_TA(2022)0061

Stopnje davka na dodano vrednost *

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. marca 2022 o osnutku direktive Sveta o spremembi Direktive 2006/112/ES glede stopenj davka na dodano vrednost (14754/2021 – C9-0456/2021 – 2018/0005(CNS))

(Posebni zakonodajni postopek – ponovno posvetovanje)

(2022/C 347/25)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju osnutka Sveta (14754/2021),
 - ob upoštevanju predloga Komisije Svetu (COM(2018)0020),
 - ob upoštevanju svojega stališča z dne 3. oktobra 2018 ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju člena 113 Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerega se je Svet ponovno posvetoval s Parlamentom (C9-0456/2021),
 - ob upoštevanju členov 82 in 84 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za ekonomske in monetarne zadeve (A9-0036/2022),
1. odobri osnutek Sveta;
 2. poziva Svet, naj obvesti Parlament, če namerava odstopiti od besedila, ki ga je odobril Parlament;
 3. poziva Svet, naj se ponovno posvetuje s Parlamentom, če namerava bistveno spremeniti besedilo, ki ga je odobril Parlament;
 4. naroči svoji predsednici, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

⁽¹⁾ UL C 11, 13.1.2020, str. 211.

četrtek 10. marca 2022

P9_TA(2022)0067

Splošni okoljski akcijski program Unije do leta 2030 *I****Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. marca 2022 o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o splošnem okoljskem akcijskem programu Unije do leta 2030 (COM(2020)0652 – C9-0329/2020 – 2020/0300(COD))****(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)**

(2022/C 347/26)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2020)0652),
 - ob upoštevanju člena 294(2) in člena 192(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C9-0329/2020),
 - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 27. januarja 2021 ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju mnenja Odbora regij z dne 5. februarja 2021 ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju začasnega dogovora, ki ga je odobril pristojni odbor na podlagi člena 74(4) Poslovnika, in zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 10. decembra 2021, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju člena 59 Poslovnika,
 - ob upoštevanju mnenj Odbora za promet in turizem in Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane (A9-0203/2021),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju ⁽³⁾;
 2. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;
 3. naroči svoji predsednici, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu, Komisiji in nacionalnim parlamentom.

P9_TC1-COD(2020)0300**Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 10. marca 2022 z namenom sprejetja Sklepa (EU) 2022/... Evropskega parlamenta in Sveta o splošnem okoljskem akcijskem programu Unije do leta 2030***(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Sklepu (EU) 2022/591.)*⁽¹⁾ UL C 123, 9.4.2021, str. 76.⁽²⁾ UL C 106, 26.3.2021, str. 44.⁽³⁾ To stališče nadomesti spremembe, sprejete 8. julija 2021 (Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0352).

četrtek 10. marca 2022

P9_TA(2022)0069

Ustanovitev posebnega odbora za pandemijo COVID-19: pridobljene izkušnje in priporočila za prihodnost

Sklep Evropskega parlamenta z dne 10. marca 2022 o ustanovitvi, pristojnostih, sestavi in mandatu posebnega odbora za „pandemijo COVID-19: pridobljene izkušnje in priporočila za prihodnost“ (2022/2584(RSO))

(2022/C 347/27)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga konference predsednikov,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. aprila 2020 o usklajenem ukrepanju EU za spoprijemanje s pandemijo COVID-19 in njenimi posledicami ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. junija 2020 o stanju na schengenskem območju po izbruhu pandemije COVID-19 ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. junija 2020 o evropskem varstvu čezmejnih in sezonskih delavcev v času krize zaradi COVID-19 ⁽³⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. julija 2020 o strategiji EU na področju javnega zdravja po pandemiji COVID-19 ⁽⁴⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. septembra 2020 o pandemiji COVID-19: usklajevanje zdravstvenih ocen in stopnje tveganja na ravni EU ter posledice za schengensko območje in enotni trg ⁽⁵⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. novembra 2020 o vplivu ukrepov proti COVID-19 na demokracijo, pravno državo in temeljne pravice ⁽⁶⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. junija 2021 o obravnavanju globalnega izziva, ki ga predstavlja COVID-19: učinki opustitve sporazuma TRIPS Svetovne trgovinske organizacije na cepiva proti COVID-19, zdravljenje, opremo in proizvodno zmogljivost v državah v razvoju ⁽⁷⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. oktobra 2021 o preglednosti EU pri razvoju, nakupu in distribuciji cepiv proti covidu-19 ⁽⁸⁾,
 - ob upoštevanju svežnja predlogov Komisije o evropski zdravstveni uniji z dne 11. novembra 2020 in njenega predloga uredbe o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje (COM(2020)0727),
 - ob upoštevanju člena 207 Poslovnika,
- A. ker je širjenje COVID-19 na žalosti zahtevajo življenje milijonov ljudi v Evropi in po svetu, povzročilo nepopravljivo škodo in več kot milijardo ljudi prisililo, da so izolirani doma;
- B. ker so bili na ravni EU sprejeti številni ukrepi, tudi v okviru strategije EU za cepiva in usklajevanja skupnega evropskega odziva;

⁽¹⁾ UL C 316, 6.8.2021, str. 2.

⁽²⁾ UL C 362, 8.9.2021, str. 77.

⁽³⁾ UL C 362, 8.9.2021, str. 82.

⁽⁴⁾ UL C 371, 15.9.2021, str. 102.

⁽⁵⁾ UL C 385, 22.9.2021, str. 159.

⁽⁶⁾ UL C 415, 13.10.2021, str. 36.

⁽⁷⁾ UL C 67, 8.2.2022, str. 64.

⁽⁸⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0435.

četrtek 10. marca 2022

- C. ker je Ekipa Evropa ena glavnih donatorok za COVAX, globalno pobudo za zagotovitev pravičnega in enakopravnega dostopa do cepiv proti COVID-19;
- D. ker sta glede na velik znesek sredstev za odpravljanje posledic pandemije COVID-19 pomembni preglednost in odgovornost javne porabe;
- E. ker je COVID-19 nesorazmerno prizadel ženske, mlade, invalide in ranljive skupine ter povečal svetovne neenakosti;
1. sklene ustanoviti poseben odbor za „pandemijo COVID-19: pridobljene izkušnje in priporočila za prihodnost“, katerega naloga bo preučiti, kako lahko evropski odziv na pandemijo in pridobljene izkušnje prispevajo k prihodnjim ukrepom na naslednjih področjih:

Zdravje

- (a) odziv EU, njenih institucij in agencij na pandemijo, ki temelji na svežnju o zdravstveni uniji za krepitev zmogljivosti za preprečevanje kriz, pripravljenosti in odzivanja EU na čezmejne grožnje za zdravje;
- (b) raven usklajevanja in solidarnosti med državami članicami ter pripravljenost zdravstvenih sistemov za obvladovanje pandemije in prihodnjih čezmejnih groženj za zdravje;
- (c) vpliv pandemije na zdravje, vključno z neprekinjenim zagotavljanjem zdravstvene oskrbe in preventivnih storitev, presejalnih pregledov, diagnosticiranja, zdravljenja in spremljanja nenalezljivih bolezni, duševnega zdravja, „dolgega covida“ ter spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic;
- (d) vpliv pomanjkanja osebja na zdravstveno varstvo in razpoložljivost zdravil in medicinskih pripomočkov, vključno z zaščitno opremo, ter vpliv pandemije na oskrbo, varovance domov za starejše občane, negovalno osebje, neformalne negovalce in njihove vzdrževane osebe;
- (e) vpliv pandemije na porast digitalnega zdravja, telemedicine in posvetovanja na daljavo, spremljanja na daljavo, povezanih naprav, digitalnih zdravstvenih platform in zdravstvenih aplikacij;
- (f) strategija EU za cepiva proti COVID-19 in način, kako je uspela zagotoviti dobavo varnih in učinkovitih cepiv, vključno s pogajanjem o vnaprejšnjih dogovorih o nabavi in sporazumih o skupnem nakupu, preglednostjo in izvrševanjem pogodb in licenčnih sporazumov ter proizvodnjo, skladiščenjem in distribucijo cepiv, pa tudi vprašanjem pravne odgovornosti in vloge farmacevtske industrije pri zgoraj navedenih elementih, pa tudi pri prenosu tehnologije, vidikih patentnega varstva in preglednosti pri lobiranju;
- (g) sodelovanje pri znanstveno utemeljenih in usklajenih ukrepih za obvladovanje tveganja, vključno s svetovalnim odborom za COVID-19;
- (h) vloga in mandat Evropskega organa za pripravljenost in odzivanje na izredne zdravstvene razmere (HERA), Evropske agencije za zdravila (EMA) in Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni (ECDC) ter strategija za terapijke proti COVID-19 pri razvoju dostopnih in cenovno ugodnih proizvodov;
- (i) nezaupanje v cepljenje in širjenje napačnih informacij v boju proti pandemiji ter dodatni ukrepi EU za boj proti tem pojavom v prihodnosti;
- (j) medsebojna povezava med zdravjem živali in ljudi, zlasti v zvezi z zoonozami, na podlagi pristopa „eno zdravje“;

Usklajen pristop ob spoštovanju demokracije in temeljnih pravic

- (k) nujnost in sorazmernost zapiranja meja držav članic in drugih omejitev prostega gibanja oseb in notranjega trga ter način, kako se v prihodnosti izogniti nepotrebnim omejitvam, med drugim z razvojem skupnega pristopa k potovalnim ukrepom;

četrtek 10. marca 2022

- (l) vpliv na temeljne pravice ranljivih skupin ter na neenakost na splošno;
- (m) različni pristopi k razvoju in uporabi tehnoloških orodij v boju proti COVID-19, kot so aplikacije za sledenje stikom in digitalno COVID potrdilo EU;
- (n) uporaba različnih podatkovnih nizov v državah članicah in kaj bi se lahko naučili iz uporabe istih podatkov in meril, zlasti glede vloge podatkovnih nizov, ki jih zagotavlja Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni;
- (o) demokratični nadzor odziva na pandemijo, tudi z vključitvijo Evropskega parlamenta in parlamentov v državah članicah v odločanje in preglednost in ob upoštevanju dela kontaktne skupine za COVID-19;

Družbene in gospodarske posledice

- (p) vpliv pandemije na organizacijo dela, delo na daljavo in prihodnost dela ter posledice pandemije za revščino, neenakost in socialno izključenost ter vpliv pandemije na sisteme socialne zaščite;
- (q) rešitve za premagovanje ovir pri uporabi digitalnih tehnologij ter okrepitev izpopolnjevanja in prekvalificiranja delavcev;
- (r) vpliv na enakost spolov, tudi na osebe, ki jim grozi nasilje na podlagi spola in nasilje v družini, ter poudarek na vključevanju načela enakosti spolov v krizno upravljanje kot odziv na prihodnje čezmejne grožnje za zdravje;
- (s) vpliv pandemije na izobraževanje in usposabljanje ter razvoj otrok in mladih;
- (t) ukrepi za zagotavljanje strateške avtonomije EU, povezane z zdravjem, in odpornost dobavnih verig, vključno s kritičnimi farmacevtskimi in medicinskimi izdelki ter drugimi osnovnimi dobrinami, ter za podporo in prilagoditev raziskovalnih politik EU, povezanih z zdravjem, za reševanje sedanje krize in preprečevanje njenega ponovnega izbruha, kar je pomemben del močne industrijske politike EU;
- (u) vpliv na sektorje, ki jih je pandemija najbolj prizadela, kot so kultura, gostinstvo, turizem in promet, ter hitrost in ustreznost odziva EU;

EU in svet

- (v) vloga EU pri upravljanju in usklajevanju med državami članicami v zvezi z mednarodnimi vidiki pandemije, med drugim v okviru Svetovne zdravstvene organizacije (SZO), Svetovne trgovinske organizacije (STO) in drugih večstranskih pobud, kot je COVAX, ter morebitna mednarodna pogodba o pandemijah, revizija Mednarodnega zdravstvenega pravilnika in potreba po usklajenem pristopu do potnikov v EU iz tretjih držav;
- (w) pristop k cepilni diplomaciji in v kolikšni meri ta prispeva k svetovni solidarnosti, univerzalnemu in pravičnemu dostopu do osnovnih medicinskih izdelkov in cepiv ter ideja, da nihče ni varen, dokler niso varni vsi;
- (x) vloga EU in njenih držav članic pri spopadanju z neustrezno ponudbo in neenakim dostopom do cepiv in zdravil proti COVID-19 po vsem svetu, tako da obravnavajo njihovo cenovno dostopnost in razpoložljivost, ozka grla v dobavni verigi, trgovinske ovire, infrastrukturo ter zagotavljajo preglednost dobavne verige ter strokovno in tehnično znanje;

2. poudarja, da bi morala priporočila posebnega odbora spremljati pristojni stalni odbori Parlamenta;

četrtek 10. marca 2022

3. sklene, da to ne vpliva na pristojnosti, osebje in razpoložljiva sredstva stalnih odborov Parlamenta, pristojnih za vprašanja sprejetja, spremljanja in izvajanja zakonodaje Unije, ki se nanašajo na področje pristojnosti posebnega odbora, s čimer ti ostanejo nespremenjeni; poudarja, da je treba zagotoviti dobro sodelovanje in pretok informacij med posebnim odborom in ustreznimi stalnimi odbori;
 4. sklene, da seje potekajo brez navzočnosti javnosti, ko delo posebnega odbora vključuje predstavitev dokazov tajne narave, pričevanja, ki vsebujejo osebne podatke, ali izmenjavo mnenj ali predstavitev z organi in telesi, ki vsebujejo zaupne informacije; prav tako sklene, da imajo priče in izvedenci pravico dajati izjave ali pričati brez navzočnosti javnosti;
 5. sklene, da se dnevni red, seznam ljudi, povabljenih na javne seje, seznam udeležencev in zapisniki teh sej objavijo;
 6. sklene, da se bodo zaupni dokumenti, ki jih bo prejel posebni odbor, obravnavali po postopku iz člena 221 Poslovnika; poleg tega sklene, da se te informacije uporabijo izključno za pripravo končnega poročila posebnega odbora;
 7. sklene, da bo imel posebni odbor 38 članov;
 8. sklene, da mandat posebnega odbora traja 12 mesecev, ob koncu tega obdobja pa bo Parlamentu predstavil poročilo, ki bo po potrebi vseboval priporočila glede ukrepov ali pobud, ki jih je treba sprejeti.
-

četrtek 10. marca 2022

P9_TA(2022)0070

Ustanovitev posebnega odbora o tujem vmešavanju v vse demokratične procese v Evropski uniji, tudi o dezinformacijah

Sklep Evropskega parlamenta z dne 10. marca 2022 o ustanovitvi posebnega odbora o tujem vmešavanju v vse demokratične procese v Evropski uniji, tudi o dezinformacijah (INGE 2), in določitvi njegovih pristojnosti, številčne sestave in mandata (2022/2585(RSO))

(2022/C 347/28)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga konference predsednikov,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije o akcijskem načrtu za evropsko demokracijo (COM(2020)0790),
 - ob upoštevanju svežnja aktov o digitalnih storitvah, vključno s predlogom uredbe o enotnem trgu digitalnih storitev (akt o digitalnih storitvah) in spremembi Direktive 2000/31/ES (COM(2020)0825), ter predloga uredbe o tekmovalnih in pravičnih trgih v digitalnem sektorju (akt o digitalnih trgih) (COM(2020)0842),
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. oktobra 2021 o evropskih medijih v digitalnem desetletju: akcijski načrt za podporo okrevanju in preoblikovanju ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju kodeksa ravnanja glede dezinformacij iz leta 2018 in smernic za okrepitev kodeksa ravnanja glede dezinformacij iz leta 2021 (COM(2021)0262) ter priporočil za novi kodeks ravnanja glede dezinformacij, ki jih je oktobra 2021 izdala skupina evropskih regulatorjev za avdiovizualne medijske storitve,
 - ob upoštevanju predloga Komisije z dne 16. decembra 2020 za direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o odpornosti kritičnih subjektov (COM(2020)0829),
 - ob upoštevanju nabora orodij za zmanjšanje tveganj za kibernetško varnost tehnologije 5G iz marca 2021,
 - ob upoštevanju posebnega poročila Evropskega računskega sodišča št. 9/2021 z naslovom Dezinformacije, ki vplivajo na EU, se obravnavajo, vendar problem še ni rešen,
 - ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 10. junija 2020 z naslovom Boj proti dezinformacijam v zvezi s COVID-19 – kaj je res in kaj ne (JOIN(2020)0008),
 - ob upoštevanju poročila posebnega odbora o tujem vmešavanju v vse demokratične procese v Evropski uniji, tudi o dezinformacijah (A9-0022/2022),
 - ob upoštevanju člena 207 Poslovnika,
- A. ker tuje vmešavanje pomeni hudo kršitev univerzalnih vrednot in načel, na katerih temelji EU, kot so človekovo dostojanstvo, svoboda, enakost, solidarnost, spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin, demokracija in pravna država; ker dokazi kažejo, da zlonamerni in avtoritarni tuji državni in nedržavni akterji za vmešavanje v demokratične procese v EU uporabljajo manipulacijo z informacijami in druge taktike; ker ti napadi zavajajo in slepijo državljane ter vplivajo na njihovo volilno vedenje, krepijo razdiralne razprave, delijo, polarizirajo in izkoriščajo ranljivost družb, spodbujajo sovražni govor, poslabšujejo položaj ranljivih skupin, za katere je bolj verjetno, da bodo postale žrtve dezinformacij, izkrivljajo integriteto demokratičnih volitev in referendumov, povzročajo nezaupanje v nacionalne vlade, javne organe in liberalen demokratični red, za cilj pa imajo destabilizacijo evropske demokracije;

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0428.

četrtek 10. marca 2022

- B. ker Rusija od začetka vojaške agresije proti Ukrajini 24. februarja 2022 izvaja dezinformacijsko kampanjo, katere zlonamernost in obseg je brez primere, in sicer z namenom zavajanja domače javnosti in mednarodne skupnosti držav kot celote;
- C. ker so poskusi državnih akterjev iz tretjih držav in nedržavnih akterjev, da bi z zlonamernim vmešavanjem posegali v delovanje demokracije v EU in državah članicah ter izvajali pritisk na vrednote iz člena 2 Pogodbe o Evropski uniji, del širšega škodljivega trenda, ki ga je opaziti v demokracijah po vsem svetu;
- D. ker se zlonamerni akterji želijo še vnaprej vmešavati v volilne procese, izkoristiti odprtost in pluralnost naših družb in napasti demokratične procese in odpornost EU in njenih držav članic;
- E. ker EU in njene države članice trenutno nimajo posebnega režima sankcij v zvezi s tujim vmešavanjem in dezinformacijskimi kampanjami, ki jih izvajajo tuji državni akterji, zato lahko ti akterji varno predpostavljajo, da njihove kampanje za destabilizacijo, usmerjene proti EU, ne bodo imele posledic;
- F. ker ni skupne opredelitve in razumevanja tega pojava in ker v veljavni zakonodaji in politikah na ravni EU in nacionalni ravni, katerih namen je odkrivanje in preprečevanje tujega vmešavanja ter boj proti njemu, ostajajo številne vrzeli in šibke točke;
- G. ker naj bi se tuje vmešavanje, dezinformacije ter številni napadi na demokracijo in grožnje zanjo nadaljevali v vse večjem številu in na vse bolj izpopolnjene načine pred lokalnimi, regionalnimi in nacionalnimi volitvami ter volitvami v Evropski parlament leta 2024;
- H. ker so pretekla priporočila Parlamenta za boj proti zlonamernemu tujemu vmešavanju v demokratične procese EU prispevala k splošnemu razumevanju tega vprašanja v EU in večji ozaveščenosti o njem;
- I. ker so predstavitve in delo posebnega odbora INGE prispevali k javnemu priznanju in umestitvi teh vprašanj v kontekst ter uspešno oblikovali evropsko razpravo o tujem vmešavanju v demokratične procese in dezinformacijah;
- J. ker je treba ta priporočila še naprej spremljati;
- K. ker sta potrebna globalno večstransko sodelovanje in podpora med podobno mislečimi partnerji, tudi med poslanci, v boju proti tujemu zlonamernemu vmešavanju in dezinformacijam; ker so demokracije razvile napredna znanja in spretnosti ter strategije za spopad s temi grožnjami;
1. sklene ustanoviti posebni odbor za tuje vmešavanje v demokratične procese v Evropski uniji in dezinformacije (INGE 2) z naslednjimi pristojnostmi:
- (a) v sodelovanju in posvetovanju s stalnimi odbori, kadar gre za njihove pristojnosti in odgovornosti v skladu s Prilogo VI Poslovnika, pregledati obstoječo in načrtovano zakonodajo in politike za odkrivanje morebitnih praznin, vrzeli in prekrivanj, ki bi jih bilo mogoče izkoristiti za zlonamerno vmešavanje v demokratične procese, vključno z naslednjimi zadevami:
- (i) politični ukrepi, ki prispevajo k demokratičnim procesom v EU, odpornost na podlagi situacijskega zavedanja, medijska in informacijska pismenost, pluralnost medijev, neodvisno novinarstvo in izobraževanje,
- (ii) vmešavanje prek spletnih platform, zlasti s poglobljeno oceno odgovornosti in učinkov, ki jih imajo zelo velike spletne platforme na demokracijo in demokratične procese v EU,
- (iii) kritična infrastruktura in strateški sektorji,
- (iv) vmešavanje med volilnimi procesi,
- (v) prikrito financiranje političnih dejavnosti s strani tujih akterjev in donatorjev,

četrtek 10. marca 2022

- (vi) kibernetška varnost in odpornost v zvezi s kibernetškimi napadi, če so ti povezani z demokratičnimi procesi,
 - (vii) vloga nedržavnih akterjev,
 - (viii) vpliv vmešavanja na pravice manjšin in drugih diskriminiranih skupin,
 - (ix) vmešavanje globalnih akterjev prek zajemanja elit, nacionalnih diaspor, univerz in kulturnih dogodkov,
 - (x) odvracanje, pripisovanje odgovornosti in kolektivni protiukrepi, vključno s sankcijami,
 - (xi) sosedstvo in globalno sodelovanje ter multilateralizem,
 - (xii) vmešavanje akterjev s sedežem v EU in tretjih držav,
- (b) oblikovati predloge za odpravo vrzeli, da se spodbudi pravna odpornost EU in izboljša institucionalni okvir EU, in sicer v sodelovanju s stalnimi odbori in v skladu z delovnimi praksami posebnega odbora INGE 1;
- (c) tesno sodelovati z drugimi institucijami EU, organi držav članic, mednarodnimi organizacijami, civilno družbo ter državnimi in nedržavnimi partnerji v tretjih državah, da bi izboljšali ukrepe EU proti hibridnim grožnjam in dezinformacijam, pri čemer bodo vse javne dejavnosti posebnega odbora INGE 2 spoštovale prednostne naloge iz tega sklepa;
- (d) podrobno in natančno spremljati izvajanje poročila posebnega odbora INGE 1 z oceno ukrepov, ki so jih sprejele institucije EU;
- (e) prispevati k splošni odpornosti institucij na tuje vmešavanje, hibridne grožnje in dezinformacije pred evropskimi volitvami leta 2024;
2. sklene, da seje posebnega odbora potekajo brez navzočnosti javnosti, ko njegovo delo vključuje predstavitev dokazov zaupne narave, pričevanja, ki vsebujejo osebne podatke, ali izmenjavo mnenj z organi in telesi ali njihove predstavitve o zaupnih informacijah, vključno z znanstvenimi študijami ali deli študij, ki jim je v skladu s členom 63 Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ zagotovljen status zaupnosti; prav tako sklene, da imajo priče in izvedenci pravico dajati izjave ali pričati brez navzočnosti javnosti;
3. sklene, da se seznam ljudi, povabljenih na javne seje, seznam udeležencev in zapisniki teh sej objavijo;
4. sklene, da se bodo zaupni dokumenti, ki jih bo prejel posebni odbor, obravnavali po postopku iz člena 221 Poslovnika; poleg tega sklene, da se te informacije uporabijo izključno za pripravo končnega poročila posebnega odbora;
5. sklene, da bo imel posebni odbor 33 članov;
6. sklene, da mandat posebnega odbora traja 12 mesecev, mandatna doba pa se začne z datumom ustanovne seje;
7. sklene, da posebni odbor po pregledu izvajanja poročila posebnega odbora INGE 1 in veljavne zakonodaje ter po opredelitvi praznin, vrzeli in prekrivanj, opredeli ustrezno pravno podlago za potrebne pravne akte in pripravi podlago za trajne institucionalne rešitve EU za obravnavo tujega zlonamernega vmešavanja in dezinformacij, ter po potrebi zahteva, da Komisija sprejme posebne institucionalne ukrepe, tako da v skladu s členom 54 Poslovnika pripravi samoiniciativno poročilo, v katerem Komisijo pozove, naj v zvezi s tem predloži ustrezen predlog.

⁽²⁾ Uredba (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o dajanju fitofarmaceutskih sredstev v promet in razveljavitvi direktiv Sveta 79/117/EGS in 91/414/EGS (UL L 309, 24.11.2009, str. 1).

četrtek 10. marca 2022

P9_TA(2022)0071

Ustanovitev preiskovalnega odbora za preiskavo uporabe programa Pegasus in podobne vohunske programske opreme za nadzor

Sklep Evropskega parlamenta z dne 10. marca 2022 o ustanovitvi preiskovalnega odbora za preiskavo uporabe programa Pegasus in podobne vohunske programske opreme za nadzor ter o opredelitvi predmeta preiskave, pa tudi pristojnosti, številčne sestave in mandata preiskovalnega odbora (2022/2586(RSO))

(2022/C 347/29)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju zahteve 290 poslancev o ustanovitvi preiskovalnega odbora za preiskavo domnevnih kršitev ali nepravilnosti pri izvajanju prava Unije v zvezi z uporabo programa Pegasus in podobne vohunske programske opreme za nadzor, ki se namesti v mobilne telefone, tako da se izkoristijo šibke točke informacijske tehnologije (v nadaljnjem besedilu: podobna vohunska programska oprema za nadzor),
- ob upoštevanju predloga konference predsednikov,
- ob upoštevanju člena 226 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju Sklepa 95/167/ES, Euratom, ESPJ Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije z dne 19. aprila 1995 o podrobnih določbah glede izvrševanja pravice Evropskega parlamenta do preiskovanja ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju dejstva, da je Evropska unija zavezana vrednotam in načelom svobode, demokracije ter spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter pravne države, kot je zapisano v preambuli Pogodbe o Evropski uniji (PEU) in zlasti v členih 2, 6 in 21 navedene pogodbe,
- ob upoštevanju člena 4(2) PEU, ki določa, da imajo države članice izključno pristojnost pri vzdrževanju javnega reda ter varovanju nacionalne varnosti,
- ob upoštevanju členov 16 in 223 PDEU,
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina), zlasti členov 7, 8, 11, 21 in 47 Listine, v katerih so priznane določene pravice, svoboščine in načela, določene v njej, kot so spoštovanje zasebnega in družinskega življenja ter varstvo osebnih podatkov, svoboda izražanja in obveščanja, prepoved diskriminacije ter pravica do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sodišča, in ki se v celoti uporablja v državah članicah pri izvajanju prava Unije, ter člena 52(1) Listine, ki dovoljuje določeno omejevanje uresničevanja temeljnih pravic in svoboščin,
- ob upoštevanju Direktive 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) ⁽²⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Direktive (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ UL L 113, 19.5.1995, str. 1.

⁽²⁾ UL L 201, 31.7.2002, str. 37.

⁽³⁾ UL L 119, 4.5.2016, str. 1.

⁽⁴⁾ UL L 119, 4.5.2016, str. 89.

četrtek 10. marca 2022

- ob upoštevanju Sklepa Sveta (SZVP) 2019/797 z dne 17. maja 2019 o omejevalnih ukrepih proti kibernetiskim napadom, ki ogrožajo Unijo ali njene države članice ⁽⁵⁾, kot je bil spremenjen s Sklepom Sveta (SZVP) 2021/796 z dne 17. maja 2021 ⁽⁶⁾,
 - ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/821 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2021 o vzpostavitvi režima Unije za nadzor izvoza, posredovanja, tehnične pomoči, tranzita in prenosa blaga z dvojno rabo ⁽⁷⁾,
 - ob upoštevanju Akta o volitvah poslancev Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami ⁽⁸⁾,
 - ob upoštevanju Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, zlasti členov 8, 9, 13 in 17 navedene konvencije, ter protokolov k navedeni konvenciji,
 - ob upoštevanju vodilnih načel Združenih narodov o podjetništvu in človekovih pravicah ⁽⁹⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. marca 2014 o programu nadzora Agencije ZDA za nacionalno varnost, organih nadzora v različnih državah članicah ter njihovem učinku na temeljne pravice državljanov EU in čezatlantsko sodelovanje na področju pravosodja in notranjih zadev ⁽¹⁰⁾ ter svojih priporočil o izboljšanju varnosti IT v institucijah, organih in agencijah EU,
 - ob upoštevanju člena 208 Poslovnika,
- A. ker je bilo nedavno razkrita, da je več držav, med njimi tudi države članice, uporabilo vohunski program Pegasus za nadzor novinarjev, politikov, uradnikov organov preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja, diplomatov, pravnikov, poslovnežev, akterjev civilne družbe in drugih akterjev, kar je izjemno skrb zbujajoče in potrjuje, da je zloraba nadzorne tehnologije z namenom spodkopavanja človekovih pravic in demokracije nevarna;
1. sklene ustanoviti preiskovalni odbor za preiskavo domnevnih kršitev ali nepravilnosti pri izvajanju prava Unije v zvezi z uporabo programa Pegasus in podobne vohunske programske opreme za nadzor, brez poseganja v pristojnost nacionalnih sodišč ali sodišč Unije;
 2. sklene, da preiskovalni odbor:
 - preišče, kakšen je obseg domnevnih kršitev ali nepravilnosti pri izvajanju prava Unije zaradi uporabe programa Pegasus in podobne vohunske programske opreme za nadzor, zbere informacije, v kolikšnem obsegu države članice, med drugim, vendar ne izključno Madžarska in Poljska, oziroma tretje države uporabljajo vsiljive oblike nadzora na način, ki krši pravice in svoboščine iz Listine, ter oceni, kolikšno tveganje to povzroča za vrednote iz člena 2 PEU, kot so demokracija, pravna država in spoštovanje človekovih pravic;
 - za izvajanje svojih nalog zbira in analizira informacije o:
 - uporabi in delovanju programa Pegasus in podobne vohunske programske opreme za nadzor ter njihovih domnevnih negativnih posledicah za človekove pravice iz Listine v primerih, ko so države članice izvajale pravo Unije;
 - obstoječem pravnem okviru, znotraj katerega so države članice kupile in uporabljale program Pegasus in podobno vohunsko programsko opremo za nadzor;
 - tem, ali so organi držav članic program Pegasus in podobno vohunsko programsko opremo za nadzor uporabili v politične, gospodarske ali druge neupravičene namene, da bi vohunili za novinarji, politiki, uradniki organov preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja, diplomati, pravniki, poslovneži, akterji civilne družbe in drugimi akterji, kar bi bilo v nasprotju s pravom Unije in vrednotami iz člena 2 PEU oziroma pravicami iz Listine;

⁽⁵⁾ UL L 129 I, 17.5.2019, str. 13.

⁽⁶⁾ UL L 174 I, 18.5.2021, str. 1.

⁽⁷⁾ UL L 206, 11.6.2021, str. 1.

⁽⁸⁾ UL L 278, 8.10.1976, str. 5.

⁽⁹⁾ https://www.ohchr.org/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf

⁽¹⁰⁾ UL C 378, 9.11.2017, str. 104.

četrtek 10. marca 2022

- tem, ali je imela uporaba programa Pegasus in podobne vohunske programske opreme za nadzor v nasprotju s pravom Unije škodljive posledice za demokratične procese v državah članicah v povezavi z lokalnimi, državnimi ali evropskimi volitvami;
 - domnevnih kršitvah ali nepravilnostih s strani držav članic pri izvajanju Direktive 2002/58/ES zaradi uporabe programa Pegasus in podobne vohunske programske opreme za nadzor, zlasti kar zadeva načelo zaupnosti sporočil in prepoved poslušanja, prisluškovanja, shranjevanja in drugih načinov prestrazovanja ali nadzora sporočil ter z njimi povezanih podatkov o prometu;
 - tem, ali je uporaba programa Pegasus in podobne vohunske programske opreme za nadzor s strani držav članic pomenila, povzročila ali razkrila kršitve Direktive (EU) 2016/680 in Uredbe (EU) 2016/679;
 - tem, ali je imela Komisija dokaze o uporabi programa Pegasus in podobne vohunske programske opreme za nadzor zoper posameznike;
 - tem, ali imajo države članice zadostna institucionalna in pravna varovala, ki preprečujejo nezakonito uporabo vohunske programske opreme, in ali imajo posamezniki, ki sumijo, da so bile njihove pravice kršene zaradi uporabe vohunske opreme, na voljo učinkovita pravna sredstva;
 - domnevnem neukrepanju držav članic proti udeležbi subjektov v Uniji pri razvoju, distribuciji ali financiranju programa Pegasus in podobne vohunske programske opreme za nadzor, vključno z dobavno verigo tehnologije in njenim izkoriščanjem, če je bilo s tem kršeno pravo Unije, vključno z Uredbo (EU) 2021/821, in vključno s primeri, ko je bila nadzorna programska oprema, tržena za določen namen (npr. boj proti terorizmu), uporabljena v drugem kontekstu;
 - vlogi vlade Izraela in drugih tretjih držav pri dobavi programa Pegasus in podobne vohunske programske opreme za nadzor državam članicam;
 - tem, ali je uporaba programa Pegasus ali podobne vohunske programske opreme za nadzor s strani organov držav članic privedla do prenosa osebnih podatkov tretjim državam, zlasti, a ne samo družbi NSO Group, pa tudi vladam tretjih držav;
 - tem, ali je uporaba programa Pegasus ali podobne vohunske programske opreme za nadzor, pri kateri so posredno ali neposredno sodelovali subjekti, povezani z Unijo, prispevala k nezakonitemu vohunjenju za novinarji, politiki, uradniki organov preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja, diplomati, pravniki, poslovneži, akterji civilne družbe in drugimi akterji v tretjih državah, ali je vodila v kršitve oziroma zlorabe človekovih pravic, ki so zelo skrb zbujajoče glede na cilje skupne zunanje in varnostne politike Unije, in ali je bila v nasprotju z vrednotami iz člena 21 PEU in Listino, ob ustreznem upoštevanju vodilnih načel Združenih narodov o podjetništvu in človekovih pravicah ter drugih pravic iz mednarodnega prava človekovih pravic;
 - tem, ali obstajajo zadostni razlogi, da Svet v okviru skupne zunanje in varnostne politike Unije sprejme omejevalne ukrepe ali sankcije proti eni ali več tretjim državam, kadar se s sklepom, sprejetim v skladu s poglavjem 2 naslova V PEU, predvideva prekinitev ali omejitev gospodarskih ali finančnih odnosov, kot je določeno v členu 215(1) PDEU;
 - tem, ali je uporaba programa Pegasus ali podobne vohunske programske opreme za nadzor s strani tretjih držav vplivala na temeljne pravice, ki jih zagotavlja pravo Unije, in ali obstajajo zadostni razlogi, da Svet ponovno oceni določene mednarodne sporazume o sodelovanju na področju svobode, varnosti in pravosodja, sklenjene s tretjimi državami v skladu s členom 218 PDEU;
 - poda priporočila, za katera meni, da so v zvezi s to zadevo potrebna;
 - poda priporočila za zaščito institucij Unije in njihovih članov ter uslužbencev pred tovrstno vohunsko programsko opremo za nadzor;
3. sklene, da preiskovalni odbor pripravi končno poročilo v roku 12 mesecev od sprejetja tega sklepa;
 4. sklene, da preiskovalni odbor pri svojem delu upošteva vse ustrezne spremembe, do katerih med trajanjem njegovega mandata pride na področju njegovih pristojnosti;

četrtek 10. marca 2022

5. poudarja, da predsednik in poročevalec preiskovalnega odbora zaradi dobrega sodelovanja in pretoka informacij med preiskovalnim odborom in ustreznimi stalnimi odbori in pododbori lahko sodelujeta v relevantnih razpravah stalnih odborov in pododborov ter obratno, kar velja zlasti za predstavitve v preiskovalnem odboru;
 6. sklene, da se morebitna priporočila preiskovalnega odbora posredujejo ustreznim stalnim odborom in pododborom glede na njihovo področje pristojnosti, kot je določeno v prilogi VI poslovnika;
 7. sklene, da ima preiskovalni odbor 38 članov;
 8. naroči svoji predsednici, da poskrbi za objavo tega sklepa v *Uradnem listu Evropske unije*.
-

četrtek 10. marca 2022

P9_TA(2022)0077

Baterije in odpadne baterije *I**

Spremembe Evropskega parlamenta, sprejete 10. marca 2022, o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o baterijah in odpadnih baterijah, razveljavitvi Direktive 2006/66/ES in spremembi Uredbe (EU) 2019/1020 (COM(2020)0798 – C9-0400/2020 – 2020/0353(COD)) ⁽¹⁾

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2022/C 347/30)

Sprememba 1**Predlog uredbe****Uvodna izjava 2***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (2) Baterije so pomemben vir energije in eden ključnih dejavnikov, ki omogočajo trajnostni razvoj, zeleno mobilnost, čisto energijo in podnebno nevtralnost. Po predvidevanjih se bo povpraševanje po baterijah v prihodnjih letih hitro povečevalo, zlasti za električna vozila za cestni prevoz, ki uporabljajo baterije za pogon, zaradi česar bo imel ta trg čedalje večji strateški pomen na svetovni ravni. Znatno znanstveni in tehnološki napredek na področju tehnologije baterij se bo nadaljeval. Zaradi strateškega pomena baterij ter za zagotovitev pravne varnosti vsem vključenim subjektom ter preprečitev diskriminacije, ovir za trgovino in izkrivljanj na trgu baterij je treba določiti pravila o parametrih trajnostnosti, delovanju, varnosti, zbiranju, recikliranju in drugotni uporabi baterij ter informacijah o baterijah. Oblikovati je treba harmoniziran regulativni okvir za obravnavanje celotnega življenjskega cikla baterij, ki se dajo na trg v Uniji.

Sprememba

- (2) Baterije so pomemben vir energije in eden ključnih dejavnikov, ki omogočajo trajnostni razvoj, zeleno mobilnost, čisto energijo in podnebno nevtralnost. Po predvidevanjih se bo povpraševanje po baterijah v prihodnjih letih hitro povečevalo, zlasti za električna vozila za cestni prevoz **in lahka vozila**, ki uporabljajo baterije za pogon, zaradi česar bo imel ta trg čedalje večji strateški pomen na svetovni ravni. Znatno znanstveni in tehnološki napredek na področju tehnologije baterij se bo nadaljeval. Zaradi strateškega pomena baterij ter za zagotovitev pravne varnosti vsem vključenim subjektom ter preprečitev diskriminacije, ovir za trgovino in izkrivljanj na trgu baterij je treba določiti pravila o parametrih trajnostnosti, delovanju, varnosti, zbiranju, recikliranju in drugotni uporabi baterij ter informacijah o baterijah **za potrošnike in gospodarske subjekte**. Oblikovati je treba harmoniziran regulativni okvir za obravnavanje celotnega življenjskega cikla baterij, ki se dajo na trg v Uniji.

⁽¹⁾ Zadeva je bila v skladu s četrtem pododstavkom člena 59(4) Poslovnika vrnjena pristojnemu odboru v medinstitucionalna pogajanja (A9-0031/2022).

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 2
Predlog uredbe
Uvodna izjava 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (2a) *Treba je posodobiti zakonodajo Unije o ravnanju z odpadnimi baterijami in ukrepati za zaščito okolja in zdravja ljudi s preprečevanjem ali zmanjševanjem škodljivih učinkov ustvarjanja odpadkov in ravnanja z njimi, z zmanjšanjem vpliva rabe virov in z izboljšanjem učinkovitosti njihove rabe. Ti ukrepi so ključnega pomena za prehod na krožno ter podnebno nevtravno gospodarstvo in okolje brez strupov in dolgoročno konkurenčnosti Unije in strateško samostojnost. Ustvarijo lahko pomembne gospodarske priložnosti, povečajo sinergijo med krožnim gospodarstvom ter politikami na področju energije, podnebja, prometa, industrije in raziskav, zaščitijo okolje in zmanjšajo emisije toplogrednih plinov.*

Sprememba 3
Predlog uredbe
Uvodna izjava 10

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (10) Ta uredba bi se morala uporabljati za vse vrste baterij in akumulatorjev, ki se dajo na trg ali v uporabo v Uniji kot samostojne enote ali so vgrajeni v naprave ali drugače dobavljeni z električnimi in elektronskimi napravami in vozili. Ta uredba bi se morala uporabljati, ne glede na to, ali je baterija predvidena za posamezni proizvod ali splošno rabo, in ne glede na to, ali je vgrajena v proizvod ali dobavljena skupaj s proizvodom, s katerim naj bi se uporabljala, ali ločeno.

- (10) Ta uredba bi se morala uporabljati za vse vrste baterij in akumulatorjev, ki se dajo na trg ali v uporabo v Uniji, **in sicer ne glede na to, ali so bili v njej proizvedeni ali uvoženi**, kot samostojne enote ali so vgrajeni v naprave ali drugače dobavljeni z električnimi in elektronskimi napravami in vozili. Ta uredba bi se morala uporabljati, ne glede na to, ali je baterija predvidena za posamezni proizvod ali splošno rabo, in ne glede na to, ali je vgrajena v proizvod ali dobavljena skupaj s proizvodom, s katerim naj bi se uporabljala, ali ločeno.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 4
Predlog uredbe
Uvodna izjava 12

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (12) Primerno je, da se na širokem področju uporabe uredbe razlikuje med kategorijami baterij v skladu z njihovo zasnovo in uporabo, in to ne glede na kemijsko tehnologijo baterije. Razvrstitev med prenosne baterije na eni strani ter industrijske in avtomobilске baterije na drugi v skladu z Direktivo 2006/66/ES bi bilo treba dodatno razviti, da bi se bolje upošteval razvoj uporabe baterij. Zaradi hitre rasti na področju električnih vozil za cestni prevoz baterije, ki se uporabljajo za pogon električnih vozil in v skladu z Direktivo 2006/66/ES spadajo v kategorijo industrijskih baterij, obsegajo velik del trga, ki se še dodatno povečuje. Zato je primerno, da se baterije, ki se uporabljajo za pogon v cestnih vozilih, razvrstijo v novo kategorijo baterij za električna vozila. Baterije, ki se uporabljajo za pogon v drugih vozilih, vključno z železniškimi, vodnimi in zračnimi vozili, na podlagi te uredbe še naprej spadajo v kategorijo industrijskih baterij. Industrijske baterije zajemajo široko skupino baterij, predvidenih za industrijske dejavnosti, komunikacijsko infrastrukturo, kmetijske dejavnosti ali proizvodnjo in distribucijo električne energije. Poleg tega neizčrpnega seznama primerov bi bilo treba za industrijsko baterijo šteti vsako baterijo, ki ni prenosna niti avtomobilska baterija ali baterija za električna vozila. V tej uredbi se baterije, ki se uporabljajo za shranjevanje energije v zasebnem ali domačem okolju, štejejo za industrijske baterije. **Poleg tega je treba za zagotovitev razvrstitve vseh baterij, ki se uporabljajo v lahkih vozilih, kot so električna kolesa in skiroji, med prenosne baterije pojasniti opredelitev prenosnih baterij in uvesti omejitve teže za take baterije.**

Sprememba

- (12) Primerno je, da se na širokem področju uporabe uredbe razlikuje med kategorijami baterij v skladu z njihovo zasnovo in uporabo, in to ne glede na kemijsko tehnologijo baterije. Razvrstitev med prenosne baterije na eni strani ter industrijske in avtomobilске baterije na drugi v skladu z Direktivo 2006/66/ES bi bilo treba dodatno razviti, da bi se bolje upošteval razvoj **in tržni razpon** uporabe baterij. Zaradi hitre rasti na področju električnih vozil za cestni prevoz baterije, ki se uporabljajo za pogon električnih vozil in v skladu z Direktivo 2006/66/ES spadajo v kategorijo industrijskih baterij, obsegajo velik del trga, ki se še dodatno povečuje. Zato je primerno, da se baterije, ki se uporabljajo za pogon v cestnih vozilih, razvrstijo v novo kategorijo baterij za električna vozila. Baterije, ki se uporabljajo za pogon v drugih vozilih, vključno z železniškimi, vodnimi in zračnimi vozili, na podlagi te uredbe še naprej spadajo v kategorijo industrijskih baterij. **Baterije za pogon lahkih vozil, kot so električna kolesa in električni skiroji, niso jasno opredeljene kot baterije v okviru Direktive 2006/66/ES in imajo velik tržni delež, saj se vse pogosteje uporabljajo v trajnostni mobilnosti v mestih. Zato je primerno, da se baterije, ki se uporabljajo za pogon lahkih vozil, razvrstijo v novo kategorijo baterij, in sicer baterije za lahka vozila.** Industrijske baterije zajemajo široko skupino baterij, predvidenih za industrijske dejavnosti, komunikacijsko infrastrukturo, kmetijske dejavnosti ali proizvodnjo in distribucijo električne energije. Poleg tega neizčrpnega seznama primerov bi bilo treba za industrijsko baterijo šteti vsako baterijo, ki ni prenosna niti avtomobilska baterija **ali baterija za lahka vozila** ali baterija za električna vozila. V tej uredbi se baterije, ki se uporabljajo za shranjevanje energije v zasebnem ali domačem okolju, štejejo za industrijske baterije.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 5

Predlog uredbe

Uvodna izjava 13

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (13) Zasnova in proizvodnja baterij bi morali zagotavljati, da so delovanje, trajnost in varnost baterij čim boljši oziroma večji, njihov okoljski odtis pa čim manjši. Primerno je določiti specifične zahteve glede trajnostnosti za **polnilne** industrijske baterije **in** baterije za **električna vozila z notranjim sistemom shranjevanja energije ter zmogljivostjo, večjo od 2 kWh**, saj take baterije pomenijo segment trga, ki se bo po predvidevanjih v prihodnjih letih najbolj povečal.

Sprememba

- (13) Zasnova in proizvodnja baterij bi morali zagotavljati, da so delovanje, trajnost in varnost baterij čim boljši oziroma večji, njihov okoljski odtis pa čim manjši. Primerno je določiti specifične zahteve glede trajnostnosti za industrijske baterije, baterije za **lahka vozila in baterije za električna vozila**, saj take baterije pomenijo segment trga, ki se bo po predvidevanjih v prihodnjih letih najbolj povečal.

Sprememba 6

Predlog uredbe

Uvodna izjava 15

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (15) Uporabo nevarnih snovi v baterijah bi bilo treba omejiti, da bi se zagotovilo varstvo zdravja ljudi in okolja ter zmanjšala prisotnost takih snovi v odpadkih. Zato je primerno, da se poleg omejitev iz Priloge XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta⁽²⁹⁾ določijo še omejitve za živo srebro in **kadmij** v nekaterih vrstah baterij. Baterije, ki se uporabljajo v vozilih in za katere velja izjema na podlagi Priloge II k Direktivi 2000/53/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁽³⁰⁾, bi bilo treba izvzeti iz prepovedi vsebnosti kadmija.

⁽²⁹⁾ Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH), o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije **ter** spremembi Direktive 1999/45/ES ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES (UL L 396, 30.12.2006, str. 1).

⁽³⁰⁾ Direktiva 2000/53/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. septembra 2000 o izrabljenih vozilih (UL L 269, 21.10.2000, str. 34).

Sprememba

- (15) Uporabo nevarnih snovi v baterijah bi bilo treba omejiti, da bi se zagotovilo varstvo zdravja ljudi in okolja ter zmanjšala prisotnost takih snovi v odpadkih. Zato je primerno, da se poleg omejitev iz Priloge XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta⁽²⁹⁾ določijo še omejitve za živo srebro, **kadmij** in **svinec** v nekaterih vrstah baterij. Baterije, ki se uporabljajo v vozilih in za katere velja izjema na podlagi Priloge II k Direktivi 2000/53/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁽³⁰⁾, bi bilo treba izvzeti iz prepovedi vsebnosti kadmija. **Komisija bi morala ob pomoči Agencije izvesti celostno in sistemsko oceno nevarnih snovi v baterijah. Pri tej oceni bi se bilo treba osredotočiti zlasti na kemijske tehnologije baterij, ki se jih na trgu veliko uporablja, razvijajoče se in nastajajoče kemijske tehnologije ter razpoložljivost ustreznih alternativ svinčevokislinskim industrijskim in avtomobilskim baterijam ter nikelj-kadmijevim industrijskim baterijam.**

⁽²⁹⁾ Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH) **ter** o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije **in o** spremembi Direktive 1999/45/ES ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES (UL L 396, 30.12.2006, str. 1).

⁽³⁰⁾ Direktiva 2000/53/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. septembra 2000 o izrabljenih vozilih (UL L 269, 21.10.2000, str. 34).

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 7
Predlog uredbe
Uvodna izjava 17

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (17) Postopek za sprejemanje novih in spremembo obstoječih omejitev nevarnih snovi v baterijah bi bilo treba v celoti uskladiti z Uredbo (ES) št. 1907/2006. Za zagotovitev učinkovitega odločanja, usklajevanja in upravljanja povezanih tehničnih, znanstvenih in upravnih vidikov te uredbe bi **morala Evropska agencija** za kemikalije, **ustanovljena** na podlagi Uredbe (ES) št. 1907/2006 (v nadaljnjem besedilu: Agencija), opravljati specifične naloge v zvezi oceno tveganj zaradi snovi pri proizvodnji in uporabi baterij ter tveganj, ki se lahko pojavijo ob izrabljenosti baterij, ter oceno socialno-ekonomskih elementov in analizo alternativ v skladu z ustreznimi smernicami Agencije. Tako bi morala odbora Agencije za oceno tveganja in za socialno-ekonomsko analizo olajševati opravljanje nekaterih nalog, prenesenih na Agencijo na podlagi te uredbe.

Sprememba

- (17) Postopek za sprejemanje novih in spremembo obstoječih omejitev nevarnih snovi v baterijah bi bilo treba v celoti uskladiti z Uredbo (ES) št. 1907/2006. Za zagotovitev učinkovitega odločanja, usklajevanja in upravljanja povezanih tehničnih, znanstvenih in upravnih vidikov te uredbe bi **bilo treba vzpostaviti dobro sodelovanje, usklajevanje in izmenjavo informacij med državami članicami, Evropsko agencijo** za kemikalije, **ustanovljeno** na podlagi Uredbe (ES) št. 1907/2006 (v nadaljnjem besedilu: Agencija), **Komisijo in zainteresiranimi stranmi. Države članice ali Agencija bi morale** opravljati specifične naloge v zvezi oceno tveganj zaradi snovi pri proizvodnji in uporabi baterij ter tveganj, ki se lahko pojavijo ob izrabljenosti baterij, ter oceno socialno-ekonomskih elementov in analizo alternativ v skladu z ustreznimi smernicami Agencije. Tako bi morala odbora Agencije za oceno tveganja in za socialno-ekonomsko analizo olajševati opravljanje nekaterih nalog, prenesenih na Agencijo na podlagi te uredbe.

Sprememba 8
Predlog uredbe
Uvodna izjava 17 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (17a) **Komisija bi morala oceniti, ali je potrebna sprememba člena 6, 71 ali Priloge I k Uredbi (ES) št. 1907/2006 ali vseh navedenih določb, da bi zagotovila njeno skladnost z vsemi prihodnjimi spremembami določb ali z drugo prihodnjo zakonodajo Unije o trajnostnih merilih za nevarne snovi in kemikalije. V skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastila za sprejemanje aktov v zvezi s spremembo navedenih določb, kadar je primerno.**

Sprememba

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 9
Predlog uredbe
Uvodna izjava 18

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(18) S predvidenim množičnim uvajanjem baterij v sektorjih, kot sta mobilnost in shranjevanje energije, bi se morale zmanjšati emisije ogljika, da pa bi bile možnosti za to čim večje, morajo imeti baterije v celotnem življenjskem ciklu majhen ogljični odtis. V skladu s pravili o okoljskem odtisu kategorij izdelkov za polnilne baterije z visoko specifično energijo za mobilno uporabo ⁽³¹⁾ so podnebne spremembe druga najvišja povezana kategorija vpliva za baterije za rabo mineralov in kovin. Zato bi bilo treba tehnični dokumentaciji za **polnilne** industrijske baterije **in** baterije za **električna** vozila z **notranjim sistemom shranjevanja energije ter zmogljivostjo, večjo od 2 kWh**, ki se dajo na trg Unije, priložiti izjavo o ogljičnem odtisu, **po potrebi specifično za posamezno proizvodno serijo. Baterije se proizvajajo v serijah, v določenih količinah in določenih časovnih okvirih.** Harmonizacija tehničnih pravil za izračun ogljičnega odtisa za vse **polnilne** industrijske baterije **in** baterije za **električna** vozila z **notranjim sistemom shranjevanja energije ter zmogljivostjo, večjo od 2 kWh**, ki se dajo na trg Unije, je pogoj za uvedbo zahteve za vključitev izjave o ogljičnem odtisu v tehnično dokumentacijo baterij in poznejšo določitev razredov učinkovitosti v zvezi z ogljičnim odtisom, na podlagi katerih bo mogoče opredeliti baterije, katerih ogljični odtis je na splošno manjši. Zahteve za obveščanje o ogljičnem odtisu baterij in povezano jasno označevanje same po sebi predvidoma ne bodo povzročile spremembe ravnanja, potrebne za zagotovitev uresničevanja cilja Unije za razogljčenje sektorjev mobilnosti in shranjevanja energije v skladu z mednarodno dogovorjenimi cilji za podnebne spremembe ⁽³²⁾. Zato bodo uvedene zgornje mejne vrednosti ogljika, ki bodo določene na podlagi namenske ocene učinka. Komisija bo s predlogom ravnani zgornje meje ogljičnega odtisa med drugim upoštevala relativno porazdelitev vrednosti ogljičnega odtisa baterij na trgu, napredek pri zmanjševanju ogljičnega odtisa baterij, danih na trg Unije, ter dejanski in potencialni prispevek tega ukrepa k ciljem Unije za trajnostno mobilnost in podnebno nevtralnost do leta 2050. Za zagotovitev preglednosti v zvezi z ogljičnim odtisom baterij in

Sprememba

(18) S predvidenim množičnim uvajanjem baterij v sektorjih, kot sta mobilnost in shranjevanje energije, bi se morale zmanjšati emisije ogljika, da pa bi bile možnosti za to čim večje, morajo imeti baterije v celotnem življenjskem ciklu majhen ogljični odtis. V skladu s pravili o okoljskem odtisu kategorij izdelkov za polnilne baterije z visoko specifično energijo za mobilno uporabo ⁽³¹⁾ so **emisije toplogrednih plinov, ki povzročajo** podnebne spremembe, druga najvišja povezana kategorija vpliva za baterije za **rudarjenjem in** rabo mineralov in kovin. Zato bi bilo treba tehnični dokumentaciji za industrijske baterije, baterije za **lahka** vozila **in baterije za električna vozila**, ki se dajo na trg Unije, priložiti izjavo o ogljičnem odtisu. Harmonizacija tehničnih pravil za izračun ogljičnega odtisa za vse industrijske baterije, baterije za **lahka** vozila **in baterije za električna vozila**, ki se dajo na trg Unije, je pogoj za uvedbo zahteve za vključitev izjave o ogljičnem odtisu v tehnično dokumentacijo baterij in poznejšo določitev razredov učinkovitosti v zvezi z ogljičnim odtisom, na podlagi katerih bo mogoče opredeliti baterije, katerih ogljični odtis je na splošno manjši. Zahteve za obveščanje o ogljičnem odtisu baterij in povezano jasno označevanje same po sebi predvidoma ne bodo povzročile spremembe ravnanja, potrebne za zagotovitev uresničevanja cilja Unije za razogljčenje sektorjev mobilnosti in shranjevanja energije v skladu z mednarodno dogovorjenimi cilji za podnebne spremembe ⁽³²⁾. Zato bodo uvedene zgornje mejne vrednosti ogljika, ki bodo določene na podlagi namenske ocene učinka. Komisija bo s predlogom ravnani zgornje meje ogljičnega odtisa med drugim upoštevala relativno porazdelitev vrednosti ogljičnega odtisa baterij na trgu, napredek pri zmanjševanju ogljičnega odtisa baterij, danih na trg Unije, ter dejanski in potencialni prispevek tega ukrepa k ciljem Unije za trajnostno mobilnost in podnebno nevtralnost **najpozneje** do leta 2050. Za zagotovitev preglednosti v zvezi z ogljičnim odtisom baterij in prehoda na nizkoogljične baterije na trgu Unije ne glede na kraj njihove proizvodnje je utemeljeno, da se zahteve glede ogljičnega odtisa postopno in kumulativno povečujejo. Na podlagi teh zahtev se bodo preprečile

četrtek 10. marca 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

prehoda na nizkoogljicne baterije na trgu Unije ne glede na kraj njihove proizvodnje je utemeljeno, da se zahteve glede ogljičnega odtisa postopno in kumulativno povečujejo. Na podlagi teh zahtev se bodo preprečile emisije ogljika v življenjskem ciklu baterij, to pa bo prispevalo k **cilju** Unije glede doseganja podnebne nevtralnosti do leta 2050. S tem bi se lahko omogočile tudi druge politike na ravni Unije in nacionalni ravni, kot so spodbude ali merila za zelena javna naročila, ki spodbujajo proizvodnjo baterij z manjšimi vplivi na okolje.

- ⁽³¹⁾ Pravila o okoljskem odtisu kategorij izdelkov za polnilne baterije z visoko specifično energijo za mobilno uporabo, na voljo na spletnem naslovu https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/pdf/PEFCR_Batteries.pdf.
- ⁽³²⁾ Pariški sporazum (UL L 282, 19.10.2016, str. 4) in Okvirna konvencija Združenih narodov o spremembi podnebja, na voljo na spletnem naslovu <https://unfccc.int/resource/docs/convkp/conveng.pdf>.

Sprememba

emisije ogljika v življenjskem ciklu baterij, to pa bo prispevalo k **podnebnim ciljem** Unije, **predvsem** glede doseganja podnebne nevtralnosti **najpozneje** do leta 2050. S tem bi se lahko omogočile tudi druge politike na ravni Unije in nacionalni ravni, kot so spodbude ali merila za zelena javna naročila, ki spodbujajo proizvodnjo baterij z manjšimi vplivi na okolje.

- ⁽³¹⁾ Pravila o okoljskem odtisu kategorij izdelkov za polnilne baterije z visoko specifično energijo za mobilno uporabo, na voljo na spletnem naslovu https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/pdf/PEFCR_Batteries.pdf.
- ⁽³²⁾ Pariški sporazum (UL L 282, 19.10.2016, str. 4) in Okvirna konvencija Združenih narodov o spremembi podnebja, na voljo na spletnem naslovu <https://unfccc.int/resource/docs/convkp/conveng.pdf>.

Sprememba 10

Predlog uredbe

Uvodna izjava 18 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (18a)** Zgornje mejne vrednosti ogljičnega odtisa v življenjskem ciklu bi morale biti primerne tudi za prihodnost in se postopoma razvijati v skladu z najboljšimi razpoložljivimi proizvodnimi procesi. Zato bi morala Evropska komisija pri sprejemanju delegiranega akta, s katerim je določena zgornja mejna vrednost ogljičnega odtisa v življenjskem ciklu, upoštevati najboljše razpoložljive proizvodne procese in zagotoviti, da bodo izbrana tehnična merila skladna s ciljem te uredbe, s čimer bi zagotovili, da baterije, dane na trg Unije, zagotavljajo visoko raven varstva zdravja ljudi, varnosti, lastnine in okolja.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 11
Predlog uredbe
Uvodna izjava 19

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (19) Nekatere snovi, ki jih vsebujejo baterije, kot je kobalt, svinec, litij ali nikelj, se pridobivajo iz redkih virov, ki v Uniji niso zlahka dostopni, Komisija pa nekatere od njih šteje za kritične surovine. **To je področje, na katerem mora Evropa povečati svojo strateško samostojnost in odpornost, da bi se pripravila na morebitne motnje dobave zaradi zdravstvenih ali drugih kriz. Povečanje krožnosti in učinkovitosti rabe virov s povečanjem recikliranja in predelave navedenih surovin bo prispevalo k doseganju tega cilja.**

Sprememba

- (19) Nekatere snovi, ki jih vsebujejo baterije, kot je kobalt, svinec, litij ali nikelj, se pridobivajo iz redkih virov, ki v Uniji niso zlahka dostopni, Komisija pa nekatere od njih šteje za kritične surovine. **V skladu z industrijsko strategijo Unije mora Evropa povečati svojo strateško samostojnost, tudi z omogočanjem naložb v tovarne, ki bodo proizvajale baterije v velikem obsegu, in odpornost, da bi se pripravila na morebitne motnje dobave zaradi zdravstvenih ali drugih kriz. Povečanje krožnosti in učinkovitosti rabe virov s povečanjem recikliranja in predelave navedenih surovin bo prispevalo k doseganju tega cilja. Nadomestitev redkih surovin z alternativnimi širše dostopnejšimi surovinami, tudi obnovljivimi surovinami, bi lahko povečala lastno proizvodnjo baterij in strateško avtonomijo Unije. Zato je bistveno, da Unija in države članice podprejo ustrezne raziskovalne in razvojne pobude.**

Sprememba 12
Predlog uredbe
Uvodna izjava 21

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (21) Za upoštevanje tveganja pri dobavi kobalta, svinca, litija in niklja ter oceno njihove razpoložljivosti **bi bilo treba v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v zvezi s spreminjanjem ciljev** za minimalni delež recikliranega kobalta, svinca, litija ali niklja v aktivnih materialih baterij.

Sprememba

- (21) Za upoštevanje tveganja pri dobavi kobalta, svinca, litija in niklja ter oceno njihove razpoložljivosti **in glede na tehnični in znanstveni napredek bi morala Komisija oceniti, ali bi bilo ustrezno revidirati cilje** za minimalni delež recikliranega kobalta, svinca, litija ali niklja v aktivnih materialih baterij, **in po potrebi v ta namen vložiti ustrezen zakonodajni predlog.**

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 13
Predlog uredbe
Uvodna izjava 21 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (21a) *Za upoštevanje sprememb v tehnologijah baterij, ki vplivajo na vrste materialov, ki jih je mogoče predelati, bi bilo treba v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v zvezi z dopolnitvijo te uredbe, za vključitev dodatnih surovin in ustreznih ciljev na seznam minimalnih deležev recikliranih materialov v aktivnih materialih baterij.*

Sprememba 14
Predlog uredbe
Uvodna izjava 22

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (22) *Na Komisijo bi bilo treba prenesti izvedbena pooblastila za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje pravil o izračunu in preverjanju količine kobalta, svinca, litija ali niklja, pridobljenega iz odpadkov, v aktivnih materialih baterij na posamezni model in serijo baterij na proizvodni obrat ter zahtev za informacije v zvezi s tehnično dokumentacijo.*

- (22) *Za zagotovitev enotnih pogojev po vsej Uniji za izjavo o predelanih materialih, ki jo je treba predložiti v harmonizirani obliki, in za tehnično dokumentacijo bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za določitev oblike in tehnične dokumentacije za izjavo o predelanih materialih.*

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 15
Predlog uredbe
Uvodna izjava 23

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (23) Za baterije, dane na trg Unije, bi morala biti značilna trajnost in dobro delovanje. Zato je treba določiti parametre delovanja in trajnosti za prenosne baterije za splošno rabo ter za **polnilne** industrijske baterije **in** baterije za električna vozila. V zvezi z baterijami za električna vozila neformalna delovna skupina UN/ECE za električna vozila in okolje razvija zahteve glede trajnosti v vozilu, zato **ta uredba ne določa dodatnih zahtev glede trajnosti**. Na področju baterij za shranjevanje energije pa se šteje, da obstoječe merilne metode za preizkušanje delovanja in trajnosti baterij niso dovolj natančne in reprezentativne, da bi omogočale uvedbo minimalnih zahtev. Ob uvedbi minimalnih zahtev v zvezi z delovanjem in trajnostjo teh baterij bi morali biti na voljo ustrezni harmonizirani standardi ali skupne specifikacije.

Sprememba

- (23) Za baterije, dane na trg Unije, bi morala biti značilna trajnost in dobro delovanje. Zato je treba določiti parametre delovanja in trajnosti za prenosne baterije za splošno rabo ter za industrijske baterije **ter** baterije za **lahka in** električna vozila. V zvezi z baterijami za električna vozila neformalna delovna skupina UN/ECE za električna vozila in okolje razvija zahteve glede trajnosti v vozilu, zato **bi morala biti ta uredba skladna z njenimi ugotovitvami**. Na področju baterij za shranjevanje energije pa se šteje, da obstoječe merilne metode za preizkušanje delovanja in trajnosti baterij niso dovolj natančne in reprezentativne, da bi omogočale uvedbo minimalnih zahtev. Ob uvedbi minimalnih zahtev v zvezi z delovanjem in trajnostjo teh baterij bi morali biti na voljo ustrezni harmonizirani standardi ali skupne specifikacije.

Sprememba 16
Predlog uredbe
Uvodna izjava 24

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (24) Za zmanjšanje vpliva, ki ga imajo baterije v svojem življenjskem ciklu na okolje, bi bilo treba v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v zvezi s spremembo parametrov delovanja in trajnosti ter določitev minimalnih vrednosti navedenih parametrov za prenosne baterije za **splošno rabo** ter za polnilne industrijske baterije.

Sprememba

- (24) Za zmanjšanje vpliva, ki ga imajo baterije v svojem življenjskem ciklu na okolje, bi bilo treba v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v zvezi s spremembo parametrov delovanja in trajnosti ter določitev minimalnih vrednosti navedenih parametrov za prenosne baterije, **baterije za lahka vozila** ter za polnilne industrijske baterije.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 17
Predlog uredbe
Uvodna izjava 24 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (24a) *Za zagotovitev skladnosti pravil Unije o elektrokemičnem delovanju in trajnosti baterij za električna vozila s tehničnimi specifikacijami neformalne delovne skupine UN/ECE za električna vozila in okolje ter ob upoštevanju tehničnega in znanstvenega napredka bi bilo treba v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v zvezi s spremembo parametrov delovanja in trajnosti ter minimalnih vrednosti navedenih parametrov za baterije za električna vozila.*

Sprememba 18
Predlog uredbe
Uvodna izjava 25

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (25) Nekatere nepolnilne baterije za splošno rabo lahko vključujejo neučinkovito rabo virov in energije. Določiti bi bilo treba objektivne zahteve v zvezi z delovanjem in trajnostjo takih baterij, da bi se zagotovilo, da se na trg da manj nepolnilnih prenosnih baterij za splošno rabo, za katere je značilno slabo delovanje, **zlasti kadar bi se** na podlagi ocene življenjskega cikla z uporabo polnilnih baterij na splošno zagotovile okoljske koristi.

- (25) Nekatere nepolnilne baterije za splošno rabo lahko vključujejo neučinkovito rabo virov in energije, **a se v nekaterih napravah še vedno uporabljajo.** Določiti bi bilo treba objektivne zahteve v zvezi z delovanjem in trajnostjo takih baterij, da bi se zagotovilo, da se na trg da manj nepolnilnih prenosnih baterij za splošno rabo, za katere je značilno slabo delovanje. **Komisija bi morala za posebne skupine proizvodov, ki uporabljajo nepolnilne baterije,** na podlagi ocene življenjskega cikla **oceniti, ali bi se** z uporabo polnilnih baterij na splošno zagotovile okoljske koristi **in ali bi bilo zato treba postopno opustiti uporabo nepolnilnih prenosnih baterij za splošno rabo.** **Zahteve iz te uredbe bi morale biti tudi mogoče dopolniti z zahtevami, določenimi z izvedbenimi ukrepi iz Direktive 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ za posamezne proizvode na baterije.**

⁽¹⁾ Direktiva 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovane izdelke, povezanih z energijo (UL L 285, 31.10.2009, str. 10).

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 19
Predlog uredbe
Uvodna izjava 26

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(26) Za zagotovitev ustreznega ločenega zbiranja, obdelave in visokokakovostnega recikliranja prenosnih baterij, vgrajenih v naprave, ko te postanejo odpadki, so potrebne določbe za zagotovitev, da jih je mogoče odstraniti iz takih naprav in zamenjati. Tudi rabljene baterije bi morale biti zamenljive, da bi se podaljšala pričakovana življenjska doba naprav, v katerih se uporabljajo. Splošne določbe te uredbe se lahko dopolnijo z zahtevami, opredeljenimi za posamezne proizvode na baterije na podlagi izvedbenih ukrepov v skladu z Direktivo 2009/125/ES **Evropskega parlamenta in Sveta** ⁽³³⁾. Kadar drugi zakonodajni akti Unije iz varnostnih razlogov opredeljujejo bolj specifične zahteve v zvezi z odstranjevanjem baterij iz proizvodov (npr. igrač), bi se morala uporabljati navedena specifična pravila.

⁽³³⁾ *Direktiva 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovano izdelkov, povezanih z energijo (UL L 285, 31.10.2009, str. 10).*

Sprememba

(26) Za zagotovitev ustreznega ločenega zbiranja, obdelave in visokokakovostnega recikliranja prenosnih baterij, vgrajenih v naprave, ko te postanejo odpadki, so potrebne določbe za zagotovitev, da jih je mogoče odstraniti iz takih naprav in zamenjati. **Določiti bi bilo treba tudi pravila za baterije za lahka vozila.** Tudi rabljene baterije bi morale biti zamenljive, da bi se podaljšala pričakovana življenjska doba naprav, v katerih se uporabljajo. Splošne določbe te uredbe se lahko dopolnijo z zahtevami, opredeljenimi za posamezne proizvode na baterije na podlagi izvedbenih ukrepov v skladu z Direktivo 2009/125/ES. Kadar drugi zakonodajni akti Unije iz varnostnih razlogov opredeljujejo bolj specifične zahteve v zvezi z odstranjevanjem baterij iz proizvodov (npr. igrač), bi se morala uporabljati navedena specifična pravila. **Sprejeti bi bilo treba tudi določbe, s katerimi bi poskrbeli, da se industrijske ter avtomobilske baterije in baterije za električna vozila lahko odstranijo in zamenjajo, pri čemer bi bilo treba upoštevati njihovo različno naravo in specifične varnostne zahteve.**

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 20
Predlog uredbe
Uvodna izjava 26 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (26a) *Avtomobilske baterije, baterije za električna vozila in industrijske baterije bi morali odstraniti in zamenjati neodvisni izvajalci. Določiti bi bilo treba določbe, s katerimi bi poskrbeli, da se take baterije lahko odstranijo, zamenjajo in razstavijo. Varnost popravljenih baterij je treba oceniti na podlagi njim prilagojenih neporušnih testov. Da bi olajšali popravilo avtomobilskih baterij, baterij za električna vozila in industrijskih baterij, bi bilo treba v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v zvezi z dopolnitvijo te uredbe, da se določijo merila za odstranljivost, zamenljivost in razstavljanje avtomobilskih baterij, baterij za električna vozila in industrijskih baterij. Da bi ocenili varnost popravljenih baterij, bi bilo treba v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov o določitvi ustreznih neporušnih testnih metod.*

Sprememba 21
Predlog uredbe
Uvodna izjava 26 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (26b) *Da bi dodatno zmanjšali odpadke, bi bilo treba spodbujati medsebojno združljivost baterij, konektorjev in polnilnikov pri vseh vrstah izdelka, in sicer v specifični zakonodaji o izvajanju okoljsko primerne zasnove in v prihodnji pobudi trajnostnih izdelkov.*

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 22
Predlog uredbe
Uvodna izjava 26 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (26c) *Interoperabilnost polnilnikov znotraj določenih kategorij baterij bi lahko zmanjšala nepotrebne odpadke in stroške v korist potrošnikov in drugih končnih uporabnikov. Zato bi bilo treba omogočiti ponovno polnjenje baterij za električna vozila, lahka vozila in polnilne baterije, vgrajene v posebne kategorije električne in elektronske opreme, z uporabo univerzalnih polnilnikov, ki omogočajo interoperabilnost v vsaki kategoriji proizvodov. Ta uredba bi zato morala vključevati določbe, ki od Komisije zahtevajo, da oceni, kako najbolje uvesti harmonizirane standarde za univerzalne polnilnike, ki se bodo uporabljali najpozneje od 1. januarja 2026 za navedene kategorije baterij. Oceni bi se moral dodati zakonodajni predlog, kadar je ustrezno.*

Sprememba 23
Predlog uredbe
Uvodna izjava 27

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (27) Zanesljive baterije so ključne za delovanje in varnost številnih proizvodov, naprav in storitev. Zato bi bilo treba z zasnovo in proizvodnjo baterij zagotoviti njihovo varno delovanje in uporabo. Ta vidik je pomemben zlasti za **stacionarne baterijske sisteme** za shranjevanje energije, ki zdaj niso zajeti z drugimi zakonodajnimi akti Unije. Zato bi bilo treba za **navedene sisteme za shranjevanje energije** določiti parametre, ki jih je treba upoštevati pri varnostnih preizkusih.
- (27) Zanesljive baterije so ključne za delovanje in varnost številnih proizvodov, naprav in storitev. Zato bi bilo treba z zasnovo in proizvodnjo baterij zagotoviti njihovo varno delovanje in uporabo, **da ne bi škodovale ljudem, okolju ali premoženju**. Ta vidik je pomemben zlasti za **baterije v stacionarnih baterijskih sistemih** za shranjevanje energije, ki zdaj niso zajeti z drugimi zakonodajnimi akti Unije. Zato bi bilo treba za **te baterije** določiti parametre, ki jih je treba upoštevati pri varnostnih preizkusih, **in jih dopolniti s standardi CEN, CENELEC in IEC**.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 24
Predlog uredbe
Uvodna izjava 28

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (28) Baterije bi morale biti označene, da bi se končnim uporabnikom zagotovile pregledne, zanesljive in jasne informacije o baterijah, njihovih glavnih značilnostih in odpadnih baterijah ter da bi se končnim uporabnikom omogočilo sprejemanje informiranih odločitev pri kupovanju in odstranjevanju baterij, izvajalcem ravnanja z odpadki pa ustrezna obdelava odpadnih baterij. Baterije bi morale biti označene z vsemi potrebnimi informacijami v zvezi z njihovimi glavnimi značilnostmi, vključno z zmogljivostjo in vsebnostjo nekaterih nevarnih snovi. Da bi se zagotovila trajna razpoložljivost informacij, bi jih bilo treba zagotoviti tudi z uporabo kode QR.

Sprememba

- (28) Baterije bi morale biti označene, da bi se končnim uporabnikom zagotovile pregledne, zanesljive in jasne informacije o baterijah, njihovih glavnih značilnostih in odpadnih baterijah ter da bi se končnim uporabnikom omogočilo sprejemanje informiranih odločitev pri kupovanju in odstranjevanju baterij, izvajalcem ravnanja z odpadki pa ustrezna obdelava odpadnih baterij. Baterije bi morale biti označene z vsemi potrebnimi informacijami v zvezi z njihovimi glavnimi značilnostmi, vključno z zmogljivostjo, **proizvodnimi značilnostmi** in vsebnostjo nekaterih nevarnih snovi. Da bi se zagotovila trajna razpoložljivost informacij, bi jih bilo treba zagotoviti tudi z uporabo kode QR, **pri čemer je treba upoštevati smernice standarda ISO/IEC 18004. Koda QR, ki je natisnjena na vseh baterijah ali vgravirana vanje, bi morala omogočiti dostop do potnega lista za izdelke. Oznake in kode QR bi morale biti dostopne invalidom v skladu z zahtevami iz Direktive (EU) 2019/882 Evropskega parlamenta in Sveta** ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Direktiva (EU) 2019/882 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o zahtevah glede dostopnosti za proizvode in storitve (UL L 151, 7.6.2019, str. 70).

Sprememba 25
Predlog uredbe
Uvodna izjava 29

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (29) Informacije o delovanju baterij so ključne za zagotovitev dobrega in pravočasnega obveščanja končnih uporabnikov **kot** potrošnikov ter zlasti enotne podlage za primerjanje različnih baterij pred nakupom. Zato bi se morale prenosne baterije za **splošno rabo** in avtomobilske baterije označevati z oznako, ki vsebuje informacije o minimalnem povprečnem trajanju pri specifični uporabi. Poleg tega je pomembno, da se končnemu uporabniku zagotovijo smernice, na podlagi katerih lahko primerno zavrže odpadne baterije.

Sprememba

- (29) Informacije o delovanju baterij so ključne za zagotovitev dobrega in pravočasnega obveščanja končnih uporabnikov, **še posebej** potrošnikov ter zlasti enotne podlage za primerjanje različnih baterij pred nakupom. Zato bi se morale prenosne baterije, **baterije za lahka vozila** in avtomobilske baterije označevati z oznako, ki vsebuje informacije o minimalnem povprečnem trajanju pri specifični uporabi **in njihovi pričakovani življenjski dobi**. Poleg tega je pomembno, da se končnemu uporabniku zagotovijo smernice, na podlagi katerih lahko primerno zavrže odpadne baterije.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 26
Predlog uredbe
Uvodna izjava 30

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (30) **Polnilne industrijske** baterije in baterije za električna vozila z **notranjim sistemom shranjevanja energije ter zmogljivostjo, večjo od 2 kWh**, bi morale vključevati **krmilni sistem baterije, v katerem se shranjujejo podatki**, da bi lahko končni uporabnik ali katera koli druga tretja oseba, ki deluje v njegovem imenu, kadar koli ugotovila **stanje in pričakovano življenjsko dobo baterije**. Za spremembo namena ali **ponovno izdelavo** baterije bi bilo treba osebi, ki je kupila baterijo, ali tretji osebi, ki deluje v njenem imenu, kadar koli zagotoviti dostop do krmilnega sistema baterije za oceno preostale vrednosti baterije, olajšanje ponovne uporabe, spremembe namena ali ponovne izdelave baterije ter za dajanje baterije na voljo neodvisnim agregatorjem, ki upravljajo virtualne elektrarne v omrežjih električne energije in so opredeljeni v Direktivi (EU) 2019/944⁽³⁴⁾. Ta zahteva bi se morala uporabljati poleg prava Unije o homologaciji vozil, vključno z morebitnimi tehničnimi specifikacijami, ki izhajajo iz dela v zvezi z dostopom do podatkov v električnih vozilih, ki ga je opravila neformalna delovna skupina UN/ECE za električna vozila in okolje.

⁽³⁴⁾ Direktiva (EU) 2019/944 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o skupnih pravilih notranjega trga električne energije in spremembi Direktive 2012/27/EU (UL L 158, 14.6.2019, str. 125).

Sprememba

- (30) **Baterije v stacionarnih baterijskih sistemih za shranjevanje energije**, baterije za lahka vozila in baterije za električna vozila **vsebujejo krmilni sistem baterije, v katerem se shranjujejo podatki**. Krmilni sistem bi moral vključevati **podatke o stanju, varnosti in pričakovani življenjski dobi baterije**, da bi lahko končni uporabnik ali katera koli druga tretja oseba, ki deluje v njegovem imenu, kadar koli ugotovila **te vidike**. Za **omogočanje ponovne uporabe, spremembe** namena ali **ponovne izdelave** baterije bi bilo treba osebi, ki je kupila baterijo, ali tretji osebi, ki deluje v njenem imenu, kadar koli zagotoviti dostop **samo za branje** do **podatkov** krmilnega sistema baterije za oceno preostale vrednosti baterije, olajšanje **priprave na ponovno uporabo**, ponovne uporabe, **priprave na spremembo namena**, spremembe namena ali ponovne izdelave baterije ter za dajanje baterije na voljo neodvisnim agregatorjem, ki upravljajo virtualne elektrarne v omrežjih električne energije, **tudi potrebne elemente, ki omogočajo delovanje storitev „iz vozila v omrežje“**, in so opredeljeni v Direktivi (EU) 2019/944 **Evropskega parlamenta in Sveta**⁽³⁴⁾. **Da bi se olajšalo njihovo uvajanje in uporaba v Uniji, bi morale baterije za električna vozila in baterije za lahka vozila omogočati, da so v vozilu na voljo podatki v realnem času, povezani s stanjem baterije, njeno napolnjenostjo, vrednostjo delovne moči in zmogljivostjo, samo za branje**. Krmilni sistem baterije za baterije za električna vozila bi moral imeti tudi **komunikacijsko funkcijo, ki bi omogočala pametne funkcije polnjenja, kot so polnjenje vozilo-omrežje, vozilo-odjemalec, vozilo-vozilo ter vozilo-zunanja baterija in vozilo-stavba**. Ta zahteva bi se morala uporabljati poleg prava Unije o homologaciji vozil, vključno z morebitnimi tehničnimi specifikacijami, ki izhajajo iz dela v zvezi z dostopom do podatkov v električnih vozilih, ki ga je opravila neformalna delovna skupina UN/ECE za električna vozila

četrtek 10. marca 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

in okolje. **Ko se začnejo tehnične specifikacije, ki temeljijo na globalnih tehničnih predpisih UN/ECE (GTR UN/ECE), uporabljati v pravu Unije, bi jih bilo treba šteti za referenčno merilo za podatke o parametrih za ugotavljanje stanja in pričakovane življenjske dobe baterij, ki jih mora vsebovati krmilni sistem baterije.**

⁽³⁴⁾ Direktiva (EU) 2019/944 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o skupnih pravilih notranjega trga električne energije in spremembi Direktive 2012/27/EU (UL L 158, 14.6.2019, str. 125).

Sprememba 27

Predlog uredbe

Uvodna izjava 31

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(31) Več zahtev za posamezne proizvode, določenih v tej uredbi, med drugim glede delovanja, trajnosti, spremembe namena in varnosti, bi bilo treba izmeriti z uporabo zanesljivih, točnih in ponovljivih metod, ki upoštevajo splošno priznane najsodobnejše metodologije merjenja in izračuna. Za preprečitev ovir za trgovino na notranjem trgu bi bilo treba standarde harmonizirati na ravni Unije. Pri takšnih metodah in standardih bi bilo treba čim bolj upoštevati resnično uporabo baterij in izraziti povprečni razpon ravnanja potrošnika, hkrati pa bi morali biti robustni, da bi odvrčali od namernega in nenamernega izogibanja zahtevam. Po sprejetju takega standarda v skladu z Uredbo (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁵⁾ ter objavi sklica nanj v Uradnem listu Evropske unije bi bilo treba oblikovati domnevo o skladnosti z zahtevami za posamezne proizvode, sprejetimi na podlagi te uredbe, če rezultati takih metod dokazujejo, da so bile dosežene minimalne vrednosti, določene za navedene vsebinske zahteve. Če objavljenih standardov ob uporabi zahtev za posamezne proizvode ni, bi morala Komisija z izvedbenimi akti sprejeti skupne specifikacije, pri čemer s skladnostjo s temi specifikacijami prav tako nastane domneva o skladnosti. Kadar se v poznejši fazi ugotovi, da imajo skupne specifikacije

(31) Več zahtev za posamezne proizvode, določenih v tej uredbi, med drugim glede delovanja, trajnosti, spremembe namena in varnosti, bi bilo treba izmeriti z uporabo zanesljivih, točnih in ponovljivih metod, ki upoštevajo splošno priznane najsodobnejše metodologije merjenja, **standardov** in izračuna. Za preprečitev ovir za trgovino na notranjem trgu bi bilo treba standarde harmonizirati na ravni Unije. Pri takšnih metodah in standardih bi bilo treba čim bolj upoštevati resnično uporabo baterij in izraziti povprečni razpon ravnanja potrošnika, hkrati pa bi morali biti robustni, da bi odvrčali od namernega in nenamernega izogibanja zahtevam. Po sprejetju takega standarda v skladu z Uredbo (EU) št. 1025/2012 ⁽³⁵⁾ Evropskega parlamenta in Sveta ter objavi sklica nanj v Uradnem listu Evropske unije bi bilo treba oblikovati domnevo o skladnosti z zahtevami za posamezne proizvode, sprejetimi na podlagi te uredbe, če rezultati takih metod dokazujejo, da so bile dosežene minimalne vrednosti, določene za navedene vsebinske zahteve. **Da bi preprečili podvajanje standardov, kar najbolj povečali učinkovitost ter vključili najboljše strokovno in naj-novejše znanje, bi morala Komisija eno ali več evropskih organizacij za standardizacijo prositi, naj v primeru odsotnosti tovrstnega standarda oblikujejo standard.** Če

četrtek 10. marca 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

pomanjkljivosti, bi morala Komisija zadevne skupne specifikacije spremeniti ali razveljaviti z izvedbenim aktom.

⁽³⁵⁾ Uredba (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o evropski standardizaciji, spremembi direktiv Sveta 89/686/EGS in 93/15/EGS ter direktiv 94/9/ES, 94/25/ES, 95/16/ES, 97/23/ES, 98/34/ES, 2004/22/ES, 2007/23/ES, 2009/23/ES in 2009/105/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Sklepa Sveta 87/95/EGS in Sklepa št. 1673/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 316, 14.11.2012, str. 12).

Sprememba

objavljenih standardov ob uporabi zahtev za posamezne proizvode ni **in če se ustrezna evropska organizacija za standardizacijo ne odzove zadovoljivo**, bi morala Komisija **v izjemnih in utemeljenih primerih in po posvetovanju z ustreznimi deležniki** z izvedbenimi akti sprejeti skupne specifikacije, pri čemer s skladnostjo s temi specifikacijami prav tako nastane domneva o skladnosti. Kadar se v poznejši fazi ugotovi, da imajo skupne specifikacije pomanjkljivosti, bi morala Komisija zadevne skupne specifikacije spremeniti ali razveljaviti z izvedbenim aktom.

⁽³⁵⁾ Uredba (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o evropski standardizaciji, spremembi direktiv Sveta 89/686/EGS in 93/15/EGS ter direktiv 94/9/ES, 94/25/ES, 95/16/ES, 97/23/ES, 98/34/ES, 2004/22/ES, 2007/23/ES, 2009/23/ES in 2009/105/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Sklepa Sveta 87/95/EGS in Sklepa št. 1673/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 316, 14.11.2012, str. 12).

Sprememba 28

Predlog uredbe

Uvodna izjava 31 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(31a) Aktivna udeležba v delu mednarodnih odborov za standardizacijo je pomemben strateški pogoj za dajanje prihodnjih tehnologij na trg. V nekaterih primerih je Unija v teh odborih premalo zastopana. Zato bi morale Komisija in države članice dejavno podpirati delo evropskih podjetij v tovrstnih mednarodnih odborih za standardizacijo. Preden namerava Komisija sprejeti standarde s sekundarno zakonodajo, bi morala previdno oceniti delo, ki je bilo opravljeno na mednarodni ravni.

Sprememba 29

Predlog uredbe

Uvodna izjava 31 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(31b) Komisija bi morala zagotoviti doslednost glede harmoniziranih standardov in skupnih specifikacij v okviru te uredbe in pri pregledu Uredbe (EU) št. 1025/2012.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 30
Predlog uredbe
Uvodna izjava 32

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (32) Za zagotovitev učinkovitega dostopa do informacij zaradi nadzora trga, prilagajanje novim tehnologijam in zagotovitev odpornosti v primeru svetovnih kriz, kot je pandemija COVID-19, bi **moralo biti mogoče spletno zagotoviti** informacije v zvezi s skladnostjo z vsemi akti Unije, ki se uporabljajo za baterije, v obliki enotne izjave EU o skladnosti.

Sprememba

- (32) Za zagotovitev učinkovitega dostopa do informacij zaradi nadzora trga, prilagajanje novim tehnologijam in zagotovitev odpornosti v primeru svetovnih kriz, kot je pandemija COVID-19, bi **se lahko** informacije v zvezi s skladnostjo z vsemi akti Unije, ki se uporabljajo za baterije, **posredovale na spletu** v obliki enotne izjave EU o skladnosti.

Sprememba 31
Predlog uredbe
Uvodna izjava 35

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (35) Vendar izbrani moduli ne odražajo nekaterih specifičnih vidikov baterij, zato jih je treba za postopek ugotavljanja skladnosti prilagoditi. Da bi se upoštevalo, da so zahteve glede trajnostnosti, varnosti in **označevanja**, navedene v tej uredbi, nove in zapletene, ter bi se zagotovila skladnost baterij, danih na trg, s pravnimi instrumenti, bi bilo treba v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v zvezi s spreminjanjem postopkov ugotavljanja skladnosti z dodajanjem faz preverjanja ali spremembo modula za ugotavljanje skladnosti na podlagi razvoja na trgu baterij ali v vrednostni verigi baterij.

Sprememba

- (35) Vendar izbrani moduli ne odražajo nekaterih specifičnih vidikov baterij, zato jih je treba za postopek ugotavljanja skladnosti prilagoditi. Da bi se upoštevalo, da so zahteve glede trajnostnosti, varnosti, **označevanja** in **obveščanja**, navedene v tej uredbi, nove in zapletene, ter bi se zagotovila skladnost baterij, danih na trg, s pravnimi instrumenti, bi bilo treba v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v zvezi s spreminjanjem postopkov ugotavljanja skladnosti z dodajanjem faz preverjanja ali spremembo modula za ugotavljanje skladnosti na podlagi razvoja na trgu baterij ali v vrednostni verigi baterij. **Za zagotavljanje skladnosti z zahtevami glede trajnostnosti in obveznostmi glede primerne skrbnosti v dobavni verigi iz te uredbe so potrebni zanesljivi postopki ocenjevanja skladnosti.**

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 32
Predlog uredbe
Uvodna izjava 38

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (38) Glede na to, da so zahteve glede trajnostnosti, varnosti in **označevanja baterij** nove in zapletene, ter za zagotovitev dosledne ravni kakovosti ugotavljanja skladnosti baterij je treba opredeliti zahteve za priglasitvene organe, ki sodelujejo pri ugotavljanju skladnosti, priglasitvi in spremljanju priglašanih organov. Zlasti bi bilo treba zagotoviti, da priglasitveni organ deluje objektivno in nepristransko. Poleg tega bi se moralo od priglasitvenih organov zahtevati, da varujejo zaupnost informacij, ki jih pridobivajo, vseeno pa bi morali imeti možnost, da si z nacionalnimi organi, priglasitvenimi organi drugih držav članic in Komisijo izmenjujejo informacije o priglašanih organih, da se zagotovi usklajenost ugotavljanja skladnosti.

Sprememba

- (38) Glede na to, da so zahteve glede trajnostnosti, **delovanja**, varnosti, **označevanja** in **obveščanja v zvezi z baterijami** nove in zapletene, ter za zagotovitev dosledne ravni kakovosti ugotavljanja skladnosti baterij je treba opredeliti zahteve za priglasitvene organe, ki sodelujejo pri ugotavljanju skladnosti, priglasitvi in spremljanju priglašanih organov. Zlasti bi bilo treba zagotoviti, da priglasitveni organ deluje objektivno in nepristransko **ter da ima dovolj tehnično usposobljenega osebja za izvajanje svojih nalog**. Poleg tega bi se moralo od priglasitvenih organov zahtevati, da varujejo zaupnost informacij, ki jih pridobivajo, vseeno pa bi morali imeti možnost, da si z nacionalnimi organi, priglasitvenimi organi drugih držav članic in Komisijo izmenjujejo informacije o priglašanih organih, da se zagotovi usklajenost ugotavljanja skladnosti.

Sprememba 33
Predlog uredbe
Uvodna izjava 39

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (39) Bistveno je, da vsi priglašeni organi opravljajo svoje funkcije na enaki ravni ter pod pogoji poštene konkurence in avtonomije. Zato bi bilo treba določiti zahteve za organe za ugotavljanje skladnosti, ki želijo biti priglašeni za izvajanje dejavnosti ugotavljanja skladnosti. Te zahteve bi se morale še naprej uporabljati kot pogoj za ohranjanje pristojnosti priglašenega organa. Za zagotovitev avtonomije priglašenega organa bi se moralo od organa in njegovega osebja zahtevati, da ohranjata neodvisnost od gospodarskih subjektov v vrednostni verigi baterij in drugih družb, vključno s poslovnimi združenji ter matičnimi in odvisnimi družbami. Od priglašenega organa bi se moralo zahtevati, da dokumentira svojo neodvisnost in predloži navedeno dokumentacijo priglasitvenemu organu.

Sprememba

- (39) Bistveno je, da vsi priglašeni organi opravljajo svoje funkcije na enaki ravni ter pod pogoji poštene konkurence in avtonomije. Zato bi bilo treba določiti zahteve za organe za ugotavljanje skladnosti, ki želijo biti priglašeni za izvajanje dejavnosti ugotavljanja skladnosti. Te zahteve bi se morale še naprej uporabljati kot pogoj za ohranjanje pristojnosti priglašenega organa. Za zagotovitev avtonomije priglašenega organa bi se moralo od organa in njegovega osebja zahtevati, da ohranjata neodvisnost od gospodarskih subjektov v vrednostni verigi baterij in drugih družb, vključno s poslovnimi združenji ter matičnimi in odvisnimi družbami. Od priglašenega organa bi se moralo zahtevati, da dokumentira svojo neodvisnost in predloži navedeno dokumentacijo priglasitvenemu organu. **Poskrbeti je treba tudi za izmenjevanje ekip in ustrezna obdobja mirovanja.**

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 34
Predlog uredbe
Uvodna izjava 42

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (42) Ker bi se lahko storitve, ki jih ponujajo priglašeni organi v državi članici, nanašale na baterije, dostopne na trgu po vsej Uniji, je primerno dati drugim državam članicam in **Komisiji** priložnost, da izrazijo svoja nestrinjanja glede priglašene organa. Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila, da se bo lahko od priglasitvenega organa zahtevalo sprejetje korektivnih ukrepov, kadar priglašeni organ ne izpolnjuje ali ne izpolnjuje več zahtev te uredbe.

Sprememba

- (42) Ker bi se lahko storitve, ki jih ponujajo priglašeni organi v državi članici, nanašale na baterije, dostopne na trgu po vsej Uniji, je primerno dati drugim državam članicam, **Komisiji, gospodarskim subjektom in ustreznim deležnikom** priložnost, da izrazijo svoja nestrinjanja glede priglašene organa. **Komisija bi morala med postopkom preiskave zaprositi za nasvet preskuševalno zmogljivost Unije, imenovano v skladu z Uredbo (EU) 2019/1020.** Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila, da se bo lahko od priglasitvenega organa zahtevalo sprejetje korektivnih ukrepov, kadar priglašeni organ ne izpolnjuje ali ne izpolnjuje več zahtev te uredbe.

Sprememba 35
Predlog uredbe
Uvodna izjava 43

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (43) Zaradi olajševanja in pospeševanja postopka ugotavljanja skladnosti, certificiranja in končno dostopa na trg ter zaradi dejstva, da so zahteve glede trajnostnosti, varnosti in **označevanja baterij** nove in zapletene, je ključno, da imajo priglašeni organi stalen dostop do vse potrebne opreme in zmogljivosti za preizkušanje ter da uporabljajo postopke, ne da bi ustvarjali nepotrebna bremena za gospodarske subjekte. Iz istega razloga in za zagotovitev enakega obravnavanja gospodarskih subjektov morajo priglašeni organi dosledno uporabljati postopke ugotavljanja skladnosti.

Sprememba

- (43) Zaradi olajševanja in pospeševanja postopka ugotavljanja skladnosti, certificiranja in končno dostopa na trg ter zaradi dejstva, da so zahteve glede trajnostnosti, varnosti, **označevanja in obveščanja v zvezi z baterijami** nove in zapletene, je ključno, da imajo priglašeni organi stalen dostop do vse potrebne opreme in zmogljivosti za preizkušanje ter da uporabljajo postopke, ne da bi ustvarjali nepotrebna bremena za gospodarske subjekte. Iz istega razloga in za zagotovitev enakega obravnavanja gospodarskih subjektov morajo priglašeni organi dosledno uporabljati postopke ugotavljanja skladnosti.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 36
Predlog uredbe
Uvodna izjava 51

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (51) Za lažjo komunikacijo med gospodarskimi subjekti, organi za nadzor trga in potrošniki bi morali gospodarski subjekti **poleg poštnega naslova** pri svojih kontaktnih podatkih navesti spletni naslov.

Sprememba

- (51) Za lažjo komunikacijo med gospodarskimi subjekti, organi za nadzor trga in potrošniki bi morali gospodarski subjekti pri svojih kontaktnih podatkih navesti **telefonsko številko, poštni ter spletni naslov in spletno stran**.

Sprememba 37
Predlog uredbe
Uvodna izjava 52

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (52) Treba je zagotoviti, da baterije iz tretjih držav, ki vstopajo na trg Unije in se uvažajo kot samostojne baterije ali v proizvodih, izpolnjujejo zahteve te uredbe, in zlasti, da so izdelovalci izvedli ustrezne postopke ugotavljanja skladnosti v zvezi s temi baterijami. Zato bi bilo treba določiti, da morajo uvozniki zagotoviti, da baterije, ki jih dajo na trg in v uporabo, izpolnjujejo zahteve iz te uredbe, ter da sta oznaka CE na baterijah in dokumentacija, ki jo pripravijo izdelovalci, na voljo nacionalnim organom za inšpekcijski pregled.

Sprememba

- (52) Treba je zagotoviti, da baterije iz tretjih držav, ki vstopajo na trg Unije in se uvažajo kot samostojne baterije ali v proizvodih, izpolnjujejo zahteve te uredbe **ter ustrezno veljavno pravo Unije**, in zlasti, da so izdelovalci izvedli ustrezne postopke ugotavljanja skladnosti v zvezi s temi baterijami. **Posebno pozornost bi bilo treba nameniti zagotavljanju, da so revizije zahtev iz te uredbe glede proizvodnega procesa baterij, ki jih izvedejo tretje strani, zanesljive in neodvisne. Zato bi bilo treba poskrbeti za celovito skladnost izjave o ogljičnem odtisu, reciklirane vsebine ter obveznosti o primerni skrbnosti na področju človekovih pravic in vrednostne verige baterij.** Zato bi bilo treba določiti, da morajo uvozniki zagotoviti, da baterije, ki jih dajo na trg in v uporabo, izpolnjujejo zahteve iz te uredbe, ter da sta oznaka CE na baterijah in dokumentacija, ki jo pripravijo izdelovalci, na voljo nacionalnim organom za inšpekcijski pregled. **Ti organi bi morali zlasti pri izvajanju nadzora proizvodov, ki vstopajo na trg Unije iz tretjih držav, zagotoviti dosledno izvrševanje prava Unije z učinkovito in enotno ravno nadzora v skladu z Uredbo (EU) 2019/1020.**

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 38
Predlog uredbe
Uvodna izjava 53

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (53) Vsak uvoznik bi moral ob dajanju baterije na trg ali v uporabo na bateriji navesti svoje ime, registrirano trgovsko ime ali registrirano blagovno znamko in poštni naslov. Opredeliti bi bilo treba izjeme, kadar to ni mogoče **zaradi velikosti baterije. To vključuje** primere, v katerih bi moral uvoznik odpreti embalažo, da bi lahko na bateriji navedel svoje ime in **naslov**, ali **kadar je baterija premajhna, da bi se lahko navedle** te informacije.

Sprememba

- (53) Vsak uvoznik bi moral ob dajanju baterije na trg ali v uporabo na bateriji navesti svoje ime, registrirano trgovsko ime ali registrirano blagovno znamko in poštni naslov, **elektronski naslov in telefonsko številko**. Opredeliti bi bilo treba izjeme, kadar to ni mogoče, **ker je baterija premajhna, da bi se lahko navedle te informacije. Opredeliti bi bilo treba izjeme za** primere, v katerih bi moral uvoznik odpreti embalažo, da bi lahko na bateriji navedel svoje ime in **druge kontaktne podatke. V teh izjemnih primerih bi moral uvoznik te informacije predložiti v dokumentu, ki bi bil priložen bateriji, ali na drugačen, lahko dostopen način. Če je na voljo embalaža, bi bilo treba** te informacije navesti na njej.

Sprememba 39
Predlog uredbe
Uvodna izjava 56

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (56) Distributerji in **uvozniki**, ki so blizu trga, bi morali biti vključeni v naloge nadzora trga, ki jih izvajajo nacionalni organi, ter pripravljeni dejavno sodelovati in navedenim organom predložiti vse potrebne informacije v zvezi z zadevno baterijo.

Sprememba

- (56) Distributerji, **uvozniki in ponudniki storitev odpremnih skladišč, vključno s tržnicami**, ki so blizu trga, bi morali biti vključeni v naloge nadzora trga, ki jih izvajajo nacionalni organi, ter pripravljeni dejavno sodelovati in navedenim organom predložiti vse potrebne informacije v zvezi z zadevno baterijo.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 40
Predlog uredbe
Uvodna izjava 57

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (57) Zagotavljanje sledljivosti baterije po vsej dobavni verigi prispeva k preprostejšemu in učinkovitejšemu nadzoru trga. Z učinkovitim sistemom sledljivosti lahko organi za nadzor trga lažje izsledijo gospodarske subjekte, ki so dali na trg ali v uporabo neskladne baterije ali omogočili njihovo dostopnost na trgu. Zato bi se moralo od gospodarskih subjektov zahtevati, da določeno obdobje hranijo informacije o svojih transakcijah z baterijami.

Sprememba

- (57) Zagotavljanje sledljivosti baterije po vsej dobavni verigi prispeva k preprostejšemu in učinkovitejšemu nadzoru trga, **potrošnikom pa omogoča preglednost**. Z učinkovitim sistemom sledljivosti lahko organi za nadzor trga lažje izsledijo gospodarske subjekte, ki so dali na trg ali v uporabo neskladne baterije ali omogočili njihovo dostopnost na trgu. Zato bi se moralo od gospodarskih subjektov zahtevati, da določeno obdobje hranijo informacije o svojih transakcijah z baterijami, **tudi v elektronski obliki**.

Sprememba 41
Predlog uredbe
Uvodna izjava 59

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (59) Navedene materiale dobavlja le nekaj držav in v nekaterih primerih lahko nizki standardi upravljanja poslabšajo okoljske in socialne probleme. Rudarjenje in rafiniranje kobalta in **niklja** sta povezana z najrazličnejšimi socialnimi in okoljskimi težavami, vključno z morebitnimi okoljskimi nevarnostmi in težavami za zdravje ljudi. Čeprav socialni in okoljski vplivi za naravni grafit niso tako resni, pri njegovem rudarjenju sodelujejo številni obrtniški akterji in akterji, ki rudarijo v majhnem obsegu, ti pa večinoma delujejo v neformalnih okvirih, zaradi česar se lahko pojavijo resni vplivi na zdravje in okolje, vključno z opuščanjem rednega zapiranja in sanacije rudnikov, kar povzroča uničenje ekosistemov in tal. Kar zadeva litij, bo predvideno povečanje njegove uporabe pri proizvodnji baterij verjetno povzročilo dodatni pritisk na dejavnosti pridobivanja in rafiniranja, zato je priporočljivo, da se vključi na področje uporabe obveznosti glede potrebne skrbnosti v **oskrbovalni** verigi. Pričakovano ogromno povečanje povpraševanja po baterijah v Uniji ne bi smelo prispevati k povečanju takih okoljskih in socialnih tveganj.

Sprememba

- (59) Navedene materiale dobavlja le nekaj držav in v nekaterih primerih lahko nizki standardi upravljanja poslabšajo okoljske in socialne probleme. Rudarjenje in rafiniranje kobalta, **bakra, niklja, železa** in **boksita** sta povezana z najrazličnejšimi socialnimi in okoljskimi težavami, vključno z morebitnimi okoljskimi nevarnostmi in težavami za zdravje ljudi. Čeprav socialni in okoljski vplivi za naravni grafit niso tako resni, pri njegovem rudarjenju sodelujejo številni obrtniški akterji in akterji, ki rudarijo v majhnem obsegu, ti pa večinoma delujejo v neformalnih okvirih, zaradi česar se lahko pojavijo resni vplivi na zdravje in okolje, vključno z opuščanjem rednega zapiranja in sanacije rudnikov, kar povzroča uničenje ekosistemov in tal. Kar zadeva litij, bo predvideno povečanje njegove uporabe pri proizvodnji baterij verjetno povzročilo dodatni pritisk na dejavnosti pridobivanja in rafiniranja, zato je priporočljivo, da se vključi na področje uporabe obveznosti glede potrebne skrbnosti v **vrednostni** verigi **baterije**. Pričakovano ogromno povečanje povpraševanja po baterijah v Uniji ne bi smelo prispevati k povečanju takih okoljskih in socialnih tveganj **v tujini**.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 42
Predlog uredbe
Uvodna izjava 60

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(60) Nekatere od zadevnih surovin, kot so kobalt, litij in naravni grafit, se štejejo za kritične surovine za EU ⁽³⁸⁾, za ustrezno delovanje ekosistema baterij v EU pa je potrebno njihovo trajnostno pridobivanje.

⁽³⁸⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom Odpornost na področju kritičnih surovin: oris poti k večji zanesljivosti in trajnostnosti (COM(2020) 474 **final**).

Sprememba

(60) Nekatere od zadevnih surovin, kot so **boksit**, kobalt, litij in naravni grafit, se štejejo za kritične surovine za EU ⁽³⁸⁾, za ustrezno delovanje ekosistema baterij v EU pa je potrebno njihovo trajnostno pridobivanje.

⁽³⁸⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom Odpornost na področju kritičnih surovin: oris poti k večji zanesljivosti in trajnostnosti (COM(2020)0474).

Sprememba 43
Predlog uredbe
Uvodna izjava 62

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(62) V Uniji so bile splošne zahteve glede potrebne skrbnosti v zvezi z nekaterimi minerali in kovinami uvedene z Uredbo (EU) 2017/821 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁹⁾. Vendar navedena uredba ne obravnava mineralov in materialov, ki se uporabljajo za proizvodnjo baterij.

⁽³⁹⁾ Uredba (EU) 2017/821 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. maja 2017 o določitvi obveznosti za potrebno skrbnost v oskrbovalni verigi za uvoznike v Uniji, ki uvažajo kositer, tantal in volfram, njihove rude ter zlato, ki izvirajo s konfliktnih območij in območij z visokim tveganjem (UL L 130, 19.5.2017, str. 1).

Sprememba

(62) **Vodilna načela Združenih narodov o podjetništvu in človekovih pravicah ter smernice OECD za večnacionalna podjetja določajo, da bi morali gospodarski subjekti izvajati potrebno skrbnost kot način za uresničevanje svoje družbene odgovornosti v zvezi s človekovimi pravicami in okoljem.** V Uniji so bile splošne zahteve glede potrebne skrbnosti v zvezi z nekaterimi minerali in kovinami uvedene z Uredbo (EU) 2017/821 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁹⁾. Vendar navedena uredba ne obravnava mineralov in materialov, ki se uporabljajo za proizvodnjo baterij.

⁽³⁹⁾ Uredba (EU) 2017/821 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. maja 2017 o določitvi obveznosti za potrebno skrbnost v oskrbovalni verigi za uvoznike v Uniji, ki uvažajo kositer, tantal in volfram, njihove rude ter zlato, ki izvirajo s konfliktnih območij in območij z visokim tveganjem (UL L 130, 19.5.2017, str. 1).

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 44
Predlog uredbe
Uvodna izjava 63

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (63) **Zaradi** predvidenega eksponentnega povečevanja povpraševanja po baterijah v EU **bi moral gospodarski subjekt, ki da baterijo na trg EU, določiti politiko potrebne skrbnosti v oskrbovalni verigi. Določiti** bi bilo treba **povezane** zahteve, da bi se obravnavala socialna in okoljska tveganja, ki nastajajo pri pridobivanju in predelavi nekaterih surovin za proizvodnjo baterij in trgovanju z njimi.

Sprememba

- (63) **Odgovornost za spoštovanje človekovih pravic, socialnih pravic, zdravja ljudi in okolja bi morala veljati za vse proizvodne dejavnosti in druge s tem povezane poslovne odnose gospodarskega subjekta v vseh delih vrednostne verige baterije. Zaradi** predvidenega eksponentnega povečevanja povpraševanja po baterijah v EU **in ker pridobivanje, predelava ter trgovanje z nekaterimi surovinami, kemikalijami in sekundarnimi surovinami, uporabljenimi pri proizvodnji baterij, in do katerih pride pri obdelavi odpadnih baterij, prinašajo posebna tveganja, bi bilo treba določiti nekatere zahteve glede postopka potrebne skrbnosti za vrednostno verigo baterije, da bi se obravnavala socialna in okoljska tveganja, ki nastajajo pri pridobivanju in predelavi nekaterih surovin, kemikalij in sekundarnih surovin za proizvodnjo baterij, in trgovanju z njimi, pri obdelavi odpadnih baterij, v samem proizvodnem procesu ter v vseh drugih s tem povezanih poslovnih odnosih.**

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 45
Predlog uredbe
Uvodna izjava 64

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(64) **Vzpostavljena politika** potrebne skrbnosti na podlagi tveganja bi **morala** temeljiti na mednarodno priznanih načelih potrebne skrbnosti iz desetih načel globalnega dogovora Združenih narodov⁽⁴⁰⁾, smernic za ocenjevanje življenjskega cikla proizvodov⁽⁴¹⁾ ob upoštevanju družbenega vidika, tristranske deklaracije Mednarodne organizacije dela o načelih večnacionalnih podjetij in socialne politike⁽⁴²⁾ ter smernic potrebne skrbnosti OECD za odgovorno ravnanje podjetij⁽⁴³⁾, ki odražajo skupno razumevanje vlad in zainteresiranih strani ter bi morale biti prilagojene specifičnim razmeram in okoliščinam posameznega gospodarskega subjekta. V zvezi s pridobivanjem in predelavo naravnih mineralnih virov, ki se uporabljajo za proizvodnjo baterij, in trgovanjem z njimi smernice OECD o potrebni skrbnosti za odgovorne oskrbovalne verige z minerali s konfliktnih območij in območij z visokim tveganjem⁽⁴⁴⁾ (v nadaljnjem besedilu: smernice OECD o potrebni skrbnosti) odražajo dolgotrajna prizadevanja vlad in zainteresiranih strani za oblikovanje dobre prakse na tem področju.

⁽⁴⁰⁾ **Deset načel globalnega dogovora ZN**, na voljo na spletnem naslovu <https://www.unglobalcompact.org/what-is-gc/mission/principles>.

⁽⁴¹⁾ Smernice UNEP za ocenjevanje življenjskega cikla proizvodov ob upoštevanju družbenega vidika, na voljo na spletnem naslovu <https://www.lifecycleinitiative.org/wp-content/uploads/2012/12/2009%20-%20Guidelines%20for%20sLCA%20-%20EN.pdf>.

⁽⁴²⁾ **Tristranska deklaracija MOD o načelih večnacionalnih podjetij in socialne politike**, na voljo na spletnem naslovu https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/-ed_emp/-emp_ent/-multi/documents/publication/wcms_094386.pdf.

⁽⁴³⁾ OECD (2018), OECD Due Diligence Guidance for Responsible Business Conduct (Smernice potrebne skrbnosti OECD za odgovorno ravnanje podjetij), na voljo na spletnem naslovu <http://mneguidelines.oecd.org/OECD-Due-Diligence-Guidance-for-Responsible-Business-Conduct.pdf>.

⁽⁴⁴⁾ OECD (2016), OECD Due Diligence Guidance for Responsible Supply Chains of Minerals from Conflict-Affected and High-Risk Areas (Smernice OECD o potrebni skrbnosti za odgovorne oskrbovalne verige z minerali s konfliktnih območij in območij z visokim tveganjem), tretja izdaja, OECD Publishing, Pariz, na voljo na spletnem naslovu <https://doi.org/10.1787/9789264252479-en>.

(64) **Vzpostavljeni postopek** potrebne skrbnosti na podlagi tveganja bi **moral** temeljiti na mednarodno priznanih **standardih in** načelih potrebne skrbnosti iz **vodilnih načel Združenih narodov o podjetništvu in človekovih pravicah**, desetih načel globalnega dogovora Združenih narodov⁽⁴⁰⁾, smernic za ocenjevanje življenjskega cikla proizvodov⁽⁴¹⁾ ob upoštevanju družbenega vidika, tristranske deklaracije Mednarodne organizacije dela o načelih večnacionalnih podjetij in socialne politike⁽⁴²⁾, **smernic OECD za večnacionalne družbe** ter smernic potrebne skrbnosti OECD za odgovorno ravnanje podjetij⁽⁴³⁾, ki odražajo skupno razumevanje vlad in zainteresiranih strani ter bi morale biti prilagojene specifičnim razmeram in okoliščinam posameznega gospodarskega subjekta. V zvezi s pridobivanjem in predelavo naravnih mineralnih virov **iz območij z visokim tveganjem**, ki se uporabljajo za proizvodnjo baterij, in trgovanjem z njimi smernice OECD o potrebni skrbnosti za odgovorne oskrbovalne verige z minerali s konfliktnih območij in območij z visokim tveganjem⁽⁴⁴⁾ (v nadaljnjem besedilu: smernice OECD o potrebni skrbnosti) odražajo **mednarodno priznan standard, ki obravnava posebna tveganja hudih kršitev človekovih pravic, povezanih s pridobivanjem nekaterih surovin in trgovanjem z njimi v kontekstu konfliktov, in** dolgotrajna prizadevanja vlad in zainteresiranih strani za oblikovanje dobre prakse na tem področju.

⁽⁴⁰⁾ **Vodilna načela Združenih narodov o podjetništvu in človekovih pravicah**, na voljo na spletnem naslovu https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/publications/guidingprinciplesbusinesshr_en.pdf.

⁽⁴¹⁾ Smernice UNEP za ocenjevanje življenjskega cikla proizvodov ob upoštevanju družbenega vidika, na voljo na spletnem naslovu <https://www.lifecycleinitiative.org/wp-content/uploads/2012/12/2009%20-%20Guidelines%20for%20sLCA%20-%20EN.pdf>.

⁽⁴²⁾ **Smernice OECD za večnacionalne družbe**, na voljo na spletnem naslovu <http://mneguidelines.oecd.org/guidelines/>

⁽⁴³⁾ OECD (2018), OECD Due Diligence Guidance for Responsible Business Conduct (Smernice potrebne skrbnosti OECD za odgovorno ravnanje podjetij), na voljo na spletnem naslovu <http://mneguidelines.oecd.org/due-diligence-guidance-for-responsible-business-conduct.htm>.

⁽⁴⁴⁾ OECD (2016), „OECD Due Diligence Guidance for Responsible Supply Chains of Minerals from Conflict-Affected and High-Risk Areas“ (Smernice OECD o potrebni skrbnosti za odgovorne oskrbovalne verige z minerali s konfliktnih območij in območij z visokim tveganjem), tretja izdaja, OECD Publishing, Pariz, na voljo na spletnem naslovu <https://doi.org/10.1787/9789264252479-en>.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 46
Predlog uredbe
Uvodna izjava 65

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (65) V skladu s **smernicami OECD o potrebni skrbnosti** ⁽⁴⁵⁾ je potrebna skrbnost trajen, proaktiven in reaktiven postopek, s katerim lahko podjetja zagotovijo, da spoštujejo človekove pravice in ne prispevajo h konfliktom ⁽⁴⁶⁾. Potrebna skrbnost na podlagi tveganja se nanaša na ukrepe, ki bi jih morala podjetja sprejeti za opredelitev **in obravnavo dejanskih ali morebitnih tveganj, da bi preprečila ali ublažila škodljive učinke, povezane** z njihovimi dejavnostmi ali odločitvami glede pridobivanja. Podjetje lahko oceni tveganje, ki ga povzročajo dejavnosti in odnosi podjetja, ter sprejme ukrepe za njegovo zmanjšanje v skladu z ustreznimi standardi iz nacionalnega in mednarodnega prava, priporočil o odgovornem poslovnem ravnanju mednarodnih organizacij, orodij, ki jih podpirajo vlade, prostovoljnih pobud zasebnega sektorja ter notranjih politik in sistemov podjetja. Poleg tega ta pristop pomaga prilagoditi obseg dejavnosti za potrebno skrbnost obsegu dejavnosti podjetja ali njegovim odnosom v oskrbovalni verigi.

⁽⁴⁵⁾ **Stran 15 smernic OECD o potrebni skrbnosti.**

⁽⁴⁶⁾ OECD (2011), Smernice OECD za večnacionalne družbe, OECD, Pariz, OECD (2006), Orodje OECD za opozarjanje na tveganja za večnacionalne družbe na območjih s šibkim upravljanjem, OECD, Pariz, ter Vodilna načela o podjetništvu in človekovih pravicah: izvajanje okvira Združenih narodov za varovanje, spoštovanje in pomoč (poročilo posebnega predstavnika generalnega sekretarja za področje človekovih pravic, transnacionalnih družb in drugih podjetij, John Ruggie, A/HRC/17/31, 21. marca 2011).

Sprememba

- (65) V skladu s **standardi in načeli OZN, Mednarodne organizacije dela in OECD** je potrebna skrbnost trajen, proaktiven in reaktiven postopek, s katerim lahko podjetja zagotovijo, da spoštujejo človekove pravice in **okolje ter** ne prispevajo h konfliktom ⁽⁴⁶⁾. Potrebna skrbnost na podlagi tveganja se nanaša na ukrepe, ki bi jih morala podjetja sprejeti za opredelitev, **preprečevanje, prenehanje, blažitev in upoštevanje škodljivih učinkov, povezanih** z njihovimi dejavnostmi ali odločitvami glede pridobivanja. **Gospodarski subjekti bi morali izvesti informirano, učinkovito in tehtno posvetovanje s prizadetimi skupnostmi.** Podjetje lahko oceni tveganje, ki ga povzročajo dejavnosti in odnosi podjetja, ter sprejme ukrepe za njegovo zmanjšanje, **med katerimi so lahko zahteva za dodatne informacije, pogajanja za popravilo položaja, opustitev ali prekinitev odnosa z dobavitelji,** v skladu z ustreznimi standardi iz nacionalnega in mednarodnega prava, priporočil o odgovornem poslovnem ravnanju mednarodnih organizacij, orodij, ki jih podpirajo vlade, prostovoljnih pobud zasebnega sektorja ter notranjih politik in sistemov podjetja. Poleg tega ta pristop pomaga prilagoditi obseg dejavnosti za potrebno skrbnost obsegu dejavnosti podjetja ali njegovim odnosom v oskrbovalni verigi. **Zahteve glede potrebne skrbnosti v vrednostni verigi baterije veljajo za vse gospodarske subjekte, ki dajejo baterije na evropski trg, vključno s spletnimi platformami.**

⁽⁴⁶⁾ OECD (2011), Smernice OECD za večnacionalne družbe, OECD, Pariz, OECD (2006), Orodje OECD za opozarjanje na tveganja za večnacionalne družbe na območjih s šibkim upravljanjem, OECD, Pariz, ter Vodilna načela o podjetništvu in človekovih pravicah: izvajanje okvira Združenih narodov za varovanje, spoštovanje in pomoč (poročilo posebnega predstavnika generalnega sekretarja za področje človekovih pravic, transnacionalnih družb in drugih podjetij, John Ruggie, A/HRC/17/31, 21. marca 2011).

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 47
Predlog uredbe
Uvodna izjava 65 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (65a) *Sheme potrebne skrbnosti v zasebnem sektorju lahko podpirajo gospodarske subjekte pri njihovi potrebni skrbnosti, vendar bi morali biti gospodarski subjekti individualno odgovorni za izpolnjevanje obveznosti potrebne skrbnosti v vrednostni verigi baterije iz te uredbe.*

Sprememba 48
Predlog uredbe
Uvodna izjava 65 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (65b) *Države članice bi morale gospodarskim subjektom, zlasti malim in srednjim podjetjem, zagotoviti posebno tehnično pomoč, da bodo lahko izpolnjevali zahteve glede potrebne skrbnosti v vrednostni verigi baterije.*

Sprememba 49
Predlog uredbe
Uvodna izjava 66

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (66) Sprejeti ali spremeniti bi bilo treba politike obvezne potrebne skrbnosti v **oskrbovalni** verigi ter obravnavati vsaj glavne kategorije socialnih in okoljskih tveganj. To bi moralo zajemati sedanje in verjetne vplive na družbeno življenje na eni strani, zlasti človekove pravice, zdravje ljudi in varnost ter zdravje in varnost pri delu ter pravice delavcev, na drugi pa vplive na okolje, zlasti rabo vode, varstvo tal, onesnaževanje zraka in biotsko raznovrstnost, vključno z življenjem v skupnosti.

- (66) Sprejeti ali spremeniti bi bilo treba politike obvezne potrebne skrbnosti v **vrednostni** verigi **baterije** ter obravnavati vsaj glavne kategorije socialnih in okoljskih tveganj. To bi moralo zajemati sedanje in verjetne vplive na družbeno življenje na eni strani, zlasti človekove pravice, zdravje ljudi in varnost ter zdravje in varnost pri delu ter pravice delavcev, na drugi pa vplive na okolje, zlasti rabo vode, varstvo tal, onesnaževanje zraka, **podnebne spremembe** in biotsko raznovrstnost, vključno z življenjem v skupnosti.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 50
Predlog uredbe
Uvodna izjava 67

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(67) V zvezi s kategorijami **socialnih** tveganj bi morale politike potrebne skrbnosti obravnavati tveganja v **oskrbovalni** verigi z **baterijami** v zvezi z varstvom človekovih pravic, vključno z zdravjem ljudi, zaščito otrok in enakostjo spolov, v skladu z mednarodnim pravom o človekovih pravicah⁽⁴⁷⁾. Politike potrebne skrbnosti bi morale vključevati informacije o tem, kako gospodarski subjekt prispeva k preprečevanju kršitev človekovih pravic, ter instrumentih, vzpostavljenih v poslovni strukturi subjekta, za boj proti korupciji in podkupninam. Poleg tega bi morale zagotavljati pravilno izvajanje pravil temeljnih konvencij Mednarodne organizacije dela⁽⁴⁸⁾, kot so navedene v Prilogi I k tristranski deklaraciji MOD.

⁽⁴⁷⁾ Vključno s Splošno deklaracijo o človekovih pravicah, Mednarodnim paktom o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah, Mednarodnim paktom o državljskih in političnih pravicah, Konvencijo o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk, Konvencijo o otrokovih pravicah ter Konvencijo o pravicah invalidov.

⁽⁴⁸⁾ Osem temeljnih konvencij je 1. Konvencija o sindikalni svobodi in varstvu sindikalnih pravic, 1948 (št. 87), 2. Konvencija o uporabi načel o pravicah organiziranja in kolektivnega dogovarjanja, 1949 (št. 98), 3. Konvencija o prisilnem ali obveznem delu, 1930 (št. 29) (in njen protokol iz leta 2014), 4. Konvencija o odpravi prisilnega dela, 1957 (št. 105), 5. Konvencija o minimalni starosti za sklenitev delovnega razmerja, 1973 (št. 138), 6. Konvencija o prepovedi najhujših oblik dela otrok, 1999 (št. 182), 7. Konvencija o enakem nagrajevanju, 1951 (št. 100), 8. Konvencija o diskriminaciji pri zaposlovanju in poklicih, 1958 (št. 111).

Sprememba

(67) V zvezi s kategorijami **družbenih** tveganj bi morale politike potrebne skrbnosti v **vrednostni verigi baterije** obravnavati tveganja v **vrednostni** verigi **baterije** v zvezi z varstvom človekovih pravic, vključno z zdravjem ljudi, **pravicami domorodnih ljudstev**, zaščito otrok in enakostjo spolov, v skladu z mednarodnim pravom o človekovih pravicah⁽⁴⁷⁾. Politike potrebne skrbnosti v **vrednostni verigi baterije** bi morale vključevati informacije o tem, kako gospodarski subjekt prispeva k preprečevanju kršitev človekovih pravic, ter instrumentih, vzpostavljenih v poslovni strukturi subjekta, za boj proti korupciji in podkupninam. Poleg tega bi morale zagotavljati pravilno izvajanje pravil temeljnih konvencij Mednarodne organizacije dela⁽⁴⁸⁾, kot so navedene v Prilogi I k tristranski deklaraciji MOD.

⁽⁴⁷⁾ Vključno s Splošno deklaracijo o človekovih pravicah, Mednarodnim paktom o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah, Mednarodnim paktom o državljskih in političnih pravicah, Konvencijo o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk, Konvencijo o otrokovih pravicah ter Konvencijo o pravicah invalidov **in Deklaracijo OZN o pravicah domorodnih ljudstev**.

⁽⁴⁸⁾ Osem temeljnih konvencij je 1. Konvencija o sindikalni svobodi in varstvu sindikalnih pravic, 1948 (št. 87), 2. Konvencija o uporabi načel o pravicah organiziranja in kolektivnega dogovarjanja, 1949 (št. 98), 3. Konvencija o prisilnem ali obveznem delu, 1930 (št. 29) (in njen protokol iz leta 2014), 4. Konvencija o odpravi prisilnega dela, 1957 (št. 105), 5. Konvencija o minimalni starosti za sklenitev delovnega razmerja, 1973 (št. 138), 6. Konvencija o prepovedi najhujših oblik dela otrok, 1999 (št. 182), 7. Konvencija o enakem nagrajevanju, 1951 (št. 100), 8. Konvencija o diskriminaciji pri zaposlovanju in poklicih, 1958 (št. 111).

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 51
Predlog uredbe
Uvodna izjava 68

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (68) V zvezi s kategorijami okoljskih tveganj bi morale politike potrebne skrbnosti obravnavati tveganja v **oskrbovalni** verigi z **baterijami** v zvezi z varstvom naravnega okolja in biotske raznovrstnosti⁽⁴⁹⁾ v skladu s Konvencijo o biološki raznovrstnosti, kar vključuje tudi upoštevanje lokalnih skupnosti ter njihovo varstvo in razvoj.

⁽⁴⁹⁾ Kot je določeno v Konvenciji o biološki raznovrstnosti, na voljo na spletnem naslovu <https://www.cbd.int/convention/text/>, in zlasti Sklepu COP VIII/28 z naslovom Voluntary guidelines on Biodiversity – Inclusive impact assessment (Prostovoljne smernice o biotski raznovrstnosti – vključujoča presoja vplivov), na voljo na spletnem naslovu <https://www.cbd.int/decision/cop?id=11042>.

Sprememba

- (68) V zvezi s kategorijami okoljskih tveganj bi morale politike potrebne skrbnosti v **vrednostni verigi baterije** obravnavati tveganja v **vrednostni** verigi **baterije** v zvezi z varstvom naravnega okolja in biotske raznovrstnosti⁽⁴⁹⁾ v skladu s Konvencijo o biološki raznovrstnosti, kar vključuje tudi upoštevanje lokalnih skupnosti ter njihovo varstvo in razvoj. **Prav tako bi morale obravnavati tveganja v zvezi s podnebnimi spremembami v skladu s Pariškim sporazumom in njegovim ciljem omejitve globalnega segrevanja na manj kot 1,5 °C v primerjavi s predindustrijsko ravnjo ter okoljska tveganja, ki jih pokrivajo druge mednarodne okoljske konvencije.**

⁽⁴⁹⁾ Kot je določeno v Konvenciji o biološki raznovrstnosti, na voljo na spletnem naslovu <https://www.cbd.int/convention/text/>, in zlasti Sklepu COP VIII/28 z naslovom Voluntary guidelines on Biodiversity – Inclusive impact assessment (Prostovoljne smernice o biotski raznovrstnosti – vključujoča presoja vplivov), na voljo na spletnem naslovu <https://www.cbd.int/decision/cop?id=11042>.

Sprememba 52
Predlog uredbe
Uvodna izjava 69

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (69) Obveznosti za potrebno skrbnost v **oskrbovalni** verigi v zvezi z opredelitvijo in zmanjšanjem socialnih in okoljskih tveganj, povezanih s surovinami, ki se uporabljajo v proizvodnji baterij, bi morale prispevati k izvajanju Resolucije št. 19 UNEP o upravljanju mineralnih virov, v kateri se priznava pomembni prispevek rudarskega sektorja k uresničevanju Agende 2030 in ciljev trajnostnega razvoja.

Sprememba

- (69) Obveznosti za potrebno skrbnost v **vrednostni** verigi **baterije** v zvezi z opredelitvijo in zmanjšanjem socialnih in okoljskih tveganj, povezanih s surovinami, ki se uporabljajo v proizvodnji baterij, bi morale prispevati k izvajanju Resolucije št. 19 UNEP o upravljanju mineralnih virov, v kateri se priznava pomembni prispevek rudarskega sektorja k uresničevanju Agende 2030 in ciljev trajnostnega razvoja.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 53
Predlog uredbe
Uvodna izjava 69 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (69a) *Tudi če je bil izveden ukrep potrebne skrbnosti, lahko pride do škode. Gospodarski subjekti bi morali takšno škodo dejavno odpravljati, bodisi sami ali v sodelovanju z drugimi akterji. Ti subjekti bi morali biti odgovorni za morebitne škodljive učinke, ki jih bodisi sami povzročijo ali k njim prispevajo bodisi to storijo subjekti, ki jih nadzorujejo ali so jih sposobni nadzorovati. Oškodovanci bi morali biti upravičeni do poprave škode in bi jim bilo treba zagotoviti dostop do pravnega varstva.*

Sprememba 54
Predlog uredbe
Uvodna izjava 70

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (70) Kolikor ta uredba ne vsebuje specifičnih določb z istim ciljem, isto naravo in istim učinkom, ki se lahko prilagodijo glede na prihodnje zakonodajne spremembe, bi se morali uporabljati drugi zakonodajni instrumenti EU, ki določajo zahteve v zvezi s potrebno skrbnostjo **v oskrbovalni verigi**.

- (70) Kolikor ta uredba ne vsebuje specifičnih določb z istim ciljem, isto naravo in istim učinkom, ki se lahko prilagodijo glede na prihodnje zakonodajne spremembe, bi se morali uporabljati drugi zakonodajni instrumenti EU, ki določajo zahteve v zvezi s potrebno skrbnostjo **za podjetja iz Unije in za podjetja, ustanovljena zunaj nje, ki nameravajo dati baterije na trg Unije, da se zagotovijo enaki konkurenčni pogoji**.

Sprememba 55
Predlog uredbe
Uvodna izjava 71

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (71) Za prilagajanje razvoju dogodkov v vrednostni verigi baterij, vključno s spremembami obsega in narave zadevnih okoljskih in socialnih tveganj, ter tehničnemu in znanstvenemu napredku v zvezi z baterijami in njihovimi kemijskimi tehnologijami bi bilo treba v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v zvezi s spremembo seznama surovin in kategorij tveganja ter zahtev glede potrebne skrbnosti v **oskrbovalni** verigi.

- (71) Za prilagajanje razvoju dogodkov v vrednostni verigi baterij, vključno s spremembami obsega in narave zadevnih okoljskih in socialnih tveganj, ter tehničnemu in znanstvenemu napredku v zvezi z baterijami in njihovimi kemijskimi tehnologijami bi bilo treba v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v zvezi s spremembo seznama surovin in kategorij tveganja ter zahtev glede potrebne skrbnosti v **vrednostni** verigi **baterije**.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 56
Predlog uredbe
Uvodna izjava 71 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (71a) **Če bo v prihodnosti sprejeta zakonodaja Unije, ki bo določala splošna pravila za trajnostno upravljanje podjetij in potrebno skrbnost, bi morala Komisija oceniti, ali je zaradi te nove zakonodaje Unije treba spremeniti odstavke 2 do 5 člena 39 ali Prilogo X ali oboje. V skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastila za sprejemanje aktov v zvezi s spremembo navedenih določb.**

Sprememba 57
Predlog uredbe
Uvodna izjava 72

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (72) Potrebna so harmonizirana pravila za ravnanje z odpadki, s katerimi se zagotavlja, da se v vseh državah članicah za proizvajalce in druge gospodarske subjekte uporabljajo enaka pravila pri izvajanju razširjene odgovornosti proizvajalca za baterije. Za doseg visoke ravni snovne predelave je treba doseči čim višjo stopnjo ločenega zbiranja odpadnih baterij in zagotoviti, da se vse zbrane baterije reciklirajo po postopkih, ki dosegajo skupne minimalne učinkovitosti recikliranja. Pri oceni Direktive 2006/66/ES je bilo ugotovljeno, da je ena od pomanjkljivosti Direktive pomanjkanje podrobnih določb, ki povzročajo neenakomerno izvajanje, precejšnje ovire za delovanje trgov recikliranja in neoptimalne stopnje recikliranja. Zato bi bilo treba s podrobnejšimi in harmoniziranimi pravili preprečiti izkrivljanje trga za zbiranje, obdelavo in recikliranje odpadnih baterij, zagotoviti enakomerno izvajanje zahtev po vsej Uniji in dodatno harmonizacijo kakovosti storitev ravnanja z odpadki, ki jih opravljajo gospodarski subjekti, ter spodbujati trge sekundarnih surovin.

- (72) Potrebna so harmonizirana pravila za ravnanje z odpadki, s katerimi se zagotavlja, da se v vseh državah članicah za proizvajalce in druge gospodarske subjekte uporabljajo enaka pravila pri izvajanju razširjene odgovornosti proizvajalca za baterije **in da se zagotovi visoka raven varovanja zdravja ljudi in okolja v vsej Uniji. Razširjena odgovornost proizvajalca lahko prispeva k zmanjšanju splošne rabe virov, predvsem z zmanjšanjem količine odpadnih baterij in škodljivih vplivov, povezanih z ravnanjem z odpadnimi baterijami.** Za doseg visoke ravni snovne predelave je treba doseči čim višjo stopnjo ločenega zbiranja odpadnih baterij in zagotoviti, da se vse zbrane baterije reciklirajo po postopkih, ki dosegajo skupne minimalne učinkovitosti recikliranja. Pri oceni Direktive 2006/66/ES je bilo ugotovljeno, da je ena od pomanjkljivosti Direktive pomanjkanje podrobnih določb, ki povzročajo neenakomerno izvajanje, precejšnje ovire za delovanje trgov recikliranja in neoptimalne stopnje recikliranja. Zato bi bilo treba s podrobnejšimi in harmoniziranimi pravili preprečiti izkrivljanje trga za zbiranje, obdelavo in recikliranje odpadnih baterij, zagotoviti enakomerno izvajanje zahtev po vsej Uniji in dodatno harmonizacijo kakovosti storitev ravnanja z odpadki, ki jih opravljajo gospodarski subjekti, ter spodbujati trge sekundarnih surovin.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 58
Predlog uredbe
Uvodna izjava 73

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(73) Ta uredba temelji na pravilih o ravnanju z odpadki in splošnih načelih, določenih v Direktivi 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁵⁰⁾, ki bi jih bilo treba prilagoditi, da bi odražala **specifične okoliščine** baterij. Za najučinkovitejšo organizacijo zbiranja odpadnih baterij je pomembno, da se zbiranje izvaja v tesni povezavi s krajem, kjer se baterije prodajajo v državi članici, in blizu končnih uporabnikov. Poleg tega se lahko odpadne baterije zbirajo skupaj z odpadno električno in elektronsko opremo ter izrabljenimi vozili v okviru nacionalnih sistemov zbiranja, vzpostavljenih na podlagi Direktive 2012/19/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁵¹⁾ oziroma Direktive 2000/53/ES. Čeprav sedanja uredba določa specifična pravila za baterije, je potreben usklajen in dopolnilen pristop, ki temelji na obstoječih strukturah za ravnanje z odpadki in jih dodatno harmonizira. Zato in za učinkovito izvajanje razširjene odgovornosti proizvajalca v zvezi z ravnanjem z odpadki bi bilo treba določiti obveznosti v zvezi z državo članico, kjer se prvič zagotovi dostopnost baterij na trgu.

⁽⁵⁰⁾ Direktiva 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L 312, 22.11.2008, str. 3).

⁽⁵¹⁾ Direktiva 2012/19/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o odpadni električni in elektronski opremi (OEEO) (UL L 197, 24.7.2012, str. 38).

Sprememba

(73) Ta uredba temelji na pravilih o ravnanju z odpadki in splošnih načelih, določenih v Direktivi 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁵⁰⁾, ki bi jih bilo treba prilagoditi, da bi odražala **specifično naravo odpadnih baterij**. Za najučinkovitejšo organizacijo zbiranja odpadnih baterij je pomembno, da se zbiranje izvaja v tesni povezavi s krajem, kjer se baterije prodajajo v državi članici, in blizu končnih uporabnikov. **Odpadne baterije bi bilo treba zbirati ločeno od drugih tokov odpadkov, kot so kovine, papir in karton, steklo, plastika, les, tekstil in biološki odpadki**. Poleg tega se lahko odpadne baterije zbirajo skupaj z odpadno električno in elektronsko opremo ter izrabljenimi vozili v okviru nacionalnih sistemov zbiranja, vzpostavljenih na podlagi Direktive 2012/19/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁵¹⁾ oziroma Direktive 2000/53/ES. Čeprav sedanja uredba določa specifična pravila za baterije, je potreben usklajen in dopolnilen pristop, ki temelji na obstoječih strukturah za ravnanje z odpadki in jih dodatno harmonizira. Zato in za učinkovito izvajanje razširjene odgovornosti proizvajalca v zvezi z ravnanjem z odpadki bi bilo treba določiti obveznosti v zvezi z državo članico, kjer se prvič zagotovi dostopnost baterij na trgu.

⁽⁵⁰⁾ Direktiva 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L 312, 22.11.2008, str. 3).

⁽⁵¹⁾ Direktiva 2012/19/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o odpadni električni in elektronski opremi (OEEO) (UL L 197, 24.7.2012, str. 38).

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 59
Predlog uredbe
Uvodna izjava 76

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (76) Za proizvajalce bi se morala uporabljati razširjena odgovornost proizvajalca za ravnanje z njihovimi baterijami ob koncu življenjske dobe. V skladu s tem bi morali financirati stroške **zbiranja, obdelave in recikliranja vseh zbranih baterij, poročanja o baterijah in odpadnih baterijah ter zagotavljanja informacij končnim uporabnikom in izvajalcem ravnanja z odpadki** o baterijah ter **ustrezni ponovni uporabi odpadnih baterij in ravnanju z njimi**. Obveznosti v zvezi z razširjeno odgovornostjo proizvajalca bi se morale uporabljati za vse oblike dobave, vključno s prodajo na daljavo. Proizvajalci bi morali imeti možnost, da skupaj izpolnjujejo navedene obveznosti prek organizacij, pristojnih za odgovornost proizvajalcev, ki prevzamejo odgovornost v njihovem imenu. Proizvajalci ali organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, bi morali pridobiti odobritev in bi morali z dokazili dokazati, da imajo finančna sredstva za kritje stroškov, ki jih vključuje razširjena odgovornost proizvajalca. Kadar je potrebno za preprečitev izkrivljanja notranjega trga in za zagotovitev enotnih pogojev za modulacijo finančnih prispevkov, ki jih proizvajalci plačajo organizacijam, pristojnim za odgovornost proizvajalcev, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila.

Sprememba

- (76) Za proizvajalce bi se morala uporabljati razširjena odgovornost proizvajalca za ravnanje z njihovimi baterijami ob koncu življenjske dobe. **Zajemati bi morala sklop pravil za opredelitev posebnih operativnih in finančnih obveznosti proizvajalcev proizvodov, pri katerih se odgovornost proizvajalca razširi na popotrošniško fazo življenjskega cikla proizvoda.** V skladu s tem bi morali financirati **najmanj** stroške **iz točke (a) odstavka 4 člena 8 Direktive 2008/98/ES, vključno s stroški organiziranja ločenega zbiranja, priprave za spremembo namena in ponovno izdelavo, obdelave, priprave za ponovno uporabo in recikliranje odpadnih baterij, stroške poročanja o baterijah in odpadnih baterijah ter kampanj ozaveščanja za spodbujanje končnih uporabnikov k ustreznemu odstranjevanju odpadnih baterij.** Obveznosti v zvezi z razširjeno odgovornostjo proizvajalca bi se morale uporabljati za vse oblike dobave, vključno s prodajo na daljavo **in spletno prodajo**. Proizvajalci bi morali imeti možnost, da skupaj izpolnjujejo navedene obveznosti prek organizacij, pristojnih za odgovornost proizvajalcev, ki prevzamejo odgovornost v njihovem imenu. Proizvajalci ali organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, bi morali pridobiti odobritev in bi morali z dokazili dokazati, da imajo finančna sredstva za kritje stroškov, ki jih vključuje razširjena odgovornost proizvajalca. Kadar je potrebno za preprečitev izkrivljanja notranjega trga in za zagotovitev enotnih pogojev za modulacijo finančnih prispevkov, ki jih proizvajalci plačajo organizacijam, pristojnim za odgovornost proizvajalcev, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 60
Predlog uredbe
Uvodna izjava 76 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (76a) Uvedba zahtev glede odgovornosti proizvajalca bi morala prispevati k znižanju stroškov in boljšemu delovanju ter zagotoviti enake konkurenčne pogoje, tudi za mala in srednja podjetja in podjetja, ki se ukvarjajo z elektronskim poslovanjem, in preprečiti ovire za nemoteno delovanje notranjega trga. Prav tako bi morale prispevati k vključevanju stroškov ob koncu življenjske dobe proizvodov v njihovo ceno ter zagotoviti spodbude za proizvajalce, da bi pri načrtovanju svojih proizvodov upoštevali določbe glede trajnosti. Te zahteve bi morale na splošno izboljšati upravljanje in preglednost sistemov razširjene odgovornosti proizvajalca in zmanjšati možnosti za nasprotja interesov med organizacijami, pristojnimi za odgovornost proizvajalcev, ter izvajalci ravnanja z odpadki, s katerimi sklepajo pogodbe. Te zahteve bi morale veljati tako za nove kot tudi za obstoječe sisteme razširjene odgovornosti proizvajalca.

Sprememba 61
Predlog uredbe
Uvodna izjava 77

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (77) Ta uredba bi morala v celoti urejati razširjeno odgovornost proizvajalca za baterije, zato **se** pravila za sisteme razširjene odgovornosti proizvajalca iz Direktive 2008/98/ES **ne** bi **smela uporabljati za baterije**.

- (77) Ta uredba bi morala v celoti urejati razširjeno odgovornost proizvajalca za baterije, zato **bi morala šteti, da dopolnjuje** pravila za sisteme razširjene odgovornosti proizvajalca iz Direktive 2008/98/ES, **ki** bi **se morala razumeti kot minimalne zahteve**.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 62
Predlog uredbe
Uvodna izjava 78

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (78) Za zagotovitev visoke kakovosti recikliranja v **dobavni** verigi baterij, spodbujanje uporabe kakovostnih sekundarnih snovi in varstvo okolja bi se morali zahtevati visoki stopnji zbiranja in recikliranja odpadnih baterij. Zbiranje odpadnih baterij je temeljni in ključni korak za zapiranje zanke za dragocene materiale, ki jih vsebujejo baterije, z njihovim recikliranjem **in** ohranjanje vrednostne verige baterij v Uniji, s tem pa za olajšanje dostopa do predelanih materialov, ki se lahko nadalje uporabljajo za proizvodnjo novih proizvodov.

Sprememba

- (78) Za zagotovitev visoke kakovosti recikliranja v **vrednostni** verigi baterij, spodbujanje uporabe kakovostnih sekundarnih snovi in varstvo okolja bi se morali zahtevati visoki stopnji zbiranja in recikliranja odpadnih baterij. Zbiranje odpadnih baterij je temeljni in ključni korak za zapiranje zanke za dragocene materiale, ki jih vsebujejo baterije, z njihovim recikliranjem, ohranjanje vrednostne verige baterij v Uniji **in krepitev strateške avtonomije v tem sektorju**, s tem pa za olajšanje dostopa do predelanih materialov, ki se lahko nadalje uporabljajo za proizvodnjo novih proizvodov. **Ustrezne ukrepe glede zbiranja, obdelave, priprave za ponovno uporabo, priprave za spremembo namena in recikliranje odpadnih baterij bi bilo treba vključiti v nacionalne načrte gospodarjenja z odpadki. Načrte držav članic za gospodarjenje z odpadki bi bilo zato treba posodabljati na podlagi določb iz te uredbe.**

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 63

Predlog uredbe

Uvodna izjava 79

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(79) Proizvajalci vseh baterij bi morali biti odgovorni za financiranje in organizacijo ločenega zbiranja odpadnih baterij. V ta namen bi morali vzpostaviti mrežo za zbiranje, ki pokriva celotno ozemlje države članice, je blizu končnemu uporabniku in ni ciljno usmerjena zgolj v območja, kjer je zbiranje dobičkonosno, in baterije, katerih zbiranje je dobičkonosno. Mreža za zbiranje bi morala vključevati vse distributerje, pooblaščen objekte za obdelavo odpadne električne in elektronske opreme ter izrabljenih vozil, zbirne centre, na podlagi soglasja pa tudi druge akterje, kot so javni organi in šole. Za preverjanje in izboljšanje učinkovitosti mreže za zbiranje in kampanj obveščanja bi bilo treba v zvezi z mešanimi komunalnimi odpadki ter odpadno električno in elektronsko opremo vsaj na ravni NUTS 2⁽⁵³⁾ izvajati redne raziskave o sestavi, da bi se ugotovila količina odpadnih prenosnih baterij, ki jo vsebujejo.

⁽⁵³⁾ Uredba (ES) št. 1059/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. maja 2003 o oblikovanju skupne klasifikacije statističnih teritorialnih enot (NUTS) (UL L 154, 21.6.2003, str. 1).

Sprememba

(79) Proizvajalci vseh baterij bi morali biti odgovorni za financiranje **ali financiranje** in organizacijo ločenega zbiranja odpadnih baterij. V ta namen bi morali vzpostaviti mrežo za **jemanje nazaj in** zbiranje, ki pokriva celotno ozemlje države članice, je blizu končnemu uporabniku in ni ciljno usmerjena zgolj v območja, kjer je zbiranje dobičkonosno, in baterije, katerih zbiranje je dobičkonosno. Mreža za zbiranje bi morala vključevati vse distributerje, pooblaščen objekte za obdelavo odpadne električne in elektronske opreme ter izrabljenih vozil, zbirne centre, na podlagi soglasja pa tudi druge akterje, kot so javni organi in šole. Za preverjanje in izboljšanje učinkovitosti mreže za zbiranje in kampanj obveščanja bi bilo treba v zvezi z mešanimi komunalnimi odpadki ter odpadno električno in elektronsko opremo vsaj na ravni NUTS 2⁽⁵³⁾ izvajati redne raziskave o sestavi, da bi se ugotovila količina odpadnih prenosnih baterij, ki jo vsebujejo.

⁽⁵³⁾ Uredba (ES) št. 1059/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. maja 2003 o oblikovanju skupne klasifikacije statističnih teritorialnih enot (NUTS) (UL L 154, 21.6.2003, str. 1).

Sprememba 64

Predlog uredbe

Uvodna izjava 81

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(81) Glede na vpliv na okolje in izgubo materialov zaradi odpadnih baterij, ki se ne zbirajo ločeno in tako ne obdelajo na okolju prijazen način, bi se moral cilj zbiranja za prenosne baterije, ki je določen že v Direktivi 2006/66/ES, še naprej uporabljati in postopoma povečati. **V skladu s to uredbo prenosne baterije vključujejo tudi baterije za lahka vozila. Ker je zaradi sedanjega povečanja prodaje te vrste baterij težko izračunati, koliko jih je na trgu in koliko se jih zbere ob izrabljenosti, bi bilo treba te prenosne baterije izključiti iz sedanje stopnje zbiranja za prenosne baterije. To izključitev je treba pregledati skupaj s ciljem zbiranja za odpadne prenosne baterije, pri čemer se lahko obravnavajo tudi spremembe metodologije za izračun stopnje zbiranja za prenosne baterije. Komisija pripravi poročilo v podporo tem pregledom.**

Sprememba

(81) Glede na vpliv na okolje in izgubo materialov zaradi odpadnih baterij, ki se ne zbirajo ločeno in tako ne obdelajo na okolju prijazen način, bi se moral cilj zbiranja za prenosne baterije, ki je določen že v Direktivi 2006/66/ES, še naprej uporabljati in postopoma povečati. **Da bi čim bolj povečali zbiranje in zmanjšali varnostna tveganja, bi bilo treba oceniti izvedljivost in morebitne koristi vzpostavitve vseevropskega kavcijskega sistema za baterije, zlasti za prenosne baterije za splošno rabo. Nacionalni kavcijski sistemi ne bi smeli preprečiti sprejetja harmoniziranega sistema na ravni Unije.**

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 65
Predlog uredbe
Uvodna izjava 82 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (82a) *Za posodobitev metodologije za izračun in preverjanje cilja zbiranja odpadnih baterij za lahka vozila, da se odrazi količina, ki je na voljo za zbiranje, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije sprejme akte. Bistveno je, da se z novo metodologijo ohrani ali poveča raven okoljskih ambicij v zvezi z zbiranjem odpadnih baterij v primerjavi z obstoječo metodologijo.*

Sprememba 66
Predlog uredbe
Uvodna izjava 82 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (82b) *Komisija bi morala preučiti tudi možnost uvedbe metodologije za izračun cilja ločenega zbiranja, ki bi upoštevala količino razpoložljivih odpadnih prenosnih baterij za zbiranje. Bistveno je, da se z novo metodologijo ohrani ali poveča raven okoljskih ambicij v zvezi z zbiranjem odpadnih baterij v primerjavi z obstoječo metodologijo.*

Sprememba 67
Predlog uredbe
Uvodna izjava 84

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (84) Ob upoštevanju hierarhije ravnanja z odpadki, opredeljene v členu 4 Direktive 2008/98/ES, v skladu s katero se prednostno obravnavajo preprečevanje, priprava za ponovno uporabo in recikliranje, ter v skladu s členom 11 (4) Direktive 2008/98/ES in členom 5(3)(f) Direktive 1999/31/ES ⁽⁵⁴⁾ se zbrane baterije ne bi smele **sežigati ali odlagati na odlagališčih**.

⁽⁵⁴⁾ Direktiva Sveta 1999/31/ES z dne 26. aprila 1999 o odlaganju odpadkov na odlagališčih (UL L 182, 16.7.1999, str. 1).

- (84) Ob upoštevanju hierarhije ravnanja z odpadki, opredeljene v členu 4 Direktive 2008/98/ES, v skladu s katero se prednostno obravnavajo preprečevanje, priprava za ponovno uporabo in recikliranje, ter v skladu s členom 11 (4) Direktive 2008/98/ES in členom 5(3)(f) Direktive 1999/31/ES ⁽⁵⁴⁾ se zbrane baterije ne bi smele **uporabljati v postopkih energijske predelave ali odstranjevanja**.

⁽⁵⁴⁾ Direktiva Sveta 1999/31/ES z dne 26. aprila 1999 o odlaganju odpadkov na odlagališčih (UL L 182, 16.7.1999, str. 1).

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 68
Predlog uredbe
Uvodna izjava 87

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(87) Obdelavo in recikliranje bi moralo biti mogoče izvajati zunaj zadevne države članice ali zunaj Unije le, kadar je pošiljka odpadnih baterij v skladu z Uredbo (ES) št. 1013/2006 Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁵⁸⁾ in Uredbo Komisije (ES) št. 1418/2007⁽⁵⁹⁾ ter kadar dejavnosti obdelave in recikliranja izpolnjujejo zahteve, ki se uporabljajo za to vrsto odpadkov v skladu z njihovo razvrstitvijo po Odločbi Komisije 2000/532/ES, kakor je bila spremenjena⁽⁶⁰⁾. Navedeno odločbo, kakor je bila spremenjena, bi bilo treba revidirati, da bi se upoštevale vse kemijske tehnologije baterij. Kadar se taka obdelava ali recikliranje izvaja zunaj Unije, bi se moralo od subjekta, za katerega se izvaja, zahtevati, da pristojnemu organu zadevne države članice poroča o tem in dokaže, da se obdelava izvaja pod pogoji, enakovrednimi pogojem na podlagi te uredbe, da se lahko obdelava ali recikliranje upošteva pri učinkovitostih in ciljnih recikliranja. Za opredelitev zahtev za to, da se taka obdelava šteje za enakovredno, bi bilo treba v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v zvezi z določitvijo podrobnih pravil, ki vključujejo merila za oceno enakovrednih pogojev.

⁽⁵⁸⁾ Uredba (ES) št. 1013/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o pošiljkah odpadkov (UL L 190, 12.7.2006, str. 1).

⁽⁵⁹⁾ Uredba Komisije (ES) št. 1418/2007 z dne 29. novembra 2007 glede izvoza nekaterih odpadkov za predelavo iz Priloge III ali IIIA k Uredbi (ES) št. 1013/2006 Evropskega parlamenta in Sveta v nekatere države, za katere se Sklep OECD o nadzoru prehoda odpadkov preko meja ne uporablja (UL L 316, 4.12.2007, str. 6).

⁽⁶⁰⁾ **Direktiva** 2000/532/ES: Odločba Komisije z dne 3. maja 2000 o nadomestitvi Odločbe 94/3/ES o oblikovanju seznama odpadkov skladno s členom 1(a) Direktive Sveta 75/442/EGS o odpadkih in Odločbe Sveta 94/904/ES o oblikovanju seznama nevarnih odpadkov skladno s členom 1(4) Direktive Sveta 91/689/EGS o nevarnih odpadkih (UL L 226, 6.9.2000, str. 3).

Sprememba

(87) Obdelavo, **priprave za ponovno uporabo, priprave za spremembo namena** in recikliranje bi moralo biti mogoče izvajati zunaj zadevne države članice ali zunaj Unije le, kadar je pošiljka odpadnih baterij v skladu z Uredbo (ES) št. 1013/2006 Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁵⁸⁾ in Uredbo Komisije (ES) št. 1418/2007⁽⁵⁹⁾ ter kadar dejavnosti obdelave in recikliranja izpolnjujejo zahteve, ki se uporabljajo za to vrsto odpadkov v skladu z njihovo razvrstitvijo po Odločbi Komisije 2000/532/ES, kakor je bila spremenjena⁽⁶⁰⁾. Navedeno odločbo, kakor je bila spremenjena, bi bilo treba revidirati, da bi se upoštevale vse kemijske tehnologije baterij, **vključno z dodajanjem kod za litij-ionske odpadne baterije, da bi se olajšalo njihovo ustrezno sortiranje in poročanje o njih**. Kadar se taka obdelava ali recikliranje izvaja zunaj Unije, bi se moralo od subjekta, za katerega se izvaja, zahtevati, da pristojnemu organu zadevne države članice poroča o tem in **z dokazili, ki jih odobri pristojni organ namembne države**, dokaže, da se obdelava izvaja pod pogoji, enakovrednimi pogojem na podlagi te uredbe, **in v skladu z ustreznimi zahtevami, povezanimi z varstvom okolja in zdravja ljudi, iz druge zakonodaje Unije**, da se lahko obdelava ali recikliranje upošteva pri učinkovitostih in ciljnih recikliranja. Za opredelitev zahtev za to, da se taka obdelava šteje za enakovredno, bi bilo treba v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v zvezi z določitvijo podrobnih pravil, ki vključujejo merila za oceno enakovrednih pogojev.

⁽⁵⁸⁾ Uredba (ES) št. 1013/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o pošiljkah odpadkov (UL L 190, 12.7.2006, str. 1).

⁽⁵⁹⁾ Uredba Komisije (ES) št. 1418/2007 z dne 29. novembra 2007 glede izvoza nekaterih odpadkov za predelavo iz Priloge III ali IIIA k Uredbi (ES) št. 1013/2006 Evropskega parlamenta in Sveta v nekatere države, za katere se Sklep OECD o nadzoru prehoda odpadkov preko meja ne uporablja (UL L 316, 4.12.2007, str. 6).

⁽⁶⁰⁾ **Direktiva** 2000/532/ES: Odločba Komisije z dne 3. maja 2000 o nadomestitvi Odločbe 94/3/ES o oblikovanju seznama odpadkov skladno s členom 1(a) Direktive Sveta 75/442/EGS o odpadkih in Odločbe Sveta 94/904/ES o oblikovanju seznama nevarnih odpadkov skladno s členom 1(4) Direktive Sveta 91/689/EGS o nevarnih odpadkih (UL L 226, 6.9.2000, str. 3).

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 69
Predlog uredbe
Uvodna izjava 87 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (87a) Če se odpadne baterije izvažajo iz Unije za pripravo za ponovno uporabo, pripravo za spremembo namena ali recikliranje, bi morali pristojni organi držav članic učinkovito uporabiti pooblastila iz člena 50(4) Uredbe (ES) št. 1013/2006 in zahtevati dokazila o skladnosti z zahtevami iz te uredbe. Pristojni organi držav članic bi morali imeti možnost sodelovati z drugimi ustreznimi akterji, kot so pristojni organi v namembni državi, neodvisni organi preverjanja tretjih strani ali organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, ustanovljene v okviru sistemov razširjene odgovornosti proizvajalca, ki lahko izvajajo fizične in druge preglede obratov v tretjih državah.

Sprememba 70
Predlog uredbe
Uvodna izjava 88

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (88) **Industrijske baterije in baterije za električna vozila**, ki niso več primerne za prvotni namen, za katerega so bile proizvedene, se lahko uporabijo za drug namen kot stacionarne baterije za shranjevanje energije. Trg za rabljene **industrijske baterije in baterije za električna vozila**, primerne za drugotno uporabo, se razvija, zato bi bilo treba za podporo praktičnemu izvajanju hierarhije ravnanja z odpadki opredeliti specifična pravila, da se omogoči odgovorna sprememba namena rabljenih baterij ob upoštevanju previdnostnega načela in zagotavljanju varne uporabe za končne uporabnike. V zvezi z vsako tako rabljeno baterijo bi bilo treba oceniti stanje in razpoložljivo zmogljivost, da se ugotovi njena primernost za kakršen koli drug namen, ki ni njen prvotni namen. Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje določb v zvezi z oceno stanja baterij bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila.
- (88) **Baterije**, ki niso več primerne za prvotni namen, za katerega so bile proizvedene, se lahko uporabijo za drug namen kot stacionarne baterije za shranjevanje energije. Trg za rabljene baterije, primerne za drugotno uporabo, se razvija, zato bi bilo treba za podporo praktičnemu izvajanju hierarhije ravnanja z odpadki opredeliti specifična pravila, da se omogoči odgovorna sprememba namena rabljenih baterij ob upoštevanju previdnostnega načela in zagotavljanju varne uporabe za končne uporabnike. V zvezi z vsako tako rabljeno baterijo bi bilo treba oceniti stanje in razpoložljivo zmogljivost, da se ugotovi njena primernost za kakršen koli drug namen, ki ni njen prvotni namen. **Baterijam, za katere se ugotovi, da so primerne za uporabo za namen, ki ni njihov prvotni, bi bilo treba po možnosti spremeniti namen.** Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje določb v zvezi z oceno stanja baterij bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 71
Predlog uredbe
Uvodna izjava 89

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (89) Proizvajalci in distributerji bi morali dejavno sodelovati pri obveščanju končnih uporabnikov o tem, da je treba baterije ločeno zbirati, da so sistemi zbiranja na voljo in da imajo končni uporabniki pomembno vlogo pri zagotavljanju okolju čim bolj prijaznega ravnanja z odpadnimi baterijami. Za razkritje informacij vsem končnim uporabnikom in poročanje o baterijah bi bilo treba uporabljati sodobne informacijske tehnologije. Navedene informacije bi bilo treba zagotoviti **bodisi** na tradicionalne načine, na primer na prostem, na plakatih in s kampanjami v družbenih medijih, **bodisi** na inovativnejše načine, kot je namestitev kod QR na baterijo, ki omogočajo elektronski dostop do spletišč.

Sprememba

- (89) Proizvajalci in distributerji, **vključno s spletnimi tržnicami**, bi morali dejavno sodelovati pri obveščanju končnih uporabnikov o tem, da je treba baterije ločeno zbirati, da so sistemi zbiranja na voljo in da imajo končni uporabniki pomembno vlogo pri zagotavljanju okolju čim bolj prijaznega ravnanja z odpadnimi baterijami, **zlasti s pojasnitvijo, kako bi lahko varnejši in čistejši tokovi odpadkov prispevali k zmanjšanju izvoza odpadkov v tretje države in zaprtju snovne zanke v Uniji**. Za razkritje informacij vsem končnim uporabnikom in poročanje o baterijah bi bilo treba uporabljati sodobne informacijske tehnologije. Navedene informacije bi bilo treba zagotoviti na tradicionalne načine, na primer na prostem, na plakatih in s kampanjami v družbenih medijih, **in/ali** na inovativnejše načine, kot je namestitev kod QR na baterijo, ki omogočajo elektronski dostop do spletišč **na dostopen in razumljiv način**.

Sprememba 72
Predlog uredbe
Uvodna izjava 90

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (90) Zadevni subjekti morajo poročati pristojnim organom, da se lahko spremlja izpolnjevanje obveznosti v zvezi z zbiranjem in obdelavo baterij ter njihova učinkovitost. Proizvajalci baterij in izvajalci ravnanja z odpadki, ki zbirajo baterije, bi morali po potrebi za vsako koledarsko leto sporočiti podatke o prodanih baterijah in zbranih odpadnih baterijah. Obveznosti poročanja v zvezi z obdelavo in recikliranjem bi morali izpolniti izvajalci ravnanja z odpadki oziroma izvajalci recikliranja.

Sprememba

- (90) Zadevni subjekti morajo poročati pristojnim organom, da se lahko spremlja izpolnjevanje obveznosti v zvezi z zbiranjem in obdelavo baterij ter njihova učinkovitost. Proizvajalci baterij in izvajalci ravnanja z odpadki, ki zbirajo baterije, bi morali po potrebi za vsako koledarsko leto sporočiti podatke o prodanih baterijah in zbranih odpadnih baterijah. Obveznosti poročanja v zvezi z obdelavo in recikliranjem bi morali izpolniti izvajalci ravnanja z odpadki oziroma izvajalci recikliranja. **Za izvajalce ravnanja z odpadki, ki izvajajo obdelavo v skladu s to uredbo, bi morali proizvajalci zadevnih baterij ali organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, ki ravnaajo v njihovem imenu, uporabiti postopek izbire v skladu s členoma 8 in 8a Direktive 2008/98/ES.**

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 73
Predlog uredbe
Uvodna izjava 95

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(95) Uredba (EU) 2019/1020 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶²⁾ določa pravila o nadzoru trga in proizvodov, ki vstopajo na trg Unije. Za zagotovitev, da proizvodi, ki so vključeni v prosti pretok blaga, izpolnjujejo zahteve, ki zagotavljajo visoko raven zaščite javnih interesov, kot so zdravje ljudi, varnost, varstvo lastnine in okolja, bi se morala navedena uredba uporabljati za baterije, zajete s to uredbo. Uredbo (EU) 2019/1020 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.

⁽⁶²⁾ Uredba (EU) 2019/1020 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o nadzoru trga in skladnosti proizvodov ter spremembi Direktive 2004/42/ES in uredb (ES) št. 765/2008 in (EU) št. 305/2011 (UL L 169, 25.6.2019, str. 1).

Sprememba

(95) Uredba (EU) 2019/1020 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶²⁾ določa pravila o nadzoru trga in proizvodov, ki vstopajo na trg Unije. Za zagotovitev, da proizvodi, ki so vključeni v prosti pretok blaga, izpolnjujejo zahteve, ki zagotavljajo visoko raven zaščite javnih interesov, kot so zdravje ljudi, varnost, varstvo lastnine in okolja, bi se morala navedena uredba uporabljati za baterije, zajete s to uredbo, **kar vključuje baterije, ki se proizvedejo zunaj Unije in vstopijo na njen trg.** Uredbo (EU) 2019/1020 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.

⁽⁶²⁾ Uredba (EU) 2019/1020 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o nadzoru trga in skladnosti proizvodov ter spremembi Direktive 2004/42/ES in uredb (ES) št. 765/2008 in (EU) št. 305/2011 (UL L 169, 25.6.2019, str. 1).

Sprememba 74
Predlog uredbe
Uvodna izjava 97

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(97) Vzpostavljen bi moral biti postopek, po katerem so zainteresirane strani obveščene o načrtovanih ukrepih v zvezi z baterijami, ki predstavljajo tveganje za zdravje ljudi, varnost, lastnino ali okolje. Poleg tega bi moral organom za nadzor trga v državah članicah omogočati, da v sodelovanju z zadevnimi gospodarskimi subjekti v zgodnji fazi ukrepajo v zvezi s takimi baterijami. Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za sprejemanje aktov za določitev, ali so nacionalni ukrepi v zvezi z neskladnimi baterijami upravičeni ali ne.

Sprememba

(97) Vzpostavljen bi moral biti postopek, po katerem so zainteresirane strani obveščene o načrtovanih ukrepih v zvezi z baterijami, ki predstavljajo tveganje za zdravje ljudi, varnost, lastnino ali okolje. Poleg tega bi moral organom za nadzor trga v državah članicah omogočati, da v sodelovanju z zadevnimi gospodarskimi subjekti v zgodnji fazi ukrepajo v zvezi s takimi baterijami. Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za sprejemanje aktov za **hitro** določitev, ali so nacionalni ukrepi v zvezi z neskladnimi baterijami upravičeni ali ne.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 75
Predlog uredbe
Uvodna izjava 98

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (98) Organi za nadzor trga bi morali imeti pravico, da od gospodarskih subjektov zahtevajo sprejetje korektivnih ukrepov na podlagi ugotovitev, da baterija ne izpolnjuje zahtev iz te uredbe ali da gospodarski subjekt krši pravila o dajanju baterije na trg ali njeni dostopnosti na trgu ali v zvezi s trajnostnostjo, varnostjo, označevanjem ali potrebno skrbnostjo v oskrbovalni verigi.

Sprememba

- (98) Organi za nadzor trga bi morali imeti pravico, da od gospodarskih subjektov zahtevajo sprejetje korektivnih ukrepov na podlagi ugotovitev, da baterija ne izpolnjuje zahtev iz te uredbe ali da gospodarski subjekt krši pravila o dajanju baterije na trg ali njeni dostopnosti na trgu ali v zvezi s trajnostnostjo, varnostjo, označevanjem **in obveščanjem** ali potrebno skrbnostjo v oskrbovalni verigi.

Sprememba 76
Predlog uredbe
Uvodna izjava 98 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (98a) *Da bi bilo v okviru nadzora trga, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2019/1020, preizkušanje baterij po vsej Uniji učinkovito in usklajeno ter da bi bilo med ocenjevanjem baterij, ki predstavljajo tveganje, na voljo neodvisno tehnično in znanstveno svetovanje, bi morala Komisija imenovati preizkuševalno zmogljivost Unije. Poleg tega bi bilo treba spoštovanje zakonodajnega okvira Unije za baterije, ki je vzpostavljen s to uredbo, spodbujati tudi na nacionalni ravni.*

Sprememba

Sprememba 77
Predlog uredbe
Uvodna izjava 98 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (98b) *Prosti pretok blaga v Uniji pogosto ovirajo prepreke, ustvarjene na nacionalni ravni, zaradi katerih se ne more v celoti vzpostaviti notranji trg, podjetja, zlasti mala in srednja, ki so hrbtenica gospodarstva Unije, pa imajo manj priložnosti za poslovanje in razvoj. Države članice bi zato morale dodobra izkoristiti možnost za sklepanje sporazumov, ki bi omogočili arbitražne postopke, da bi lahko hitro reševale spore v zvezi z dostopom do notranjega trga baterij.*

Sprememba

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 78
Predlog uredbe
Uvodna izjava 99

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (99) Javna naročila so pomemben sektor v zvezi z zmanjševanjem vplivov človekovih dejavnosti na okolje in spodbujanje preusmeritve trga na trajnostnejše proizvode. Javni naročniki, kot so opredeljeni v Direktivi 2014/24/EU⁽⁶³⁾ Evropskega parlamenta in Sveta ter Direktivi 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁶⁴⁾, in naročniki, kot so opredeljeni v Direktivi 2014/25/EU, bi morali pri javnem naročanju baterij ali proizvodov, ki vsebujejo baterije, upoštevati vplive na okolje, da bi spodbujali trg za čisto in z viri gospodarno mobilnost ter shranjevanje energije, **s tem pa** prispevali k ciljem okoljske, podnebne in energetske politike Unije.

⁽⁶³⁾ Direktiva 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 65).

⁽⁶⁴⁾ Direktiva 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju naročnikov, ki opravljajo dejavnosti v vodnem, energetske in prometnem sektorju ter sektorju poštne storitve ter o razveljavitvi Direktive 2004/17/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 243).

Sprememba

- (99) Javna naročila so pomemben sektor v zvezi z zmanjševanjem vplivov človekovih dejavnosti na okolje in spodbujanje preusmeritve trga na trajnostnejše proizvode. Javni naročniki, kot so opredeljeni v Direktivi 2014/24/EU⁽⁶³⁾ Evropskega parlamenta in Sveta ter Direktivi 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁶⁴⁾, in naročniki, kot so opredeljeni v Direktivi 2014/25/EU, bi morali pri javnem naročanju baterij ali proizvodov, ki vsebujejo baterije, upoštevati vplive na okolje **ter zagotoviti**, da **bodo gospodarski subjekti dejansko upoštevali socialne in okoljske zahteve**, saj bi **s tem** spodbujali trg za čisto in z viri gospodarno mobilnost ter shranjevanje energije **ter tako** prispevali k ciljem okoljske, podnebne in energetske politike Unije. **K doseganju teh ciljev bi znatno prispevali tudi tako, da bi dostop do javnih naročil olajšali malim in srednjim podjetjem ter da bi k sodelovanju pri teh naročilih pritegnili več deležnikov iz lokalnega okolja in Unije.**

⁽⁶³⁾ Direktiva 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 65).

⁽⁶⁴⁾ Direktiva 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju naročnikov, ki opravljajo dejavnosti v vodnem, energetske in prometnem sektorju ter sektorju poštne storitve ter o razveljavitvi Direktive 2004/17/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 243).

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 79
Predlog uredbe
Uvodna izjava 105

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (105) Komisija bi morala sprejeti izvedbene akte, ki se začnejo uporabljati takoj, s katerimi določi, ali je nacionalni ukrep, sprejet v zvezi s skladno baterijo, ki predstavlja tveganje, upravičen ali ne, kadar je to potrebno iz izredno nujnih razlogov v ustrezno utemeljenih primerih v zvezi z varovanjem zdravja ljudi, varnosti, lastnine ali okolja.

Sprememba

- (105) Komisija bi morala **nemudoma** sprejeti izvedbene akte, ki se začnejo uporabljati takoj, s katerimi določi, ali je nacionalni ukrep, sprejet v zvezi s skladno baterijo, ki predstavlja tveganje, upravičen ali ne, kadar je to potrebno iz izredno nujnih razlogov v ustrezno utemeljenih primerih v zvezi z varovanjem zdravja ljudi, varnosti, lastnine ali okolja.

Sprememba 80
Predlog uredbe
Uvodna izjava 106

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (106) Države članice bi morale določiti pravila o kaznih za kršitve te uredbe in zagotoviti, da se ta pravila izvršujejo. Te kazni bi morale biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

Sprememba

- (106) Države članice bi morale določiti pravila o kaznih za kršitve te uredbe in zagotoviti, da se ta pravila izvršujejo. Te kazni bi morale biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne. **Da bi bilo izvrševanje harmonizirano, bi bilo treba v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov, v katerih bi oblikovala harmonizirana merila ali smernice glede kazni ter nadomestila škode posameznikom.**

Sprememba 81
Predlog uredbe
Uvodna izjava 109 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (109a) **Pomembno je, da se pri izvajanju te uredbe upoštevajo okoljski vpliv ter socialni in gospodarski učinki. Za vzpostavitev enakih konkurenčnih pogojev je tudi pomembno, da se pri izvajanju te uredbe enako upoštevajo vse ustrezne razpoložljive tehnologije, če omogočajo, da baterije v celoti izpolnjujejo vse ustrezne zahteve iz te uredbe. Poleg tega gospodarskim subjektom, zlasti malim in srednjim podjetjem, ne bi smeli naložiti prevelikega upravnega bremena.**

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 82
Predlog uredbe
Uvodna izjava 110

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(110) Ker cilja te uredbe, in sicer zagotoviti, da notranji trg deluje **in** baterije, dane na trg, izpolnjujejo zahteve, ki zagotavljajo visoko raven varovanja zdravja ljudi, varnosti, lastnine in okolja, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi potrebe po harmonizaciji lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti, kot je določeno v navedenem členu, ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja –

Sprememba

(110) Ker cilja te uredbe, in sicer zagotoviti, da notranji trg deluje **ter da** baterije, dane na trg, **in postopki za ravnanje z odpadnimi baterijami** izpolnjujejo zahteve, ki zagotavljajo visoko raven varovanja zdravja ljudi, varnosti, lastnine in okolja, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi potrebe po harmonizaciji lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti, kot je določeno v navedenem členu, ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja –

Sprememba 83
Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Ta uredba določa zahteve glede trajnostnosti, varnosti, označevanja in obveščanja za omogočanje dajanja baterij na trg ali v uporabo **ter zahteve za zbiranje, obdelavo in recikliranje odpadnih baterij**.

Sprememba

1. Ta uredba določa zahteve glede **okoljske, gospodarske in socialne** trajnostnosti, varnosti, označevanja in obveščanja za omogočanje dajanja baterij na trg ali v uporabo.

Sprememba 84
Predlog uredbe
Člen 1 – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1a. Poleg tega ta uredba določa ukrepe za varstvo okolja in zdravja ljudi, in sicer s preprečevanjem ali omejevanjem količine odpadnih baterij ter škodljivih vplivov teh baterij in ravnanja z njimi, pa tudi z zmanjševanjem skupnega vpliva rabe virov in povečanjem učinkovitosti te rabe.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 85**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 2***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

2. Ta uredba se uporablja za vse baterije, in sicer prenosne baterije, avtomobilske baterije, baterije za električna vozila in industrijske baterije, in to ne glede na obliko, velikost, težo, zasnovo, sestavo, uporabo ali namen. Uporablja se tudi za baterije, vgrajene v druge proizvode ali dodane drugim proizvodom.

Sprememba

2. Ta uredba se uporablja za vse baterije, in sicer prenosne baterije, **baterije za lahka vozila**, avtomobilske baterije, baterije za električna vozila in industrijske baterije, in to ne glede na obliko, velikost, težo, zasnovo, sestavo, uporabo ali namen. Uporablja se tudi za baterije, vgrajene v druge proizvode ali dodane drugim proizvodom.

Sprememba 86**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 3 – točka b a (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(ba) opremi, posebej namenjeni varnosti jedrskih objektov, kot so opredeljeni v členu 3 Direktive Sveta 2009/71/Euratom ^(1a).

^(1a) *Direktiva Sveta 2009/71/Euratom z dne 25. junija 2009 o vzpostavitvi okvira Skupnosti za jedrsko varnost jedrskih objektov (UL L 172, 2.7.2009, str. 18).*

Sprememba 87**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 3 a (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

3a. Razen poglavja VII se ta uredba ne uporablja za baterije, za katere lahko proizvajalec dokaže, da so bile proizvedene, preden je začela veljati.

Sprememba 88**Predlog uredbe****Člen 2 – odstavek 1 – točka 1***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(1) „baterija“ pomeni vsak vir električne energije, ki nastaja z neposredno pretvorbo kemične energije, pri čemer vir sestavlja ena ali več nepolnilnih ali polnilnih baterijskih celic ali skupina takih celic;

(1) „baterija“ pomeni vsak vir električne energije, ki nastaja z neposredno pretvorbo kemične energije, pri čemer vir sestavlja ena ali več nepolnilnih ali polnilnih baterijskih celic ali skupina takih celic, **kot so baterijski paketi in baterijski moduli**;

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 89
Predlog uredbe
Člen 2 – odstavek 1 – točka 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(6) „baterija z notranjim sistemom shranjevanja energije“ pomeni baterijo brez povezanih zunanjih naprav za shranjevanje energije;

črtano

Sprememba 90
Predlog uredbe
Člen 2 – odstavek 1 – točka 7 – alinea 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

— ni predvidena za **industrijske namene** in

— ni predvidena **izključno** za **industrijsko rabo** in

Sprememba 91
Predlog uredbe
Člen 2 – odstavek 1 – točka 7 – alinea 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

— ni baterija za električna vozila **niti** avtomobilska baterija;

— ni **baterija za lahka vozila**, baterija za električna vozila **ali** avtomobilska baterija;

Sprememba 92
Predlog uredbe
Člen 2 – odstavek 1 – točka 8

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(8) „prenosne baterije za splošno rabo“ pomenijo prenosne baterije v naslednjih splošnih formatih: 4,5 volta (3R12), D, C, AA, AAA, AAAA, A23, 9 voltov (PP3);

(8) „prenosne baterije za splošno rabo“ pomenijo prenosne baterije v naslednjih splošnih formatih: 4,5 volta (3R12), **gumbasta celica** D, C, AA, AAA, AAAA, A23, 9 voltov (PP3);

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 93**Predlog uredbe****Člen 2 – odstavek 1 – točka 9***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (9) „lahko vozilo“ pomeni **vozilo s kolesi in električnim motorjem z močjo, manjšo od 750 vatov, na katerem potnik med premikanjem vozila sedi ter** ki lahko za pogon uporablja le električni motor ali kombinacijo motorja in človeške moči;

Sprememba

- (9) „baterija za lahko vozilo“ pomeni **vsako baterijo v vozilih, ki lahko za pogon uporabljajo** le električni motor ali kombinacijo motorja in človeške moči – **vključno s homologiranimi vozili iz kategorij vozil, določenih v Uredbi (EU) št. 168/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ^(1a) – in z maso pod 25 kg;**

^(1a) Uredba (EU) št. 168/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2013 o odobritvi in tržnem nadzoru dvo- ali trikolesnih vozil in štirikolesnikov (UL L 60, 2.3.2013, str. 52).

Sprememba 94**Predlog uredbe****Člen 2 – odstavek 1 – točka 10***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (10) „avtomobilska baterija“ pomeni vsako baterijo, ki se **uporablja izključno za avtomobilski** zaganjalnik, osvetlitev ali napajanje za vžig;

Sprememba

- (10) „avtomobilska baterija“ pomeni vsako baterijo, ki se **prvenstveno uporablja** za zaganjalnik, osvetlitev ali napajanje za vžig **ali druge podporne funkcije pri avtomobilih in necestnih premičnih delovnih strojih;**

Sprememba 95**Predlog uredbe****Člen 2 – odstavek 1 – točka 11***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (11) „industrijska baterija“ pomeni vsako baterijo, ki je namenjena za industrijsko uporabo, in vsako drugo baterijo, razen prenosnih baterij, baterij za električna vozila in avtomobilskih baterij;

Sprememba

- (11) „industrijska baterija“ pomeni vsako baterijo, ki je namenjena **izključno** za industrijsko uporabo, in vsako drugo baterijo, **vključno z baterijami v stacionarnih sistemih za shranjevanje energije,** razen prenosnih baterij, **baterij za lahka vozila,** baterij za električna vozila in avtomobilskih baterij;

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 96

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 – točka 12

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (12) „baterija za električna vozila“ pomeni vsako baterijo, ki je namenjena posebej za pogon **hibridnih in električnih vozil** za **cestni prevoz**;

Sprememba

- (12) „baterija za električna vozila“ pomeni vsako baterijo, ki je namenjena posebej za **zagotavljanje energije za pogon vozil kategorije L, kot je določena v Uredbi (EU) št. 168/2013, katerih masa presega 25 kg, ali za vozila kategorij M, N ali O, kot so določene v Uredbi (EU) 2018/858 Evropskega parlamenta in Sveta** ^(1a);

^(1a) Uredba (EU) 2018/858 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o odobritvi in tržnem nadzoru motornih vozil in njihovih priklopnikov ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za taka vozila, spremembi uredb (ES) št. 715/2007 in (ES) št. 595/2009 ter razveljavitvi Direktive 2007/46/ES (UL L 151, 14.6.2018, str. 1).

Sprememba 97

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 – točka 13

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (13) „**stacionarni baterijski sistem** za shranjevanje energije“ pomeni polnilno industrijsko baterijo z **notranjim sistemom shranjevanja energije**, namenjeno shranjevanju električne energije in oskrbi **omrežja z električno energijo**, ne glede na to, kje se uporablja in kdo jo uporablja;

Sprememba

- (13) „**baterija v stacionarnem sistemu** za shranjevanje energije“ pomeni polnilno industrijsko baterijo, namenjeno shranjevanju električne energije in oskrbi z **njo, kadar je povezana z električnim omrežjem**, ne glede na to, kje se uporablja in kdo jo uporablja;

Sprememba 98

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 – točka 21

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (21) „koda QR“ pomeni matrično kodo s povezavo na informacije **o modelu baterije**;

Sprememba

- (21) „koda QR“ pomeni **strojno berljivo** matrično kodo s povezavo na informacije, **zahtevane s to uredbo**;

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 99

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 – točka 22

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(22) „krmilni sistem baterije“ pomeni elektronsko napravo za nadzor ali upravljanje električnih in toplotnih funkcij baterije, **upravljanje in shranjevanje podatkov** o parametrih za ugotavljanje stanja in pričakovane življenjske dobe baterij iz Priloge VII ter **komuniciranje** z vozilom ali napravo, v katero je baterija vgrajena;

Sprememba

(22) „krmilni sistem baterije“ pomeni elektronsko napravo za nadzor ali upravljanje električnih in toplotnih funkcij baterije, **ki vpliva na njeno varnost, delovanje in življenjsko dobo ter ki upravlja in shranjuje podatke** o parametrih za ugotavljanje stanja in pričakovane življenjske dobe baterij iz Priloge VII ter **komunicira** z vozilom ali napravo, v katero je baterija vgrajena;

Sprememba 100

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 – točka 26 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(26a) „priprava za spremembo namena“ pomeni vsak postopek, s katerim se celotna odpadna baterija ali njeni deli pripravijo tako, da se lahko uporabijo za namen ali uporabo, za katera baterija ni bila prvotno zasnovana;

Sprememba

Sprememba 101

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 – točka 26 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(26b) „ponovna izdelava“ pomeni vsak postopek, s katerim se uporabljeni baterijski paketi, baterijski moduli in/ali baterijske celice razstavijo, obnovijo ali nadomestijo tako, da se baterija vrne na raven delovanja in kakovosti, enakovredno prvotni bateriji, za prvoten ali drug namen;

Sprememba

Sprememba 102

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 – točka 38

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(38) „organizacija, pristojna za odgovornost proizvajalcev“ pomeni pravni subjekt, ki v imenu več proizvajalcev finančno ali operativno organizira izpolnjevanje obveznosti na podlagi razširjene odgovornosti proizvajalca;

Sprememba

(38) „organizacija, pristojna za odgovornost proizvajalcev“ pomeni pravni subjekt, ki v imenu več proizvajalcev finančno ali **finančno in** operativno organizira izpolnjevanje obveznosti na podlagi razširjene odgovornosti proizvajalca;

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 103**Predlog uredbe****Člen 2 – odstavek 1 – točka 39***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(39) „odpadna baterija“ pomeni vsako baterijo, **ki predstavlja odpadek** v smislu člena 3(1) Direktive 2008/98/ES;

Sprememba

(39) „odpadna baterija“ pomeni vsako baterijo **ali baterijsko celico, zajeto v opredelitvi odpadka** v smislu člena 3(1) Direktive 2008/98/ES;

Sprememba 104**Predlog uredbe****Člen 2 – odstavek 1 – točka 40***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(40) „ponovna uporaba“ pomeni celovito ali delno neposredno ponovno uporabo baterije za **prvotni** namen, za katerega je bila baterija proizvedena;

Sprememba

(40) „ponovna uporaba“ pomeni celovito ali delno neposredno ponovno uporabo baterije, **ki ni odpadek**, za **enak** namen, za katerega je bila baterija proizvedena;

Sprememba 105**Predlog uredbe****Člen 2 – odstavek 1 – točka 41 – uvodni del***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(41) „nevarna snov“ pomeni vsako snov, ki izpolnjuje merila za katerega koli od **naslednjih** razredov ali kategorij nevarnosti iz Priloge I k Uredbi (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁷⁾:

Sprememba

(41) „nevarna snov“ pomeni vsako snov, ki izpolnjuje merila za katerega koli od razredov ali kategorij nevarnosti iz Priloge I k Uredbi (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁷⁾;

⁽⁶⁷⁾ Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi, o spremembi in razveljavitvi direktiv 67/548/EGS in 1999/45/ES ter spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006 (UL L 353, 31.12.2008, str. 1).

⁽⁶⁷⁾ Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi, o spremembi in razveljavitvi direktiv 67/548/EGS in 1999/45/ES ter spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006 (UL L 353, 31.12.2008, str. 1).

Sprememba 106**Predlog uredbe****Člen 2 – odstavek 1 – točka 41 – točka a***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(a) **razredi nevarnosti 2.1 do 2.4, 2.6 in 2.7, 2.8 vrste A in B, 2.9, 2.10, 2.12, 2.13 iz kategorij 1 in 2, 2.14 iz kategorij 1 in 2, 2.15 vrste A do F,**

*Sprememba***črtano**

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 107

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 – točka 41 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(b) razredi nevarnosti 3.1 do 3.6, 3.7 (škodljivi učinki na spolno delovanje in plodnost ali razvoj), 3.8 (razen narkotičnih učinkov), 3.9 in 3.10,

črtano

Sprememba 108

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 – točka 41 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(c) razred nevarnosti 4.1,

črtano

Sprememba 109

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 – točka 41 – točka d

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(d) razred nevarnosti 5.1;

črtano

Sprememba 110

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 – točka 36

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(36) „potrebna skrbnost v **oskrbovalni** verigi“ pomeni obveznosti gospodarskega subjekta, ki da **polnilno industrijsko baterijo ali baterijo za električna vozila na trg**, v zvezi z njegovim sistemom upravljanja, obvladovanja tveganja, preverjanj, ki jih izvedejo tretji priglašeni organi, in razkritja informacij z namenom **opredelitve** in reševanja dejanskih in potencialnih tveganj, povezanih s pridobivanjem in predelavo surovin, potrebnih za proizvodnjo baterij, **ter trgovino** z njimi;

(36) „potrebna skrbnost v **vrednostni** verigi **baterij**“ pomeni obveznosti gospodarskega subjekta, ki da **baterijo na trg, kar zadeva kategorije socialnih in okoljskih tveganj**, v zvezi z njegovim sistemom upravljanja, obvladovanja tveganja, preverjanj, ki jih izvedejo tretji priglašeni organi, in razkritja informacij z namenom **odkrivanja, preprečevanja** in reševanja dejanskih in potencialnih tveganj, povezanih s pridobivanjem in predelavo surovin, **kemikalij in sekundarnih surovin**, potrebnih za proizvodnjo **baterij in obdelavo odpadnih baterij, pa tudi tovrstnih tveganj, povezanih s postopki izdelave in drugimi poslovnimi odnosi v zvezi** z njimi;

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 111

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 – točka 36 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(36a) „poslovni odnosi“ pomeni odnose med podjetjem in njegovimi odvisnimi podjetji ter trgovinske odnose podjetja v celotni vrednostni verigi, vključno z dobavitelji in podizvajalci, ki so neposredno povezani s poslovanjem, proizvodi ali storitvami podjetja;

Sprememba 112

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 – točka 36 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(36b) „območja z visokim tveganjem“ pomeni območja, na katerih sta upravljanje in varnost nezadostna oziroma ju sploh ni, kot so propadle države, ali območja, na katerih prihaja do pogostih in sistematičnih kršitev mednarodnega prava, vključno s kršitvami človekovih pravic;

Sprememba 113

Predlog uredbe

Člen 3 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1. Države članice iz razlogov v zvezi z zahtevami za baterije glede trajnosti, varnosti, označevanja in obveščanja ali ravnanjem z odpadnimi baterijami, zajetimi s to uredbo, ne prepovejo, omejujejo ali ovirajo dostopnosti baterij, skladnih s to uredbo, na trgu ali njihovega dajanja v uporabo.

1. Države članice iz razlogov v zvezi z zahtevami za baterije glede **socialne in okoljske** trajnosti, varnosti, označevanja in obveščanja ali ravnanjem z odpadnimi baterijami, zajetimi s to uredbo, ne prepovejo, omejujejo ali ovirajo dostopnosti baterij, skladnih s to uredbo, na trgu ali njihovega dajanja v uporabo.

Sprememba 114

Predlog uredbe

Člen 3 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2. Na sejnih, razstavah, predstavitev ali podobnih prireditvah države članice ne preprečijo prikazovanja baterij, ki niso skladne s to uredbo, če viden znak jasno kaže, da z njo niso skladne **in** da **niso naprodaj**, dokler **niso** skladne.

2. Na sejnih, razstavah, predstavitev ali podobnih prireditvah države članice ne preprečijo prikazovanja baterij, ki niso skladne s to uredbo, če viden znak jasno kaže, da z njo niso skladne, da **jih ni dovoljeno dati na trg**, dokler **ne bodo** skladne. **Zadevni gospodarski subjekt sprejme ustrezne ukrepe za varnost oseb med predstavitvami.**

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 115**Predlog uredbe****Člen 4 – naslov**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Zahteve glede trajnostnosti, varnosti, označevanja in obveščanja, ki se uporabljajo za baterije

Sprememba

Zahteve glede trajnostnosti, varnosti, označevanja in obveščanja **ter potrebne skrbnosti**, ki se uporabljajo za baterije

Sprememba 116**Predlog uredbe****Člen 4 – odstavek 1 – točka b a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ba) zahteve glede potrebne skrbnosti iz člena 39.

Sprememba 117**Predlog uredbe****Člen 4 – odstavek 1 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1a. Za baterije za električna vozila in avtomobilske baterije, ki se dajo na trg za zamenjavo nedelujočih baterij, veljajo iste zahteve kot za zamenjane baterije, v skladu z načelom „popraviti, kot je bilo proizvedeno“.

Sprememba 118**Predlog uredbe****Člen 4 – odstavek 2**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Kar zadeva vidike, ki niso zajeti s poglavjema II in III, baterije ne predstavljajo tveganja za zdravje ljudi, varnost, lastnino ali okolje.

Sprememba

2. Kar zadeva vidike, ki niso zajeti s poglavjema II in III **ter členom 39**, baterije ne predstavljajo tveganja za zdravje ljudi, varnost, lastnino ali okolje.

Sprememba 119**Predlog uredbe****Člen 5 – odstavek 1 – pododstavek 1 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Vsaka država članica med pristojnimi organi iz prvega odstavka imenuje tudi enega, ki opravlja naloge kontaktne točke za komuniciranje s Komisijo v skladu z odstavkom 3.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 120**Predlog uredbe****Člen 5 – odstavek 3***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

3. Države članice v [treh mesecih od datuma začetka veljavnosti te uredbe] Komisiji prigrasijo **imena** in **naslove pristojnih organov, določenih** v skladu z odstavkom 1. Države članice brez nepotrebnega odlašanja obvestijo Komisijo o **kakršnih koli** spremembah **imen** ali **naslovov navedenih pristojnih organov**.

Sprememba

3. Države članice v [treh mesecih od datuma začetka veljavnosti te uredbe] Komisiji prigrasijo **ime** in **naslov kontaktne točke, določene** v skladu z odstavkom 1. Države članice brez nepotrebnega odlašanja obvestijo Komisijo o **morebitnih** spremembah **imena** ali **naslova kontaktne točke**.

Sprememba 121**Predlog uredbe****Člen 6 – odstavek 5 a (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

5a. Komisija v šestih mesecih od morebitne spremembe Uredbe (ES) št. 1907/2006 ali začetka veljavnosti prihodnje zakonodaje Unije o trajnostnih merilih za nevarne snovi in kemikalije oceni, ali je zaradi spremembe omenjene uredbe, omenjene prihodnje zakonodaje Unije ali zaradi obeh treba ta člen spremeniti, in po potrebi sprejme delegirani akt v skladu s členom 73 te uredbe, s katerim te določbe ustrezno spremeni.

Sprememba 122**Predlog uredbe****Člen 6 – odstavek 5 b (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

5b. Komisija do 31. decembra 2025 ob pomoči Evropske agencije za kemikalije sistematično pregleda nevarne snovi v baterijah, da bi odkrila potencialna tveganja za zdravje ljudi ali okolje. Pri tej oceni upošteva, v kolikšni meri je uporaba nevarne snovi potrebna za zdravje ali varnost ali ključna za delovanje družbe ter ali so na voljo alternative, primerne z vidika okolja in zdravja. V ta namen Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo ter prouči možnost sprejetja ustreznih ukrepov, tudi delegiranih aktov iz drugega odstavka.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 123**Predlog uredbe****Člen 7 – naslov**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Ogljični odtis baterij za električna vozila **in polnilnih** industrijskih baterij

Sprememba

Ogljični odtis baterij za električna **in lahka** vozila **ter** industrijskih baterij**Sprememba 124****Predlog uredbe****Člen 7 – odstavek 1 – pododstavek 1 – uvodni del**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Baterijam za električna vozila **in polnilnim** industrijskim baterijam **z notranjim sistemom shranjevanja energije in zmogljivostjo, večjo od 2 kWh**, se priloži tehnična dokumentacija, ki za vsak model baterije in **serijo na** proizvodni obrat vključuje izjavo o ogljičnem odtisu, izpolnjeno v skladu z delegiranim aktom iz drugega pododstavka, ter vsebuje vsaj naslednje informacije:

Sprememba

1. Baterijam za električna vozila, **baterijam za lahka vozila** in industrijskim baterijam se priloži tehnična dokumentacija, ki za vsak model baterije in proizvodni obrat vključuje izjavo o ogljičnem odtisu, izpolnjeno v skladu z delegiranim aktom iz drugega pododstavka, ter vsebuje vsaj naslednje informacije:

Sprememba 125**Predlog uredbe****Člen 7 – odstavek 1 – pododstavek 1 – točka c a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ca) **informacije o uporabljenih surovinah, vključno z deležem obnovljivih materialov;**

Sprememba 126**Predlog uredbe****Člen 7 – odstavek 1 – pododstavek 1 – točka d**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(d) skupni ogljični odtis baterije, izračunan v kg ekvivalenta ogljikovega dioksida;

Sprememba

(d) skupni ogljični odtis baterije, izračunan v kg ekvivalenta ogljikovega dioksida, **in ogljični odtis baterije, izračunan v kg ekvivalenta ogljikovega dioksida na eno kWh skupne energije, ki jo baterijski sistem zagotavlja v pričakovani življenjski dobi;**

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 127**Predlog uredbe****Člen 7 – odstavek 1 – pododstavek 2**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Zahteva glede izjave o ogljičnem odtisu iz prvega pododstavka se uporablja od 1. julija 2024 za baterije za električna vozila in **polnilne** industrijske baterije.

Sprememba

Zahteva glede izjave o ogljičnem odtisu iz prvega pododstavka se uporablja od 1. julija 2024 za baterije za električna vozila, **baterije za lahka vozila** in industrijske baterije.

Sprememba 128**Predlog uredbe****Člen 7 – odstavek 1 – pododstavek 3 – uvodni del**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Komisija najpozneje do 1. **julija** 2023 sprejme:

Sprememba

Komisija najpozneje do 1. **januarja** 2023 sprejme:

Sprememba 129**Predlog uredbe****Člen 7 – odstavek 1 – pododstavek 3 – točka a**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(a) delegirani akt v skladu s členom 73 za dopolnitev te uredbe z opredelitvijo metodologije za izračun **skupnega** ogljičnega odtisa baterije iz točke (d) v skladu z bistvenimi elementi iz Priloge II;

Sprememba

(a) delegirani akt v skladu s členom 73 za dopolnitev te uredbe z opredelitvijo metodologije za izračun **in preverjanje** ogljičnega odtisa baterije iz točke (d) v skladu z bistvenimi elementi iz Priloge II;

Sprememba 130**Predlog uredbe****Člen 7 – odstavek 1 – pododstavek 4**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 73 za spremembo zahtev za obveščanje iz prvega pododstavka.

Sprememba

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 73 za spremembo zahtev za obveščanje iz prvega pododstavka **glede na znanstveni in tehnični napredek**.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 131**Predlog uredbe****Člen 7 – odstavek 2 – pododstavek 1***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Baterije za električna vozila **in polnilne industrijske** baterije z **notranjim sistemom shranjevanja energije** in **zmogljivostjo, večjo od 2 kWh**, so označene z vidno, čitljivo in neizbrisno oznako, ki kaže razred učinkovitosti v zvezi z ogljičnim odtisom, ki mu zadevna baterija ustreza.

Sprememba

Baterije za električna vozila, **baterije za lahka vozila** in industrijske baterije so označene z vidno, čitljivo in neizbrisno oznako, ki kaže **ogljčni odtis baterije iz točke (d) odstavka 1 ter** razred učinkovitosti v zvezi z ogljičnim odtisom, ki mu zadevna baterija ustreza.

Sprememba 132**Predlog uredbe****Člen 7 – odstavek 2 – pododstavek 3***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Zahteve glede razreda učinkovitosti v zvezi z ogljičnim odtisom iz prvega pododstavka se uporabljajo od **1. januarja 2026** za baterije za električna vozila **in polnilne** industrijske baterije.

Sprememba

Zahteve glede razreda učinkovitosti v zvezi z ogljičnim odtisom iz prvega pododstavka se uporabljajo od **1. julija 2025** za baterije za električna vozila, **baterije za lahka vozila** in industrijske baterije.

Sprememba 133**Predlog uredbe****Člen 7 – odstavek 2 – pododstavek 4 – uvodni del***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Komisija najpozneje do **31. decembra** 2024 sprejme:

Sprememba

Komisija najpozneje do **1. januarja** 2024 sprejme:

Sprememba 134**Predlog uredbe****Člen 7 – odstavek 3 – pododstavek 1***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Baterijam za električna vozila in **polnilnim** industrijskim baterijam z **notranjim sistemom shranjevanja energije** in **zmogljivostjo**, večjo od 2 kWh, se za vsak model baterije **in serijo** na proizvodni obrat priloži tehnična dokumentacija, ki dokazuje, da je vrednost ogljičnega odtisa v življenjskem ciklu, navedena v izjavi, manjša od zgornje mejne vrednosti, določene z delegiranim aktom, ki ga je Komisija sprejela v skladu s tretjim pododstavkom.

Sprememba

Baterijam za električna vozila, **baterijam za lahka vozila** in industrijskim baterijam z **nazivno energijo**, večjo od 2 kWh, se za vsak model baterije na proizvodni obrat priloži tehnična dokumentacija, ki dokazuje, da je vrednost ogljičnega odtisa v življenjskem ciklu, navedena v izjavi, manjša od zgornje mejne vrednosti, določene z delegiranim aktom, ki ga je Komisija sprejela v skladu s tretjim pododstavkom.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 135**Predlog uredbe****Člen 7 – odstavek 3 – pododstavek 2***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Zahteva za zgornjo mejno vrednost ogljičnega odtisa v življenjskem ciklu iz prvega pododstavka se uporablja od 1. **julija** 2027 za baterije za električna vozila in **polnilne** industrijske baterije.

Sprememba

Zahteva za zgornjo mejno vrednost ogljičnega odtisa v življenjskem ciklu iz prvega pododstavka se uporablja od 1. **januarja** 2027 za baterije za električna vozila, **baterije za lahka vozila** in industrijske baterije z **nazivno energijo, večjo od 2 kWh**.

Sprememba 136**Predlog uredbe****Člen 7 – odstavek 3 – pododstavek 3***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Komisija najpozneje do 1. julija **2026** sprejme delegirani akt v skladu s členom 73 za dopolnitev te uredbe z opredelitvijo zgornje mejne vrednosti ogljičnega odtisa v življenjskem ciklu iz prvega pododstavka. Komisija pri pripravi tega delegiranega akta upošteva ustrezne bistvene elemente iz Priloge II.

Sprememba

Komisija najpozneje do 1. julija **2025** sprejme delegirani akt v skladu s členom 73 za dopolnitev te uredbe z opredelitvijo zgornje mejne vrednosti ogljičnega odtisa v življenjskem ciklu iz prvega pododstavka. Komisija pri pripravi tega delegiranega akta upošteva ustrezne bistvene elemente iz Priloge II.

Sprememba 137**Predlog uredbe****Člen 7 – odstavek 3 – pododstavek 4***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Po potrebi se zaradi uvedbe zgornje mejne vrednosti ogljičnega odtisa v življenjskem ciklu razredi učinkovitosti v zvezi z ogljičnim odtisom za baterije iz odstavka 2 preoblikujejo.

Sprememba

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje delegiranih aktov v skladu s členom 73, s katerimi spremeni zgornjo mejno vrednost ogljičnega odtisa v življenjskem ciklu iz prvega pododstavka na podlagi najnovejših razpoložljivih podatkov, sporočenih v skladu z odstavkom 1. Po potrebi se zaradi uvedbe zgornje mejne vrednosti ogljičnega odtisa v življenjskem ciklu razredi učinkovitosti v zvezi z ogljičnim odtisom za baterije iz odstavka 2 preoblikujejo.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 138**Predlog uredbe****Člen 7 – odstavek 3 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3a. Komisija do 31. decembra 2025 oceni, ali bi bilo izvedljivo zahteve iz tega člena razširiti na prenosne baterije ter zahteve iz odstavka 3 na industrijske baterije z nazivno energijo pod 2 kWh. V ta namen Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo ter prouči možnost sprejetja ustreznih ukrepov, tudi zakonodajnih predlogov.

Sprememba 139**Predlog uredbe****Člen 8 – naslov**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Vsebnost recikliranih materialov v industrijskih baterijah, baterijah za električna vozila in avtomobilskih baterijah

Vsebnost recikliranih materialov v **prenosnih baterijah, baterijah za lahka vozila**, industrijskih baterijah, baterijah za električna vozila in avtomobilskih baterijah

Sprememba 140**Predlog uredbe****Člen 8 – odstavek 1 – pododstavek 1**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Od 1. januarja 2027 se industrijskim baterijam, baterijam za električna vozila in avtomobilskim baterijam z **notranjim sistemom shranjevanja energije ter zmogljivostjo, večjo od 2 kWh**, ki v aktivnih materialih vsebujejo kobalt, svinec, litij ali nikelj, priloži tehnična dokumentacija z informacijami o količini kobalta, svinca, litija ali niklja, pridobljenega iz odpadkov, v aktivnih materialih vsakega modela baterije **in serije** na proizvodni obrat.

Od 1. julija 2025 se **prenosnim baterijam – z izjemo prenosnih baterij za splošno rabo –, baterijam za lahka vozila**, industrijskim baterijam, baterijam za električna vozila in avtomobilskim baterijam, ki v aktivnih materialih vsebujejo kobalt, svinec, litij ali nikelj, priloži tehnična dokumentacija z informacijami o količini kobalta, svinca, litija ali niklja, pridobljenega iz odpadkov, v aktivnih materialih vsakega modela baterije na proizvodni obrat.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 141**Predlog uredbe****Člen 8 – odstavek 1 – pododstavek 2***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Komisija do 31. decembra **2025 sprejme izvedbeni akt za določitev** metodologije za izračun in preverjanje količine kobalta, svinca, litija ali niklja, pridobljenega iz odpadkov, v aktivnih materialih baterij iz prvega pododstavka **ter obliko** tehnične dokumentacije. Navedeni izvedbeni akt **se** sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 74(3).

Sprememba

Komisija do 31. decembra **2023** sprejme:

- (a) **delegirani akt v skladu s členom 73 za dopolnitev te uredbe z določitvijo** metodologije za izračun in preverjanje količine kobalta, svinca, litija ali niklja, pridobljenega iz odpadkov, v aktivnih materialih baterij iz prvega pododstavka;
- (b) **izvedbeni akt za določitev oblike in** tehnične dokumentacije **za izjavo o snovni predelavi**. Navedeni izvedbeni akt sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 74(3).

Sprememba 142**Predlog uredbe****Člen 8 – odstavek 2 – uvodni del***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

2. Od 1. januarja 2030 se industrijskim baterijam, baterijam za električna vozila in avtomobilskim baterijam **z notranjim sistemom shranjevanja energije ter zmogljivostjo, večjo od 2 kWh**, ki v aktivnih materialih vsebujejo kobalt, svinec, litij ali nikelj, priloži tehnična dokumentacija, ki za vsak model baterije **in serijo** na proizvodni obrat dokazuje, da navedene baterije v aktivnih materialih vsebujejo naslednji minimalni delež kobalta, svinca, litija ali niklja, pridobljenega iz odpadkov:

Sprememba

2. Od 1. januarja 2030 se **prenosnim baterijam – z izjemo prenosnih baterij za splošno rabo –, baterijam za lahka vozila**, industrijskim baterijam, baterijam za električna vozila in avtomobilskim baterijam, ki v aktivnih materialih vsebujejo kobalt, svinec, litij ali nikelj, priloži tehnična dokumentacija, ki za vsak model baterije na proizvodni obrat dokazuje, da navedene baterije v aktivnih materialih vsebujejo naslednji minimalni delež kobalta, svinca, litija ali niklja, pridobljenega iz odpadkov:

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 143

Predlog uredbe

Člen 8 – odstavek 3 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Od 1. januarja 2035 se industrijskim baterijam, baterijam za električna vozila in avtomobilskim baterijam z **notranjim sistemom shranjevanja energije ter zmogljivostjo, večjo od 2 kWh**, ki v aktivnih materialih vsebujejo kobalt, svinec, litij ali nikelj, priloži tehnična dokumentacija, ki za vsak model baterije **in serijo** na proizvodni obrat dokazuje, da navedene baterije v aktivnih materialih vsebujejo naslednji minimalni delež kobalta, svinca, litija ali niklja, pridobljenega iz odpadkov:

Sprememba

3. Od 1. januarja 2035 se **prenosnim baterijam – z izjemo prenosnih baterij za splošno rabo –, baterijam za lahka vozila**, industrijskim baterijam, baterijam za električna vozila in avtomobilskim baterijam, ki v aktivnih materialih vsebujejo kobalt, svinec, litij ali nikelj, priloži tehnična dokumentacija, ki za vsak model baterije na proizvodni obrat dokazuje, da navedene baterije v aktivnih materialih vsebujejo naslednji minimalni delež kobalta, svinca, litija ali niklja, pridobljenega iz odpadkov:

Sprememba 144

Predlog uredbe

8 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

4. **Na Komisijo se prenese pooblastilo, da do 31. decembra 2027 sprejme delegirani akt v skladu s členom 73 za spremembo ciljnih deležev** iz odstavkov 2 in 3, **kadar je to utemeljeno in ustrezno zaradi razpoložljivosti ali pomanjkanja kobalta, svinca, litija ali niklja, pridobljenega iz odpadkov.**

Sprememba

4. **Komisija po določitvi metodologije iz odstavka 1 in najpozneje do 31. decembra 2027 oceni, ali je zaradi obstoječe in napovedane razpoložljivosti kobalta, svinca, litija ali niklja, pridobljenega iz odpadkov, v letih 2030 in 2035 ter glede na tehnični in znanstveni napredek primerno revidirati cilje iz odstavkov 2 in 3. Komisija oceni tudi, v kolikšni meri so ti cilji doseženi z uporabo odpadkov pred porabo oziroma po njej in ali je primerno, da se doseganje ciljev omeji le na uporabo odpadkov po porabi. Komisija na podlagi te ocene po potrebi predstavi zakonodajni predlog.**

Sprememba 145

Predlog uredbe

Člen 8 – odstavek 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

4a. **Kadar se tehnologija baterij spremeni tako, da vpliva na vrste materialov, ki jih je mogoče predelati, se lahko na Komisijo prenese pooblastilo za sprejetje delegiranih aktov v skladu s členom 73 za dopolnitev te uredbe z dodajanjem nadaljnjih surovin in ciljev na seznamu iz odstavkov 2 in 3.**

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 146**Predlog uredbe****Člen 9 – naslov**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Zahteve glede delovanja in trajnosti za prenosne baterije **za splošno rabo**

Sprememba

Zahteve glede delovanja in trajnosti za prenosne baterije

Sprememba 147**Predlog uredbe****Člen 9 – odstavek 1**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Od 1. januarja 2027 prenosne baterije **za splošno rabo** dosegajo vrednosti za parametre elektrokemijskega delovanja in trajnosti iz Priloge III, opredeljene z delegiranim aktom, ki ga Komisija sprejme v skladu z odstavkom 2.

Sprememba

1. Od 1. januarja 2027 prenosne baterije dosegajo vrednosti za parametre elektrokemijskega delovanja in trajnosti iz Priloge III, opredeljene z delegiranim aktom, ki ga Komisija sprejme v skladu z odstavkom 2.

Sprememba 148**Predlog uredbe****Člen 9 – odstavek 2 – pododstavek 1**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Komisija do **31. decembra** 2025 sprejme delegirani akt v skladu s členom 73 za dopolnitev te uredbe z opredelitvijo minimalnih vrednosti za parametre elektrokemijskega delovanja in trajnosti iz Priloge III, ki jih dosegajo prenosne baterije za splošno rabo.

Sprememba

Komisija do **1. julija** 2025 sprejme delegirani akt v skladu s členom 73 za dopolnitev te uredbe z opredelitvijo minimalnih vrednosti za parametre elektrokemijskega delovanja in trajnosti iz Priloge III, ki jih dosegajo **prenosne baterije, in tudi** prenosne baterije za splošno rabo.

Sprememba 149**Predlog uredbe****Člen 9 – odstavek 2 – pododstavek 2**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 73 za spremembo parametrov elektrokemijskega delovanja in trajnosti iz Priloge III glede na tehnični in znanstveni napredek.

Sprememba

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 73 za spremembo **minimalnih vrednosti in dodajanje nadaljnjih** parametrov elektrokemijskega delovanja in trajnosti iz Priloge III glede na tehnični in znanstveni napredek.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 150

Predlog uredbe

Člen 9 – odstavek 2 – pododstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Komisija pri pripravi delegiranega akta iz prvega pododstavka upošteva potrebo po zmanjšanju vpliva, ki ga imajo prenosne baterije **za splošno rabo** v svojem življenjskem ciklu na okolje, ter ustrezne mednarodne standarde in sisteme označevanja. **Komisija** zagotovi še, da določbe iz navedenega delegiranega akta nimajo znatnega negativnega vpliva na delovanje navedenih baterij ali naprav, v katere so navedene baterije vgrajene, cenovno dostopnost in stroške končnih uporabnikov ter konkurenčnost industrije. **Izdelovalcem zadevnih baterij in naprav se ne naloži pretirano upravno breme.**

Sprememba

Komisija pri pripravi delegiranega akta iz prvega pododstavka upošteva potrebo po zmanjšanju vpliva, ki ga imajo prenosne baterije v svojem življenjskem ciklu na okolje, **in po učinkovitejši rabi virov** ter ustrezne mednarodne standarde in sisteme označevanja. Zagotovi še, da določbe iz navedenega delegiranega akta nimajo znatnega negativnega vpliva na **varnost in** delovanje navedenih baterij ali naprav, v katere so navedene baterije vgrajene, **niti na** cenovno dostopnost in stroške končnih uporabnikov ter konkurenčnost industrije.

Sprememba 151

Predlog uredbe

Člen 9 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Komisija do 31. decembra **2030** oceni izvedljivost ukrepov za postopno odpravljanje uporabe nepolnilnih prenosnih baterij za splošno rabo za čim večje zmanjšanje njihovega vpliva na okolje na podlagi metodologije ocene življenjskega cikla. V ta namen Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo ter prouči možnost sprejetja ustreznih ukrepov, vključno s sprejetjem zakonodajnih predlogov.

Sprememba

3. Komisija do 31. decembra **2027** oceni izvedljivost ukrepov za postopno odpravljanje uporabe nepolnilnih prenosnih baterij za splošno rabo za čim večje zmanjšanje njihovega vpliva na okolje na podlagi metodologije ocene življenjskega cikla, **pa tudi izvedljive alternativne možnosti za končne uporabnike.** V ta namen Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo ter prouči možnost sprejetja ustreznih ukrepov, vključno s sprejetjem zakonodajnih predlogov **za postopno opustitev in določitev zahtev za okoljsko primerno zasnovano oziroma za oboje, če je to koristno za okolje.**

Sprememba 152

Predlog uredbe

Člen 10 – naslov

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Zahteve glede delovanja in trajnosti za **polnilne industrijske** baterije in baterije za **električna** vozila

Sprememba

Zahteve glede delovanja in trajnosti za **industrijske baterije**, baterije za **električna vozila** in baterije za **lahka** vozila

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 153

Predlog uredbe

Člen 10 – odstavek 1 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Od [12 mesecev od začetka veljavnosti Uredbe] se **polnilnim** industrijskim baterijam **in** baterijam za **električna** vozila z **notranjim sistemom shranjevanja energije ter zmogljivostjo, večjo od 2 kWh**, priloži tehnična dokumentacija, ki vsebuje vrednosti za parametre elektrokemijskega delovanja in trajnosti iz dela A Priloge IV.

Sprememba

Od [12 mesecev od začetka veljavnosti Uredbe] se industrijskim baterijam, baterijam za **lahka** vozila **in baterijam za električna vozila** priloži tehnična dokumentacija, ki vsebuje vrednosti za parametre elektrokemijskega delovanja in trajnosti iz dela A Priloge IV.

Sprememba 154

Predlog uredbe

Člen 10 – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1a. Do 1. januarja 2026 so informacije o delovanju in trajnosti industrijskih baterij, baterij za lahka vozila in baterij za električna vozila iz odstavka 1 na voljo prek javno dostopnega dela sistema za elektronsko izmenjavo, kot je določeno v členu 64 in Prilogi XIII. Informacije o delovanju in trajnosti teh baterij so potrošnikom na voljo pred nakupom.

Sprememba 155

Predlog uredbe

Člen 10 – odstavek 1 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1b. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 73 za spremembo parametrov elektrokemijskega delovanja in trajnosti baterij za električna vozila iz Priloge IV glede na tehnični in znanstveni napredek.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 156**Predlog uredbe****Člen 10 – odstavek 1 c (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

1c. Komisija sprejme delegirani akt v skladu s členom 73 za spremembo parametrov elektrokemijskega delovanja in trajnosti baterij za električna vozila, ki so določeni v Prilogi IV, v šestih mesecih po sprejetju tehničnih specifikacij neformalne delovne skupine UN/ECE za električna vozila in okolje, da zagotovi skladnost med parametri iz Priloge IV in tehničnimi specifikacijami UN/ECE.

Sprememba 157**Predlog uredbe****Člen 10 – odstavek 2***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

2. Od 1. januarja 2026 **polnilne** industrijske baterije z **notranjim sistemom shranjevanja energije** in **zmogljivostjo, večjo od 2 kWh**, dosegajo minimalne vrednosti iz delegiranega akta, ki ga Komisija sprejme v skladu z odstavkom 3 za parametre elektrokemijskega delovanja in trajnosti iz dela A Priloge IV.

2. Od 1. januarja 2026 industrijske baterije, **baterije za lahka vozila** in **baterije za električna vozila** dosegajo minimalne vrednosti za **posamezne vrste baterij** iz delegiranega akta, ki ga Komisija sprejme v skladu z odstavkom 3 za parametre elektrokemijskega delovanja in trajnosti iz dela A Priloge IV.

Sprememba 158**Predlog uredbe****Člen 10 – odstavek 3 – pododstavek 1***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

Komisija do 31. decembra 2024 sprejme delegirani akt v skladu s členom 73 za dopolnitev te uredbe z opredelitvijo minimalnih vrednosti za parametre elektrokemijskega delovanja in trajnosti iz dela A Priloge IV, ki jih dosegajo **polnilne industrijske** baterije z **notranjim sistemom shranjevanja energije** in **zmogljivostjo, večjo od 2 kWh**.

Komisija do 31. decembra 2024 sprejme delegirani akt v skladu s členom 73 za dopolnitev te uredbe z opredelitvijo minimalnih vrednosti za parametre elektrokemijskega delovanja in trajnosti iz dela A Priloge IV, ki jih dosegajo baterije za **lahka vozila, baterije za električna vozila in industrijske baterije**.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 159

Predlog uredbe

Člen 10 – odstavek 3 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Komisija pri pripravi delegiranega akta iz prvega pododstavka upošteva potrebo po zmanjšanju vpliva, ki ga imajo **polnilne** industrijske baterije z **notranjim sistemom shranjevanja energije** in **zmogljivostjo, večjo od 2 kWh, v** svojem življenjskem ciklu na okolje, ter zagotovi, da zahteve iz delegiranega akta nimajo znatnega negativnega vpliva na delovanje navedenih baterij ali naprav, v katere so navedene baterije vgrajene, njihovo cenovno dostopnost in konkurenčnost industrije. **Izdelovalcem zadevnih baterij in naprav se ne naloži pretirano upravno breme.**

Sprememba

Komisija pri pripravi delegiranega akta iz prvega pododstavka upošteva potrebo po zmanjšanju vpliva, ki ga imajo industrijske baterije, **baterije za električna vozila** in **baterije za lahka vozila** v svojem življenjskem ciklu na okolje, ter zagotovi, da zahteve iz delegiranega akta nimajo znatnega negativnega vpliva na delovanje navedenih baterij ali naprav, v katere so navedene baterije vgrajene, njihovo cenovno dostopnost in konkurenčnost industrije.

Sprememba 160

Predlog uredbe

Člen 10 – odstavek 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3a. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje delegiranih aktov v skladu s členom 73 za spremembo parametrov v zvezi z elektrokemijskim delovanjem in trajnostjo iz Priloge IV glede na tehnični in znanstveni napredek, tako da bodo zagotovljene sinergije z minimalnimi vrednostmi, opredeljenimi pri delu neformalne delovne skupine UN/ECE za električna vozila in okolje ter da ne bo prihajalo do nepotrebnega prekrivanja. Zaradi spremenjene vrednosti elektrokemijskega delovanja in trajnosti se ne zniža raven delovanja in trajnosti baterij za električna vozila.

Sprememba

Sprememba 161

Predlog uredbe

Člen 11 – naslov

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Odstranljivost in zamenljivost prenosnih baterij

Sprememba

Odstranljivost in zamenljivost prenosnih baterij **in baterij za lahka vozila**

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 162

Predlog uredbe

Člen 11 – odstavek 1 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Končni uporabnik ali neodvisni subjekti brez težav odstranijo in zamenjajo **prenosne** baterije, **vgrajene v naprave**, v življenjski dobi naprave, če je ta daljša od življenjske dobe baterije, najpozneje pa ob koncu življenjske dobe naprave.

Sprememba

Do 1. januarja 2024 so prenosne baterije, vgrajene v naprave, in baterije za lahka vozila zasnovane tako, da jih je mogoče zlahka in varno odstraniti in zamenjati z osnovnim in splošno dostopnim orodjem ter ne da bi se poškodovala naprava ali baterije. Končni uporabnik **brez težav odstrani in zamenja prenosne baterije, medtem ko lahko ali končni uporabniki** ali neodvisni subjekti brez težav odstranijo in zamenjajo baterije za **lahka vozila** v življenjski dobi naprave, če je ta daljša od življenjske dobe baterije, najpozneje pa ob koncu življenjske dobe naprave. **Neodvisni subjekti brez težav odstranijo in zamenjajo baterijske celice za lahka vozila.**

Sprememba 163

Predlog uredbe

Člen 11 – odstavek 1 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Baterija je brez težav zamenljiva, kadar jo je mogoče po odstranitvi iz naprave nadomestiti **s podobno** baterijo, ne da bi to vplivalo na delovanje ali **zmogljivost navedene** naprave.

Sprememba

Baterija je brez težav zamenljiva, kadar jo je mogoče po odstranitvi iz naprave **ali iz lahkega vozila** nadomestiti z **zdrumljivo** baterijo, ne da bi to vplivalo na delovanje, **zmogljivost** ali **varno delovanje** naprave **oziroma lahkega vozila.**

Sprememba 164

Predlog uredbe

Člen 11 – odstavek 1 – pododstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Prenosne baterije in baterije za lahka vozila so kot rezervni del naprave, ki jo napajajo, na voljo še najmanj 10 let po tem, ko so na trg dane zadnje enote modela, in sicer po razumni in nediskriminatorni ceni za neodvisne subjekte in končne uporabnike.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 165

Predlog uredbe

Člen 11 – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1a. Zadevni gospodarski subjekt ob nakupu naprave zagotovi jasna in podrobna navodila za odstranitev in zamenjavo baterije in jih po potrebi trajno objavi na svoji spletni strani za pričakovano trajanje življenjske dobe izdelka, in sicer na način, ki je končnim uporabnikom, vključno s potrošniki, lahko razumljiv.

Sprememba 166

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1b. Programska oprema se ne sme uporabljati za oviranje zamenjave prenosnih baterij ali baterij za lahka vozila ali njihovih ključnih sestavnih delov z drugimi združljivimi baterijami oziroma ključnimi sestavnimi deli.

Sprememba 167

Predlog uredbe

Člen 11 – odstavek 2 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(a) je iz razlogov v zvezi z varnostjo, **delovanjem, zdravjem ali celovitostjo podatkov** potrebna neprekinjena oskrba z električno energijo ter neprekinjena povezava med napravo in prenosno baterijo; **ali**

(a) je iz razlogov v zvezi z varnostjo potrebna neprekinjena oskrba z električno energijo ter neprekinjena povezava med napravo in prenosno baterijo, **izdelovalec pa lahko dokaže, da na trgu ni drugih možnosti;**

Sprememba 168

Predlog uredbe

Člen 11 – odstavek 2 – točka a a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(aa) je iz medicinskih razlogov ali razlogov v zvezi s celovitostjo podatkov potrebna neprekinjena oskrba z električno energijo ter neprekinjena povezava med napravo in prenosno baterijo, **izdelovalec pa lahko dokaže, da na trgu ni drugih možnosti;**

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 169**Predlog uredbe****Člen 11 – odstavek 2 – točka b**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(b) baterija lahko deluje le, ko je vgrajena v strukturo naprave.

Sprememba(b) baterija lahko deluje le, ko je vgrajena v strukturo naprave, **izdelovalec pa lahko dokaže, da na trgu ni drugih možnosti.****Sprememba 170****Predlog uredbe****Člen 11 – odstavek 2 – pododstavek 1 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

*Sprememba****Zadevni gospodarski subjekt ob nakupu naprave na jasen in razumljiv način, tudi z označevanjem, ustrezno obvesti končne uporabnike o vseh primerih, v katerih se uporablja odstopanje iz prvega pododstavka. V teh informacijah navede pričakovano življenjsko dobo baterije.*****Sprememba 171****Predlog uredbe****Člen 11 – odstavek 3**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Komisija sprejme smernice za olajšanje harmonizirane uporabe odstopanj iz odstavka 2.

*Sprememba*3. Komisija **najkasneje 12 mesecev po začetku veljavnosti te uredbe** sprejme smernice za olajšanje harmonizirane uporabe odstopanj iz odstavka 2.**Sprememba 172****Predlog uredbe****Člen 11 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

*Sprememba***Člen 11a*****Odstranljivost in zamenljivost avtomobilskih baterij, baterij za električna vozila in industrijskih baterij******1. Avtomobilске in industrijske baterije ter baterije za električna vozila so zasnovane tako, da jih lahko, če je življenjska doba baterije krajša od življenjske dobe naprave ali vozila, v katerem se uporabljajo, zlahka odstranijo in nadomestijo usposobljeni pooblašeni subjekti, ki lahko baterijo izpraznijo varno in brez predhodnega razstavljanja baterijskega paketa.***

četrtek 10. marca 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2. Industrijske baterije in baterije za električna vozila so zasnovane tako, da je ne glede na tehniko združevanja, pritrjevanja ali lepljenja omogočena odstranitev, zamenjavo in razstavitev posameznih baterijskih celic ali drugih ključnih sestavnih delov, ne da bi se pri tem baterija poškodovala.

3. Programska oprema ne sme vplivati na zamenjavo prenosnih industrijskih baterij ali baterij za lahka vozila ali njihovih ključnih sestavnih delov z drugimi združljivimi baterijami oziroma ključnimi sestavnimi deli.

4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 73 za določitev podrobnih pravil, ki dopolnjujejo pravila iz tega člena, z določitvijo meril za odstranljivost, zamenljivost in razstavljanje avtomobilskih baterij, baterij za električna vozila in industrijskih baterij ob upoštevanju znanstvenega in tehničnega napredka.

Sprememba 173

Predlog uredbe

Člen 11 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 11b

Varnost popravljenih avtomobilskih in industrijskih baterij, baterij za lahka vozila in baterij za električna vozila

1. Varnost popravljenih avtomobilskih in industrijskih baterij, baterij za lahka vozila in baterij za električna vozila se oceni z ustrezno prilagojenimi neporušnimi preizkusi.

2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 73 za opredelitev ustreznih preizkusnih metod, s katerimi se zagotovi varnost popravljenih baterij.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 174**Predlog uredbe****Člen 11 c (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

*Sprememba***Člen 11c****Univerzalni polnilniki**

Komisija do 1. januarja 2024 oceni, kako najbolje uvesti harmonizirane standarde za univerzalni polnilnik, ki naj bi se najpozneje do 1. januarja 2026 uporabljal za polnilne baterije, zasnovane za električna vozila in lahka vozila, oziroma za polnilne baterije, vgrajene v posamezne kategorije električne in elektronske opreme, zajete v Direktivi 2012/19/EU.

Komisija pri izvajanju ocene iz odstavka 1 upošteva velikost trga, zmanjšanje količine odpadkov, razpoložljivost ter zmanjšanje stroškov za potrošnike in druge uporabnike.

V ta namen Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo ter prouči možnost sprejetja ustreznih ukrepov, vključno s sprejetjem zakonodajnih predlogov.

Ocena Komisije ne vpliva na sprejetje morebitne zakonodaje za zgodnejšo uvedbo univerzalnih polnilnikov.

Sprememba 175**Predlog uredbe****Člen 12 – naslov**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Varnost **stacionarnih baterijskih sistemov** za shranjevanje energije

Varnost **baterij v stacionarnih sistemih** za shranjevanje energije

Sprememba 176**Predlog uredbe****Člen 12 – odstavek 1**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1. **Stacionarnim baterijskim sistemom** za shranjevanje energije se priloži tehnična dokumentacija, ki dokazuje, da so **varni** med običajnim delovanjem in uporabo, vključno z dokazili o uspešnem preizkušanju parametrov varnosti, določenih v Prilogi V, pri katerem **bi bilo treba uporabiti** najsodobnejše metodologije preizkušanja.

1. **Baterijam v stacionarnih sistemih** za shranjevanje energije se priloži tehnična dokumentacija, ki dokazuje, da so **varne** med običajnim delovanjem in uporabo, vključno z dokazili o uspešnem preizkušanju parametrov varnosti, določenih v Prilogi V, pri katerem **se uporabijo** najsodobnejše metodologije preizkušanja.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 177
Predlog uredbe
Člen 13 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Od **1. januarja 2027** so baterije označene z oznako, ki vsebuje informacije iz dela A Priloge VI.

Sprememba

1. Od ... [24 mesecev po začetku veljavnosti te uredbe] so baterije označene z oznako, ki vsebuje informacije iz dela A Priloge VI **in informacije, ki se zahtevajo v skladu z Uredbo (EU) 2017/1369 Evropskega parlamenta in Sveta.**

Sprememba 178
Predlog uredbe
Člen 13 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Od 1. januarja 2027 so prenosne in avtomobilske baterije označene z oznako, ki vsebuje informacije o njihovi **zmogljivosti, prenosne baterije pa** z oznako, ki vsebuje informacije o njihovem minimalnem povprečnem trajanju pri specifični uporabi.

Sprememba

2. Od 1. januarja 2027 so prenosne **baterije, baterije za lahka vozila** in avtomobilske baterije označene z oznako, ki vsebuje informacije o njihovi **nazivni moči in** z oznako, ki vsebuje informacije o njihovem minimalnem povprečnem trajanju pri specifični uporabi **in o pričakovani življenjski dobi v številu ciklov in koledarskih letih.**

Sprememba 179
Predlog uredbe
Člen 13 – odstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2a. Od 1. januarja 2023 se nepolnilne prenosne baterije za splošno rabo označijo z oznako „ni primerno za ponovno polnjenje“ in navodili za njihovo najučinkovitejšo uporabo.

Sprememba 180
Predlog uredbe
Člen 13 – odstavek 3 – pododstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Kadar bi bil znak zaradi velikosti baterije manjši od **0,5 × 0,5** cm, baterije ni treba označiti, ampak se na embalaži natisne znak v velikosti najmanj 1 × 1 cm.

Sprememba

Kadar bi bil znak zaradi velikosti baterije manjši od **0,47 × 0,47** cm, baterije ni treba označiti, ampak se na embalaži natisne znak v velikosti najmanj 1 × 1 cm.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 181**Predlog uredbe****Člen 13 – odstavek 3 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3a. Od 1. julija 2023 so baterije označene z usklajeno barvno kodo glede na vrsto baterije in njeno kemijsko sestavo.

Sprememba 182**Predlog uredbe****Člen 13 – odstavek 5 – točka -a a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(-aa) od 1. januarja 2025 do informacij iz dela Aa Priloge VI;

Sprememba 183**Predlog uredbe****Člen 13 – odstavek 5 – točka b**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(b) od 1. januarja 2027 za prenosne in avtomobilske baterije do informacij iz odstavka 2;

(b) od 1. januarja 2027 za prenosne **baterije, baterije za lahka vozila** in avtomobilske baterije do informacij iz odstavka 2;

Sprememba 184**Predlog uredbe****Člen 13 – odstavek 5 – točka b a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ba) od 1. januarja 2023 za prenosne baterije za splošno rabo do informacij iz odstavka 2a;

Sprememba 185**Predlog uredbe****Člen 13 – odstavek 5 – točka e**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(e) po [12 mesecih od začetka veljavnosti te uredbe] za **polnilne industrijske baterije in baterije za električna vozila** do poročila iz člena 39(6);

(e) po [12 mesecih od začetka veljavnosti te uredbe] za **vse** baterije do poročila iz člena 39(6);

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 186

Predlog uredbe

Člen 13 – odstavek 5 – točka f

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(f) od 1. julija 2024 za baterije za električna vozila **in polnilne industrijske baterije z notranjim sistemom shranjevanja energije in zmogljivostjo**, večjo od 2 kWh, do izjave o ogljičnem odtisu iz člena 7(1);

Sprememba

(f) od julija 2024 za baterije za električna vozila, **baterije za lahka vozila in industrijske baterije z nazivno energijo** do izjave o ogljičnem odtisu iz člena 7(1);

Sprememba 187

Predlog uredbe

Člen 13 – odstavek 5 – točka g

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(g) od 1. **januarja 2026** za baterije za električna vozila **in polnilne** industrijske baterije z notranjim sistemom shranjevanja energije **in zmogljivostjo, večjo od 2 kWh**, do razreda učinkovitosti v zvezi z ogljičnim odtisom iz člena 7(2);

Sprememba

(g) od 1. **julija 2025** za baterije za električna vozila, **za lahka vozila in** industrijske baterije z notranjim sistemom shranjevanja energije, do razreda učinkovitosti v zvezi z ogljičnim odtisom iz člena 7(2);

Sprememba 188

Predlog uredbe

Člen 13 – odstavek 5 – točka h

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(h) od 1. **januarja 2027** za **polnilne industrijske** baterije, **avtomobilске baterije in** baterije za električna vozila z **notranjim sistemom shranjevanja energije** in **zmogljivostjo, večjo od 2 kWh**, do količine kobalta, svinca, litija ali niklja, pridobljenega iz odpadkov, v aktivnih materialih baterije v skladu s členom 8;

Sprememba

(h) od 1. **julija 2025** za **prenosne** baterije, z **izjemo prenosnih baterij za splošno rabo**, baterije za **lahka vozila, industrijske baterije, avtomobilске baterije** in **baterije za električna vozila**, do količine kobalta, svinca, litija ali niklja, pridobljenega iz odpadkov, v aktivnih materialih baterije v skladu s členom 8;

Sprememba 189

Predlog uredbe

Člen 13 – odstavek 5 – točka j a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(ja) **od 1. januarja 2026** za baterije za **lahka vozila, baterije za električna vozila in industrijske baterije, do potnega lista za baterije** iz člena 65.

Sprememba

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 190
Predlog uredbe
Člen 13 – odstavek 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

6. Oznake in koda QR iz odstavkov 1 do 5 so natisnjene ali vgravirane na vidnem mestu baterije, čitljive in neizbrisne. Kadar to zaradi narave in velikosti baterije ni mogoče ali upravičeno, se oznake namestijo na embalažo in na dokumente, ki so priloženi bateriji.

Sprememba

6. Oznake in koda QR iz odstavkov 1 do 5 so natisnjene ali vgravirane na vidnem mestu baterije, čitljive in neizbrisne. Kadar to zaradi narave in velikosti baterije ni mogoče ali upravičeno, se oznake namestijo na embalažo in na dokumente, ki so priloženi bateriji. **V primeru ponovne izdelave ali spremembe namembnosti se oznaka nadomesti z novo oznako, ki odraža novo stanje baterije.**

Kadar so baterije vgrajene v naprave, se oznake in koda QR iz odstavkov 1, 2, 3 in 5 natisnejo ali vgravirajo na vidnem mestu naprave ter morajo biti čitljive in neizbrisne.

Koda QR zagotavlja tudi dostop do javno dostopnega dela potnega lista baterije, vzpostavljenega v skladu s členom 65.

Sprememba 191
Predlog uredbe
Člen 13 – odstavek 6 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

6a. Na Komisijo se v skladu s členom 73 prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov, s katerimi določi alternativne vrste pametnih oznak namesto kode QR ali v kombinaciji z njo glede na tehnološki in znanstveni napredek na tem področju.

Sprememba 192
Predlog uredbe
Člen 13 – odstavek 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

7. Komisija do **31. decembra** 2025 sprejme izvedbene akte za določitev harmoniziranih specifikacij za zahteve za označevanje iz odstavkov 1 in 2. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 74(3).

Sprememba

7. Komisija do **1. julija** 2025 sprejme izvedbene akte za določitev harmoniziranih specifikacij za zahteve za označevanje iz odstavkov 1 in 2. **Pri prenosnih baterijah za splošno uporabo se na zlahka prepoznaven način označi tudi razvrstitev po delovanju in trajnosti.** Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 74(3).

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 193

Predlog uredbe

Člen 13 – odstavek 7 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

7a. Komisija do 1. januarja 2023 sprejme izvedbene akte za določitev harmoniziranih specifikacij za zahteve za označevanje iz odstavka 3 o usklajeni barvni kodi. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 74(3).

Sprememba 194

Predlog uredbe

Člen 14 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1. **Polnilne industrijske baterije in** baterije za električna vozila z **notranjim sistemom shranjevanja energije in zmogljivostjo, večjo od 2 kWh**, vključujejo krmilni sistem baterije, **ki vsebuje** podatke o parametrih za ugotavljanje stanja in pričakovane življenjske dobe baterij iz Priloge VII.

1. **Baterije v stacionarnih sistemih za shranjevanje energije**, baterije za električna vozila **in baterije za lahka vozila, ki** vključujejo krmilni sistem baterije, **imajo v njem** podatke **v realnem času** o parametrih za ugotavljanje stanja, **varnosti** in pričakovane življenjske dobe baterij iz Priloge VII.

Sprememba 195

Predlog uredbe

Člen 14 – odstavek 2 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2. **Dostop do podatkov v krmilnem sistemu baterije iz odstavka 1** se kadar koli nediskriminatorno zagotovi **pravni ali fizični osebi, ki je zakonito kupila baterijo, ali kateri koli tretji osebi, ki deluje v njenem imenu**, za:

2. **Pravni ali fizični osebi, ki zakonito kupi baterijo, ali tretjim osebam, ki delujejo v njenem imenu**, se kadar koli nediskriminatorno zagotovi **izključno bralni dostop do podatkov v krmilnem sistemu baterije iz odstavka 1 in v prenosnih baterijah, ki vključujejo tak sistem**, za:

Sprememba 196

Predlog uredbe

Člen 14 – odstavek 2 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(b) olajšanje **ponovne uporabe**, spremembe namena ali ponovne izdelave baterije;

(b) olajšanje **priprave baterije za ponovno uporabo, priprave za spremembo namena**, spremembe namena ali ponovne izdelave baterije;

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 197

Predlog uredbe

Člen 14 – odstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2a. Proizvajalci za baterije za električna vozila in baterije za lahka vozila, ki vključujejo krmilni sistem baterije, zagotovijo podatke v realnem času o stanju baterije, njeni napolnjenosti, vrednosti delovne moči in zmogljivosti.

Sprememba 198

Predlog uredbe

Člen 14 – odstavek 2 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2b. Do 1. januarja 2024 je krmilni sistem baterij za električna vozila zasnovan tako, da lahko komunicira s pametnimi polnilnimi sistemi ter ima funkcije polnjenja vozilo-omrežje, vozilo-odjemalec, vozilo-vozilo, vozilo-zunanja baterija in vozilo-stavba.

Sprememba 199

Predlog uredbe

Člen 14 – odstavek 3 – pododstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje delegiranih aktov v skladu s členom 73 za spremembo parametrov v zvezi z ugotavljanjem stanja in pričakovane življenjske dobe baterij iz Priloge VII glede na tehnični in znanstveni napredek, tako da bodo zagotovljene sinergije s parametri, ki lahko izhajajo iz prizadevanj neformalne delovne skupine UN/ECE za električna vozila in okolje.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 200**Predlog uredbe****Člen 15 – odstavek 1***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

1. Zaradi skladnosti in preverjanja skladnosti z zahtevami iz členov 9, 10, 12 in 13 ter člena 59(5)(a) te uredbe se meritve in izračuni opravijo z zanesljivo, točno in ponovljivo metodo, ki upošteva splošno priznane najsodobnejše metode ter daje rezultate, ki veljajo za visoko zanesljive, vključno z metodami, določenimi v standardih, katerih referenčne številke so bile v ta namen objavljene v Uradnem listu Evropske unije.

Sprememba

1. Zaradi skladnosti in preverjanja skladnosti z zahtevami iz členov 9, 10, **11a**, 12 in 13 ter člena 59(5)(a) te uredbe se meritve in izračuni opravijo z zanesljivo, točno in ponovljivo metodo, ki upošteva splošno priznane najsodobnejše metode ter daje rezultate, ki veljajo za visoko zanesljive, vključno z metodami, določenimi v standardih, katerih referenčne številke so bile v ta namen objavljene v Uradnem listu Evropske unije.

Sprememba 201**Predlog uredbe****Člen 15 – odstavek 2***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

2. Za baterije, ki se preizkusijo na podlagi harmoniziranih standardov ali njihovih delov, katerih sklici so bili objavljeni v Uradnem listu Evropske unije, se domneva, da so skladne z zahtevami iz členov 9, 10 in 13 ter člena 59(5)(a), kolikor so navedene zahteve zajete s takimi harmoniziranimi standardi.

Sprememba

2. Za baterije, ki se preizkusijo na podlagi harmoniziranih standardov ali njihovih delov, katerih sklici so bili objavljeni v Uradnem listu Evropske unije, se domneva, da so skladne z zahtevami iz členov 9, 10 in 13 ter člena 59(5)(a), kolikor so navedene zahteve zajete s takimi harmoniziranimi standardi **ali njihovimi deli**.

Sprememba 202**Predlog uredbe****Člen 16 – odstavek 1 – pododstavek 1 – uvodni del***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

1. **Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje izvedbenih aktov** za opredelitev skupnih specifikacij za zahteve iz členov 9, 10, 12 in 13 ter člena 59(5)(a) ali preizkuse iz člena 15(2), kadar:

Sprememba

1. **Komisijo lahko v izrednih primerih, po posvetovanju z evropskimi organizacijami za standardizacijo in evropskimi organizacijami deležnikov, ki prejema finančna sredstva Unije v skladu z Uredbo (EU) št. 1025/2012, sprejme izvedbene akte** za opredelitev skupnih specifikacij za zahteve iz členov 9, 10, **11a** 12 in 13 ter člena 59(5)(a) ali preizkuse iz člena 15(2), kadar:

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 203**Predlog uredbe****Člen 16 – odstavek 1 – pododstavek 1 – točka b***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(b) Komisija ugotovi neupravičene zamude pri sprejemanju zahtevanih harmoniziranih standardov ali meni, da zadevni harmonizirani standardi **niso zadostni**, ali

Sprememba

(b) Komisija ugotovi neupravičene zamude pri sprejemanju zahtevanih harmoniziranih standardov, **na primer s prekoračitvijo rokov, določenih za organizacijo za standardizacijo v zahtevi za standardizacijo**, ali **pa upravičeno** meni, da zadevni harmonizirani standardi **ne izpolnjujejo v zadostnem obsegu meril, opisanih v zahtevi za standardizacijo**, ali

Sprememba 204**Predlog uredbe****Člen 16 – odstavek 3 a (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

3a. Komisija dejavno podpira industrijo Unije in krepi njeno prisotnost v mednarodnih organizacijah za standardizacijo, tako da si prizadeva za čim večjo skladnost med mednarodnimi in evropskimi standardi ter spodbuja splošno uporabo evropskih standardov zunaj Unije.

Sprememba 205**Predlog uredbe****Člen 17 – odstavek 1***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

1. Pred dajanjem baterije na trg ali v uporabo izdelovalec ali njegov pooblaščen zastopnik zagotovi, da se opravi ugotavljanje skladnosti proizvoda z zahtevami iz poglavij II in III te uredbe.

Sprememba

1. Pred dajanjem baterije na trg ali v uporabo izdelovalec ali njegov pooblaščen zastopnik zagotovi, da se opravi ugotavljanje skladnosti proizvoda z zahtevami iz poglavij II in III **in člena 39** te uredbe.

Sprememba 206**Predlog uredbe****Člen 17 – odstavek 2***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

2. Ugotavljanje skladnosti baterij z zahtevami iz členov 6, 9, **10**, 11, **12**, 13 in 14 se opravi v skladu s postopkom iz dela A Priloge VIII.

Sprememba

2. Ugotavljanje skladnosti baterij z zahtevami iz členov 6, 9, 11, 13 in 14 se opravi v skladu s postopkom iz dela A Priloge VIII.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 207
Predlog uredbe
Člen 17 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Ugotavljanje skladnosti baterij z zahtevami iz členov 7, 8 in 39 se opravi v skladu s postopkom iz dela B Priloge VIII.

Sprememba

3. Ugotavljanje skladnosti baterij z zahtevami iz členov 7, 8, **10, 12** in 39 se opravi v skladu s postopkom iz dela B Priloge VIII.

Sprememba 208
Predlog uredbe
Člen 17 – odstavek 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

5. Zapisi in korespondenca v zvezi z ugotavljanjem skladnosti baterij so v uradnem jeziku države članice, v kateri ima sedež priglašeni organ, ki izvaja postopke ugotavljanja skladnosti iz odstavkov 1 in 2, ali v jeziku, ki je za navedeni organ sprejemljiv.

Sprememba

5. Zapisi in korespondenca v zvezi z ugotavljanjem skladnosti baterij so v uradnem jeziku **ali uradnih jezikih** države članice, v kateri ima sedež priglašeni organ, ki izvaja postopke ugotavljanja skladnosti iz odstavkov 1 in 2, ali v jeziku, ki je za navedeni organ sprejemljiv.

Sprememba 209
Predlog uredbe
Člen 17 – odstavek 5 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

5a. Ta člen se začne uporabljati 12 mesecev po tem, ko Komisija objavi seznam priglašanih organov iz člena 30(2).

Sprememba 210
Predlog uredbe
Člen 18 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. V izjavi EU o skladnosti je navedeno, da je bilo izkazano izpolnjevanje zahtev iz poglavij II in III.

Sprememba

1. V izjavi EU o skladnosti je navedeno, da je bilo izkazano izpolnjevanje zahtev iz poglavij II in III **ter člena 39.**

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 211**Predlog uredbe****Člen 18 – odstavek 2***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

2. Izjava EU o skladnosti ima vzorčno strukturo, navedeno v Prilogi IX, vsebuje elemente, opredeljene v ustreznih modulih iz Priloge VIII, in se stalno posodablja. Prevede se v jezik ali jezike, ki ga/jih zahteva država članica, v kateri je baterija dana na trg ali v uporabo.

Sprememba

2. Izjava EU o skladnosti **se lahko izpolni v elektronski obliki in** ima vzorčno strukturo, navedeno v Prilogi IX, vsebuje elemente, opredeljene v ustreznih modulih iz Priloge VIII, in se stalno posodablja. Prevede se v jezik ali jezike, ki ga/jih zahteva država članica, v kateri je baterija dana na trg ali v uporabo **ali na katere trgu je na voljo.**

Sprememba 212**Predlog uredbe****Člen 21 – odstavek 1***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Države članice Komisiji in drugim državam članicam priglasijo organe za ugotavljanje skladnosti, ki so pooblaščen **za opravljanje ugotavljanja** skladnosti v skladu s to uredbo.

Sprememba

Države članice Komisiji in drugim državam članicam priglasijo organe za ugotavljanje skladnosti, ki so pooblaščen **da kot tretje strani izvajajo ugotavljanje** skladnosti v skladu s to uredbo.

Sprememba 213**Predlog uredbe****Člen 23 – odstavek 5***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

5. Priglasitveni organ ima na voljo zadostno število usposobljenega osebja za pravilno izvajanje svojih nalog.

Sprememba

5. Priglasitveni organ ima na voljo zadostno število usposobljenega osebja **in dovolj finančnih sredstev** za pravilno izvajanje svojih nalog.

Sprememba 214**Predlog uredbe****Člen 25 – odstavek 3***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

3. Organ za ugotavljanje skladnosti je tretji organ, ki je neodvisen od vsakršne poslovne povezave in **modela baterije, katerega** skladnost ugotavlja, zlasti od izdelovalcev baterij, njihovih trgovskih partnerjev, delničarjev, ki zagotavljajo naložbe v obrate izdelovalcev baterij, ter drugih priglašanih organov in njihovih poslovnih združenj, matičnih ali odvisnih družb.

Sprememba

3. Organ za ugotavljanje skladnosti je tretji organ, ki je neodvisen od vsakršne poslovne povezave in **baterij, katerih** skladnost ugotavlja, zlasti od izdelovalcev baterij, njihovih trgovskih partnerjev, delničarjev, ki zagotavljajo naložbe v obrate izdelovalcev baterij, ter drugih priglašanih organov in njihovih poslovnih združenj, matičnih ali odvisnih družb.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 215**Predlog uredbe****Člen 25 – odstavek 6 – pododstavek 1***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Organ za ugotavljanje skladnosti je sposoben izvajati vse naloge ugotavljanja skladnosti, ki so navedene v prilogi VIII in za katere je bil priglašen, bodisi da navedene naloge izvaja sam bodisi da so izvedene v njegovem imenu in pod njegovo pristojnostjo.

Sprememba

(Ne zadeva slovenske različice.)

Sprememba 216**Predlog uredbe****Člen 25 – odstavek 6 – pododstavek 2 – točka a***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(a) notranje osebje s strokovnim znanjem ter zadostnimi in ustreznimi izkušnjami za izvajanje **dejavnosti** ugotavljanja skladnosti;

Sprememba

(a) notranje osebje s strokovnim znanjem ter zadostnimi in ustreznimi izkušnjami za izvajanje **nalog** ugotavljanja skladnosti;

Sprememba 217**Predlog uredbe****Člen 25 – odstavek 6 – pododstavek 2 – točka c***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(c) ustrezne politike in postopke za razlikovanje med nalogami, ki jih izvaja kot priglašeni organ, in drugimi **dejavnostmi**;

Sprememba

(c) ustrezne politike in postopke za razlikovanje med nalogami, ki jih izvaja kot priglašeni organ, in drugimi **nalogami**;

Sprememba 218**Predlog uredbe****Člen 25 – odstavek 6 – pododstavek 3***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Organ za ugotavljanje skladnosti ima vselej dostop do vse opreme ali zmogljivosti za preizkušanje, potrebnih za vsak postopek ugotavljanja skladnosti in vsak model baterij, za katerega je bil priglašen.

Sprememba

Organ za ugotavljanje skladnosti ima vselej dostop do **vseh informacij**, vse opreme ali zmogljivosti za preizkušanje, potrebnih za vsak postopek ugotavljanja skladnosti in vsak model baterij, za katerega je bil priglašen.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 219**Predlog uredbe****Člen 25 – odstavek 7 – točka c***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(c) ustrezno pozna in razume zahteve iz poglavij II in III, veljavne harmonizirane standarde iz člena 15, skupne specifikacije iz člena 16 ter ustrezne določbe harmonizacijske zakonodaje Unije in nacionalne zakonodaje;

Sprememba

(c) ustrezno pozna in razume zahteve iz poglavij II in III **ter člena 39**, veljavne harmonizirane standarde iz člena 15, skupne specifikacije iz člena 16 ter ustrezne določbe harmonizacijske zakonodaje Unije in nacionalne zakonodaje;

Sprememba 220**Predlog uredbe****Člen 25 – odstavek 8 – pododstavek 1***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Zagotovljena je nepristranskost organa za ugotavljanje skladnosti, njegovega najvišjega vodstva in osebja, odgovornega za izvajanje nalog ugotavljanja skladnosti.

Sprememba

(Ne zadeva slovenske različice.)

Sprememba 221**Predlog uredbe****Člen 25 – odstavek 8 – pododstavek 2***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Plačilo najvišjega vodstva in osebja, odgovornega za izvajanje nalog ugotavljanja skladnosti, ni odvisno od števila opravljenih ugotavljanj skladnosti ali rezultatov navedenih ugotavljanj skladnosti.

Sprememba

(Ne zadeva slovenske različice.)

Sprememba 222**Predlog uredbe****Člen 25 – odstavek 10***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

10. Osebe organa za ugotavljanje skladnosti je zavezano varovanju poklicne skrivnosti v zvezi z vsemi informacijami, pridobljenimi med izvajanjem nalog ugotavljanja skladnosti v skladu s Prilogo VIII, razen pred pristojnimi organi države članice, v kateri izvaja svoje dejavnosti. Lastninske pravice so zaščitene.

Sprememba

(Ne zadeva slovenske različice.)

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 223
Predlog uredbe
Člen 25 – odstavek 11

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

11. Organi za ugotavljanje skladnosti sodelujejo pri ustreznih dejavnostih standardizacije in dejavnostih koordinacijske skupine priglasiženih organov, ustanovljene na podlagi člena 37, ali zagotovijo, da je njihovo osebje, odgovorno za izvajanje nalog ugotavljanja skladnosti, obveščeno o teh dejavnostih, ter kot splošne smernice uporabljajo upravne odločbe in dokumente, ki so rezultat dela navedene skupine.

Sprememba

(Ne zadeva slovenske različice.)

Sprememba 224
Predlog uredbe
Člen 28 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Vlogi za prigrasitev se priložita opis dejavnosti ugotavljanja skladnosti, modulov ugotavljanja skladnosti iz Priloge VIII in modela baterij, za katerega organ za ugotavljanje skladnosti uveljavlja pristojnost, ter certifikat o akreditaciji, ki ga izda nacionalni akreditacijski organ, ki potrjuje, da organ za ugotavljanje skladnosti izpolnjuje zahteve iz člena 25.

Sprememba

2. Vlogi za prigrasitev se priložita opis dejavnosti ugotavljanja skladnosti, **modula ali** modulov ugotavljanja skladnosti iz Priloge VIII in modela baterij, za katerega organ za ugotavljanje skladnosti uveljavlja pristojnost, ter certifikat o akreditaciji, ki ga izda nacionalni akreditacijski organ, ki potrjuje, da organ za ugotavljanje skladnosti izpolnjuje zahteve iz člena 25.

Sprememba 225
Predlog uredbe
Člen 32 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Komisija razišče vse primere, v katerih dvomi oziroma je bila opozorjena na dvom v usposobljenost priglasiženega organa ali v to, da še naprej izpolnjuje zahteve in obveznosti, ki veljajo zanj.

Sprememba

1. Komisija razišče vse primere, v katerih dvomi oziroma je bila opozorjena na dvom, **zlasti s strani gospodarskih subjektov in drugih relevantnih deležnikov**, v usposobljenost priglasiženega organa ali v to, da še naprej izpolnjuje zahteve in obveznosti, ki veljajo zanj.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 226
Predlog uredbe
Člen 32 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Komisija zagotovi, da se vse občutljive informacije, pridobljene v okviru njenih preiskav, obravnavajo zaupno.

Sprememba

3. Komisija *se lahko posvetuje s preizkuševalno zmogljivostjo Unije iz člena 68a in* zagotovi, da se vse občutljive informacije, pridobljene v okviru njenih preiskav, obravnavajo zaupno.

Sprememba 227
Predlog uredbe
Člen 33 – odstavek 2 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Priglašeni organ **opravlja svoje dejavnosti** sorazmerno, pri čemer se izogiba nepotrebnim obremenitvam za gospodarske subjekte ter upošteva velikost podjetja, sektor, v katerem deluje, njegovo strukturo, stopnjo kompleksnosti baterije, v zvezi s katero se ugotavlja skladnost, ter masovno ali serijsko naravo proizvodnega procesa.

Sprememba

Priglašeni organ **izvaja ugotavljanje skladnosti** sorazmerno, pri čemer se izogiba nepotrebnim obremenitvam za gospodarske subjekte, **zlasti za mala in srednja podjetja**, ter upošteva velikost podjetja, sektor, v katerem deluje, njegovo strukturo, stopnjo kompleksnosti baterije, v zvezi s katero se ugotavlja skladnost, ter masovno ali serijsko naravo proizvodnega procesa.

Sprememba 228
Predlog uredbe
Člen 33 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Kadar priglašeni organ ugotovi, da izdelovalec ne izpolnjuje zahtev iz poglavja II **in** III, harmoniziranih standardov iz člena 15, skupnih specifikacij iz člena 16 ali drugih tehničnih specifikacij, od njega zahteva, da sprejme ustrezne korektivne ukrepe za drugo in končno odločitev o certificiranju, razen če pomanjkljivosti ni mogoče odpraviti in certifikata ni mogoče izdati.

Sprememba

3. Kadar priglašeni organ ugotovi, da izdelovalec ne izpolnjuje zahtev iz poglavja II **ali** III **ali člena 39**, harmoniziranih standardov iz člena 15, skupnih specifikacij iz člena 16 ali drugih tehničnih specifikacij, od njega zahteva, da sprejme ustrezne korektivne ukrepe za drugo in končno odločitev o certificiranju, razen če pomanjkljivosti ni mogoče odpraviti in certifikata ni mogoče izdati.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 229
Predlog uredbe
Člen 35 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Priglašeni organ drugim **priglašnim** organom, ki izvajajo podobne dejavnosti ugotavljanja skladnosti v zvezi z istimi baterijami, zagotovi ustrezne informacije o vprašanih v zvezi z negativnimi rezultati ugotavljanja skladnosti, na zahtevo pa tudi pozitivnimi rezultati ugotavljanja skladnosti.

Sprememba

2. Priglašeni organ drugim organom, ki **so priglašeni v skladu s to uredbo ter** izvajajo podobne dejavnosti ugotavljanja skladnosti v zvezi z istimi baterijami, zagotovi ustrezne informacije o vprašanih v zvezi z negativnimi rezultati ugotavljanja skladnosti, na zahtevo pa tudi pozitivnimi rezultati ugotavljanja skladnosti.

Sprememba 230
Predlog uredbe
Člen 36 – naslov

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Izmenjava izkušenj

Sprememba

Izmenjava izkušenj in dobre prakse

Sprememba 231
Predlog uredbe
Člen 36 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Komisija organizira izmenjavo izkušenj med nacionalnimi organi držav članic, ki so pristojni za politiko priglasitev.

Sprememba

Komisija organizira izmenjavo izkušenj **in dobre prakse** med nacionalnimi organi držav članic, ki so pristojni za politiko priglasitev.

Sprememba 232
Predlog uredbe
Člen 37 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Komisija zagotovi vzpostavitev sektorske skupine ali skupin priglašanih organov za ustrezno in pravilno usklajevanje priglašanih **organov** in sodelovanje med njimi.

Sprememba

Komisija zagotovi vzpostavitev sektorske skupine ali skupin priglašanih organov za ustrezno in pravilno usklajevanje **organov**, priglašanih **v skladu s to uredbo**, in sodelovanje med njimi.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 233

Predlog uredbe

Člen 38 – odstavek 1 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Izdelovalci pri dajanju **baterije** na trg ali v uporabo, vključno za lastne namene, zagotovijo, da je baterija:

Sprememba

1. Izdelovalci pri dajanju **vseh baterij** na trg **Unije** ali v uporabo **v Uniji**, vključno za lastne namene, zagotovijo, da je baterija:

Sprememba 234

Predlog uredbe

Člen 38 – odstavek 4 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Kadar se dostavi več baterij hkrati, se lahko **seriji ali** pošiljki priloži samo en izvod izjave EU o skladnosti.

Sprememba

Kadar se dostavi več baterij hkrati, se lahko pošiljki priloži samo en izvod izjave EU o skladnosti.

Sprememba 235

Predlog uredbe

Člen 38 – odstavek 8

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

8. Izdelovalci na embalaži baterije navedejo svoje ime, registrirano trgovsko ime ali registrirano blagovno znamko **ter** poštni in spletni naslov, na katerem so dosegljivi. V poštnem naslovu se navede enotna kontaktna točka, na kateri je izdelovalec dosegljiv. Te informacije so v jeziku, ki je končnim uporabnikom in organom za nadzor trga zlahka razumljiv, ter so jasne, razumljive in čitljive.

Sprememba

8. Izdelovalci na embalaži baterije navedejo svoje ime, registrirano trgovsko ime ali registrirano blagovno znamko **in telefonsko številko**, poštni, **elektronski** in spletni naslov, na katerem so dosegljivi. V poštnem naslovu se navede enotna kontaktna točka, na kateri je izdelovalec dosegljiv. Te informacije so v jeziku, ki je končnim uporabnikom in organom za nadzor trga zlahka razumljiv, ter so jasne, razumljive in čitljive.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 236
Predlog uredbe
Člen 38 – odstavek 11

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

11. Izdelovalci, ki menijo ali utemeljeno domnevajo, da baterija, ki so jo dali na trg ali v uporabo, ni skladna z zahtevami iz poglavij II in III, nemudoma sprejmejo potreben korektivni ukrep, da zagotovijo skladnost baterije, jo umaknejo s trga ali odpokličejo, če je to primerno. Kadar baterija predstavlja tveganje, **izdelovalci** o tem takoj obvestijo nacionalni organ države članice, v kateri so omogočili dostopnost baterije na trgu, in mu predložijo podrobne informacije, zlasti o neskladnosti in sprejetem korektivnem ukrepu.

Sprememba

11. Izdelovalci, ki menijo ali utemeljeno domnevajo, da baterija, ki so jo dali na trg ali v uporabo, ni skladna z zahtevami iz poglavij II in III, nemudoma sprejmejo potreben korektivni ukrep, da zagotovijo skladnost baterije, jo umaknejo s trga ali odpokličejo, če je to primerno. Kadar **izdelovalci menijo ali utemeljeno domnevajo, da** baterija predstavlja tveganje, o tem takoj obvestijo nacionalni organ države članice, v kateri so omogočili dostopnost baterije na trgu, in mu predložijo podrobne informacije, zlasti o neskladnosti in sprejetem korektivnem ukrepu.

(Horizontalna sprememba: sprememba „kadar menijo ali utemeljeno domnevajo, da baterija predstavlja tveganje“ velja za celotno besedilo. Če bo sprejeta, bodo potrebne ustrezne prilagoditve v celotnem besedilu.)

Sprememba 237
Predlog uredbe
Člen 39 – naslov

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Obveznost **določitve politike** potrebne skrbnosti v **oskrbovalni** verigi za gospodarske subjekte, ki dajejo na trg **polnilne industrijske baterije in baterije za električna vozila z notranjim sistemom shranjevanja energije ter zmogljivostjo, večjo od 2 kWh**

Sprememba

Obveznost **izvajanja** potrebne skrbnosti v **vrednostni** verigi za gospodarske subjekte, ki dajejo na trg baterije

Sprememba 238
Predlog uredbe
Člen 39 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Od [12 mesecev po začetku veljavnosti Uredbe] gospodarski subjekt, ki daje na trg **polnilne industrijske baterije in baterije za električna vozila z notranjim sistemom shranjevanja energije ter zmogljivostjo, večjo od 2 kWh**, izpolnjuje obveznosti glede potrebne skrbnosti v **oskrbovalni** verigi, določene v odstavkih 2 do 5 tega člena, in hrani dokumentacijo, s katero dokaže zadevno skladnost z navedenimi obveznostmi, vključno z rezultati preverjanja, ki ga opravijo tretje osebe, v tem primeru priglašeni organi.

Sprememba

1. Od [12 mesecev po začetku veljavnosti Uredbe] gospodarski subjekt, ki daje na trg baterije, izpolnjuje obveznosti glede potrebne skrbnosti v **vrednostni** verigi, določene v odstavkih 2 do 5 tega člena, in hrani dokumentacijo, s katero dokaže zadevno skladnost z navedenimi obveznostmi, vključno z rezultati preverjanja, ki ga opravijo tretje osebe, v tem primeru priglašeni organi.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 239**Predlog uredbe****Člen 39 – odstavek 2 – točka a***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (a) sprejme politiko podjetja za **oskrbovalno** verigo s surovinami iz **točke 1** Priloge X ter jo jasno sporoči dobaviteljem in javnosti;

Sprememba

- (a) sprejme politiko **potrebne skrbnosti** podjetja za **vrednostno** verigo z **baterijami, tudi v zvezi** s surovinami iz **Priloge X, točka 1, ter s tem povezane kategorije socialnih in okoljskih tveganj** iz Priloge X, **točka 2**, ter jo jasno sporoči dobaviteljem in javnosti;

Sprememba 240**Predlog uredbe****Člen 39 – odstavek 2 – točka b***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (b) v svojo politiko **oskrbovalne** verige vključi standarde, ki so skladni s standardi, določenimi **v vzorčni politiki oskrbovalne verige** iz **Priloge II k smernicam OECD o potrebni skrbnosti**;

Sprememba

- (b) v svojo politiko **vrednostne** verige vključi standarde, ki so skladni s standardi, določenimi z **mednarodno priznanimi standardi potrebne skrbnosti** iz **Priloge X, točka 3a**;

Sprememba 241**Predlog uredbe****Člen 39 – odstavek 2 – točka c***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (c) strukturira svoje sisteme notranjega upravljanja tako, da podpre potrebno skrbnost v **oskrbovalni** verigi z dodelitvijo odgovornosti višjemu vodstvu za nadzor postopka potrebne skrbnosti v **oskrbovalni** verigi in vodenje evidenc teh sistemov najmanj pet let;

Sprememba

- (c) strukturira svoje sisteme notranjega upravljanja tako, da podpre potrebno skrbnost v **vrednostni** verigi z dodelitvijo odgovornosti višjemu vodstvu za nadzor postopka potrebne skrbnosti v **vrednostni** verigi in vodenje evidenc teh sistemov najmanj pet let;

Sprememba 242**Predlog uredbe****Člen 39 – odstavek 2 – točka d – pododstavek 1***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (d) vzpostavi in uporablja sistem nadzora nad **oskrbovalno** verigo in njene preglednosti, vključno z nadzorno verigo ali sistemi sledljivosti **ali opredelitvijo** akterjev v zgornjem delu **oskrbovalne** verige.

Sprememba

- (d) vzpostavi in uporablja sistem nadzora nad **vrednostno** verigo in njene preglednosti, vključno z nadzorno verigo ali sistemi sledljivosti, **za opredelitev** akterjev v zgornjem delu **vrednostne** verige.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 243

Predlog uredbe

Člen 39 – odstavek 2 – točka d – pododstavek 2 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Tak sistem je oprt na dokumentacijo, ki vsebuje naslednje informacije:

Sprememba

Sistem je oprt na dokumentacijo, ki vsebuje **vsaj** naslednje informacije:

Sprememba 244

Predlog uredbe

Člen 39 – odstavek 2 – točka d – pododstavek 2 – točka iii a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(*iiia*) kadar surovine izvirajo z območja z visokim tveganjem, dodatne informacije v skladu s posebnimi priporočili za gospodarske subjekte višje v prodajni verigi, kot je določeno v smernicah OECD o primerni skrbnosti, kjer je to ustrezno, kot so rudnik izvora, lokacije, na katerih surovine konsolidirajo, z njimi trgujejo in jih predelujejo, ter davki, pristojbine in licenčnine;

Sprememba 245

Predlog uredbe

Člen 39 – odstavek 2 – točka d – pododstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Zahteve iz sedanje točke (d) **se lahko izpolnijo** z udeležbo v shemah, ki jih vodi industrija;

Sprememba

Brez poseganja v individualno odgovornost gospodarskih subjektov za njihove postopke potrebne skrbnosti se lahko zahteve iz sedanje točke (d) izvajajo v sodelovanju z drugimi akterji, tudi z udeležbo v shemah, ki jih vodi industrija in ki so priznane v skladu s to uredbo.

Sprememba 246

Predlog uredbe

Člen 39 – odstavek 2 – točka e

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(e) vključi svojo politiko **oskrbovalne** verige v pogodbe in sporazume z dobavitelji, vključno z ukrepi za obvladovanje tveganja;

Sprememba

(e) vključi svojo politiko **vrednostne** verige v pogodbe in sporazume z dobavitelji, vključno z ukrepi za obvladovanje tveganja;

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 247

Predlog uredbe

Člen 39 – odstavek 2 – točka f

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(f) vzpostavi pritožbeni mehanizem, ki deluje kot sistem zgodnjega opozarjanja na tveganje, ali **tak mehanizem** zagotovi prek sodelovanja z drugimi gospodarskimi subjekti ali organizacijami oziroma z olajšanjem posvetovanja z zunanjim strokovnjakom ali organom, kot je varuh človekovih pravic.

Sprememba

(f) vzpostavi pritožbeni mehanizem, ki deluje kot sistem zgodnjega opozarjanja na tveganje, **in mehanizem za odpravo škode v skladu z vodilnimi načeli o podjetništvu in človekovih pravicah**, ali **takšna mehanizma** zagotovi prek sodelovanja z drugimi gospodarskimi subjekti ali organizacijami oziroma z olajšanjem posvetovanja z zunanjim strokovnjakom ali organom, kot je varuh človekovih pravic. **Pri takšnih mehanizmih se upoštevajo merila pritožbenih mehanizmov, ki so navedena v vodilnih načelih OZN o podjetništvu in človekovih pravicah.**

Sprememba 248

Predlog uredbe

Člen 39 – odstavek 3 – pododstavek 1 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(a) opredeli in oceni negativne učinke, povezane s kategorijami tveganja **iz točke 2** Priloge X, v svoji **oskrbovalni** verigi na podlagi informacij, ki se predložijo v skladu z odstavkom 2, in glede na standarde svoje politike **oskrbovalne** verige;

Sprememba

(a) opredeli in oceni **tveganje za** negativne učinke, povezane s kategorijami tveganja, **vključno s tistimi iz** Priloge X, **točka 2**, v svoji **vrednostni** verigi na podlagi informacij, ki se predložijo v skladu z odstavkom 2, **ter drugih relevantnih informacij, ki so javno dostopne ali pa jih posredujejo deležniki**, in glede na standarde svoje politike **vrednostne** verige;

Sprememba 249

Predlog uredbe

Člen 39 – odstavek 3 – pododstavek 1 – točka b – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(b) izvaja strategijo odzivanja na ugotovljena tveganja, ki je oblikovana tako, da preprečuje **ali blaži** negativne učinke s:

Sprememba

(b) izvaja strategijo odzivanja na ugotovljena tveganja, ki je oblikovana tako, da preprečuje, **blaži in obravnava** negativne učinke s:

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 250**Predlog uredbe****Člen 39 – odstavek 3 – pododstavek 1 – točka b – točka i***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(i) poročanjem o rezultatih ocene tveganja v **oskrbovalni** verigi višjemu vodstvu, ki je imenovano v ta namen,

Sprememba

(i) poročanjem o rezultatih ocene tveganja v **vrednostni** verigi višjemu vodstvu, ki je imenovano v ta namen,

Sprememba 251**Predlog uredbe****Člen 39 – odstavek 3 – pododstavek 1 – točka b – točka ii***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(ii) sprejetjem ukrepov za obvladovanje tveganja v skladu s **Prilogo II k smernicam OECD o potrebni** skrbnosti **glede na njihovo zmožnost vplivanja** in po potrebi za izvajanje pritiska na **dobavitelje**, ki lahko najučinkoviteje preprečijo ali ublažijo ugotovljeno tveganje,

Sprememba

(ii) sprejetjem ukrepov za obvladovanje tveganja v skladu z **mednarodno priznanimi standardi potrebne** skrbnosti, **navedenimi v Prilogi X, točka 3a**, in po potrebi za izvajanje pritiska na **poslovne partnerje**, ki lahko najučinkoviteje preprečijo ali ublažijo ugotovljeno tveganje,

Sprememba 252**Predlog uredbe****Člen 39 – odstavek 3 – pododstavek 1 – točka b – točka iii***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(iii) izvajanjem načrta za obvladovanje tveganj, spremljanjem in sledenjem učinkovitosti prizadevanj za ublažitev tveganja, poročanjem višjemu vodstvu, ki je imenovano v ta namen, ter razmislekom o opustitvi ali prekinitvi **odnosa z dobaviteljem** po neuspešnih poskusih ublažitve na podlagi ustreznih pogodbenih dogovorov v skladu z drugim pododstavkom odstavka 2 **zgoraj**;

Sprememba

(iii) izvajanjem načrta za obvladovanje tveganj, spremljanjem in sledenjem učinkovitosti prizadevanj za ublažitev tveganja, poročanjem višjemu vodstvu, ki je imenovano v ta namen, ter razmislekom o opustitvi ali prekinitvi **poslovnega odnosa** po neuspešnih poskusih ublažitve na podlagi ustreznih pogodbenih dogovorov v skladu z drugim pododstavkom odstavka 2;

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 253

Predlog uredbe

Člen 39 – odstavek 3 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Če si gospodarski subjekt iz odstavka 1 prizadeva za ublažitev tveganja, medtem ko nadaljuje trgovino ali jo začasno opusti, se posvetuje z **dobavitelji** in zadevnimi zainteresiranimi stranmi, vključno z lokalnimi in centralnimi državnimi organi, mednarodnimi organizacijami ali organizacijami civilne družbe in prizadetimi **tretjimi osebami**, ter se z njimi dogovori o strategiji za izmerljivo ublažitev tveganja v načrtu obvladovanja tveganja.

Sprememba

Če si gospodarski subjekt iz odstavka 1 prizadeva za ublažitev tveganja, medtem ko nadaljuje trgovino ali jo začasno opusti, se posvetuje s **poslovnimi partnerji** in zadevnimi zainteresiranimi stranmi, vključno z lokalnimi in centralnimi državnimi organi, mednarodnimi organizacijami ali organizacijami civilne družbe in prizadetimi **skupnostmi**, ter se z njimi dogovori o strategiji za izmerljivo ublažitev tveganja v načrtu obvladovanja tveganja.

Sprememba 254

Predlog uredbe

Člen 39 – odstavek 3 – pododstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Gospodarski subjekt iz odstavka 1 **opredeli** in oceni verjetnost negativnih učinkov v svoji **dobavni** verigi glede na kategorije tveganja iz **točke 2** Priloge X, **in sicer na podlagi razpoložljivih poročil o rezultatih preverjanj** v zvezi z **dobavitelji** v navedeni verigi, ki jih opravijo tretje osebe, v tem primeru priglasi organi, in po potrebi na podlagi ocen svojih praks potrebne skrbnosti. Navedena poročila o rezultatih preverjanj so skladna s prvim pododstavkom odstavka 4. Če poročil o rezultatih preverjanj, ki jih opravijo tretje osebe, v zvezi z dobavitelji ni, gospodarski subjekt iz odstavka 1 **opredeli** in oceni tveganja v svoji oskrbovalni verigi v sklopu lastnega sistema za obvladovanje tveganj. V takih primerih gospodarski subjekt iz odstavka 1 izvajajo preverjanja potrebne skrbnosti lastnih oskrbovalnih verig, ki jih opravijo tretje osebe, in sicer prek priglasi organa v skladu s prvim pododstavkom odstavka 4.

Sprememba

Gospodarski subjekt iz odstavka 1 **ugotovi** in oceni verjetnost negativnih učinkov v svoji **vrednostni** verigi glede na kategorije tveganja iz Priloge X, **točka 2**. **Gospodarski subjekt iz odstavka 1 opredeli in oceni tveganja** v svoji **vrednostni verigi** v sklopu lastnega sistema za obvladovanje tveganj. V takih primerih **gospodarski subjekt iz odstavka 1 izvaja preverjanja lastnih verig** potrebne skrbnosti, ki jih opravijo tretje osebe, in sicer prek **priglasi organa** v skladu s prvim pododstavkom odstavka 4. **Gospodarski subjekt lahko uporabi tudi razpoložljiva poročila o rezultatih preverjanj** v zvezi s **poslovnimi odnosi** v navedeni verigi, ki jih opravijo tretje osebe, v tem primeru priglasi organi, in po potrebi na podlagi ocen svojih praks potrebne skrbnosti. Navedena poročila o rezultatih preverjanj so skladna s prvim pododstavkom odstavka 4.

Sprememba 255

Predlog uredbe

Člen 39 – odstavek 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3a. Države članice zagotovijo, da imajo vzpostavljen zanesljiv sistem odgovornosti, v katerem gospodarski subjekt iz odstavka 1 izvaja preverjanja lastnih verig, ki jih opravijo tretje osebe, in sicer prek priglasi organa v skladu s prvim pododstavkom odstavka 4. Države članice zagotovijo, da imajo vzpostavljen zanesljiv sistem odgovornosti, v katerem gospodarski subjekt iz odstavka 1 izvaja preverjanja lastnih verig, ki jih opravijo tretje osebe, in sicer prek priglasi organa v skladu s prvim pododstavkom odstavka 4. Države članice zagotovijo, da imajo vzpostavljen zanesljiv sistem odgovornosti, v katerem gospodarski subjekt iz odstavka 1 izvaja preverjanja lastnih verig, ki jih opravijo tretje osebe, in sicer prek priglasi organa v skladu s prvim pododstavkom odstavka 4. Države članice zagotovijo, da imajo vzpostavljen zanesljiv sistem odgovornosti, v katerem gospodarski subjekt iz odstavka 1 izvaja preverjanja lastnih verig, ki jih opravijo tretje osebe, in sicer prek priglasi organa v skladu s prvim pododstavkom odstavka 4.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 256**Predlog uredbe****Člen 39 – odstavek 4 – pododstavek 1***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

4. Gospodarski subjekt iz odstavka 1 ima svoje politike potrebne skrbnosti v **oskrbovalni** verigi, ki jih preveri priglašeni organ (v nadaljnjem besedilu: preverjanje, ki ga opravijo tretje osebe).

Sprememba

4. Gospodarski subjekt iz odstavka 1 ima svoje politike **in prakse** potrebne skrbnosti v **vrednostni** verigi, ki jih preveri priglašeni organ (v nadaljnjem besedilu: preverjanje, ki ga opravijo tretje osebe).

Sprememba 257**Predlog uredbe****Člen 39 – odstavek 4 – pododstavek 2 – točka a***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(a) vključuje v svoje področje vse dejavnosti, postopke in sisteme, ki jih uporabljajo gospodarski subjekti, da bi izpolnili zahteve glede potrebne skrbnosti v **oskrbovalni** verigi v skladu z odstavki 2, 3 in 5;

Sprememba

(a) vključuje v svoje področje vse dejavnosti, postopke in sisteme, ki jih uporabljajo gospodarski subjekti, da bi izpolnili zahteve glede potrebne skrbnosti v **vrednostni** verigi v skladu z odstavki 2, 3 in 5;

Sprememba 258**Predlog uredbe****Člen 39 – odstavek 4 – pododstavek 2 – točka b***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(b) je namenjeno ugotavljanju skladnosti praks potrebne skrbnosti v **oskrbovalni** verigi, ki jih izvajajo gospodarski subjekti, ki dajejo baterije na trg, z odstavki 2, 3 in 5;

Sprememba

(b) je namenjeno ugotavljanju skladnosti praks potrebne skrbnosti v **vrednostni** verigi, ki jih izvajajo gospodarski subjekti, ki dajejo baterije na trg, z odstavki 2, 3 in 5, **ter po potrebi izvajanju pregledov podjetij in zbiranje informacij od zainteresiranih strani**;

Sprememba 259**Predlog uredbe****Člen 39 – odstavek 4 – pododstavek 2 – točka c***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(c) zagotavlja priporočila za gospodarske subjekte, ki dajejo baterije na trg, o tem, kako izboljšati lastne prakse potrebne skrbnosti v **oskrbovalni** verigi;

Sprememba

(c) zagotavlja priporočila za gospodarske subjekte, ki dajejo baterije na trg, o tem, kako izboljšati lastne prakse potrebne skrbnosti v **vrednostni** verigi;

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 260

Predlog uredbe

Člen 39 – odstavek 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

5. Gospodarski subjekt iz odstavka 1 organom držav članic za nadzor trga na zahtevo da na voljo poročila o rezultatih katerega koli preverjanja, ki ga opravijo tretje osebe v skladu z odstavkom 4, ali dokaze o skladnosti s shemo potrebne skrbnosti v **oskrbovalni** verigi, ki jo je Komisija priznala v skladu s členom 72.

Sprememba

5. Gospodarski subjekt iz odstavka 1 organom držav članic za nadzor trga na zahtevo da na voljo poročila o rezultatih katerega koli preverjanja, ki ga opravijo tretje osebe v skladu z odstavkom 4, ali dokaze o skladnosti s shemo potrebne skrbnosti v **vrednostni** verigi, ki jo je Komisija priznala v skladu s členom 72.

Sprememba 261

Predlog uredbe

Člen 39 – odstavek 6 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

6. Gospodarski subjekt iz odstavka 1 svojim neposrednim kupcem iz spodnjega dela oskrbovalne verige da na voljo vse informacije, ki jih je pridobil in shranil v skladu s svojimi politikami potrebne skrbnosti v **oskrbovalni** verigi, pri čemer ustrezno upošteva poslovno zaupnost in druga vprašanja v zvezi s konkurenčnostjo.

Sprememba

6. Gospodarski subjekt iz odstavka 1 svojim neposrednim kupcem iz spodnjega dela oskrbovalne verige da na voljo vse informacije, ki jih je pridobil in shranil v skladu s svojimi politikami potrebne skrbnosti v **vrednostni** verigi, pri čemer ustrezno upošteva poslovno zaupnost in druga vprašanja v zvezi s konkurenčnostjo.

Sprememba 262

Predlog uredbe

Člen 39 – odstavek 6 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Gospodarski subjekt iz odstavka 1 letno in čim širše, tudi na spletu, javno poroča o svojih politikah potrebne skrbnosti v **oskrbovalni** verigi. Poročilo vključuje ukrepe, ki jih je navedeni gospodarski subjekt sprejel zaradi izpolnjevanja zahtev iz odstavkov 2 in 3, vključno z ugotovljenimi znatnimi negativnimi učinki glede na kategorije tveganja iz točke 2 Priloge X in načini njihovega odpravljanja, ter zbirno poročilo o rezultatih preverjanj, ki jih opravijo tretje osebe v skladu z odstavkom 4, vključno z nazivom priglašene organa, pri čemer se ustrezno upoštevajo poslovna zaupnost in druga vprašanja v zvezi s konkurenčnostjo.

Sprememba

Gospodarski subjekt iz odstavka 1 letno in čim širše, tudi na spletu, javno poroča o svojih politikah potrebne skrbnosti v **vrednostni** verigi, **zlasti v zvezi s surovinami, ki jih vsebujejo posamezni modeli baterij, ki so dani na trg. Poročilo, in sicer na način, ki je lahko razumljiv za končne uporabnike in jasno opredeljuje zadevne baterije**, vključuje ukrepe, ki jih je navedeni gospodarski subjekt sprejel zaradi izpolnjevanja zahtev iz odstavkov 2 in 3, vključno z ugotovljenimi znatnimi negativnimi učinki glede na kategorije tveganja iz točke 2 Priloge X in načini njihovega odpravljanja, ter zbirno poročilo o rezultatih preverjanj, ki jih opravijo tretje osebe v skladu z odstavkom 4, vključno z nazivom priglašene organa, pri čemer se ustrezno upoštevajo poslovna zaupnost in druga vprašanja v zvezi s konkurenčnostjo.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 263**Predlog uredbe****Člen 39 – odstavek 7***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

7. Komisija pripravi smernice v zvezi z uporabo zahtev glede potrebne skrbnosti, opredeljenih v odstavkih 2 in 3 tega člena, ob upoštevanju socialnih in okoljskih tveganj iz **točke 2** Priloge X ter zlasti v skladu z mednarodnimi instrumenti iz **točke 3 Priloge X**.

Sprememba

7. Komisija pripravi smernice v zvezi z uporabo zahtev glede potrebne skrbnosti, opredeljenih v odstavkih 2 in 3 tega člena, ob upoštevanju socialnih in okoljskih tveganj iz Priloge X, **točka 2**, ter zlasti v skladu z mednarodnimi instrumenti iz **Priloge X, točki 3 in 3a**.

Sprememba 264**Predlog uredbe****Člen 39 – odstavek 7 a (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

7a. Države članice za izpolnjevanje zahtev glede potrebne skrbnosti v vrednostni verigi iz tega člena zagotovijo posebno tehnično pomoč gospodarskim subjektom, zlasti malim in srednjim podjetjem. Državam članicam lahko pri zagotavljanju takšne tehnične pomoči pomagajo nacionalni kompetenčni centri za baterije, ustanovljeni v skladu s členom 68b.

Sprememba 265**Predlog uredbe****Člen 39 – odstavek 7 b (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

7b. Da bi države članice lahko zagotovile skladnost s to uredbo v skladu s členom 69, so odgovorne za izvajanje ustreznih pregledov.

Pregledi iz prvega pododstavka se izvedejo na podlagi pristopa, ki temelji na tveganju, tudi v primerih, ko ima pristojni organ potrebne informacije, kor na primer na podlagi utemeljenih pomislekov tretjih strani, o tem, ali in kako gospodarski subjekt izpolnjuje določbe te uredbe.

Pregledi iz prvega pododstavka zajemajo preglede na kraju samem, tudi v prostorih gospodarskega subjekta.

Gospodarski subjekti nudijo vso potrebno pomoč za čim lažjo izvedbo pregledov iz prvega pododstavka, zlasti v zvezi z dostopom do prostorov ter zagotovitvijo dokumentacije in evidenc.

četrtek 10. marca 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Da se med pristojnimi organi držav članic zagotovi jasnost glede nalog in doslednost pri ukrepanju, Komisija pripravi smernice, v katerih podrobno navede, po katerih korakih naj bi se izvajali pregledi iz prvega pododstavka. V smernicah po potrebi zagotovi predloge dokumentov, s katerimi olajša izvajanje te uredbe.

Države članice hranijo evidence o pregledih iz prvega pododstavka, v katerih so navedeni zlasti vrsta in rezultati pregledov, vključno z evidenco o vseh obvestilih o popravnih ukrepih iz člena 69.

Sprememba 266

Predlog uredbe

Člen 39 – odstavek 8 – točka a a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(aa) spremenila seznam mednarodnih instrumentov iz Priloge X v skladu z razvojem v relevantnih mednarodnih forumih;

Sprememba 267

Predlog uredbe

Člen 39 – odstavek 8 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(b) spremenila obveznosti gospodarskega subjekta iz odstavka 1, ki so opredeljene v odstavkih 2 do 4, ob upoštevanju sprememb Uredbe (EU) 2017/821 in **priporočil glede potrebne skrbnosti**, navedenih v Prilogi I k smernicam OECD o potrebni skrbnosti.

(b) spremenila obveznosti gospodarskega subjekta iz odstavka 1, ki so opredeljene v odstavkih 2 do 4, ob upoštevanju sprememb Uredbe (EU) 2017/821 in **seznam mednarodno priznanih instrumentov za potrebno skrbnost**, navedenih v Prilogi X, točka 3a.

Sprememba 268

Predlog uredbe

Člen 39 – odstavek 8 – točka b a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ba) pripravila in spremenila seznam območij z visokim tveganjem ob upoštevanju smernic OECD o potrebni skrbnosti.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 269**Predlog uredbe****Člen 39 – odstavek 8 a (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

8a. Če bo v prihodnosti sprejeta zakonodaja Unije, ki bo določala splošna pravila za trajnostno upravljanje podjetij in potrebno skrbnost, določbe iz odstavkov 2 do 5 tega člena in Priloge X štejejo za dopolnitev te prihodnje zakonodaje Unije.

Komisija šest mesecev po začetku veljavnosti prihodnje zakonodaje Unije, ki bo določala splošna pravila za trajnostno upravljanje podjetij in potrebno skrbnost, oceni, ali je zaradi te nove zakonodaje Unije treba spremeniti odstavke 2 do 5 tega člena ali Prilogo X ali oboje, in po potrebi sprejme delegirani akt v skladu s členom 73 za ustrezno spremembo teh določb.

Delegirani akt ne posega v obveznosti iz odstavkov 2 do 5 tega člena ali Priloge X, ki se uporabljajo za gospodarske subjekte, ki dajejo baterije na trg. Vse dodatne obveznosti glede potrebne skrbnosti za gospodarske subjekte, ki so določene v tem delegiranem aktu, zagotovijo najmanj enako raven zaščite, kot jo zagotavlja ta uredba, ter ne ustvarjajo dodatnega upravnega bremena.

Sprememba 270**Predlog uredbe****Člen 40 – odstavek 4 – uvodni del***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

4. Pooblaščen zastopnik opravlja naloge, določene v pooblastilu, ki ga prejme od izdelovalca. Pooblaščen zastopnik pristojnemu organu na zahtevo predloži kopijo pooblastila. Pooblastilo pooblaščenemu zastopniku omogoča, da opravlja vsaj naslednje naloge:

4. Pooblaščen zastopnik opravlja naloge, določene v pooblastilu, ki ga prejme od izdelovalca. Pooblaščen zastopnik **ima ustrezne finančne in organizacijske vire za izvajanje nalog, določenih v pooblastilu. Pooblaščen zastopnik pristojnemu organu na zahtevo predloži kopijo pooblastila v jeziku Unije, ki ga določi pristojni organ.** Pooblastilo pooblaščenemu zastopniku omogoča, da opravlja vsaj naslednje naloge:

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 271

Predlog uredbe

Člen 40 – odstavek 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

4a. Kadar pooblaščen zastopnik meni ali utemeljeno domneva, da baterija predstavlja tveganje, o tem nemudoma obvesti organe za nadzor trga.

Sprememba 272

Predlog uredbe

Člen 41 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1. Uvozniki dajo na trg ali v uporabo samo baterijo, ki izpolnjuje zahteve iz poglavij II in III.

1. Uvozniki dajo na trg ali v uporabo samo baterijo, ki izpolnjuje zahteve iz poglavij II in III **ter člena 39.**

Sprememba 273

Predlog uredbe

Člen 41 – odstavek 2 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Kadar uvoznik meni ali utemeljeno domneva, da baterija ni skladna z zahtevami iz poglavij II in III, baterije ne da na trg ali v uporabo, dokler se ne zagotovi njena skladnost z zahtevami. Poleg tega, kadar baterija predstavlja tveganje, **uvoznik** o tem obvesti izdelovalca in organe za nadzor trga.

Kadar uvoznik meni ali utemeljeno domneva, da baterija ni skladna z zahtevami iz poglavij II in III **ter člena 39**, baterije ne da na trg ali v uporabo, dokler se ne zagotovi njena skladnost z zahtevami. Poleg tega, kadar **uvoznik meni ali utemeljeno domneva, da** baterija predstavlja tveganje, o tem **nemudoma** obvesti izdelovalca in organe za nadzor trga.

Sprememba 274

Predlog uredbe

Člen 41 – odstavek 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

6. Uvozniki, kadar se glede na tveganja, ki jih predstavlja baterija, šteje, da je zaradi zaščite zdravja ljudi in varnosti potrošnikov to ustrezno, pregledujejo vzorce baterij, ki se tržijo, raziskujejo in po potrebi vodijo knjigo pritožb ter register neustreznih baterij in njihovega odpoklica ter o tovrstnem spremljanju obveščajo distributerje.

6. Uvozniki, kadar se glede na tveganja, ki jih predstavlja baterija, šteje, da je zaradi zaščite zdravja ljudi, **okolja** in varnosti potrošnikov to ustrezno, pregledujejo vzorce baterij, ki se tržijo, raziskujejo in po potrebi vodijo knjigo pritožb ter register neustreznih baterij in njihovega odpoklica ter o tovrstnem spremljanju obveščajo distributerje.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 275**Predlog uredbe****Člen 41 – odstavek 7***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

7. Uvozniki, ki menijo ali utemeljeno domnevajo, da baterija, ki so jo dali na trg ali v uporabo, ni skladna z zahtevami iz poglavij II in III, nemudoma sprejmejo potreben korektivni ukrep, da zagotovijo skladnost baterije, jo umaknejo s trga ali odpokličejo, če je to primerno. Kadar baterija predstavlja tveganje, **uvozniki** o tem takoj obvestijo nacionalni organ države članice, v kateri so omogočili dostopnost baterije na trgu, in mu predložijo podrobne informacije, zlasti o neskladnosti in sprejetem korektivnem ukrepu.

Sprememba

7. Uvozniki, ki menijo ali utemeljeno domnevajo, da baterija, ki so jo dali na trg ali v uporabo, ni skladna z zahtevami iz poglavij II in III **ter člena 39**, nemudoma sprejmejo potreben korektivni ukrep, da zagotovijo skladnost baterije, jo umaknejo s trga ali odpokličejo, če je to primerno. Kadar **uvozniki menijo ali utemeljeno domnevajo, da** baterija predstavlja tveganje, o tem takoj obvestijo nacionalni organ države članice, v kateri so omogočili dostopnost baterije na trgu, in mu predložijo podrobne informacije, zlasti o neskladnosti in sprejetem korektivnem ukrepu.

Sprememba 276**Predlog uredbe****Člen 42 – odstavek 2 – točka a***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(a) **so izdelovalec, pooblaščen zastopnik izdelovalca, uvoznik ali drugi distributerji registrirani** na ozemlju države članice v skladu s členom 46;

Sprememba

(a) **je proizvajalec registriran** na ozemlju države članice v skladu s členom 46;

Sprememba 277**Predlog uredbe****Člen 42 – odstavek 3***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

3. Kadar distributer meni ali utemeljeno domneva, da baterija ni skladna z zahtevami iz poglavij II in III, ne omogoči njene dostopnosti na trgu, dokler se ne zagotovi njena skladnost z zahtevami. Poleg tega, kadar baterija predstavlja tveganje, **distributer** o tem obvesti izdelovalca ali uvoznika in ustrezne organe za nadzor trga.

Sprememba

3. Kadar distributer meni ali utemeljeno domneva, da baterija ni skladna z zahtevami iz poglavij II in III **ter člena 39**, ne omogoči njene dostopnosti na trgu, dokler se ne zagotovi njena skladnost z zahtevami. Poleg tega, kadar **distributer meni ali utemeljeno domneva, da** baterija predstavlja tveganje, o tem obvesti izdelovalca ali uvoznika in ustrezne organe za nadzor trga.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 278**Predlog uredbe****Člen 42 – odstavek 5***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

5. Distributerji, ki menijo ali utemeljeno domnevajo, da baterija, katere dostopnost na trgu so omogočili, ni skladna z zahtevami iz poglavij II in III, sprejmejo potreben korektivni ukrep, da zagotovijo skladnost baterije, jo umaknejo s trga ali odpokličejo, če je to primerno. Kadar baterija predstavlja tveganje, **distributerji** o tem takoj obvestijo nacionalni organ držav članic, v katerih so omogočili dostopnost baterije na trgu, in mu predložijo podrobne informacije, zlasti o neskladnosti in sprejetem korektivnem ukrepu.

Sprememba

5. Distributerji, ki menijo ali utemeljeno domnevajo, da baterija, katere dostopnost na trgu so omogočili, ni skladna z zahtevami iz poglavij II in III **ter člena 39**, sprejmejo potreben korektivni ukrep, da zagotovijo skladnost baterije, jo umaknejo s trga ali odpokličejo, če je to primerno. Kadar **distributerji menijo ali utemeljeno domnevajo, da** baterija predstavlja tveganje, o tem takoj obvestijo nacionalni organ držav članic, v katerih so omogočili dostopnost baterije na trgu, in mu predložijo podrobne informacije, zlasti o neskladnosti in sprejetem korektivnem ukrepu.

Sprememba 279**Predlog uredbe****Člen 42 – odstavek 6***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

6. Distributerji na podlagi utemeljene zahteve nacionalnega organa **navedenemu** organu predložijo vse potrebne informacije in tehnično dokumentacijo za dokazovanje skladnosti baterije z zahtevami iz poglavij II in III, in sicer v jeziku, ki je navedenemu organu zlahka razumljiv. Navedene informacije in tehnična dokumentacija se predložijo v papirni ali elektronski obliki. Na zahtevo nacionalnih organov distributerji z njimi sodelujejo pri vseh sprejetih ukrepih za odpravo tveganj, ki jih povzročajo baterije, katerih dostopnost na trgu so omogočili.

Sprememba

6. Distributerji na podlagi utemeljene zahteve nacionalnega organa **temu** organu predložijo vse potrebne informacije in tehnično dokumentacijo za dokazovanje skladnosti baterije z zahtevami iz poglavij II in III **ter člena 39**, in sicer v jeziku, ki je navedenemu organu zlahka razumljiv. Navedene informacije in tehnična dokumentacija se predložijo v papirni ali elektronski obliki. Na zahtevo nacionalnih organov distributerji z njimi sodelujejo pri vseh sprejetih ukrepih za odpravo tveganj, ki jih povzročajo baterije, katerih dostopnost na trgu so omogočili.

Sprememba 280**Predlog uredbe****Člen 43 – odstavek 1***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Ponudniki storitev odpremnih skladišč zagotovijo, da pogoji skladiščenja, pakiranja, naslavljanja ali odpreme v zvezi z baterijami, s katerimi ravnajo, ne ogrožajo skladnosti baterij z zahtevami iz poglavij II in III.

Sprememba

Ponudniki storitev odpremnih skladišč, **vključno s spletnimi tržnicami**, zagotovijo, da pogoji skladiščenja, pakiranja, naslavljanja ali odpreme v zvezi z baterijami, s katerimi ravnajo, ne ogrožajo skladnosti baterij z zahtevami iz poglavij II, III in VII.

Brez poseganja v obveznosti zadevnih gospodarskih subjektov iz poglavja VI ponudniki storitev odpremnih skladišč poleg zahteve iz prvega pododstavka opravljajo naloge iz člena 40(4), točka (d), in člena 40(4a).

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 281**Predlog uredbe****Člen 44 – odstavek 1 – uvodni del***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Uvoznik ali distributer se za namene te uredbe obravnava kot uvoznik ali distributer, za katerega veljajo obveznosti izdelovalca v skladu s členom **40**, kadar:

Sprememba

Uvoznik ali distributer se za namene te uredbe obravnava kot uvoznik ali distributer, za katerega veljajo obveznosti izdelovalca v skladu s členom **38**, kadar **velja kateri od naslednjih pogojev**:

Sprememba 282**Predlog uredbe****Člen 44 – odstavek 1 – točka b***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(b) uvoznik ali distributer baterijo, ki je že dana na trg ali v uporabo, spremeni na način, ki lahko vpliva na skladnost z zahtevami iz te uredbe;

Sprememba

(b) uvoznik ali distributer baterijo, ki je že dana na trg ali v uporabo, spremeni na način, ki lahko vpliva na skladnost z zahtevami iz te uredbe; **ali**

Sprememba 283**Predlog uredbe****Člen 46 – odstavek 2 – pododstavek 2 – točka d***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(d) vrsto baterij, katerih dostopnost **proizvajalec** namerava prvič omogočiti na trgu na ozemlju države članice, tj. prenosne baterije, industrijske baterije, baterije za električna vozila ali avtomobilске baterije;

Sprememba

(d) vrsto baterij, katerih dostopnost namerava **proizvajalec** prvič omogočiti na trgu na ozemlju države članice, tj. prenosne baterije, **baterije za lahka vozila**, industrijske baterije, baterije za električna vozila ali avtomobilске baterije;

Sprememba 284**Predlog uredbe****Člen 46 – odstavek 2 – pododstavek 2 – točka d a (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(da) kemijsko sestavo baterij, katerih dostopnost namerava **proizvajalec** prvič omogočiti na trgu na ozemlju države članice;

Sprememba

(da) kemijsko sestavo baterij, katerih dostopnost namerava **proizvajalec** prvič omogočiti na trgu na ozemlju države članice;

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 285**Predlog uredbe****Člen 46 – odstavek 2 – pododstavek 2 – točka f – uvodni del***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(f) podatek o tem, kako proizvajalec izpolnjuje svoje obveznosti iz člena 47 in zahteve iz člena 48 oziroma 49:

Sprememba

(f) podatek o tem, kako proizvajalec izpolnjuje svoje obveznosti iz člena 47 in zahteve iz člena 48, **48a** oziroma 49:

Sprememba 286**Predlog uredbe****Člen 46 – odstavek 2 – pododstavek 2 – točka f – točka i – uvodni del***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(i) zahteve iz te točke (f) v zvezi s prenosnimi baterijami so izpolnjene ob predložitvi:

Sprememba

(i) zahteve iz te točke (f) v zvezi s prenosnimi baterijami **in baterijami za lahka vozila** so izpolnjene ob predložitvi:

Sprememba 287**Predlog uredbe****Člen 46 – odstavek 2 – pododstavek 2 – točka f – točka i – alineja 1***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

— izjave, da proizvajalec izvaja ukrepe, da bi izpolnil obveznosti na podlagi odgovornosti proizvajalca iz člena 47, ukrepe za izpolnjevanje obveznosti ločenega zbiranja iz člena 48(1) v zvezi s količino baterij, ki jo proizvajalec dobavi, in sistem za zagotovitev zanesljivosti podatkov, posredovanih pristojnim organom,

Sprememba

— izjave, da proizvajalec izvaja ukrepe, da bi izpolnil obveznosti na podlagi odgovornosti proizvajalca iz člena 47, ukrepe za izpolnjevanje obveznosti ločenega zbiranja iz člena 48(1) **in člena 48a(1)** v zvezi s količino baterij, ki jo proizvajalec dobavi, in sistem za zagotovitev zanesljivosti podatkov, posredovanih pristojnim organom,

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 288**Predlog uredbe****Člen 46 – odstavek 2 – pododstavek 2 – točka f – točka i – alineja 2***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

-
- kadar je primerno, imena in kontaktnih podatkov, vključno s **poštno številko in krajem, ulico in hišno številko, državo**, telefonsko številko **in številko telefaksa**, spletnim naslovom in elektronskim naslovom, ter nacionalne identifikacijske oznake organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, ki ji proizvajalec zaupa izpolnjevanje svojih obveznosti na podlagi razširjene odgovornosti proizvajalca v skladu s členom 47(2), vključno s številko vpisa v poslovni register ali enakovredno uradno matično številko organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, ter njeno evropsko ali nacionalno davčno številko, in **pooblastilo** proizvajalca, ki ga zastopa;

Sprememba

-
- kadar je primerno, imena in kontaktnih podatkov, vključno s **poštnim naslovom**, telefonsko številko, spletnim naslovom in elektronskim naslovom, ter nacionalne identifikacijske oznake organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, ki ji proizvajalec zaupa izpolnjevanje svojih obveznosti na podlagi razširjene odgovornosti proizvajalca v skladu s členom 47(2) **in (4)**, vključno s številko vpisa v poslovni register ali enakovredno uradno matično številko organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, ter njeno evropsko ali nacionalno davčno številko, in **pooblastila** proizvajalca, ki ga zastopa;

Sprememba 289**Predlog uredbe****Člen 46 – odstavek 2 – pododstavek 2 – točka f – točka i – alineja 2 a (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

-
- kadar je primerno, imena in kontaktnih podatkov, vključno s **poštnim naslovom, telefonsko številko in elektronskim naslovom ter spletnim naslovom**, ter nacionalne identifikacijske oznake organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, ki ji proizvajalec zaupa izpolnjevanje svojih obveznosti na podlagi razširjene odgovornosti proizvajalca v skladu s členom 47(2) in (4), vključno s številko vpisa v poslovni register ali enakovredno uradno matično številko organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, ter njeno evropsko ali nacionalno davčno številko, in **pooblastilo** proizvajalca, ki ga zastopa;

Sprememba

-
- **kadar organizacija, pristojna za odgovornost proizvajalcev, zastopa več proizvajalcev, ločeno navede, kako vsak od proizvajalcev, ki jih zastopa, izpolnjuje obveznosti iz člena 47;**

Sprememba 290**Predlog uredbe****Člen 46 – odstavek 2 – pododstavek 2 – točka f – točka ii – alineja 2***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

-
- kadar je primerno, nacionalne identifikacijske oznake organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, ki ji proizvajalec zaupa izpolnjevanje svojih obveznosti na podlagi razširjene odgovornosti proizvajalca v skladu s členom 47(2) in (4), vključno s številko vpisa v poslovni register ali enakovredno uradno matično številko organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, ter njeno evropsko ali nacionalno davčno številko, in **pooblastilo** proizvajalca, ki ga zastopa;

Sprememba

-
- kadar je primerno, **imena in kontaktnih podatkov, vključno s poštnim naslovom, telefonsko številko in elektronskim naslovom ter spletnim naslovom**, ter nacionalne identifikacijske oznake organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, ki ji proizvajalec zaupa izpolnjevanje svojih obveznosti na podlagi razširjene odgovornosti proizvajalca v skladu s členom 47(2) in (4), vključno s številko vpisa v poslovni register ali enakovredno uradno matično številko organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, ter njeno evropsko ali nacionalno davčno številko, in **pooblastila** proizvajalca, ki ga zastopa;

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 291

Predlog uredbe

Člen 46 – odstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2a. Proizvajalci, ki baterije dobavljajo prek sredstva za sporazumevanje na daljavo, so registrirani v državi članici, kateri jih prodajajo. Če ti proizvajalci niso registrirani v državi članici, kateri jih prodajajo, se registrirajo prek svojega pooblaščenega zastopnika.

Sprememba 292

Predlog uredbe

Člen 46 – odstavek 3 – točka d a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(da) lahko zavrne zahtevek proizvajalca za registracijo, če obveznost iz odstavka 2 ni izpolnjena ali ni izpolnjena v zadostni meri.

Sprememba 293

Predlog uredbe

Člen 46 – odstavek 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

4a. Proizvajalci baterij spletnim tržnicam zagotovijo informacije o svoji registraciji ali pooblaščenem zastopniku v državah članicah, v katere prodajajo baterije.

Sprememba 294

Predlog uredbe

Člen 47 – odstavek 1 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(a) **organizacijo** ločenega zbiranja odpadnih baterij v skladu s členoma 48 in 49 ter **naknaden prevoz, pripravo** na spremembo namena in ponovno izdelavo, **obdelavo** in **recikliranje** odpadnih baterij, **vključno s potrebnimi varnostnimi ukrepi**, v skladu s členom 56;

(a) **kritje vsaj stroškov iz točke (a) člena 8a(4) Direktive 2008/98/ES, vključno s stroški organizacije** ločenega zbiranja odpadnih baterij v skladu s členi 48, **48a** in 49 ter **poznejšega prevoza, priprave** na spremembo namena in ponovno izdelavo, **obdelave, priprave ponovne uporabe in recikliranja** odpadnih baterij **ter potrebnih varnostnih ukrepov** v skladu s členom 56;

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 295

Predlog uredbe

Člen 47 – odstavek 1 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(c) spodbujanje ločenega zbiranja baterij, vključno s kritjem stroškov izvajanja raziskav za **odkrivanje baterij, ki jih** končni uporabniki neprimerno zavržejo, v skladu s členom 48 (1);

Sprememba

(c) spodbujanje ločenega zbiranja baterij, vključno s kritjem stroškov **zbiranja podatkov in** izvajanja **rednih** raziskav za **ugotavljanje, katere baterije** končni uporabniki neprimerno zavržejo, v skladu s členom 48(1);

Sprememba 296

Predlog uredbe

Člen 47 – odstavek 1 – točka d a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(da) *organizacijo kampanje ozaveščanja in/ali ekonomske spodbude, vključno s tistimi iz Priloge IVa k Direktivi 2008/98/ES, da bi končne uporabnike pripravili do tega, da bi odpadne baterije zavrgli na način, ki je v skladu z informacijami o preprečevanju nastajanja odpadnih baterij in ravnanju z njimi, ki so jim dane na voljo v skladu s členom 60(1);*

Sprememba 297

Predlog uredbe

Člen 47 – odstavek 1 – točka e

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(e) financiranje dejavnosti iz točk (a) do (d).

Sprememba

(e) financiranje dejavnosti iz točk (a) do (da).

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 298**Predlog uredbe****Člen 47 – odstavek 3 – točka a***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (a) imajo potrebna **organizacijska in** finančna sredstva za izpolnjevanje obveznosti na podlagi razširjene odgovornosti proizvajalca iz odstavka 1;

Sprememba

- (a) imajo potrebna **finančna ali** finančna **in organizacijska** sredstva za izpolnjevanje obveznosti na podlagi razširjene odgovornosti proizvajalca iz odstavka 1;

Sprememba 299**Predlog uredbe****Člen 47 – odstavek 4 – točka a***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (a) prilagodijo **najmanj** vrsti baterije in kemijski tehnologiji baterije ter, če je primerno, da se pri tem **upoštevata** možnost ponovnega polnjenja in raven reciklirane vsebine pri proizvodnji baterij;

Sprememba

- (a) prilagodijo **v skladu z merili iz točke (b) člena 8a(4) Direktive 2008/98/ES ter** vrsti baterije in kemijski tehnologiji baterije ter, če je primerno, da se pri tem **upoštevajo** možnost ponovnega polnjenja, **trajnost** in raven reciklirane vsebine pri proizvodnji baterij, **pa tudi ali jih je mogoče predelati ali spremeniti njihov namen, ter njihov ogljični odtis;**

Sprememba 300**Predlog uredbe****Člen 47 – odstavek 4 – točka b***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (b) prilagodijo, da se upoštevajo morebitni prihodki organizacij, pristojnih za odgovornost proizvajalcev, ki nastanejo pri ponovni uporabi **baterij in odpadnih baterij ter** prodaji sekundarnih surovin iz **navedenih** baterij;

Sprememba

- (b) prilagodijo, da se upoštevajo morebitni prihodki organizacij, pristojnih za odgovornost proizvajalcev, ki nastanejo pri ponovni uporabi, **ponovni izdelavi, spremembi namena in** prodaji sekundarnih surovin iz **baterij in odpadnih** baterij;

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 301
Predlog uredbe
Člen 47 – odstavek 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

5. Kadar v skladu s členom 48(2), členom 49(3), členom 53(1), členom 56(1) ter členom 61(1), (2) in (3) dejavnosti za izpolnitev obveznosti iz odstavka 1(a) do (d) izvaja tretja **oseba**, ki ni proizvajalec ali organizacija, pristojna za odgovornost proizvajalcev, stroški, ki jih morajo kriti proizvajalci, ne presežejo stroškov, potrebnih za stroškovno učinkovito izvajanje navedenih dejavnosti. Take stroške pregledno opredelijo proizvajalci in zadevne tretje **osebe** ter jih prilagodijo, da bi se upoštevali vsi prihodki, ki nastanejo pri ponovni uporabi in prodaji sekundarnih surovin iz baterij in odpadnih baterij.

Sprememba

5. Kadar v skladu s členom 48(2), členom **48a(2)**, **členom** 49(3), členom 53(1), členom 56(1) ter členom 61(1), (2) in (3) dejavnosti za izpolnitev obveznosti iz odstavka 1(a) do (d) izvaja tretja **stran**, ki ni proizvajalec ali organizacija, pristojna za odgovornost proizvajalcev, stroški, ki jih morajo kriti proizvajalci, ne presežejo stroškov, potrebnih za stroškovno učinkovito izvajanje navedenih dejavnosti. Take stroške pregledno opredelijo proizvajalci in zadevne tretje **strani** ter jih prilagodijo, da bi se upoštevali vsi prihodki, ki nastanejo pri ponovni uporabi, **ponovni izdelavi, spremembi namena** in prodaji sekundarnih surovin iz baterij in odpadnih baterij.

Sprememba 302
Predlog uredbe
Člen 47 – odstavek 6 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

6. **Organizacije, pristojne** za odgovornost proizvajalcev, **zaposijo** pristojni organ za odobritev. Odobritev se izda samo, kadar se dokaže, da ukrepi, ki jih izvaja organizacija, pristojna za odgovornost proizvajalcev, zadostujejo za izpolnitev obveznosti iz tega **člena** v zvezi s količinami baterij, katerih dostopnost na trgu na ozemlju države članice prvič omogočijo proizvajalci, v imenu katerih organizacija deluje. Pristojni organ v rednih časovnih presledkih **preverja**, ali so pogoji za odobritev iz odstavkov 1, 3, 4 in 5 še vedno izpolnjeni. **Pristojni organi določijo podrobnosti glede postopka odobritve in načinov preverjanja skladnosti, vključno s podatki, ki morajo proizvajalci ali organizacije, pristojne** za odgovornost proizvajalcev, **v zvezi s tem posredovati.**

Sprememba

6. **Proizvajalec ali organizacija, pristojna** za odgovornost proizvajalcev, **ki deluje v njegovem imenu, zaprosi** pristojni organ za odobritev. Odobritev se izda samo, kadar se dokaže, da ukrepi, ki jih izvaja **proizvajalec ali** organizacija, pristojna za odgovornost proizvajalcev, zadostujejo **in da ima ustrezna finančna ali finančna in organizacijska sredstva** za izpolnitev obveznosti iz tega **poglavja** v zvezi s količinami baterij, katerih dostopnost na trgu na ozemlju države članice prvič omogočijo proizvajalci, v imenu katerih organizacija deluje, **in da so navedeni ukrepi v skladu z doseganjem ciljev iz te uredbe o ločenem zbiranju odpadnih baterij, stopnji recikliranja in učinkovitosti recikliranja.** Pristojni organ v rednih časovnih presledkih **in vsaj vsaka tri leta preveri**, ali so pogoji za odobritev iz odstavkov 1, 3, 4 in 5 še vedno izpolnjeni. **Odobritev se lahko prekliče, če cilji zbiranja iz člena 48(4) ali člena 48a(5) niso izpolnjeni ali če proizvajalec ali organizacija, pristojna** za odgovornost proizvajalcev, **krši člen 49(1), (2) ali (3).**

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 303

Predlog uredbe

Člen 47 – odstavek 6 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, brez nepotrebne odlašanja **obvestijo** pristojni organ o vseh spremembah podatkov iz zahtevka za odobritev, vseh spremembah v zvezi s pogoji odobritve in trajnem prenehanju dejavnosti.

Sprememba

Proizvajalec ali organizacija, pristojna za odgovornost proizvajalcev, **ki deluje v njegovem imenu**, brez nepotrebne odlašanja **obvesti** pristojni organ o vseh spremembah podatkov iz zahtevka za odobritev, vseh spremembah v zvezi s pogoji odobritve in trajnem prenehanju dejavnosti.

Sprememba 304

Predlog uredbe

Člen 47 – odstavek 9 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(c) obseg ločenega zbiranja odpadnih baterij, stopnjo recikliranja **in** doseženo učinkovitost recikliranja, na podlagi količine baterij, katerih dostopnost na trgu v državi članici so prvič omogočili njihovi člani proizvajalci;

Sprememba

(c) obseg ločenega zbiranja odpadnih baterij, stopnjo recikliranja, doseženo učinkovitost recikliranja **in stopnjo snovne predelave**, na podlagi količine baterij, katerih dostopnost na trgu v državi članici so prvič omogočili njihovi člani proizvajalci

Sprememba 305

Predlog uredbe

Člen 47 – odstavek 9 – točka d a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(da) postopek izbora izvajalcev ravnanja z odpadki.

Sprememba 306

Predlog uredbe

Člen 47 – odstavek 10 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

10a. Kadar izvajalec baterijo ponovno uporabi, spremeni njen namen ali jo ponovno izdelata, se razširjena odgovornost proizvajalca za to baterijo s proizvajalca prenese na navedenega izvajalca.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 307
Predlog uredbe
Člen 47 – odstavek 13

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

13. **Člen 8** in **člen 8a** Direktive 2008/98/ES se **ne uporabljata za baterije**.

Sprememba

13. **Zahteve glede razširjene odgovornosti proizvajalca in splošne minimalne zahteve za sisteme razširjene odgovornosti proizvajalca iz člena 8a** Direktive 2008/98/ES se **štejejo za minimalne zahteve in se dopolnijo z določbami iz te uredbe**.

Sprememba 308
Predlog uredbe
Člen 48 – odstavek 1 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Proizvajalci ali organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, kadar so imenovane v skladu s členom 47(2) in ki delujejo v imenu proizvajalcev, zagotovijo zbiranje vseh odpadnih prenosnih baterij, ne glede na njihovo naravo, znamko ali poreklo, na ozemlju države članice, kjer prvič omogočajo dostopnost baterij na trgu. V ta namen:

Sprememba

1. Proizvajalci ali organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, kadar so imenovane v skladu s členom 47(2), in ki delujejo v imenu proizvajalcev, zagotovijo **ločeno** zbiranje vseh odpadnih prenosnih baterij, ne glede na njihovo naravo, **kemično sestavo**, znamko ali poreklo, na ozemlju države članice, kjer prvič omogočajo dostopnost baterij na trgu. V ta namen:

Sprememba 309
Predlog uredbe
Člen 48 – odstavek 1 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(a) vzpostavijo zbirna mesta za odpadne prenosne baterije;

Sprememba

(a) vzpostavijo **prevzemna in** zbirna mesta za odpadne prenosne baterije;

Sprememba 310
Predlog uredbe
Člen 48 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Končni uporabniki, **ki** odpadne prenosne baterije zavržejo na zbirnih mestih iz odstavka 2, to storijo brezplačno in brez zahteve po nakupu nove baterije.

Sprememba

3. Končni uporabniki **lahko** odpadne prenosne baterije zavržejo na zbirnih mestih iz odstavka 2, to storijo brezplačno in brez zahteve po nakupu nove baterije **ali zahteve, da je bila baterija kupljena pri proizvajalcih, ki so vzpostavili zbirna mesta**.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 311

Predlog uredbe

Člen 48 – odstavek 4 – pododstavek 1 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

4. Proizvajalci ali organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, kadar so imenovane v skladu s členom 47(2) in ki delujejo v imenu proizvajalcev, **dosegajo in trajno ohranijo** najmanj naslednje cilje zbiranja odpadnih prenosnih baterij, izračunane v odstotkih prenosnih baterij, **razen baterij iz lahkih vozil**, katerih dostopnost proizvajalec ali skupaj vsi proizvajalci, ki jih zastopa organizacija, pristojna za odgovornost proizvajalcev, prvič **omogoči** na trgu v državi članici:

Sprememba

4. Proizvajalci ali organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, kadar so imenovane v skladu s členom 47(2), in ki delujejo v imenu proizvajalcev, **morajo doseči in letno izpolnjevati** najmanj naslednje cilje zbiranja odpadnih prenosnih baterij, izračunane v odstotkih prenosnih baterij, katerih dostopnost proizvajalec ali skupaj vsi proizvajalci, ki jih zastopa organizacija, pristojna za odgovornost proizvajalcev, prvič **omogočijo** na trgu v državi članici:

Sprememba 312

Predlog uredbe

Člen 48 – odstavek 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

4a. Proizvajalci ali organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, kadar so imenovane v skladu s členom 47(2), in ki delujejo v imenu proizvajalcev, **morajo doseči in letno izpolnjevati najmanj naslednje cilje zbiranja odpadnih prenosnih baterij za splošno rabo, izračunane v odstotkih prenosnih baterij za splošno rabo, katerih dostopnost proizvajalec ali skupaj vsi proizvajalci, ki jih zastopa organizacija, pristojna za odgovornost proizvajalcev, prvič omogočijo na trgu v državi članici:**

- (a) 45 % do 31. decembra 2023;
- (b) 70 % do 31. decembra 2025;
- (c) 80 % do 31. decembra 2030.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 313

Predlog uredbe

Člen 48 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 48a

Zbiranje odpadnih baterij iz lahkih vozil

1. Proizvajalci ali organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, kadar so imenovane v skladu s členom 47(2), in ki delujejo v imenu proizvajalcev, zagotovijo, da se vse odpadne baterije iz lahkih vozil, ne glede na njihovo naravo, kemično sestavo, znamko ali poreklo, zbirajo na ozemlju države članice, kjer so prvič omogočili dostopnost baterij na trgu.

2. Proizvajalci odpadnih baterij iz lahkih vozil ali organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, kadar so imenovane v skladu s členom 47(2), in ki delujejo v imenu proizvajalcev, na ozemlju države članice, kjer so prvič omogočili dostopnost baterij na trgu, od končnega uporabnika brezplačno prevzamejo vse odpadne baterije iz lahkih vozil brez zahteve po nakupu nove baterije oziroma zahteve, da je bila baterija kupljena od proizvajalca, in ne glede na njeno kemično sestavo, znamko ali poreklo. V ta namen odpadne baterije iz lahkih vozil prevzamejo od končnih uporabnikov ali s prevzemnih in zbirnih mest, vzpostavljenih v sodelovanju z:

- (a) distributerji baterij za lahka vozila v skladu s členom 50 (1);
- (b) neodvisnimi izvajalci, ki popravljajo lahka vozila;
- (c) javnimi organi ali tretjimi stranmi, ki ravnaajo z odpadki v njihovem imenu v skladu s členom 53.

3. Ureditve glede prevzema, vzpostavljene v skladu z odstavkom 2, zajemajo celotno ozemlje države članice, pri čemer se upoštevajo število in gostota prebivalstva, pričakovana količina odpadnih baterij iz lahkih vozil ter njihova dostopnost in bližina z vidika končnih uporabnikov. Ureditve glede prevzema niso omejene na področja, kjer sta zbiranje in poznejše ravnanje z odpadnimi baterijami iz lahkih vozil najbolj donosna.

4. Končni uporabniki, ki odpadne baterije iz lahkih vozil zavržejo na zbirnih mestih iz odstavka 2, lahko vse odpadne baterije iz lahkih vozil v vsakem primeru brezplačno in brez zahteve po nakupu nove baterije vrnejo na katero koli zbirno mesto.

četrtek 10. marca 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

5. Proizvajalci ali organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, kadar so imenovane v skladu s členom 47(2), in ki delujejo v imenu proizvajalcev, morajo doseči in letno izpolnjevati najmanj naslednje cilje zbiranja odpadnih baterij iz lahkih vozil, izračunane v odstotkih prenosnih baterij, katerih dostopnost proizvajalec ali skupaj vsi proizvajalci, ki jih zastopa organizacija, pristojna za odgovornost proizvajalcev, prvič omogočijo na trgu v državi članici:

(a) 75 % do 31. decembra 2025;

(b) 85 % do 31. decembra 2030.

Proizvajalci ali organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, kadar so imenovane v skladu s členom 47(2), in ki delujejo v imenu proizvajalcev, stopnjo zbiranja iz prvega pododstavka izračunajo v skladu z delegiranim aktom, sprejetim v skladu s členom 55(2b).

6. Za zbirna mesta, vzpostavljena v skladu z odstavkoma 1 in 2 tega člena, ne veljajo zahteve za registracijo ali dovoljenje iz Direktive 2008/98/ES.

7. Proizvajalci ali organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, kadar so imenovane v skladu s členom 47(2), zaprosijo za odobritev pristojni organ, ki preveri, ali so vzpostavljene ureditve skladne s tem členom. Kadar odobritev zahteva organizacija, odgovorna za pristojnost proizvajalcev, se v zahtevku za odobritev jasno navedejo aktivni člani proizvajalci, ki jih navedena organizacija zastopa.

8. Organizacija, pristojna za odgovornost proizvajalcev, zagotovi, da podatki, s katerimi razpolaga, tj. notranje informacije ali informacije, ki jih je mogoče neposredno pripisati posameznim proizvajalcem, ostanejo zaupne. Pristojni organ lahko v svoji odobritvi določi pogoje, ki jih je treba za ta namen izpolniti.

9. Odobritev iz odstavka 6 se lahko izda samo, kadar se s predložitvijo dokazil dokaže, da so zahteve iz odstavkov 1, 2 in 3 tega člena izpolnjene in da so vzpostavljene vse ureditve, na podlagi katerih bo lahko dosežen in trajno izpolnjen vsaj cilj zbiranja iz odstavka 5. Če odobritev zahteva organizacija, pristojna za odgovornost proizvajalcev, se pridobi kot del odobritve iz člena 47(6).

četrtek 10. marca 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

10. Pristojni organ opredeli podrobnosti postopka za izdajo odobritve iz odstavka 7, da zagotovi skladnost z zahtevami iz odstavkov 1 do 4 tega člena in člena 56. To vključuje zahtevo po poročilu neodvisnih strokovnjakov, da se predhodno preveri, ali so ureditve zbiranja na podlagi tega člena vzpostavljene tako, da je zagotovljena skladnost z zahtevami iz tega člena. Vključeni so tudi časovni okviri za preverjanje posameznih ukrepov in sklep, ki ga pristojni organ sprejme najpozneje šest tednov po predložitvi zahtevka s popolno dokumentacijo.

11. Pristojni organ v rednih časovnih presledkih in vsaj vsaka tri leta preveri, ali so pogoji za odobritev na podlagi odstavka 7 še vedno izpolnjeni. Odobritev se lahko prekliče, če cilj zbiranja iz odstavka 4 ni izpolnjen ali če proizvajalec ali organizacija, pristojna za odgovornost proizvajalcev, bistveno krši svoje obveznosti iz odstavkov 1 do 3.

12. Proizvajalec ali organizacija, pristojna za odgovornost proizvajalcev, kadar je imenovana v skladu s členom 47(2), in ki deluje v imenu proizvajalca, nemudoma obvesti pristojni organ o vseh spremembah pogojev v zvezi z zahtevkom za odobritev iz odstavka 7, vseh spremembah v zvezi s pogoji odobritve iz odstavka 8 in trajnem prenehanju dejavnosti.

13. Države članice vsakih pet let vsaj na ravni NUTS 2 izvedejo raziskavo o sestavi zbranih mešanih komunalnih odpadkov in odpadne električne in elektronske opreme, da bi se ugotovil delež odpadnih prenosnih baterij, ki ga vsebujejo. Prva raziskava se izvede do 31. decembra 2023. Pristojni organi lahko ob izdaji ali pregledu odobritve iz odstavkov 7 in 10 na podlagi pridobljenih informacij od proizvajalcev prenosnih baterij ali organizacij, pristojnih za odgovornost proizvajalcev, zahtevajo, da sprejmejo korektivni ukrep za povečanje svoje mreže priključenih zbirnih mest in izvajajo kampanje obveščanja v skladu s členom 60(1) v obsegu, ki je sorazmeren deležu odpadnih prenosnih baterij v tokovih mešanih komunalnih odpadkov ter odpadne električne in elektronske opreme, ki so bili ugotovljeni v okviru raziskave.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 314**Predlog uredbe****Člen 49 – odstavek - 1 (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

–1. Proizvajalci ali organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, kadar so imenovane v skladu s členom 47(2), in ki delujejo v imenu proizvajalcev, poskrbijo, da se na ozemlju države članice, v kateri prvič omogočijo dostopnost baterij na trgu, zbirajo vse odpadne avtomobilске in industrijske baterije ter baterije za električna vozila, ne glede na njihovo naravo, kemično sestavo, znamko ali poreklo.

Sprememba 315**Predlog uredbe****Člen 49 – odstavek 1 – pododstavek 1 – uvodni del**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1. Proizvajalci avtomobilskih in industrijskih baterij ter baterij za električna vozila ali organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, kadar so imenovane v skladu s členom 47(2), brezplačno vzamejo nazaj vse odpadne avtomobilске in industrijske baterije ter baterije za električna vozila zadevne vrste, katere dostopnost so prvič omogočili na trgu na ozemlju navedene države članice, ki jih prevzamejo od končnega uporabnika in brez zahteve po nakupu nove baterije ali zahteve, da je bila baterija kupljena pri njih. V ta namen se strinjajo, da bodo odpadne avtomobilске in industrijske baterije ter baterije za električna vozila vzeli nazaj in jih prevzeli od končnih uporabnikov ali na zbirnih mestih v sodelovanju z:

1. Proizvajalci avtomobilskih in industrijskih baterij ter baterij za električna vozila ali organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, kadar so imenovane v skladu s členom 47(2), brezplačno vzamejo nazaj vse odpadne avtomobilске in industrijske baterije ter baterije za električna vozila zadevne vrste, katere dostopnost so prvič omogočili na trgu na ozemlju navedene države članice, ki jih prevzamejo od končnega uporabnika in brez zahteve po nakupu nove baterije ali zahteve, da je bila baterija kupljena pri njih. V ta namen se strinjajo, da bodo odpadne avtomobilске in industrijske baterije ter baterije za električna vozila vzeli nazaj in jih prevzeli od končnih uporabnikov ali na **prevzemnih in** zbirnih mestih, **vzpostavljenih** v sodelovanju z:

Sprememba 316**Predlog uredbe****Člen 49 – odstavek 1 – pododstavek 1 – točka a a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(aa) neodvisnimi izvajalci, ki opravljajo dejavnosti ponovne uporabe, ponovne izdelave ali spremembe namena avtomobilskih in industrijskih baterij ter baterij za električna vozila;

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 317**Predlog uredbe****Člen 49 – odstavek 1 – pododstavek 2***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Kadar je treba industrijske baterije predhodno razstaviti v prostorih zasebnih, nekomercialnih uporabnikov, obveznost proizvajalca, da navedene baterije **vzame** nazaj, vključuje tudi kritje stroškov razstavljanja in prevzema odpadnih baterij v prostorih navedenih uporabnikov.

Sprememba

Kadar je treba industrijske baterije predhodno razstaviti v prostorih zasebnih, nekomercialnih uporabnikov, obveznost proizvajalca **ali organizacij, pristojnih za odgovornost proizvajalcev, kadar so imenovane v skladu s členom 47(2)**, da navedene baterije **vzamejo** nazaj, vključuje tudi kritje stroškov razstavljanja in prevzema odpadnih baterij v prostorih navedenih uporabnikov.

Sprememba 318**Predlog uredbe****Člen 49 – odstavek 3 – točka a***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(a) zagotovijo zbirnim mestom iz odstavka 1 ustrezno infrastrukturo za ločeno zbiranje odpadnih avtomobilskih in industrijskih baterij ter baterij za električna vozila, ki izpolnjujejo veljavne varnostne zahteve, ter pokrijejo potrebne stroške, ki jih imajo navedena zbirna mesta v zvezi z dejavnostmi, v okviru katerih se baterije vzamejo nazaj. Posode za zbiranje in začasno shranjevanje takih baterij na zbirnem mestu so ustrezne glede na količino in nevarno naravo odpadnih avtomobilskih in industrijskih baterij ter baterij za električna vozila, ki se bodo verjetno zbirale na navedenih zbirnih mestih;

Sprememba

(a) zagotovijo **prevzemnim in** zbirnim mestom iz odstavka 1 ustrezno infrastrukturo za ločeno zbiranje odpadnih avtomobilskih in industrijskih baterij ter baterij za električna vozila, ki izpolnjujejo veljavne varnostne zahteve, ter pokrijejo potrebne stroške, ki jih imajo navedena **prevzemna in** zbirna mesta v zvezi z dejavnostmi, v okviru katerih se baterije vzamejo nazaj. Posode za zbiranje in začasno shranjevanje takih baterij na zbirnem mestu so ustrezne glede na količino in nevarno naravo odpadnih avtomobilskih in industrijskih baterij ter baterij za električna vozila, ki se bodo verjetno zbirale na navedenih **prevzemnih in** zbirnih mestih;

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 319

Predlog uredbe

Člen 49 – odstavek 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

4a. Države članice vsako leto zberejo po teži in kemični sestavi razčlenjene informacije, vključno z utemeljenimi ocenami, o količinah in kategorijah avtomobilskih in industrijskih baterij ter baterij za električna vozila, ki so bile dane na njihove trge in so na voljo za zbiranje, v primerjavi s količinami, ki so bile v državi članici prek vseh kanalov zbiranja zbrane, pripravljene za ponovno uporabo, reciklirane in predelane, ter o baterijah v izvoženih vozilih ali industrijskih izdelkih.

Sprememba 320

Predlog uredbe

Člen 50 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1. Distributerji vzamejo nazaj odpadne baterije, ki jih prevzamejo od končnega uporabnika, brezplačno **in** brez zahteve **po nakupu nove baterije** ne glede na njeno **kemijsko** sestavo ali poreklo. Prevzem prenosnih baterij zagotovijo na svojem prodajnem mestu ali v njegovi neposredni bližini. Prevzem odpadnih avtomobilskih in industrijskih baterij ter baterij **za električna vozila** zagotovijo na svojem prodajnem mestu ali v njegovi bližini. Ta obveznost je omejena glede na vrste odpadnih baterij, ki jih distributer ponuja ali jih je ponujal, v zvezi s prenosnimi baterijami pa tudi glede na količino, ki jo neprofesionalni končni uporabniki običajno zavržejo.

1. Distributerji vzamejo nazaj odpadne baterije, ki jih prevzamejo od končnega uporabnika, brezplačno **oziroma** brez zahteve, **da je bila baterija kupljena pri njih**, ne glede na njeno **kemično** sestavo ali poreklo. Prevzem prenosnih baterij zagotovijo na svojem prodajnem mestu ali v njegovi neposredni bližini. Prevzem odpadnih **baterij iz lahkih vozil**, avtomobilskih in industrijskih baterij ter baterij **iz električnih vozil** zagotovijo na svojem prodajnem mestu ali v njegovi bližini. Ta obveznost je omejena glede na vrste odpadnih baterij, ki jih distributer ponuja ali jih je ponujal, v zvezi s prenosnimi baterijami pa tudi glede na količino, ki jo neprofesionalni končni uporabniki običajno zavržejo.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 321
Predlog uredbe
Člen 50 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Distributerji **predajo** odpadne baterije, ki so jih vzeli nazaj, proizvajalcem ali organizacijam, pristojnim za odgovornost proizvajalcev, ki so odgovorne za zbiranje navedenih baterij v skladu s **členom** 48 oziroma 49, ali izvajalcu ravnanja z odpadki v obdelavo in recikliranje v skladu s členom 56.

Sprememba

3. Distributerji odpadne baterije, ki so jih vzeli nazaj, **predajo** proizvajalcem ali organizacijam, pristojnim za odgovornost proizvajalcev, ki so odgovorne za zbiranje navedenih baterij v skladu s **členi** 48, **48a** oziroma 49, ali izvajalcu ravnanja z odpadki v obdelavo in recikliranje v skladu s členom 56. **Države članice lahko možnosti distributerjev za predajo odpadnih baterij glede na njihovo vrsto omejijo na proizvajalce ali organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, ali pa izvajalce ravnanja z odpadki. Države članice poskrbijo, da te omejitve ne vplivajo negativno na sisteme zbiranja in recikliranja.**

Sprememba 322
Predlog uredbe
Člen 50 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

4. Obveznost iz tega člena se smiselno uporablja za dobavitelje baterij na podlagi pogodb s končnimi uporabniki pri prodaji na daljavo. Navedeni izvajalci zagotovijo zadostno število zbirnih mest, ki pokrivajo celotno ozemlje države članice ob upoštevanju števila prebivalcev in gostote prebivalstva, pričakovane količine odpadnih avtomobilskih in industrijskih baterij ter baterij za električna vozila ter njihove dostopnosti in bližine končnim uporabnikom, s čimer jim omogočajo, da lahko baterije vrnejo.

Sprememba

4. Obveznost iz tega člena se smiselno uporablja za dobavitelje baterij na podlagi pogodb s končnimi uporabniki pri prodaji na daljavo. Navedeni izvajalci zagotovijo zadostno število zbirnih mest, ki pokrivajo celotno ozemlje države članice ob upoštevanju števila prebivalcev in gostote prebivalstva, pričakovane količine odpadnih **prenosnih**, avtomobilskih in industrijskih baterij ter baterij za **lahka vozila in** električna vozila ter njihove dostopnosti in bližine končnim uporabnikom, s čimer jim omogočajo, da lahko baterije vrnejo.

Sprememba 323
Predlog uredbe
Člen 50 – odstavek 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

4a. Distributerji v primeru prodaje z dostavo nudijo možnost, da baterijo brezplačno vzamejo nazaj. Končni uporabnik baterije je ob naročilu baterije obveščen o tem, kako lahko rabljeno baterijo vrne.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 324**Predlog uredbe****Člen 50 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

*Sprememba***Člen 50a****Kavcijski sistemi za baterije**

Komisija do 31. decembra 2025 oceni, ali bi bilo izvedljivo in koristno, da bi se vzpostavili vseevropski kavcijski sistemi za baterije, zlasti za prenosne baterije za splošno rabo. V ta namen Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo ter prouči možnost sprejetja ustreznih ukrepov, vključno s sprejetjem zakonodajnih predlogov. Če države članice vzpostavijo nacionalne kavcijske sisteme za baterije, o tem ukrepu uradno obvestijo Komisijo. Nacionalni kavcijski sistemi ne smejo preprečiti sprejetja harmoniziranih sistemov na ravni Unije.

Sprememba 325**Predlog uredbe****Člen 51 – odstavek 2**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2. Končni uporabniki **zavržejo** odpadne baterije na označenih mestih za ločeno zbiranje, **vzpostavljenih** v skladu s posebnimi dogovori, sklenjenimi s proizvajalcem ali organizacijo, pristojno za odgovornost proizvajalcev, v skladu s **členoma** 48 in 49.

2. Končni uporabniki odpadne baterije **zavržejo** na označenih mestih za ločeno zbiranje, **ki jih vzpostavi proizvajalec ali organizacija, pristojna za odgovornost proizvajalca, ali pa so vzpostavljena** v skladu s posebnimi dogovori, sklenjenimi s proizvajalcem ali organizacijo, pristojno za odgovornost proizvajalcev, v skladu s **členi** 48, **48a** in 49.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 326
Predlog uredbe
Člen 52 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Upravljavci objektov za obdelavo odpadkov, za katere veljata direktivi 2000/53/ES in 2012/19/EU, predajo odpadne baterije iz obdelave izrabljenih vozil ter odpadne električne in elektronske opreme, proizvajalcem ustreznih baterij ali organizacijam, pristojnim za odgovornost proizvajalcev, kadar so imenovane v skladu s členom 47(2) te uredbe in ki delujejo v imenu proizvajalcev, ali izvajalcem ravnanja z odpadki v obdelavo in recikliranje v skladu z zahtevami iz člena 56 te uredbe. Upravljavci objektov za obdelavo odpadkov vodijo evidence o navedenih transakcijah.

Sprememba

Upravljavci objektov za obdelavo odpadkov, za katere veljata direktivi 2000/53/ES in 2012/19/EU, predajo odpadne baterije iz obdelave izrabljenih vozil ter odpadne električne in elektronske opreme, proizvajalcem ustreznih baterij ali organizacijam, pristojnim za odgovornost proizvajalcev, kadar so imenovane v skladu s členom 47(2) te uredbe, in ki delujejo v imenu proizvajalcev, ali **pooblaščenim** izvajalcem ravnanja z odpadki v obdelavo in recikliranje v skladu z zahtevami iz člena 56 te uredbe. **Države članice lahko možnosti upravljavcev objektov za obdelavo odpadkov, za katere velja Direktiva 2000/53/ES ali Direktiva 2012/19/EU, za predajo odpadnih baterij glede na njihovo vrsto omejijo na proizvajalce ali organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, ali pa drugega izvajalca ravnanja z odpadki. Države članice poskrbijo, da te omejitve ne vplivajo negativno na sisteme zbiranja in recikliranja.** Upravljavci objektov za obdelavo odpadkov vodijo evidence o navedenih transakcijah.

Sprememba 327
Predlog uredbe
Člen 53 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Odpadne baterije zasebnih, nekomercialnih uporabnikov se lahko zavržejo na mestih za ločeno zbiranje, ki jih vzpostavijo javni organi za ravnanje z odpadki.

Sprememba

1. Odpadne baterije zasebnih, nekomercialnih uporabnikov se lahko zavržejo na mestih za ločeno zbiranje, ki jih vzpostavijo javni organi za ravnanje z odpadki. **Kadar je za določeno vrsto baterije vzpostavljeno zbirno mesto, javni organi za ravnanje z odpadki ne smejo zavrniti prevzema rabljenih baterij te vrste, vključno s ponovno uporabljenimi baterijami, baterijami s spremenjenim namenom in ponovno izdelanimi baterijami.**

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 328
Predlog uredbe
Člen 53 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Javni organi za ravnanje z odpadki predajo odpadne baterije proizvajalcem ali organizacijam, pristojnim za odgovornost proizvajalcev, kadar so imenovane v skladu s členom 47(2) in ki delujejo v imenu proizvajalcev, ali izvajalcem ravnanja z odpadki v obdelavo in recikliranje v skladu z zahtevami iz člena 56 ali baterije obdelajo in reciklirajo sami v skladu s členom 56.

Sprememba

2. Javni organi za ravnanje z odpadki predajo odpadne baterije proizvajalcem ali organizacijam, pristojnim za odgovornost proizvajalcev, kadar so imenovane v skladu s členom 47(2), in ki delujejo v imenu proizvajalcev, ali izvajalcem ravnanja z odpadki v obdelavo in recikliranje v skladu z zahtevami iz člena 56 ali baterije obdelajo in reciklirajo sami v skladu s členom 56. **Države članice lahko možnosti javnih organov za ravnanje z odpadki za predajo odpadnih baterij glede na njihovo vrsto omejijo na proizvajalce ali organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, na izvajalca ravnanja z odpadki ali pa na to, da jih obdelajo in reciklirajo sami. Države članice poskrbijo, da te omejitve ne vplivajo negativno na sisteme zbiranja in recikliranja.**

Sprememba 329
Predlog uredbe
Člen 54 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Mesta za prostovoljno zbiranje odpadnih prenosnih baterij predajo odpadne prenosne baterije proizvajalcem prenosnih baterij ali tretjim **osebam**, ki delujejo v njihovem imenu, vključno z organizacijami, pristojnimi za odgovornost proizvajalcev, ali izvajalcem ravnanja z odpadki v obdelavo in recikliranje v skladu z zahtevami iz člena 56.

Sprememba

Mesta za prostovoljno zbiranje odpadnih prenosnih baterij predajo odpadne prenosne baterije proizvajalcem prenosnih baterij ali tretjim **stranem**, ki delujejo v njihovem imenu, vključno z organizacijami, pristojnimi za odgovornost proizvajalcev, ali **pooblaščenim** izvajalcem ravnanja z odpadki v obdelavo in recikliranje v skladu z zahtevami iz člena 56. **Države članice lahko mestom za prostovoljno zbiranje odpadnih prenosnih baterij omejijo možnost, da predajo te baterije proizvajalcem ali organizacijam, pristojnim za odgovornost proizvajalcev, ali izvajalcu ravnanja z odpadki. Države članice poskrbijo, da te omejitve ne vplivajo negativno na sisteme zbiranja in recikliranja.**

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 330**Predlog uredbe****Člen 55 – naslov**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Stopnje zbiranja za odpadne prenosne baterije

*Sprememba*Stopnje zbiranja za odpadne prenosne baterije **in odpadne baterije iz lahkih vozil****Sprememba 331****Predlog uredbe****Člen 55 – odstavek 1 – točka b**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija(b) **65** % do 31. decembra 2025;

Sprememba(b) **70** % do 31. decembra 2025;**Sprememba 332****Predlog uredbe****Člen 55 – odstavek 1 – točka c**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija(c) **70** % do 31. decembra 2030.

Sprememba(c) **80** % do 31. decembra 2030.**Sprememba 333****Predlog uredbe****Člen 55 – odstavek 1 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

*Sprememba***1a. Države članice morajo doseči naslednje minimalne cilje zbiranja odpadnih prenosnih baterij za splošno rabo:**(a) **45** % do 31. decembra 2023;(b) **70** % do 31. decembra 2025;(c) **80** % do 31. decembra 2030.**Sprememba 334****Predlog uredbe****Člen 55 – odstavek 2 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

*Sprememba***2a. Države članice morajo doseči naslednja minimalna cilja zbiranja odpadnih baterij iz lahkih vozil:**(a) **75** % do 31. decembra 2025;(b) **85** % do 31. decembra 2030.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 335

Predlog uredbe

Člen 55 – odstavek 2 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2b. Komisija do 31. decembra 2023 sprejme delegirani akt v skladu s členom 73 za dopolnitev te uredbe z določitvijo podrobnih pravil za izračun in preverjanje ciljev zbiranja odpadnih baterij iz lahkih vozil, pri čemer upošteva količino odpadnih baterij, ki je na voljo za zbiranje.

Sprememba 336

Predlog uredbe

Člen 55 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3. Komisija do 31. decembra 2030 pregleda cilj iz odstavka 1 (c) in člena 48(4) ter v okviru navedenega pregleda glede na razvoj tržnega deleža prouči možnost opredelitve cilja zbiranja za baterije iz lahkih vozil kot ločenega cilja. Pri tem pregledu se lahko prouči tudi možnost uvedbe metodologije za izračun stopnje ločenega zbiranja, ki bi upoštevala količino razpoložljivih odpadnih baterij za zbiranje. Komisija zato predloži Evropskemu parlamentu in Svetu poročilo o rezultatih pregleda, ki mu po potrebi priloži zakonodajni predlog.

3. Komisija do 31. decembra 2024 pregleda cilj iz odstavka 1 (c). Pri tem pregledu se prouči tudi možnost uvedbe metodologije za izračun stopnje ločenega zbiranja, ki bi upoštevala količino razpoložljivih odpadnih prenosnih baterij za zbiranje. Komisija zato predloži Evropskemu parlamentu in Svetu poročilo o rezultatih pregleda, ki mu po potrebi priloži zakonodajni predlog.

Sprememba 337

Predlog uredbe

Člen 55 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje delegiranih aktov v skladu s členom 73 v zvezi s spremembo metodologije za izračun stopnje zbiranja za prenosne baterije iz Priloge XI.

črtano

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 338
Predlog uredbe
Člen 56 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Zbrane odpadne baterije se ne **odlagajo na odlagališčih in** se ne **sežigajo**.

Sprememba

1. Zbrane odpadne baterije se ne **zavržejo oziroma** se ne **uporabijo v postopku energijske predelave**.

Sprememba 339
Predlog uredbe
Člen 56 – odstavek 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

4a. Države članice lahko vzpostavijo sisteme spodbud za gospodarske subjekte, ki reciklirajo več, kot je določeno v delih B in C Priloge XII.

Sprememba 340
Predlog uredbe
Člen 57 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Vse zbrane odpadne baterije **vstopijo v postopek recikliranja**.

Sprememba

1. **Za ponovno uporabo, spremembo namena ali recikliranje se pripravijo vse zbrane odpadne baterije, razen baterij, ki vsebujejo živo srebro – te se odstranijo tako, da to ne vpliva negativno na zdravje ljudi ali okolje.**

Sprememba 341
Predlog uredbe
Člen 57 – odstavek 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3a. Da omogoči pravilno sortiranje odpadnih litij-ionskih baterij in poročanje o njih, jih Komisija po potrebi vključi na seznam odpadkov iz Odločbe 2000/532/ES.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 342
Predlog uredbe
Člen 57 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

4. Komisija do 31. decembra 2023 sprejme **izvedbeni akt o določitvi** podrobnih pravil za izračun in preverjanje učinkovitosti recikliranja in snovne predelave. **Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 74(3).**

Sprememba

4. Komisija do 31. decembra 2023 sprejme **delegirani akt v skladu s členom 73 za dopolnitev te uredbe z določitvijo** podrobnih pravil za izračun in preverjanje učinkovitosti recikliranja in snovne predelave.

Sprememba 343
Predlog uredbe
Člen 57 – odstavek 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

5. **Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje delegiranih aktov v skladu s členom 73 v zvezi s spremembo minimalnih stopenj snovne predelave za odpadne baterije, določenih v delih B in C Priloge XII, ob upoštevanju tehnološkega in znanstvenega napredka ter novih tehnologij v vzponu na področju ravnanja z odpadki.**

Sprememba

5. **Komisija ob upoštevanju tehnološkega in znanstvenega napredka ter novih tehnologij v vzponu na področju ravnanja z odpadki do 31. decembra 2027 oceni napredek pri učinkovitosti recikliranja in stopnjah snovne predelave za odpadne baterije, določenih v delih B in C Priloge XII, ter o njem poroča. Poročilu se po potrebi priloži zakonodajni predlog za povečanje minimalne učinkovitosti recikliranja in stopenj snovne predelave.**

Sprememba 344
Predlog uredbe
Člen 57 – odstavek 5 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

5a. **Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 73 v zvezi z razširitvijo seznama kemijskih tehnologij baterij in materialov za baterije, določenih v delih B in C Priloge XII, ob upoštevanju tehnološkega in znanstvenega napredka ter novih tehnologij v vzponu na področju ravnanja z odpadki.**

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 345
Predlog uredbe
Člen 58 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Obdelava in recikliranje se lahko izvajata zunaj zadevne države članice ali zunaj Unije, če je pošiljka odpadnih baterij skladna z Uredbo (ES) št. 1013/2006 in Uredbo (ES) št. 1418/2007.

Sprememba

1. Obdelava, **priprava za ponovno uporabo, priprava za spremembo namena** in recikliranje se lahko izvajata zunaj zadevne države članice ali zunaj Unije, če je pošiljka odpadnih baterij skladna z Uredbo (ES) št. 1013/2006 in Uredbo (ES) št. 1418/2007

Sprememba 346
Predlog uredbe
Člen 58 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Šteje se, da odpadne baterije, ki se izvozijo iz Unije v skladu z odstavkom 1, izpolnjujejo obveznosti, učinkovitosti in cilje iz členov 56 in 57 samo, če izvajalec, ki reciklira, ali drug imetnik odpadkov, ki izvažajo odpadne baterije v obdelavo in recikliranje, **lahko dokaže**, da se je obdelava izvedla pod pogoji, ki so enakovredni zahtevam iz te uredbe.

Sprememba

2. Šteje se, da odpadne baterije, ki se izvozijo iz Unije v skladu z odstavkom 1, izpolnjujejo obveznosti, učinkovitosti in cilje iz členov 56 in 57 samo, če izvajalec, ki reciklira, ali drug imetnik odpadkov, ki izvažajo odpadne baterije v obdelavo, **ponovno uporabo, pripravo za spremembo namena** in recikliranje, **predloži dokazila, ki jih je potrdil pristojni organ namembne države**, da se je obdelava izvedla pod pogoji, ki so enakovredni zahtevam iz te uredbe **in ustreznim zahtevam za varstvo okolja in zdravja ljudi ter iz zakonodaje Unije na drugih področjih**.

Sprememba 347
Predlog uredbe
Člen 58 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. **Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje delegirane akta** v skladu s členom 73 o določitvi podrobnih pravil, ki dopolnjujejo pravila iz odstavka 2 tega člena, z določitvijo meril za ocenjevanje enakovrednih pogojev.

Sprememba

3. **Komisija sprejme delegirani akt** v skladu s členom 73 o določitvi podrobnih pravil, ki dopolnjujejo pravila iz odstavka 2 tega člena, z določitvijo meril za ocenjevanje enakovrednih pogojev **najpozneje do 1. julija 2023**.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 348**Predlog uredbe****Člen 59 – naslov**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Zahteve za spremembo namena in ponovno izdelavo industrijskih baterij in baterij za električna vozila

Sprememba

Zahteve za spremembo namena in ponovno izdelavo **baterij za lahka prevozna sredstva**, industrijskih baterij in baterij za električna vozila

Sprememba 349**Predlog uredbe****Člen 59 – odstavek 1**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Neodvisnim izvajalcem se pod enakimi pogoji omogoči dostop do krmilnega sistema baterije za **polnilne industrijske** baterije **in** baterije za električna vozila z **notranjim sistemom shranjevanja energije ter zmogljivostjo, večjo od 2 kWh**, da bi lahko ocenili in ugotovili stanje in preostalo življenjsko dobo baterije v skladu s parametri iz Priloge VII.

Sprememba

1. Neodvisnim izvajalcem se pod enakimi pogoji omogoči **zgolj bralni** dostop do krmilnega sistema baterije za **lahka vozila**, baterije **v stacionarnih baterijskih sistemih za shranjevanje energije ter** baterije za električna vozila **in do prenosnih baterij, ki vključujejo krmilni sistem baterije**, da bi lahko ocenili in ugotovili stanje in preostalo življenjsko dobo baterije v skladu s parametri iz Priloge VII.

Sprememba 350**Predlog uredbe****Člen 59 – odstavek 1 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1a. Za vse rabljene stacionarne baterijske sisteme za shranjevanje energije in baterije za električna vozila se izvede ocena, s katero se ugotovi, ali so primerni za ponovno uporabo, spremembo namena ali ponovno izdelavo. Če se pri oceni izkaže, da so baterije primerne za ponovno uporabo, se ponovno uporabijo. Če se izkaže, da niso primerne za ponovno uporabo, so pa primerne za spremembo namena ali ponovno izdelavo, se jim spremeni namen oziroma se ponovno izdelajo.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 351**Predlog uredbe****Člen 59 – odstavek 2***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

2. Neodvisnim izvajalcem postopka spremembe namena ali ponovne izdelave se pod enakimi pogoji omogoči dostop do informacij, potrebnih za ravnanje s **polnilnimi** industrijskimi baterijami in baterijami za električna vozila ali z napravami in vozili, v katerih so take baterije vgrajene, in sestavnimi deli takih baterij, naprav ali vozil, vključno z varnostnimi vidiki.

Sprememba

2. Neodvisnim izvajalcem postopka **priprav za spremembo namena**, spremembe namena ali ponovne izdelave se pod enakimi pogoji omogoči dostop do informacij, potrebnih za **testiranje in** ravnanje z **baterijami za lahka vozila**, industrijskimi baterijami in baterijami za električna vozila ali z napravami in vozili, v katerih so take baterije vgrajene, in sestavnimi deli takih baterij, naprav ali vozil, vključno z varnostnimi vidiki.

Sprememba 352**Predlog uredbe****Člen 59 – odstavek 3***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

3. Izvajalci postopka spremembe namena ali ponovne izdelave zagotovijo, da se pregled, preizkušanje delovanja, pakiranje in odpošiljanje baterij in njihovih sestavnih delov izvajajo v skladu z ustreznimi navodili za nadzor kakovosti in varnostnimi navodili.

Sprememba

3. Izvajalci postopka **priprav za spremembo namena**, spremembe namena ali ponovne izdelave zagotovijo, da se pregled, preizkušanje delovanja **in varnosti**, pakiranje in odpošiljanje baterij in njihovih sestavnih delov izvajajo v skladu z ustreznimi navodili za nadzor kakovosti in varnostnimi navodili.

Sprememba 353**Predlog uredbe****Člen 59 – odstavek 4 –pododstavek 1***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

4. Izvajalci postopka spremembe namena ali ponovne izdelave zagotovijo, da je baterija s spremenjenim namenom ali ponovno izdelana baterija, ko se daje na trg, skladna s to uredbo, ustreznimi zahtevami za proizvode, okoljskimi zahtevami in zahtevami za javno zdravje, navedenimi v drugi zakonodaji, ter tehničnimi zahtevami v zvezi z njenim opredeljenim namenom uporabe.

Sprememba

4. Izvajalci postopka **priprave za spremembo namena**, spremembe namena ali ponovne izdelave zagotovijo, da je baterija s spremenjenim namenom ali ponovno izdelana baterija, ko se daje na trg, skladna s to uredbo, ustreznimi zahtevami za proizvode, okoljskimi zahtevami in zahtevami za javno zdravje, navedenimi v drugi zakonodaji, ter tehničnimi zahtevami v zvezi z njenim opredeljenim namenom uporabe.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 354**Predlog uredbe****Člen 59 – odstavek 4 – pododstavek 2***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Obveznosti iz člena 7(1), (2) in (3), člena 8(1), (2) in (3), **člena 10 (1) in (2)** ter člena 39(1) za baterijo s spremenjenim namenom ali ponovno izdelano baterijo ne veljajo, kadar gospodarski subjekt, ki daje tako baterijo na trg, lahko dokaže, da je bila baterija pred spremembo namena ali ponovno izdelavo dana na trg pred datumi začetka veljavnosti navedenih obveznosti v skladu z navedenimi členi.

Sprememba

Obveznosti iz člena 7(1), (2) in (3), člena 8(1), (2) in (3) ter člena 39(1) za baterijo s spremenjenim namenom ali ponovno izdelano baterijo ne veljajo, kadar gospodarski subjekt, ki daje tako baterijo na trg, lahko dokaže, da je bila baterija pred spremembo namena ali ponovno izdelavo dana na trg pred datumi začetka veljavnosti navedenih obveznosti v skladu z navedenimi členi.

Sprememba 355**Predlog uredbe****Člen 59 – odstavek 4 – pododstavek 2 a (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

Izvajalci, ki dajo na trg baterije s spremenjenim namenom ali ponovno izdelane baterije, štejejo kot novi proizvajalci baterije, so registrirani v skladu s členom 46 in imajo razširjeno odgovornost proizvajalca v skladu s členom 47.

Sprememba 356**Predlog uredbe****Člen 59 – odstavek 5 – uvodni del***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

5. Za dokumentiranje, da odpadna baterija, katere namen se spremeni ali ki se ponovno izdelava, ni več odpadka, **imetnik baterije** na zahtevo pristojnega organa dokaže:

5. Za dokumentiranje, da odpadna baterija, katere namen se spremeni ali ki se ponovno izdelava, ni več odpadka, **izvajalec postopka spremembe namena ali ponovne izdelave** na zahtevo pristojnega organa dokaže:

Sprememba 357**Predlog uredbe****Člen 60 – odstavek 1 – pododstavek 1 – točka a***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(a) prispevek končnih uporabnikov k preprečevanju nastajanja odpadkov, vključno z informacijami o dobri praksi pri uporabi baterij, usmerjenimi v podaljšanje faze njihove uporabe, in možnostih priprave za ponovno uporabo;

(a) prispevek končnih uporabnikov k preprečevanju nastajanja odpadkov, vključno z informacijami **in priporočili** o dobri praksi pri uporabi baterij, usmerjenimi v podaljšanje faze njihove uporabe, in možnostih **ponovne uporabe**, priprave za ponovno uporabo, **priprave za spremembo namena, spremembe namena in ponovne izdelave**;

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 358**Predlog uredbe****Člen 60 – odstavek 1 – pododstavek 1 – točka c***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(c) sisteme za ločeno zbiranje, pripravo za ponovno uporabo in recikliranje, ki so na voljo za odpadne baterije;

Sprememba

(c) sisteme za ločeno zbiranje, **prevzem in zbirna mesta**, pripravo za ponovno uporabo, **pripravo za spremembo namena, spremembo namena, ponovno izdelavo** in recikliranje, ki so na voljo za odpadne baterije;

Sprememba 359**Predlog uredbe****Člen 60 – odstavek 1 – pododstavek 1 – točka f***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(f) učinek snovi, vsebovanih v baterijah, na okolje in zdravje ljudi, vključno z učinkom zaradi neustreznega odlaganja odpadnih baterij, kot so smetenje ali odlaganje v obliki nesortiranih komunalnih odpadkov.

Sprememba

(f) učinek snovi, **zlasti nevarnih**, vsebovanih v baterijah, na okolje in zdravje ljudi, vključno z učinkom zaradi neustreznega odlaganja odpadnih baterij, kot so smetenje ali odlaganje v obliki nesortiranih komunalnih odpadkov.

Sprememba 360**Predlog uredbe****Člen 60 – odstavek 1 – pododstavek 2 – točka b***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(b) v jeziku, ki je potrošnikom in drugim končnim uporabnikom zlahka razumljiv in kot ga določi zadevna država članica.

Sprememba

(b) v jeziku, ki je potrošnikom in drugim končnim uporabnikom zlahka razumljiv in kot ga določi zadevna država članica, **ter v obliki, ki je dostopna invalidom, v skladu z Direktivo (EU) 2019/882.**

Sprememba 361**Predlog uredbe****Člen 60 – odstavek 2***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

2. Proizvajalci dajo distributerjem in izvajalcem iz členov 50, 52 in 53 ter drugim izvajalcem ravnanja z odpadki, ki izvajajo dejavnosti na področju popravil, ponovne izdelave, priprave na ponovno uporabo, obdelave in recikliranja, na voljo informacije v zvezi z varnostnimi in zaščitnimi ukrepi, med drugim tudi o varnosti pri delu, ki se uporabljajo pri shranjevanju in zbiranju odpadnih baterij.

Sprememba

2. Proizvajalci dajo distributerjem in izvajalcem iz členov 50, 52 in 53 ter drugim izvajalcem ravnanja z odpadki, ki izvajajo dejavnosti na področju popravil, ponovne izdelave, priprave na ponovno uporabo, obdelave in recikliranja, na voljo informacije v zvezi **s sestavnimi deli in materiali ter mestom vseh nevarnih snovi v bateriji. Proizvajalci dajo na voljo tudi informacije v zvezi** z varnostnimi in zaščitnimi ukrepi, med drugim tudi o varnosti pri delu, ki se uporabljajo pri shranjevanju in zbiranju odpadnih baterij.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 362**Predlog uredbe****Člen 60 – odstavek 3 – pododstavek 1 – uvodni del***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

3. Od trenutka, ko se model baterije dobavi na ozemlju države članice, proizvajalci dajo izvajalcem ravnanja z odpadki, ki izvajajo dejavnosti popravil, ponovne izdelave, priprave na ponovno uporabo, obdelave in recikliranja, na zahtevo in v elektronski obliki ter v obsegu, ki ga navedeni izvajalci potrebujejo za izvajanje navedenih dejavnosti, na voljo naslednje specifične informacije v zvezi z modelom baterije glede ustreznega in okolju primernega ravnanja z odpadnimi baterijami:

Sprememba

3. Od trenutka, ko se model baterije dobavi na ozemlju države članice, proizvajalci dajo izvajalcem ravnanja z odpadki, ki izvajajo dejavnosti popravil, ponovne izdelave, priprave na ponovno uporabo, obdelave in recikliranja, na zahtevo **brezplačno** in v elektronski obliki ter v obsegu, ki ga navedeni izvajalci potrebujejo za izvajanje navedenih dejavnosti, na voljo naslednje specifične informacije v zvezi z modelom baterije glede ustreznega in okolju primernega ravnanja z odpadnimi baterijami:

Sprememba 363**Predlog uredbe****Člen 60 – odstavek 3 – pododstavek 1 – točka a***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(a) informacije o postopkih za zagotavljanje ustreznega razstavljanja vozil in naprav, ki omogoča odstranitev vgrajenih baterij;

Sprememba

(a) informacije o postopkih za zagotavljanje ustreznega razstavljanja **lahkih vozil**, vozil in naprav, ki omogoča odstranitev vgrajenih baterij;

Sprememba 364**Predlog uredbe****Člen 60 – odstavek 3 – pododstavek 1 – točka b***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(b) informacije o varnostnih in zaščitnih ukrepih, med drugim tudi o varnosti pri delu, ki se uporabljajo pri postopkih shranjevanja, prevoza, obdelave in recikliranja odpadnih baterij.

Sprememba

(b) informacije o varnostnih in zaščitnih ukrepih, med drugim tudi o varnosti pri delu **ter o protipožarnih ukrepih**, ki se uporabljajo pri postopkih shranjevanja, prevoza, obdelave in recikliranja odpadnih baterij.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 365
Predlog uredbe
Člen 60 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

4. Distributerji, ki dobavljajo baterije za končne uporabnike, **zagotovijo na viden način** na svojih prodajnih mestih in prek svojih spletnih tržnic informacije iz odstavkov 1 in 2 ter informacije o tem, kako lahko končni uporabniki brezplačno vrnejo odpadne baterije na ustrezna zbirna mesta v maloprodajnih trgovinah ali zbirna mesta, ki so vzpostavljena v imenu tržnice. Navedena obveznost je omejena glede na vrste baterij, ki jih distributer ali prodajalec na drobno ima ali je imel v svoji ponudbi novih baterij.

Sprememba

4. Distributerji, ki dobavljajo baterije za končne uporabnike, **jim** na svojih prodajnih mestih in prek svojih spletnih tržnic **v trajni obliki zagotovijo preprosto dostopne in jasno vidne** informacije iz odstavkov 1 in 2 ter informacije o tem, kako lahko končni uporabniki brezplačno vrnejo odpadne baterije na ustrezna zbirna mesta v maloprodajnih trgovinah ali zbirna mesta, ki so vzpostavljena v imenu tržnice. Navedena obveznost je omejena glede na vrste baterij, ki jih distributer ali prodajalec na drobno ima ali je imel v svoji ponudbi novih baterij.

Sprememba 366
Predlog uredbe
Člen 60 – odstavek 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

5. Stroški, ki jih krije proizvajalec na podlagi člena 47(1)(e), se končnemu uporabniku pokažejo ločeno na prodajnem mestu nove baterije. Navedeni stroški ne presegajo najnatančnejše ocene dejansko nastalih stroškov.

Sprememba

5. Stroški, ki jih krije proizvajalec na podlagi člena 47(1)(e), se končnemu uporabniku pokažejo ločeno na prodajnem mestu nove baterije. Navedeni stroški ne presegajo najnatančnejše ocene dejansko nastalih stroškov **in se ne prištejejo h končnemu strošku baterije, ki se potrošniku zaračuna na prodajnem mestu.**

Sprememba 367
Predlog uredbe
Člen 61 – odstavek 1 – pododstavek 1 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Proizvajalci prenosnih baterij ali organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, kadar so imenovane v skladu s členom 47(2) in ki delujejo v imenu proizvajalcev, sporočijo pristojnemu organu za vsako koledarsko leto naslednje informacije na podlagi kemijske tehnologije baterije, **pri čemer določijo količine baterij za lahka vozila:**

Sprememba

1. Proizvajalci prenosnih baterij ali organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, kadar so imenovane v skladu s členom 47(2) in ki delujejo v imenu proizvajalcev, sporočijo pristojnemu organu za vsako koledarsko leto naslednje informacije na podlagi kemijske tehnologije baterije:

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 368**Predlog uredbe****Člen 61 – odstavek 1 – pododstavek 1 – točka a a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(aa) količino prenosnih baterij za splošno rabo, katerih dostopnost se prvič omogoči na trgu na ozemlju države članice, razen vseh prenosnih baterij za splošno rabo, ki so zapustile ozemlje navedene države članice v navedenem letu, preden so bile prodane končnim uporabnikom;

Sprememba 369**Predlog uredbe****Člen 61 – odstavek 1 – pododstavek 1 – točka b a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ba) količino odpadnih prenosnih baterij za splošno rabo, zbranih v skladu s členom 48, izračunano na podlagi metodologije iz Priloge XI;

Sprememba 370**Predlog uredbe****Člen 61 – odstavek 1 – pododstavek 1 – točka d a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(da) količino zbranih odpadnih baterij, ki se izvozijo v tretje države v obdelavo, pripravo za ponovno uporabo, pripravo za spremembo namena in recikliranje.

Sprememba 371**Predlog uredbe****Člen 61 – odstavek 1 – pododstavek 2**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Kadar izvajalci ravnanja z odpadki, razen proizvajalcev ali organizacij, pristojnih za odgovornost proizvajalcev, kadar so imenovane v skladu s členom 47(2) in ki delujejo v imenu proizvajalcev, prevzamejo odpadne prenosne baterije od distributerjev ali na drugih zbirnih mestih za odpadne prenosne baterije, sporočijo pristojnemu organu za vsako koledarsko leto količino zbranih odpadnih prenosnih baterij na podlagi njihove kemijske tehnologije, **pri čemer opredelijo količine baterij za lahka vozila.**

Kadar izvajalci ravnanja z odpadki, razen proizvajalcev ali organizacij, pristojnih za odgovornost proizvajalcev, kadar so imenovane v skladu s členom 47(2) in ki delujejo v imenu proizvajalcev, prevzamejo odpadne prenosne baterije od distributerjev ali na drugih zbirnih mestih za odpadne prenosne baterije, sporočijo pristojnemu organu za vsako koledarsko leto količino zbranih odpadnih prenosnih baterij na podlagi njihove kemijske tehnologije.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 372

Predlog uredbe

Člen 61 – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1a. Proizvajalci baterij za lahka vozila ali organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, kadar so imenovane v skladu s členom 47(2) in ki delujejo v imenu proizvajalcev, sporočijo pristojnemu organu za vsako koledarsko leto naslednje informacije na podlagi kemijske sestave baterije, pri čemer navedejo količine baterij za lahka vozila:

- (a) količino baterij za lahka vozila, ki so prvič dostopne na trgu na ozemlju države članice, razen vseh tovrstnih baterij, ki so v danem letu zapustile njeno ozemlje, preden so bile prodane končnim uporabnikom;
- (b) količino odpadnih baterij za lahka vozila, zbranih v skladu s členom 48a, izračunano na podlagi metodologije, določene v delegiranem aktu, ki se sprejme v skladu s členom 55(2b);
- (c) cilje zbiranja, ki jih doseže proizvajalec ali organizacija, ki je pristojna za odgovornost proizvajalcev in deluje v imenu svojih članov;
- (d) količino zbranih odpadnih baterij za lahka vozila, dostavljenih v objekte z dovoljenjem za obdelavo in recikliranje; ter
- (e) količino baterij, zbranih za ponovno uporabo, spremembo namena in ponovno izdelavo.

Kadar izvajalci ravnanja z odpadki, razen proizvajalcev ali organizacij, pristojnih za odgovornost proizvajalcev, kadar so imenovane v skladu s členom 47(2) in ki delujejo v imenu proizvajalcev, prevzamejo odpadne baterije za lahka vozila od distributerjev ali na drugih prevzemnih in zbirnih mestih za te baterije, pristojnemu organu za vsako koledarsko leto sporočijo podatke o količini zbranih baterij, razčlenjene na podlagi kemijske sestave baterij, pri čemer navedejo količine baterij za lahka vozila.

četrtek 10. marca 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Izvajalci iz prvega in drugega pododstavka pristojnemu organu sporočijo podatke iz prvega pododstavka v štirih mesecih po izteku leta poročanja, na katero se nanašajo zbrani podatki. Prvo obdobje poročanja se nanaša na prvo polno koledarsko leto po sprejetju izvedbenega akta, v katerem je v skladu s členom 62(5) opredeljena oblika za poročanje Komisiji. Pristojni organi določijo obliko in postopke, v skladu s katerimi se jim podatki sporočajo.

Sprememba 373**Predlog uredbe****Člen 61 – odstavek 2 – točka b a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ba) količino baterij, zbranih za ponovno uporabo, spremembo namena in ponovno izdelavo;

Sprememba 374**Predlog uredbe****Člen 61 – odstavek 2– točka b b (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(bb) količino zbranih odpadnih avtomobilskih baterij, industrijskih baterij in baterij za električna vozila, ki se izvozijo v tretje države v obdelavo, pripravo za ponovno uporabo, pripravo za spremembo namena ali recikliranje.

Sprememba 375**Predlog uredbe****Člen 61 – odstavek 3 – pododstavek 1 – točka b a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ba) količino zbranih odpadnih avtomobilskih baterij, industrijskih baterij in baterij za električna vozila, ki se izvozijo v tretje države v obdelavo, pripravo za ponovno uporabo, pripravo za spremembo namena ali recikliranje.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 376**Predlog uredbe****Člen 61 – odstavek 5 – pododstavek 1 – točka b***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(b) količino odpadnih baterij, ki vstopijo v postopek **recikliranja**;

Sprememba

(b) količino odpadnih baterij, ki vstopijo v postopek **priprave za spremembo namena in recikliranje**;

Sprememba 377**Predlog uredbe****Člen 62 – odstavek 1 – pododstavek 1 – uvodni del***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Države članice za vsako koledarsko leto dajo javno na voljo v združeni obliki naslednje podatke o prenosnih, avtomobilskih in industrijskih baterijah ter baterijah za električna vozila na podlagi vrste baterij in njihove kemijske tehnologije, pri čemer v zvezi s prenosnimi baterijami ločeno opredelijo baterije za lahka vozila:

Sprememba

Države članice za vsako koledarsko leto dajo javno na voljo v združeni obliki naslednje podatke o prenosnih **baterijah, baterijah za lahka vozila**, avtomobilskih in industrijskih baterijah ter baterijah za električna vozila na podlagi vrste baterij in njihove kemijske tehnologije, pri čemer v zvezi s prenosnimi baterijami ločeno opredelijo baterije za lahka vozila:

Sprememba 378**Predlog uredbe****Člen 62 – odstavek 1 – pododstavek 1 – točka b***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(b) količino odpadnih baterij, zbranih v skladu s **členoma** 48 in 49, izračunano na podlagi metodologije iz Priloge XI;

Sprememba

(b) količino odpadnih baterij, zbranih v skladu s **členom** 48, **členom 48a**, in **členom** 49, izračunano na podlagi metodologije iz Priloge XI;

Sprememba 379**Predlog uredbe****Člen 64 – odstavek 1 a (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

1a. Sistem se uporablja za naslednje namene:

(a) **podpiranje organov za nadzor trga pri izvajanju njihovih nalog v skladu s to uredbo in ustreznimi delegiranimi akti, tudi pri njihovem izvrševanju uredbe;**

četrtek 10. marca 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (b) obveščanje javnosti o baterijah, danih na trg, ter o trajnostnih in varnostnih zahtevah, ki veljajo zanje, in zagotavljanje informativnih listov za baterije;
- (c) seznanjanje Komisije ter pooblaščenih izvajalcev ponovne izdelave, izvajalcev postopkov v okviru drugotne uporabe in izvajalcev recikliranja z najnovejšimi informacijami o baterijah.

Sprememba 380

Predlog uredbe

Člen 64 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2. Sistem vsebuje informacije in podatke o **polnilnih** industrijskih baterijah in baterijah za električna vozila z **notranjim sistemom shranjevanja energije** in **zmogljivostjo, večjo od 2 kWh**, kot so navedeni v Prilogi XIII. Navedene informacije in podatke je možno razvrstiti in po njih iskati ob upoštevanju odprtih standardov, da jih lahko uporabljajo tretje osebe.

2. Sistem vsebuje informacije in podatke o baterijah za **lahka** vozila, industrijskih baterijah in baterijah za električna vozila, kot so navedeni v Prilogi XIII. Navedene informacije in podatke je možno razvrstiti in po njih iskati ob upoštevanju odprtih standardov, da jih lahko uporabljajo tretje osebe. **Sistem tudi vsebuje redno posodobljeno podatkovno zbirko za vse baterije, zajete v to uredbo.**

Sprememba 381

Predlog uredbe

Člen 64 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3. Gospodarski subjekti, ki dajejo **polnilne** industrijske baterije ali baterije za električna vozila z **notranjim sistemom shranjevanja energije** na trg, dajo na voljo informacije iz odstavka 2 elektronsko v strojno berljivi obliki, pri čemer uporabijo interoperabilne in lahko dostopne podatkovne storitve v obliki, opredeljeni v skladu z odstavkom 5.

3. Gospodarski subjekti, ki dajejo **baterije za lahka vozila**, industrijske baterije ali baterije za električna vozila na trg, dajo na voljo informacije iz odstavka 2 elektronsko v strojno berljivi obliki, pri čemer uporabijo interoperabilne in lahko dostopne podatkovne storitve v obliki, opredeljeni v skladu z odstavkom 5.

Sprememba 382

Predlog uredbe

Člen 64 – odstavek 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

4a. Sistem ne nadomešča in ne spreminja obveznosti organov za nadzor trga.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 383**Predlog uredbe****Člen 64 – odstavek 5 – pododstavek 1 – uvodni del***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

5. Komisija do 31. decembra 2024 sprejme **izvedbene akte o določitvi**:

Sprememba

5. Komisija do 31. decembra 2024 sprejme **delegirani akt v skladu s členom 73 za dopolnitev te uredbe z določitvijo**:

Sprememba 384**Predlog uredbe****Člen 64 – odstavek 5 – pododstavek 2***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 74(3).

Sprememba

črtano

Sprememba 385**Predlog uredbe****Člen 65 – odstavek 1***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

1. Najpozneje 1. januarja 2026 ima vsaka industrijska baterija in baterija za električna vozila, ki je dana na trg ali v uporabo **in katere zmogljivost je višja od 2 kWh**, elektronski zapis (v nadaljnjem besedilu: potni list za baterijo).

Sprememba

1. Najpozneje 1. januarja 2026 ima vsaka industrijska baterija, baterija za električna vozila in **baterija za lahka vozila**, ki je dana na trg ali v uporabo, elektronski zapis (v nadaljnjem besedilu: potni list za baterijo).

Sprememba 386**Predlog uredbe****Člen 65 – odstavek 3***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

3. Potni list za baterijo je povezan z informacijami o osnovnih značilnostih vsake vrste in modela baterije, shranjenimi v virih podatkov sistema, vzpostavljenega v skladu s členom 64. Gospodarski subjekt, ki daje industrijsko baterijo ali baterijo za električna vozila na trg, zagotovi, da so podatki v potnem listu za baterijo točni, popolni in posodobljeni.

Sprememba

3. Potni list za baterijo **za industrijske baterije in baterije za električna vozila** je povezan z informacijami o osnovnih značilnostih vsake vrste in modela baterije, shranjenimi v virih podatkov sistema, vzpostavljenega v skladu s členom 64. Gospodarski subjekt, ki daje industrijsko baterijo ali baterijo za električna vozila na trg, zagotovi, da so podatki v potnem listu za baterijo točni, popolni in posodobljeni.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 387**Predlog uredbe****Člen 65 – odstavek 3 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3a. *Potni list za baterijo za baterije za lahka vozila vsebuje informacije, opisane v členu 13(5), točka (a) do (d) ter točka (i) in (j), ter posodobljene informacije o bateriji, povezane s spremembami njenega statusa.*

Sprememba 388**Predlog uredbe****Člen 65 – odstavek 4**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

4. Potni list za baterijo je na voljo na spletu, prek elektronskih sistemov, ki so interoperabilni s sistemom, vzpostavljenim v skladu s členom 64.

4. Potni list za baterijo je na voljo na spletu, prek elektronskih sistemov, ki so interoperabilni s sistemom, vzpostavljenim v skladu s členom 64, **in prek kode QR iz člena 13(5).**

Sprememba 389**Predlog uredbe****Člen 65 – odstavek 5**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

5. Potni list za baterijo omogoča dostop do informacij o vrednostih parametrov delovanja in trajnosti iz člena 10(1), ko se baterija da na trg in ko se spremeni njen status.

5. Potni list za baterijo omogoča dostop do informacij o vrednostih parametrov delovanja in trajnosti iz člena 10(1) **ter informacij o stanju baterije v skladu s členom 14**, ko se baterija da na trg in ko se spremeni njen status.

Sprememba 390**Predlog uredbe****Člen 65 – odstavek 6**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

6. Kadar sprememba statusa nastane zaradi **popravlil** ali **spremembe namena**, se odgovornost za izvedbo zapisa v potni list za baterijo prenese na gospodarski subjekt, za katerega se šteje, da daje industrijsko baterijo ali baterijo za **električna** vozila na trg ali v uporabo.

6. Kadar sprememba statusa nastane zaradi **spremembe namena** ali **ponovne izdelave**, se odgovornost za izvedbo zapisa v potni list za baterijo prenese na gospodarski subjekt, za katerega se šteje, da daje industrijsko baterijo, **baterijo za električna vozila** ali baterijo za **lahka** vozila na trg ali v uporabo. **Zapis za baterije s spremenjenim namenom ali ponovno izdelane baterije je povezan z zapisom za prvotno baterijo.**

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 391**Predlog uredbe****Člen 65 – odstavek 7 – uvodni del**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

7. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje **izvedbenih** aktov o določitvi pravil za dostop, izmenjavo, upravljanje, raziskovanje, objavo in ponovno uporabo informacij in podatkov, dostopnih prek potnega lista za baterijo.

Sprememba

7. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejetje **delegiranih** aktov **v skladu s členom 73** o določitvi pravil za dostop, izmenjavo, upravljanje, raziskovanje, objavo in ponovno uporabo informacij in podatkov, dostopnih prek potnega lista za baterijo.

Sprememba 392**Predlog uredbe****Člen 65 – odstavek 7 – pododstavek 1**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 74(3).

Sprememba

črtano

Sprememba 393**Predlog uredbe****Člen 66 – odstavek 1 – pododstavek 1**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. **Kadar organi** za nadzor trga **ene države članice** utemeljeno domnevajo, da baterija, ki jo zajema ta uredba, predstavlja tveganje za zdravje ali varnost ljudi, premoženje ali okolje, ocenijo, ali zadevna baterija izpolnjuje vse ustrezne zahteve iz te uredbe.

Sprememba

1. **Organi** za nadzor trga **v zadostnem obsegu** izvajajo **ustrezne preglede baterij**, ki so na voljo v spletu in zunaj njega, tako da preverijo dokumentacijo in po potrebi na podlagi reprezentativnega vzorca izvedejo fizične in laboratorijske preglede, ki zajemajo vse ustrezne zahteve iz te uredbe. **Za namene teh pregledov lahko baterije pošljejo v preizkuševalno zmogljivost Unije iz člena 68a.**

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 394

Predlog uredbe

Člen 66 – odstavek 1 – pododstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Komisija do ... [dve leti po začetku veljavnosti te uredbe] sprejme izvedbene akte, s katerimi določi enotne pogoje za preglede, merila za določitev pogostosti pregledov in količino vzorcev, ki jih je treba preveriti v skladu s členom 11(4) Uredbe (EU) 2019/1020.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 74(3).

Sprememba 395

Predlog uredbe

Člen 66 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2. **Kadar** organi za nadzor trga **menijo, da neskladnost ni omejena na njihovo nacionalno ozemlje**, Komisijo in druge države članice obvestijo o rezultatih vrednotenja in ukrepih, ki jih zahtevajo od gospodarskega subjekta.

2. Organi za nadzor trga Komisijo in druge države članice obvestijo o rezultatih vrednotenja in ukrepih, ki jih zahtevajo od gospodarskega subjekta.

Sprememba 396

Predlog uredbe

Člen 66 – odstavek 5 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(a) baterija ne izpolnjuje zahtev iz poglavij II in III te uredbe;

(a) baterija ne izpolnjuje zahtev iz poglavij II in III ali člena 39 te uredbe;

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 397**Predlog uredbe****Člen 66 – odstavek 8 a (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

8a. *Potrošnikom se omogoči, da informacije o baterijah, ki predstavljajo tveganje za potrošnike, vnesejo v ločen oddelek portala sistema hitrega obveščanja (RAPEX) iz člena 12 Direktive 2001/95/ES. Komisija ustrezno upošteva prejete informacije in po potrebi zagotovi nadaljnje ukrepanje, vključno s posredovanjem informacij ustreznim nacionalnim organom, kadar je ustrezno.*

Komisija sprejme izvedbeni akt v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 74(2), da določi načine posredovanja informacij iz prvega pododstavka in za njihovo posredovanje ustreznim nacionalnim organom za nadaljnje ukrepanje.

Sprememba 398**Predlog uredbe****Člen 67 – odstavek 1 – pododstavek 1***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

1. Kadar so po zaključku postopka iz člena 66(3) in (4) vloženi ugovori zoper ukrep države članice ali kadar Komisija meni, da je nacionalni ukrep v nasprotju z zakonodajo Unije, Komisija nemudoma začne posvetovanja z državami članicami in zadevnim gospodarskim subjektom oziroma subjekti ter oceni nacionalni ukrep. Komisija na podlagi rezultatov navedenega ocenjevanja z izvedbenim aktom odloči, ali so nacionalni ukrepi upravičeni ali ne.

1. Kadar so po zaključku postopka iz člena 66(3) in (4) vloženi ugovori zoper ukrep države članice ali kadar Komisija meni, da je nacionalni ukrep v nasprotju z zakonodajo Unije, Komisija nemudoma začne posvetovanja z državami članicami in zadevnim gospodarskim subjektom oziroma subjekti ter oceni nacionalni ukrep. **Komisija to oceno pripravi v enem mesecu.** Komisija na podlagi rezultatov navedenega ocenjevanja z izvedbenim aktom odloči, ali so nacionalni ukrepi upravičeni ali ne.

Sprememba 399**Predlog uredbe****Člen 68 – odstavek 1***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

1. Kadar država članica po izvedbi ocenjevanja iz člena 67(1) ugotovi, da baterija kljub skladnosti z zahtevami iz poglavij II in III, predstavlja tveganje za zdravje ali varnost ljudi, premoženje ali okolje, od zadevnega gospodarskega subjekta zahteva, da sprejme vse ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovi, da zadevna baterija ob dajanju na trg ne predstavlja več navedenega tveganja, ali pa baterijo umakne s trga ali jo odpokliče v razumnem roku glede na naravo tveganja.

1. Kadar država članica po izvedbi ocenjevanja iz člena 67(1) ugotovi, da baterija kljub skladnosti z zahtevami iz poglavij II in III, predstavlja **oziroma se lahko upravičeno šteje, da predstavlja** tveganje za zdravje ali varnost ljudi, premoženje ali okolje, od zadevnega gospodarskega subjekta zahteva, da sprejme vse ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovi, da zadevna baterija ob dajanju na trg ne predstavlja več navedenega tveganja, ali pa baterijo umakne s trga ali jo odpokliče v razumnem roku glede na naravo tveganja.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 400
Predlog uredbe
Člen 68 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Država članica o tem nemudoma obvesti Komisijo in druge države članice. Navedene informacije vključujejo vse razpoložljive podrobnosti, zlasti podatke, potrebne za opredelitev zadevne baterije, porekla in dobavne verige baterije, vrste tveganja, ter vrsto in trajanje sprejetih nacionalnih ukrepov.

Sprememba

3. Država članica o tem nemudoma obvesti Komisijo in druge države članice. Navedene informacije vključujejo vse razpoložljive podrobnosti, zlasti podatke, potrebne za opredelitev zadevne baterije, porekla in vrednostne verige baterije, vrste tveganja, ter vrsto in trajanje sprejetih nacionalnih ukrepov.

Sprememba 401
Predlog uredbe
Člen 68 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 68a

Preizkuševalna zmogljivost Unije

1. **Komisija do ... [dve leti po začetku veljavnosti te uredbe] imenuje preizkuševalno zmogljivost Unije, specializirano za baterije, v skladu z drugim pododstavkom člena 21(2) Uredbe (EU) 2019/1020.**
2. **Preizkuševalna zmogljivost Unije deluje kot strokovno središče za:**
 - (a) **zagotavljanje, z odstopanjem od člena 21(6)(b) Uredbe (EU) 2019/1020, neodvisnih tehničnih in znanstvenih nasvetov Komisiji med preiskavami iz člena 32 te uredbe in med ocenjevanjem iz členov 67(1) in 68(4) te uredbe;**
 - (b) **izvajanje preizkušanja baterij na zahtevo organov za nadzor trga za namene ocenjevanja iz člena 66(1).**

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 402**Predlog uredbe****Člen 68 b (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

*Sprememba***Člen 68b****Nacionalni kompetenčni centri za baterije**

1. **Organi za nadzor trga se z organizacijami, ki zastopajo gospodarske subjekte, in raziskovalnimi središči dogovorijo o ustanovitvi nacionalnega kompetenčnega centra za baterije v vsaki državi članici.**
2. **Nacionalni kompetenčni centri za baterije iz odstavka 1 izvajajo dejavnosti, katerih cilj je spodbujanje skladnosti, odkrivanje neskladnosti, ozaveščanje ter zagotavljanje smernic in tehničnih nasvetov v zvezi z zahtevami iz te uredbe. Po potrebi lahko pri dejavnostih nacionalnih kompetenčnih centrov za baterije sodelujejo tudi drugi deležniki, kot so organizacije, ki zastopajo končne uporabnike.**
3. **V skladu s členom 9(2) Uredbe (EU) 2019/1020 organ za nadzor trga in strani iz odstavka 1 zagotovijo, da dejavnosti, ki jih izvajajo nacionalni kompetenčni centri za baterije, ne povzročajo nelojalne konkurence med gospodarskimi subjekti in ne vplivajo na objektivnost, neodvisnost in nepristranskost strani.**

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 403**Predlog uredbe****Člen 69 – odstavek 1 – uvodni del***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

1. Brez poseganja v člen 66, kadar država članica ugotovi, da baterija, ki ne spada na področje uporabe člena 68, ni skladna s to uredbo ali da gospodarski subjekt krši obveznosti, navedene v tej uredbi, od zadevnega gospodarskega subjekta zahteva, da odpravi zadevno neskladnost. Takšne neskladnosti vključujejo:

Sprememba

1. Brez poseganja v člen 66, kadar država članica ugotovi, da baterija, ki ne spada na področje uporabe člena 68, ni skladna s to uredbo ali da gospodarski subjekt krši obveznosti, navedene v tej uredbi, od zadevnega gospodarskega subjekta zahteva, da odpravi zadevno neskladnost. **Države članice vzpostavijo lahko dostopne kanale za prijavo neskladnosti za potrošnike, s čimer to nalogo olajšajo.** Takšne neskladnosti vključujejo:

Sprememba 404**Predlog uredbe****Člen 69 – odstavek 1 – točka k***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(k) zahteve v zvezi s politiko potrebne skrbnosti v oskrbovalni verigi iz člena 39 niso izpolnjene.

Sprememba

(k) zahteve v zvezi s politiko potrebne skrbnosti v vrednostni verigi iz člena 39 niso izpolnjene.

Sprememba 405**Predlog uredbe****Člen 69 – odstavek 1 – točka k a (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(ka) zahteve za potni list za baterije iz člena 65 niso izpolnjene.

Sprememba 406**Predlog uredbe****Člen 69 – odstavek 3 a (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

3a. Pristojnim organom držav članic se v skladu s členom 14 Uredbe (EU) 2019/1020 podelijo preiskovalna pooblastila za izvajanje ustreznih kontrol na podlagi tveganja ali na podlagi prejetih informacij, da se odkrije morebitna neskladnost.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 407
Predlog uredbe
Člen 69 – odstavek 3 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3b. Organi za nadzor trga sodelujejo med seboj, da bi zagotovili čezmejno izvrševanje te uredbe v skladu z določbami iz poglavja VI Uredbe (EU) 2019/1020.

Sprememba 408
Predlog uredbe
Člen 69 – odstavek 3 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3c. Države članice sodelujejo v mreži za medsebojno podporo pri ugotavljanju kršitev v primeru čezmejne prodaje na ozemlju Unije.

Sprememba 409
Predlog uredbe
Člen 70 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1. Javni naročniki, opredeljeni v členu 2(1) Direktive 2014/24/EU ali členu 3(1) Direktive 2014/25/EU, ali naročniki, opredeljeni v členu 4(1) Direktive 2014/25/EU, pri naročanju baterij ali proizvodov, ki vsebujejo baterije, v primerih, ki jih zajemata navedeni direktivi, **upoštevajo vpliv na okolje, ki jih imajo baterije v svojem življenjskem ciklu**, da zagotovijo, da so taki vplivi naročenih baterij čim manjši.

1. Javni naročniki, opredeljeni v členu 2(1) Direktive 2014/24/EU ali členu 3(1) Direktive 2014/25/EU, ali naročniki, opredeljeni v členu 4(1) Direktive 2014/25/EU, pri naročanju baterij ali proizvodov, ki vsebujejo baterije, v primerih, ki jih zajemata navedeni direktivi, **dajo prednost najbolj okolju prijaznim baterijam na podlagi njihovega celotnega življenjskega cikla**, da zagotovijo, da so taki vplivi naročenih baterij čim manjši.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 410**Predlog uredbe****Člen 71 – odstavek 3 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3a. Če država članica meni, da uporaba snovi pri proizvodnji baterij ali prisotnost snovi v baterijah ob njihovem dajanju na trg ali v poznejših fazah življenjskega cikla, vključno s fazo odpadkov, predstavlja tveganje za zdravje ljudi ali okolje, ki ni pod primernim nadzorom in ga je treba obravnavati, obvesti Agencijo, da predlaga pripravo dokumentacije, ki je skladna z dokumentacijo za omejitve. Če se s to dokumentacijo dokaže, da je treba poleg že uvedenih ukrepov sprejeti ukrepe na ravni celotne Skupnosti, država članica to dokumentacijo predloži Agenciji, da sproži postopek za določitev omejitev.

Sprememba 411**Predlog uredbe****Člen 71 – odstavek 14 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

14a. Komisija v 6 mesecih od morebitne spremembe Uredbe (ES) št. 1907/2006 ali začetka veljavnosti zakonodaje Unije o trajnostnih merilih za nevarne snovi in kemikalije oceni, ali je zaradi spremembe Uredbe (ES) št. 1907/2006 ali druge prihodnje zakonodaje Unije treba spremeniti ta člen, in po potrebi sprejme delegirani akt v skladu s členom 72 te uredbe, s katerim te določbe ustrezno spremeni.

Sprememba 412**Predlog uredbe****Člen 72 – odstavek 2 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2a. Priznajo se samo sheme, ki jih vodi industrija, ki izpolnjujejo zahteve iz člena 30 in ki so jih preverili akterji tretjih strani.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 413
Predlog uredbe
Člen 73 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 6(2), člena 7(1), (2) in (3), člena 9(2), člena 10(3), člena 12(2), člena 17(4), člena 27(3), člena 39(8), člena 55(4), člena 56(4), člena 57(6), člena 58(3) in člena 70(2) se prenese na Komisijo za obdobje petih let od [datuma začetka veljavnosti te uredbe]. Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolgo obdobje, razen če Evropski parlament ali Svet ne nasprotuje temu podalžšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.

Sprememba

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 6(2), člena 6(5a), člena 7(1), tretji pododstavek, točka (a), člena 7(1), četrti pododstavek, člena 7(2), četrti pododstavek, točka (a), člena 7(3), tretji in četrti pododstavek, člena 8(1), drugi pododstavek, točka (a), člena 8(4a), člena 9(2), drugi pododstavek, člena 10(1b) in (1c), člena 10(3), prvi pododstavek, člena 10(3a), člena 11a(4), člena 11b(2), člena 13(6a), člena 14(3), pododstavek 1a, člena 12(2), člena 17(4), člena 39(8) in člena (8a), člena 55(2b), člena 56(4), člena 57(4), člena 57(5a), člena 58(3), člena 64(5), člena 65(7), člena 70(3), člena 71(14a) in člena 76(1b) se prenese na Komisijo za obdobje petih let od ... [datuma začetka veljavnosti te uredbe]. Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolgo obdobje, razen če Evropski parlament ali Svet ne nasprotuje temu podalžšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 414
Predlog uredbe
Člen 73 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Prenos pooblastila iz člena 6(2), člena 7(1), (2) in (3), člena 9(2), člena 10(3), člena **12(2)**, člena **17(4)**, člena **27(3)**, člena 39(8), člena 55(4), člena **56(4)**, člena 57(**6**), člena 58(3) **in** člena 70(**2**) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne veljati dan po njegovi objavi v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši dan, ki je določen v njem. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

Sprememba

3. Prenos pooblastila iz člena 6(2), člena **6(5a)**, člena 7(1), **tretji pododstavek, točka (a), člena 7(1), četrti pododstavek, člena 7(2), četrti pododstavek, točka (a), člena 7(3), tretji pododstavek in četrti pododstavek, člena 8(1), drugi pododstavek, točka (a), člena 8(4a)**, člena 9(2), **drugi pododstavek, člena 10(1b) in (1c), člena 10(3), prvi pododstavek, člena 10(3a), člena 11a(4), člena 11b(2), člena 13(6a), člena 14(3) pododstavek 1a, člena 12(2), člena 17(4), člena 39(8) in člena (8a), člena 55(2b), člena 56(4), člena 57(4), člena 57(5a), člena 58(3), člena 64(5), člena 65(7), člena 70(3), člena 71 (14a) in člena 76(1b)** lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne veljati dan po njegovi objavi v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši dan, ki je določen v njem. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 415**Predlog uredbe****Člen 73 – odstavek 6***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

6. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 6(2), členom 7(1), (2) in (3), členom 9(2), členom 10(3), členom 12(2), členom 17(4), členom 27(3), členom 39(8), členom 55(4), členom 56(4), členom 57(6), členom 58(3) **in** členom 70(2), začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotujeta delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament in Svet Komisijo obvestila, da mu ne bosta nasprotovala. Na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta se to obdobje podaljša za dva meseca.

Sprememba

6. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 6(2), členom 6(5a), členom 7(1), **tretji pododstavek, točka (a), členom 7(1), četrti pododstavek, členom 7(2), četrti pododstavek, točka (a), členom 7(3), tretji pododstavek in četrti pododstavek, členom 8(1), drugi pododstavek, točka (a), členom 8(4a), členom 9(2), drugi pododstavek, členom 10(1b) in (1c), členom 10(3), prvi pododstavek, členom 10(3a), členom 11a(4), členom 11b(2), členom 13(6a), členom 14(3), pododstavek 1a, členom 12(2), členom 17(4), členom 39(8) in (8a), členom 55(2b), členom 56(4), členom 57(4), členom 57(5a), členom 58(3), členom 64(5), členom 65(5), členom 65(7), členom 70(3), členom 71(14a) in členom 76(1b)** začne veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotujeta delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament in Svet Komisijo obvestila, da mu ne bosta nasprotovala. Na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta se to obdobje podaljša za dva meseca.

Sprememba 416**Predlog uredbe****Člen 75 – odstavek 1 – pododstavek 2 – uvodni del***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(2) v Prilogi I se na **seznam** harmonizacijske zakonodaje **doda naslednja točka 71:**

Sprememba

(2) v Prilogi I se **točka 21** na **seznamu** harmonizacijske zakonodaje **Unije nadomesti z naslednjim:**

Sprememba 417**Predlog uredbe****Člen 76 – odstavek 1 a (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

Komisija do 1. januarja 2023 oblikuje usklajena merila ali smernice za učinkovite, sorazmerne in odvrčilne kazni ter nadomestilo škode posameznikom.

četrtek 10. marca 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Ta merila zajemajo vsaj naslednje vrste kršitev:

- dajanje lažnih izjav v postopkih ugotavljanja skladnosti iz poglavja IV in ukrepi iz členov 66 in 68;
- ponarejanje rezultatov preizkusov za namene preverjanja skladnosti ali tržnega nadzora;
- zadržanje podatkov ali tehničnih specifikacij, zaradi katerih bi bili lahko baterija ali njeni sestavni deli odpoklicani ali bi bila zanje zavrnjena ali odvzeta izjava o skladnosti.

Sprememba 418

Predlog uredbe

Člen 76 – odstavek 1 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Komisija do 1. januarja 2023 sprejme delegirane akte v skladu s členom 73 za dopolnitev te uredbe z določitvijo meril za učinkovite, sorazmerne in odvrtilne kazni ter za nadomestilo škode, povzročene posameznikom, ki zajema vsaj kršitve iz odstavka 1a.

Sprememba 419

Predlog uredbe

Člen 77 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1. Komisija do 31. decembra 2030 pripravi poročilo o uporabi te uredbe ter njenem vplivu na okolje in delovanje notranjega trga.

1. Komisija do 31. decembra 2030 **in nato vsakih pet let** pripravi poročilo o uporabi te uredbe ter njenem vplivu na okolje, **zdravje ljudi** in delovanje notranjega trga **ter poročilo predloži in predstavi Evropskemu parlamentu in Svetu.**

Sprememba 420

Predlog uredbe

Člen 77 – odstavek 2 – pododstavek 1 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(c) zahtev glede potrebne skrbnosti v **oskrbovalni** verigi iz členov 39 in 72;

(c) zahtev glede potrebne skrbnosti v **vrednostni** verigi **baterij** iz členov 39 in 72;

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 421**Predlog uredbe****Člen 77 – odstavek 2 – pododstavek 1 – točka d a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(da) ukrepov v zvezi z identifikacijo gospodarskih subjektov iz člena 45;

Sprememba 422**Predlog uredbe****Člen 77 – odstavek 2 – pododstavek 1 – točka d b (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(db) kršitev ter učinkovitosti, sorazmernosti in odvrtačnosti kazni, kot je določeno v členu 76;

Sprememba 423**Predlog uredbe****Člen 77 – odstavek 2 – pododstavek 1 – točka d c (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(dc) analize učinka Uredbe na konkurenčnost in naložbe v sektorju baterij ter na upravno breme.

Sprememba 424**Predlog uredbe****Člen 77 – odstavek 2 – pododstavek 2**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Po potrebi se poročilu priloži zakonodajni Sprememba ustreznih določb te uredbe.

Po potrebi se poročilu **iz odstavka 1** priloži zakonodajni Sprememba ustreznih določb te uredbe.

Sprememba 425**Predlog uredbe****Člen 79 – odstavek 2**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Uporablja se od **1. januarja 2022**.

Uporablja se od ... [**6 mesecev od datuma začetka veljavnosti te uredbe**].

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 426
Predlog uredbe
Priloga I – vrstica 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2a. Svinec

Prenosne baterije, vgrajene v naprave ali ne, ne vsebujejo več kot 0,01 % svinca glede na celotno maso.

št. CAS 7439-92-1

št. ES 231-100-4 in njegove spojine

Sprememba 427
Predlog uredbe
Priloga II – del 1 – odstavek 1 – točka c a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ca) „ocena kakovosti podatkov“ pomeni delno kvantitativno oceno meril kakovosti nabora podatkov, ki temelji na tehnološki, geografski in časovni reprezentativnosti ter natančnosti. Za kakovost podatkov se šteje kakovost niza podatkov, kot je bila dokumentirana.

Sprememba 428
Predlog uredbe
Priloga II – točka 2 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Harmonizirana pravila za izračun iz člena 7 temeljijo na bistvenih elementih, vključenih v tej prilogi, so skladna z zadnjo različico metode Komisije za okoljski odtis izdelkov⁽⁸⁰⁾ in ustreznimi pravili o okoljskem odtisu kategorij izdelkov⁽⁸¹⁾ ter upoštevajo mednarodne sporazume in tehnološki/znanstveni napredek na področju ocene življenjskega cikla⁽⁸²⁾.

⁽⁸⁰⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013H0179&from=SL>

⁽⁸¹⁾ https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgrp/pdf/PEFCR_guidance_v6.3.pdf

⁽⁸²⁾ Glej https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgrp/dev_methods.htm.

Harmonizirana pravila za izračun iz člena 7 temeljijo na bistvenih elementih, vključenih v tej prilogi, so skladna z zadnjo različico metode Komisije za okoljski odtis izdelkov⁽⁸⁰⁾ in ustreznimi pravili o okoljskem odtisu kategorij izdelkov⁽⁸¹⁾ ter upoštevajo mednarodne sporazume in tehnološki/znanstveni napredek na področju ocene življenjskega cikla⁽⁸²⁾. **Razvoj in posodobitev metod okoljskega odtisa izdelkov in ustreznih pravil o okoljskem odtisu kategorij izdelkov morata biti odprta in pregledna ter vključevati ustrezno zastopanost organizacij civilne družbe, akademskih krogov in drugih deležnikov.**

⁽⁸⁰⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013H0179&from=SL>

⁽⁸¹⁾ https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgrp/pdf/PEFCR_guidance_v6.3.pdf

⁽⁸²⁾ Glej https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgrp/dev_methods.htm.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 429
Predlog uredbe
Priloga II – točka 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2a. Poraba energije in obračunavanje

Pri izračunu intenzivnosti ogljika energije, porabljene v različnih fazah življenjskega cikla baterije in postopkih iz točke 4, se uporabijo podatki o povprečnih emisijah ogljika države, v kateri je potekala določena dejavnost ali postopek. Nižji emisijski faktorji se uporabijo le, kadar lahko gospodarski subjekt zanesljivo dokaže, da so regija, v kateri je potekala določena dejavnost in ki je dobavila energijo gospodarskemu subjektu, ali njegovi posamezni postopki oziroma oskrba z energijo, manj ogljično intenzivni od povprečja države. To se dokaže s predložitvijo dokazov, da energija prihaja iz regije in da je manj ogljično intenzivna, ali z neposredno povezavo z obnovljivim ali nizkoogljičnim virom energije ali pogodbo, ki dokazuje časovno in geografsko povezavo med oskrbo z energijo in porabo s strani gospodarskega subjekta, kar je treba preveriti z izjavo tretje osebe o preverjanju.

Sprememba 430
Predlog uredbe
Priloga II – točka 4 – odstavek 1 – tabela – vrstica 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Pridobivanje surovin in predobdelava

Vključuje rudarjenje in predobdelavo, vse do proizvodnje baterijskih celic in sestavnih delov baterij (aktivnih materialov, separatorja, elektrolita, ohišja, aktivnih in pasivnih sestavnih delov baterij) in električnih/elektronskih sestavnih delov.

Sprememba

Pridobivanje surovin in predobdelava

Vključuje rudarjenje **in drugo ustrezno pridobivanje**, predobdelavo **in prevoz vseh surovin in aktivnih materialov**, vse do proizvodnje baterijskih celic in sestavnih delov baterij (aktivnih materialov, separatorja, elektrolita, ohišja, aktivnih in pasivnih sestavnih delov baterij) in električnih/elektronskih sestavnih delov.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 431**Predlog uredbe****Priloga II – točka 4 – odstavek 3***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Fazo uporabe **bi bilo treba** iz izračunov ogljičnega odtisa življenjskega cikla **izključiti, saj** izdelovalci **nanjo ne vplivajo neposredno, razen če se dokaže, da prispevek** k temu vplivu, **ki ga imajo odločitve izdelovalcev baterij v fazi zasnove, ni zanemarljiv.**

Sprememba

Fazo uporabe **se lahko** iz izračunov ogljičnega odtisa življenjskega cikla **izključi le, če lahko** izdelovalci **zanesljivo dokažejo, da izbire pri zasnovi samo zanemarljivo prispevajo** k temu vplivu.

Sprememba 432**Predlog uredbe****Priloga II – točka 5 – odstavek 2***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Vsi podatki o dejavnosti v zvezi z anodo, katodo, elektrolitom, separatorjem in ohišjem celic baterije se nanašajo predvsem na specifični model baterije v določenem proizvodnem obratu (tj. ne uporabljajo se privzeti podatki o dejavnosti). Podatki o dejavnosti v zvezi s specifičnimi baterijami se uporabljajo v kombinaciji z ustreznimi sekundarnimi nabori podatkov, skladnimi z okoljskim odtisom izdelkov.

Sprememba

Vsi podatki o dejavnosti v zvezi s **surovinami**, anodo, katodo, elektrolitom, separatorjem in ohišjem celic baterije se nanašajo predvsem na specifični model baterije v določenem proizvodnem obratu (tj. ne uporabljajo se privzeti podatki o dejavnosti). Podatki o dejavnosti v zvezi s specifičnimi baterijami se uporabljajo v kombinaciji z ustreznimi sekundarnimi nabori podatkov, skladnimi z okoljskim odtisom izdelkov.

Sprememba 433**Predlog uredbe****Priloga II – točka 5 – odstavek 5 – alineja 1***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

— pridobivanje surovin in predobdelava,

Sprememba

— pridobivanje surovin, **prevoz** in predobdelava,

Sprememba 434**Predlog uredbe****Priloga II – točka 8 – odstavek 1***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Na podlagi porazdelitve vrednosti iz izjav o ogljičnem odtisu baterij, ki se dajejo na notranji trg EU, se zaradi omogočanja diferenciacije trga opredeli smiselno število razredov učinkovitosti, pri katerih je kategorija A najboljši razred z najmanjšim vplivom ogljičnega odtisa življenjskega cikla.

Sprememba

Na podlagi porazdelitve vrednosti iz izjav o ogljičnem odtisu **in ocene kakovosti podatkov** baterij, ki se dajejo na notranji trg EU, se zaradi omogočanja diferenciacije trga opredeli smiselno število razredov učinkovitosti, pri katerih je kategorija A najboljši razred z najmanjšim vplivom ogljičnega odtisa življenjskega cikla.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 435**Predlog uredbe****Priloga III – naslov**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Parametri elektrokemijskega delovanja in trajnosti za prenosne baterije **za splošno rabo**

Sprememba

Parametri elektrokemijskega delovanja in trajnosti za prenosne baterije**Sprememba 436****Predlog uredbe****Priloga III – točka 1**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Zmogljivost baterije, električni naboj, ki ga baterija lahko doseže pod **določenimi** pogoji.

Sprememba

1. Zmogljivost baterije, električni naboj, ki ga baterija lahko doseže pod pogoji **pri dejanski uporabi**.**Sprememba 437****Predlog uredbe****Priloga III – točka 3**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Rok uporabnosti (odloženo praznjenje), relativno zmanjšanje minimalnega povprečnega trajanja po določenem časovnem obdobju in na podlagi določenih pogojev.

Sprememba

3. Rok uporabnosti (odloženo praznjenje), relativno zmanjšanje minimalnega povprečnega trajanja po določenem časovnem obdobju in na podlagi določenih pogojev, **pri čemer se za referenčno točko uporabi začetna izmerjena zmogljivost baterije**.**Sprememba 438****Predlog uredbe****Priloga IV – naslov**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Zahteve glede elektrokemijskega delovanja in trajnosti za **polnilne** industrijske baterije in baterije za električna vozila

Sprememba

Zahteve glede elektrokemijskega delovanja in trajnosti za **baterije za lahka vozila**, industrijske baterije in baterije za električna vozila**Sprememba 439****Predlog uredbe****Priloga IV – del A – odstavek 1 – točka 3**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Notranji upor ($v \Omega$) **in** povečanje notranjega upora ($v \%$).

Sprememba

3. Notranji upor ($v \Omega$), povečanje notranjega upora ($v \%$) **in elektrokemijska impedanca ($v \Omega$)**.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 440**Predlog uredbe****Priloga IV – del A – odstavek 1 – točka 5**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

5. **Navedba njihove pričakovane življenjske dobe** v pogojih, za katere so bile namenjene.

5. **Njihova pričakovana življenjska doba** v referenčnih pogojih, za katere so bile namenjene, **je izražena v ciklih in koledarskih letih.**

Sprememba 441**Predlog uredbe****Priloga IV – del A – odstavek 1 – točka 5 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

5a. Samopraznjenje.

Sprememba 442**Predlog uredbe****Priloga IV – del A – odstavek 2**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

„Nazivna zmogljivost“ pomeni skupno število amperskih ur (Ah), ki se lahko odvzamejo iz popolnoma napolnjene baterije pod določenimi pogoji.

„Nazivna zmogljivost“ pomeni skupno število amperskih ur (Ah), ki se lahko odvzamejo iz popolnoma napolnjene baterije pod določenimi **referenčnimi** pogoji.

Sprememba 443**Predlog uredbe****Priloga IV – del A – odstavek 3**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

„Izguba zmogljivosti“ pomeni zmanjšanje naboja skozi čas in pri uporabi, ki ga baterija lahko zagotovi pri nazivni napetosti ob upoštevanju prvotne nazivne zmogljivosti, **ki jo navede izdelovalec.**

„Izguba zmogljivosti“ pomeni zmanjšanje naboja skozi čas in pri uporabi, ki ga baterija lahko zagotovi pri nazivni napetosti ob upoštevanju prvotne nazivne zmogljivosti.

Sprememba 444**Predlog uredbe****Priloga IV – del A – odstavek 4**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

„Moč“ pomeni količino energije, ki jo baterija lahko zagotovi v zadevnem obdobju.

„Moč“ pomeni količino energije, ki jo baterija lahko zagotovi v zadevnem obdobju **pod referenčnimi pogoji.**

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 445**Predlog uredbe****Priloga IV – del A – odstavek 6**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

„Notranji upor“ pomeni nasprotje toku znotraj celice ali baterije, tj. vsota upora pri gibanju elektronov in upora pri gibanju ionov v prispevku k skupnemu učinkovitemu upor, vključno z induktivnimi/kapacitivnimi lastnostmi.

Sprememba

„Notranji upor“ pomeni nasprotje toku znotraj celice ali baterije **pod referenčnimi pogoji**, tj. vsota upora pri gibanju elektronov in upora pri gibanju ionov v prispevku k skupnemu učinkovitemu upor, vključno z induktivnimi/kapacitivnimi lastnostmi.

Sprememba 446**Predlog uredbe****Priloga IV – točka A – odstavek 7 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

„Samopraznjenje“ pomeni zmanjševanje shranjenega električnega naboja, kadar elektrode baterije dlje časa niso priključene (na primer, kadar je baterija shranjena ali se ne uporablja 48, 168 ali 720 ur), tako da se njena napolnjenost sčasoma zmanjša.

Sprememba 447**Predlog uredbe****Priloga V – točka 6 – uvodni del**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

6. Širjenje toplote

6. Zaščita pred širjenjem toplote

Sprememba 448**Predlog uredbe****Priloga V – točka 7 – odstavek 1**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

7. Mehanska poškodba zaradi zunanjih sil (udarec ob padcu)

7. Zaščita pred mehanskimi poškodbami

S temi preizkusi se simulira **en** ali več primerov, v katerih baterija po naključju **pade ali se poškoduje pod težko obremenitvijo**, vendar še vedno izpolnjuje namen, za katerega je bila zasnovana. Pri simulacijah teh primerov bi bilo treba upoštevati različne načine uporabe v resničnem življenju.

S temi preizkusi se simulira **eden** ali več primerov, v katerih **je** baterija po naključju **izpostavljena mehanskim obremenitvam**, vendar še vedno izpolnjuje namen, za katerega je bila zasnovana. Pri simulacijah teh primerov bi bilo treba upoštevati različne načine uporabe v resničnem življenju.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 449
Predlog uredbe
Priloga V – točka 9 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

9a. Preizkus z ognjem

Namen tega preizkusa je izpostaviti baterijo ognju in oceniti tveganje eksplozije. Pomemben varnostni kazalnik je izmerjena sproščena energija.

Sprememba 450
Predlog uredbe
Priloga V – točka 9 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

9b. Plinske emisije – merjenje nevarnih snovi

Baterije lahko vsebujejo precejšnje količine potencialno nevarnih materialov, na primer zelo vnetljive elektrolite ali korozivne in strupene sestavine. Pod nekaterimi pogoji je lahko omajana celovitost baterije in pride do izpusta nevarnih plinov. Zato je pomembno s preskusi določiti in količinsko opredeliti snovi, ki bi lahko izhajali pri napačni rabi ali zlorabi baterij.

Sprememba 451
Predlog uredbe
Priloga VI – del A – odstavek 1 – točka 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

5. datum dajanja na trg;

črtano

Sprememba 452
Predlog uredbe
Priloga VI – del A – odstavek 1 – točka 5 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

5a. teža baterije;

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 453**Predlog uredbe****Priloga VI – del A – odstavek 1 – točka 7***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

7. nevarne snovi v bateriji, razen živega srebra, kadmija ali svinca;

Sprememba

7. nevarne snovi v bateriji, **ki imajo koncentracijo, večjo od 0,1 % njene mase**, razen živega srebra, kadmija ali svinca;

Sprememba 454**Predlog uredbe****Priloga VI – del A – odstavek 1 – točka 8***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

8. kritične surovine v bateriji.

Sprememba

črtano

Sprememba 455**Predlog uredbe****Priloga VI – del A a (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

Aa Dodatne informacije o baterijah, ki so dostopne prek kode QR:

- 1. datum dajanja na trg;**
- 2. kritične surovine v bateriji, ki imajo koncentracijo, večjo od 0,1 % njene mase;**
- 3. informacije o porabi električne energije in drugih oblik energije ter, kjer je ustrezno, drugih ključnih virov med uporabo.**

Sprememba 456**Predlog uredbe****Priloga VI – del C – odstavek 1***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Koda QR je **100-odstotno črna** in take velikosti, da je preprosto berljiva s splošno razpoložljivim čitalnikom kod QR, kot so čitalniki, vgrajeni v ročne komunikacijske naprave.

Sprememba

Koda QR je **take barve, da je v velikem kontrastu z ozadjem**, in take velikosti, da je preprosto berljiva s splošno razpoložljivim čitalnikom kod QR, kot so čitalniki, vgrajeni v ročne komunikacijske naprave.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 457

Predlog uredbe

Priloga VIII – točka A – točka 1 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Notranji nadzor proizvodnje je postopek ugotavljanja skladnosti, s katerim izdelovalec izpolni obveznosti iz točk 2, 3 in 4 ter zagotovi in izjavi, da baterija izpolnjuje zahteve iz členov 6, 9, **10**, 11, **12**, 13 in 14, ki se zanjo uporabljajo.

Sprememba

Notranji nadzor proizvodnje je postopek ugotavljanja skladnosti, s katerim izdelovalec izpolni obveznosti iz točk 2, 3 in 4 ter zagotovi in izjavi, da baterija izpolnjuje zahteve iz členov 6, 9, 11, 13 in 14, ki se zanjo uporabljajo.

Sprememba 458

Predlog uredbe

Priloga VIII – del B – točka 1 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Notranji nadzor proizvodnje z nadzorovanim preverjanjem je postopek ugotavljanja skladnosti, s katerim izdelovalec izpolni obveznosti iz točk 2, 3, 4 in 5 ter zagotovi in izjavi, da baterija izpolnjuje veljavne zahteve iz členov 7, 8 in 39.

Sprememba

Notranji nadzor proizvodnje z nadzorovanim preverjanjem je postopek ugotavljanja skladnosti, s katerim izdelovalec izpolni obveznosti iz točk 2, 3, 4 in 5 ter zagotovi in izjavi, da baterija izpolnjuje veljavne zahteve iz členov 7, 8, **10**, **12** in 39.

Sprememba 507

Predlog uredbe

Priloga IX – točka 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

4. Predmet izjave (identifikacija baterije, ki omogoča sledljivost): opis baterije.

Sprememba

4. Predmet izjave (identifikacija baterije, ki omogoča sledljivost **in lahko po potrebi vključuje sliko baterije**): opis baterije.

Sprememba 459

Predlog uredbe

Priloga X – točka 1 – točka a a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(aa) železo;

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 460
Predlog uredbe
Priloga X – točka 1 – točka a b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ab) baker;

Sprememba 461
Predlog uredbe
Priloga X – točka 1 – točka a c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ac) boksit;

Sprememba 462
Predlog uredbe
Priloga X – točka 2 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(a) zrak;

(a) zrak, vključno z onesnaževanjem zraka;

Sprememba 463
Predlog uredbe
Priloga X – točka 2 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(b) voda;

(b) voda, vključno z dostopom do vode, onesnaževanjem in izčrpavanjem sladke vode, pitne vode, oceanov in morij;

Sprememba 464
Predlog uredbe
Priloga X – točka 2 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(c) tla;

(c) tla, vključno s kontaminacijo tal zaradi odlaganja in obdelave odpadkov;

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 465
Predlog uredbe
Priloga X – točka 2 – točka d

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(d) biotska raznovrstnost;

(d) biotska raznovrstnost, **vkjučno s škodo za prostoživeče živali, rastlinstvo, naravne habitate in ekosisteme;**

Sprememba 466
Predlog uredbe
Priloga X – točka 2 – točka d a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(da) podnebje, vključno z emisijami toplogrednih plinov;

Sprememba 467
Predlog uredbe
Priloga X – točka 2 – točka d b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(db) ravnanje z odpadki, vključno s škodo, ki jo povzročijo prakse odstranjevanja rudniške jalovine;

Sprememba 468
Predlog uredbe
Priloga X – točka 2 – točka i

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(i) družbeno življenje.

(i) družbeno življenje, **tudi pri domorodnih ljudstvih;**

Sprememba 469
Predlog uredbe
Priloga X – točka 2 – točka i a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ia) dostop do informacij, udeležba javnosti pri odločanju in dostop do pravnega varstva v okoljskih zadevah.

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 470**Predlog uredbe****Priloga X – točka 3 – točka c***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(c) **Sklep COP VIII/28 Konvencije o biološki raznovrstnosti** – prostovoljne smernice o biotski raznovrstnosti – vključujoča presoja vplivov;

(c) **Konvencijo o biološki raznovrstnosti, med drugim Sklep COP VIII/28** – prostovoljne smernice o biotski raznovrstnosti – vključujoča presoja vplivov;

Sprememba 471**Predlog uredbe****Priloga X – točka 3 – točka c a (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(ca) **Pariški sporazum OZN;**

Sprememba 472**Predlog uredbe****Priloga X – točka 3 – točka c b (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(cb) **osem temeljnih konvencij Mednarodne organizacije dela, opredeljenih v Deklaraciji o temeljnih načelih in pravicah pri delu;**

Sprememba 473**Predlog uredbe****Priloga X – točka 3 – točka c c (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(cc) **vse druge mednarodne okoljske konvencije, ki so zavezujoče za Unijo ali njene države članice;**

Sprememba 474**Predlog uredbe****Priloga X – točka 3 – točka d***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(d) **tristransko deklaracijo MOD o načelih večnacionalnih podjetij in socialne politike;**

črtano

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 475
Predlog uredbe
Priloga X – točka 3 – točka e

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(e) smernice OECD o potrebni skrbnosti za odgovorno ravnanje podjetij ter

črtano

Sprememba 476
Predlog uredbe
Priloga X – točka 3 – točka f

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(f) smernice OECD o potrebni skrbnosti za odgovorne oskrbovalne verige z minerali s konfliktnih območij in območij z visokim tveganjem.

črtano

Sprememba 477
Predlog uredbe
Priloga X – točka 3 – točka f a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(fa) vse druge mednarodne konvencije o človekovih pravicah, ki so zavezujoče za Unijo ali njene države članice.

Sprememba 478
Predlog uredbe
Priloga X – točka 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3a. Mednarodno priznana načela primerne skrbnosti, ki se uporabljajo za zahteve glede primerne skrbnosti iz člena 39 te uredbe:

- (a) vodilna načela OZN o podjetništvu in človekovih pravicah;**
- (b) smernice OECD za večnacionalna podjetja;**
- (c) tristransko deklaracijo MOD o načelih večnacionalnih podjetij in socialne politike;**
- (d) smernice OECD o potrebni skrbnosti za odgovorno ravnanje podjetij;**
- (e) smernice OECD o potrebni skrbnosti za odgovorne oskrbovalne verige z minerali s konfliktnih območij in območij z visokim tveganjem.**

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 479
Predlog uredbe
Priloga XI – točka 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Proizvajalci ali organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, kadar so imenovane v skladu s členom 47(2) in ki delujejo v imenu proizvajalcev, in države članice izračunajo stopnjo zbiranja, izraženo v odstotku, ki ga dobijo tako, da težo odpadnih prenosnih baterij, **razen odpadnih baterij iz lahkih vozil**, zbranih v skladu s členom 48 oziroma 55 v določenem koledarskem letu v državi članici, delijo s povprečno težo takih baterij, ki jih proizvajalci prodajo neposredno končnim uporabnikom ali dostavijo tretjim osebam za prodajo končnim uporabnikom v navedeni državi članici v navedenem letu in preteklih dveh koledarskih letih.

Sprememba

1. Proizvajalci ali organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, kadar so imenovane v skladu s členom 47(2) in ki delujejo v imenu proizvajalcev, in države članice izračunajo stopnjo zbiranja, izraženo v odstotku, ki ga dobijo tako, da težo odpadnih prenosnih baterij, zbranih v skladu s členom 48 oziroma 55 v določenem koledarskem letu v državi članici, delijo s povprečno težo takih baterij, ki jih proizvajalci prodajo neposredno končnim uporabnikom ali dostavijo tretjim osebam za prodajo končnim uporabnikom v navedeni državi članici v navedenem letu in preteklih dveh koledarskih letih.

Sprememba 480
Predlog uredbe
Priloga XI – točka 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- 1a. Proizvajalci ali organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, kadar so imenovane v skladu s členom 47(2) in ki delujejo v imenu proizvajalcev, in države članice izračunajo stopnjo zbiranja, izraženo v odstotku, ki ga dobijo tako, da težo odpadnih prenosnih baterij za splošno rabo, zbranih v skladu s členoma 48 in 55 v določenem koledarskem letu v državi članici, delijo s povprečno težo takih baterij, ki jih proizvajalci prodajo neposredno končnim uporabnikom ali dostavijo tretjim osebam za prodajo končnim uporabnikom v navedeni državi članici v navedenem letu in preteklih dveh koledarskih letih.**

Sprememba

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 481
Predlog uredbe
Priloga XI – točka 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Proizvajalci ali organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, kadar so imenovane v skladu s členom 47(2) in ki delujejo v imenu proizvajalcev, in države članice izračunajo letno prodajo prenosnih baterij, **razen baterij za lahka vozila**, končnim uporabnikom v določenem letu, izraženo v teži takih baterij, katerih dostopnost se prvič omogoči na trgu na ozemlju države članice v zadevnem letu, razen tistih prenosnih baterij, ki so zapustile ozemlje navedene države članice v navedenem letu pred prodajo končnim uporabnikom.

Sprememba

2. Proizvajalci ali organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, kadar so imenovane v skladu s členom 47(2) in ki delujejo v imenu proizvajalcev, in države članice izračunajo letno prodajo prenosnih baterij končnim uporabnikom v določenem letu, izraženo v teži takih baterij, katerih dostopnost se prvič omogoči na trgu na ozemlju države članice v zadevnem letu, razen tistih prenosnih baterij, ki so zapustile ozemlje navedene države članice v navedenem letu pred prodajo končnim uporabnikom.

Sprememba 482
Predlog uredbe
Priloga XI – točka 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2a. Proizvajalci ali organizacije, pristojne za odgovornost proizvajalcev, kadar so imenovane v skladu s členom 47(2) in ki delujejo v imenu proizvajalcev, in države članice izračunajo letno prodajo prenosnih baterij za splošno rabo končnim uporabnikom v določenem letu, izraženo v teži takih baterij, katerih dostopnost se prvič omogoči na trgu na ozemlju države članice v zadevnem letu, razen tistih prenosnih baterij za splošno rabo, ki so zapustile ozemlje navedene države članice v navedenem letu pred prodajo končnim uporabnikom.

Sprememba

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 483
Predlog uredbe
Priloga XII – del A – točka 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

4. Sprejmejo se posebni previdnostni in varnostni ukrepi za obdelavo odpadnih litijevih baterij, ki se zaščitijo pred izpostavljenostjo čezmerni vročini, vodi ali kakršni koli zdrobitvi ali fizični poškodbi med ravnanjem z njimi, njihovim razvrščanjem in **shranjevanjem**.

Sprememba

4. Sprejmejo se posebni previdnostni in varnostni ukrepi za obdelavo odpadnih litijevih baterij, ki se zaščitijo pred izpostavljenostjo čezmerni vročini, vodi ali kakršni koli zdrobitvi ali fizični poškodbi med ravnanjem z njimi **in** njihovim razvrščanjem. **Baterije se skladiščijo na suhem mestu, ki ni izpostavljeno visokim temperaturam, požaru ali neposredni sončni svetlobi, v običajni legi, v dobro prezračenem prostoru, zaščitene pred vodo in dežjem. Odpadne litijeve baterije morajo biti pokrite tudi z gumijasto visokonapetostno izolacijsko oblogo. Skladišče odpadnih litijevih baterij mora biti označeno z opozorilnim znakom, v njem pa se hranijo samo baterije, ki so dovolj izolirane, da ne pride do kratkega stika.**

Sprememba 484
Predlog uredbe
Priloga XII – del B – točka 1 – točka b a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (ba) recikliranje 85 % glede na povprečno težo nikelj-kadmijevih baterij;**

Sprememba 485
Predlog uredbe
Priloga XII – del B – točka 2 – točka b a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (ba) recikliranje + 85 % glede na povprečno težo nikelj-kadmijevih baterij;**

četrtek 10. marca 2022

Sprememba 486

Predlog uredbe

Priloga XII – del B – točka 2 – točka b b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(bb) recikliranje 70 % glede na povprečno težo drugih odpadnih baterij.

Sprememba 487

Predlog uredbe

Priloga XII – del C – točka 1 – točka d

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(d) 35 % za litij;

(d) 70 % za litij;

Sprememba 488

Predlog uredbe

Priloga XII – del C – točka 2 – točka d

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(d) 70 % za litij;

(d) 90 % za litij;

Sprememba 489

Predlog uredbe

Priloga XIII – točka 1 – točka r a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ra) stanje baterije (prvotna uporaba, odpadek, popravljena, spremenjen namen, reciklirana).

ISSN 1977-1045 (elektronska različica)
ISSN 1725-5244 (tiskana različica)

Urad za publikacije
Evropske unije
L-2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

SL